Stjórnartíðindi
1973 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundi skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum https://urlausnir.is. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. VII, 36, 38-39, 63, 72, 82, 93, 95, 101, 148, 207, 219, 247, 259, 261, 294-295, 314, 341, 353, 356, 360, 363, 366, 369-370, 372, 375-376, 378, 383, 389, 391-392, 395-396, 405-407, 429, 434-435, 439-440, 442-443, 445, og 447-448.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

1973

A-DEILD

REYKJAVÍK — 1973
RÍKISPRENTSMIÐJAN GUTENBERG

Útgefandi: Dómsmálaráðuneytið.

Efnisyfirlit

í tímaröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	2. jan.	Lög um Stýrimannaskólann í Vestmannaeyjum	1—4
2	11. jan.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	4—5
3	31. jan.	Lög um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	6
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey ..	7—8
5	21. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 3 31. janúar 1973 um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	9
6	22. marz	Lög um kaup og kjör yfirmanna á botnvörpuskipum, sem eru stærri en 500 rúmlestir brúttó	10—13
7	29. marz	Lög um breyting á lögum nr. 1 11. febrúar 1970, um tollskrá o. fl.	14
9	29. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka leigunámi tvö hvalveiðiskip hf. Hvals	17
10	6. apríl	Lög um Fósturskóla Íslands	17—22
11	6. apríl	Lög um framkvæmd eignarnáms	22—25
12	11. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja landspildu úr prestssetursjörðinni Bjarnanesi í Nesjahreppi	25—26
13	13. apríl	Lög um Happdrætti Háskóla Íslands	26—27
14	13. apríl	Lög um heimild til að stofna fjölbrautaskóla	27—28
15	13. apríl	Lög um lögreglustjóra í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu	28—29
16	13. apríl	Lög um happdrætti Dvalarheimilis aldraðra sjómanna	29—30
17	13. apríl	Lög um breyting á lögum um stofnun og slit hjúskapar, nr. 60 29. maí 1972	30
52	13. apríl	Lög um sérstakan dómara og rannsóknardeild í ávana- og fíkniefnamálum	121—122
18	16. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 102 31. des. 1972, um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu	30—31
19	16. apríl	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	31—34
20	16. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum	35—46

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
21	16. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 67 10. maí 1966, um vélstjóranám	47
22	16. apríl	Lög um breyting á lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna, nr. 64 1965	47
23	17. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála, sbr. lög nr. 29 28. apríl 1966	48—50
24	17. apríl	Námulög	50—53
25	18. apríl	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1970	54
26	18. apríl	Lög um vátryggingarstarfsemi	55—66
27	18. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 85 31. des. 1968, um eiturefni og hættuleg efni	66—67
28	18. apríl	Lög um dvalarheimili aldraðra	67—68
39	18. apríl	Forsetabréf um þinglausnir	96
29	21. apríl	Lög um hlutdeild ríkisins í byggingu og rekstri dagvistunarheimila	69—72
30	21. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 49/1967, um skólakostnað	73
31	24. apríl	Búfjárræktarlög	73—89
32	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 54 20. apríl 1954, um orkuver Vestfjarða	89—90
33	24. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Grýtubakkahreppi jörðina Grenivík, eyðibýlið Svæði og nýbýlið Höfðabrekku og Borgarneshreppi hluta af landi Borgar	90
34	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 44 1971, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Hafnarfjarðarkaupstað hluta af landi jarðarinnar Dysja í Garðahreppi og Dalvíkurhreppi jörðina Háagerði í Dalvíkurhreppi	91
35	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. apríl 1963, um aðstoð ríkisins við kaupstaði og kauptún vegna landakaupa	91
36	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 8 22. marz 1972, um tekjustofna sveitarfélaga	92
37	24. apríl	Lög um Jafnlaunaráð	92—93
38	24. apríl	Lög um fangelsi og vinnuhæli	94—96
41	24. apríl	Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19 12. febr. 1940	100
42	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 57 18. apríl 1962, um Hæstarétt Íslands	101—102
43	24. apríl	Lög um breyting á mörkum Gullbringusýslu og Kjósarsýslu og skipan lögsagnarumdæma	102—103
44	24. apríl	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	103—104
8	25. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka lán vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1973	15—17
45	25. apríl	Hafnalög	105—112
46	25. apríl	Lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna	112—118
47	25. apríl	Lög um róðrartíma fiskibáta	118
48	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 80 16. sept. 1971, um aflatryggingasjóð sjávarútvegsins	119

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
49	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 1963, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins	119—120
50	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68 frá 10. okt. 1967, um Iðnlánasjóð	120
51	25. apríl	Lög um breyting á orkulögum, nr. 58 29. apríl 1967	121
54	25. apríl	Lög um norrænan tækni- og iðnþróunarsjóð	140—141
55	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 75 13. maí 1966, um Fiskveiðasjóð Íslands, sbr. lög nr. 33/1970	142
56	27. apríl	Lög um heilbrigðisþjónustu	142—154
57	27. apríl	Lög um atvinnuleysistryggingar	154—162
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
53	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 29. desember 1972, um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það	123—139
58	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	162—163
59	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	163—167
60	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68 15. júní 1971, um tekjuskatt og eignarskatt, og lögum nr. 7 23. marz 1972, um breyting á þeim lögum	167—170
61	30. apríl	Lög um Iðnrekstrarsjóð	170—172
62	30. apríl	Lög um jöfnun flutningskostnaðar á sementi	172—173
63	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt, sbr. lög nr. 104 31. des. 1972	174
64	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Gerðahreppi jarðirnar Útskála og Brekku í Gerðahreppi	174
65	30. apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1970	175
66	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 59 28. maí 1969, um tollheimtu og tolleftirlit	175—176
67	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja nokkrar eignir ríkissjóðs	176
68	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 45 16. apríl 1971, um Stofnlánadeild landbúnaðarins, landnám, ræktun og byggingar í sveitum	177—181
69	30. apríl	Lög um atvinnuréttindi skipstjórnarmanna á íslenzkum skipum	181—188
70	4. maí	Bráðabirgðalög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	189—190
71	14. júní	Bráðabirgðalög um heimild til að afnema um stundarsakir þau efri mörk, sem gilda um daglega gengisskráningu krónunnar	191
72	19. júní	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	192
73	21. júní	Lög um meðferð opinberra mála	193—236

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
75	21. júní	Lög um Hæstarétt Íslands	238—248
74	26. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	237
76	9. júlí	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	249—250
79	9. júlí	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	253—256
80	10. júlí	Vegalög	257—272
77	11. júlí	Bráðabirgðalög um ráðstafanir vegna sameiningar Flugfélags Íslands h.f. og Loftleiða h.f.	251—252
78	16. júlí	Auglýsing um breyting á forsetaúrskurði frá 14. júlí 1971 um skipting starfa ráðherra	253
81	10. ágúst	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	273
82	14. sept.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til fundar, miðvikudaginn 10. október 1973	274
83	18. sept.	Bráðabirgðalög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973	274—275
85	24. sept.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.	276
86	26. sept.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	277
84	30. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 46/1973, um kjarasamninga opinberra starfsmanna	276
87	2. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 73 25. nóvember 1952, um tilkynningar aðsetursskipta	278
88	7. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 84/1970, um Háskóla Íslands	279
89	15. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, nr. 50/1971, nr. 101/1972 og nr. 74/1973	280
90	26. nóv.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breyting á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	281
93	28. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 46 frá 10. júní 1960, um Verslunarbanka Íslands h.f.	287
91	10. des.	Lög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973 og um sérstaka lántökuheimild vegna hafnarframkvæmda	282

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
92	10. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, ásamt viðbótarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar	283—287
98	19. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	293
94	20. des.	Lög um innheimtu ýmissa gjalda með viðauka	288
95	20. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi samkomulag milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð	288—290
96	20. des.	Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940	291
99	21. des.	Lög um breyting á lögum um Verðlagsráð sjávarútvegsins, nr. 97/1961, sbr. lög nr. 60/1964 og lög nr. 5/1967	293—294
100	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	295
101	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. mars 1965, um launaskatt	295—296
104	24. des.	Lög um breyting á lögum nr. 8/1972 um tekjustofna sveitarfélaga	304
97	27. des.	Lög um löndun á loðnu til bræðslu	291—293
102	27. des.	Lög um veiðar með botnvörpu, flotvörpu og dragnót í fiskveiðilandhelginni	296—303
105	27. des.	Lög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	305—306
106	27. des.	Lög um breyting á lögum nr. 73 frá 22. maí 1965, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa, sbr. lög nr. 32 frá 7. apríl 1971, um breyting á þeim lögum	306
107	27. des.	Lög um þörungavinnslu við Breiðafjörð	306—308
109	27. des.	Lög um breyting á lögum nr. 35 30. maí 1960, um lögheimili	310
103	28. des.	Lög um breyting á lögum nr. 20 16. apríl 1962, um breyting á lögum nr. 10 29. mars 1961, um Seðlabanka Íslands	303
108	31. des.	Lög um breyting á læknalögum, nr. 80 23. júní 1969	308—310
110	31. des.	Fjárlög fyrir árið 1973	311—450

Yfirlit

eftir málaflokkum.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Ábyrgðarheimildir, sjá Ríkisábyrgðir.	
		Aðgerðir í atvinnumálum, sjá Félagsmál.	
		Aðsetursskipti, sjá Þjóðskrá.	
		Almannavarnir.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey ..	7—8
		Alþingi.	
39	18. apríl	Forsetabréf um þinglausnir	96
82	14. sept.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til fundar, miðvikudaginn 10. október 1973	274
98	19 .des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	293
		Alþjóðasamningar.	
20	16. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum	35—46
53	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 29. desember 1972, um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það ..	123—139
		Atvinnuleysistryggingar, sjá Félagsmál.	
		Atvinnuréttindi.	
69	30. apríl	Lög um atvinnurréttindi skipstjórnarmanna á íslenzkum skipum	181—188
		Atvinnuvegir, sjá Iðnaður; Landbúnaður; Sjávarútvegur.	
		Austur-Skaftafellssýsla.	
15	13. apríl	Lög um lögreglustjóra í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu	28—29

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Ávana- og fíknilyf, sjá Heilbrigðismál.	
		Bankamál.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey ..	7—8
71	14. júní	Bráðabirgðalög um heimild til að afnema um stundarsakir þau efri mörk, sem gilda um daglega gengisskráningu krónunnar	191
93	28. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 46 frá 10. júní 1960, um Verslunarbanka Íslands h.f.	287
103	28. des.	Lög um breyting á lögum nr. 20 16. apríl 1962, um breyting á lögum nr. 10 29. mars 1961, um Seðlabanka Íslands	303
106	27. des.	Lög um breyting á lögum nr. 73 frá 22. maí 1965, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa, sbr. lög nr. 32 frá 7. apríl 1971, um breyting á þeim lögum	306
		Barnavernd.	
29	21. apríl	Lög um hlutdeild ríkisins í byggingu og rekstri dagvistunarheimila	69—72
		Bráðabirgðalög.	
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
70	4. maí	Bráðabirgðalög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	189—190
71	14. júní	Bráðabirgðalög um heimild til að afnema um stundarsakir þau efri mörk, sem gilda um daglega gengisskráningu krónunnar	191
74	26. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	237
77	11. júlí	Bráðabirgðalög um ráðstafanir vegna sameiningar Flugfélags Íslands h.f. og Loftleiða h.f.	251—252
83	18. sept.	Bráðabirgðalög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973	274—275
		Búfjármál, sjá Landbúnaður.	
		Búnaðarmál, sjá Landbúnaður.	
		Dómsmál.	
3	31. jan.	Lög um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	6
5	21. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 3 31. janúar 1973 um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	9
15	13. apríl	Lög um lögreglustjóra í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu	28—29

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
23	17. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála, sbr. lög nr. 29 28. apríl 1966 ..	48—50
42	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 57 18. apríl 1962, um Hæstarétt Íslands	101—102
52	13. apríl	Lög um sérstakan dómara og rannsóknardeild í ávana- og fíkniefnamálum	121—122
73	21. júní	Lög um meðferð opinberra mála	193—236
75	21. júní	Lög um Hæstarétt Íslands	238—248
		Dragnótaveiðar, sjá Landhelgismál; Sjávarútvegur.	
		Efnahagsmál.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey ..	7—8
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
71	14. júní	Bráðabirgðalög um heimild til að afnema um stundarsakir þau efri mörk, sem gilda um daglega gengisskráningu krónunnar	191
		Eignarnám.	
9	29. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka leigunámi tvö hvalveiðiskip hf. Hvals	17
11	6. apríl	Lög um framkvæmd eignarnáms	22—25
		Eiturefni, sjá Heilbrigðismál.	
		Fangelsi.	
38	24. apríl	Lög um fangelsi og vinnuhæli	94—96
		Fasteignir.	
35	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. apríl 1963, um aðstoð ríkisins við kaupstaði og kauptún vegna landakaupa	91
67	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja nokkrar eignir ríkissjóðs	176
		Félagsmál.	
28	18. apríl	Lög um dvalarheimili aldraðra	67—68
37	24. apríl	Lög um Jafnlaunaráð	92—93
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
57	27. apríl	Lög um atvinnuleysistryggingar	154—162
58	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	162—163
59	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	163—167
63	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt, sbr. lög nr. 104 31. des. 1972	174

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
101	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. mars 1965, um launaskatt	295—296
		Fiskveiðasjóður, sjá Sjávarútvegur.	
		Fiskveiðar, sjá Sjávarútvegur.	
		Fjárlög, ríkisreikningur.	
25	18. apríl	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1970	54
65	30 apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1970	175
110	31. des.	Fjárlög fyrir árið 1974	311—450
		Flugmál.	
20	16. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum	35—46
77	11. júlí	Bráðabirgðalög um ráðstafanir vegna sameiningar Flugfélags Íslands h.f. og Loftleiða h.f.	251—252
		Forseti Íslands.	
85	24. sept.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	276
86	26. sept.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	277
		Gengismál, sjá Bankamál.	
		Framkvæmdaáætlun.	
8	25. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka lán vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1973	15—17
83	18. sept.	Bráðabirgðalög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973	274—275
91	10. des.	Lög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973 og um sérstaka lántökuheimild vegna hafnarframkvæmda	282
		Gjaldeyrismál.	
71	14. júní	Bráðabirgðalög um heimild til að afnema um stundarsakir þau efri mörk, sem gilda um daglega gengisskráningu krónunnar	191
		Gjöld, sjá Skattar, gjöld.	
		Gullbringu- og Kjósarsýsla.	
43	24. apríl	Lög um breyting á mörkum Gullbringusýslu og Kjósarsýslu og skipan lögsagnarumdæma	102—103

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Hafnarfjörður.	
43	24. apríl	Lög um breyting á mörkum Gullbringusýslu og Kjósarsýslu og skipan lögsagnarumdæma	102—103
67	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja nokkrar eignir ríkissjóðs	176
		Hafnir.	
45	25. apríl	Hafnalög	105—112
91	10. des.	Lög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973 og um sérstaka lántökuheimild vegna hafnarframkvæmda	282
		Happdrætti.	
13	13. apríl	Lög um Happdrætti Háskóla Íslands	26—27
16	13. apríl	Lög um happdrætti Dvalarheimilis aldraðra sjómanna	29—30
		Háskóli Íslands.	
2	11. jan.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	4—5
13	13. apríl	Lög um Happdrætti Háskóla Íslands	26—27
72	19. júní	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	192
76	9. júlí	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	249—250
79	9. júlí	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	253—256
81	10. ágúst	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	273
88	7. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 84/1970, um Háskóla Íslands	279
90	26. nóv.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum	281
		Hegningarlög, sjá Refsilög.	
		Heilbrigðismál.	
27	18. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 85 31. des. 1968, um eiturefni og hættuleg efni	66—67
28	18. apríl	Lög um dvalarheimili aldraðra	67—68
52	13. apríl	Lög um sérstakan dómara og rannsóknardeild í ávana- og fíkniefnamálum	121—122

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
56	27. apríl	Lög um heilbrigðisþjónustu	142—154
108	31. des.	Lög um breyting á læknalögum, nr. 80 23. júní 1969	308—310
		Húsnæðismál.	
58	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	162—163
59	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	163—167
63	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt, sbr. lög nr. 104 31. des. 1972	174
70	4. maí	Bráðabirgðalög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	189—190
101	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. mars 1965, um launaskatt	295—296
105	27. des.	Lög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	305—306
		Hæstiréttur.	
42	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 57 18. apríl 1962, um Hæstarétt Íslands	101—102
75	21. júní	Lög um Hæstarétt Íslands	238—248
		Iðnaður.	
21	16. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 67 10. maí 1966, um vélstjóranám	47
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
50	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68 frá 10. okt. 1967, um Iðnlánasjóð	120
54	25. apríl	Lög um norrænan tækni- og iðnþróunarsjóð	140—141
61	30. apríl	Lög um Iðnrekstrarsjóð	170—172
62	30. apríl	Lög um jöfnun flutningskostnaðar á sementi	172—173
107	27. des.	Lög um þörungavinnslu við Breiðafjörð	306—308
		Jarðir, (kaup, sala).	
12	11. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja landspildu úr prestssetursjörðinni Bjarnanesi í Nesjahreppi	25—26
33	24. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Grýtubakkahreppi jörðina Grenivík, eyðibýlið Svæði og nýbýlið Höfðabrekku og Borgarneshreppi hluta af landi Borgar	90
34	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 44 1971, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Hafnarfjarðarkaupstað hluta af landi jarðarinnar Dysja í Garðahreppi og Dalvíkurhreppi jörðina Háagerði í Dalvíkurhreppi	91
35	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. apríl 1963, um aðstoð ríkisins við kaupstaði og kauptún vegna landakaupa	91

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
37	24. apríl	Lög um Jafnlaunaráð	92—93
46	25. apríl	Lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna	112—118
49	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 1963, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins	119—120
57	27. apríl	Lög um atvinnuleysistryggingar	154—162
63	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt, sbr. lög nr. 104 31. des. 1972	174
84	30. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 46/1973, um kjarasamninga opinberra starfsmanna	276
101	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. mars 1965, um launaskatt	295—296
		Lendingarbætur, sjá Hafnir.	
		Loftferðir, sjá Flugmál.	
		Læknar, sjá Heilbrigðismál.	
		Lögheimili, sjá Þjóðskrá.	
		Lögreglumál.	
3	31. jan.	Lög um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	6
15	13. apríl	Lög um lögreglustjóra í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu	28—29
52	13. apríl	Lög um sérstakan dómara og rannsóknardeild í ávana- og fíkniefnamálum	121—122
		Lögræði.	
95	20. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi samkomulag milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð	288—290
		Lögsagnarumdæmi.	
15	13. apríl	Lög um lögreglustjóra í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu	28—29
43	24. apríl	Lög um breyting á mörkum Gullbringusýslu og Kjósarsýslu og skipan lögsagnarumdæma	102—103
		Menntamál.	
1	2. jan.	Lög um Stýrimannaskólann í Vestmannaeyjum	1—4
10	6. apríl	Lög um Fósturskóla Íslands	17—22
14	13. apríl	Lög um heimild til að stofna fjölbrautaskóla	27—28
21	16. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 67 10. maí 1966, um vélstjóranám	47
29	21. apríl	Lög um hlutdeild ríkisins í byggingu og rekstri dagvistunarheimila	69—72

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
64	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Gerðahreppi jarðirnar Útskála og Brekku í Gerðahreppi ..	174
		Keflavík.	
43	24. apríl	Lög um breyting á mörkum Gullbringusýslu og Kjósarsýslu og skipan lögsagnarumdæma	102—103
		Kjósarsýsla, sjá Gullbringu- og Kjósarsýsla.	
		Landbúnaðarmál.	
31	24. apríl	Búfjárræktarlög	73—89
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
68	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 45 16. apríl 1971, um Stofnlánadeild landbúnaðarins, landnám, ræktun og byggingar í sveitum	177—181
		Landgrunn, sjá Landhelgismál.	
		Landhelgismál.	
9	29. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka leigunámi tvö hvalveiðiskip hf. Hvals	17
74	26. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	237
89	15. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, nr. 50/1971, nr. 101/1972 og nr. 74/1973	280
100	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	295
102	27. des.	Lög um veiðar með botnvörpu, flotvörpu og dragnót í fiskveiðilandhelginni	296—303
		Landshagir, sjá Þjóðskrá.	
		Lántökur.	
8	25. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka lán vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1973	15—17
83	18. sept.	Bráðabirgðalög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973	274—275
91	10. des.	Lög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973 og um sérstaka lántökuheimild vegna hafnarframkvæmda	282
		Launamál	
6	22. marz	Lög um kaup og kjör yfirmanna á botnvörpuskipum, sem eru stærri en 500 rúmlestir brúttó	10—13

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
30	21. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 49/1967, um skólakostnað	73
		Milliríkjasamningar, sjá Alþjóðasamningar; Alþjóðastofnanir; Norræn samvinna.	
		Námur.	
24	17. apríl	Námulög	50—53
		Náttúrurannsókir, náttúruvernd.	
20	16. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum	35—46
53	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 29. desember 1972, um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það ..	123—139
		Norræn samvinna.	
54	25. apríl	Lög um norrænan tækni- og iðnþróunarsjóð	140—141
92	10. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra ásamt viðbótarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar	283—287
95	20. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi samkomulag milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð	288—290
		Opinber mál, sjá Dómsmál.	
		Opinberir starfsmenn.	
46	25. apríl	Lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna	112—118
49	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 1963, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins	119—120
84	30. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 46/1973, um kjarasamninga opinberra starfsmanna	276
		Ráðherrar, sjá Ríkisstjórn.	
		Raforkumál.	
32	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 54 20. apríl 1954, um orkuver Vestfjarða	89—90
51	25. apríl	Lög um breyting á orkulögum, nr. 58 29. apríl 1967 ..	121

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Rannsóknir.	
22	16. apríl	Lög um breyting á lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna, nr. 64 1965	47
		Refsilög.	
41	24. apríl	Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19 12. febr. 1940	100
96	20. des.	Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940	291
		Réttarfar, sjá Dómsmál.	
		Ríkisábyrgðir.	
35	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. apríl 1963, um aðstoð ríkisins við kaupstaði og kauptún vegna landakaupa	91
		Ríkisborgararéttur.	
44	24. apríl	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	103—104
		Ríkisjarðir, sjá Jarðir.	
		Ríkisreikningur, sjá Fjárlög.	
		Ríkisstarfsmenn, sjá Opinberir starfsmenn.	
		Ríkisstjórn.	
78	16. júlí	Auglýsing um breyting á forsetaúrskurði frá 14. júlí 1971 um skipting starfa ráðherra	253
		Ríkisstofnanir.	
58	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	162—163
59	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins	163—167
62	30. apríl	Lög um jöfnun flutningskostnaðar á sementi	172—173
		Samgöngumál, sjá Bifreiðar; Flugmál; Hafnir; Siglingar, skip; Umferðarmál; Vegamál.	
		Sementsverksmiðja, sjá Iðnaður; Ríkisstofnanir.	
		Sifjaréttarmál.	
17	13. apríl	Lög um breyting á lögum um stofnun og slit hjúskapar, nr. 60 29. maí 1972	30
95	20. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi samkomulag milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð	288—290
		Siglingar, skip.	
1	2 jan.	Lög um Stýrimannaskólann í Vestmannaeyjum	1—4
6	22. marz	Lög um kaup og kjör yfirmanna á botnvörpuskipum, sem eru stærri en 500 rúmlestir brúttó	10—13
9	29. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka leigunámi tvö hvalveiðiskip hf. Hvals	17
20	16. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum	35—46
47	25. apríl	Lög um róðrartíma fiskibáta	118
53	30. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 29. desember 1972, um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það	123—139
69	30. apríl	Lög um atvinnurréttindi skipstjórnarmanna á íslenzkum skipum	181—188
83	18. sept.	Bráðabirgðalög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973	274—275
		Sjávarútvegur.	
6	22. marz	Lög um kaup og kjör yfirmanna á botnvörpuskipum, sem eru stærri en 500 rúmlestir brúttó	10—13
18	16. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 102 31. des. 1972, um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu	30—31
19	16. apríl	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	31—34
47	25. apríl	Lög um róðrartíma fiskibáta	118
48	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 80 16. sept. 1971, um aflatryggingasjóð sjávarútvegsins	119
55	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 75 13. maí 1966, um Fiskveiðasjóð Íslands, sbr. lög nr. 33/1970	142
74	26. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	237
83	18. sept.	Bráðabirgðalög um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973	274—275
89	15. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, nr. 50/1971, nr. 101/1972 og nr. 74/1973	280
97	27. des.	Lög um löndun á loðnu til bræðslu	291—293
99	21. des.	Lög um breyting á lögum um Verðlagsráð sjávarútvegsins, nr. 97/1961, sbr. lög nr. 60/1964 og lög nr. 5/1967	293—294
100	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr.	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972	295
102	27. des.	Lög um veiðar með botnvörpu, flotvörpu og dragnót í fiskveiðilandhelginni	296—303
		Sjóðir.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey	7—8
48	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 80 16. sept. 1971, um aflatryggingasjóð sjávarútvegsins	119
54	25. apríl	Lög um norrænan tækni- og iðnþróunarsjóð	140—141
61	30. apríl	Lög um Iðnrekstrarsjóð	170—172
		Sjúkramál, sjá Heilbrigðismál.	
		Skattar, gjöld.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey	7—8
7	29. marz	Lög um breyting á lögum nr. 1 11. febrúar 1970, um tollskrá o. fl.	14
19	16. apríl	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	31—34
36	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 8 22. marz 1972, um tekjustofna sveitarfélaga	92
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
60	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68 15. júní 1971, um tekjuskatt og eignarskatt, og lögum nr. 7 23. marz 1972, um breyting á þeim lögum	167—170
63	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt, sbr. lög nr. 104 31. des. 1972	174
66	30. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 59 28. maí 1969, um tollheimtu og tolleftirlit	175—176
94	20. des.	Lög um innheimtu ýmissa gjalda með viðauka	288
101	21. des.	Lög um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt	295—296
104	24. des.	Lög um breyting á lögum nr. 8/1972 um tekjustofna sveitarfélaga	304
		Skip, sjá Siglingar, skip.	
		Skipstjórnarréttindi, sjá Atvinnuréttindi.	
		Skólar, sjá Menntamál.	
		Sveitarstjórnarmál.	
29	21. apríl	Lög um hlutdeild ríkisins í byggingu og rekstri dagvistunarheimila	69—72
35	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. apríl 1963, um aðstoð ríkisins við kaupstaði og kauptún vegna landakaupa	91
36	24. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 8 22. marz 1972, um tekjustofna sveitarfélaga	92

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
104	24. des.	Lög um breyting á lögum nr. 8/1972 um tekjustofna sveitarfélaga	304
		Tekjustofnar sveitarfélaga, sjá Skattar, gjöld; Sveitarstjórnarmál.	
		Tollamál, sjá Skattar, gjöld.	
		Tryggingar.	
26	18. apríl	Lög um vátryggingarstarfsemi	55—66
57	27. apríl	Lög um atvinnuleysistryggingar	154—162
		Utanríkismál, sjá Alþjóðasamningar; Norræn samvinna; Siglingar, skip; Sjávarútvegur.	
		Útflutningur.	
19	16. apríl	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	31—34
		Útsvör, sjá Skattar, gjöld; Sveitarstjórnarmál.	
		Vátryggingar, sjá Tryggingar.	
		Vegamál.	
80	10. júlí	Vegalög	257—272
		Verðjöfnun, sjá Verðlagsmál; Verslun.	
		Verðlagsmál.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey	7—8
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
62	30. apríl	Lög um jöfnun flutningskostnaðar á sementi	172—173
		Verslun.	
40	30. apríl	Bráðabirgðalög um niðurfærslu verðlags o. fl.	97—99
62	30. apríl	Lög um jöfnun flutningskostnaðar á sementi	172—173
93	28. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 46 frá 10. júní 1960, um Verslunarbanka Íslands h.f.	287
		Vestmannaeyjar.	
1	2. jan.	Lög um Stýrimannaskólann í Vestmannaeyjum	1—4
3	31. jan.	Lög um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	6
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey	7—8
5	21. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 3 31. janúar 1973 um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.	9
70	4. maí	Bráðabirgðalög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	189—190
105	27. des.	Lög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	305—306

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Viðlagasjóður.	
4	7. febr.	Lög um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey ..	7—8
70	4. maí	Bráðabirgðalög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	189—190
105	27. des.	Lög um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar	305—306
		Vinnuhæli, sjá Fangelsi.	
		Þjóðskrá.	
87	2. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 73 25. nóvember 1952, um tilkynningar aðsetursskipta	278
109	27. des.	Lög um breyting á lögum nr. 35 30. maí 1960, um lögheimili	310
		Ættleiðing, sjá Sifjaréttarmál.	

Skrá um útgáfudaga A-deildar 1973.

A	1, nr.	1—2	18. jan.
A	2, nr.	3	31. jan.
A	3, nr.	4	8. febr.
A	4, nr.	5	21. febr.
A	5, nr.	6	22. mars
A	6, nr.	7	29. mars
A	7, nr.	8—39	14. maí
A	8, nr.	40	30. apríl
A	9, nr.	41—69	24. maí
A	10, nr.	70	7. maí
A	11, nr.	71	14. júní
A	12, nr.	72	22. júní
A	13, nr.	73	17. júlí
A	14, nr.	74	27. júní
A	15, nr.	75	17. júlí
A	16, nr.	76	10. júlí
A	17, nr.	77	11. júlí
A	18, nr.	78—80	31. júlí
A	19, nr.	81	15. ágúst
A	20, nr.	82—83	19. sept.
A	21, nr.	84—86	31. okt.
A	22, nr.	87	2. nóv.
A	23, nr.	88	8. nóv.
A	24, nr.	89	15. nóv.
A	25, nr.	90	29. nóv.
A	26, nr.	91	10. des.
A	27, nr.	92—95	27. des.
A	28, nr.	96—104	31. des.
A	29, nr.	105—109	11. jan. 1974
A	30, nr.	110	24. jan. 1974

Endurprentuð blöð: 89—90.

Leiðréttingar:

Bls. 65, sjá efst t. h. 18. apríl 1973, les Nr. 26.
Bls. 276, sjá Í forsætisráðuneytinu 26. september, les 24. september.
Bls. 277, sjá Í forsætisráðuneytinu 24. september, les 26. september.

STJÓRNARTÍÐINDI A 1 — 1973

LÖG

um Stýrimannaskólann í Vestmannaeyjum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Markmið skólans og skipulag.

1. gr.

Markmið Stýrimannaskólans í Vestmannaeyjum er að veita þá fræðslu, er þarf til að standast fiskimannapróf og farmannapróf 1. og 2. stigs.

2. gr.

Skipstjórnarnám skal vera í 2 stigum og veiti hvort stig tiltekin atvinnuréttindi, eins og þau verða ákveðin í lögum um atvinnuréttindi skipstjórnarmanna.

1. stig farmanna og fiskimanna, námstími 6 mán.
2. stig farmanna og fiskimanna, námstími 7½ mán.

Heimilt er að lengja námstímann með reglugerðarákvæði.

3. gr.

Til þess að ljúka 2. stigi skipstjórnarnáms þarf nemandi áður að hafa lokið 1. stigi.

II. KAFLI
Kennsla.

4. gr.

Í skólanum skal kenna: stærðfræði, siglingafræði, þar með talin kennsla í notkun siglinga- og fiskileitartækja, íslenzku, ensku, dönsku, eðlisfræði, rafmagnsfræði, vélfræði, sjórétt, landa- og veðurfræði, heilsufræði, bókhald, viðskiptafræði, sjómennsku og íþróttir, einkum sund. Þá skal leitast við að veita nemendum fiskimannadeildar fræðslu um fiskverkun og annað, er lýtur að meðferð og geymslu fisks um borð í skipum.

Heimilt er að bæta við námsgreinum, ef þörf þykir. Kennslumagn í hverri grein skal ákveðið í reglugerð.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

III. KAFLI
Inntaka nemenda.

5. gr.

Almenn inntökuskilyrði í skólann eru þessi:

1. Að fullnægja kröfum reglugerðar um siglingartíma.
2. Að hafa þá sjón, heyrn og málfæri, sem yfirmannsstaða krefst.
3. Að kunna sund.
4. Að vera ekki haldinn neinum næmum sjúkdómi eða líkamskvilla, er geti orðið öðrum nemendum skaðvænir.
5. Að hafa lokið gagnfræðaprófi eða hliðstæðu prófi.

Heimilt er að halda námskeið við skólann fyrir þá, sem ekki hafa gagnfræðapróf eða annað hliðstætt próf. Námskeið þetta skal standa minnst í 4 mánuði. Námsgreinar skulu vera: stærðfræði, eðlisfræði, íslenzka, enska og danska. Skal námsefnið miðað við það, sem kennt er til gagnfræðaprófs í þessum greinum. Próf frá þessu námskeiði með tilskilinni einkunn veitir rétt til setu í 1. bekk, sé öðrum inntökuskilyrðum fullnægt.

IV. KAFLI
Kennslutími.

6. gr.

Heimilt er að halda hálfsmánaðar námskeið í stærðfræði og íslenzku eða fleiri greinum að haustinu, áður en skóli hefst, fyrir þá, er ekki náðu tilskilinni lágmarkseinkunn í þessum greinum til að setjast í efri bekk, en náðu þó tilskilinni lágmarkseinkunn, eins og ákveðið verður í reglugerð.

V. KAFLI
Próf.

7. gr.

Próf skulu haldin í lok kennslutímabils hvors stigs eða ef henta þykir í einstökum greinum í lok hvers námsáfanga (annar), og skulu gefin út prófskírteini fyrir hvort stig. Prófskírteini við próf 2. stigs skulu gefin út á íslenzku, ensku og dönsku.

8. gr.

Við próf 1. og 2. stigs skal auk kennarans, sem prófar, vera einn prófdómari í hverri grein, nema tveir í siglingafræði, og skipar ráðuneytið þá að fengnum tillögum skólastjóra.

9. gr.

Vilji maður ganga undir próf, án þess að hafa stundað nám við skólann, skal hann senda menntamálaráðuneytinu beiðni um það eigi síðar en tveimur mánuðum áður en próf hefst, og skal fylgja beiðninni vottorð um, að umsækjandi fullnægi kröfum þeim, er um getur í 1.—5. lið 5. gr. þessara laga, og vottorð um þann undirbúning, er hann hefur fengið.

Heimilt skal skólastjóra að veita manni leyfi til að ganga undir inntökupróf, þótt hann hafi ekki stundað nám í undirbúningsdeild, sbr. 5. gr.

VI. KAFLI
Kennarar skólans.

10. gr.

Menntamálaráðuneytið skipar skólastjóra við skólann og eftir þörfum fasta kennara að fengnum tillögum skólastjóra. Skólastjóri ræður stundakennara eftir þörfum innan marka fjárveitingar.

Laun skólastjóra og fastra kennara skulu ákveðin í kjarasamningum starfsmanna ríkisins eða með dómi kjaradóms.

11. gr.

Til þess að geta orðið skólastjóri Stýrimannaskólans í Vestmannaeyjum þarf hlutaðeigandi að hafa lokið farmannaprófi frá Stýrimannaskólanum í Reykjavík eða jafngildu prófi annars staðar og síðan stundað framhaldsnám í raungreinum skólans og lokið prófi í þeim við innlendan eða erlendan skóla.

Til þess að verða fastur kennari í siglingafræði verður hlutaðeigandi að hafa lokið að minnsta kosti farmannaprófi 3. stigs frá Stýrimannaskólanum í Reykjavík eða sambærilegu prófi. Þó má veita undanþágu frá þessum ákvæðum, þegar sérstaklega stendur á.

Til þess að verða tungumálakennari skólans verður hlutaðeigandi að hafa lokið háskólaprófi í kennslugrein sinni. Þó má veita undanþágu frá þessu ákvæði, þegar sérstaklega stendur á.

Enginn getur fengið veitingu fyrir embætti við skólann, nema hann hafi gegnt því á fullnægjandi hátt sem settur í eitt ár að minnsta kosti.

VII. KAFLI
Ýmis ákvæði.

12. gr.

Kostnaður við skólahaldið greiðist úr ríkissjóði.

13. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn skólans.

Í skólanefnd eiga sæti 5 menn. Ráðuneytið skipar 4 skólanefndarmenn til 4 ára í senn: tvo samkvæmt tilnefningu Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Verðandi, Vestmannaeyjum, og einn samkvæmt tilnefningu Útvegsbændafélags Vestmannaeyja. Formann skipar ráðuneytið án tilnefningar.

Einn skólanefndarmann skipar ráðuneytið til eins árs í senn samkvæmt tilnefningu nemenda skólans. Tilnefning fulltrúa nemenda skal fara fram eftir reglum, sem ráðuneytið setur.

Skólanefndin skal fylgjast með kennslutilhögun og námsefni og vera skólastjóra til aðstoðar í málefnum skólans almennt.

14. gr.

Menntamálaráðuneytið setur reglugerð, þar sem ákveðið sé um námsefni fyrir hvort stig, enn fremur ákvæði um próf og einkunnir, inntöku nemenda í skólann, kennslutilhögun, námskeið og annað, er varðar skólahaldið almennt.

15. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó skulu ákvæði laga nr. 73/1964 gilda um þá, er hafa hafið nám í skólanum, áður en lögin taka gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. janúar 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

Nr. 2. 11. janúar 1973.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 31. desember 1972 á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi breyting á reglugerð nr. 76 17. júní 1958 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

53. gr. I., 1. málsgr., breytist á þá lund, að í stað orðanna „Hvert stig er miðað við ákveðnar þekkingarkröfur: 1. stig tóknar minnstar kröfur, 2. stig meiri kröfur, 3. stig mestar kröfur", komi:

Stúdentar skulu að jafnaði taka fyrst próf 1. stigs, síðan 2. stigs og loks hins þriðja. Þó skal stúdentum með leyfi heimspekideildar heimilt að taka prófin í annarri röð.

53. gr. I., 2. málsgr., breytist á þá leið, að aftan við lokasetningu málsgreinarinnar, „Heimaritgerðum skal skila eigi síðar en hálfum mánuði áður en skrifleg próf í háskólanum hefjast", bætist: ef ritgerð er ekki sérstakur prófþáttur.

53. gr. I., 6. málsgr., orðist svo:

Heimilt er að skipta prófi á hverju stigi í grein í prófþætti. Skal þá gefa einkunn fyrir hvern prófþátt um sig, en stigeinkunn skal vera vegið meðaltal prófþáttaeinkunna samkvæmt reglum, sem deildin setur um vægi prófþátta á hverju prófstigi. Heimilt er, að stúdent ljúki stigi í prófþáttaskiptri grein á fleiri próftímabilum en einu. Skal stúdent hljóta hina tilskildu lágmarkseinkunn 7 í hverjum þætti. Nú nær stúdent ekki tilskilinni lágmarkseinkunn í prófþætti, og er honum þá heimilt að endurtaka próf í þeim prófþætti einum. Stúdent er óheimilt að ganga undir próf á tilteknu stigi fyrr en hann hefur lokið öllum prófþáttum næsta stigs á undan, sbr. þó 1. mgr. Heimilt er, að heimaritgerð komi í stað prófþáttar eða hluta af prófþætti samkvæmt 5. mgr.

2. gr.

57. gr. b., 2. málsgr., orðist svo:

Halda má prófæfingar utan próftíma. Við gjöf einkunna í prófgrein má taka tillit til prófæfinga og úrlausna skriflegra og verklegra æfingaverkefna í greininni. Einkunn fyrir slíkar æfingar (hluteinkunn) má vega allt að einum þriðja við einkunnagjöf á misserisprófi í greininni og skal kennari ákveða vægi hennar í upphafi misseris. Deildarfulltrúi skal varðveita hluteinkunnir þessar meðan stúdentinn er skráður við deildina.

Í stað 3. og 4. málsgr. 57. gr. b. komi fjórar nýjar málsgreinar, er verða 3.—6. málsgr., svo hljóðandi:

Skráður stúdent hefur rétt til að gangast undir próf, enda hafi hann lokið tilskildum æfingum í prófgreininni, sbr. lið 56 f., síðustu málsgrein, og gengið undir próf fyrri kennsluára, sjá næstu málsgrein.

Stúdentar skulu ganga undir próf í a. m. k. 20—25 e á hverju kennsluári, samkvæmt nánari reglum, sem deildin setur. Heimilt er að endurtaka próf í einstökum prófgreinum, og skal það þá gert við næsta tækifæri. Ógildist þá próf, sem áður var tekið í greininni. Ekki er skylt að endurtaka verkleg viðfangsefni, sem hafa áður verið tekin gild. Próf má aðeins endurtaka einu sinni, nema deildin sjái lögmæta ástæðu til undanþágu, sbr. þó sérreglur hér á eftir.

Til þess að hljóta rétt til áframhaldandi náms í deildinni, skal stúdent hafa staðizt próf í tilteknum einingafjölda, sem miðast við árafjöldann frá innritun hans, skv. nánari reglum, sem deildin setur.

Heimilt er deildinni að setja reglur um, að tilteknar greinar teljist nauðsynleg undirstaða náms í öðrum greinum á síðari námsárum. Getur deildin þá gert kröfu um próf eða aðra nægilega þátttöku í undirstöðugreinunum, áður en nám í hinum síðarnefndu greinunum getur hafizt.

Núverandi 5. málsgr. verði 7. málsgr.

3. gr.

Reglugerðarbreyting þessi öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 11. janúar 1973.

Magnús T. Ólafsson.

Árni Gunnarsson.

Stjórnartíðindi A 1, nr. 1—2. Útgáfudagur 18. janúar 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 2 — 1973

Nr. 3. 6 31. janúar 1973.

LÖG

um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aðsetur embættis bæjarfógetans í Vestmannaeyjum skal fyrst um sinn vera í Reykjavík, og er bæjarfógeta heimilt að framkvæma þar allar embættisathafnir, sem undir embættið heyra.

Nú á aðili varnarþing í Vestmannaeyjum, og má þá sækja hann fyrir dómi á aðsetursstað embættis bæjarfógetans í Vestmannaeyjum í Reykjavík.

2. gr.

Bæjarfógetinn í Vestmannaeyjum skal afsegja víxla með greiðslustað í Vestmannaeyjum með fullu gildi á aðsetursstað embættis bæjarfógetans í Vestmannaeyjum í Reykjavík.

3. gr.

Nú fellur krafa eða önnur fjárskuldbinding með greiðslustað í Vestmannaeyjum, eða krafa á hendur aðila með varnarþing í Vestmannaeyjum, í gjalddaga á tímabilinu frá 23. janúar 1973 til 22. febrúar 1973, og er þá gjalddaga þeirrar skuldbindingar frestað til 23. febrúar 1973.

Réttaráhrifum vegna vanefnda á fjárskuldbindingum með efndastað í Vestmannaeyjum eða fjárskuldbindingum aðila með varnarþing í Vestmannaeyjum, sem fallið hafa í gjalddaga fyrir 23. janúar 1973, er frestað til 23. febrúar 1973.

4. gr.

Fullnægjandi er, að tilkynning, sem hafa skal réttaráhrif og á að berast viðtakanda í Vestmannaeyjum á tímabilinu frá 23. janúar 1973 til 22. febrúar 1973, berist 23. febrúar 1973.

5. gr.

Vextir af skuldum, sem greiðslu er frestað á samkvæmt 3. gr., skulu á því tímabili vera þeir sömu og krafan bar.

6. gr.

Dómsmálaráðherra ákveður með auglýsingu, hvenær sá háttur mála, sem um ræðir í 1. og 2. gr., fellur niður.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 31. janúar 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Stjórnartíðindi A 2, nr. 3. Útgáfudagur 31. janúar 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 3 — 1973

7. febrúar 1973. 7 Nr. 4.

LÖG

um neyðarráðstafanir vegna jarðelda á Heimaey.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í lögum þessum er mælt fyrir um sameiginlegt átak íslenzku þjóðarinnar til þess að veita Vestmanneyingum stuðning vegna eldgossins á Heimaey og draga úr þeim búsifjum, sem jarðeldarnir valda þeim og þjóðinni í heild.

2. gr.

Stofna skal Viðlagasjóð vegna náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum.

3. gr.

Hlutverk Viðlagasjóðs er:

1. Að tryggja hag Vestmanneyinga og stuðla að vernd og endurreisn byggðar þeirra.
2. Að greiða kostnað vegna björgunarstarfs, flutninga og röskunar á högum vegna eldsumbrotanna í Vestmannaeyjum.
3. Að bæta tekjumissi og eignatjón af völdum eldgossins á Heimaey.
4. Að draga úr áhrifum náttúruhamfara í Vestmannaeyjum á afkomu og atvinnulíf Vestmanneyinga og þjóðarheildarinnar og gera hvers konar fjárhagsráðstafanir í þessu skyni.

4. gr.

Í Viðlagasjóð renna allar tekjur samkvæmt lögum þessum. Heimilt er Viðlagasjóði að taka bráðabirgðalán í því skyni að standa undir nauðsynlegum greiðslum, þar til tekjur berast sjóðnum.

Til Viðlagasjóðs skulu og renna óafturkræf framlög, sem berast kunna frá innlendum og erlendum aðilum og eigi er beint til Rauða kross Íslands, Hjálparstofnunar þjóðkirkjunnar, bæjarstjórnar Vestmannaeyja eða annarra tilgreindra aðila. Sama máli gegnir um aðstoð, sem boðin kann að vera fram í öðru formi.

5. gr.

Stjórn Viðlagasjóðs skipa sjö menn, sem kosnir skulu til eins árs með hlutfallskosningu af sameinuðu Alþingi ásamt jafnmörgum til vara. Forsætisráðherra skipar formann og varaformann.

Stjórn sjóðsins getur ráðið honum sérstakan framkvæmdastjóra ásamt því starfsliði, sem nauðsynlegt er.

Stjórn sjóðsins skal í öllu starfi sínu hafa náið samráð við bæjarstjórn Vestmannaeyja og aðra opinbera aðila, sem um málefni Vestmanneyinga fjalla.

Stjórn Viðlagasjóðs skal, eftir því sem unnt er og við getur átt, setja fastar reglur um bætur þær, styrki og lán, sem veitt eru úr sjóðnum, og skulu reglurnar birtar almenningi.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

6. gr.

Skylt er öllum opinberum aðilum að veita stjórn Viðlagasjóðs hvers konar aðstoð og upplýsingar, sem nauðsynlegar eru vegna starfsemi hans.

7. gr.

Seðlabanki Íslands varðveitir Viðlagasjóð og annast bókhald hans. Um endurskoðun reikninga sjóðsins fer eftir ákvæðum laga um endurskoðun ríkisreiknings og reikninga ríkisstofnana.

8. gr.

Fjár til Viðlagasjóðs skal afla með sértöku gjaldi, viðlagagjaldi, sem hér segir:

1) Á tímabilinu 1. marz 1973 til 28. febrúar 1974 skal leggja 2% viðlagagjald á söluskattsstofn allra sömu aðila og lög nr. 10/1960, um söluskatt, taka til, og gilda ákvæði þeirra og reglugerða settra samkvæmt þeim að fullu um álagningu og innheimtu þessa gjalds, svo og um aðra framkvæmd. Hækkun sú á útsöluverði vöru og þjónustu, sem hlýzt af 2% viðlagagjaldi á söluskattsstofn, skv. þessum tölulið, skal ekki valda hækkun á kaupgreiðsluvísitölu. Kauplagsnefnd skal meta hverju sinni, hve miklu þessi hækkun nemur.
2) Á gjaldárinu 1973 skal leggja 30% viðlagagjald á álagðan eignarskatt skv. 26. gr. laga nr. 68/1971, um tekjuskatt og eignarskatt, sbr. 12. gr. laga nr. 7/1972, um breyting á þeim lögum, og skulu sömu reglur gilda um álagningu og innheimtu þessa gjalds og eignarskatts.
3) Á gjaldárinu 1973 skal leggja viðlagagjald í hverju sveitarfélagi á gjaldstofn aðstöðugjalds, sbr. V. kafla laga nr. 8/1972, sem nemur 35% þess hundraðshluta, sem þar var á lagður sem aðstöðugjald á árinu 1971. Um álagningu og innheimtu þessa gjalds skulu gilda sömu reglur og gilda um aðstöðugjöld, og skulu sveitarstjórnir skila gjaldinu til Viðlagasjóðs á gjalddögum, sem félagsmálaráðuneytið ákveður.
4) Á gjaldárinu 1973 skal leggja 1% viðlagagjald á útsvarsskyldar tekjur, sbr. 23. gr. laga nr. 8/1972. Um álagningu og innheimtu þessa gjalds skulu gilda sömu reglur og gilda um útsvör, og skulu sveitarstjórnir skila gjaldinu til Viðlagasjóðs á gjalddögum, sem félagsmálaráðuneytið ákveður.
5) Á gjaldárinu 1973 skal leggja 10% viðlagagjald á álagt landsútsvar, sbr. III. kafla laga nr. 8/1972, þeirra landsútsvarsskyldu aðila, sem bera ekki aðstöðugjald. Um álagningu og innheimtu þessa gjalds skulu gilda sömu reglur og um landsútvör.

Ríkissjóður skal leggja til Viðlagasjóðs 160 milljónir króna, og er ríkisstjórninni heimilt að draga úr útgjöldum ríkisins sem þessari fjárhæð nemur.

Heimilt er stjórn Atvinnuleysistryggingasjóðs að leggja til Viðlagasjóðs 160 milljón króna óafturkræft framlag.

9. gr.

Forsætisráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, og skal þar m. a. kveða nánar á um mat eigna og greiðslu bóta fyrir eignatjón. Þá er heimilt að veita með reglugerð þessari Viðlagasjóði forkaupsrétt að fasteignum í Vestmannaeyjum.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 7. febrúar 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Stjórnartíðindi A 3, nr. 4. Útgáfudagur 8. febrúar 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 4 — 1973

21. febrúar 1973. 9 Nr. 5.

LÖG

um breyting á lögum nr. 3 31. janúar 1973 um bráðabirgðabreyting á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað „22. febrúar 1973“ í 1. málsgr. 3. gr. og 4. gr. komi: 22. marz 1973.
Í stað „23. febrúar 1973“ í 1. og 2. málsgr. 3. gr. og 4. gr. komi: 23. marz 1973.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 21. febrúar 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Stjórnartíðindi A 4, nr. 5. Útgáfudagur 21. febrúar 1973.

A 2

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 5 — 1973

Nr. 6. 10 22. marz 1973.

LÖG

um kaup og kjör yfirmanna á botnvörpuskipum, sem eru stærri en 500 rúmlestir brúttó.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög þessi taka til þeirra, sem samningar frá 1. marz 1971 á milli Félags íslenzkra botnvörpuskipaeigenda og annarra eigenda slíkra skipa, annars vegar, og Vélstjórafélags Íslands, Félags íslenzkra loftskeytamanna, Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Aldan, Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Kára og Skipstjórafélags Norðlendinga, hins vegar, gilda fyrir.

2. gr.

Samningar þeir, sem um ræðir í 1. gr., ásamt breytingum þeim, sem um getur á fylgiskjölum I—III, sem prentuð eru með lögum þessum, skulu gilda sem samningar á milli aðila frá gildistöku laga þessara til 31. desember 1973.

3. gr.

Verkbönn og verkföll, þar á meðal samúðarverkföll eða aðrar aðgerðir, í því skyni að knýja fram aðra skipan kjaramála en lög þessi ákveða, eru óheimil, sbr. 17. gr. laga nr. 80 frá 1938, um stéttarfélög og vinnudeilur.

4. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal fara að hætti opinberra mála og varða brot sektum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

Fylgiskjal I.

SAMNINGUR

milli Félags ísl. botnvörpuskipaeigenda og Vélstjórafélags Íslands, dags. 1. marz 1971, framlengist með eftirfarandi breytingum:

1. gr. Í stað „kr. 11 192.00“ komi: kr. 17 344.00.

2. gr. Í stað „1.63%, 1.25%, 1.05%“ í 1. mgr. komi: 1.83%, 1.45%, 1.25%, og 1.05% fyrir 4. vélstjóra.

Aftan við 1. mgr. 2. gr. bætist ný málsgrein svo hljóðandi:

„Fækki áhöfn úr 24 á skuttogurum eða 26 á síðutogurum, hækka aflaverðlaun um 0.075% fyrir hvern, sem fækkar.“

6. gr. Í stað „7%“ í 1. mgr. komi: 8⅓%.

7. gr. Greinin hljóði þannig:

Dagpeningar í höfn.

Eftir að skip hefur legið tvo sólarhringa í innlendri eða erlendri höfn, og vélstjórar vinna við skipið, skulu laun (grunnlaun) vélstjóranna vera sem hér segir:

1. vélstjóra	.....	kr. 1 795.00
2. vélstjóra	.....	— 1 505.00
3. vélstjóra	.....	— 1 269.00
4. vélstjóra	.....	— 1 269.00

dag hvern, sem skipið liggur í höfn miðað við 40 stunda vinnuviku á dagvinnutímabili, að viðbættum fæðispeningum.

Tímakaup í dagvinnu finnst með því að margfalda dagkaupið með 7 og deila í þá tölu með 40. Eftirvinna greiðist með 50% álagi og nætur- og helgidagavinna með 100% álagi.

Þurfi vélstjóri að vinna um borð einhvern tíma fyrstu tvo sólarhringana, ber að greiða honum auk hins fasta mánaðarkaups, grunnlaun:

1. vélstjóra	.....	kr. 333.00
2. vélstjóra	.....	— 333.00
3. vélstjóra	.....	— 270.00
4. vélstjóra	.....	— 270.00

fyrir hverja klukkustund.

8. gr. Greinin hljóði þannig:

Tryggingar á skipverjum.

A. Líf- og örorkutrygging.

Um líf- og örorkutryggingu fer eftir lögum eins og þau verða á hverjum tíma.

B. Ábyrgðartrygging.

Útgerðarfélögin skuldbinda sig til að taka ábyrgðartryggingu samkvæmt hinum almennu skilmálum fyrir ábyrgðartryggingu allt að kr. 4 000 000.00 fyrir hvert einstakt tjón með hámarksgreiðslu til hvers einstaklings allt að kr. 1 500 000.00.

11. gr. Í stað „kr. 135.00“ komi: kr. 250.00.

19. gr. Í stað „kr. 110.00“ í 1. mgr. komi: kr. 150.00.
Í stað „kr. 27.50“ í 2. mgr. komi: kr. 50.00.

21. gr. Greinin hljóði þannig:

Um kaupgreiðsluvísitölu.

Greiða skal verðlagsuppbót á mánaðarkaup og dagpeninga samkvæmt samningi þessum eftir almennum reglum um verðlagsuppbót á laun.

22. gr. Í stað „1. marz 1971 til 1. júní 1972“ komi: undirskriftardegi til 31. desember 1973.

Fylgiskjal II.

SAMNINGUR

milli annars vegar Félags íslenzkra loftskeytamanna og hins vegar Félags íslenzkra botnvörpuskipaeigenda um kaup og kjör loftskeytamanna á botnvörpuskipum.

1. gr. Í stað „kr. 11 192.00“ komi: kr. 17 344.00.
2. gr. Í stað „1.2%“ í 1. mgr. komi: 1.4%.

Aftan við 1. mgr. 2. gr. bætist ný málsgrein svo hljóðandi:

„Fækki áhöfn úr 24 á skuttogurum eða 26 á síðutogurum, hækki aflaverðlaun um 0.075% fyrir hvern, sem fækkar.“

3. gr. Í stað „1.2%“ komi: 1.4%.
4. gr. Í stað „1.2%“ komi: 1.4%.
6. gr. Í stað „7%“ komi: 8.33%.
7. gr. Í stað „kr. 885.00“ í 1. mgr. komi: kr. 1 371.00.

Tímakaup í dagvinnu finnst með því að margfalda dagkaupið með 7 og deila í þá tölu með 40. Eftirvinna greiðist með 50% álagi og nætur- og helgidagavinna með 100% álagi.

Í stað „kr. 174.00“ í 4. mgr. komi: kr. 270.00.

8. gr. Greinin hljóði þannig:

Tryggingar á skipverjum.

A. Líf- og örorkutrygging.

Um líf- og örorkutryggingu fer eftir lögum eins og þau verða á hverjum tíma.

B. Ábyrgðartrygging.

Útgerðarfélögin skuldbinda sig til að taka ábyrgðartryggingu samkvæmt hinum almennu skilmálum fyrir ábyrgðartryggingu allt að kr. 4 000 000.00 fyrir hvert einstakt tjón með hámarksgreiðslu til hvers einstaklings allt að kr. 1 500 000.00.

11. gr. Við bætist: eða eftir samkomulagi aðilja.
19. gr. Í stað „kr. 135.00“ komi: kr. 250.00.
22. gr. Í stað „kr. 174.00“ komi: kr. 270.00.
23. gr. Í stað „kr. 110.00“ í 1. mgr. komi: kr. 150.00.
Í stað „kr. 27.50“ í 2. mgr. komi: kr. 50.00.
26. gr. Falli niður.
27. gr. Greinin hljóði þannig:

Um kaupgreiðsluvísitölu.

Greiða skal verðlagsuppbót á mánaðarkaup og dagpeninga samkvæmt samningi þessum eftir almennum reglum um verðlagsuppbót á laun.

28. gr. Í stað „1. marz 1971 til 1. júní 1972 “ komi: undirskriftardegi til 31. desember 1973.

F. h. Félags íslenzkra loftskeytamanna,
F. h. Farmanna- og fiskimannasambands Íslands,

Fylgiskjal III.

SAMNINGUR

milli Félags ísl. botnvörpuskipaeigenda annars vegar og Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Aldan, Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Kára og Skipstjórafélags Norðlendinga.

1. gr. Í stað „kr. 11 192.00“ komi: kr. 17 344.00.
2. gr. Í stað „1.2%“ í 1. mgr. komi: 1.4%.
Aftan við 1. mgr. 2. gr. bætist ný málsgrein svo hljóðandi:
„Fækki áhöfn úr 24 á skuttogurum eða 26 á síðutogurum, hækki aflaverðlaun um 0.075% fyrir hvern, sem fækkar.“
3. gr. Í stað „1.2%“ komi: 1.4%.
4. gr. Í stað „1.2%“ komi: 1.4%.
6. gr. Í stað „7%“ komi: 8⅓%.
7. gr. 1. mgr. í stað „kr. 885.00“ komi: kr. 1 371.00.
Tímakaup í dagvinnu finnst með því að margfalda dagkaupið með 7 og deila í þá tölu með 40. Eftirvinna greiðist með 50% álagi og nætur- og helgidagavinna með 100% álagi.
Í 2. mgr. í stað „kr. 174.00“ komi: kr. 270.00.
8. gr. Greinin hljóði þannig:

Tryggingar á skipverjum.

A. Líf- og örorkutrygging.
Um líf- og örorkutryggingu fer eftir lögum eins og þau verða á hverjum tíma.

B. Ábyrgðartrygging.
Útgerðarfélögin skuldbinda sig til að taka ábyrgðartryggingu samkvæmt hinum almennu skilmálum fyrir ábyrgðartryggingu allt að kr. 4 000 000.00 fyrir hvert einstakt tjón með hámarksgreiðslu til hvers einstaklings allt að kr. 1 500 000.00.

11. gr. Á eftir „í erlendri höfn“ komi: ber að greiða afleysingarmanni eftir samkomulagi aðila.
13. gr. Í stað „kr. 135.00“ komi: kr. 250.00.
18. gr. Í 1. mgr. „kr. 110.00“ komi: kr. 150.00.
Í 2. mgr. „kr. 27.50“ komi: kr. 50.00.
20. gr. Falli niður.
21. gr. Greinin hljóði þannig:

Um kaupgreiðsluvísitölu.

Greiða skal verðlagsuppbót á mánaðarkaup og dagpeninga samkvæmt samningi þessum eftir almennum reglum um verðlagsuppbót á laun.

22. gr. Í stað „1. marz 1971 til 1. júní 1972“ komi: undirskriftardegi til 31. desember 1973.

F. h. Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Öldunnar,
F. h. Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Kára,
F. h. Skipstjórafélags Norðlendinga,
F. h. Farmanna- og fiskimannasambands Íslands,

Stjórnartíðindi A 5, nr. 6. — Útgáfudagur 22. marz 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 6 — 1973

Nr. 7. 14 29. marz 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 1 11. febrúar 1970, um tollskrá o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 1. gr. orðist svo:

Af öllum vörum, sem koma eða eru fluttar inn á tollsvæði ríkisins, skal greiða aðflutningsgjöld, nema annað sé tekið fram í lögum þessum eða öðrum sérstökum lögum. Skulu gjöldin vera eins og fyrir er mælt í eftirfarandi tollskrá, þannig, að dálkur nr. 1 gildir fyrir allar innfluttar vörur, nema sérstaklega sé á annan hátt ákveðið í dálki nr. 2. Dálkur nr. 2 gildir fyrir vörur innfluttar til landsins samkvæmt ákvæðum um aðild Íslands að Fríverzlunarsamtökum Evrópu (EFTA) og samkvæmt ákvæðum samnings Íslands við Efnahagsbandalag Evrópu (EBE). Dálkur nr. 2 gildir þó ekki um vörur í eftirfarandi tollskrárnúmerum, sem innfluttar eru til landsins frá Efnahagsbandalagi Evrópu í upprunalegri mynd þess, þ. e. frá Belgíu, Frakklandi, Hollandi, Ítalíu, Luxembourg og Vestur-Þýzkalandi, svo og frá Írlandi:

03.03.09	16.03.00
05.04.00	16.04.00
05.06.00	16.05.00
05.15.00	20.02.01
14.02.00	21.03.00
14.03.00	21.05.03
14.04.00	22.01.01
14.05.00	22.08.00
15.04.00	23.01.00
15.05.00	24.02.32
15.06.00	

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. apríl 1973.

Gjört að Bessastöðum, 29. marz 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Stjórnartíðindi A 6, nr. 7. — Útgáfudagur 29. marz 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 7 — 1973

Nr. 8. 15 25. apríl 1973.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka lán vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1973.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að gefa út til sölu innanlands ríkisskuldabréf eða spariskírteini að fjárhæð allt að 350 millj. kr., en jafnframt falla niður 140 millj. kr. af heimild í 1. gr. laga nr. 26/1972.

2. gr.

Heimilt er að verðtryggja skuldabréf þau og spariskírteini, sem gefin verða út skv. 1. gr., með því að binda vexti af þeim og afborganir vísitölu.

Um lánstíma, vexti og önnur lánskjör, svo og fyrirkomulag verðtryggingar, fer eftir ákvörðun fjármálaráðherra.

3. gr.

Ríkisskuldabréfin og spariskírteinin, sbr. 1. gr., svo og vextir af þeim og verðbætur, skulu undanþegin framtalsskyldu og skattlagningu á sama hátt og sparifé, sbr. 21. gr. laga nr. 68/1971. Skuldabréfin og spariskírteinin skulu skráð á nafn eigenda.

4. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt að gefa út ný ríkisskuldabréf eða spariskírteini skv. ákvæðum 2. gr., eftir því sem á þarf að halda í stað þeirra, er upphaflega verða útgefin skv. ákvæðum 1. gr., að viðbættri áfallinni verðlagsuppbót.

5. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að gefa út til sölu innanlands happdrættisskuldabréf samtals að fjárhæð 80 millj. kr. til greiðslu kostnaðar af vega- og brúagerð á Skeiðarársandi, er opni hringveg um landið. Skulu ákvæði laga nr. 99/1971 gilda um skuldabréfaútgáfu þessa, eftir því sem við á.

6. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að taka vörukaupalán hjá ríkisstjórn Bandaríkjanna (P.L. 480 lán) allt að 600 þús. bandarískum dollurum.

7. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að taka erlent eða innlent lán að jafnvirði allt að 150 millj. kr. Af þeirri fjárhæð verði varið 100 millj. kr.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

vegna kostnaðarauka við framkvæmdir á vegum Rafmagnsveitna ríkisins samkvæmt þessari áætlun, eftir því sem þörf gerist, og 50 millj. kr. vegna væntanlegrar samtengingar raforku milli Norður- og Suðurlands, ef fé skortir til nauðsynlegra rannsókna eða nauðsynlegt reynist að kaupa efni, þannig að framkvæmanlegt verði að hefja byggingu línunnar árið 1974.

8. gr.

Heimilt er fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs að ábyrgjast innlend eða erlend lán að jafnvirði allt að 172 millj. kr. til framkvæmda ríkisins í vega- og raforkumálum.

9. gr.

Í tilefni af því, að nú er unnið að athugun á hafnargerðum á suðurströndinni vegna eldgossins í Vestmannaeyjum á vegum Alþjóðabankans í samráði við Seðlabanka Íslands og ljóst er, að niðurstaða þeirrar athugunar mun ekki liggja fyrir, áður en Alþingi lýkur störfum, er ríkisstjórninni heimilt að taka innlent eða erlent lán að jafnvirði allt að 150 millj. kr. til þeirrar hafnargerðar, ef ákveðin yrði.

10. gr.

Heimilt er fjármálaráðherra að taka tækjakaupalán fyrir hönd ríkissjóðs að fjárhæð allt að 16 millj. kr. vegna radíóvita til vita- og hafnamálastjórnar og vegna fjarskiptaútbúnaðar til embættis lögreglustjórans í Reykjavík.

11. gr.

Lánsfé því, sem aflast með sölu ríkisskuldabréfa eða spariskírteina skv. 1. gr., með endurgreiðslu af áður útgefnum spariskírteinalánum, með sölu happdrættisskuldabréfa skv. 5. gr. og fyrri heimild, með P.L. 480 láni skv. 6. gr., með erlendri lántöku skv. 8. gr. og með tækjakaupalánum skv. 10. gr., skal verja sem hér segir:

	Millj. kr.
Rafmagnsveitur ríkisins, framkvæmdir	240
Rafmagnsveitur ríkisins, lenging lána	10
Laxárvirkjun	80
Stofnlína Norður — Suðurland	13
Sveitarafvæðing	110
Orkustofnun, vatnsorkurannsóknir	20
Orkustofnun, jarðhitarannsóknir	23
Orkustofnun, jarðhitaleitarlán	4
Orkustofnun, jarðboranir	6
Skeiðarársandsvegur	230
Aðrir vegir á vegáætlun	75
Hafnarfjarðarvegur í Kópavogi	65
Landshafnir	19
Radíó-vitar, tækjakaupalán	8
Norðurlandsáætlun, hafnir og flugvellir	42
Flugöryggismál	11
Lögreglustöðin í Reykjavík	19
Rannsóknastofnanir á Keldnaholti	9
Blævardalsárvirkjun	4
Halli á framkvæmdaáætlun 1972	30
	1018
Til Framkvæmdasjóðs Íslands	150
	1168

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

29. marz 1973. Nr. 9.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka leigunámi tvö hvalveiðiskip hf. Hvals.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka á leigu um ótiltekinn tíma 1 eða 2 hvalveiðiskip hf. Hvals á Miðsandi til notkunar fyrir Landhelgisgæzluna, enda komi fullt endurgjald fyrir afnotin eftir mati dómkvaddra manna, samkvæmt ákvæðum laga nr. 67 1917, um framkvæmd eignarnáms.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. marz 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

6. apríl 1973. Nr. 10.

LÖG

um Fósturskóla Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu.

I. KAFLI

1. gr.

Fósturskóli Íslands er ríkisskóli með aðsetri í Reykjavík.
Skólinn er jafnt fyrir karla sem konur.

2. gr.

Hlutverk skólans er að mennta fólk til uppeldisstarfa á hvers konar uppeldisstofnunum fyrir börn frá fæðingu til 7 ára aldurs, svo sem vöggustofum, dagheimilum, vistheimilum, leikskólum, forskólabekkjum barnaskóla og leikvöllum. Heimilt er að fela Fósturskóla Íslands að mennta fólk til starfa á skóladagheimilum.

3. gr.

Í starfsemi Fósturskólans skal að því stefnt að veita nemendum fræðilega þekkingu og starfsþjálfun til þess að stunda uppeldisstörf á þeim sviðum, sem skólanum er ætlað að fást við, sbr. 2. gr.

Leggja skal áherzlu á uppeldisleg markmið og starfshætti þeirra stofnana, sem skólinn menntar starfslið til, og á þann hagnýta grundvöll, sem starfsemi þeirra er reist á. Námið á að veita innsýn í almenna uppeldis- og sálarfræði og þó sérstaklega þróunarsálfræði barna. Stefnt skal að því að efla alhliða þroska nemenda, þjálfa sjálfstæða hugsun og sjálfstæð vinnubrögð, jafnframt því sem lögð skal áherzla á samvinnu í hópstarfi, hugkvæmni, alúð og skyldurækni í starfi.

4. gr.

Skólinn skal leitast við að fylgjast sem gerst með nýjungum í uppeldis- og sálarfræði, einkum varðandi barnasálfræði og uppeldisleg markmið, starfshætti og fyrirkomulag þeirra stofnana, sem skólinn menntar starfslið til.

5. gr.

Skólinn skal annast endurmenntun og viðbótarmenntun starfsfólks á þeim uppeldissviðum, sem starfsemi skólans tekur til, með skipulegri fræðslu, námskeiðum og kynningu á markverðum nýjungum í uppeldismálum. Ráðherra er heimilt að ákveða með reglugerð, að skólinn haldi námskeið fyrir aðstoðarfólk, sem ráða þarf að dagvistunarheimilum, meðan skortur er á fóstrum.

Um námstíma og starfssvið skal kveða nánar á í reglugerð.

6. gr.

Fósturskólinn skal hafa náið samband við Kennaraháskóla Íslands, m. a. um framhaldsmenntun fóstra. Skal kveða nánar á um það og tengsl milli skólanna í reglugerð.

II. KAFLI

Stjórn skólans.

7. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn Fósturskóla Íslands.

Við skólann skal vera skólanefnd, sem menntamálaráðuneytið skipar til 4 ára í senn, og starfar hún samkv. erindisbréfi, er ráðuneytið setur. Formaður er skipaður án tilnefningar, einn nefndarmaður er skipaður samkvæmt tilnefningu Fóstrufélags Íslands og annar samkvæmt tilnefningu Barnavinafélagsins Sumargjafar, meðan það fer með stjórn barnaheimila í Reykjavík í umboði borgarstjórnar. Ef rekstur barnaheimila í Reykjavík verður falinn borgarstofnunum, skal einn skólanefndarmaður skipaður samkvæmt tilnefningu borgarráðs Reykjavíkur.

Við Fósturskóla Íslands skal vera skólaráð skólastjóra til aðstoðar um stjórn skólans og rekstur. Skólastjóri skal vera formaður þess, en auk hans sitja í ráðinu tveir kennarar skólans og tveir fulltrúar nemenda, kosnir til eins árs í senn.

Ákveða skal nánar í reglugerð um starfssvið skólanefndar og skólaráðs.

8. gr.

Við Fósturskólann skal starfa nemendaráð, sem sé skólastjóra til aðstoðar í málefnum nemenda. Nemendaráð kýs fulltrúa í skólaráð, sbr. 7. gr., með þeim réttindum, sem tiltekin eru í ákvæðum reglugerðar. Nemendur setja reglur um skipan, starfssvið og starfshætti nemendaráðs, og skulu þær háðar samþykki skólaráðs og staðfestingu yfirstjórnar skólans.

III. KAFLI
Inntaka nemenda í Fósturskólann.

9. gr.

Inntaka nemenda í skólann er í höndum skólanefndar. Skólastjóri gerir tillögur til hennar um það efni.

10. gr.

Inntökuskilyrði í Fósturskólann eru þessi:

1. Stúdentspróf, kennarapróf frá Kennaraskóla Íslands eða gagnfræðapróf að viðbættu tveggja ára námi í framhaldsdeild gagnfræðaskóla eða að viðbættu tveggja ára námi í öðrum skólum, t. d. verzlunarskóla, lýðháskóla eða húsmæðraskóla.
2. Heimilt er að veita umsækjendum skólavist, þótt þeir fullnægi ekki menntunarkröfum 1. töluliðar, með hliðsjón af hæfniprófum eða öðrum tiltækum matsaðferðum og að nokkru með tilliti til starfsreynslu á þeim stofnunum, sem skólinn menntar starfslið til.
3. Nemandi skal eigi vera yngri en 18 ára.
4. Nemandi skal eigi vera haldinn neinum andlegum eða líkamlegum kvilla eða annmarka, er hamli honum í námi eða starfi að dómi skólanefndar.

Ákveða má í reglugerð lágmarkseinkunn í íslenzku eða fleiri greinum í sambandi við inntöku nemenda í skólann.

Enn fremur má ákveða í reglugerð að láta alla nemendur ganga undir hæfnipróf.

IV. KAFLI
Um nám, námstíma og námstilhögun.

11. gr.

Námstími í skólanum er þrjú ár, og skal nám vera bóklegt og verklegt.

Um skiptingu náms í bóklegar og verklegar annir skal mælt fyrir í reglugerð.

12. gr.

Grunnmenntun sú, sem Fósturskólinn veitir, sbr. 2. gr., skiptist í ýmsar uppeldisgreinar, félagsgreinar, list- og verkgreinar, móðurmálsgreinar og heilsufræðigreinar. Auk þess fer verklegt nám fram í stofnunum, sem skólanefnd viðurkennir og menntamálaráðuneytið samþykkir.

Um nám samkvæmt 1. málsgrein skal nánar ákveðið í reglugerð.

13. gr.

Skólanefnd getur undanþegið nemanda, sem áður hefur aflað sér þekkingar í einstökum námsgreinum, samkv. 12. gr., tímasókn í þeim að nokkru leyti eða öllu.

14. gr.

Stefnt skal að því að starfrækja í tengslum við Fósturskólann og undir yfirstjórn hans æfinga- og tilraunastofnun fyrir börn fram til 7 ára aldurs, þar sem nemendum Fósturskólans sé búin sérstök aðstaða til athugana á atferli og leikjum barna og á uppeldislegum starfsháttum.

Menntamálaráðuneytið leitar samninga við Reykjavíkurborg um skiptingu stofn- og rekstrarkostnaðar við æfinga- og tilraunastofnunina.

V. KAFLI
Um námsáfanga og próf.

15. gr.

Í lok hvers námsáfanga (annar) skal úrskurða um hæfni nemanda til að hefja nám á næsta áfanga.

Kveðið skal á um námsmat í bóklegum og verklegum greinum í reglugerð.

Menntamálaráðuneytið skipar, að fengnum tillögum skólastjóra, prófdómendur í uppeldis- og félagsgreinum og í öðrum greinum eftir því, sem ákveðið er í reglugerð.

VI. KAFLI
Um starfslið Fósturskólans.

16. gr.

Fósturskóli Íslands skal svo vel búinn starfsliði, að hann geti rækt þær skyldur, er lög mæla fyrir um, þ. á m. við umsjónar- og ráðgjafastörf, störf á skrifstofu og við önnur verkefni.

Skólanefnd gerir, að fengnum tillögum skólastjóra, ár hvert tillögur til menntamálaráðuneytisins um framlög til skólans í þessu skyni, sbr. 21. gr.

17. gr.

Fastir starfsmenn Fósturskólans eru opinberir starfsmenn.

Forseti Íslands skipar skólastjóra. Fasta kennara og aðra fasta starfsmenn skipar menntamálaráðherra að fengnum tillögum skólanefndar. Skólastjóri gerir tillögur til skólanefndar um skipun kennara. Greini skólastjóra og skólanefnd á, skulu tillögur skólastjóra lagðar fyrir menntamálaráðuneytið jafnframt tillögum skólanefndar.

Skólastjóri ræður stundakennara með samþykki skólanefndar eftir því, sem fé er veitt til á fjárlögum. Skólastjóri ræður annað starfsfólk skólans með sama fyrirvara.

18. gr.

Skólastjóri Fósturskólans skal hafa lokið háskólaprófi í uppeldis- og sálarfræði.

Í reglugerð skal kveða á um menntunarkröfur kennara.

19. gr.

Nú hefur kennari gegnt embætti í 5 ár og óskar að hverfa frá störfum um skeið til að efla þekkingu sína og kennarahæfni. Skal hann þá senda menntamálaráðuneytinu beiðni um orlof ásamt greinargerð um, hvernig hann hyggst verja orlofstímanum, sem skal notaður til a) reglulegs náms í viðurkenndri menntastofnun, eða b) a. m. k. tveggja mánaða námsferðar, sem skipulögð er eða boðið til af aðila eða stofnun, sem menntamálaráðuneytið viðurkennir. Ef menntamálaráðuneytið telur umsókn og greinargerð kennara fullnægjandi, getur það veitt honum orlof, allt að einu ári, á föstum embættislaunum.

Menntamálaráðuneytið getur veitt kennara, er orlof hlýtur, styrk til að standa straum af kostnaði við ferðalög og námsdvöl í sambandi við orlofið, ef hann ver því til að stunda reglulegt nám við viðurkennda menntastofnun eða til námsferðar, sem hann nýtur ekki sambærilegs styrks til frá öðrum aðilum. Þá getur menntamálaráðuneytið auglýst eftir umsækjendum til að leggja fyrir sig tiltekið nám, gegn veitingu orlofs eða sérstakra styrkja, nema hvort tveggja sé. Styrki til viðbótar

orlofi má veita af fé því, sem í fjárlögum er hverju sinni ætlað til að kosta orlof kennara. Þá getur menntamálaráðuneytið eða aðrir aðilar í samstarfi við það efnt til allt að þriggja vikna námsferða með hópum kennara á þeim árstíma, sem skólar hérlendis starfa ekki. Slíkar ferðir skulu að jafnaði farnar í júní eða ágúst, þegar kennurum gefst kostur á að kynnast skólum erlendis í starfi. Þeir aðilar, sem fyrir slíkum ferðum standa, skulu skipuleggja þær fyrir fram og birta væntanlegum þátttakendum fyrirhugaða starfs- og ferðaáætlun. Menntamálaráðuneytið getur veitt af orlofsveitingu styrk, sem nemur allt að ⅔ af áætluðum ferða- og dvalarkostnaði þeirra kennara, sem þátt taka í slíkum hópferðum. Enginn kennari getur fengið á starfsævi sinni hærri fjárhæð í orlof og orlofsstyrki samanlagt en nemur 1½ árs embættislaunum hans.

Menntamálaráðuneytið setur reglugerð um framkvæmd orlofs kennara. Skal þess gætt eftir föngum, að það trufli ekki störf skóla eða torveldi þau. Að orlofi loknu skulu kennarar skila til ráðuneytisins skýrslu um störf sín og nám á orlofstímanum. Skilyrði má setja þeim, sem hljóta orlof eða styrk til reglulegs náms, að þeir starfi að námi loknu við skólann í minnst þrjú ár. Ákvæði þessi taka einnig til skólastjóra. Heimilt er ráðuneytinu að veita kennurum orlof með launum að nokkru eða öllu leyti til þess að vinna að samningu eða útgáfu kennslubóka eða kennslugagna. Enn fremur er heimilt að veita kennara launalaust leyfi, þegar sérstakar ástæður mæla með því. Nýtur staðgengill eða staðgenglar hans þá þeirra launa.

Kennarar skólans skulu eiga þess kost, eigi sjaldnar en á fimm ára fresti, að sækja námskeið í kennslugreinum sínum sér að kostnaðarlausu til að auka og endurnýja þekkingu sína. Skal þeim skylt að sækja slík námskeið, ef eigi koma til lögleg forföll að dómi skólastjórnar.

20. gr.

Um laun og vinnutíma starfsmanna skólans fer eftir kjarasamningum opinberra starfsmanna.

Menntamálaráðuneytið ákveður kennsluskyldu skólastjóra.

VII. KAFLI
Um húsrými og tæki.

21. gr.

Að fengnum tillögum skólanefndar sér menntamálaráðuneytið skólanum fyrir húsrými, er nægi til allrar starfsemi hans, svo sem kennslustofum af viðeigandi gerð, bókasafni og lesstofum, félagsherbergjum nemenda, skrifstofu og húsnæði fyrir kennara o. fl.

Í reglugerð skal kveða nánar á um þessi efni, þ. á m. um lágmarkskröfur um hlutfall milli húsrýmis og nemendafjölda.

Fósturskólanum skal séð fyrir safni bóka og annarra kennslugagna, er nemendur eigi aðgang að, svo og þeim kosti kennslutækja, sem þörf er á.

Skólastjóri gerir árlega áætlun um rekstur skólans og kostnað við skólahald næsta skólaár, sem hann leggur fyrir skólanefnd. Skólanefnd gerir síðan tillögur til menntamálaráðuneytisins um fjárveitingu til skólans, sem liggja skulu fyrir við undirbúning fjárlagafrumvarps.

VIII. KAFLI
Um heilsuvernd.

22. gr.

Í reglugerð skulu sett ákvæði um heilsuvernd í Fósturskóla Íslands, þ. á m. ákvæði um skólalækni og skólahjúkrunarkonu og eftirlit með heilbrigði nemenda og hollustuháttum í skólanum.

IX. KAFLI
Ýmis ákvæði.

23. gr.

Í reglugerð, sem menntamálaráðuneytið setur, að höfðu samráði við skólastjóra og skólanefnd, skal m. a. kveðið á um skólatíma og leyfi, reglu og aga og vinnudag nemenda og kennara í skólanum, en auk þess skal mæla þar fyrir um framkvæmd laganna að öðru leyti eftir því, sem efni er til.

X. KAFLI
Ákvæði til bráðabirgða.

24. gr.

Þeir nemendur Fóstruskóla Sumargjafar, sem nám stunda í þeim skóla við gildistöku laga þessara, eiga rétt á að halda áfram námi sínu við Fósturskóla Íslands, eftir að hann er stofnaður, í samræmi við námstilhögun, sem gilti í skólanum, er þeir hófu nám sitt þar.

Skólastjóri Fóstruskóla Sumargjafar á forgangsrétt á starfi skólastjóra við Fósturskóla Íslands, þegar hann verður stofnaður.

25. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Fósturskóli Íslands skal taka við störfum Fóstruskóla Sumargjafar, þegar er samningum er lokið við Barnavinafélagið Sumargjöf í Reykjavík um eigur og skuldbindingar skólans.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

Nr. 11. 6. apríl 1973.

LÖG

um framkvæmd eignarnáms.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við ákvörðun bóta vegna eignarnáms, sem heimilað er í lögum, skal gætt ákvæða laga þessara. Sama á við bætur og annað endurgjald, sem lögum samkvæmt skal ákvarða í samræmi við lög um framkvæmd eignarnáms. Í engu skal þó haggað ákvæðum laga nr. 76/1970, um lax- og silungsveiði, né vatnalaga, nr. 15/1923. Um eignarnám til öflunar vatnsréttinda og aðstöðu til nýtingar þeirra samkvæmt öðrum lögum skal og fara eftir ákvæðum vatnalaga. Þá skulu einnig haldast ákvæði loftferðalaga, skipulagslaga, náttúruverndarlaga og vegalaga um fresti til að lýsa kröfum vegna tiltekinna eignarskerðinga samkvæmt þeim lögum.

Í lögunum er merking eftirtalinna orða þessi:

Eignarnemi: Aðili, sem neytir eða hyggst neyta eignarnámsheimildar.

Eignarnámsþoli: Eigandi verðmætis, sem eignarnám beinist að, eða annar rétthafi, sem getur átt rétt til eignarnámsbóta.

Heimildarlög: Lög, sem heimila eða fyrirskipa eignarnám.

2. gr.

Matsnefnd eignarnámsbóta sker úr ágreiningi um eignarnámsbætur og annað endurgjald, sem ákveða á samkvæmt lögum um framkvæmd eignarnáms.

Ráðherra skipar formann matsnefndar til fimm ára í senn og annan til vara. Þeir skulu hafa lokið embættisprófi í lögfræði. Til meðferðar hvers máls kveður formaður tvo eða fjóra hæfa og óvilhalla menn. Um hæfi matsmanns til meðferðar einstaks máls skal fara eftir ákvæðum 36. gr. laga nr. 85/1936, um meðferð einkamála í héraði, eftir því sem við getur átt. Afl atkvæða ræður matsniðurstöðu.

3. gr.

Ef eigi leiðir annað af heimildarlögum, má með eignarnámi afla eignarréttar að landi og mannvirkjum ásamt því, sem þeim fylgir, skerða um ákveðinn tíma eða fyrir fullt og allt eignarrétt eða takmörkuð eignarréttindi yfir fasteign og stofna eða fella niður afnotaréttindi, ítaksréttindi og önnur takmörkuð eignarréttindi yfir fasteignum.

Þegar eignarréttar er aflað með eignarnámi, skulu öll takmörkuð eignarréttindi jafnframt afnumin, nema annað sé sérstaklega ákveðið.

4. gr.

Eignarnemi skal, þegar hann neytir eignarnámsheimildar sinnar, senda matsnefnd eignarnámsbóta beiðni um, að mat fari fram. Beiðninni skal fylgja greinargerð fyrir eignarnámsheimild þeirri, sem beiðnin styðst við, og þeim framkvæmdum, sem eru tilefni eignarnámsins. Einnig skal tilgreina þær eignir, sem eignarnám lýtur að, og þeim eignarskerðingum lýst, sem eignarnámið hefur í för með sér. Þá skal eignarnemi, að svo miklu leyti sem auðið er, láta fylgja beiðninni skrá yfir eigendur og aðra rétthafa, sem eignarnámið snertir.

5. gr.

Fallist matsnefnd á, að lagaheimild sé til eignarnámsins, ákveður hún dag til fyrirtöku málsins með a. m. k. viku fyrirvara. Skal það gert með skriflegri tilkynningu til eignarnema og eignarnámsþola, í ábyrgðarbréfi, símskeyti eða með öðrum tryggum hætti.

Ef ekki þykir nægilega ljóst, hverjir eigi rétt til eignarnámsbóta, skal birta opinbera tilkynningu í Lögbirtingablaði eða með öðrum tryggilegum hætti. Matsnefnd skal taka mál fyrir, áður en liðnir eru tveir mánuðir frá því að hún fékk það til meðferðar.

6. gr.

Nú hefur aðili, sem heimild hefur til eignarnáms, tekið umráð eignar, og geta þá eigandi og aðrir rétthafar krafizt fyrirtöku máls, sbr. 5. gr.

7. gr.

Við fyrirtöku máls skal matsnefnd leita sátta með aðilum um eignarnámsbætur. Takist sættir, er matsmáli þar með lokið. Færa skal sátt til bókar og skal greina bótafjárhæð, greiðsluskilmála og önnur skilyrði, sem eignarnemi skal uppfylla, áður en hann fær umráð verðmætis þess, sem eignarnámi er tekið.

8. gr.

Eigendur og aðrir rétthafar eignar, sem eignarnámi er tekin, skulu eiga þess kost að kynna sér öll gögn, er eignarnámið varða og máli skipta við ákvörðun bótafjárhæðar. Krefja má og eignarnema nánari skýringa á einstökum atriðum fyrirhugaðra framkvæmda, sem eignarskerðingu hafa í för með sér, svo og upplýsinga um ráðstafanir til að firra eignarnámsþola tjóni.

Veita skal aðilum hæfilegan frest til gagnaöflunar og málatilbúnaðar að öðru leyti.

9. gr.

Eignarnemi og eignarnámsþoli skulu lýsa sjónarmiðum sínum og rökstyðja þau í skriflegum greinargerðum. Einnig má ákveða, að mál skuli auk þess munnlega flutt.

Þegar nauðsyn krefur, framkvæmir matsnefnd vettvangsgöngu að tilkvöddum málsaðilum.

10. gr.

Matsnefnd skal kveða upp úrskurð um fjárhæð eignarnámsbóta til eignarnámsþola. Í úrskurðinum skal gerð grein fyrir þeim atvikum og réttarreglum, sem liggja til grundvallar niðurstöðum mats. Bótafjárhæð skal vera sundurliðuð og lýst grundvelli útreikninga. Jafnan skal taka afstöðu til ágreiningsatriða. Tiltaka skal sérstaklega, hvern matskostnað eignarnemi eigi að greiða, sbr. 11. gr.

Eigi aðrir rétthafar en eigandi eignarnumins verðmætis rétt til eignarnámsbóta, skal meta og tilgreina sérstaklega þær bætur, sem hverjum þeirra ber.

11. gr.

Kostnað af starfi matsnefndar skal greiða úr ríkissjóði, en matsnefnd ákveður hverju sinni í úrskurði sínum, þegar ríkið er ekki eignarnemi, hverja greiðslu eignarnemi skuli inna af hendi til ríkissjóðs vegna slíks kostnaðar. Dómsmálaráðherra getur sett nánari reglur um greiðslu þessa kostnaðar, og svo um þóknun til nefndarmanna. Eignarnemi skal greiða eignarnámsþola endurgjald vegna þess kostnaðar, sem eignarnámsþoli hefur haft af rekstri matsmáls og hæfilegur verður talinn.

12. gr.

Skerðist fasteign með þeim hætti við eignarnám, að sá hluti hennar, sem eftir er, verður ekki nýttur á eðlilegan hátt sem sjálfstæð eign, getur matsnefnd ákveðið að kröfu eiganda, að eignarnámið skuli ná til eignarinnar allrar.

Ef bersýnilegt ósamræmi reynist milli bóta vegna skerðingar eignar og verðmætis þess hluta hennar, sem eftir er, getur eignarnemi krafizt þess, að eignarnámið taki til eignarinnar allrar.

Þegar fasteign eða hluti fasteignar er tekinn eignarnámi, getur matsnefnd ákveðið, að eignarnámsþola verði bætt tjón hans að einhverju eða öllu leyti með fasteign eða hluta fasteignar, sem eignarnemi getur ráðstafað.

13. gr.

Þegar mat liggur fyrir, getur eignarnemi tekið umráð eignarnumins verðmætis gegn greiðslu matsfjárhæðar og kostnaðar af mati. Er eignarnema rétt að leita aðstoðar fógeta í þessu skyni. Sama gildir, þegar sátt hefur orðið um eignarnámsbætur, sbr. 7. gr., eða umráðataka verið heimiluð gegn tryggingu, ef tryggingar hefur verið krafizt, sbr. 14. gr.

14. gr.

Þótt mati sé ekki lokið, getur matsnefnd heimilað eignarnema að taka umráð verðmætis, sem taka á eignarnámi, og ráðast í þær framkvæmdir, sem eru tilefni

eignarnámsins. Ef krafa kemur fram um það af hálfu eignarnámsþola, skal eignarnemi setja tryggingu fyrir væntanlegum bótum. Ákveður matsnefnd tryggginguna.

Matsnefnd er og heimilt að hafa þann hátt á, sem segir í 1. mgr. þessarar greinar, ef vandkvæði eru á að ákveða bætur fyrirfram eða mat er að öðru leyti vandasamt.

15. gr.

Eignarnemi getur horfið frá fyrirhuguðu eignarnámi, ef hann segir til þess innan mánaðar frá því að mat á eignarnámsbótum lá fyrir, en bæta skal hann allt tjón, sem rakið verður til aðgerða hans. Að kröfu eignarnámsþola er eignarnema þó skylt að greiða eignarnámsbætur, ef eignarnemi hefur tekið umráð eða hafið hagnýtingu verðmætis, eftir atvikum gegn tryggingu, sbr. 14. gr.

16. gr.

Heimilt er matsnefnd, þótt eignarnámsmati sé lokið, að taka til úrlausnar kröfur um eignarnámsbætur, sem ekki hefur verið fjallað um í matinu, ef krafa kemur fram um það, áður en ár er liðið frá því að þeim framkvæmdum lauk, sem voru tilefni eignarnámsins. Sama gildir um bótakröfur eignarnámsþola, er stafa af því, að veruleg breyting hefur orðið á bótagrundvelli þeim, sem matsniðurstaða byggist á.

17. gr.

Leita má úrlausnar dómstóla um ágreining út af lögmæti eignarnáms, þar á meðal ágreining um fjárhæð eignarnámsbóta, en um síðastgreint atriði þó ekki fyrr en úrlausn matsnefndar liggur fyrir.

18. gr.

Formaður matsnefndar varðveitir matsúrskurði og sér um útgáfu þeirra eða úrdrátta úr þeim. Jafnan skal senda fasteignamati ríkisins afrit matsúrskurða.

19. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 61 14. nóvember 1917, um framkvæmd eignarnáms, og svo önnur lög, að því leyti sem þau fara í bága við ákvæði laga þessara, sbr. þó 1. gr. Nú hefur dómkvaðning matsmanna farið fram fyrir gildistöku laga þessara, og skal þá það mat fara eftir eldri reglum.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

11. apríl 1973. Nr. 12.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja landspildu úr prestssetursjörðinni Bjarnanesi í Nesjahreppi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Nesjahreppi í Austur-Skaftafellssýslu landspildu, allt að 8 ha. að stærð, úr prestssetursjörðinni Bjarnanesi í Nesjahreppi.

Söluverðið fer eftir samkomulagi, ef það næst. Náist ekki samkomulag um söluverð, skal það ákveðið að mati dómkvaddra manna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 11. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Nr. 13. 13. apríl 1973.

LÖG

um Happdrætti Háskóla Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Dómsmálaráðherra er heimilt að veita Háskóla Íslands einkaleyfi til rekstrar happdrættis með þeim skilyrðum, er nú skal greina:

a) Hlutatalan má ekki fara fram úr 60000, er skiptist í 12 flokka á ári hverju, og skal dráttur fara fram fyrir einn flokk í mánuði hverjum, dráttur 1. flokks í janúarmánuði og 12. flokks í desembermánuði. Heimilt er að gefa út 4 flokka hlutamiða, sem greinist að með bókstöfunum E, F, G og H.

b) Iðgjald fyrir hvern hlut ákveður dómsmálaráðherra að fengnum tillögum happdrættisráðs og happdrættisstjórnar Háskólans.

c) Vinningar skulu eigi vera færri en svo, að að minnsta kosti fjórði hver miði hljóti vinning árlega að meðaltali, og skal vinningsfjárhæð nema að minnsta kosti 70% af iðgjöldum samantöldum í öllum 12 flokkum.

d) Drættirnir fara opinberlega fram í Reykjavík undir eftirliti nefndar, er ráðherra skipar til þess. Skulu í henni sitja fimm menn og tveir til vara. Skulu að minnsta kosti tveir nefndarmenn vera lögfræðingar. Nefndin leggur fullnaðarúrskurð á allan ágreining um lögmæti eða gildi dráttanna, bæði meðan dráttur fer fram og eftir að honum er lokið. Kostnaðinn af þessu ber happdrættið.

e) Einkaleyfi til að reka happdrættið má veita til 1. janúar 1989. Ágóðanum skal varið til að reisa byggingar á vegum Háskóla Íslands. Enn fremur er heimilt að verja honum til greiðslu kostnaðar af viðhaldi háskólabygginganna, til fegrunar á háskólalóðinni, til þess að koma á fót og efla rannsóknarstofur við hinar ýmsu deildir háskólans, svo og til að greiða andvirði rannsóknar- og kennslutækja, sem Háskólinn telur sér nauðsyn að eignast. Leyfishafi greiði í ríkissjóð 20% af nettó-ársarði í einkaleyfisgjald.

2. gr.

Á meðan happdrættið starfar, er bannað að setja á stofn nokkurt annað peningahappdrætti hér á landi, svo og að verzla með eða hafa á boðstólum miða erlendra

happdrætta, auglýsa þá í innlendum blöðum eða hvetja menn til að kaupa þá. Þó getur ráðherra veitt undanþágu að því er kemur til happdrættis, sem stofnað er til í góðgerðaskyni einungis, og þó með skýrum takmörkum, t. d. fyrir eitt sveitarfélag, og aldrei nema um ákveðinn tíma, lengst eitt ár.

3. gr.

Enginn má selja hlutamiða happdrættisins nema löggiltir útsölumenn þess, er fá miðana frá aðalskrifstofu happdrættisins, og öll önnur verzlun með miðana er bönnuð. Ráðherra er heimilt að leyfa happdrættinu að taka í sínar hendur útsölu hlutamiða.

4. gr.

Vinningar í happdrættinu er undanþegnir hvers konar opinberum gjöldum, öðrum en eignarskatti á því ári sem þeir falla.

5. gr.

Dómsmálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um starfsemi happdrættisins.

6. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum eða varðhaldi.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 86 31. des. 1963, um stofnun happdrættis fyrir Ísland, og lög nr. 95 23. des. 1969, um breyting á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 13. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

13. apríl 1973. Nr. 14.

LÖG

um heimild til að stofna fjölbrautaskóla.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Heimilt er menntamálaráðuneytinu og Reykjavíkurborg að stofna til tilraunaskóla, er nefnist fjölbrautaskóli. Skólinn skal vera fyrir nemendur, er lokið hafa skyldunámi, og veita þeim tiltekin réttindi til sérnáms í framhaldsskólum eða háskóla, svo og menntun og þjálfun í ýmsum starfsgreinum.

2. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn skólans, sem er hluti af skólakerfi Reykjavíkurborgar.

3. gr.

Menntamálaráðuneytið setur skólanum námsskrá og reglugerð að fengnum tillögum fræðsluráðs Reykjavíkur. Skal reglugerðin m. a. kveða á um kennslu- og námsskipan skólans, kennslumagn, námsmat, námsstig nemenda og réttindi þeirra til framhaldsnáms, þ. á m. til háskólanáms.

4. gr.

Ríkissjóður greiðir 60% af stofnkostnaði skólans, en 40% greiðast af Reykjavíkurborg.

Laun skólastjóra og kennslulaun greiðir ríkissjóður að fullu í samræmi við starfsáætlun, sem ráðuneytið og fræðsluráð samþykkja. Annar rekstrarkostnaður skiptist að jöfnu milli aðila.

5. gr.

Menntamálaráðuneytið og Reykjavíkurborg gera með sér sérstakan samning, þar sem m. a. skulu sett nánari ákvæði um stjórn skólans og skiptingu kostnaðar samkvæmt 4. gr.

6. gr.

Heimilt er menntamálaráðuneytinu að stofna til fjölbrautaskóla í samvinnu við önnur sveitarfélög, eitt eða fleiri, með því fyrirkomulagi og þeirri kostnaðarskiptingu, sem lög þessi gera ráð fyrir.

Nú gerir fræðsluráð tillögu um, að stofnað verði til starfsemi fjölbrautaskóla með sameiningu tveggja eða fleiri skóla í umdæmi þess, og er þá menntamálaráðuneytinu það heimilt, hafi samningar tekizt um það með eignaraðilum skólanna.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lagaákvæði, er brjóta kunna í bága við þau.

Gjört í Reykjavík, 13. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

Nr. 15. 13. apríl 1973.

LÖG

um lögreglustjóra í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í Hafnarhreppi í Austur-Skaftafellssýslu skal vera lögreglustjóri. Umdæmi hans er Hafnarhreppur.

Forseti Íslands veitir embætti þetta lögfræðingi, sem fullnægir lögmæltum skilyrðum til skipunar í héraðsdómaraembætti.

2. gr.

Lögreglustjórinn hefur á hendi dómsvald, lögreglustjórn, tollgæzlu og innheimtu á tollum og gjöldum þeim, sem innheimtumönnum ríkissjóðs er ætlað að innheimta, notarialgerðir, yfirfjárráð svo og önnur málefni, er ákveðin verða í reglugerð.

Í Hafnarhreppi skal eigi vera hreppstjóri og skal lögreglustjóri annast störf þau, sem heyrt hafa undir hann.

Nánari reglur um starfssvið lögreglustjórans skulu settar í reglugerð.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974.

Gjört í Reykjavík, 13. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

13. apríl 1973. Nr. 16.

LÖG

um happdrætti Dvalarheimilis aldraðra sjómanna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: **Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:**

1. gr.

Heimilt skal Dvalarheimili aldraðra sjómanna að stofna happdrætti um bifreiðar, bifhjól, báta, búnaðarvélar, íbúðarhús og einstakar íbúðir, húsbúnað, hljóðfæri, búpening, flugvélar og farmiða til ferðalaga.

Verð happdrættismiða skal ákveðið af ráðherra, að fengnum tillögum frá stjórn Dvalarheimilis aldraðra sjómanna.

2. gr.

Drættir í happdrætti þessu skulu fara fram opinberlega í Reykjavík. Dregið skal mánaðarlega.

3. gr.

Heimild þessi gildir til ársloka 1984.

Ágóði happdrættisins skal renna í byggingarsjóð aldraðs fólks. 60% ágóðans skal þó varið til byggingar Dvalarheimilis aldraðra sjómanna. Heimilt skal þó stjórn Dvalarheimilis aldraðra sjómanna að veita styrk eða lán til annarra dvalarheimila aldraðs fólks.

4. gr.

Vinningar í happdrætti þessu skulu undanþegnir hvers konar opinberum gjöldum öðrum en eignarskatti á því ári, sem þeir falla.

5. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um starfsemi happdrættisins, þar á meðal um endurskoðun ársreikninga happdrættisins og afhendingu fjárins til byggingarsjóðs aldraðs fólks.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 71 24. apríl 1954, um happdrætti dvalarheimilis aldraðra sjómanna, og lög nr. 17 21. febrúar 1956 og lög nr. 52 20. apríl 1963, um breyting á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 13. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Nr. 17. 13. apríl 1973.

LÖG

um breyting á lögum um stofnun og slit hjúskapar, nr. 60 29. maí 1972.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað „1973“ í 1. mgr. 85. gr. komi: 1974.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Nr. 18. 16. apríl 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 102 31. des. 1972, um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 2. gr. laganna komi ný grein, er verði 3. gr., svo hljóðandi, enda breytist töluröð annarra greina í samræmi við það:

Á loðnuvertíð 1973 skal stofna loðnuflutningasjóð og skal loðnulöndunarnefnd, sbr. 2. gr., hafa stjórn hans með höndum. Kaupendur loðnu skulu greiða í loðnuflutningasjóð 15 aura á hvert kg landaðrar loðnu til bræðslu til viðbótar því lág-

marksverði, er Verðlagsráð sjávarútvegsins hefur ákveðið fyrir loðnuvertíð 1973. Loðnulöndunarnefnd skal hafa á hendi innheimtu þessa gjalds og reikningshald sjóðsins.

Greiða skal úr loðnuflutningasjóði styrki til flutninga á loðnu samkvæmt reglum, er loðnulöndunarnefnd setur. Skal nefndin annast greiðslu flutningastyrkja.

Reynist inneign vera fyrir hendi í loðnuflutningasjóði, að lokinni loðnuvertíð 1973, skal hún geymd á sérstökum reikningi til næsta árs. Skal inneigninni ráðstafað samkvæmt ákvörðun Verðlagsráðs sjávarútvegsins.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

16. apríl 1973. Nr. 19.

LÖG

um útflutningsgjald af sjávarafurðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Greiða skal útflutningsgjald af íslenzkum sjávarafurðum, sem fluttar eru til útlanda, eins og nánar er kveðið á um í lögum þessum.

Til íslenzkra afurða telst afli, sem skip, skrásett hér á landi, veiða, þótt hann sé veiddur utan landhelgi og eigi verkaður í landi.

2. gr.

Útflutningsgjald af sjávarafurðum samkvæmt lögum þessum greiðist sem hér segir:

1. Kr. 1 700.00 á hvert útflutt tonn greiðist af frystum karfa- og ufsaflökum og þurrkuðum saltufsa.
2. Kr. 3 000.00 á hvert útflutt tonn greiðist af saltfiski — öðrum en þurrkuðum ufsa —, saltfiskflökum, söltuðum þunnildum, saltfiskbitum og söltuðum gellum.
3. Kr. 3 400.00 á hvert útflutt tonn greiðist af freðfiskflökum — öðrum en karfa- og ufsaflökum —, frystum hrognum, söltuðum hrognum ót. a., frystum gellum, skreið, hertum þorskhausum og niðursoðnum og niðurlögðum sjávarafurðum.
   Nemi gjald samkvæmt töluliðum 1—3 meiru en svarar 4½% af fob-verðmæti útfluttrar sjávarvöru, er heimilt að fella niður þann hluta gjaldsins, sem er umfram þetta mark.
4. 4% gjald af fob-verðmæti greiðist af heilfrystum fiski, frystum fiskúrgangi, frystum humar, frystri rækju, skelfiski og hertum sjávardýraolíum.
5. 5% gjald af fob-verðmæti greiðist af hvalafurðum, öðrum en niðursoðnum og niðurlögðum.

6. 6% gjald af fob-verðmæti greiðist af þorskalýsi, karfalýsi, heilfrystri síld, frystum síldarflökum, frystri loðnu, saltsíld og saltsíldarflökum, söltuðum grásleppuhrognum og öðrum þeim sjávarafurðum, sem eru ekki sérstaklega taldar í þessari grein. Heimilt er að draga frá fob-verðmæti saltsíldar og saltaðra grásleppuhrogna vegna umbúðakostnaðar kr. 500.00 fyrir hver 100 kg innihalds.
7. 7% gjald af fob-verðmæti greiðist af nýjum og ísvörðum fiski, fiskimjöli, karfamjöli, lifrarmjöli, rækjumjöli og humarmjöli.

Þó getur sjávarútvegsráðuneytið ákveðið, að útflutningsgjald af nýrri og ísaðri síld skuli vera allt að því eins hátt og greiða bæri af síldinni við sams konar verkun hennar hér á landi og hún fer til erlendis, sbr. 6. tl. þessarar greinar.

8. 8% gjald af fob-verðmæti greiðist af loðnumjöli, loðnulýsi, síldarmjöli, síldarlýsi og síldarsoðkjarna.
9. Útflutningsgjald greiðist ekki af selafurðum.

Niðurlagðar vörur, sbr. 3. tl. 1. mgr., skulu teljast vörur, sem lagðar eru niður tilbúnar til neyzlu og hafa innihald 10 kg nettó eða minna. Þó skulu vörur taldar niðurlagðar, sem lagðar eru fullverkaðar niður í stærri ílát, ef útflytjandi sannar, að hráefnisverðmæti hinnar útfluttu vöru sé minna en ⅓ hluti útflutningsverðmætisins.

Þegar íslenzk fiskiskip selja gjaldskyldar sjávarafurðir í erlendri höfn, nýjar eða unnar, hvort heldur er af eigin afla eða annarra skipa, skulu ofangreind gjöld af verðmæti reiknast af heildarsöluverðmæti í erlendri höfn (brúttósöluverðmæti) að frádregnum tollum og öðrum kostnaði við löndun og sölu eftir nánari reglum, sem sjávarútvegsráðuneytið setur.

3. gr.

Ríkissjóður annast innheimtu útflutningsgjalds samkvæmt 2. gr., og skiptast tekjur af því sem hér segir:

1.	Til greiðslu á vátryggingariðgjöldum fiskiskipa, samkvæmt reglum, sem sjávarútvegsráðuneytið setur	85.0%
2.	Til Fiskveiðasjóðs Íslands	9.4%
3.	Til Fiskimálasjóðs	2.5%
4.	Til smíði haf- og fiskirannsóknaskips	1.5%
5.	Til byggingar í þágu rannsóknastofnana sjávarútvegsins	0.6%
6.	Til Landssambands ísl. útvegsmanna	0.5%
7.	Til samtaka sjómanna skv. reglum, sem sjávarútvegsráðuneytið setur	0.5%

Í þeim reglum um greiðslu á vátryggingariðgjöldum fiskiskipa, er um getur í 1. tl. 1. mgr. þessarar greinar, má m. a. setja það sem skilyrði fyrir greiðslu iðgjalds, að hlutaðeigandi tryggingarfélag sé aðili að endurtryggingarsamtökum félaganna og hliti tilteknum reglum um ákvörðun iðgjalda, tryggingarskilmála og vátryggingarfjárhæða.

Heimilt er að undanþiggja hvalveiðiskip þessum skilyrðum og jafnframt að endurgreiða til þeirra hlut Tryggingasjóðs fiskiskipa í útflutningsgjaldinu í stað greiðslu iðgjalda.

4. gr.

Gjald skv. 4.—8. tölulið 2. gr. skal miða við söluverð afurðanna með umbúðum, fluttra um borð í skip í þeirri höfn, er þær fyrst fara frá. Ef afurðir eru seldar cif eða með enn öðrum skilmálum, skal reikna söluverð til fob-verðs eftir reglum, sem viðskiptaráðuneytið setur.

Séu afurðir sendar úr landi óseldar, skal gjaldstofn útflutningsgjalds skv. 4.—8. tölulið 2. gr. ákveðinn skv. lágmarksútflutningsverði eins og það er tilgreint í útflutningsleyfi fyrir þeirri vöru.

Nú sannar sendandi, áður en 6 mánuðir eru liðnir frá útgáfudegi farmskírteinis, að verð það, sem lögreglustjóri eða innheimtumaður ríkissjóðs hefur sett á útfluttar óseldar sjávarafurðir, sé hærra en hann hefur selt þær fyrir, og er þá fjármálaráðuneytinu rétt að endurgreiða tilsvarandi mismun útflutningsgjaldsins, enda liggi fyrir staðfesting viðskiptaráðuneytisins á því, að leyfi til að selja við hinu lægra verði hafi verið veitt.

Gjald skv. 1.—3. tölul. 2. gr. miðast við nettóþunga hinnar seldu vöru, enda ber útflytjanda að geta hans í útflutningsskjölum.

5. gr.

Útflutningsgjald fellur í gjalddaga um leið og skip er afgreitt úr höfn eða áður en lagt er af stað til útlanda, ef engrar afgreiðslu er beiðzt. Sjávarútvegsráðuneytið getur þó ákveðið, að útflytjendur megi greiða gjaldið, þegar gjaldeyrisskil eru gerð, enda sé tryggt, að þau fari fram fyrir milligöngu íslenzks banka, og sé tollyfirvaldi fengin ávísun á væntanlegt gjaldeyrisandvirði fyrir gjaldinu.

6. gr.

Hver sem sendir vörur þær til útlanda, sem ræðir um í lögum þessum, er skyldur til að fá hlutaðeigandi lögreglustjóra eða innheimtumanni ríkissjóðs í hendur samrit eða staðfest eftirrit af farmskírteinum eða öðrum hleðsluskírteinum, útflutningsskýrslu, vörureikningi og matsvottorði, ef með þarf, svo og útflutningsleyfum, er út hafa verið gefin um farminn, og skal það gert áður en skip er afgreitt eða leggur frá landi. Ef engin hleðsluskjöl hafa verið gefin út, kemur í þeirra stað yfirlýsing sendanda um vörumagnið gefin að viðlögðum drengskap.

Ákvæði þessarar greinar um sendanda eiga einnig við um skipstjóra, ef sendandi er fjarverandi eða gætir eigi skyldu sinnar, og hið sama er um afgreiðslumenn skipa.

Gjaldið skal talið eftir skilríkjum þeim, er um getur í þessari grein.

7. gr.

Skip og farmur eru að veði fyrir útflutningsgjöldum.

8. gr.

Lögreglustjóri, tollstjóri eða aðrir innheimtumenn ríkissjóðs skulu gera reikningsskil fyrir útflutningsgjöldum skv. lögum þessum, eftir því sem fjármálaráðuneytið og reglur um opinber reikningsskil mæla fyrir.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Auk þess skal sendandi, skipstjóri eða afgreiðslumaður, sem verður sannur að sök um að hafa skýrt rangt frá farmi, greiða þrefalt það útflutningsgjald, sem reynt var að draga undan.

Sektir allar renna í ríkissjóð.

Ef lögreglustjóri eða innheimtumaður ríkissjóðs hefur grun um, að skilríki þau, sem um getur í 6. gr., séu röng, skal hann rannsaka farm skipsins, áður en það er afgreitt eða það lætur frá landi, eða á annan hátt útvega þær skýrslur, sem með þarf í þessu efni. Kostnaðinn, sem af þessu leiðir, skal skipstjóri greiða, ef skilríkin reynast röng, en ella ríkissjóður.

10. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

11. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta gjald til Aflatryggingasjóðs sjávarútvegsins samkvæmt 9. og 16. gr. laga nr. 80 frá 16. sept. 1971 og gjald til ferskfiskeftirlits samkvæmt 18. gr. laga nr. 55 2. maí 1968 af vörum, sem taldar eru í 1.—3. tölulið 2. gr. þessara laga, sem magngjald.

12. gr.

Ráðherra er heimilt að setja með reglugerð frekari fyrirmæli um framkvæmd þessara laga.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skulu ákvæði þeirra taka til útflutnings sjávarafurða framleiddra eftir 1. janúar 1973. Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 4/1966, II. kafli laga nr. 79/1968, lög nr. 4/1971 og lög nr. 17/1972.

Ákvæði til bráðabirgða.

Heimilt er að endurgreiða útflutningsgjald samkvæmt lögum þessum af frystum karfaflökum, sem framleidd voru á tímabilinu 1. júní til 30. september 1972, svo og af frystri síld framleiddri á árinu 1972. Einnig er heimilt að endurgreiða útflutningsgjald af saltsíld framleiddri á árinu 1972 og 1973 og af þurrkuðum saltfiski framleiddum á árinu 1973.

Þá skal sjávarútvegsráðherra heimilt að ráðstafa útflutningsgjaldi af saltaðri síld og flökum úr saltaðri síld, sem flutt er út á árinu 1972, til síldarútvegsnefndar, m. a. vegna kostnaðar við öflun markaða fyrir saltaða síld af fjarlægum miðum.

Gjört að Bessastöðum, 16. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samning frá 15. febrúar 1972 um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum.

Samningur þessi er prentaður á íslenzku og ensku sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, sem um ræðir í 1. gr., hefur verið staðfestur, skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Ríkisstjórninni er framvegis heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd breytingar á samningi þeim, er um ræðir í 1. gr., og skulu auglýsingar um staðfestingu og gildistöku viðkomandi samþykkta birtast í C-deild Stjórnartíðinda.

4. gr.

Ráðherra þeim, er fer með sjávarútvegsmál, er heimilt að setja í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd samningsins og svo ákvæði í samræmi við síðari breytingar á honum, sem staðfestar verða af Íslands hálfu.

5. gr.

Þar sem í samningnum eru ákvæði um yfirvöld viðkomandi aðildarríkja, er af Íslands hálfu átt við sjávarútvegsráðuneytið.

6. gr.

Brot gegn alþjóðasamningi þeim, er um ræðir í 1. gr., svo og á reglum, sem settar kunna að verða samkvæmt ákvæðum 3. og 4. gr., skulu varða sektum frá 1000.00 til 500 000.00 krónum, varðhaldi eða fangelsi eftir því, hve miklar sakir eru.

Með mál út af brotum skal farið að hætti opinberra mála.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR UM VARNIR GEGN MENGUN SJÁVAR VEGNA LOSUNAR ÚRGANGSEFNA FRÁ SKIPUM OG FLUGVÉLUM

Samningsaðilar

SEM VIÐURKENNA, að hafið og lifandi auðlindir þess hafi ómetanlega þýðingu fyrir allar þjóðir;

SEM GERA SÉR LJÓST, að jafnvægi náttúrunnar og lögmætum notum hafsins er ógnað í vaxandi mæli vegna mengunar;

SEM VIÐURKENNA, að samvinna ríkisstjórna, sem nær til þjóða, vissra svæða og hnattarins alls, er þvingandi nauðsyn til að hindra og berjast gegn mengun hafsins;

SEM GERA SÉR LJÓST, að þessi mengun á sér ýmsar orsakir, m. a. losun úrgangsefna úr skipum og flugvélum og afrennsli fljóta, árósa, rennsli úr sorpleiðslum innan lögsögu einstakra ríkja, og að mikilvægt sé, að ríkin geri viðeigandi ráðstafanir til að hindra slíka mengun, og þróa beri framleiðsluhætti og vörur á þann hátt, að skaðleg úrgangsefni, sem þarf að losna við, minnki;

SEM ERU SANNFÆRÐIR UM, að alþjóðlegar ráðstafanir til að hafa stjórn á mengun hafsins vegna losunar skaðlegra efna frá skipum og flugvélum eru gerlegar og verður að framkvæma án tafar, en að slíkar ráðstafanir komi á engan hátt í veg fyrir viðræður hið bráðasta um ráðstafanir, sem miða að því að takmarka aðrar orsakir mengunar hafsins;

SEM ÁLÍTA, að ríkjum, sem liggja að norðaustanverðu Atlantshafi, beri sérstök skylda til að vernda hafið á þessu svæði;

CONVENTION FOR THE PREVENTION OF MARINE POLLUTION BY DUMPING FROM SHIPS AND AIRCRAFT

The Contracting Parties

RECOGNIZING that the marine environment and the living resources which it supports are of vital importance to all nations;

MINDFUL that the ecological equilibrium and the legitimate uses of the sea are increasingly threatened by pollution;

RECOGNIZING that concerted action by Governments at national, regional and global levels is essential to prevent and combat marine pollution;

NOTING that this pollution has many sources, including dumping from ships and aircraft and discharges through rivers, estuaries, outfalls and pipelines within national jurisdiction, that it is important that states use the best practicable means to prevent such pollution, and that products and processes which will minimize the amount of harmful waste requiring disposal should be developed;

BEING CONVINCED that international action to control the pollution of the sea by the dumping of harmful substances from ships and aircraft can and should be taken without delay, but that this action should not preclude discussion of measures to control other sources of marine pollution as soon as possible;

CONSIDERING that the states bordering the North-East Atlantic have a particular responsibility to protect the waters of this region;

ERU SAMMÁLA UM eftirfarandi:

1. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til að gera allt, sem í þeirra valdi stendur til að hindra, að hafið verði mengað af efnum, sem geta stofnað heilsu manna í hættu, skaðað lifandi auðlindir og lífið í sjónum, dregið úr geðfelldum umhverfiseiginleikum sjávar eða truflað önnur lögmæt not sjávar.

2. gr.

Samningur þessi gildir um öll hafsvæði jafnt innan sem utan landhelgi, sem eru:

a) í þeim hlutum Atlantshafs og Norður-Íshafsins og aðliggjandi hafsvæða, sem eru norðan 36° n.br. og milli 42° v.l. og 51° a.l. að undanteknum:

   (i) Eystrasalti og Sundunum sunnan og austan lína, sem liggja frá Hasenörehoved til Gniben Pynt, frá Korshage til Spodsberg og frá Gilbjerghoved til Kullen, og

   (ii) Miðjarðarhafi og aðliggjandi höfum að skurðpunkti 36° n.br. og 5°36′ v.l.

b) í þeim hluta Atlantshafs, sem er norðan 59° n.br. og milli 44° v.l. og 42° v.l.

3. gr.

Samningsaðilar eru sammála um að framkvæma þær ráðstafanir, sem gerðar verða, á þann hátt, að losun skaðlegra efna færist ekki til hafsvæða, er liggja utan þess svæðis, sem þessi samningur gildir fyrir.

4. gr.

Samningsaðilar skulu samræma stefnu sína og skulu einir sér eða í félagi gera ráðstafanir til að hindra mengun sjávarins vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum.

5. gr.

Efni þau, sem talin eru upp í Viðauka I með þessum samningi, er bannað að losa í hafið.

HAVE AGREED as follows:

Article 1.

The Contracting Parties pledge themselves to take all possible steps to prevent the pollution of the sea by substances that are liable to create hazards to human health, to harm living resources and marine life, to damage amenities or to interfere with other legitimate uses of the sea.

Article 2.

The area to which this Convention applies shall be the high seas and the territorial sea which are situated

a) within those parts of the Atlantic and Arctic Oceans and their dependent seas which lie north of 36° north latitude and between 42° west longitude and 51° east longitude, but excluding
   i) the Baltic Sea and Belts lying to the south and east of lines drawn from Hasenore Head to Gniben Point, from Korshage to Spodsbierg and from Gilbierg Head to the Kullen, and
   ii) the Mediterranean Sea and its dependent seas as far as the point of intersection of the parallel of 36° north latitute and the meridian of 5°36' west longitude.

b) within that part of the Atlantic Ocean north of 59° north latitude and between 44° west longitude and 42° west longitude.

Article 3.

The Contracting Parties agree to apply the measures which they adopt in such a way as to prevent the diversion of dumping of harmful substances into seas outside the area to which this Convention applies.

Article 4.

The Contracting Parties shall harmonize their policies and introduce, individually and in common, measures to prevent the pollution of the sea by dumping by or from ships and aircraft.

Article 5.

The dumping of the substances listed in Annex I to this Convention is prohibited.

6. gr.

Bannað er að losa í sjóinn úrgangsefni, sem í eru efni og hlutir, sem taldir eru upp í Viðauka II þessa samnings, í því magni, sem ákvarðast verulegt af þeirri nefnd, sem verður stofnuð samkvæmt ákvæðum í 16. gr. og hér eftir nefnist „nefndin", án sérstaks leyfis í hvert skipti frá viðeigandi yfirvöldum viðkomandi aðildarríkis. Þegar slíkt leyfi er gefið út, skal farið eftir ákvæðum í Viðauka II og III þessa samnings.

Article 6.

No waste containing such quantities of the substances and materials listed in Annex II to this Convention as the Commission established under the provisions of Article 16, hereinafter referred to as "the Commission", shall define as significant, shall be dumped without a specific permit in each case from the appropriate national authority or authorities. When such permits are issued, the provisions of Annexes II and III to this Convention shall be applied.

7. gr.

Bannað er að losa efni eða hluti án samþykkis frá yfirvöldum viðkomandi aðildarríkis. Við veitingu slíkra leyfa skal beitt ákvæðum í Viðauka III þessa samnings.

Article 7.

No substance or material shall be dumped without the approval of the appropriate national authority or authorities. When such approval is granted, the provisions of Annex III to this Convention shall be applied.

8. gr.

1) Ákvæðin í 5., 6. og 7. gr. skulu ekki gilda, ef um er að ræða force majeure vegna óveðurs eða einhverrar annarrar ástæðu, þegar mannslíf er í hættu eða öryggi skips eða flugvélar er ógnað. Í þeim tilfellum skal tilkynna nefndinni þegar í stað í öllum einstökum atriðum alla málavexti og hvers konar og hve mikið af efnum og hlutum hefur verið losað í sjóinn.

2) Ákvæðin í 5. gr. eiga ekki við, ef hverfandi lítið af þessum efnum er í úrgangi, og þeim hefur ekki verið í hann bætt í þeim tilgangi að losa þau í sjóinn. Ákvæði 6. og 7. gr. skulu samt sem áður gilda fyrir slíka losun.

Article 8.

1) The provisions of Articles 5, 6 and 7 shall not apply in case of force majeure due to stress of weather or any other cause when the safety of human life or of a ship or aircraft is threatened. Such dumping shall immediately be reported to the Commission, together with full details of the circumstances and of the nature and quantities of the substances and materials dumped.

2) The provisions of Article 5 shall not apply where these substances occur as trace contaminants in waste to which they have not been added for the purpose of being dumped. However, such dumping shall remain subject to Articles 6 and 7.

9. gr.

Ef einn samningsaðila álítur í neyðartilfelli, að ekki sé unnt að losna við á landi eitthvert þeirra efna, sem talin eru í Viðauka I þessa samnings, án ótilhlýðilegrar hættu eða skaða, skal viðkomandi samningsaðili þegar í stað ráðfæra sig við nefndina. Nefndin skal mæla með geymsluaðferðum eða hvernig bezt sé gerlegt að eyðileggja eða fjarlægja efnið, eftir því sem aðstæður leyfa. Samningsaðili skal tilkynna nefndinni um þær ráðstafanir, sem gerðar eru sam-

Article 9.

If a Contracting Party in an emergency considers that a substance listed in Annex I to this Convention cannot be disposed of on land without unacceptable danger or damage, the Contracting Party concerned shall forthwith consult the Commission. The Commission shall recommend methods of storage or the most satisfactory means of destruction or disposal under the prevailing circumstances. The Contracting Party shall inform the Commission of the steps

kvæmt ráðleggingum hennar. Samningsaðilar skuldbinda sig til gagnkvæmrar aðstoðar í slíkum tilfellum.

adopted in pursuance of its recommendation. The Contracting Parties pledge themselves to assist one another in such situations.

10. gr.

Áður en leyfi eða samþykki til losunar úrgangsefna í hafið er gefið, skulu viðkomandi yfirvöld aðildarríkis ganga úr skugga um, hvers konar úrgangsefni er um að ræða samkvæmt ákvæðum í Viðauka III þessa samnings.

Article 10.

The composition of the waste shall be ascertained by the appropriate national authority or authorities in accordance with the provisions of Annex III to this Convention before any permit or approval for the dumping of waste at sea is issued.

11. gr.

Hver samningsaðili skal samkvæmt samræmdum reglum halda og senda nefndinni skýrslur um tegund og magn þeirra efna og hluta, sem losuð eru í samræmi við leyfi eða samþykki, sem viðkomandi samningsaðili gefur, ásamt stað og stund og aðferð við losun í hafið.

Article 11.

Each Contracting Party shall keep, and transmit to the Commission, according to a standard procedure, records of the nature and the quantities of the substances and materials dumped under permits or approvals issued by that Contracting Party, and of the dates, places and methods of dumping.

12. gr.

Samningsaðilar eru sammála um að koma á samræmdum eða sameiginlegum vísindalegum og tæknilegum rannsóknum, þar með taldar rannsóknir á mismunandi aðferðum við að fjarlægja skaðleg efni og skiptast á þeirri vitneskju, sem fæst á þennan hátt. Þeir munu hér taka tillit til þess starfs, sem viðkomandi alþjóðasamtök og stofnanir framkvæma.

Article 12.

The Contracting Parties agree to establish complementary or joint programmes of scientific and technical research, including research on alternative methods of disposal of harmful substances, and to transmit to each other the information so obtained. In doing so they will have regard to the work carried out by the appropriate international organizations and agencies.

13. gr.

Samningsaðilar eru sammála um að koma af stað, í samvinnu við viðkomandi alþjóðasamtök og stofnanir, samræmdri eða sameiginlegri skipulegri starfsemi fyrir stöðugt eftirlit með útbreiðslu og áhrifum af mengunarefnum á því svæði, sem samningur þessi nær til.

Article 13.

The Contracting Parties agree to institute, in co-operation with appropriate international organizations and agencies, complementary or joint programmes for monitoring the distribution and effects of pollutants in the area to which this Convention applies.

14. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til að styðja innan viðkomandi sérsamtaka og annarra alþjóðastofnana ráðstafanir til verndar hafinu gegn mengun af olíu eða úrgangsefnum, sem innihalda olíu, aðra skaðlega eða hættulega skipsfarma og geislavirk efni.

Article 14.

The Contracting Parties pledge themselves to promote, within the competent specialized agencies and other international bodies, measures concerning the protection of the marine environment against pollution caused by oil and oily wastes, other noxious or hazardous cargoes, and radioactive materials.

15. gr.

1) Hver samningsaðili skuldbindur sig til að tryggja, að ákvæðin í samningi þessum séu haldin
a) af skipum og flugvélum, sem eru skrásett á hans yfirráðasvæði;
b) af skipum og flugvélum á hans yfirráðasvæði, sem lesta efni og hluti, sem losa á í hafið;
c) af skipum og flugvélum, sem grunuð eru um að stunda losun úrgangsefna í sjóinn innan landhelgi þess samningsaðila.

2) Hver samningsaðili skuldbindur sig til að gefa út fyrirmæli til skipa og flugvéla í landhelgisgæzlu og til annarra viðkomandi þjónustugreina um að tilkynna til stjórnvalda hvert atvik eða aðstæður á úthafinu, sem valda grun um, að losun úrgangsefna, sem eru andstæð ákvæðum þessa samnings, hafi átt sér stað eða muni eiga sér stað. Viðkomandi samningsaðili skal, ef ástæða er til, láta í té upplýsingar til sérhvers annars samningsaðila, sem hlut á að máli.

3) Hver samningsaðili skal á sínu umráðasvæði gera viðeigandi ráðstafanir til að hindra og refsa fyrir hegðun, sem brýtur í bága við ákvæði þessa samnings.

4) Samningsaðilar skuldbinda sig til að aðstoða hver annan á viðeigandi hátt, þegar um er að ræða mengun vegna losunar úrgangsefna í sjó, og að skiptast á upplýsingum um meðferð slíkra tilfella.

5) Samningsaðilar eru enn fremur sammála um að vinna saman að þróun sameiginlegra reglna að því er varðar framkvæmd samningsins, einkum á úthafinu.

6) Ekkert í þessum samningi skal minnka þann úrlendisrétt, sem viss skip eiga samkvæmt þjóðarétti.

16. gr.

Nefnd, sem í eiga sæti fulltrúar sérhvers samningsaðila, er hér með stofnuð. Nefndin skal halda fundi reglulega og hvenær sem svo er ákveðið samkvæmt starfsreglum vegna sérstakra atvika.

Article 15.

1) Each Contracting Party undertakes to ensure compliance with the provisions of this Convention:
a) by ships and aircraft registered in its territory;
b) by ships and aircraft loading in its territory the substances and materials which are to be dumped;
c) by ships and aircraft believed to be engaged in dumping within its territorial sea.

2) Each Contracting Party undertakes to issue instructions to its maritime inspection vessels and aircraft and to other appropriate services to report to its authorities any incidents or conditions on the high seas which give rise to suspicions that dumping in contravention of the provisions of the present Convention has occurred or is about to occur. That Contracting Party shall, if it considers it appropriate, report accordingly to any other Contracting Party concerned.

3) Each Contracting Party shall take in its territory appropriate measures to prevent and punish conduct in contravention of the provisions of this Convention.

4) The Contracting Parties undertake to assist one another as appropriate in dealing with pollution incidents involving dumping at sea, and to exchange information on methods of dealing with such incidents.

5) The Contracting Parties further agree to work together in the development of co-operative procedures for the application of the Convention, particulary on the high seas.

6) Nothing in this Convention shall abridge sovereign immunity to which certain vessels are entitled under international law.

Article 16.

A Commission, made up of representatives of each of the Contracting Parties, is hereby established. The Commission shall meet at regular intervals and at any time when, due to special circumstances, it is so decided in accordance with the Rules of Procedure.

17. gr.

Verkefni nefndarinnar skulu vera:

a) að hafa yfirumsjón með framkvæmd þessa samnings;

b) að taka á móti og yfirfara skýrslur um útgefin leyfi og samþykki ásamt skýrslum yfir þá losun úrgangsefnis, sem átt hefur sér stað samkvæmt 8., 9. og 11. gr. í þessum samningi, og að útbúa samhæfðar reglur, sem nota ber í þessu skyni;

c) að hafa á hendi athugun á ástandi sjávarins á samningssvæðinu, fylgjast með áhrifum þeirra varúðarráðstafana, sem gerðar eru, og þörfinni á viðbótar- eða breyttum ráðstöfunum;

d) að endurskoða efni Viðauka þessa samnings og mæla með þeim breytingum, viðbótum eða úrfellingum, sem samþykktar kunna að verða;

e) að framkvæma önnur verkefni, eftir því sem viðeigandi er samkvæmt ákvörðun þessa samnings.

Article 17.

It shall be the duty of the Commission:

a) To exercise overall supervision over the implementation of this Convention;

b) To receive and consider the records of permits and approvals issued and of dumping which has taken place, as provided for in Articles 8, 9 and 11 of this Convention, and to define the standard procedure to be adopted for this purpose;

c) To review generally the condition of the seas within the area to which this Convention applies, the efficacy of the control measures being adopted, and the need for any additional or different measures;

d) To keep under review the contents of the Annexes to this Convention, and to recommend such amendments, additions or deletions as may be agreed;

e) To discharge such other functions as may be appropriate under the terms of this Convention.

18. gr.

1) Nefndin skal setja sér starfsreglur og skulu þær samþykktar með samhljóða atkvæðum. Norska ríkisstjórnin skal boða til 1. fundar nefndarinnar svo fljótt sem unnt er, eftir að samningur þessi tekur gildi.

2) Tillögur um breytingar á viðaukum þessa samnings samkvæmt 17. gr. d) skulu gerðar með samhljóða atkvæðum í nefndinni, og þær breytingar, sem um er að ræða, skulu taka gildi með einróma samþykki ríkisstjórna allra samningsaðila.

Article 18.

1) The Commission shall draw up its own Rules of Procedure which shall be adopted by unanimous vote. The Government of Norway shall call the first meeting of the Commission as soon as practicable after the coming into force of this Convention.

2) Recommendations for modification of the Annexes to this Convention in accordance with Article 17 (d) shall be adopted by a unanimous vote in the Commission, and the modification contained therein shall enter into force after unanimous approval by the Governments of the Contracting Parties.

19. gr.

Í þessum samningi:

1) Þýðir „losun úrgangsefna" sérhverja losun efna og hluta í sjóinn af ásettu ráði með eða frá skipum og flugvélum, nema

a) sérhverja losun, sem tilheyrir eða leiðir af venjulegum rekstri skipa og flugvéla og útbúnaði þeirra;

Article 19.

For the purpose of this Convention:

1) "Dumping" means any deliberate disposal of substances and materials into the sea by or from ships or aircraft other than:

a) any discharge incidental to or derived from the normal operation of ships and aircraft and their equipment;

b) geymslu efna og hluta í öðru skyni en aðeins að fjarlægja þá, að því tilskildu, að slík geymsla sé ekki ósamrýmanleg tilgangi þessa samnings.

2) Þýðir „skip og flugvélar" hvers konar sjófærar fleytur og loftför. Þetta hugtak nær einnig til svifnökkva, fljótandi farkosta, hvort sem þeir ganga fyrir eigin vélarafli eða ekki, og til fastra eða fljótandi palla.

b) the placing of substances and materials for a purpose other than the mere disposal thereof, if not contrary to the aim of this Convention.

2) "Ships and aircraft" means seagoing vessels and air-borne craft of any type whatsoever. This expression includes air-cushion craft, floating craft whether self-propelled or not, and fixed or floating platforms.

20. gr.

Þennan samning er unnt að undirrita í Osló fram til 15. ágúst 1972 fyrir hönd þeirra ríkja, sem var boðin þátttaka í hafmengunarráðstefnu, er þar fór fram 19.—22. okt. 1971.

Article 20.

This Convention shall be open for signature at Oslo until 15th August 1972 by the States invited to participate in the Conference on Marine Pollution, held there from 19th to 22nd October, 1971.

21. gr.

Samningur þessi er háður staðfestingu. Staðfestingarskjölin skulu varðveitt hjá norsku ríkisstjórninni.

Article 21.

This Convention shall be subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Government of Norway.

22. gr.

Rétt til aðildar að samningi þessum hefur sérhvert það ríki, sem vitnað var til í 20. gr. Samningsaðilar geta samhljóða boðið öðrum ríkjum aðild að þessum samningi. Aðildarskjöl skulu varðveitt hjá norsku ríkisstjórninni.

Article 22.

This Convention shall be open for accession by any State referred to in Article 20. The Contracting Parties may unanimously invite other States to accede to the Convention. The instruments of accession shall be deposited with the Government of Norway.

23. gr.

1) Samningur þessi tekur gildi á 30. degi eftir þann dag, sem 7. staðfestingar- eða aðildarskjöl berast til varðveizlu.

2) Að því er varðar ríki, sem staðfesta eða gerast aðilar að samningnum, eftir að 7. staðfestingar- eða aðildarskjöl berast til varðveizlu, tekur samningurinn gildi á 30. degi eftir að staðfestingar- eða aðildarskjöl hafa borizt til varðveizlu.

Article 23.

1) This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the seventh instrument of ratification or accession.

2) For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the seventh instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

24. gr.

Að tveimur árum liðnum frá því er samningur þessi tekur gildi að því er varðar samningsaðila, getur sá aðili, hvenær sem er, sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu, sem send er þeirri ríkisstjórn, sem varðveitir staðfestingar-

Article 24.

At any time after two years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Contracting Party, that Party may withdraw from the Convention by means of a notice in writing addressed to the depositary

skjölin. Uppsögnin tekur gildi tólf mánuðum eftir móttöku hennar.

25. gr.

Ríkisstjórn sú, er varðveitir staðfestingarskjölin, getur boðað til fundar í því skyni að endurskoða eða breyta samningi þessum samkvæmt ósk nefndarinnar, að því tilskildu, að það hafi verið samþykkt með tveimur þriðju atkvæða í nefndinni.

26. gr.

Ríkisstjórn sú, er varðveitir staðfestingarskjölin, skal tilkynna samningsaðilum og þeim ríkjum, sem vísað er til í 20. gr.:

a) um undirritanir þessa samnings, um móttöku á staðfestingar- og aðildarskjölum og um móttöku á tilkynningum um uppsögn samkvæmt 20., 21., 22. og 24. gr.;

b) hvenær þessi samningur tekur gildi samkvæmt 23. gr.;

c) um móttöku tilkynninga um samþykki, þegar um er að ræða breytingar á viðaukum þessa samnings og gildistöku slíkra breytinga samkvæmt 18. gr.

27. gr.

Frumrit þessa samnings, en hinn enski og franski texti hans eru jafngildir, skal varðveitt hjá norsku ríkisstjórninni, sem á að senda staðfest afrit til samningsaðila og til þeirra ríkja, sem vísað er til í 20. gr., og sem á einnig að senda staðfest afrit til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar og birtingar samkvæmt 102. gr. sáttmála S.þ.

Government. Any such withdrawal shall take effect twelve months after the date of its receipt.

Article 25.

A conference for the purpose of revising or amending this Convention may be convened by the depositary Government at the request of the Commission adopted by a two-thirds majority.

Article 26.

The depositary Government shall inform the Contracting Parties and the States referred to in Article 20:

a) of signatures to this Convention, of the deposit of instruments of ratification or accession, and of the receipt of a notice of withdrawal, in accordance with Articles 20, 21, 22 and 24;
b) of the date on which this Convention will come into force in accordance with Article 23;
c) of the receipt of notification of approval relating to modifications of the Annexes to this Convention and of the entry into force of such modifications in accordance with Article 18.

Article 27.

The original of this Convention, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited with the Government of Norway, which shall send certified copies thereof to the Contracting Parties and to the States referred to in Article 20, and which shall transmit a certified copy to the Secretary-General of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

VIÐAUKI I.

Eftirfarandi efni eru tilgreind í þeim tilgangi, sem nefnt er í 5. grein samningsins:

1. Lífræn halogen efni og efni, sem geta myndað þau í sjónum, að þeim efnum undanskildum, sem ekki eru eitruð,

ANNEX I.

The following substances are listed for the purposes of Article 5 of the Convention:

1. Organohalogen compounds and compounds which may form such substances in the marine environment,

eða þeim efnum, sem í sjónum breytast fljótt í efni, sem eru líffræðilega óskaðleg.

2. Lífræn kísilsambönd og efni, sem geta myndað þau í sjónum, að þeim efnum undanskildum, sem ekki eru eitruð, eða þeim efnum, sem í sjónum breytast fljótt í efni, sem eru líffræðilega óskaðleg.

3. Efni, sem samningsaðilar eru sammála um að álíta sennilega krabbameinsvekjandi við þær aðstæður, sem eru við losun efnanna.

4. Kvikasilfur og efni, sem innihalda kvikasilfur.

5. Cadmium og efni, sem innihalda það.

6. Varanleg plastefni og önnur varanleg gerviefni, sem fljóta eða sökkva ekki til botns, og geta valdið erfiðleikum við fiskveiðar eða siglingar, dregið úr geðfelldum umhverfiseiginleikum sjávar eða truflað önnur lögmæt not sjávarins.

excluding those which are non-toxic, or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless;

2. Organosilicon compounds and compounds which may form such substances in the marine environment, excluding those which are non-toxic, or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless;

3. Substances which have been agreed between the Contracting Parties as likely to be carcinogenic under conditions of disposal;

4. Mercury and mercury compounds;

5. Cadmium and cadmium compounds;

6. Persistent plastics and other persistent synthetic materials which may float or remain in suspension in the sea, and which may seriously interfere with fishing or navigation, reduce amenities, or interfere with other legitimate uses of the sea.

VIÐAUKI II.

1. Sérstakrar varkárni er krafizt við eftirtalin efni og hluti, sem tilgreind eru í þeim tilgangi, sem nefndur er í 6. grein:

a) Arsenik, blý, eir, zink og efni, sem þau koma fyrir í, blásýra og flúorefni og hvers konar efni, sem notuð eru við útrýmingu sníkla, svo sem sveppa, sýkla, skordýra og þess háttar, og aukaefni, sem af þeim leiðir og ákvæði í Viðauka I ná ekki yfir;

b) geymar, brotamálmar, tjöruefni, sem kunna að sökkva til botns, og önnur umfangsmikil úrgangsefni, sem geta valdið alvarlegum erfiðleikum við fiskveiðar eða siglingar;

c) efni, sem jafnvel þótt þau séu ekki í eðli sínu eitruð, geta valdið skaða vegna þess að þau eru losuð í svo miklu magni eða gætu hugsanlega dregið alvarlega úr geðfelldum umhverfiseiginleikum sjávar.

ANNEX II.

1. The following substances and materials requiring special care are listed for the purposes of Article 6:

a) Arsenic, lead, copper, zinc and their compounds, cyanides and fluorides, and pesticides and their by-products not covered by the provisions of Annex I;

b) Containers, scrap metal, tar-like substances liable to sink to the sea bottom and other bulky wastes which may present a serious obstacle to fishing or navigation;

c) Substances which, though of a non-toxic nature, may become harmful due to the quantities in which they are dumped, or which are liable to seriously reduce amenities.

2. Efni og hluti, sem nefndir eru í 1. málsgr. b) hér að ofan, skal alltaf losa á miklu dýpi.
3. Þegar leyfi eða samþykki fyrir losun á miklu magni af sýrum og lút er veitt, verður að taka tillit til, að í slíkum úrgangsefnum gætu hugsanlega verið efni, sem nefnd eru í 1. málsgrein hér að ofan.
4. Þegar álitið er nauðsynlegt að losa úrgangsefni á miklu dýpi samkvæmt ákvæðum í Viðauka II og III, skal slíkt þó aðeins gert sé báðum eftirfarandi skilyrðum fullnægt:

a) Dýpi sé ekki minna en 2000 m;

b) fjarlægð frá næsta landi sé ekki minni en 150 sjómílur.

2. The substances and materials listed under paragraph 1. (b) above should always be deposited in deep water.

3. In the issuance of permits or approvals for the dumping of large quantities of acids and alkalis, consideration should be given to the possible presence in such wastes of the substances listed in paragraph 1. above.

4. When, in the application of the provisions of Annexes II and III, it is considered necessary to deposit waste in deep water, this should be done only when the following two conditions are both fulfilled:
a) that the depth is not less than 2000 meters,
b) that the distance from the nearest land is not less than 150 nautical miles.

VIÐAUKI III.

Leiðbeiningarákvæði um veitingu leyfa og samþykki til losunar úrgangsefna í sjó.

1. **Lýsing á úrgangsefnum.**
   a) Magn og samsetning;
   b) magn efna og hluta, sem á að losa á dag (á viku, á mánuði);
   c) ástand úrgangsefnis við losun, hvort þau eru í föstu, leðju- eða vökvaástandi;
   d) eðliseiginleikar (sérstaklega uppleysanleiki og þéttleiki), efna- og lífefnaeiginleikar (súrefnisnotkun, framleiðsla næringarsalta) og líffræðilegir eiginleikar (hvort vírus, sýklar, sveppir, sníklar o. s. frv. eru til staðar);
   e) hve eitrað efni er;
   f) hversu varanlegt efnið er;
   g) hvernig það safnast í lífefni eða setlög;
   h) efnafræðilegar og eðlisfræðilegar breytingar úrgangsefnisins eftir losun þ. á m. möguleikar á myndun nýrra efna;
   i) líkur fyrir því, að fram komi skemmdir, sem minnka seljanleika auðlindanna (fisks, skeldýra o. s. frv.);

ANNEX III.

Provisions governing the issue of permits and approvals for the dumping of wastes at sea.

1. **Characteristics of the waste**
   a) Amount and composition;
   b) Amount of substances and materials to be deposited per day (per week, per month);
   c) Form in which it is presented for dumping, i.e. whether as a solid, sludge or liquid;
   d) Physical (especially solubility and specific gravity), chemical, biochemical (oxygen demand, nutrient production) and biological properties (presence of viruses, bacteria, yeasts, parasites, etc.);
   e) Toxicity;
   f) Persistence;
   g) Accumulation in biological materials or sediments;
   h) Chemical and physical changes of the waste after release, including possible formation of new compounds;
   i) Probability of production of taints reducing marketability of resources (fish, shellfish, etc.).

2. **Lýsing á losunarsvæðum og losunaraðferðum.**
   a) Hnattstaða, dýpi og fjarlægð frá landi;
   b) staðsetning með tilliti til uppeldissvæða og viðkomu sjávarlífvera;
   c) staðsetning með tilliti til geðfelldra umhverfiseiginleika sjávar;
   d) umbúðir, ef einhverjar eru;
   e) byrjunarþynning sú, sem hægt er að ná með þeirri losunaraðferð, sem gert er ráð fyrir;
   f) dreifingareiginleikar bæði lárétt og og lóðrétt í sjónum;
   g) magn og áhrif núverandi og fyrrverandi losunar úrgangsefna á svæðinu (þar með talin áhrif af samsöfnun).

3. **Almenn athugun og skilyrði.**
   a) Röskun siglinga, fiskveiða, tómstundaiðju, vinnslu málma, saltvinnslu, uppeldis fisks og skeldýra, svæða, sem eru vísindalega mikilvæg og annarra lögmætra nota sjávarins;
   b) við framkvæmd þessara meginreglna skal hafa í huga möguleika á öðrum losunar- eða hreinsunaraðferðum.

2. **Characteristics of dumping site and method of deposit**
   a) Geographical position, depth and distance from coast;
   b) Location in relation to living resources in adult or juvenile phases;
   c) Location in relation to amenity areas;
   d) Methods of packing, if any;
   e) Initial dilution achieved by proposed method of release;
   f) Dispersal, horizontal transport and vertical mixing characteristics;
   g) Existence and effects of current and previous discharges and dumping in the area (including accumulative effects).

3. **General considerations and conditions**
   a) Interference with shipping, fishing, recreation, mineral extraction, desalination, fish and shellfish culture, areas of special scientific importance and other legitimate use of the sea;
   b) In applying these principles the practical availability of alternative means of disposal or elimination will be taken into consideration.

LÖG

um breyting á lögum nr. 67 10. maí 1966, um vélstjóranám.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Námskeið, er veiti þá fræðslu, sem þarf til að ljúka 1. stigi vélstjóranáms, skal skólastjóri Vélskóla Íslands láta halda árlega á þessum stöðum: Reykjavík, Ólafsvík, Ísafirði, Akureyri, Höfn í Hornafirði og Vestmannaeyjum.

Kennslutími skal vera minnst fimm mánuðir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

16. apríl 1973. Nr. 22.

LÖG

um breyting á lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna, nr. 64 1965.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 27. gr. laganna, á undan V. kafla, komi ný grein, þannig:

Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins starfrækir rannsóknastofur utan Reykjavíkur samkvæmt ákvörðun ráðherra og að fengnum tillögum aðila fiskiðnaðarins. Leita skal samstarfs við fiskiðnað, aðra matvælaframleiðendur og sveitarfélög á viðkomandi svæði. Skulu þessir aðilar leggja fram helming stofnkostnaðar. Sömuleiðis skal athugað að nýta aðstöðu og samstarf við menntastofnanir á staðnum.

Rannsóknastofur þessar skulu veita fiskiðnaði og öðrum matvælaiðnaði á viðkomandi svæði þjónustu með rannsóknum, gæðaeftirliti og leiðbeiningum gegn greiðslu samkvæmt gjaldskrá Rannsóknastofnunar fiskiðnaðarins.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála, sbr. lög nr. 29 28. apríl 1966.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „sem í lögum nr. 68/1947 segir“ í 1. mgr. 6. gr. komi: sem í lögum um eftirlit með skipum segir.

2. gr.

2. tölul. 8. gr. orðist svo: Ráðherrar og ráðuneytisstjórar.

3. gr.

Í stað „5. gr., 3. málsgr.“ í 13. gr. komi: 4. málsgr. 5. gr.

4. gr.

4. mgr. 20. gr. falli niður.

5. gr.

Í stað „20 000.00“ í 44. gr. komi: 100 000.00.

6. gr.

Í stað „20 000.00“ í 1. mgr. 48. gr. komi: 100 000.00.

7. gr.

Í stað „20 000.00“ í 54. gr. komi: 100 000.00.

8. gr.

Í stað „20 000.00“ í 55. gr. komi: 100 000.00.

9. gr.

Í stað „20 000.00“ í 2. tölul. 2. mgr. 59. gr. komi: 100 000.00.

10 gr.

Í stað „10 000.00“ í 3. tölul. 2. mgr. 80. gr. komi: 50 000.00.

11. gr.

Fyrirsögn XIV. kafla orðist svo: Um mál ungmenna, sektavald lögreglustjóra og lögreglumanna, dómsáttir og ákæru.

12. gr.

111. gr. orðist svo:

Mál ungmenna á aldrinum 15—18 ára fara samkv. lögum þessum, sbr. og lög um vernd barna og ungmenna.

13. gr.

112. gr., sbr. lög nr. 29 28. apríl 1966, breytist sem hér segir:

a. Í stað „3 000.00“ í 2. tölul. 1. mgr. komi: 30 000.00.
b. Í stað „5 000.00“ í 2. mgr. komi: 10 000.00.
c. Í stað „1 000.00“ í 3. mgr. komi: 3 000.00.

14. gr.

Í stað „3 000.00“ í 3. tölul. 1. mgr. 113. gr. komi: 30 000.00.
4. mgr. 113. gr. falli niður.

15. gr.

Í stað „3. og 4. mgr. 113. gr.“ í 2. mgr. 114. gr. komi: 3. mgr. 113. gr.

16. gr.

Í stað orðanna „fulltrúi hans í héraði“ í 3. málsl. 1. mgr. 143. gr. komi: fulltrúi hans í héraði og fyrir hæstarétti, sbr. 1. mgr. 181. gr.

17. gr.

Orðin „200—5000 krónur“ í 159. gr. falli niður.

18. gr.

160. gr. orðist svo:
Sá, er viðhefur ósæmileg ummæli, skrifleg eða munnleg, fyrir dómi um dómara eða aðra eða kemur að öðru leyti hneykslanlega eða ósæmilega fram fyrir dómi, skal sæta sektum.

19. gr.

6. mgr. 174. gr. orðist svo:
Sekta skal kæranda fyrir tilefnislausa kæru. Sekt rennur í ríkissjóð.

20. gr.

Í stað „5 000.00“ í 2. og 4. tölul. 2. mgr. 175. gr. komi: 50 000.00.

21. gr.

Við 2. mgr. 179. gr. bætist: Nú verður dómi eigi áfrýjað, og sendir saksóknari þá dómsmálaráðuneytinu endurrit dómsins með áritun þar um. Nú verður dómi áfrýjað að því er varðar einn aðila eða fleiri, en eigi alla, og sendir saksóknari þá dómsmálaráðuneytinu endurrit dóms á sama hátt.

22. gr.

Við 1. mgr. 181. gr. bætist: Saksóknari getur falið skipuðum fulltrúa sínum sókn máls fyrir hæstarétti, enda fullnægi hann lagaskilyrðum til skipunar í embætti saksóknara, og ber fulltrúinn þá allar skyldur saksóknara.

23. gr.

1. málsl. 186. gr. orðist svo: Í dómi opinbers máls getur hæstiréttur dæmt héraðsdómara í sekt, er renni til ríkissjóðs, fyrir drátt á opinberum málum og önnur glöp í rannsókn þeirra og meðferð, endi þótt dómara hafi ekki verið stefnt í því skyni, ef sök hans virðist ljós.

24. gr.

187. gr. orðist svo:
Nú þykir verjandi hafa gerzt sekur um vanrækslu eða önnur glöp í undirbúningi eða flutningi opinbers máls fyrir hæstarétti, og getur dómurinn þá gert honum sekt, er renni til ríkissjóðs.

25. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

26. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlazt gildi, skal fella ákvæði þeirra, svo og ákvæði laga nr. 29 28. apríl 1966 og laga nr. 75 27. apríl 1972, um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála, inn í meginmál laga nr. 82 21. ágúst 1961 og gefa þau út svo breytt.

Ákvæði til bráðabirgða:

Réttarfarsnefnd skal falið að endurskoða réttarstöðu fulltrúa saksóknara ríkisins með hliðsjón af réttarstöðu og lögkjörum hliðstæðra ríkisstarfsmanna og ljúka endurskoðuninni það tímanlega, að unnt verði að leggja fram frumvarp um það efni í byrjun næsta þings.

Gjört að Bessastöðum, 17. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Nr. 24. 17. apríl 1973.

NÁMULÖG

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Landareign hverri, sem háð er einkaeignarrétti, fylgir réttur til hagnýtingar hvers konar jarðefna, sem þar finnast í jörðu eða á, þó með þeim takmörkunum, sem lög þessi tilgreina.

Nú er jörð í ábúð, og fer þá um rétt ábúanda til jarðefna eftir ábúðarlögum.

2. gr.

Á öðrum landssvæðum en í 1. gr. segir, sem ekki eru í einkaeign, eign félaga, sveitarfélaga eða landshluta, hefur ríkið eitt rétt til jarðefna.

Um námuréttindi á landgrunninu umhverfis Ísland fer eftir sérlögum og að öðru eftir þessum lögum.

3. gr.

Landeiganda samkvæmt 1. gr. er innan þeirra marka, sem síðar segir, rétt að vinna án leyfis á eða í landareign sinni jarðefni, svo sem grjót, möl, mó, surtarbrand, leir og önnur slík jarðefni.

Við nám jarðefna skal gæta þess vandlega, að framkvæmdin valdi eigi hættu mönnum, munum né búpeningi. Sama gildir um frágang námu að verki loknu.

Sveitarstjórn sú, sem í hlut á, skal hafa eftirlit með því, að fyrirmælum þessum sé hlítt, og er henni rétt að kippa því, sem ábótavant er í þessu efni af hendi námueiganda, í lag á hans kostnað.

4. gr.

Nú vill landeigandi vinna málma eða málmblendinga úr jörðu, framkvæma jarðboranir eftir jarðefnum, grafa námubrunn, 10 m eða dýpri, eða gera námugöng, og skal hann senda ráðherra frumdrætti að fyrirhuguðum framkvæmdum, námu-

teigum og mannvirkjagerð og gera grein fyrir fjárhagslegri og tæknilegri aðstöðu sinni til framkvæmdanna. Landeigandi skal, ef ráðuneytið óskar þess, leggja fram sérfræðilegt álit um mengunarhættu, sem kynni að vera samfara leit og vinnslu jarðefna, svo og jarðfræðilega álitsgerð um áhrif borana eftir jarðefnum á verðmæti hagnýtingar, sem hafin er á jarðhita í nágrenninu. Ráðherra er rétt að setja landeiganda þau skilyrði, sem hann telur nauðsynleg frá öryggislegu og tæknilegu sjónarmiði.

Námueiganda ber að kaupa tryggingu hjá vátryggingarfélagi, sem ráðherra metur gilt, til greiðslu á hvers konar fébótum vegna skaðabótaverka, sem unnin eru á vegum námueiganda í sambandi við námureksturinn og málmleitina.

5. gr.

Námueiganda er skylt að hlíta á sinn kostnað því eftirliti með leit og vinnslu jarðefna, sem mælt er fyrir um í lögum, reglugerðum eða sérstökum ákvörðunum ráðherra.

Ráðherra fer með eftirlit með málmleit og námurekstri og fylgist með því, að sveitarfélög vanræki ekki skyldur sínar samkvæmt 3. málsgr. 3. gr.

6. gr.

Nú vill landeigandi selja eða leigja námuréttindi í landi sínu, þau er í 1. mgr. 4. gr. segir, í hendur félagsskap, þar sem hann er þátttakandi, og þarf til þess leyfi ráðherra.

Nú vill landeigandi í öðrum tilvikum en þeim, er í 1. mgr. segir, selja eða leigja námuréttindi ásamt afmörkuðum námuteigi, hvort sem er frá jörð eða sér í lagi með öðrum hætti, og skal sveitarfélag það, þar sem námuréttindi eru, hafa forkaupsrétt eða forleigurétt, en að því frágengnu ríkið.

Að öðru leyti skal beita ákvæðum laga um kauprétt á jörðum.

Eigi er heimilt að selja eða leigja námuréttindi í landareignum kaupstaða, sveitarfélaga, sjóða né almannastofnana, nema að fengnu samþykki ráðherra.

7. gr.

Rétt er ráðherra að láta leita jarðefna hvar sem er á landi hér. Er landeiganda eða umráðaaðilja lands skylt að veita þeim mönnum, sem ráðherra gerir út í því skyni, óhindraðan aðgang að landareign þeirri, sem í hlut á, og ber honum að hlíta hvers konar afnotum af landi, takmörkunum á umráðarétti og óþægindum, sem nauðsynleg eru vegna framkvæmdar verksins, gegn fullu endurgjaldi, sem ákveða skal með eignarnámsmati, ef samkomulag næst ekki.

8. gr.

Ráðherra er rétt, þá er almannahagur krefst þess, að taka eignarnámi námuréttindi til eignar eða afnota ásamt nauðsynlegum landssvæðum og mannvirkjum til athafna vegna námurekstrarins.

Ef eignarnám á hluta af eign hefur í för með sér verulega rýrnun á notagildi hins hluta eignarinnar, er skylt, ef eigandi krefst þess, að láta eignarnámið taka til allrar eignarinnar.

Við ákvörðun eignarnámsbóta skal taka sérstakt tillit til óvissu um jarðefni og kostnaðar af leit og vinnslu.

Rétt er, ef námueigandi krefst þess og ráðherra samþykkir, að meta endurgjald fyrir vinnsluréttinn:

a) tiltekinn hluta óskírs (brúttó) verðmætis þess, sem unnið er.

b) tiltekinn hluta skírs (nettó) verðmætis þess, sem unnið er.

Er ráðherra hefur tekið landareign eignarnámi, skal þó fyrri eigandi eiga forgangsrétt að sérleyfi næst á eftir ríkinu.

Sveitarstjórn er heimilt með samþykki ráðherra að taka eignarnámi til eignar eða afnota malar- og grjótnámur ásamt nauðsynlegu landi, ef brýna nauðsyn ber til vegna almannahagsmuna í sveitarfélaginu.

9. gr.

Nú stundar aðili, hvort heldur er almannaaðili eða einkaaðili, löglega leit og vinnslu jarðefna, og eru þá landeigendur og leiguliðar á þeim svæðum, sem nauðsynleg eru til vinnslu og hagnýtingar jarðefnanna, skyldir eftir úrskurði ráðherra að þola mannvirki, lagningu vega, vatnstöku og vatnsleiðslur og svo önnur afnot af löndum sínum, sem nauðsynleg eru vegna framkvæmdanna.

Nú næst ekki samkomulag um fullt endurgjald, og skal ákveða það með eignarnámsmati.

10. gr.

Rétt er ráðherra að veita íslenzkum aðiljum sérleyfi til leitar og vinnslu jarðefna hér á landi, enda sé fullnægt ákvæðum 7., 8. og 9. gr. laga þessara, ef um einkaeign er að tefla.

Íslenzkir aðiljar teljast:

a) Stofnanir, sem hlíta stjórn íslenzka ríkisins.
b) Íslenzk sveitarfélög.
c) Íslenzkir ríkisborgarar.
d) Samtök, sem hlíta fyrirsvari íslenzkra ríkisborgara einna, er hafa aðsetur á Íslandi, enda séu a. m. k. þrír fimmtu samtakamanna íslenzkir ríkisborgarar.
e) Hlutafélög, sem hlíta stjórn íslenzkra ríkisborgara einna, er aðsetur hafa á Íslandi, enda eigi íslenzkir ríkisborgarar eða aðrir, sem verða samkvæmt grein þessari settir á bekk með þeim, hlutabréf, er samsvara þremur fimmtu hlutafjár, og fari á aðalfundum hlutafélaga með a. m. k. þrjá fimmtu allra atkvæða.
f) Önnur félög með takmarkaða ábyrgð, enda séu þrír fimmtu hlutar félaga íslenzkir ríkisborgarar eða aðilar, sem samkvæmt grein þessari eru settir á bekk með þeim, leggi fram þrjá fimmtu hluta stofnfjár, félagið eigi heimilisfang á Íslandi og hlíti stjórn íslenzkra ríkisborgara, búsettra þar.
g) Félög með ótakmarkaðri ábyrgð, enda séu félagar allir íslenzkir ríkisborgarar eða aðilar, sem samkvæmt grein þessari eru settir á bekk með þeim.

Rétt er ráðherra, að fengnu samþykki Alþingis, að veita erlendum aðilja sérleyfi til leitar og vinnslu jarðefna hér á landi undir því skilorði, er í 1. mgr. segir.

11. gr.

Sérleyfi má eigi veita, fyrr en ráðherra hefur fengið í hendur fullkomna frumdrætti að fyrirhuguðum framkvæmdum og sannað hefur verið fyrir honum, að tryggð hafi verið öflun fjár, sem að mati hans nægir til framkvæmdanna, og að væntanlegur sérleyfishafi njóti aðstoðar manna með nægilega sérþekkingu til framkvæmdanna.

Rétt er ráðherra að setja það skilyrði, að sérleyfishafi undirgangist að hlíta varnarþingi á Íslandi og setji tryggingu, sem ráðherra metur gilda, fyrir fjárskuldbindingum sínum við íslenzka aðilja.

Ákvæði 2. mgr. 4. gr. eiga hér við.

12. gr.

Í sérleyfi skal tilgreina:

a) Að samþykktir sérleyfishafa, ef um félag er að tefla, séu viðurkenndar af ráðherra.

b) Tímalengd sérleyfis, sem má vera allt að 40 árum.
c) Staðarmörk leitar- og vinnslusvæðis.
d) Hvort sérleyfi tekur til allra jarðefna eða tiltekinna tegunda og þá hverra.
e) Að ráðherra samþykki frumdrætti að fyrirhuguðum mannvirkjum.
f) Að sérleyfishafi noti íslenzkt vinnuafl, nema ráðherra veiti leyfi til annars.
g) Hvenær leitarstarfsemi skuli hefjast í síðasta lagi og hvenær henni skal vera lokið.
h) Að vinnslustarfsemi skuli hefjast fyrir lok leitartímabils og að sérleyfi skuli vera fyrirgert, ef hún stöðvast samfleytt í þrjú ár, nema ráðherra veiti undanþágu.
i) Að sérleyfishafi sendi ráðherra tilkynningu um jarðboranir, sem hann lætur framkvæma, um þykkt og gerð berglaga og svo um fundin jarðefni, enda fylgi sýnishorn af jarðefnum og berglögum.
j) Að sérleyfishafa beri að hlíta því eftirliti, sem ráðherra ákveður, og greiða kostnað af því.
k) Að sérleyfi verði eigi framselt, nema að fengnu samþykki ráðherra.
l) Um greiðslur til ríkisins fyrir námurekstur á ríkislendum, sbr. 8. gr.
m) Um opinber gjöld.
n) Hvernig skuli ráðstafa vinnslumannvirkjum og vinnslutækjum að sérleyfistíma loknum.
o) Um frágang á starfstöðvum að vinnslutíma loknum.

13. gr.

Leyfishafi hefur fyrirgert leyfi sínu, ef einhverju skilyrði, sem greinir í lögum þessum, er eigi fullnægt. Sama er og, ef sérstakir skilmálar í sérleyfi eða samningum í sambandi við leyfið eru eigi haldnir eða bú sérleyfishafa er tekið til skuldaskila eða gjaldþrotameðferðar.

Rétt er ráðherra að veita undanþágu frá ákvæðum greinar þessarar, ef sérstakar ástæður mæla með því.

14. gr.

Ráðherra er rétt að banna útflutning óunninna jarðefna, ef hann telur, að útflutningur þeirra efna skaði íslenzka framleiðsluhagsmuni eða vinnsla efnanna sé æskileg í landinu.

Ráðherra er rétt að setja reglugerð um þau efni, sem greinir í lögum þessum.

15. gr.

Brot gegn lögum þessum varða fésektum eða varðhaldi, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Við framkvæmd 3. mgr. 3. gr. má beita dagsektum.

16. gr.

Námulög nr. 50 30. júlí 1909, lög nr. 8 31. maí 1927 og lög nr. 20 12. júní 1939, um breyting á þeim lögum, svo og önnur lög, er fara í bága við þessi lög, eru úr gildi felld.

17. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 17. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1970.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Ríkisreikningurinn fyrir árið 1970 samþykkist með eftirgreindum niðurstöðutölum í þús. kr.:

	Gjöld:	Áætlun:	Reikningur:
00	Æðsta stjórn ríkisins	68 194	79 585
01	Forsætisráðuneytið	17 446	20 816
02	Menntamálaráðuneytið	1 440 075	1 656 151
03	Utanríkisráðuneytið	128 762	206 485
04	Landbúnaðarráðuneytið	603 309	676 265
05	Sjávarútvegsráðuneytið	202 722	221 860
06	Dóms- og kirkjumálaráðuneytið	429 348	515 702
07	Félagsmálaráðuneytið	447 980	507 860
08	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið	2 591 525	2 807 208
09	Fjármálaráðuneytið	421 980	575 905
10	Samgönguráðuneytið	1 016 778	1 226 130
11	Iðnaðarráðuneytið	199 784	243 888
12	Viðskiptaráðuneytið	598 658	590 129
13	Hagstofa Íslands	10 696	10 539
14	Ríkisendurskoðun	10 127	12 974
	Mismunur	209 589	448 017
	Samtals	8 396 973	9 799 514

	Tekjur:	Áætlun:	Reikningur:
11	Skattar	8 305 098	9 560 662
12	Arðgreiðslur frá fyrirtækjum og sjóðum í ríkiseign fluttar úr B-hluta ríkisreiknings	55 858	62 831
13	Ýmsar tekjur	36 017	176 021
	Samtals	8 396 973	9 799 514

Gjört í Reykjavík, 18. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

LÖG

um vátryggingarstarfsemi.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Gildissvið o. fl.

1. gr.

Lög þessi gilda um hvers konar vátryggingarstarfsemi, sem rekin er á viðskiptagrundvelli, nema annað sé sérstaklega tekið fram í lögum þessum.

2. gr.

Lögin gilda ekki um eftirlaunasjóði, lífeyrissjóði og sjúkrasjóði einstakra atvinnustétta, starfshópa eða fyrirtækja.

Þá gilda lögin ekki um Tryggingastofnun ríkisins, Atvinnuleysistryggingasjóð og hliðstæðar stofnanir, sem reknar eru samkvæmt sérstökum lögum, nema að því leyti, er þær kunna að hafa með höndum vátryggingarstarfsemi, sem rekin er á viðskiptalegum grundvelli.

Lögin gilda um þau vátryggingarfélög, sem stofnuð eru og rekin samkvæmt sérlögum, nema að því leyti, sem á annan hátt er fyrir mælt í sérlögunum.

Rísi deilur um, hvort starfsemi falli undir ákvæði laga þessara, skal tryggingamálaráðherra skera úr.

3. gr.

Eftirtaldir aðiljar mega einir reka vátryggingarstarfsemi hér á landi:

1. Innlend félög og stofnanir, sem starfa samkvæmt sérlögum.
2. Innlend hlutafélög og gagnkvæm vátryggingarfélög, sem leyfi hafa fengið til slíkrar starfsemi, sbr. 33. gr.
3. Erlend félög, sem fengið hafa leyfi til slíkrar starfsemi, sbr. 14. gr.

4. gr.

Vátryggingarfélag má ekki hafa á hendi aðra starfsemi en vátryggingar, vátryggingarumboð og tjónauppgjör. Vátryggingarfélagi er þó heimilt að reka fasteignir, sem það á.

Líftryggingar (frumtryggingar) má ekki reka með öðrum tegundum vátryggingarstarfsemi. Þó má tryggingamálaráðherra heimila líftryggingarfélagi að hafa með höndum sjúkra- og slysatryggingar.

Vátryggingarfélag má ekki taka á sig ábyrgðir né skuldbindingar, sem ekki eru vátryggingar, nema í sambandi við eðlilegan rekstur félags.

5. gr.

Vátryggingarfélag má ekki hefja starfsemi fyrr en það hefur fengið leyfi til hennar, sbr. 14. og 33. gr., og verið skráð í vátryggingarfélagaskrá og í hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá.

II. KAFLI
Vátryggingarfélög.

Hlutafélög.

6. gr.

Stofnendur hlutafélags, sem ætlað er að reka vátryggingarstarfsemi, skulu hið fæsta vera fimm, íslenzkir ríkisborgarar búsettir á Íslandi, ríkissjóður, bæjar- eða sveitarfélög, stofnanir, sem þessir aðiljar bera ótakmarkaða ábyrgð á, hlutafélög, samvinnufélög eða samvinnufélagasambönd, skráð á Íslandi.

Innborgað hlutafé skal nema minnst kr. 20 000 000.00. Þó skal hlutafé líftryggingarhlutafélaga vera minnst kr. 10 000 000.00.

Stjórn slíks hlutafélags skulu skipa 3 menn hið fæsta. Reki félagið ekki einvörðungu endurtryggingarstarfsemi, skal a. m. k. einn valinn með það fyrir augum að gæta hagsmuna vátryggingartaka og hinna tryggðu. Í samþykktum félagsins skal skýrt fram tekið, hvernig sá stjórnarmaður skuli valinn.

Að minnsta kosti einn endurskoðandi, löggiltur, skal kjörinn eða ráðinn til að endurskoða reikninga félagsins. Ekki má hann vera í stjórn þess né fastur starfsmaður þess að öðru leyti.

7. gr.

Hlutafélag, sem hefur vátryggingar að starfsemi, má aldrei eiga meira en 10% af eigin hlutafé. Atkvæðisréttur fylgir ekki hlutabréfum, sem vátryggingarhlutafélag á sjálft.

8. gr.

Vátryggingarhlutafélag má aldrei greiða arð til hluthafa, nema hagnaður hafi orðið á rekstri félagsins, sem meiru fé nemi en arðgreiðslum, eða nægilegt fé sé fyrir hendi í arðjöfnunarsjóði, enda hafi þess verið gætt að leggja til hliðar hæfilegt fé fyrir áföllnum ógreiddum tjónum, í áhættusjóð, í iðgjaldavarasjóð, svo og eignir fyrndar á venjulegan hátt.

9. gr.

Um vátryggingarhlutafélög gilda að öðru leyti ákvæði laga um hlutafélög, nema annað leiði af ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Gagnkvæm vátryggingarfélög.

10. gr.

Stofnendur gagnkvæms vátryggingarfélags skulu hið fæsta vera fimm, íslenzkir ríkisborgarar með búsetu á Íslandi, ríkissjóður, bæjar- og sveitarfélög, stofnanir, sem þessir aðiljar bera ótakmarkaða ábyrgð á, hlutafélög, samvinnufélög og samvinnufélagasambönd, sem skráð eru á Íslandi.

Stofnendur gagnkvæms vátryggingarfélags skulu leggja fram stofnfé, sem nema skal hið minnsta kr. 10 000 000.00. Þó skal stofnfé gagnkvæms líftryggingarfélags vera minnst kr. 5 000 000.00. Fé þetta má ekki endurgreiða nema að fengnu leyfi tryggingamálaráðherra.

Heimilt er tryggingamálaráðherra, að fengnum meðmælum tryggingaeftirlits, að leyfa, að stofnfé sé minna en um ræðir í 2. mgr.

Stjórn gagnkvæms vátryggingarfélags skulu skipa 3 menn hið fæsta. Í samþykktum slíks félags skal skýrt fram tekið, hvernig háttað skuli aðild vátryggingartaka að stjórn þess og hvernig kjöri stjórnar skuli hagað.

Að minnsta kosti einn endurskoðandi, löggiltur, skal ráðinn eða kjörinn til að endurskoða reikninga félagsins. Ekki má hann vera í stjórn þess né fastur starfsmaður þess að öðru leyti.

11. gr.

Hver sá, sem tryggir hjá gagnkvæmu vátryggingarfélagi, er sameigandi þess. Um ábyrgð vátryggingartaka á skuldbindingum félagsins skulu settar reglur í samþykktum þess. Ábyrgð hvers vátryggingartaka má eigi nema lægri fjárhæð en kr. 500.00. Þó er heimilt að undanþiggja endurtryggingartaka slíkri ábyrgð, enda nemi endurtryggingariðgjöld, sem undanþegin eru, eigi meiru en 20% af heildariðgjaldatekjum félagsins.

Ábyrgð vátryggingartaka skal miða við almanaksár og fellur niður miðað við hver áramót, ef eigi er krafa gerð á hendur vátryggingartaka innan tveggja ára frá lokum þess almanaksárs, er vátrygging féll úr gildi.

Einungis þrotabú, skilanefnd eða skilastjórn gagnkvæms vátryggingarfélags geta krafið vátryggingartaka um greiðslu samkvæmt ábyrgðarskuldbindingum þeirra, en ekki einstakir kröfuhafar félagsins. Þó er tryggingamálaráðherra heimilt að leyfa stjórn gagnkvæms vátryggingarfélags að krefja vátryggingartaka um slíka greiðslu, enda sé slíks þörf, til þess að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar. Slíkt leyfi má þó einungis veita til eins árs í einu.

Ákvæði laga um einstök vátryggingarfélög varðandi ábyrgð félagsmanna og vátryggingartaka halda gildi sínu þrátt fyrir ákvæði þessara laga.

Á hverju vátryggingarskírteini, sem gagnkvæmt vátryggingarfélag gefur út, skal koma skýrt fram, hvernig ábyrgð vátryggingartaka er háttað. Ákvæði þetta gildir einnig um þau vátryggingarfélög, sem starfa samkvæmt sérlögum.

12. gr.

Heimilt er að greiða stofnendum arð af stofnfé gagnkvæms vátryggingarfélags. Arður þessi má þó eigi vera hærri á ári en 10% af innborguðu stofnfé. Aldrei má greiða slíkan arð, nema hagnaður hafi orðið á rekstri félagsins meiri en arðgreiðslu nemur, enda hafi þess verið gætt að leggja til hliðar hæfilegt fé fyrir áföllnum ógreiddum tjónum, í áhættusjóð, í iðgjaldavarasjóð, svo og eignir fyrndar á venjulegan hátt.

13. gr.

Í samþykktum gagnkvæms vátryggingarfélags skal skýrt fram tekið, hvernig félagsslitum skuli háttað, sérstaklega hversu fara skuli um hreina eign félagsins við félagsslit.

Erlend vátryggingarfélög.

14. gr.

Erlend vátryggingarfélög geta fengið leyfi tryggingamálaráðherra til starfsemi hér á landi.

Slíkt leyfi má því aðeins veita, að félagið hafi heimild til að reka vátryggingarstarfsemi í heimalandi sínu og hafi starfað þar á því tryggingasviði í a. m. k. 5 ár.

15. gr.

Erlent vátryggingarfélag, sem hér hyggst starfa, skal sanna, að eignir þess hér á landi nemi eigi minna fé en kr. 10 000 000.00. Félagið skal árlega sanna, að eignir þess hér á landi nemi framangreindri upphæð.

16. gr.

Erlent vátryggingarfélag, sem hér rekur vátryggingarstarfsemi, skal skráð hér á landi, hafa hér fasta atvinnustöð og aðalumboðsaðilja, sem hefur heimild til að skuldbinda félagið vegna starfsemi þess hér á landi. Aðalumboðsmaður skal vera

einn hér á landi. Íslenzku vátryggingarfélagi er heimilt að hafa á hendi aðalumboð fyrir erlent vátryggingarfélag.

Félagið skal hafa varnarþing hér á landi, að því er varðar starfsemi þess hér, og má lögsækja það fyrir dómstólum á Íslandi til fullnustu á kröfum, sem stofnazt hafa vegna starfsemi þess hér.

Í reglugerð skal ráðherra ákveða, hvaða skýrslum og gögnum slíkt félag skuli árlega skila tryggingaeftirlitinu um starfsemi sína hérlendis.

Almenn ákvæði.

17. gr.

Ársreikningar vátryggingarfélags skulu gerðir í því formi, sem tryggingamálaráðherra ákveður.

Ársreikningar skulu endurskoðaðir af að minnsta kosti einum löggiltum endurskoðanda. Vottorð löggilts endurskoðanda eða skýrsla skal fylgja reikningunum og skýrsla um starfsemi og rekstur félagsins á árinu.

Ársreikninga skal birta í Lögbirtingablaði.

Í reglugerð skal tryggingamálaráðherra setja nánari ákvæði um endurskoðun hjá vátryggingarfélögum.

18. gr.

Erlend vátryggingarfélög, sem hér starfa, skulu gera reikninga og skýrslur um starfsemi sína hér á landi eftir þeim reglum, sem greinir í 17. gr.

19. gr.

Vátryggingarfélag skal leggja hluta af hagnaði sínum ár hvert í áhættusjóð. Framlag í áhættusjóð ár hvert skal að lágmarki nema 10%, en að hámarki 25% af hreinum hagnaði ársins. Verði áhættusjóður hærri en nemur 25% af iðgjaldstekjum einhvers árs, mega framlög lækka eða falla niður það ár.

Áhættusjóði má einungis verja til að mæta tapi vegna óvenjulegra tjónagreiðslna eitthvert ár. Áhættusjóð má þó einungis skerða að fengnu leyfi tryggingamálaráðherra, eftir meðmælum tryggingaeftirlits.

20. gr.

Óski vátryggingarfélag eftir að flytja tryggingarstofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags, skulu bæði félögin senda tryggingamálaráðherra umsókn um færsluna ásamt þeim gögnum, sem ráðherra óskar.

Tryggingaeftirlitið skal kanna umsóknina með hliðsjón af hag beggja félaganna og hvort ástæða sé til að ætla, að færslan geti á nokkurn hátt skaðað vátryggingartaka og vátryggða hjá félögunum.

Tryggingaeftirlitið skal auglýsa í Lögbirtingablaðinu eftir athugasemdum vátryggingartaka og vátryggðra vegna yfirfærslubeiðninnar.

Mæli tryggingaeftirlitið með umsókninni, veitir ráðherra leyfi til færslunnar.

21. gr.

Óski tvö eða fleiri vátryggingarfélög eftir því að sameinast og mynda eitt vátryggingarfélag, sem taki við öllum skuldbindingum félaganna gagnvart vátryggingartökum þeirra, skulu þau senda um það umsókn til tryggingamálaráðherra ásamt þeim gögnum, sem ráðherra óskar.

Tryggingaeftirlitið skal kanna umsóknina og gæta þess, hvort hið nýja félag fullnægir skilyrðum laga þessara og hvort samruninn geti á nokkurn hátt skaðað hagsmuni vátryggingartaka og vátryggðra. Mæli tryggingaeftirlitið með umsókninni,

veitir tryggingamálaráðherra hinu nýja félagi starfsleyfi og heimild til yfirfærslu tryggingastofnanna, enda sé gætt reglna 2. og 3. mgr. 20. gr.

22. gr.

Enginn má í atvinnuskyni stuðla að því, að aðiljar hér á landi, íslenzk skip eða eignir á Íslandi séu vátryggð annars staðar en hjá íslenzkum vátryggingarfélögum eða erlendum vátryggingarfélögum, sem hér hafa leyfi til að reka vátryggingarstarfsemi.

Um líftryggingarfélög.

23. gr.

Vátryggingarfélag, sem hyggst reka líftryggingarstarfsemi, skal auk gagna þeirra, sem um ræðir í 33. gr., senda tryggingaeftirlitinu þessi gögn:

1. Almenna tryggingaskilmála, er félagið hyggst nota.
2. Skýrslur um reiknigrundvöll iðgjalda og iðgjaldasjóðs, svo og reglur um ákvörðun endurkaupsverðs og verð gjaldfrjálsra trygginga.
3. Skýrslu um reikningsgrundvöll ágóðaúthlutunar (bónus) til tryggingartaka.
4. Gögn um endurtryggingu og hámark eigin áhættu í hverri einstakri áhættu.
5. Tilkynningar um, hver sé tryggingastærðfræðingur (aktúar) félagsins, sbr. 24. gr.

24. gr.

Líftryggingarfélag skal tryggja sér þjónustu tryggingastærðfræðings (aktúars), sem hefur á hendi nauðsynlega tryggingatæknilega reikninga og athuganir fyrir félagið.

Sá einn má taka að sér slíkt starf fyrir líftryggingarfélag, sem fengið hefur til þess sérstakt starfsleyfi tryggingamálaráðherra.

25. gr.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingarfélags ber ábyrgð á því, að félag það, er hann veitir þjónustu sína, fari eftir tilkynntum reiknigrundvelli iðgjalda, iðgjaldasjóðs og ágóðaúthlutunar og fylgi tilkynntum reglum um ákvörðun endurkaupsverðs og fjárhæða gjaldfrjálsra trygginga. Hann skal fylgjast með starfsemi félagsins að þessu leyti og getur krafizt allra gagna og upplýsinga af félaginu til að geta innt starf sitt af hendi.

Komist tryggingastærðfræðingur að því í starfi sínu, að félagið fari ekki eftir settum reglum varðandi framangreind atriði, skal hann tilkynna það tryggingaeftirliti án óeðlilegrar tafar.

26. gr.

Eigi er líftryggingarfélagi heimilt að breyta reiknigrundvelli iðgjaldasjóðs nema með leyfi tryggingamálaráðherra að fengnum meðmælum tryggingaeftirlitsins.

Hafi breyting í för með sér lækkun iðgjaldasjóðs, skal leggja þann hluta sjóðsins, sem fram yfir er, í ágóðasjóð.

Hafi breyting í för með sér hækkun iðgjaldasjóðs fyrir eldri líftryggingar, skal félagið færa af óbundnum höfuðstól í iðgjaldasjóð það fé, er hækkuninni nemur. Tryggingamálaráðherra getur þó, að fengnum meðmælum tryggingaeftirlits, veitt félaginu leyfi til að fresta fjárfærslu í sjóðinn, þannig að um ákveðið árabil verði færð í sjóðinn tiltekin fjárhæð á ári hverju, unz jöfnuði er náð. Skal þetta gert samkvæmt fyrirframgerðri áætlun, og ekki má frestur þessi vera lengri en 10 ár.

27. gr.

Í ársreikningum líftryggingarfélags skal færa sérstaklega líftryggingasjóð. Líftryggingasjóður skiptist í tvennt:

1. Bótasjóð, en þar skal færa allar gjaldfallnar en ógreiddar tryggingafjárhæðir og ágóðafjárhæðir.
2. Iðgjaldasjóð, en hann nær til heildarverðmætis allra gildandi trygginga reiknað samkvæmt samþykktum reiknigrundvelli, sbr. 2. tl. 23. gr.

28. gr.

Líftryggingasjóður, sbr. 27. gr., skal ávaxtaður þannig:

1. Í bönkum og sparisjóðum, sem fullnægja ákvæðum laga nr. 69/1941.
2. Í ríkisskuldabréfum.
3. Í skuldabréfum, tryggðum með ábyrgð ríkissjóðs.
4. Í bankavaxtabréfum og veðdeildarbréfum útgefnum af þeim bönkum, sem eru eign ríkissjóðs.
5. Í lánum, tryggðum með veði í líftryggingum hjá félaginu allt að endurkaupsverðmæti þeirra.
6. Í veðskuldabréfum, tryggðum með veði í fasteignum allt að 60% af fasteignamatsverði húseigna og mannvirkja, eignarlanda og lóða, svo og eign leigutaka í leigulóð, enda sé leigutími lóðar eigi skemmri en lánstími.
7. Í fasteignum, sem líftryggingarfélagið á. Aldrei má þó eign að þessu leyti teljast líftryggingasjóði frekar en um ræðir í 6. tl.

Líftryggingarfélagi er þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. heimilt að ávaxta fé líftryggingasjóðs á annan hátt, að fengnu samþykki tryggingamálaráðherra hverju sinni, þó ekki í hlutabréfum.

Eigi má selja né veðsetja eignir líftryggingasjóðs nema með leyfi tryggingamálaráðherra.

Erlend líftryggingarfélög, sem fengið hafa leyfi til starfsemi hér á landi, skulu ávaxta líftryggingasjóð á Íslandi í samræmi við reglur þessarar greinar.

29. gr.

Verðbréf líftryggingasjóðs skulu árituð um, að þau séu eign líftryggingasjóðs félagsins og þau megi ekki veðsetja né selja, nema að fengnu samþykki tryggingamálaráðherra.

Óheimilt er að gera aðför í verðbréfum, sem eru eign líftryggingasjóðs, nema til tryggingar eða fullnustu líftryggingakröfum.

Ávaxti líftryggingarfélag fé í eigin fasteign, sbr. 7. tl. 1. mgr. 28. gr., skal þinglýsa á eignina yfirlýsingu um rétt líftryggingasjóðs og að eigi megi veðsetja hana, svo að réttur líftryggingasjóðs skerðist, og eigi selja hana nema með leyfi tryggingamálaráðherra.

30. gr.

Ef skipuð er skilastjórn í líftryggingarfélagi samkvæmt 43. gr., skal hún þegar í stað taka í sínar vörzlur eignir líftryggingasjóðs.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta á búi líftryggingarfélagsins, skal ekki telja eignir líftryggingasjóðs með eignum þrotabúsins og heldur eigi skuldbindingar hans með skuldum þess.

Skilastjórn skal hafa á hendi rekstur líftryggingastofnsins og láta endurreikna skuldbindingar líftryggingasjóðs.

31. gr.

Innan sex mánaða frá því, að skilastjórn hefur tekið við rekstri líftryggingasjóðs samkvæmt 30. gr., skal tryggingaeftirlitið leita til annarra íslenzkra líftryggingarfélaga um yfirtöku líftryggingastofns og líftryggingasjóðs. Tryggingaeftirlitið skal meta framkomin tilboð og velja það, er hún telur hagkvæmast fyrir vátryggða. Síðan skal skilastjórn auglýsa í Lögbirtingablaðinu eftir athugasemdum frá vátryggingartökum og vátryggðum.

Að fengnum athugasemdum getur tryggingamálaráðherra framselt líftryggingarfélagi því, er tryggingaeftirlitið valdi, líftryggingastofninn og eignir líftryggingasjóðs, enda tekur þá viðtakandi við öllum skuldbindingum hins gjaldþrota félags, að því er líftryggingar varðar.

Þeir vátryggingartakar eða vátryggðir, sem athugasemdir hafa gert og eigi vilja samþykkja yfirfærsluna, eiga þó rétt á því að fá endurgreitt verðmæti líftrygginga sinna, að svo miklu leyti sem hlutfallsleg eign í líftryggingasjóðnum hrekkur til.

Berist ekki tilboð í líftryggingastofn eða ekki koma fram þau tilboð, er tryggingaeftirlitið vill mæla með, skal líftryggingasjóðurinn greiddur vátryggðum í réttu hlutfalli við verðmæti líftrygginga þeirra í sjóðnum.

III. KAFLI

Um skráningu og tilkynningarskyldu vátryggingarfélaga.

32. gr.

Tryggingamálaráðherra skal halda skrá um öll þau félög og stofnanir, sem heimild hafa til að selja vátryggingar hér á landi.

33. gr.

Hvert það félag eða stofnun, sem hyggst reka vátryggingarstarfsemi, skal senda tryggingaeftirlitinu gögn í því formi, sem eftirlitið ákveður, um væntanlega starfsemi, samþykktir sínar, stofnfundargerð og svo tilkynningu um, hverjir séu í stjórn félagsins og hverjir hafi heimild til að skuldbinda það, og vottorð löggilts endurskoðanda um innborgað hlutafé eða stofnfé. Tryggingaeftirlitið kannar síðan, hvort félagið fullnægi skilyrðum laga þessara, reglugerða settra samkvæmt þeim og sé að öðru leyti hæft til að reka vátryggingarstarfsemi.

Ráðherra veitir félagi starfsleyfi, og að því fengnu má skrá félagið í hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá.

Telji tryggingaeftirlitið ekki, að þörf sé fyrir þá starfsemi, sem félagið hyggst reka, né að starfsemi þess sé til eflingar heilbrigðri þróun vátryggingarstarfsemi í landinu eða til hagsbóta fyrir vátryggingartaka og vátryggða, getur tryggingamálaráðherra neitað að skrá félagið í vátryggingarfélagaskrá og veita því starfsleyfi.

Aldrei má félag hefja starfsemi fyrr en það hefur verið skráð í bæði vátryggingarfélagaskrá og hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá.

Hvert það félag eða stofnun, sem leyfi hefur til að reka vátryggingarstarfsemi og hyggst taka upp nýja grein vátrygginga eða hyggst breyta starfsemi sinni í verulegum atriðum, skal sækja um leyfi fyrir hinni nýju starfsemi og senda tryggingaeftirlitinu þau gögn, sem nauðsynleg eru, til þess að tryggingaeftirlitið geti metið umsóknina.

34. gr.

Allar breytingar á samþykktum, hlutafé, stofnfé, stjórn, endurskoðendum og þeim, er skuldbinda mega vátryggingarfélag, skal strax tilkynna til vátryggingarfélagaskrár, og má eigi skrá þær í hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá fyrr en slíkt hefur verið gert.

35. gr.

Missi félag rétt til að reka vátryggingarstarfsemi hér á landi, verði gjaldþrota eða því slitið, skal þegar í stað má nafn þess úr vátryggingarfélagaskrá.

36. gr.

Birta skal árlega í Lögbirtingablaðinu skrá um félög þau, sem heimild hafa til að reka vátryggingarstarfsemi.

IV. KAFLI

Eftirlit með vátryggingarfélögum.

37. gr.

Setja skal á stofn tryggingaeftirlit, sem hefur eftirlit með starfsemi vátryggingarfélaga og rekstri þeirra samkvæmt ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um verksvið og skyldur tryggingaeftirlitsins.

38. gr.

Tryggingamálaráðherra skipar tryggingaeftirlitið til fjögurra ára í senn. Tryggingaeftirlitið skal skipað þrem mönnum og sé einn embættisgengur lögfræðingur og annar tryggingastærðfræðingur. Einn skal skipaður formaður.

Meðlimir eða starfsmenn tryggingaeftirlitsins mega ekki vera stjórnarmenn, starfsmenn, endurskoðendur eða tryggingastærðfræðingar vátryggingarfélags.

39. gr.

Tryggingaeftirlitið skal láta fara fram reglulega endurskoðun á reikningum vátryggingarfélaga og staðfesta þá. Í reglugerð skal tekið fram, í hverju slík endurskoðun skuli fólgin.

Vátryggingarfélög, stofnanir þær, sem um ræðir í 2. mgr. 2. gr., að því er varðar þann hluta starfsemi þeirra, sem rekinn er á viðskiptalegum grundvelli, svo og vátryggingarfélög þau, er um ræðir í 3. mgr. 2. gr., skulu senda tryggingaeftirliti ársreikninga sína innan mánaðar frá því, að þeir voru samþykktir á félagsfundi, þó eigi síðar en 6 mánuðum eftir lok reikningsárs. Reikningar skulu undirritaðir af stjórn félags, og þeim skal fylgja skýrsla endurskoðanda og endurrit úr fundargerðarbók félags um samþykktir þeirra, svo og skýrsla um starf og rekstur, sbr. 17. gr.

Ársreikningunum skal fylgja nákvæm skýrsla um fasteignir félagsins, bifreiðar, skip og verðbréfaeign. Enn fremur skrá um inneignir hjá viðskiptamönnum eða umboðsmönnum og skal nafngreina þá aðilja, er skulda yfir kr. 100 000.00. Þá skal fylgja skrá um skuldheimtumenn, aðra en þá, sem eiga vátryggingarkröfur á félagið, og skulu skuldheimtumenn, sem eiga inni yfir kr. 100 000.00, nafngreindir. Að lokum skal fylgja skýrsla um, á hvern hátt áfallnar en ógreiddar vátryggingarkröfur séu áætlaðar og hvernig iðgjaldsyfirfærslur til næsta árs eru ákveðnar.

Ársreikningum líftryggingarfélags skal einnig fylgja skýrsla tryggingastærðfræðings um uppgjör líftryggingasjóðs og skýrsla endurskoðanda um ávöxtun líftryggingasjóðs.

40. gr.

Aðiljar þeir, sem um ræðir í 3. gr. og reka vátryggingarstarfsemi við gildistöku laga þessara, skulu þegar í stað senda tryggingaeftirlitinu endurrit allra þeirra tryggingaskilmála, er þeir nota. Sama gildir um þau félög, sem fá leyfi til vátryggingarstarfsemi eftir gildistöku laga þessara.

Breyti þessir aðiljar eða aðrir þeir, er fengið hafa leyfi til að reka vátrygging-

arstarfsemi, vátryggingarskilmálum sínum, eða láti semja nýja skilmála, skulu þeir senda tryggingaeftirlitinu endurrit breytinganna eða hina nýju skilmála.

Tryggingaeftirlitið skal kanna almenna skilmála vátryggingarfélaga og gæta þess, að þeir séu í samræmi við lög og góða viðskiptahátttu í vátryggingarviðskiptum. Reynist svo ekki vera, skal nema brott það, sem tryggingaeftirlitið telur sig ekki geta samþykkt.

Það, sem hér segir um tryggingaskilmála, gildir einnig um iðgjöld og iðgjaldagrundvöll eftir nánari fyrirmælum tryggingaeftirlitsins. Tryggingaeftirlitinu ber að athuga, hvort iðgjöld vátrygginga séu í samræmi við þá áhættu, sem vátryggingarfélagið tekur á sig, og í samræmi við eðlilegan kostnað við rekstur félagsins.

Vátryggingarfélag, sem starfar hér á landi, skal sjá um, að starfsemi sölumanna félagsins sé í anda góðra viðskiptahátta í vátryggingum og að öflun vátrygginga fari fram með hag vátryggingartaka og vátryggðra fyrir augum. Félagið skal sérstaklega sjá um, að réttar upplýsingar séu gefnar um þær vátryggingar, sem á boðstólum eru hjá félaginu. Tryggingamálaráðherra hefur heimild til að fela tryggingaeftirlitinu könnun á þessum þætti starfseminnar og að setja sérstaka reglugerð um það efni.

41. gr.

Tryggingaeftirlitið skal kanna gjaldhæfi og greiðsluhæfi vátryggingarfélags. Við mat á þessu skal litið til áhættu þeirrar, sem vátryggingarstarfsemi hefur í för með sér. Í reglugerð skal nánar kveðið á um, með hvaða hætti slík könnun fari fram.

42. gr.

Tryggingaeftirlitið getur krafið þá, er vátryggingarstarfsemi reka, um hvers konar gögn og upplýsingar, sem því þykir þurfa. Þá getur það rannsakað eða látið rannsaka alla starfsemi þessara aðilja og á rétt á að fá óhindraðan og tafarlausan aðgang að bókhaldi og skjölum þeirra.

43. gr.

Sinni vátryggingarfélag ekki tilmælum tryggingaeftirlits um breytingar á skilmálum eða iðgjöldum, sbr. 40 gr., sé ekki gjaldhæft eða greiðsluhæft að mati tryggingaeftirlitsins, sbr. 41. gr., eða brjóti lög eða reglugerðir um vátryggingarstarfsemi, skal tryggingaeftirlit þegar í stað tilkynna tryggingamálaráðherra um málið og gera tillögur um, hvað gera skuli. Ráðherra skal þegar setja félaginu frest til að bæta úr því, sem úrskeiðis hefur farið, og má sá frestur aldrei vera lengri en sex mánuðir.

Hafi félagið ekki gert nauðsynlegar úrbætur innan tilskilins frests, getur ráðherra afturkallað starfsleyfi félagsins. Afturkalli ráðherra starfsleyfi, skal hann skipa þriggja manna skilastjórn í félagið. Skilastjórn tekur við öllum heimildum félagsstjórnar, og jafnframt falla niður heimildir hennar.

Skilastjórn skal þegar kalla saman félagsfund og kynna félagsmönnum, hvernig komið er.

Skilastjórn skal taka ákvörðun um, hvort óska skuli gjaldþrotaskipta á félaginu eða hvort það skuli rekið áfram um skeið og viðskiptum lokið án gjaldþrotaskipta. Skal við mat á því, hvað gera skuli, aðallega litið til hagsmuna vátryggðra.

Ef um er að ræða vátryggingarfélag eða líftryggingarfélag, sem starfar samkvæmt sérlögum, skal ráðherra, áður en hann sviptir félagið starfsleyfi, skipa rannsóknarnefnd til að kanna hag og rekstur félagsins og gera tillögur um, hvað gera skuli.

44. gr.

Laun skilastjórnar og kostnaður hennar skal greiðast af eignum hlutaðeigandi vátryggingarfélags sem krafa utan skuldaraðar og af eignum líftryggingasjóðs, ef um það tilvik er að ræða, sbr. 30. gr.

45. gr.

Tryggingaeftirliti og starfsmönnum þess er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um opinbera starfsmenn, að skýra óviðkomandi aðiljum frá því, er þeir komast að í starfi sínu og leynt á að fara um viðskipti og rekstur vátryggingarfélags. Þagnarskylda þessi og ábyrgð hennar helzt, þótt starfsmenn þessir hafi látið af störfum.

Tryggingaeftirlitið skal árlega láta birta opinberlega skýrslu um starfsemi sína og tölfræðilegt yfirlit yfir afkomu hinna ýmsu vátryggingagreina.

46. gr.

Fyrir 1. desember ár hvert skal tryggingaeftirlitið gera rökstudda áætlun um kostnað af starfsemi sinni næsta ár. Kostnaðinum skal jafna á vátryggingarfélög þau, sem um ræðir í lögum þessum, í hlutfalli við iðgjöld þeirra næstliðið reikningsár. Gera má vátryggingarfélögum að greiða allt að 2.5‰ af frumtryggingariðgjöldum og 0.6‰ af fengnum endurtryggingariðgjöldum. Gjald þetta skulu vátryggingarfélög greiða ársfjórðungslega fyrirfram. Tryggingamálaráðherra skal setja nánari reglur um álagningu gjalds þessa og innheimtu.

Nægi þessar tekjur eigi til greiðslu kostnaðar við starfsemi tryggingaeftirlitsins, skal greiða það, sem á skortir, úr ríkissjóði.

V. KAFLI

Um vátryggingarfélög, er starfa við gildistöku laga þessara.

47. gr.

Vátryggingarfélög þau, er eigi starfa samkvæmt sérlögum og hyggjast halda áfram starfsemi sinni eftir gildistöku laga þessara, skulu innan tveggja mánaða frá gildistöku þeirra senda tryggingamálaráðherra umsókn um starfsleyfi og skráningu í vátryggingarfélagaskrá. Umsókn skulu fylgja samþykktir félagsins, vottorð úr hlutafélagaskrá eða annarri opinberri félagaskrá um það, hvert sé innborgað hlutafé eða stofnfé, hverjir skipi stjórn félagsins og hverjir hafi heimild til að skuldbinda það með undirskrift sinni. Þá skulu einnig fylgja síðustu 5 ársreikningar félagsins undirritaðir af stjórn þess með áritun og skýrslu löggilts endurskoðanda. Einnig skal senda gögn þau, er um ræðir í 23. gr., 33. gr. og 40. gr.

Hafi vátryggingarfélag eigi sent umsókn þá, er um ræðir í 1. mgr., innan þess tíma, er þar greinir, falla þann dag niður heimildir þess til að taka á sig vátryggingarskuldbindingar og selja vátryggingar. Um vátryggingar þær, er félagið hefur áður selt, fer samkvæmt ákvæðum 43. gr.

48. gr.

Vátryggingarfélög þau, er starfa samkvæmt sérlögum, skulu innan tveggja mánaða frá gildistöku laga þessara senda tryggingamálaráðherra umsókn um starfsleyfi og skráningu í vátryggingarfélagaskrá. Umsókn skulu fylgja gögn um, hverjir skipi stjórn félagsins og hverjir hafi heimild til að skuldbinda félagið með undirskrift sinni. Þá skulu einnig fylgja síðustu 5 ársreikningar félagsins undirritaðir af stjórn og áritaðir af endurskoðendum, ásamt gögnum skv. 33. og 40. gr.

49. gr.

Umsóknir þær og gögn, sem um ræðir í 47. og 48. gr., skal tryggingamálaráðherra þegar í stað senda tryggingaeftirliti til umsagnar. Tryggingaeftirlitið skal hafa kynnt sér umsóknir og skilað áliti sínu um þær til tryggingamálaráðherra eigi síðar en átta mánuðum eftir gildistöku laga þessara.

50. gr.

Vátryggingarfélög þau, er tryggingaeftirlit mælir með, skulu fá starfsleyfi þegar í stað og vera tekin á vátryggingarfélagaskrá.

51. gr.

Telji tryggingaeftirlitið, að í samþykktum vátryggingarfélags séu ákvæði, er brjóti í bága við ákvæði laga þessara eða reglugerða settra samkvæmt þeim, en mælir að öðru leyti með því, að félaginu sé veitt starfsleyfi, er tryggingamálaráðherra heimilt að veita félaginu starfsleyfi til bráðabirgða í allt að eitt ár til að koma málum þessum í lag. Sama gildir, telji tryggingaeftirlitið, að breyta verði vissum rekstrarlegum eða öðrum atriðum í starfsemi vátryggingarfélags eða gera þurfi sérstaka könnun á vissum þáttum starfseminnar, áður en ákvörðun um starfsleyfi verði tekin, og má starfsleyfi til bráðabirgða vera til allt að tveggja ára í slíkum tilvikum.

52. gr.

Nú kemur í ljós, að hlutafé vátryggingarfélags eða stofnfé gagnkvæms vátryggingarfélags er lægra en gert er ráð fyrir í 6. og 10. gr., en tryggingaeftirlitið mælir samt með því, að félagið fái starfsleyfi, enda sýni fjárhagur félagsins og rekstur, að það sé gjaldhæft og greiðsluhæft, og er þá heimilt að veita félaginu starfsleyfi. Sé þessi leið eigi valin, er tryggingamálaráðherra rétt að veita félaginu bráðabirgðaleyfi og setja það skilyrði, að hlutafé eða stofnfé verði aukið að lögboðnu marki innan ákveðins tíma, sem má vera allt að þremur árum.

53. gr.

Telji tryggingaeftirlitið, að vátryggingarfélag, er ekki starfar samkvæmt sérlögum, sé ekki gjaldhæft, er tryggingamálaráðherra heimilt að veita því sex mánaða frest til að rétta hag sinn. Fái félagið ekki þennan frest eða hafi ekki getað bætt hag sinn á þessum tíma, skal þegar í stað skipa félaginu skilastjórn, sbr. 43. gr.

54. gr.

Sæki vátryggingarfélag, sem rekið hefur bæði skaðatryggingar og líftryggingar, um starfsleyfi, er heimilt að fengnum meðmælum tryggingaeftirlits að veita því tveggja ára frest til að breyta starfsemi sinni þannig, að samræmist ákvæðum laga þessara.

55. gr.

Sæki vátryggingarfélag, sem starfar samkvæmt sérlögum, eigi um starfsleyfi eða teljist eigi gjaldhæft að mati tryggingaeftirlits, skal tryggingamálaráðherra þegar í stað skipa rannsóknarnefnd til að kanna hag félagsins og gera tillögur um ráð til úrbóta.

56. gr.

Tryggingamálaráðherra skal setja reglugerð um þau efni, sem í lögum þessum greinir.

57. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum settum samkvæmt þeim varða fésektum eða varðhaldi, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

58. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 62 22. nóvember 1913, um ábyrgðarfélög, lög nr. 20 9. október 1903, um viðauka við lög 8. nóvember 1895, um hagfræðiskýrslur, 2. og 3. laga nr. 17 23. maí 1964, um ávöxtun fjár tryggingafélaga og 77. gr. umferðarlaga, nr. 40 23. apríl 1968.

59. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974.

Ákvæði til bráðabirgða.

Til undirbúnings framkvæmd laganna skipar tryggingamálaráðherra þrjá menn í nefnd, og skulu þeir fullnægja sömu skilyrðum og í 2. málsl. 38. gr. laganna greinir.

Gjört í Reykjavík, 18. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Nr. 27. 18. apríl 1973

LÖG

um breyting á lögum nr. 85 31. des. 1968, um eiturefni og hættuleg efni.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. grein laganna orðist svo:

Eiturefni (sterkt eitur; eitur) eru samkvæmt lögum þessum efni þau, sem skráð eru á listum I og II yfir eiturefni, svo og sérhver efnasamsetning og varningur, er hefur að geyma slík efni í því formi og magni, að venjuleg notkun þeirra felur í sér hættu á eitrunum í mönnum og dýrum samkvæmt mati ráðherra að fenginni umsögn eiturefnanefndar (sbr. 2. gr.) og landlæknis.

Hættuleg efni eru samkvæmt lögum þessum efni þau, sem skráð eru á listum III, IV A, IV B og V yfir hættuleg efni, svo og sérhver efnasamsetning og varningur, er hefur að geyma slík efni í því formi og magni, að venjuleg notkun þeirra felur í sér hættu fyrir heilsu manna og dýra samkvæmt mati ráðherra að fenginni umsögn eiturefnanefndar (sbr. 2. gr.) og landlæknis.

2. gr.

2. grein 2. málsgr. laganna orðist svo:

Eiturefnanefnd gerir tillögur um röðun efna á lista yfir eiturefni og hættuleg efni, sbr. 1. gr. Nefndin gerir einnig tillögur um gerð nýrra lista, ef þörf gerist. Ráðherra staðfestir listana með reglugerð. Nefndin skal gera lista yfir eiturefni og hættuleg efni, sem viðurkennd eru til nota í landbúnaði og garðyrkju og til útrýmingar meindýra, sbr. 14. gr. Eiturefnanefnd má kveðja til ráðuneytis um framkvæmd annarra laga, ef þörf gerist (sbr. einnig 15. gr. 1. málsgr.).

3. gr.

2. grein 3. málsgr. laganna orðist svo:

Þegar nefndin fjallar um eiturefni og hættuleg efni, sem notuð eru í garðyrkju, landbúnaði eða við grasrækt, tekur sæti í nefndinni maður, sem landbúnaðarráðuneytið tilnefnir, og er hann sérfróður um slík málefni.

4. gr.

Viðaukar I og II við lögin falli niður.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

18. apríl 1973. Nr. 28.

LÖG

um dvalarheimili aldraðra.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Dvalarheimili aldraðra eru ætluð öldruðu fólki, sem ekki þarfnast vistunar á sjúkrahúsi. Dvalarheimili aldraðra getur jöfnum höndum verið ætlað til dagvistunar sem fullrar vistunar. Íbúðir fyrir aldraða geta verið hluti dvalarheimilis.

2. gr.

Enginn má setja á stofn eða reka dvalarheimili fyrir aldraða nema með leyfi ráðherra. Sama máli gegnir um allar meiri háttar breytingar á húsakynnum og starfsemi slíkra stofnana.

3. gr.

Beiðni til ráðherra til rekstrarleyfis samkvæmt 2. gr. skulu fylgja upplýsingar um verksvið stofnunar, staðsetningu, uppdrætti af byggingum og lóðum og umhverfi og afstöðu til nágrennis ásamt lýsingu af húsakynnum. Enn fremur fylgi greinargerð um eigendur stofnunar og fjárhagsástæður og loks skýrsla um starfsáætlun, um stjórn, starfsfólk og rekstrarfyrirkomulag og hve mörgum vistmönnum stofnuninni er ætlað að sinna og með hvaða kjörum.

Ráðherra veitir því aðeins leyfið, að stofnunin fullnægi heilbrigðiskröfum og ætla megi, að hún geti leyst verkefni sitt á viðunandi hátt. Ætíð skal leita álits viðkomandi héraðslæknis og sveitarfélags á nauðsyn og gagnsemi stofnunar.

4. gr.

Heilbrigðisyfirvöld annast eftirlit með rekstri og fyrirkomulagi dvalarheimilis og skulu í því sambandi ætíð eiga greiðan aðgang að stofnunum, sem um getur í þessum lögum.

5. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, m. a. um búnað húsa, aðbúnað og þjónustu við vistmenn, svo og um starfslið dvalarheimilis.

6. gr.

Rekstur dvalarheimilis skal lúta stjórn 3 eða 5 manna, skulu þeir tilnefndir af hlutaðeigandi sveitarstjórn eða eigendum til 4 ára í senn. Vistmönnum skal heimilt að tilnefna einn mann af sinni hálfu til setu á fundum stjórnarinnar, og hefur hann þar málfrelsi og tillögurétt. Sama á við um starfslið stofnunar, hafi ekki verið gerður samningur um samstarfsnefnd. Stjórnin ræður forstöðumann heimilisins og heimilislækni, og skal þeim heimil seta á stjórnarfundum með tillögurétti og málfrelsi.

7. gr.

Nú byggir sveitarfélag dvalarheimili eða hefur rekstur þess samkvæmt lögum þessum, og skal þá ríkissjóður greiða ⅓ hluta kostnaðar við bygginguna og kaup nauðsynlegra tækja og búnaðar. Ef aðrir aðilar en sveitarfélög byggja eða hefja rekstur dvalarheimilis, er ríkissjóði heimilt að greiða allt að ⅓ hluta kostnaðar við byggingu og kaup nauðsynlegra tækja og búnaðar.

8. gr.

Daggjaldanefnd, sbr. l. nr. 67/1971, um almannatryggingar, ákveður upphæð vistgjalda á dvalarheimilum aldraðra.

Ársreikningar dvalarheimila skulu ætíð sendir ráðuneytinu.

9. gr.

Stjórn dvalarheimilis ákvarðar vistun fólks á heimilinu að fengnum tillögum forstöðumanns.

10. gr.

Þau dvalarheimili, sem starfandi eru við gildistöku þessara laga, skulu í hvívetna háð ákvæðum þeirra.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um hlutdeild ríkisins í byggingu og rekstri dagvistunarheimila.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

1. gr.

Markmið með starfsemi dagvistunarheimila er að gefa börnum kost á að njóta handleiðslu sérmenntaðs fólks í uppeldismálum og búa þeim þau uppeldisskilyrði, er efli persónulegan og félagslegan þroska þeirra.

2. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn mála, er varða dagvistunarheimili.

Ríkið skal leggja fram fé til byggingar og rekstrar dagvistunarheimila fyrir börn, svo sem fyrir er mælt í lögum þessum.

3. gr.

Aðilar, er njóta ríkisframlags til byggingar og rekstrar dagvistunarheimila, eru: sveitarfélög og áhugafélög, svo og húsfélög fjölbýlishúsa, starfsmannafélög og aðrir þeir aðilar, sem reka vilja dagvistunarheimili í samræmi við markmið þessara laga.

4. gr.

Eftirtalin dagvistunarheimili njóta styrks úr ríkissjóði skv. lögum þessum:

1. Dagheimili fyrir börn frá 3ja mán. til skólaskyldualdurs, þar sem börnin geta dvalizt a. m. k. 5 st. á dag.
2. Skóladagheimili fyrir börn á skólaskyldualdri.
3. Leikskólar fyrir börn frá 2ja ára til skólaskyldualdurs, þar sem börnin geta dvalizt a. m. k. 3 st. á dag.

Ákveða skal nánar um starfstíma ofangreindra dagvistunarheimila í reglugerð.

5. gr.

Ríkisframlags njóta þau dagvistunarheimili, sem reka starfsemi sína a. m. k. 4 mánuði ársins samfellt.

Heimilt er ráðuneytinu að veita dagvistunarheimili styrk, enda þótt það starfi skemur en fjóra mánuði, ef sérstakar aðstæður krefjast.

II. KAFLI

6. gr.

Sveitarfélag, sem óskar að reisa dagvistunarheimili eftir lögum þessum, skal njóta styrks úr ríkissjóði sem hér segir:

1. Til dagheimila og skóladagheimila 50% áætlaðs stofnkostnaðar fullbúins húsnæðis í samræmi við ákvæði í reglugerð um stofnkostnað skóla nr. 159/1969.
2. Til leikskóla 50% áætlaðs stofnkostnaðar fullbúins húsnæðis.

Þeir aðilar aðrir en sveitarfélög, sem taldir eru upp í 3. gr., skulu njóta sama ríkisframlags, ef viðkomandi sveitarfélag mælir með því.

Nú hefur aðili fengið styrk úr ríkissjóði til stofnunar dagvistunarheimilis, en

hætt rekstri þess, og er þá styrkurinn endurkræfur til ríkissjóðs samkvæmt reglum þar um, sem ákveðnar verða í reglugerð.

7. gr.

Heimilt er með samþykki menntamálaráðuneytisins að festa kaup á eldra húsnæði til rekstrar dagvistunarheimilis, og skal framlag ríkisins til þess vera sambærilegt við framlag til nýbyggingar.

Umsóknir aðila um ríkisframlag í þessu skyni skulu hlíta sömu skilyrðum sem um nýbyggingar væri að ræða.

III. KAFLI

8. gr.

Af rekstrarkostnaði greiðir ríkið sem hér segir:

1. Til dagheimila og skóladagheimila allt að 30%.
2. Til leikskóla allt að 20%.

Rekstrarstyrkir þessir skulu greiðast að loknu ársuppgjöri dagvistunarheimilis og skal meðalrekstrarkostnaður samsvarandi dagvistunarheimila um land allt lagður til grundvallar við greiðslu.

Setja skal í reglugerð nánari ákvæði um, hvað falla skuli undir þann rekstrarkostnað, sem ríkið tekur þátt í. Heimilt er að greiða 50% af rekstrarstyrk fyrir fram samkvæmt áætluðum rekstrarkostnaði.

9. gr.

Ríkisframlag til stofn- og rekstrarkostnaðar er bundið því skilyrði, að viðkomandi sveitarfélag greiði eigi minna af rekstrarkostnaði dagvistunarheimila en nemur rekstrarframlagi ríkisins. Þó getur ráðherra veitt undanþágu frá þessu skilyrði, þegar um er að ræða þá aðila aðra en sveitarfélög, sem nefndir eru í 3. gr.

IV. KAFLI

10. gr.

Þegar aðili skv. 3. gr. óskar styrks úr ríkissjóði til að reisa og/eða reka dagvistunarheimili fyrir börn, skal hann senda beiðni þar um til menntamálaráðuneytisins.

Umsókn um leyfi til að reisa og/eða reka dagvistunarheimili skulu fylgja eftirtalin gögn:

1. Áætlanir um starfsemi stofnunarinnar, upplýsingar um rekstraraðila og starfsfólk.
2. Rekstraráætlun.

Þegar annar aðili en sveitarfélag sækir um styrk, skal auk framangreindra gagna fylgja umsögn viðkomandi sveitarstjórnar um, hvort dagvistunarheimili sé í samræmi við þarfir sveitarfélagsins og á þeim stað, er hagkvæmast má telja fyrir íbúana.

Óski aðili að reka dagvistunarheimili í leiguhúsnæði, er heimilt að veita styrk til rekstrarins samkvæmt 8. gr.

11. gr.

Menntamálaráðuneytið lætur rannsaka umsókn og þau gögn, sem henni fylgja. Að rannsókn lokinni tilkynnir ráðuneytið, hvort það hafi fallizt á umsókn.

Ef ráðuneytið getur ekki á umsókn fallizt, skal það tilkynnt aðila, og skal í synjun ráðuneytis tekið fram, hvort hafnað sé í heild hugmyndum um téð heimili eða

hvort synjun stafi af því, að frumathugun sé áfátt, þannig að bæta megi úr, og skal þá bent á, hverju áfátt er að dómi ráðuneytisins.

12. gr.

Ráðuneytið setur með reglugerð ákvæði um húsakost dagvistunarheimila, stærðareiningar, húsrými á barn, barnafjölda á deild, fjölda starfsliðs hverrar deildar, svo og ákvæði um útivistarsvæði og innri gerð.

Ráðuneytið skal láta gera staðlaðar teikningar af dagvistunarheimilum, sem byggjendur dagvistunarheimila eiga kost á að fá gegn sanngjörnu gjaldi.

13. gr.

Eftir að ráðuneytið hefur fallizt á umsókn samkvæmt 3. og 10. gr., skal umsóknaraðili leggja fram uppdrætti og gögn varðandi alla undirbúningsvinnu til samþykktar.

Til undirbúningsvinnu telst m. a.:

1. Uppdráttur að lóð.
2. Uppdrættir að fyrirhuguðu mannvirki.
3. Séruppdrættir af því, sem menntamálaráðuneytið kann að áskilja sérstaklega.
4. Vottorð byggingafulltrúa eða oddvita um, að byggingarnefnd (hreppsnefnd) hafi fallizt á uppdrætti, svo og vottorð annarra (byggingar-) yfirvalda um, að uppdrættir séu í samræmi við lög og reglugerðir.
5. Tíma- og greiðsluáætlun um framkvæmd verksins og yfirlýsing hlutaðeigandi umsóknaraðila um, að tryggð verði þau fjárframlög, sem um er að ræða frá öðrum en ríkissjóði.

Ef ráðuneytið telur framangreind gögn ekki fullnægjandi, skal það tilkynna, hvað á skorti.

14. gr.

Þegar ráðuneytið hefur gengið úr skugga um, að undirbúningur sé fullnægjandi samkvæmt framansögðu og fjárframlög tryggð, sér það um, að gerður verði samningur milli þess og hlutaðeigandi um greiðslur samkvæmt 6. gr. þessara laga, og heimilar, að hafinn verði tæknilegur undirbúningur.

15. gr.

Alþingi ákveður hverju sinni framlag til byggingarframkvæmda.

Eigi er heimilt að hefja framkvæmdir, fyrr en fé hefur verið veitt í fjárlögum og fyrir liggur skriflegt samþykki menntamálaráðuneytisins.

Ef hafnar eru framkvæmdir án samþykkis ráðuneytisins, verður stofnkostnaður ríkissjóði óviðkomandi.

Ríkissjóður skal að jafnaði greiða sinn hluta af áætluðum byggingarkostnaði dagvistunarheimila á næstu fjórum árum, eftir að fyrsta fjárveiting til framkvæmdarinnar hefur verið samþykkt.

Ef framkvæmdaraðili getur útvegað lánsfé til byggingar dagvistunarstofnana með sölu skuldabréfa eða á annan hátt, er heimilt, að ríkissjóður ábyrgist slík lán allt að hluta ríkissjóðs samkv. 6. gr.

Áætlaður stofnkostnaður dagvistunarheimila skiptist í áætlaðan byggingarkostnað og áætlaðan kostnað stofnbúnaðar. Skal í áætlun þessari miða við þá staðla, sem reglugerð kveður á um varðandi gerð og búnað hvers heimilis. Í áætlun þessari skal miða við byggingarkostnað og verðlag á þeim tíma, þegar áætlun er gerð, og miðast ríkisframlag við áætlaða fjárhæð að viðbættri vísitölu byggingarkostnaðar á byggingartíma.

16. gr.

Ráðuneytið skal hafa í þjónustu sinni starfsmann, sem lokið hefur námi í Fósturskóla Íslands eða í sambærilegum skóla og hlotið framhaldsmenntun. Auk þess skal hann hafa reynslu í uppeldisstarfi. Þessi starfsmaður skal athuga allar umsóknir um húsaskipan og rekstur dagvistunarheimila, áður en leyfi er veitt. Ber honum að hlutast til um, að fullnægt sé öllum ákvæðum, sem lög þessi og reglugerðir mæla fyrir um varðandi byggingu og rekstur dagvistunarheimila. Hann skal vera stjórnendum dagvistunarheimila til ráðuneytis um starfsemi heimilanna og annast eftirlit með þeim.

V. KAFLI

17. gr.

Forstöðumaður dagvistunarheimilis og starfslið, er annast fósturstörf, skal hafa hlotið fósturmenntun, svo og þeir, sem annast umsjón með dagvistunarheimilum á vegum rekstraraðila.

Heimilt er þó með samþykki ráðuneytisins að víkja frá þessu ákvæði, sé þess enginn kostur að fá fólk með framangreinda menntun til starfs.

18. gr.

Læknar skulu hafa eftirlit með heilsufari barna á dagvistunarheimilum. Skal kveða nánar á um það í reglugerð, svo og reglur um heilbrigðiseftirlit með starfsfólki.

Stefnt skal að því, að dagvistunarheimili eigi kost á sálfræði- og ráðgjafarþjónustu. Tengja skal þá þjónustu við ráðgjafar- og sálfræðiþjónustu skóla eða félagsmálastofnana, eftir því sem við á í hverju sveitarfélagi.

19. gr.

Forstöðumaður dagvistunarheimilis skal halda reglulega fundi með starfsliði um stjórn heimilisins og velferð hvers einstaks barns.

Skylt er rekstraraðila dagvistunarheimilis að skipuleggja tengsl milli foreldra barnanna og dagvistunarheimilis í því skyni að efla samstarf milli þessara aðila um velferð barnsins.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ríkisframlag til stofnkostnaðar skv. 6. gr. nær eigi til þeirra dagvistunarstofnana, sem þegar eru fullbyggðar. Þeir aðilar, sem hafa dagvistunarstofnanir í byggingu, þegar lög þessi taka gildi, geta sótt til menntamálaráðuneytisins um ríkisframlag til bygginganna. Fullnægi byggingarnar þeim kröfum, sem lög þessi og reglugerðir samkvæmt þeim gera til slíkra stofnana, er heimilt að veita ríkisframlag allt að óskertum þeim styrk, sem gert er ráð fyrir í 6. gr., eftir mati ráðuneytisins og með hliðsjón af því, á hvaða stigi framkvæmdir eru.

20. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 21. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 49/1967, um skólakostnað.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við síðustu málsgr. 6. gr. laganna bætist:

Nú næst ekki samkomulag um kaup á nauðsynlegu landi undir skólamannvirki, og er þá heimilt að taka það eignarnámi. Fer um slíkt eignarnám eftir lögum um framkvæmd eignarnáms.

2. gr.

Upphaf 14. gr. laga nr. 49/1967, um skólakostnað, orðist þannig:

Fjárveitingar ríkisins til skólamannvirkja, aðrar en til undirbúnings framkvæmdum, skiptast á tvö til fjögur ár vegna hverrar framkvæmdar. Heildarframlag ríkissjóðs til hverrar framkvæmdar skal vera til reiðu innan fjögurra ára frá því að fyrsta fjárveiting er veitt, önnur en fjárveiting til undirbúnings, sbr. þó 8. gr., og greiðist með sex greiðslum, eftir því sem verkinu þokar áfram, þannig:

3. gr.

Ákvæði til bráðabirgða:

Fjárveitingum til þeirra skólamannvirkja, sem samkvæmt gildandi lögum áttu að fá lokaframlag í fjárlögum 1973, má skipta á árin 1973 og 1974.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 21. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

24. apríl 1973. Nr. 31.

BÚFJÁRRÆKTARLÖG

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Um stjórn búfjárræktarmála, félagskerfi og ráðunautaþjónustu.

1. gr.

Landbúnaðarráðuneytið (landbúnaðarráðherra) hefur á hendi æðstu stjórn búfjárræktarmála.

Búnaðarfélag Íslands hefur umsjón með búfjárrækt í landinu og fer með framkvæmd laga þessara fyrir hönd landbúnaðarráðuneytisins.

Búnaðarfélag Íslands annast ráðunautaþjónustu í búfjárrækt og mótar heildarstefnu í ræktun hverrar búfjártegundar. Það hefur umsjón með annarri leiðbeiningarþjónustu í búfjárrækt. Það skal taka við og vinna úr skýrslum búfjárræktarfélaga; skipuleggja afkvæmarannsóknir á búfé; reka kynbótastöðvar, sem nái til alls landsins og byggja á notkun djúpfrysts sæðis; hafa yfirumsjón með forðagæzlu og sjá um greiðslur á öllum framlögum úr ríkissjóði skv. lögum þessum og hafa eftirlit með notkun fjármunanna.

2. gr.

Búnaðarsambönd skulu setja sér samþykkt um tilhögun búfjárræktarmála á sambandssvæðinu. Þar skal, eftir því sem líklegast þykir til árangurs, taka fram:

a) að búfjárrækt heyri beint undir stjórn búnaðarsambands, eða
b) að með málefni einstakra búfjárræktargreina, einnar eða fleiri, fari sérstök stjórn kosin af aðalfundi búnaðarsambands og er ábyrg gagnvart honum eða
c) að verkefni búnaðarsambands á sviði einstakra búfjárræktargreina, einnar eða fleiri, séu falin sérstökum búfjárræktarsamböndum — nautgripa-, sauðfjár- eða hrossaræktarsamböndum, sem starfandi eru eða stofnuð kunna að verða og mynduð eru af búfjárræktar- og búnaðarfélögum og hafa eigin stjórn og sérstök fjármál. Slík sambönd skulu þó jafnan gera hlutaðeigandi búnaðarsamböndum grein fyrir starfsemi sinni og fjárreiðum.

3. gr.

Rétt er hreppabúnaðarfélögum að setja sér samþykktir um að vinna að búfjárrækt í hreppnum. Þar skal taka fram:

a) að búfjárræktarstarfsemi heyri beint undir stjórn búnaðarfélags, eða
b) að kosnar skuli sérstakar nefndir á aðalfundi búnaðarfélags til að vinna að málefnum einstakra búfjárræktargreina, einnar eða fleiri, eða
c) að verkefni félagsins á sviði einstakra búfjárræktargreina, einnar eða fleiri, sé falið búfjárræktarfélögum, sem starfandi eru eða stofnuð verða. Eigi verður búfjárræktarfélag — hrossa-, sauðfjár- og nautgriparæktarfélag — löglega stofnað með færri en sex bændum.

Allar búfjárræktarsamþykktir búnaðarsambanda og búnaðarfélaga, svo og samþykktir búfjárræktarsambanda, skulu gerðar eftir fyrirmyndum frá Búnaðarfélagi Íslands og öðlast gildi, er staðfestar hafa verið af stjórn þess. Búfjárræktarsamband getur náð yfir fleiri en eitt búnaðarsambandssvæði. Á sama hátt getur búfjárræktarfélag tekið yfir fleiri hreppa en einn. Nú hefur verið staðfest samþykkt búfjárræktarsambands eða búfjárræktarfélags, og renna þá til þeirra framlög þau, er lög þessi mæla fyrir um.

4. gr.

Ráðunautaþjónusta í búfjárrækt skal vera sem hér segir:

1. Búnaðarfélag Íslands ræður til sín búfjárræktarráðunauta, einn eða fleiri, á sviði hverrar búfjártegundar, eftir því sem þörf krefur og fé er veitt til. Þeir skulu hafa lokið kandidatsprófi í búfræði og að auki vera sérmenntaðir í búfjárrækt. Stjórn Búnaðarfélags Íslands setur þeim erindisbréf. Helztu verkefni þeirra eru:
   a) Að vera stjórn Búnaðarfélags Íslands til ráðuneytis, hver á sínu starfssviði, og vinna fyrir hennar hönd að framkvæmd laga.
   b) Að móta ræktunarstefnu, hver í sinni grein, í samráði við stjórn Búnaðarfélags Íslands, og semja þær reglur, er að því lúta.

c) Að veita forustu leiðbeiningaþjónustu, m. a. með því að fylgjast með hagnýtum nýjungum og niðurstöðum rannsókna og skýrsluhalds og kynna þær héraðsráðunautum og bændum.
d) Að sækja fundi búfjárræktarsamtaka.
e) Að gegna störfum aðaldómara á búfjársýningum.

2. Búnaðarsambönd ráða til sín ráðunauta — héraðsráðunauta —, er vinna að eftirliti og leiðbeiningum í búfjárrækt. Þeir skulu hafa lokið kandidatsprófi í búfræði. Búnaðarfélag Íslands samþykkir ráðningu þeirra svo og fjölda þeirra, að áskildu samþykki landbúnaðarráðuneytisins. Heimilt er stjórn búnaðarsambands að haga verkaskiptingu þannig, að sami ráðunautur sinni samhliða verkefnum í búfjárrækt og öðrum búgreinum, s. s. jarðrækt, fiskrækt o. s. frv., enda samþykki Búnaðarfélag Íslands það. Þar sem sérsambönd í búfjárrækt starfa með sjálfstæðum fjárhag, sbr. 2. gr. staflið c, geta þau ráðið héraðsráðunaut að tilskildum ákvæðum 2. mgr. þessarar greinar. Tvö eða fleiri búnaðarsambönd geta ráðið til sín ráðunaut sameiginlega, ef henta þykir. Helztu verkefni héraðsráðunauta í búfjárrækt eru þessi:

a) Að vinna að því, að ákvæðum búfjárræktarlaga sé framfylgt; að búnaðarfélög framfylgi búfjárræktarsamþykktum sínum eða stofnuð séu sérstök búfjárræktarfélög, ef vænlegra þykir til árangurs; aðstoða félögin við starfsemi þeirra, gagnasöfnun og skýrsluhald; sjá um úrvinnslu skýrslna, þar sem þess er þörf, og túlka niðurstöður þeirra.
b) Að fara um meðal bænda, svo sem við verður komið, skoða búfé þeirra og leiðbeina um kynbætur, fóður og hirðingu, val ásetningsgripa, kaup og sölu kynbótagripa o. s. frv.
c) Að hafa yfirumsjón með forðagæzlu (sbr. 54. gr.).
d) Að hafa umsjón með rekstri sæðingarstöðva, uppeldi og afkvæmaprófun kynbótagripa í samráði við ráðunauta Búnaðarfélags Íslands.
e) Að sækja fundi búnaðar- og búfjárræktarfélaga til erindaflutnings og viðræðna við bændur.
f) Að undirbúa búfjársýningar í samráði við ráðunauta Búnaðarfélags Íslands og gegna aðaldómarastörfum á sýningum, sem haldnar eru á vegum búnaðarsambandsins eða félaga innan þess.

Ríkissjóður greiðir 65% af launum héraðsráðunauta og allt að 65% af ferðakostnaði þeirra, eftir ákvörðun landbúnaðarráðuneytisins, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands. Laun þeirra, sem hundraðshluti ríkisins miðast við, skulu samþykkt af landbúnaðarráðherra, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands.

II. KAFLI
Um nautgriparækt.

5. gr.

Á vegum Búnaðarfélags Íslands skal starfa kynbótanefnd á sviði nautgriparæktar. Búnaðarþing kýs 4 nefndarmenn úr hópi starfandi héraðsráðunauta í búfjárrækt til fjögurra ára í senn og jafnmarga til vara, en stjórn Búnaðarfélags Íslands tilnefnir oddamann, og skal hann vera nautgriparæktarráðunautur hjá félaginu.

Verkefni nefndarinnar er að velja þau naut, sem notuð eru á nautastöðvum, sbr. 8. gr., skipuleggja uppeldi þeirra og notkun og afkvæmarannsóknir á þeim, í því skyni að nýta sem bezt framfaragetu nautgripastofnsins í landinu í heild.

6. gr.

Búnaðarfélag Íslands skal reka stöð til að framleiða djúpfryst nautasæði til geymslu og sölu. Stöðin aflar nauta til sæðistöku, annast töku sæðis, djúpfrystingu þess, dreifingu á því og nauðsynlegu geymsluefni til þeirra búnaðarsambanda, sem gerast viðskiptaaðilar við stöðina.

Búnaðarþing setur stöðinni samþykktir.

7. gr.

a) Búnaðarsamböndum er skylt að sjá um, að bændur á félagssvæði þeirra eigi ávallt kost á sæði úr kyngóðum nautum, þar sem því verður við komið, og reka þau í því skyni dreifingarstöðvar.

b) Búnaðarsambönd fá stofnframlag úr ríkissjóði, er nemur ⅓ hluta stofnkostnaðar við hverja dreifingarstöð, enda samþykki stjórn Búnaðarfélags Íslands stofnun stöðvarinnar. Framlag þetta má því aðeins veita á fleiri en eina stöð í hverri sýslu, að samþykki landbúnaðarráðherra komi til.

Stjórn Búnaðarfélags Íslands samþykkir starfssvæði og starfstilhögun hverrar stöðvar. Þar sem fjarlægðir eru miklar eða samgöngur sérlega erfiðar frá dreifingarstöð í einstök einangruð byggðarlög, er stjórn Búnaðarfélags Íslands heimilt að viðurkenna stofnun útibús frá dreifingarstöð, telji hún brýna nauðsyn bera til. Stofnframlag til útibús telst með stofnframlagi dreifingarstöðvar, eins og um eina stöð væri að ræða.

c) Verði sæðingum ekki komið við, sökum torleiðis eða mikils kostnaðar, skal búnarsamband sjá um nautahald í samráði við bændur þá, er hlut eiga að máli, á þann hátt, er hagkvæmast þykir, enda samþykki stjórn Búnaðarfélags Íslands þær ráðstafanir hverju sinni.

d) Kostnaður við sæðingar kúa og nautahald, þar sem sæðingum verður eigi komið við, greiðist þannig:

1. Ríkissjóður leggur árlega fram:

a) 65% af launum eins sæðingarmanns á dreifistöð og afleysingamanna í orlofum og veikindaforföllum. Skulu laun þeirra, er sá hundraðshluti miðast við, samþykkt af landbúnaðarráðherra, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands. Reiknist sæðingargjöld af færri en 300 kúm á dreifistöð á ári, miðast framlagið til launagreiðslu úr ríkissjóði við kr. 500.00 á kú. Sama gildir um útibú.

b) Kr. 65.00 á hverja sædda kú, svo og þær kýr, sem leiddar eru undir naut, sem notuð eru á vegum búnaðarsambanda, þar sem sæðingum verður eigi við komið.

2. Búnaðarsambönd innheimta hjá kúaeigendum:

a) Gjald af allri innveginni mjólk í mjólkurbúum, er nemi allt að 0.7% af grundvallarverði hennar, eftir ákvörðun stjórnar hlutaðeigandi búnaðarsambands. Mjólkurbúum er skylt að halda gjaldi þessu eftir af mjólkurverði og standa búnaðarsambandi mánaðarlega skil á því, enda hafi stjórn búnaðarsambands tilkynnt fyrir 1. des. næsta ár á undan, að hve miklu leyti hún óski að nota þessa heimild.

b) Gjald á hverja sædda kú, eftir ákvörðun búnaðarsambandsstjórnar. Heimilt er að hafa sæðingargjöld allt að þriðjungi lægri hjá þeim bændum, er halda fullnægjandi skýrslur um kúabú sín, að dómi Búnaðarfélags Íslands.

8. gr.

Ríkissjóður greiðir framlag til rekstrar nautastöðva sem hér segir:

1. 65 hundraðshluta af launum forstöðumanns stöðvar, miðað við sömu laun og ráðherra samþykkir til héraðsráðunauta, og 65 hundraðshluta af launum aðstoðarmanns, miðað við sömu laun og ráðherra samþykkir vegna sæðingarmanna, sbr. 7. gr.
2. Allan aukakostnað, er leiðir af einangrun nauta utan djúpfrystistöðvar, er sauðfjárveikivarnir kunna að ákveða hverju sinni.

9. gr.

Búnaðarsambönd og búnaðarfélög, sem fengið hafa búfjárræktarsamþykktir sínar staðfestar af Búnaðarfélagi Íslands, fá árlegt framlag frá ríkissjóði til starfsemi sinnar, er nemur kr. 80.00 á hverja árskú, sem skýrslum er skilað um til Búnaðarfélags Íslands. Framlag þetta skiptist að jöfnu milli þessara aðila.

Séu fitumælingar framkvæmdar sjaldnar en 6 sinnum á ári, lækkar framlagið um 25%.

10. gr.

Ríkissjóður greiðir eftirtalin framlög til afkvæmarannsókna á nautum, sem Búnaðarfélag Íslands hlutast til um, sbr. 5. gr.

1. Fari afkvæmarannsóknir fram á afkvæmarannsóknarstöð, greiðast árlega kr. 4 300.00 á hvern grip, sem skráður er í rannsóknina.
2. Fari afkvæmarannsóknir fram á búum einstakra bænda, greiðast allt að kr. 2 000.00 á hvern grip, sem skráður er í rannsóknina.
3. Fari afkvæmarannsóknir fram eftir öðrum leiðum, þ. e. á grundvelli skýrsluhalds nautgriparæktarfélaga, greiðast kr. 20 000.00 á hvert naut, sem afkvæmaprófað er, enda séu rannsakaðar nægilega margar dætur undan hverju nauti, að dómi kynbótanefndar. Framlag þetta greiðist þó ekki á fleiri en 20 naut árlega.

11. gr.

Að tilhlutan Búnaðarfélags Íslands skal halda nautgripasýningar fjórða hvert ár á hverju félagssvæði, enda fullnægi sýnendur skilyrðum um skýrsluhald, sem kveðið er á um í 9. gr. Skal landinu skipt í 4 sýningarsvæði eftir ákvörðun Búnaðarfélags Íslands. Það setur reglur um tilhögun og framkvæmd sýninganna, er haldnar skulu að loknu úrvali á gripum, er héraðsráðunautur innir af hendi. Í reglum þessum skal m. a. kveðið á um skilyrði fyrir mismunandi viðurkenningu gripa, dómstiga og form sýninga. Geti ráðunautur Búnaðarfélags Íslands í nautgriparækt eigi komið því við að gegna dómarastörfum á sýningu, skipar stjórn þess mann í hans stað. Stjórn þess félags, er að sýningunni stendur, tilnefnir tvo meðdómendur. Vegna kostnaðar við sveitasýningar leggur ríkissjóður fram allt að kr. 3.00 á hvern framtalinn nautgrip á sýningarsvæði þess árs gegn jöfnu framlagi úr sveitarsjóðum. Búnaðarsamböndum og nautgriparæktarsamböndum er heimilt, að loknum sveitarsýningum, að halda héraðssýningu á þeim kúm, sem hæstu viðurkenningu hlutu, svo og á dætrahópum einstakra nauta og kúa. Mæli sérstakar ástæður gegn flutningi sýningargripa á einn stað á sama sambandssvæði, má skipta sýningunni á fleiri staði, að fengnu samþykki Búnaðarfélags Íslands. Ráðunautur Búnaðarfélags Íslands í nautgriparækt er formaður dómnefndar á héraðssýningu, ef við verður komið, ella tilnefnir stjórn félagsins mann í hans stað. Heimahérað leggur til tvo meðdómendur. Hvert búnaðarfélag hefur rétt til að sýna 1 kú fyrir hverjar 100 kýr, sem skýrslum er skilað um, en þó hefur hvert félag rétt til að sýna 2 kýr hið fæsta. Verðlauna má kýr á héraðssýningu, sem hér segir:

Fyrir afkvæmi:

I. verðlaun (heiðursverðlaun)	kr.	15 000.00
II. verðlaun	—	7 500.00

Einstaklingar:

I. verðlaun A	—	6 000.00
I. verðlaun B	—	5 000.00
I. verðlaun C	—	4 000.00

Auk þess sérstök verðlaun fyrir beztu kúna á hverri sýningu kr. 12 000.00. Verðlaun þessi greiðast úr ríkissjóði. Ríkissjóður greiðir helming annars kostnaðar við héraðssýningar, enda samþykki Búnaðarfélags Íslands þá reikninga.

12. gr.

Telji nautgriparæktarráðunautur Búnaðarfélags Íslands ástæðu til að hafa sérstakt eftirlit með einstökum kúabúum, m. a. í þeim tilgangi að sannprófa, hvort þar finnist álitlegar nautsmæður, er heimilt að taka upp slíkt eftirlit. Kemur þá eftirlitsmaður að minnsta kosti 6 sinnum á ári á viðkomandi bú, er viðstaddur mjaltir kvölds og morguns, vegur mjólk úr hverri kú, mælir mjöltun, júgur og spena og tekur sýnishorn til fiturannsókna, allt eftir reglum, er Búnaðarfélag Íslands setur.

Ríkissjóður greiðir framlag til slíks eftirlits á allt að 50 búum á ári, með kr. 2 000.00 á hvert bú.

13. gr.

Öll naut, 6 mánaða eða eldri, ber að gelda, gefa inni eða hafa í öruggri vörzlu. Nú sleppur naut og tjón hlýzt af, og ber þá sá ábyrgð á, er vörzluna skyldi annast, og er hann skaðabótaskyldur. Taka má slík naut utan öruggrar vörzlu og fara með sem óskilafénað.

III. KAFLI
Um sauðfjárrækt.

14. gr.

Í búfjárræktarsamþykkt búnaðarfélags eða samþykkt fjárræktarfélags skal m. a. taka fram:

1. Að hver félagsmaður skuli eiga og halda skýrslur um minnst 12 ær til að teljast virkur félagsmaður.
2. Hvaða upplýsingum skuli safnað um félagsfé, þannig að sem öruggust vitneskja fáist um erfðaeðli hvers einstaklings.
3. Önnur atriði varðandi félagsstarfið.

15. gr.

Búnaðar- eða fjárræktarfélag, sem fengið hefur samþykkt sína staðfesta af Búnaðarfélagi Íslands, fær árlegt framlag úr ríkissjóði sem hér segir:

1. Kr. 10.00 á hverja skýrslufærða á og kr. 700.00 á hvern hrút, sem hlotið hefur I. verðlaun, og kr. 3 000.00 á hvern hrút, sem hlotið hefur góðan dóm við afkvæmaprófun eða I. verðlaun á afkvæmasýningu.
2. Séu 80% af ám félagsmanna eða þar yfir á skýrslu, skulu framlögin hækka um 50%. Annist hlutaðeigandi búnaðarsamband uppgjör á skýrslum sauðfjárræktarfélaga, skulu 30% af framlögunum samkv. 1. og 2. tölulið þessarar greinar renna til búnaðarsambandsins, en ella 20%.

16. gr.

a) Heimilt er búnaðarsamböndum, einu eða fleiri, í samvinnu að koma upp sæðingarstöðvum fyrir sauðfé. Stofnun slíkra stöðva er háð samþykki landbúnaðarráðuneytisins, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands, bæði hvað snertir staðarval og starfssvæði.

b) Sé stofnun slíkra stöðva samþykkt, greiðir ríkissjóður stofnframlag til þeirra, er nemur ⅓ hluta byggingarkostnaðar, þar með talin verkfæri og allur búnaður.

c) Ríkissjóður greiðir rekstrarframlög til slíkra stöðva, er nemi kr. 25.00 á hverja á, sem sædd er frá stöðinni. Framlög ríkisins til sauðfjársæðingastöðva eru háð því, að Búnaðarfélag Íslands samþykki hrútaval stöðvanna.

17. gr.

Heimilt er Búnaðarfélagi Íslands að taka upp djúpfrystingu á hrútasæði til geymslu og sölu. Búnaðarþing setur reglur um starfsemi þessa og kýs þá jafnframt kynbótanefnd í sauðfjárrækt á sama hátt og í nautgriparækt, sbr. 5. gr., og með hliðstæðu verksviði og þar er kveðið á um. Framlög úr ríkissjóði vegna dreifingar á því sæði fara eftir ákvæðum 16. gr. þessara laga.

18. gr.

Veita má framlag til stofnræktar sauðfjár hjá einstökum bændum eða á ríkisbúum, er nemur kr. 115.00 fyrir hverja á, skýrslufærða í stofnræktun. Aldrei má þó greiða framlag til stofnræktar á fleiri en einu búi í sýslu eða fjárskiptahólfi, nema fleiri sýslur en ein séu í sama hólfi.

Framlag skal því aðeins greitt, að sauðfjárræktarráðunautur hjá Búnaðarfélagi Íslands leggi það til og stjórn búnaðarsambands í viðkomandi héraði svo og héraðsráðunautur mæli með, enda greiðist 20% af framlaginu af búnaðarsambandi, en 80% úr ríkissjóði.

Skylt er þeim, er framlags njóta, að fara að ráðum og hlíta umsjá sauðfjárræktarráðunautar hjá Búnaðarfélagi Íslands um ræktunarstarfið, svo og að skila skýrslum til Búnaðarfélags Íslands samkvæmt fyrirmælum þess.

19. gr.

Eigi má láta hrúta ganga lausa frá 5. nóv. til 20. apríl ár hvert. Finnist gæzlulaus hrútur á þessu tímabili, er skylt að taka hann í vörzlu. Tilkynna skal eiganda um hrútinn, svo fljótt sem við verður komið. Skal þá eigandi vitja hrútsins eða ráðstafa honum og greiða áfallinn kostnað innan viku frá því, að hann fékk tilkynninguna. Geri hann það ekki, skal fara með hrútinn sem óskilafé.

20. gr.

Búnaðarfélagi Íslands ber að halda hrútasýningar í hverjum hreppi fjórða hvert ár. Landinu skal skipta í fjögur sýningarsvæði og halda sýningar í þeim til skiptis.

Geti sauðfjárræktarráðunautur hjá Búnaðarfélagi Íslands ekki mætt á öllum sýningum, tilnefnir stjórn Búnaðarfélags Íslands mann í hans stað.

Stjórn búnaðarfélags tilnefnir tvo meðdómendur og annast undirbúning sýningar.

Þegar liðin eru tvö ár frá reglubundinni sýningu, skal hlutaðeigandi búnaðarsamband boða til sýningar í hverjum hreppi á fjögurra vetra hrútum og yngri. Héraðsráðunautur er oddamaður dómnefndar á þeim sýningum. Tveir meðdómendur skulu tilnefndir af viðkomandi búnaðarfélagi.

Búnaðarfélög eða sauðfjárræktarfélög geta óskað eftir, að árlega sé haldin sýning á veturgömlum hrútum. Ber þá hlutaðeigandi héraðsráðunaut að annast dómarastörf á þeim sýningum, en það félag, sem óskar eftir sýningunni, útvegar sýningarstað.

21. gr.

Heimilt er Búnaðarfélagi Íslands að láta halda afkvæmasýningar fyrir sauðfé annað hvert ár. Á sýningum þessum má aðeins sýna ær og hrúta frá þeim bændum, sem að dómi sauðfjárræktarráðunautar halda fullkomnar ættartölubækur og afurðaskýrslur. Veita skal 1., 2. og 3. verðlaun á hrúta og ær, svo og heiðursverðlaun á hrúta fyrir afkvæmi.

22. gr.

Að loknum aðalsýningum fjórða hvert ár samkv. 20. gr. er heimilt að halda héraðssýningar á einstökum hrútum og beztu afkvæmahópum í hverri sýslu eða fjárskiptahólfi.

23. gr.

Ríkissjóður leggur fram tvo þriðju hluta verðlauna á sýningum þeim, er um getur í 21. og 22. gr., en búnaðarsamband einn þriðja. Skal framlag ríkissjóðs vera sem hér segir:

Afkvæmaverðlaun á afkvæmasýningum:

a. hrútar:	I. verðlaun	kr. 3 000
	II. verðlaun	— 1 500
	III. verðlaun	— 600
b. ær:	I. verðlaun	— 900
	II. verðlaun	— 400
Enn fremur má veita heiðursverðlaun á hrúta allt að		— 8 000

Verðlaun á héraðssýningum á sauðfé:

I. heiðursverðlaun á hrúta	kr. 1 600
I. verðlaun A	— 1 000
I. verðlaun B	— 600
Bezti afkvæmahópur	— 2 500
Bezti hrútur á sýningunni	— 1 600
Sveitaverðlaun fyrir þrjá beztu hrútahópa á sýningunni	— 2 000, kr. 1 500 og kr. 1 000.

24. gr.

Búnaðarsambönd, sauðfjárræktarsambönd og/eða fjárræktarfélög skulu, í samráði við sauðfjárræktarráðunaut Búnaðarfélags Íslands, vinna að afkvæmarannsóknum á hrútum.

Framlag til afkvæmarannsókna greiðist úr ríkissjóði, kr. 150 fyrir hverja á, sem skýrslufærð er í rannsóknum þessum. Eigi mega vera færri en 10 gimbrar í hverjum dætrahóp, er rannsaka skal. Eigi er þó skylt að greiða framlag vegna fleiri hrúta en svo, að hafin sé rannsókn ár hvert á einum hrút fyrir hverjar 3000 framtaldar kindur. Annar kostnaður við rannsóknir þessar greiðist af viðkomandi búnaðarsambandi, sauðfjárræktarfélagi eða eigendum hrútanna, eftir ákvörðun stjórnar Búnaðarfélags Íslands.

Búnaðarfélag Íslands setur, að fengnum tillögum kynbótanefndar, ef stofnuð verður, reglur um fyrirkomulag og framkvæmd þessara afkvæmarannsókna.

Framlag ríkissjóðs greiðist, er skýrslur um starfsemina hafa borizt Búnaðarfélagi Íslands og sauðfjárræktarráðunautur viðurkennt þær.

25. gr.

Skylt er sláturleyfishöfum, sem taka á móti dilkum úr afkvæmarannsókn til slátrunar, að láta í té aðstöðu til þess að framkvæma nauðsynlegar athuganir á föll-

um dilkanna, enda sé þeim gert aðvart um það við gerð áætlana um slátrun í viðkomandi húsi það haust.

26. gr.

Búnaðarfélag Íslands hlutast til um, að geitfjárstofni þeim, er til er í landinu, verði haldið við. Ríkissjóður greiðir þeim bændum, sem eiga geitfé, árlegt framlag, allt að kr. 800.00 á hverja geit, sem þeir hafa á fóðrum, þó ekki fleiri en 200 geitur yfir landið sem heild. Fjölgi geitum umfram það, lækkar framlagið hlutfallslega eftir fjölguninni. Skylt er þeim, er geitfé eiga og framlags njóta, að senda Búnaðarfélagi Íslands árlega skýrslur um geitfjárstofninn, eftir þeim reglum, sem sauðfjárræktarráðunautur hjá félaginu setur.

IV. KAFLI
Um hrossarækt.

27. gr.

Stofna má í hverjum hreppi hrossaræktarfélag með sex bændum eða fleiri, sbr. 3. gr. Samþykkt félagsins er bindandi fyrir alla hrossaeigendur í þeim hreppi, ef í því er meiri hluti þeirra bænda, er hross eiga.

Stjórn félagsins sér um, að árlega séu til afnota fyrir hrossaeigendur nægilega margir stóðhestar, viðurkenndir af hrossaræktarráðunaut Búnaðarfélags Íslands. Hún útvegar girðingar fyrir þá, kemur þeim í fóður, ef með þarf, og sér um annan kostnað, er af starfseminni leiðir, og innheimtir folatolla fyrir því, er á vantar, að opinber framlög nægi fyrir kostnaði.

Starfi ekki hrossaræktarfélag í hreppi vegna lítillar þátttöku eða af öðrum ástæðum, fer búnaðarfélag hreppsins með þessi mál skv. búfjárræktarsamþykkt sinni, annaðhvort stjórn þess eða hrossakynbótanefnd, er aðalfundur félagsins kýs, sbr. 3. gr. Heimilt er þó, að tveir eða fleiri hreppar sameinist um stofnun hrossaræktarfélags, enda geri það árlega stjórnum búnaðarfélaga þeirra hreppa grein fyrir starfi sínu og fjármálum.

28. gr.

Ríkissjóður leggur árlega fram kr. 15.00 á hvert framtalið hross, gegn jöfnu framlagi frá viðkomandi sveitarsjóði. 20% af þessu fé rennur til hlutaðeigandi hrossaræktarsambands, — búnaðarsambands —, en 80% til hrossaræktarfélags — búnaðarfélags — til að standa straum af kostnaði við framkvæmd 27. gr.

29. gr.

Hrossaræktarfélög fá auk þeirra framlaga, sem um getur í 28. gr., framlag frá ríkissjóði, kr. 200.00 á hverja tamda hryssu, sem hlotið hefur I. eða II. verðlaun sem einstaklingur á sæða-, fjórðungs- eða landssýningum, og leidd er til stóðhests, sem hlotið hefur I. eða II. verðlaun á sömu sýningum.

Framlag þetta hækkar um 50%, ef notaðir eru stóðhestar, sem hlotið hafa I. eða II. verðlaun fyrir afkvæmi, og 100%, ef stóðhesturinn hefur hlotið heiðursverðlaun fyrir afkvæmi.

30. gr.

Hrossaræktarfélög og búnaðarfélög, sem að hrossarækt vinna, geta myndað með sér samband, er vinnur að kynbótum hrossa á svæði eins eða fleiri búnaðarsambanda og fyrir þeirra hönd, sbr. 2. gr., enda nái sambandið yfir minnst 5 hreppa með 300 hryssum, 4 vetra og eldri.

Búnaðarsamband — hrossaræktarsamband — fær framlög úr ríkissjóði sem hér segir:

1. Kr. 5 000.00 á hvern stóðhest, sem notaður er á vegum sambandsins. Framlag þetta greiðist því aðeins, að hrossaræktarráðunautur Búnaðarfélags Íslands hafi samþykkt notkun hestsins og sett hafi verið á 6 folöld undan honum það ár, sem framlagið er greitt. Framlagið hækkar um:

   20%, þegar notaðir eru stóðhestar, sem hlotið hafa II. verðlaun á sýningum,
   40%, ef þeir hafa hlotið I. verðlaun,
   60%, ef þeir hafa hlotið II. verðlaun fyrir afkvæmi,
   80%, ef þeir hafa hlotið I. verðlaun fyrir afkvæmi og
   100%, ef þeir hafa hlotið heiðursverðlaun fyrir afkvæmi.

   Framlag þetta renni í sérstakan sjóð, er sambandið notar til kaupa, uppeldis og tamningar á stóðhestum.

2. Framlag, er nemur efniskostnaði til girðinga fyrir úrvalsstóðhesta og valdar hryssur og til geymslu á fullorðnum stóðhestum og hestum í uppeldi. Eðlileg þörf hvers sambands fyrir slíkar girðingar skal metin af hrossaræktarráðunaut hjá Búnaðarfélagi Íslands og viðkomandi héraðsráðunaut.

3. 20% af framlagi því, sem greiðist til hrossaræktar, sbr. 29. gr.

31. gr.

Óheimilt er að láta stóðhesta, þar með talda hesta, sem ekki hefur verið hægt að vana sökum skapnaðargalla, ganga lausa í heimahögum og afrétti. Verði vart við slíkan hest, ber að handsama hann, ef unnt er, og flytja til hreppstjóra. Takist það ekki, skal það tafarlaust tilkynnt hreppstjóra, sem þegar hlutast til um, að hestinum verði náð. Nú er kært yfir því, að stóðhestur gangi laus, en leit, er hreppstjóri fyrirskipar, ber eigi árangur, og greiðist þá kostnaður við hana af löggæzlufé viðkomandi lögsagnarumdæmis.

Hreppstjóri tekur í sína vörzlu þá stóðhesta, sem til hans eru færðir eða hann lætur handsama, og stendur skil á sanngjarnri greiðslu vegna fyrirhafnar og kostnaðar við töku þeirra. Verði ágreiningur um greiðslu, geta aðilar skotið honum til dómkvaddra manna. Hreppstjóra ber að selja þá stóðhesta, sem þannig eru teknir, á opinberu uppboði, með þeim innlausnarfresti, sem ákveðinn er í viðkomandi fjallskilareglugerð.

32. gr.

Búnaðarfélagi Íslands er heimilt, í samráði við stjórnir hlutaðeigandi búnaðar- og hrossaræktarsambanda, að veita á tilteknum svæðum undanþágu frá ákvæðum um vörzlu stóðhesta, þó aðeins í heimahögum, á tímabilinu frá 1. júní til 30. júní ár hvert, ef hross eru þar svo mörg, að stóðhestahald verður naumast leyst á félagslegum grundvelli, að dómi þessara aðila. Þó verður slík undanþága ekki veitt, nema fyrir liggi umsókn frá hlutaðeigandi hreppsnefnd eða hreppsnefndum og samþykki ⅔ hluta bænda, er hross eiga á svæðinu. Undanþága þessi skal endurskoðuð á þriggja ára fresti. Verði uppvíst um misnotkun hennar, getur Búnaðarfélag Íslands fellt hana niður fyrirvaralaust. Stóðhestar þessir eru réttlausir utan marka þess svæðis, er undanþágan nær til.

Eigi skulu veitt framlög vegna stóðhesta, sem notaðir eru á þennan hátt, né hryssna, sem hjá þeim eiga að vera.

33. gr.

Valdi stóðhestur, sem gengur laus eða sleppur úr vörzlu, tjóni á búfé eða öðrum eigum annarra (en eiganda), er eigandi skaðabótaskyldur, eftir mati dómkvaddra manna, ef ekki næst samkomulag um bætur. Er viðkomandi sveitarsjóður skyldur að inna af hendi bótagreiðslur, ef krafizt er.

34. gr.

Halda skal sýningar á kynbótahrossum, einstaklingum og afkvæmahópum, sem hér segir:

a) Árlegar sýningar hjá búnaðar- eða hrossaræktarfélögum á ungum kynbótahrossum og eldri hrossum, sem ekki hafa fengið I. verðlaun. Ósk um sýningar skal hafa borizt búnaðarsambandi fyrir 1. maí. Búnaðarfélag Íslands tilnefnir oddamann dómnefndar, en búnaðarsamband meðdómendur. Félagið útvegar sýningarstað og ber allan kostnað nema af dómstörfum.
b) Fjórðungssýningar í hverjum landsfjórðungi þriðja eða fjórða hvert ár.
c) Landssýningar þriðja eða fjórða hvert ár.

Heimilt er að sameina fjórðungs- og landssýningar fjórðungs- og landsmótum Landssambands hestamannafélaga. Eigi slík samvinna sér stað, bera aðilar kostnað af störfum dómnefndar í hlutfalli við tilnefningu í hana, sem kveðið verður á um í sýningarreglum. Kostnaður við verðlaun á kynbótahross á landssýningum greiðist úr ríkissjóði. Á fjórðungsmótum greiða viðkomandi búnaðarsambönd helming einstaklingsverðlauna á allar hryssur. Að öðru leyti greiðast verðlaun úr ríkissjóði. Búnaðarfélag Íslands ræður og kostar framkvæmdastjóra landsmóts, þegar áðurnefnd samvinna á sér stað.

Á vegum Búnaðarfélags Íslands starfar 5 manna sýningarnefnd. Búnaðarþing kýs 2 nefndarmenn úr hópi starfandi héraðsráðunauta. Landssamband hestamannafélaga tilnefnir tvo menn í nefndina, en oddamann skipar Búnaðarfélag Íslands, og skal hann vera hrossaræktarráðunautur hjá félaginu.

Stjórn Búnaðarfélags Íslands setur, að fengnum tillögum sýningarnefndar, reglur um fyrirkomulag og framkvæmd sýninga, svo sem skipan dómnefnda og forsendur dóma.

35. gr.

Verðlaun á sýningum, sem haldnar eru skv. b- og c-lið 34. gr., skulu vera sem hér segir:

I. Stóðhestar:

Afkvæmaverðlaun:

Heiðursverðlaun	kr. 50	þús.
I. verðlaun	— 30	—
II. verðlaun	— 20	—
III. verðlaun	— 10	—

Einstaklingsverðlaun:

1. aldursflokkur 6 vetra og eldri:

I. verðlaun	— 10	—
II. verðlaun	— 6	—

2. aldursflokkur 4—5 vetra:

I. verðlaun	— 8	—
II. verðlaun	— 5	—

3. aldursflokkur 2—3 vetra:

I. verðlaun	— 5	—
II. verðlaun	— 3	—

II. Hryssur:

Heiðursverðlaun	— 15	—
I. verðlaun	— 10	—
II. verðlaun	— 7.5	—
III. verðlaun	— 5	—

Einstaklingsverðlaun:
1. aldursflokkur 6 vetra og eldri:
I. verðlaun ..... — 5 —
II. verðlaun ..... — 3 —
2. aldursflokkur 4—5 vetra:
I. verðlaun ..... — 4 —
II. verðlaun ..... — 2 —

Eigi má greiða peningaverðlaun á sama verðlaunastigi oftar en tvisvar út á neitt hross, einu sinni á fjórðungssýningu og einu sinni á landssýningu. Lækki hross í verðlaunastiga við endursýningu, greiðast ekki peningaverðlaun.

36. gr.

Heimilt er að reka á kostnað ríkissjóðs tvö hrossaræktarbú, sitt í hverjum landsfjórðungi, þar sem fara fram stofnræktun, afkvæmaprófanir, tamning, fóðurtilraunir, vaxtarhraðarannsóknir og þ. u. l. Búnaðarfélag Íslands hefur umsjón með búunum, og skulu þau starfa samkvæmt reglum, er ráðherra setur, að fengnum tillögum þess.

Veita má hrossaræktarfélögum, stofnræktarfélögum og einstaklingum framlög til stofnræktar hrossa, ef stjórn Búnaðarfélags Íslands og stjórnir viðkomandi búnaðar- og hrossaræktarsambanda mæla með. Árlegt framlag ríkissjóðs í þessu skyni skal vera kr. 1 000.00 á hverja tamda viðurkennda hryssu, enda hlíti sá, er framlags nýtur, ráðum og umsjá hrossaræktarráðunautar Búnaðarfélags Íslands. Aldrei má greiða framlag til ræktunar fleiri en átta stofna samtímis.

Heimilt er Búnaðarfélagi Íslands að ákveða hámarks- og lágmarkstölu þeirra hryssna, er framlag er greitt á, til einstakra stofnræktaraðila.

Ríkissjóður greiðir árlegt framlag til tamningar á afkvæmahópum undan einstökum stóðhestum, er nemur kr. 3 300.00 á hross á mánuði, ef hesturinn er í eigu hrossaræktarsambands, en kr. 1 650.00, ef hesturinn er í einstaklingseign. Búnarfélag Íslands setur að öðru leyti reglur um fyrirkomulag og framkvæmd tamningar og ákveður hámarksfjölda hesta, sem framlag greiðist á árlega.

37. gr.

Mynda skal hjá Búnaðarfélagi Íslands sérstakan sjóð, „Stofnverndarsjóð", í þeim tilgangi að styrkja og lána hrossaræktarsamböndum fé til kaupa á kynbótahrossum, sem annars kynnu að verða seld úr landi.

Til sjóðsins skulu útflytjendur hrossa greiða gjald, er nemi 20% af útflutningsverði ógeltra hesta og 10% af útflutningsverði hryssna.

Búnaðarfélag Íslands setur reglur um starfsemi sjóðsins og fer með stjórn hans.

38. gr.

Heimilt er sýslunefndum eða sveitarstjórnum að ákveða, að öllum hrossaeigendum í þeirra umdæma sé skylt að hafa hross sín í vörzlu allt árið eða tiltekinn hluta þess, nema að því leyti sem leyfilegt er að hafa stóðhross í sameiginlegum afrétti.

V. KAFLI
Um svína- og alifuglarækt.

39. gr.

Heimilt er landbúnaðarráðuneytinu að efna til kynbótabús í þessum greinum á bændaskólabúi eða öðru ríkisbúi, eftir því sem bezt þykir henta, að dómi Búnaðarfélags Íslands.

Á kynbótabúinu skal hreinrækta þau hænsna- og svínakyn, sem ráðunautur Búnaðarfélags Íslands í svína- og alifuglarækt telur rétt að rækta hér á landi. Á búinu skal vera aðstaða til framleiðslu á kynbótahænsnum til sölu.

Færa skal ættar- og afurðaskýrslur yfir svín og alifugla á kynbótabúinu undir eftirliti ráðunautar. Þá skal og gera samanburðartilraunir um fóðurþörf og afurðagetu hinnar ýmsu kynja.

40. gr.

Kynbótabúið hefur rétt til að flytja inn útungunaregg til kynbóta eða tilrauna, enda sjái ráðunauturinn um, að búið fullnægi óskum alifuglaeigenda um að hafa til sölu fugla af þeim kynjum, sem óskað er eftir og reynsla hefur sýnt, að hentug séu til ræktunar hér á landi.

41. gr.

Halda má einstaklings- og afkvæmasýningar fyrir svín og alifugla. Verðlaun á sýningum greiðast úr ríkissjóði eftir nánari fyrirmælum, sem ráðherra setur í reglugerð eftir tillögum frá Búnaðarfélagi Íslands.

VI. KAFLI
Um hundarækt.

42. gr.

Búnaðarfélag Íslands sér um, að í landinu sé ræktað fjárhundakyn, eitt eða fleiri. Sauðfjárræktarráðunautur félagsins annast þetta verkefni fyrir hönd þess.

43. gr.

Heimilt er Búnaðarfélagi Íslands að semja við einstaklinga um að rækta, ala upp og venja hreinkynja fjárhunda, eftir fyrirmælum félagsins og undir eftirliti þess, nema hentara þyki að stofna hundabú í eigu félagsins í þessu skyni. Enn fremur skal í tengslum við starfsemi þessa leiðbeina um tamningu og notkun fjárhunda, eftir því sem við verður komið.

VII. KAFLI
Um loðdýrarækt.

44. gr.

Búnaðarfélag Íslands annast leiðbeiningar í loðdýrarækt varðandi fóðrun, kynbætur og önnur atriði, er loðdýrarækt varða og ekki er kveðið á um í lögum um loðdýrarækt, nr. 68 1969.

45. gr.

Til að annast þau störf, er um getur í 44. gr., ræður Búnaðarfélag Íslands til sín ráðunaut í loðdýrarækt, þegar fé er veitt til. Hann skal jafnframt vera félagslegur ráðunautur samtaka loðdýraræktenda, sbr. 24. gr. reglugerðar um loðdýrarækt frá 16. nóv. 1969.

VIII. KAFLI
Um æðarrækt.

46. gr.

Búnaðarfélag Íslands annast leiðbeiningastörf um ræktun og hirðingu æðarvarps. Skal eftir föngum leiðbeina um umhirðu varps, myndun nýrra varpstöðva, meðferð dúns, eyðingu vargs og önnur þau atriði, er að gagni mega koma við nýtingu þessara hlunninda.

47. gr.

Búnaðarfélagi Íslands er heimilt að koma upp í tilraunaskyni útungunar- og uppeldisstöð fyrir æðarunga.

IX. KAFLI

Um ræktun erlendra búfjárkynja og blöndun þeirra við innlent búfé.

48. gr.

Búfé af erlendum kynjum, sem flutt hefur verið til landsins samkvæmt lögum um innflutning búfjár, nr. 74 23. apríl 1962, sbr. lög nr. 19 19. apríl 1972, og einangrað hefur verið á sóttvarnarstöð ríkisins nægilega lengi samkvæmt ákvæðum sömu laga, skal hagnýtt sem hér segir:

1. Landbúnaðarráðuneytið sér um, að aðstaða verði á einu eða fleiri ríkisbúum eða tilraunabúum til að mynda búfjárkyn eða kynbæta þau, sem fyrir eru í landinu, með endurtekinni notkun búfjársæðis frá sóttvarnarstöðinni, eða semur við eitt eða fleiri búnaðarsambönd eða búfjárræktarsambönd um að taka að sér viðfangsefni þetta. Leita skal umsagnar og tillagna Búnaðarfélags Íslands um staðarval og alla tilhögun.
2. Heimilt er bændum að vinna að myndun búfjárkynja með endurtekinni notkun búfjársæðis frá sóttvarnarstöðinni, enda hlíti þeir fyrirmælum Búnaðarfélags Íslands um allt, er varðar framkvæmd ræktunarinnar.
3. Heimilt er, að fengnum meðmælum Búnaðarfélags Íslands, að láta bændum í té búfjársæði frá sóttvarnarstöðinni til einblendingsræktunar og framleiðslu sláturgripa, svo og til ásetnings.

49. gr.

Skylt er sóttvarnarstöðinni að hafa samráð við búfjárræktarráðunauta Búnaðarfélags Íslands um dreifingu búfjársæðis frá stöðinni, svo og að safna skýrslum um sædda gripi samkvæmt fyrirmælum þeirra. Þeir skera úr um það, hver í sinni grein, úr hvaða karldýrum á sóttvarnarstöðinni nota skuli sæði til frjóvgunar tiltekinna kvendýra á búum þeim, sem vinna að kynbótum og myndun kynja samkv. 1. og 2. tölulið 48. gr.

Á búum þessum ber að hlíta fyrirmælum búfjárræktarráðunauta Búnaðarfélags Íslands um, hvernig vinna skuli að myndun hins nýja kyns eða kynja, merkingu gripanna og ættbókarfærslu. Búin senda árlega Búnaðarfélagi Íslands skýrslu um starfsemina á eyðublöðum, sem félagið lætur þeim í té.

Ráðunautum eða fulltrúum þeirra ber að hafa nákvæmt eftirlit með ræktunarstarfinu, skoða árlega kynblendingsgripi á kynbótabúunum, fylgjast með merkingu þeirra, ættbókarfærslu og skýrsluhaldi. Þeir skulu dæma gripina, lýsa ræktun þeirra og skrá athugasemdir sínar í gerðabók.

50. gr.

Þegar ráðunautur telur ræktun gripa af nýju kyni svo langt á veg komna, að ávinningur sé að nota þá til einblendingsræktunar, viðurkennir hann gripina hæfa til slíkrar notkunar utan kynbótabúsins. Aðra gripi af erlendum kynjum á kynbótabúinu má eigi selja til lífs eða nota utan þess, nema samþykki ráðunautar komi til, og þá aðeins til búa, er starfa samkvæmt ákvæðum 1. og 2. töluliðs 48. gr.

Noti sæðingarstöðvar eða búfjárræktarfélög kynblendingsgripi, sem ekki hafa hlotið viðurkenningu ráðunautar, til einblendingsræktunar, skulu framlög ríkissjóðs, samkvæmt lögum þessum, eigi greidd vegna notkunar slíkra gripa.

Heimilt er búnaðarsamböndum, búfjárræktar- og nautgriparæktarsamböndum að setja sér samþykktir, er kveði nánar á um blöndun erlendra búfjárkynja við hina

innlendu stofna. Samþykktir þessar ber að senda Búnaðarfélagi Íslands, og öðlast þær gildi, er stjórn þess hefur samþykkt þær.

51. gr.

Telji ráðunautur, að innlent búfjárkyn sé blandað erlendu á þann hátt, að hætta sé á, að spillt sé kostum hins innlenda kyns, leggur hann málið fyrir stjórn Búnaðarfélags Íslands. Fallist stjórnin á rökstuðning ráðunautarins, felur hún honum að loka ættbók hins innlenda búfjárkyns til að halda því hreinu.

52. gr.

Meðan lög nr. 74 frá 28. apríl 1962, sbr. lög nr. 19 19. apríl 1972, koma ekki til framkvæmda, er heimilt að nota til einblendingsræktunar gripi af holdanautastofni þeim, sem til er í landinu, að fengnu leyfi Búnaðarfélags Íslands hverju sinni.

Þá skal landbúnaðarráðherra hlutast til um, að komið verði á fót sérstöku búi, þar sem ræktað sé úrval af þessum stofni. Búið standi undir umsjá og eftirliti Búnaðarfélags Íslands.

X. KAFLI

Um forðagæzlu.

53. gr.

Í hverjum hreppi skal vera forðagæzlumaður, einn eða fleiri, er hafi eftirlit með ásetningi búfjár, fóðrun og hirðingu. Hreppsnefnd kýs eða ræður þá að loknum hreppsnefndarkosningum hverju sinni til næstu fjögurra ára og jafnmarga til vara. Skal þess jafnan gætt að velja til þess menn, sem þekktir eru að gætilegum ásetningi og góðri meðferð búfjár.

Starfi fóðurbirgðafélag í hreppnum, er hreppsnefnd heimilt að fela því framkvæmd forðagæzlumála, enda ráði stjórn þess forðagæzlumann.

Bæjarstjórnir geta, í samræmi við ákvæði 1. málsgr., ráðið forðagæzlumann til þess að annast störf forðagæzlumanna samkvæmt þessum lögum, en bæjarstjórn er þetta aðeins skylt, ef Búnaðarfélag Íslands mælir svo fyrir. Bæjarstjórn, sem eigi ræður forðagæzlumann, skal á hverju hausti láta í té skýrslu um tölu búfjár, fóðurforða, fyrningar og fóðurþörf, svo og um uppskerumagn garðávaxta, í því formi, sem Búnaðarfélag Íslands ákveður. Ákvæði þessarar málsgr. taka einnig til borgarstjórnar Reykjavíkur.

54. gr.

Búnaðarsambönd hafa á hendi eftirlit með forðagæzlu og fóðrun, hvert á sínu sambandssvæði, og annast ráðunautar sambandsins það, svo sem við verður komið.

Nú annar ekki ráðunautur starfseminni að fullu vegna annarra verkefna, og ræður þá stjórn sambandsins hæfan mann honum til aðstoðar. Stjórnin semur við aðstoðarmenn um þóknun, og greiðist hún að 65 hundraðshlutum úr ríkissjóði og 35 hundraðshlutum af búnaðarsamböndum.

55. gr.

Skylt er forðagæzlumanni að fara minnst tvær ferðir um umdæmi sitt til eftirlits vetur hvern. Skal fyrri ferðinni lokið fyrir 1. nóvember og hinni síðari fyrir lok aprílmánaðar. Skal hann athuga vandlega um tölu búfjár á hverjum stað, húsakost þess, fóðurbirgðir, hirðingu, fóðrun og ganga úr skugga um, að fóðurbirgðir þær séu fyrir hendi, sem búfjáreigandi telur sig hafa.

Þegar að lokinni skoðun ber forðagæzlumaður niðurstöður sínar undir trúnaðarmann búnaðarsambandsins. Komi í ljós, að búfjáreiganda skorti hús eða fóður fyrir fénað sinn, vanfóðri hann eða vanhirði, skal forðagæzlumaður tilkynna það

sveitarstjórn þegar í stað. Er þá sveitarstjórn skylt að aðvara þegar þann, er hlut á að máli, og gefa honum einnar viku frest til úrbóta. Hafi hann að þeim tíma liðnum ekki gert þær ráðstafanir, sem sveitarstjórn eða trúnaðarmaður búnaðarsambandsins telur fullnægjandi, ber sveitarstjórn að útvega honum fóður, ráðstafa fénaði hans til fóðrunar eða lóga, ef ekki er annars úrkosta.

Búfjáreigandi sá, er hlut á að máli, ber allan kostnað af þessum ráðstöfunum. Skylt er sýslumanni að veita sveitarstjórn stuðning við þessar framkvæmdir, ef með þarf.

56. gr.

Þegar eftir að forðagæzlumaður hefur lokið skoðun að hausti, gerir hann skýrslu um tölu búfjár, fóðurforða, fyrningar og fóðurþörf, svo og um uppskerumagn garðávaxta, á eyðublaði, er Búnaðarfélag Íslands lætur í té. Skal eyðublað þetta gert í samráði við Hagstofu Íslands, er séu heimil afnot forðagæzluskýrslna til úrvinnslu. Forðagæzluskýrsla skal gerð í þríriti, og heldur forðagæzlumaður einu eintaki hennar til eigin nota og varðveizlu, eitt eintak gengur til viðkomandi búnaðarsambands og varðveitist þar, en hið þriðja skal sent Búnaðarfélagi Íslands þegar að lokinni haustskoðun með undirskriftum bæði forðagæzlumanns og trúnaðarmanns viðkomandi búnaðarsambands. Hinn síðarnefndi skal hlutast til um, að skýrslur séu rétt gerðar og að þeim sé skilað fullunnum á tilskildum tíma.

Þegar forðagæzlumaður fer um umdæmi sitt til skoðunar síðari hluta vetrar, sbr. 1. málsgr. 55. gr., skal hann rita athugasemdir um fóðurbirgðir og ástand búpenings á skýrslu sína frá s. l. hausti og tilkynna Búnaðarfélagi Íslands niðurstöður skoðunarinnar, hvort tveggja samkvæmt nánari fyrirmælum félagsins.

Sveitarstjórn semur um þóknun fyrir forðagæzlu, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

57. gr.

Búnaðarfélag Íslands og/eða landbúnaðarráðherra geta krafið sveitarstjórnir, hvenær sem er, um skýrslur varðandi fóðuröflun og fóðurbirgðir.

58. gr.

Vilji búfjáreigandi eigi hlíta ráðstöfunum forðagæzlumanns eða sveitarstjórnar eða hefur þær að engu, en fénaður hans líður eða fellur sakir fóðurskorts, hirðuleysis eða harðýðgi, að áliti forðagæzlumanns eða trúnaðarmanns búnaðarsambandsins, er þessum aðilum skylt að tilkynna það sýslumanni tafarlaust, ásamt öllum málavöxtum.

59. gr.

Sá, er sekur verður um illa meðferð á skepnum, samkvæmt 58. gr., skal sæta sektum frá kr. 10 000.00 til kr. 100 000.00 eða fangelsi allt að 6 mánuðum. Vanræki forðagæzlumaður eða sveitarstjórn að gera sýslumanni aðvart um ómannúðlega meðferð á skepnum, sem þessir aðilar verða áskynja um, varðar það sektum.

XI. KAFLI

Almenn ákvæði.

60. gr.

Verði teknar upp sæðingar fleiri búfjártegunda en sauðfjár og nautgripa, greiðir ríkissjóður til þess framlag, sem landbúnaðarráðherra ákveður, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands.

61. gr.

Búnaðarfélag Íslands lætur gefa út prentaðar allar reglur, er það setur og móta stefnu þess í ræktun einstakra búfjártegunda, sbr. 1. gr., svo og reglur um tilhögun sýninga og búfjárdóma.

Ráðunautar félagsins færa ættbækur um íslenzk búfjárkyn, eftir þeim reglum, er um það verða settar.

62. gr.

Á framlög þau, er ákveðin eru í lögum þessum, skal greiða verðlagsuppbót samkvæmt vísitölu, er sýni breytingar á tilkostnaði framkvæmda frá meðalkostnaði þeirra á árinu 1970. Hagstofa Íslands ákveður grundvöll vísitölu þessarar í samráði við Búnaðarfélag Íslands, og reiknar hún hana síðan árlega miðað við meðalkostnað hvers árs.

63. gr.

Landbúnaðarráðherra setur, í samráði við Búnaðarfélag Íslands, reglugerð, er kveður nánara á um framkvæmd þessara laga.

64. gr.

Verði ágreiningur um skilning á ákvæðum þessara laga, sker landbúnaðarráðherra úr, og er það fullnaðarúrskurður. Ákvæði laga þessara varðandi hreppa og hreppsnefndir taka og til bæjarfélaga og bæjarstjórna að breyttu breytanda.

65. gr.

Brot gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, varða sektum, kr. 10 000.00 til kr. 100 000.00, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum. Sektarfé rennur í sjóð þess búnaðarfélags, þar sem brot var framið.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

66. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 21 frá 24. apríl 1965.

Ákvæði til bráðabirgða:

Búnaðarsamböndum er heimilt að innheimta á árinu 1973 gjald af innveginni mjólk samkv. a-lið 2. tölul. d-liðar 7. gr., enda tilkynni stjórn búnaðarsambands það með mánaðar fyrirvara.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

24. apríl 1973. Nr. 32.

LÖG

um breyting á lögum nr. 54 20. apríl 1954, um orkuver Vestfjarða.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laga nr. 54 20. apríl 1954 orðist svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að fela Rafmagnsveitum ríkisins að virkja Dynjandisá eða Mjólká í Arnarfirði til raforkuvinnslu í orkuverum með allt að 10 000 kíló-

Endurprentað blað.

watta framleiðslugetu og gera nauðsynlegar ráðstafanir á vatnasvæði ánna til að tryggja rekstur þeirra. Enn fremur að leggja aðalorkuveitur frá raforkuverunum um Vestfirði.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

Nr. 33. 24. apríl 1973.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Grýtubakkahreppi jörðina Grenivík, eyðibýlið Svæði og nýbýlið Höfðabrekku og Borgarneshreppi hluta af landi Borgar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Grýtubakkahreppi í Suður-Þingeyjarsýslu jarðirnar Grenivík (að undanteknum 7 ha., sem eru eign hafnarsjóðs), Svæði og Höfðabrekku í sama hreppi.

Ríkisstjórninni er enn fremur heimilt að selja Borgarneshreppi þann hluta lands Borgar í Borgarhreppi, sem er sunnan þjóðvegarins vestur á Snæfellsnes.

Náist ekki samkomulag um söluverð, skal það metið af dómkvöddum mönnum.

Jarðirnar má ekki endurselja öðrum en ríkissjóði.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 44 1971, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Hafnarfjarðarkaupstað hluta af landi jarðarinnar Dysja í Garðahreppi og Dalvíkurhreppi jörðina Háagerði í Dalvíkurhreppi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 1. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Hafnarfjarðarkaupstað ca. 16.5 ha. af landi jarðanna Dysja og Pálshúsa í Garðahreppi, þ. e. þann hluta jarðanna, sem fellur undir skipulag nýs byggðahverfis í Hafnarfirði.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

24. apríl 1973. Nr. 35.

LÖG

um breyting á lögum nr. 41 27. apríl 1963, um aðstoð ríkisins við kaupstaði og kauptún vegna landakaupa.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsgr. 1. gr. laganna orðist svo:

Ríkissjóður leggur árlega fram 10 millj. króna á árunum 1974—1983, sem ríkisstjórninni er heimilt að lána kaupstöðum og kauptúnum til þess að kaupa lönd og lóðir innan takmarka hlutaðeigandi sveitarfélags.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 8 22. marz 1972, um tekjustofna sveitarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað „ársfjórðungslega" í a-lið 9. gr. komi: mánaðarlega.

2. gr.

Á eftir 1. mgr. 14. gr. komi ný mgr., svo hljóðandi, en 2. mgr. verði 3. mgr.:

Nú eru ekki gerð skil á ársreikningum sveitarfélags, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 58 29. marz 1961, og greiðist því sveitarfélagi þá ekki framlag samkv. 1. mgr., fyrr en skil hafa verið gerð.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

Nr. 37. 24. apríl 1973.

LÖG

um Jafnlaunaráð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Konum og körlum skulu greidd jöfn laun fyrir jafnverðmæt og að öðru leyti sambærileg störf.

2. gr.

Atvinnurekendum er óheimilt að mismuna starfsfólki eftir kynferði. Gildir þetta ekki aðeins um launagreiðslur, heldur um hvers konar greinarmun, útilokun eða forréttindi vegna kynferðis. Óheimilt er að skerða jafnrétti kynjanna til atvinnuráðningar og skipunar í starf, hlunninda, vinnuskilyrða og hækkunar í starfi.

3. gr.

Setja skal á stofn Jafnlaunaráð. Hefur það aðsetur í Reykjavík, og er starfssvið þess landið allt.

Jafnlaunaráð skal skipað 5 mönnum til þriggja ára í senn, og skulu þeir ásamt varamönnum skipaðir þannig: einn skipaður af Hæstarétti og er hann formaður ráðsins og skal hafa lokið embættisprófi í lögum, einn skipaður af félagsmálaráðherra að fengnum tillögum Námsbrautar í almennum þjóðfélagsfræðum við Háskóla

Íslands, einn skipaður af Bandalagi starfsmanna ríkis og bæja, einn skipaður af Alþýðusambandi Íslands og einn skipaður af Vinnuveitendasambandi Íslands.

Kostnaður við Jafnlaunaráð greiðist úr ríkissjóði.

4. gr.

Verkefni Jafnlaunaráðs er að:

1. Vera ráðgefandi gagnvart stjórnvöldum, stofnunum og félögum í málefnum, er varða jafnrétti með konum og körlum í kjaramálum og við ráðningu eða skipun til starfs.
2. Fylgjast með þjóðfélagsþróuninni, sem varðar þetta lagaefni, og gera tillögur til breytinga til samræmis við tilgang þessara laga.
3. Stuðla að góðri samvinnu við samtök atvinnurekenda og launafólks svo og aðra þá aðila, sem kjaramál snerta, svo að stefnu og markmiði laga þessara verði náð með sem eðlilegustum hætti.
4. Taka til rannsóknar af sjálfsdáðum, hver brögð kunna að vera að misrétti í kjaramálum að því leyti, er lög þessi varðar. Opinberum stofnunum svo og félagssamtökum á vinnumarkaði er skylt að veita Jafnlaunaráði hvers konar upplýsingar hér að lútandi.
5. Taka við ábendingum um brot á ákvæðum laga þessara og rannsaka málið af því tilefni og senda að rannsókn lokinni málsskjöl til þeirra aðila, sem málið snertir.

5. gr.

Nú telur Jafnlaunaráð, að starfskjör tiltekins starfsmanns fari í bága við fyrirmæli 1. og 2. gr., og beinir þá ráðið rökstuddum tilmælum um ákveðnar breytingar á starfskjörum til viðkomandi atvinnurekanda.

Fallist atvinnurekandinn ekki á tilmæli ráðsins, er ráðinu heimilt, í samráði við starfsmanninn, að höfða mál í umboði hans til viðurkenningar á rétti hans.

6. gr.

Þegar héraðsdómari fer með mál út af brotum á lögum þessum, kveður hann til tvo meðdómendur úr hópi 24 manna, sem félagsmálaráðherra tilnefnir. Skulu þeir tilnefndir til fjögurra ára.

Meðdómendur skulu vera lögráða.

Tilnefna skal öðrum fremur menn, sem hafa víðtæka þekkingu á kjaramálum launþega og jafnréttismálum. Taka skal tillit til búsetu þannig, að nægilega margir meðdómendur séu tiltækir í hverjum landshluta.

Þegar sérstaklega stendur á, getur dómari nefnt í dóm aðra en þá, sem ráðherra hefur tilnefnt.

7. gr.

Félagsmálaráðherra setur nánari reglur um framkvæmd þessara laga í reglugerð, að fengnum tillögum Jafnlaunaráðs.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

LÖG

um fangelsi og vinnuhæli.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkið skal eiga og reka öll fangelsi hér á landi.
Dómsmálaráðherra fer með yfirstjórn fangelsamála.

2. gr.

Fangelsi skiptast í eftirtalda flokka:
1. Ríkisfangelsi.
2. Vinnuhæli.
3. Unglingavinnuhæli.
4. Fangelsi til geymslu handtekinna manna og gæzluvarðhaldsfanga.

3. gr.

Dómsmálaráðherra skal ákvarða, hvar byggja skal ríkisfangelsi. Því skal eftir nánari ákvörðun dómsmálaráðherra m. a. skipt í eftirtaldar deildir: einangrunarfangelsi, öryggisgæzludeild, geðveilladeild, varðhald, gæzluvarðhald og móttökudeild. Í reglugerð skal kveðið á um skiptingu ríkisfangelsis í sjálfstæðar rekstrareiningar.

Í einangrunarfangelsið skal setja þá refsifanga, sem sekir gerast um stórfelld eða ítrekuð brot gegn reglum annarra fangelsa eða fangelsisdeilda.

4. gr.

Vinnuhæli skulu rekin fyrst um sinn að Litla-Hrauni í Árnessýslu og Kvíabryggju á Snæfellsnesi. Í vinnuhælunum skal fullnægja fangelsisrefsingum að því leyti, sem ekki er nauðsynlegt að vista refsifanga í deildum ríkisfangelsisins eða þeir aldurs vegna skulu dvelja í unglingavinnuhæli.

5. gr.

Unglingavinnuhæli skal reka fyrir allt að tuttugu og fimm fanga, og skal þar fullnægja fangelsisrefsingum þeirra, sem við dómsuppsögn hafa eigi náð tuttugu og tveggja ára aldri. Dómsmálaráðherra getur þó ákveðið, að einstakir fangar, sem fangelsisdóm hafa hlotið á ofangreindum aldri, skuli vistaðir í öðrum fangelsum. Skal um vinnuhæli þetta fara svo sem ákveðið er í 43. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19 12. febrúar 1940.

6. gr.

Fangelsi til geymslu handtekinna manna og gæzluvarðhaldsfanga skulu að jafnaði rekin í tengslum við lögreglustöðvar, og skal þar vista menn, sem lögreglan handtekur, svo og gæzluvarðhaldsfanga.

Dómsmálaráðherra ákveður, hvar slík fangelsi skuli byggð, og ber sveitarfélagi þá að leggja til lóð undir bygginguna, ríkissjóði að kostnaðarlausu.

Dómsmálaráðherra ákveður og, um hversu langan tíma heimilt er að geyma í slíkum fangelsum gæzluvarðhaldsfanga, og sömuleiðis getur hann ákveðið, að fenginni umsögn viðkomandi héraðslæknis, að heimilt sé að láta afplána varðhaldsrefsingu í slíkum fangelsum, og þá um hve langan tíma.

7. gr.

Þeir, sem úrskurðaðir eru samkvæmt framfærslulögum, nr. 80 5. júní 1947, og lögum um Innheimtustofnun sveitarfélaga, nr. 54 6. apríl 1971, til að vinna af sér meðlag eða barnalífeyri, skulu vistaðir á vinnuhæli eða unglingavinnuhæli, eftir því sem aldur þeirra segir til um.

8. gr.

Í vinnuhælum er vinnuskylda fyrir fanga, og skal þar séð fyrir nægu húsrými til vinnuaðstöðu fyrir fanga. Þar skal vera aðstaða og tæki til fjölbreyttrar vinnu og til kennslu, bæði bóklegrar og verklegrar.

Fangar skulu fá greidd laun fyrir vinnu sína í hælunum, og setur dómsmálaráðherra reglur um vinnuna og launagreiðslur, og skal taka tillit til arðsemi vinnunnar og launa á almennum vinnumarkaði við ákvörðun launa. Heimilt er dómsmálaráðherra að ákvarða með reglugerð, að ákveðinn hundraðshluti af launum fanga fari í skyldusparnað, og skal sú upphæð, sem þannig sparast, annaðhvort renna til fjölskyldu fangans eða afhendast honum að lokinni afplánun refsingar. Setja skal nánari reglur um framkvæmd þessa í reglugerð.

Föngum í vinnuhælum skal séð fyrir aðstöðu til tómstundaiðkana, eftir því sem við verður komið á hverjum stað.

9. gr.

Í unglingavinnuhælum skal skapa aðstöðu á svipaðan hátt og í öðrum vinnuhælum, en þar skal leggja sérstaka áherzlu á aðstöðu til bóklegrar og verklegrar kennslu.

10. gr.

Afplánun fangelsisrefsingar skal jafnan hefjast í ríkisfangelsi, þar sem fram skal fara læknisskoðun á föngunum og aðstæður að öðru leyti metnar, og síðan tekur dómsmálaráðherra ákvörðun um, í hvaða stofnun fangi skuli vistaður.

11. gr.

Við hverja stofnun samkvæmt 1.—3. tl. 2. gr. skal vera sérstakur forstöðumaður, sem ráðherra skipar. Skipa skal öðrum fremur lögfræðing eða félagsráðgjafa, og skulu þeir sérstaklega hafa kynnt sér fangelsismál. Skal hann sjá um daglegan rekstur stofnunarinnar undir yfirstjórn dómsmálaráðherra. Ráðherra er heimilt að skipa þriggja manna stjórnarnefnd við hverja stofnun sér til aðstoðar við yfirstjórn stofnunarinnar. Stjórnarnefndir skulu skipaðar til þriggja ára í senn.

12. gr.

Við hverja stofnun, þar sem afplánun fangelsisrefsingar fer fram, skal veitt almenn læknisþjónusta, og þar skal starfa, eftir því sem tök eru á hverju sinni, sérlært starfslið, svo sem geðlæknir, sálfræðingur, félagsráðgjafi og prestur.

13. gr.

Dómsmálaráðherra ákveður nánar staðsetningu fangelsa og gerð þeirra og setur reglugerð um rekstur þeirra.

14. gr.

Starfrækja skal sérstaka stofnun til þess að annast umsjón og eftirlit með þeim, sem frestað er ákæru gegn, dæmdir eru skilorðsbundið eða leystir úr fangelsi með skilyrðum. Skal stofnunin í starfi sínu hafa samvinnu við félagsmálastofnanir, eftir því sem við á.

15. gr.

Veita skal úr ríkissjóði 15 milljónir króna á ári hverju hið minnsta til byggingar fangelsa og vinnuhæla, þar til lokið er við að koma upp og fullgera þær stofnanir, sem falla undir 1.—3. tölulið 2. greinar.

16. gr.

Meðan ríkisfangelsi er ekki fullbyggt, skal vista þá, sem vista ætti í hinum ýmsu deildum þess, í þeim fangelsum, sem til eru á hverjum tíma, eftir því sem aðstæður leyfa.

Þar til unglingavinnuhæli hefur verið stofnað, skal vista unglinga í öðrum fangelsum. Skal þá eftir aðstæðum tekið tillit til aldurs þeirra og ferils.

Þar til komið hefur verið upp þeim deildum ríkisfangelsis, sem ætlaðar eru fyrir móttökudeild, gæzluvarðhald og varðhald, skal reka hegningarhúsið á Skólavörðustíg 9 í Reykjavík og fangelsi í húsnæði við Síðumúla í Reykjavík, og skal í þeim fangelsum heimilt að vista hvers konar fanga. Skal umsjón hegningarhússins vera í höndum sakadómaraembættisins í Reykjavík á sama hátt og verið hefur, unz það verður lagt niður.

17. gr.

Frá 1. janúar 1973 greiðist kostnaður við rekstur héraðsfangelsa úr ríkissjóði.

Frá sama tíma skulu gilda um húsnæði, tæki og búnað héraðsfangelsa ákvæði 14. gr. laga um lögreglumenn, nr. 56 29. maí 1972.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 18 15. marz 1961, um ríkisfangelsi og vinnuhæli, lög nr. 21 15. marz 1961, um héraðsfangelsi, og tilskipun frá 4. marz 1871, um byggingu hegningarhúsa og fangelsa á Íslandi m. fl.

Gjört að Bessastöðum, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

Nr. 39. 18. apríl 1973.

FORSETABRÉF

um þinglausnir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi, 93. löggjafarþing, hefur lokið störfum. Mun ég því slíta Alþingi í dag.

Gjört í Reykjavík, 18. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Stjórnartíðindi A 7, nr. 8—39. Útgáfudagur 14. maí 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 8 — 1973

30. apríl 1973. 97 Nr. 40.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um niðurfærslu verðlags o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Viðskiptaráðherra hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til að tryggja strax lækkun á verðlagi vöru og þjónustu með hliðsjón af þeirri hækkun á gengi íslenzkrar krónu, sem tók gildi 30. apríl 1973, til þess að draga úr víxlhækkunum verðlags og kaupgjalds.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. grein stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

Heildsöluverð og smásöluverð á öllum vörum og á þjónustu (sbr. 6. gr.) skal við gildistöku laga þessara lækka um 2%. Þó skulu innfluttar vörur, sem eru þá í birgðum hjá innflytjanda og eru ógreiddar, þegar í stað lækka til samræmis við hið nýja gengi krónunnar. Skal innflytjandi senda verðlagsskrifstofunni nýja verðútreikninga yfir þessar vörur. Jafnframt skal verð þjónustu, sem reiknuð er í erlendum gjaldeyri, svo sem farmgjöld og fargjöld milli landa, lækka í íslenzkum krónum til samræmis við gengishækkunina.

Lækkun sú á verði vöru og þjónustu, sem kveðið er á um í þessum lögum, skal koma til framkvæmda eigi síðar en 7. maí 1973.

Ákvæði laga þessara taka ekki til vöru, sem seld er úr landi.

2. gr.

Ákvæði 1. málsgr. 1. gr. taka til allra vörubirgða fyrirtækja í vörudreifingu, iðnaði og hvers konar annarri atvinnustarfsemi, á þeim tíma, er lög þessi taka gildi.

3. gr.

Iðnaðarvara framleidd eftir gildistöku þessara laga skal seld á því verði, sem hefði verið ákveðið á henni í samræmi við ákvæði 1. gr., ef hún hefði verið í birgðum á gildistökutíma laganna, nema verðlagsnefnd heimili verðhækkun.

Verð á þjónustu, sem lækkuð hefur verið, í samræmi við ákvæði 1. gr. laganna, má ekki hækka, nema hverju sinni liggi fyrir samþykki verðlagsnefndar eða annars hlutaðeigandi yfirvalds.

Ákvæði 1. gr. taka ekki til verðlagningar á vöru, sem fyrirtæki fær til endursölu eftir gildistöku þessara laga, enda hafi þegar átt sér stað 2% lækkun á söluverði hennar eða komin sé fram verðlækkun á henni vegna gengishækkunar.

A 13

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

4. gr.

Framleiðsluráð landbúnaðarins skal þegar eftir gildistöku þessara laga reikna og auglýsa 2% lækkun á útsöluverði allrar búvöru, sem gildir þar til auglýst er nýtt útsöluverð samkvæmt þar um gildandi reglum.

5. gr.

Verðlagsnefnd eða annað yfirvald, sem fer með verðlagsmál, getur, þegar sérstaklega stendur á, veitt undanþágu frá ákvæðum 1. gr., svo sem þegar veruleg, óhjákvæmileg verðhækkun hefur ekki enn komið fram í útsöluverði, eða þegar vinnulaun eru yfirgnæfandi hluti af útsöluverði þjónustu.

Við niðurfærslu þá á verði vöru og þjónustu, sem kveðið er á um í þessum lögum, má láta verð standa á heilum krónum eða tugum aura eftir reglum, sem verðlagsnefnd setur.

6. gr.

Ákvæði 1. gr. taka til allrar þjónustu, sem er söluskattskyld, og auk þess til afnotagjalda hljóðvarps og sjónvarps, og rafmagns- og hitaveitugjalda.

7. gr.

Ríkisstjórnin sker úr ágreiningsatriðum, er upp kunna að koma við framkvæmd á ákvæðum 1.—6. gr. í þessum lögum, og eru úrskurðir hennar fullnaðarúrskurðir.

8. gr.

Verðlagsnefnd og aðrir opinberar aðilar, sem fara með ákvörðunarvald í verðlagsmálum, sjá um framkvæmd þessara laga, og skulu þeir beita öllum tiltækum ráðum til að tryggja það, að verðlækkunaráhrif gengishækkunar þeirrar, sem ákveðin hefur verið, komi fram að fullu og sem fyrst.

9. gr.

Við ákvörðun á kaupgreiðsluvísitölu fyrir júní—ágúst 1973 skal miða við 2% lægra verð á vöru og þjónustu en tekið var á skýrslu í maíbyrjun 1973 til útreiknings á vísitölu framfærslukostnaðar í þeim mánuði. Þetta tekur þó ekki til vöru og þjónustu, sem vegna undanþáguákvæða 5. gr. heldur óbreyttu verði. Undanþágur veittar samkvæmt téðri lagagrein skulu tilkynntar kauplagsnefnd fyrir 15. maí 1973.

Nú leiðir nýákveðin gengishækkun af sér verðlækkun umfram 2% á vöru, sem er með fastskráðu verði, og skal þá tekið tillit til þeirrar verðlækkunar við ákvörðun kaupgreiðsluvísitölu fyrir júní—ágúst 1973, enda sé hún staðfest af verðlagsstjóra og tilkynnt kauplagsnefnd fyrir 15. maí 1973. Sama gildir, ef verðlagsstjóri staðfestir fyrir lok þess tímafrests, að verð vöru hafi almennt lækkað meira en 2% vegna gengishækkunarinnar.

10. gr.

Nú ákveður ríkisstjórnin að auka niðurgreiðslu vöruverðs frá 1. júní 1973, og skal þá við útreikning kaupgreiðsluvísitölu fyrir júní—ágúst 1973 miða við smásöluverð á viðkomandi vöru eða vörum, að frádreginni þeirri verðlækkun, sem slík aukin niðurgreiðsla veldur frá 1. júní 1973 frá því, sem ella hefði orðið.

Ákvæði fyrri málsgreinar skulu ekki hafa áhrif á útreikning kaupgreiðsluvísitölu 1. september 1973, að því er varðar ákvæði kjarasamninga um ákvörðun svonefnds „búvörufrádráttar“.

11. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal fara að hætti opinberra mála, og varða brot sektum.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Stjórnartíðindi A 8, nr. 40. Útgáfudagur 30. apríl 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 9 — 1973

Nr. 41. 100 24. apríl 1973.

LÖG

um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19 12. febr. 1940.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 6. gr. bætist nýr málsliður, 4. málsliður, svofelldur:

4. Fyrir brot gegn 165 gr. 2. málsgr., svo og fyrir manndráp, líkamsmeiðingar, frelsissviptingu og önnur ofbeldisverk, sem framin eru í tengslum við brot á þessu ákvæði, og enn fremur fyrir háttsemi, sem milliríkjasamningur (konvention) frá 23. september 1971 um að koma í veg fyrir ólögmætar aðgerðir gegn öryggi flugsamgangna tekur til, eftir að sá samningur hefur verið fullgiltur af Íslands hálfu. Mál samkvæmt þessum tölulið skal þó aðeins höfða eftir fyrirskipun dómsmálaráðherra.

2. gr.

Ný grein, 120. gr. a, orðist svo:

Nú veitir maður vísvitandi rangar upplýsingar eða lætur uppi vísvitandi rangar tilkynningar, sem eru fallnar til að vekja ótta um líf, heilbrigði eða velferð manna eða um atriði, sem varða loftferðaöryggi, og varðar það sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að 3 árum. Sömu refsingu varðar að útbreiða þess konar orðróm gegn betri vitund.

3. gr.

Við 165. gr. bætist ný málsgrein, svofelld:

Nú beitir maður, sem er í loftfari, ofbeldi eða hótun um ofbeldi eða annarri ólögmætri aðferð til að ná valdi á stjórn loftfars eða grípur á annan hátt ólöglega inn í stjórn þess og flug, og varðar það fangelsi ekki skemur en 2 ár. Ef alveg sérstaklega stendur á, getur refsing orðið lægri. Ákvæði 166., 167. og 169. gr. eiga einnig við um brot þessi.

4. gr.

Við 2. málsgrein 257. gr. bætist: Sama er, ef eignaspjöll beinast að loftfari.

5. gr.

Lög þessi taka gildi þegar í stað.

Gjört að Bessastöðum, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

LÖG

um breyting á lögum nr. 57 18. apríl 1962, um Hæstarétt Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Hæstarétt skipa sex dómarar, og er einn þeirra forseti dómsins.

Forseti Íslands skipar dómara, en þeir kjósa sér forseta til eigi skemmri tíma en eins árs og varaforseta til sama tíma. Ef hvorki forseti né varaforseti Hæstaréttar situr í dómi, skal sá hæstaréttardómari, sem elztur er að embættisaldri, skipa forsæti.

2. gr.

Á eftir 2. gr. komi ný grein, 2. gr. a, er orðist svo:

Fimm hæstaréttardómarar skulu skipa dóm. Þó er heimilt, að þrír hæstaréttardómarar skipi dóm í einkamálum, ef úrslit máls eru hvorki mikilvæg frá almennu sjónarmiði né varða sérstaklega mikilvæga hagsmuni aðilja, og í opinberum málum, ef refsing, sem getur legið við broti, er ekki þyngri en varðhald eða tveggja ára fangelsi.

Dómurinn ákveður, hve margir dómarar og þá hverjir skulu skipa dóm í máli.

Ef mál er umfangsmikið, er dómi heimilt að ákveða, að hæstaréttardómari, sem eigi dæmir í því máli, hlýði á málflutning og taki sæti í dóminum, ef dómari forfallast.

3. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Nú verður dómur eigi fullskipaður vegna þess, að hæstaréttardómari víkur sæti í máli, forfallast frá störfum, fær leyfi frá störfum um stundarsakir eða sæti hans verður autt af öðrum ástæðum, og setur dómsmálaráðherra að fengnum tillögum dómsins dómara í hans stað prófessor í lögum við Háskóla Íslands, héraðsdómara eða hæstaréttarlögmann, sem fullnægir skilyrðum til þess að vera skipaður dómari í Hæstarétti, og er rétt, að setning gildi, hvort heldur er um einstakt mál eða tiltekið tímabil. Skylt er nefndum aðiljum að taka við setningu.

Hæstiréttur ákveður þóknun handa dómurum, er taka sæti í dóminum í einstöku máli eða til bráðabirgða eftir þessari grein, fyrir hvert mál, er þeir taka þátt í dómi eða úrskurði.

4. gr.

Síðari málsliður 2. mgr. 8. gr. laganna falli niður.

5. gr.

Í lokaákvæði 2. mgr. 13. gr. laganna komi í stað orðanna „kr. 5 000.00“ orðin: kr. 25 000.00.

6. gr.

Aftan við 1. málslið 16. gr. laganna bætist við orðin: og Hæstiréttur mæli með því.

7. gr.

Í 1. mgr. 20. gr. laganna komi í stað orðanna „laga um stofnun og slit hjúskapar nr. 39 27. júní 1921, 99. gr.“ orðin: laga um stofnun og slit hjúskapar nr. 60 29. maí 1972, 78. gr.

Í 3. mgr. 20. gr. laganna komi í stað orðanna „á næstu þremur vikum“ orðin: á næstu fjórum vikum.

4. mgr. 20. gr. laganna orðist svo:

Rétt er dómsmálaráðherra, þótt frestur samkvæmt 2. mgr. sé liðinn, að veita leyfi til áfrýjunar máls allt að tvö ár frá lokum dómsathafnar, ef ríkar ástæður eru til og Hæstiréttur mælir með því.

8. gr.

Í 1. málslið 36. gr. laganna komi í stað orðanna „innan mánaðar frá uppsögu dóms“ orðin: innan fjögurra vikna frá uppsögu dóms.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1973. Ákvæði 5. gr., 6. gr., 2. og 3. mgr. 7. gr. og 8. gr. taka til mála, sem stefnt er til Hæstaréttar eftir þann tíma

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 57 18. apríl 1962 og gefa lögin út að nýju svo breytt.

Gjört að Bessastöðum, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

Nr. 43. 24. apríl 1973.

LÖG

um breyting á mörkum Gullbringusýslu og Kjósarsýslu og skipan lögsagnarumdæma.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í lögsagnarumdæmi Gullbringusýslu eru þessir hreppar: Grindavíkurhreppur, Hafnahreppur, Miðneshreppur, Gerðahreppur, Njarðvíkurhreppur og Vatnsleysustrandarhreppur.

Í lögsagnarumdæmi Kjósarsýslu eru þessir hreppar: Garðahreppur, Bessastaðahreppur, Seltjarnarneshreppur, Mosfellshreppur, Kjalarneshreppur og Kjósarhreppur.

2. gr.

Bæjarfógetinn í Hafnarfirði er jafnframt sýslumaður í Kjósarsýslu. Bæjarfógetinn í Keflavík er jafnframt sýslumaður í Gullbringusýslu.

3. gr.

Afnotaréttur sveitarfélaga þeirra, sem um ræðir í lögum þessum, til beitilanda og afrétta helzt óbreyttur eins og verið hefur þrátt fyrir ákvæði laga þessara.

4. gr.

Lög þessi taka gildi 1. janúar 1974. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 22 3. október 1903, um að skipta Kjósar- og Gullbringusýslu í tvö sýsluféiög, og síðasta málsgr. 1. greinar laga nr. 46 1971, um lögsagnarumdæmi Hafnarfjarðarkaupstaðar.

Ákvæði til bráðabirgða.

1. Dómsmálaráðherra skipar fyrir um, hvernig málum þeim í Gullbringusýslu, sem ekki eru útkljáð, þegar lög þessi öðlast gildi, skuli skipt milli sýslumannsins í Gullbringusýslu og sýslumannsins í Kjósarsýslu.
2. Eignaskipti og skuldaskil, sem leiðir af tilfærslu hreppa á milli sýslnanna, skulu fara fram hið fyrsta. Rísi ágreiningur, sker félagsmálaráðherra úr.

Gjört að Bessastöðum, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

24. apríl 1973. Nr. 44.

LÖG

um veitingu ríkisborgararéttar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Amin, Vishnukumar Chunibhai Naranbhai, iðnverkamaður í Reykjavík, f. í Kenya 23. júní 1941.
2. Aylett, Patricia Ann, kennari á Selfossi, f. í Englandi 30. september 1941.
3. Ásgeir Viðar Ásgeirsson, barn í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 20. janúar 1971.
4. Boucher, Antony Leifur Estcourt, nemandi í Reykjavík, f. í Englandi 8. maí 1954.
5. Brown, Margrét Ragnheiður, húsmóðir í Reykjavík, f. á Íslandi 17. febrúar 1949.
6. Bury, Susan, húsmóðir í Reykjavík, f. í Englandi 5. maí 1944.
7. Ciesielski, John Óli, nemandi í Reykjavík, f. í Bandaríkjunum 3. júní 1952.
8. Clark, June Eveline, barn í Reykjavík, f. í Bandaríkjunum 13. október 1960.
9. Clark, William Robert, barn í Reykjavík, f. í Bandaríkjunum 11. apríl 1962.
10. Corvetto, Nolberto Antonio Narvaez, járnsmiður í Hafnarfirði, f. í Chile 22. sept. 1948.
11. Danielssen, Andrea Ingigerd, tannsmiður í Reykjavík, f. í Færeyjum 26. febrúar 1950.
12. Einar Þór Jóhannsson, barn í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 5. nóvember 1970.
13. Eva Roysdóttir, barn í Kópavogi, f. á Íslandi 24. október 1970.
14. Felton, Sonja Shirley, húsmóðir í Kópavogi, f. á Íslandi 15. september 1945.
15. Haubitz, Anna Ruth, húsmóðir í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 11. apríl 1934.
16. Haubitz, Günter, bakari í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 11. desember 1930.
17. Heidenreich, Freddy Andreas, sjómaður í Neskaupstað, f. í Danmörku 8. júní 1945.

18. Hupfeldt, Herdís Kirsten, húsmóðir í Reykjavík, f. á Íslandi 9. janúar 1950.
19. Ísidór Hinrik Hermannsson, aðstoðarmaður í Kópavogi, f. á Íslandi 18. janúar 1947.
20. Janis, David, skýrsluvélamaður í Reykjavík, f. í Indónesíu 4. febrúar 1946.
21. Jensen, Cecil Viðar, rafvélavirki í Reykjavík, f. á Íslandi 5. ágúst 1942.
22. Jensen, Gissur, mjólkurfræðingur á Selfossi, f. á Íslandi 12. janúar 1944.
23. Jensen, Henning Kjærgaard, verkamaður í Stafholtstungum, f. í Danmörk 1. ágúst 1939.
24. Jensen, Jóhanna, húsmóðir á Hellu, f. á Íslandi 17. ágúst 1946.
25. Jeppesen, Knud Eigil, arkitekt í Reykjavík, f. í Danmörk 10. desember 1930.
26. Jespersen, Eva Melberg, barn í Reykjavík, f. í Kaupmannahöfn 16. maí 1965.
27. Johansson, Birgit Maria, húsmóðir í Reykjavík, f. í Svíþjóð 6. apríl 1924.
28. Jürgens, Robert Michael Willy Olafur, barn í Reykjavík, f. á Íslandi 9. marz 1965.
29. Van der Klein, Henrika Elisabeth Gerarda, nunna í Hafnarfirði, f. í Hollandi 5. febrúar 1932.
30. Kristiansen, Michala Juanita Josefine, húsmóðir í Reykjavík, f. í Færeyjum 25. nóvember 1924.
31. Van der Linden, Machiel Eduard, símvirki í Garðahreppi, f. í Hollandi 4. ágúst 1938. Fær réttinn 1. júní 1973.
32. Metzner, Marianne Elise, húsmóðir í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 18. júní 1927.
33. Mork, Ulf, tæknifræðingur í Reykjavík, f. í Noregi 3. apríl 1912.
34. Nielsen, Kaj Erik, bakari í Kópavogi, f. í Danmörk 9. október 1926.
35. Obereder, Irmgard, húsmóðir í Garðahreppi, f. í Austurríki 30. apríl 1946.
36. Poulsen, Jákup Juel Johan Hendrikson, sjómaður í Reykjavík, f. í Færeyjum 10. október 1947.
37. Santos, Rogelio Zarsuela, aðstoðarmaður í Reykjavík, f. á Filippseyjum 20. desember 1943. Fær réttinn 5. ágúst 1973.
38. Szarvas, László, vélgæzlumaður í Reykjavík, f. í Ungverjalandi 25. febrúar 1935.
39. Török, Ivan, leikmyndateiknari í Reykjavík, f. í Ungverjalandi 20. nóvember 1941.
40. Vestergaard, Átni, bóndi á Saurbæ, Rauðasandi, f. í Færeyjum 18. ágúst 1939.
41. Wenger, Eric Martin, barn í Kópavogi, f. í Bandaríkjunum 2. september 1958.
42. Þóra Roysdóttir, barn í Kópavogi, f. á Íslandi 18. maí 1966.
43. Öen, Marie Gunhild, húsmóðir í Reykjavík, f. í Noregi 11. marz 1929.

2. gr.

Nú fær maður, sem heitir erlendu nafni, íslenzkt ríkisfang með lögum, og skal hann þá taka sér íslenzkt fornafn. Börn hans skulu taka sér íslenzk nöfn samkvæmt lögum um mannanöfn.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

HAFNALÖG

I. KAFLI
Yfirstjórn hafnamála.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Samgönguráðuneytið hefur með höndum yfirstjórn allra hafnamála.

2. gr.

Hafnamálastofnun ríkisins fer með framkvæmd hafnamála á þann hátt, sem ákveðið er í lögum þessum.

Hafnamálastjóri veitir Hafnamálastofnun ríkisins forstöðu.

Forseti Íslands skipar hafnamálastjóra, sem jafnframt gegnir starfi vitamálastjóra og hefur með höndum framkvæmd laga um leiðsögn skipa.

Ráðherra skipar skrifstofustjóra, verkfræðinga og annað fast starfslið að fengnum tillögum hafnamálastjóra.

3. gr.

Hafnamálastofnun ríkisins hefur yfirumsjón með hafnarframkvæmdum, sem styrktar eru samkvæmt lögum þessum.

Hafnamálastofnunin skal hafa umráð yfir vélum þeim og tækjum, sem nauðsynleg eru til að annast þau verkefni, sem henni eru falin, svo og hafa í þjónustu sinni sérþjálfað starfslið.

Heimilt er ráðherra, að fenginni umsögn hafnamálastjóra, að veita bæjar- eða sveitarfélagi leyfi til að hafa á hendi eigin hafnarframkvæmdir undir tækni- og fjárhagslegu eftirliti Hafnamálastofnunarinnar.

Bjóða skal út, ef hagkvæmt þykir, einstakar hafnarframkvæmdir eða hluta þeirra.

II. KAFLI
Um greiðslu kostnaðar við hafnargerðir o. fl.

4. gr.

Til hafnargerða teljast samkvæmt lögum þessum:

Hafnargarðar, bryggjur og viðlegukantar, dýpkanir og uppfyllingar til hafnarbóta, siglingamerki, dráttarbrautir, flot- og þurrkvíar, löndunarkranar, hafnsögubátar og hafnarvogir.

5. gr.

Ríkissjóður greiðir hluta af stofnkostnaði við hafnargerðir, eftir því sem ákveðið er í lögum þessum.

Ríkisstjórninni er heimilt að ganga, fyrir hönd ríkissjóðs, í ábyrgð fyrir lánum vegna hafnargerða allt að jafnhárri þeirri upphæð, sem hafnarsjóður leggur fram.

6. gr.

Skilyrði fyrir greiðslu kostnaðarhluta ríkissjóðs og ábyrgð ríkissjóðs á láni samkvæmt 5. gr. eru:

1. Að bæjarfélag, hreppsfélag eða sýslufélag, eitt eða fleiri í sameiningu, hafi stofnað hafnarsjóð til þess að eiga og reka höfn og standa undir hafnarframkvæmdum og fengið til þess samþykki ráðuneytisins. Sé um fleiri en einn aðila að ræða, skulu þeir hafa gert með sér samning um kosningu hafnarstjórnar samkv. 11. gr., endurskoðun og úrskurðun reikninga, enda hafi samningurinn verið staðfestur af ráðuneytinu og hafnarstjórn fullskipuð.
2. Að hafnarsjóður hafi tryggt sér eignarrétt þess landsvæðis á strandlengju hafnarinnar, sem ráðuneytið og hlutaðeigandi hafnarstjórn telja þurfa undir hafnarmannvirki og starfsemi, sem nauðsynlegt er talið, að fari fram við höfnina. Ekki verður það þó gert að skilyrði samkvæmt þessum lið, að hafnarsjóður kaupi í þessu skyni íbúðar- eða verzlunarhús eða varanlegar byggingar af öðru tagi.
3. Að unnið sé að framkvæmdum samkvæmt tæknilegri og fjárhagslegri áætlun, sem sveitarstjórn hefur samþykkt, svo og ráðuneytið, að fenginni umsögn hafnamálastjóra.
4. Að fyrir liggi athugun á því, hvort hafnarsjóður geti staðið undir greiðslu eigin kostnaðarhluta, hvort sem er í formi framlags eða greiðslna af lánum.
5. Að tekjur og eignir hafnarsjóðs séu ekki fullnægjandi til þess að standa að öllu leyti undir þeim hluta af stofnkostnaði hafnarinnar, sem samkvæmt lögum þessum á annars að greiða af ríkissjóði.
6. Að hafnarsjóður hafi skuldbundið sig til þess að annast á sinn kostnað venjulegt viðhald hafnarmannvirkja samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.
7. Að skýrslur og reikningar hafnarsjóðs hafi borizt hafnamálastjóra á lögboðnum tíma, sbr. 14. og 15. gr.
8. Að byrjað hafi verið að veita fé til hafnargerðarinnar á fjárlögum, áður en hún var hafin.

Heimilt er þó að veita ríkisábyrgð vegna hafnarframkvæmda, þótt eigi sé veittur til þeirra styrkur úr ríkissjóði.

7. gr.

1. Ríkissjóður greiði 75% stofnkostnaðar af eftirtöldum hafnargerðum:

Hafnargarðar (öldubrjótar).
Bryggjur og viðlegukantar.
Dýpkanir á aðalsiglingaleið að og frá höfn og á hafnarsvæði innan marka, sem ákveðin eru af ráðuneytinu, þó ekki að bryggjum annarra en hafnarsjóðs.
Nauðsynlegar uppfyllingar vegna framkvæmda við hafnargarða, bryggjur og öldubrjóta.
Siglingamerki.

Innifalinn í ofangreindum stofnkostnaði hafnargarða, bryggja og viðlegukanta er kostnaður við vatnslagnir um mannvirkin og raflýsingu þeirra samkv. nánari ákvæðum í reglugerð.

2. Ríkissjóður greiði 40% stofnkostnaðar af eftirtöldum hafnargerðum:

Dráttarbrautir.
Flot- og þurrkvíar.
Löndunarkranar.
Hafnsögubátar.
Hafnarvogir.

Hluti ríkissjóðs af kostnaði við hafnargerðir samkvæmt þessari grein greiðist eftir því sem fé er veitt til í fjárlögum.

8. gr.

Til styrkhæfs byggingarkostnaðar samþykkts hafnarmannvirkis telst kostnaður við undirbúningsrannsóknir og hönnunar- og útboðskostnaður, enda séu þessir kostnaðarliðir eðlilegir að dómi hafnamálastjóra.

Til styrkhæfs byggingarkostnaðar telst ekki kostnaður vegna lóða- eða landakaupa fyrir höfn, vaxtakostnaður á byggingartíma, svo og lántökukostnaður eða annar fjármögnunarkostnaður. Til styrkhæfs byggingarkostnaðar telst ekki heldur gengistap á erlendum lánum eða kostnaður vegna hækkunar verðtryggðra lána, nema slík lán hafi verið tekin út á kostnaðarhluta ríkissjóðs í framkvæmdinni.

Rísi ágreiningur milli hafnarstjórnar og hafnamálastjóra um, hvort einstakir kostnaðarliðir skuli teljast styrkhæfir eða ekki, skal málinu skotið til úrskurðar ráðuneytisins.

9. gr.

Hver landeigandi er skyldur til að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til þess að gera höfn samkvæmt lögum þessum, svo og til þess að gera brautir og vegi í því sambandi og til að leyfa, að tekin verði í landi hans grjót, möl og önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti, sem hafnargerðin hefur í för með sér, allt þó gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaður við matið greiðist af hafnarsjóði þeim, sem hlut á að máli.

Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann þá krafizt yfirmats, en það skal gert innan 14 daga frá því, að matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæma á sama hátt af 3 dómkvöddum mönnum.

III. KAFLI

Um framkvæmdaáætlanir.

10. gr.

Hafnamálastjóri gerir í samráði við hafnarstjórnir tillögu að áætlun um hafnargerðir til fjögurra ára í senn.

Um gerð hafna og staðarval skal jafnan leita álits samtaka skipstjórnarmanna í byggðarlaginu, ef til eru, ella hjá landssamtökum þeirra.

Áður en gengið er endanlega frá áætluninni, skal hafnamálastjóri senda stjórn hverrar hafnar tillögur sínar um framkvæmdir á áætlunartímabilinu við þá höfn og gefa hafnarstjórninni nánar tiltekinn frest til að koma með athugasemdir og breytingartillögur.

Hafnamálastjóri skal á sama hátt senda áætlunina í heild stjórn Hafnamálasambands sveitarfélaga til umsagnar.

Hafnargerðaáætlunin skal miðuð við það fjármagn, sem ætlað er til hafnargerða í almennri framkvæmdaáætlun ríkisins, ef slík áætlun er gerð, en að öðrum kosti skal miða við það heildarfjármagn, sem líklegt er talið að til ráðstöfunar verði til hafnarframkvæmda.

Hafnargerðaáætlunin skal gerð á tveggja ára fresti og lögð fyrir sameinað Alþingi sem þingsályktunartillaga.

Áætlunin öðlast gildi, þegar Alþingi hefur samþykkt hana.

Hafnamálastjóri skal síðan vinna að framkvæmd áætlunarinnar í samráði við viðkomandi hafnarstjórnir og eftir því sem fjármagn er fyrir hendi.

Ráðherra skal leggja árlega fyrir Alþingi skýrslu um framkvæmd áætlunarinnar, áður en fjárveitingar eru ákveðnar.

IV. KAFLI
Um stjórn hafna og rekstur.

11. gr.

Hafnarstjórn, skipuð 3—5 mönnum, hefur á hendi stjórn hafnar og hafnarsjóðs á þann hátt, sem sveitarstjórn, sýslunefnd eða sameigendur hafnar ákveða, og í samræmi við reglugerð.

Hafnarstjórn er kosin af sveitarstjórn þeirri eða sýslunefnd, sem stofnað hefur hafnarsjóðinn. Séu stofnendur fleiri en einn, fer um kosningu samkvæmt samningi. Sveitarstjórn ræður hafnarstjóra og ákveður verksvið hans, að fengnum tillögum hafnarstjórnar. Fela má oddvita, bæjarstjóra, sveitarstjóra eða formanni hafnarstjórnar störf hafnarstjóra.

12. gr.

Til þess að standast kostnað við hafnargerð og árlegan rekstrarkostnað hafnar eða í þágu hafnarinnar, eftir að hafnargerð er hafin, er heimilt að leggja á eftirtalin gjöld:

1. Skipagjöld á skip þau og báta, er nota höfnina:
   a) Lestagjald, miðað við brúttóstærð skipa og viðstöðutíma, fyrir að koma á hafnarsvæðið og hafa þar dvöl.
   b) Bryggjugjald, miðað við brúttóstærð skipa og legutíma, fyrir að hafa not af bryggjum og hafnarbakka.
   c) Fastagjald fiskiskipa fyrir hafnarafnot.
   d) Hafnsögugjöld.
   e) Önnur þjónustugjöld.
2. Vörugjöld af vörum, sem umskipað er, útskipað eða uppskipað í höfn, þar á meðal af sjávarafla, sem lagður er á land á hafnarsvæðinu.
3. Leigur fyrir afnot annarra mannvirkja eða tækja hafnarinnar.
4. Leyfisgjald eftir bryggjur og önnur mannvirki, sem gerð hafa verið samkvæmt 17. gr.
5. Lóðargjöld.

Herskip, íslenzk vitaskip og varðskip skulu undanþegin gjöldum samkvæmt a- og b-liðum 1. tl. þessarar greinar. Strandferðaskip, sem sigla eftir áætlun, og skemmtiferðaskip greiði hálft lestagjald, en fullt bryggjugjald, er þau koma að bryggju. Nú á annar aðili en hafnarsjóður bryggju innan hafnarsvæðisins, og má þá ekki taka í hafnarsjóð vörugjald af þeim vörum, er um þá bryggju fara, fyrr en hafnarsjóður hefur komið upp hafnarmannvirki. Eiganda slíkrar bryggju er óheimilt að innheimta vörugjald af vörum, er fara um bryggjuna, nema hafnarstjórn samþykki.

Öll gjöld samkvæmt þessari grein má taka lögtaki, og hafa þau sama forgangsrétt og opinber gjöld.

Heimilt er að ákveða, að skipagjöld skuli tryggð með lögveði í skipi, og gangi það veð í tvö ár fyrir samningsveðskuldum. Halda má eftir skráningar- og þjóðernisskírteinum skips til tryggingar greiðslu gjaldanna.

Enn fremur skal heimilt, að vörugjald skuli tryggt með veði í varningi þess aðila, sem skuldar vörugjald, og hefur hafnarsjóður haldsrétt á varningnum, unz gjaldið er greitt.

Gjöld til hafnarsjóða samkv. 1. tl., a—d, og 2. tl. þessarar gr. skulu ákveðin af ráðuneytinu, og skulu í meginatriðum samræmdar gjaldskrár gilda fyrir allar

hafnir á landinu. Við ákvörðun gjalda og breytingar á þeim skal ráðuneytið leita umsagnar hafnamálastjóra og Hafnasambands sveitarfélaga.

Gjaldskrár hafna skulu endurskoðaðar eigi sjaldnar en á fjögurra ára fresti.

13. gr.

Tekjum og eignum hafnarsjóðs má einungis verja til hafnargerðarinnar og rekstrar hafnarinnar eða í þágu hennar.

Hafnarsjóðir skulu undanþegnir hvers konar sköttum til sveitarsjóða.

Sveitar- eða sýslusjóður ber ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins, og aðilar samkvæmt samningi, sbr. 1. tl. 6. gr., ef um fleiri er að ræða en einn.

14. gr.

Fyrir lok desembermánaðar ár hvert skal hafnarstjórn semja áætlun um tekjur og gjöld hafnarsjóðs á komandi ári og senda hana hafnamálastjóra ásamt nauðsynlegum skýringum á tekju- og gjaldaliðum, enda hafi áður verið leitað samþykkis hlutaðeigandi sveitarfélags eða fullnægt ákvæðum samnings um þetta efni, sbr. 1. tl. 6. gr.

15. gr.

Halda skal reikning yfir tekjur og gjöld hafnarsjóðs. Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið.

Við lok hvers reikningsárs og eigi síðar en fyrir lok aprílmánaðar á næsta ári skal skrá rekstrar- og efnahagsreikning hafnarsjóðs á sérstök eyðublöð, er Hafnamálastofnunin lætur gera fyrir hafnarsjóði, og senda Hafnamálastofnuninni í tvíriti.

Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og reikninga bæjar- eða sveitarsjóðs, nema hafnarsjóður sé stofnaður með samningi, sbr. 1. tl. 6. gr., þá fer um endurskoðun og úrskurð reikningsins samkvæmt samningnum.

Hafnarstjórn er skylt að senda Hafnamálastofnuninni allar aðrar þær upplýsingar, sem hún kann að óska eftir og snerta rekstur hafnarinnar.

Hafnamálastofnuninni ber að senda hafnarsjóði viðskiptareikning síðastliðins árs fyrir 1. marz ár hvert, ef um viðskipti hefur verið að ræða á árinu.

16. gr.

Óheimilt er án samþykkis ráðuneytisins að selja, veðsetja eða leigja til langs tíma þær fasteignir hafnarsjóðs, er notið hafa ríkisstyrks. Enn fremur er hafnarsjóðum, er njóta ríkisstyrks, óheimilt án samþykkis ráðuneytis að kaupa fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði endurgreidd af greiðsluafgangi ársins, sem í hönd fer. Enn fremur er hafnarstjórn óheimilt að hefja, án samþykkis ráðuneytisins, svo kostnaðarsamar framkvæmdir, að greiðsluafgangur hafnarsjóðs nægi ekki til að greiða kostnaðinn.

Rísi ágreiningur út af ákvæðum þessarar greinar, sker ráðherra úr. Skal þá óheimilt að hefja eða halda áfram framkvæmdum, sem deilt er um, fyrr en úrskurður ráðherra hefur verið kveðinn upp.

Til þess að Hafnamálaskrifstofunni sé unnt að fylgjast sem bezt með, að ákvæði þessarar greinar séu haldin, er skylt að senda henni eftirrit af fundargerðum hafnarstjórnar, sé þess óskað.

17. gr.

Meðfram strandlengju hafnarsvæðis má ekki gera í sjó fram bryggjur eða önnur mannvirki, né fylla upp eða dýpka, nema samkvæmt tillögu hafnarstjórnar og samþykki ráðuneytisins.

Þeim, sem fengið hefur leyfi til að gera slíkt mannvirki, er skylt að halda því svo við, að engin hætta stafi af því. Sé leyfið eigi notað innan tveggja ára frá veit-

ingu þess, fellur það úr gildi, og er óheimilt að gera mannvirki eftir þann tíma, nema leyfi komi til.

Heimilt er, ef nauðsyn krefur, að nema burt á kostnað eiganda bryggjur eða önnur mannvirki í sjó fram, sem staðið hafa ónotuð fimm ár eða lengur.

V. KAFLI
Um Hafnabótasjóð.

18. gr.

Hafnabótasjóður er eign ríkisins og lýtur stjórn þess ráðherra, er fer með hafnamál.

19. gr.

Fé Hafnabótasjóðs skal ráðstafa á eftirgreindan hátt, að fengnu samþykki fjárveitinganefndar Alþingis:

1. Sjóðurinn veitir hafnarsjóðum lán til framkvæmda gegn ríkisábyrgð.
2. Sjóðnum er heimilt að styrkja endurbætur á hafnarmannvirkjum, sem skemmzt hafa af völdum náttúruhamfara eða af öðrum óviðráðanlegum orsökum, án mótframlags hafnarsjóðs.
3. Sjóðnum er heimilt að veita styrk til nýrra hafnarframkvæmda, sem nemi allt að 15% umfram ríkisframlag af heildarframkvæmdakostnaði, til staða, sem eiga við verulega fjárhagsörðugleika að stríða vegna dýrrar mannvirkjagerðar, fólksfæðar eða annarra gildra orsaka.
4. Sjóðnum er heimilt að veita hafnarsjóðum lán út á væntanleg ríkisframlög samkvæmt lögum þessum, ef fé er umfram þarfir 1.—3. liðs.

20. gr.

Tekjur Hafnabótasjóðs eru þessar:

1. Árlegt framlag ríkissjóðs, sem sé 12% af framlagi til hafnarmannvirkja og lendingarbóta á fjárlögum hvers árs, en þó aldrei lægra en 30 millj. króna.
2. Tekjur af starfsemi sjóðsins.

21. gr.

Hafnabótasjóði er heimilt að taka lán til starfsemi sinnar innanlands eða utan allt að 350 millj. króna. Ríkissjóði skal heimilt að ábyrgjast þau lán.

Nú tekur Hafnabótasjóður lán með gengistryggingu eða vísitölukjörum, og er þá heimilt að binda greiðslur vaxta og afborgana af endurlánum slíks lánsfjár vísitölu eða gengi á sama hátt.

22. gr.

Ráðherra ákveður vexti og önnur kjör þeirra lána, er sjóðurinn veitir, með tilliti til þess, að sjóðurinn sé skaðlaus af starfsemi sinni. Ráðherra leitar umsagnar hafnamálastjóra um allar umsóknir um framlög eða lán úr sjóðnum.

23. gr.

Seðlabanki Íslands annast vörzlu daglegrar afgreiðslu og bókhald Hafnabótasjóðs og veitir sjóðnum aðstoð við öflun lánsfjár.

24. gr.

Hafnabótasjóður er undanþeginn öllum sköttum til ríkis og sveitarfélaga, svo og stimpilgjöldum af lánsskjölum, þ. e. af eigin lántökum, ekki útlánsskjölum.

VI. KAFLI
Ýmis ákvæði.

25. gr.

Hvers konar bótum fyrir tjón, sem skip kunna að valda í höfnum, fylgir lögtaksréttur.

26. gr.

Ráðuneytið setur samkvæmt lögum þessum og að fengnum tillögum hafnarstjórnar sérstaka hafnarreglugerð fyrir hverja höfn. Í þeirri reglugerð skulu m. a. sett nánari ákvæði um:

1. Stærð og takmörk hafnarsvæðis.
2. Kosning og starfssvið hafnarstjórna.
3. Reglur um umferð á sjó og landi.
4. Öryggisreglur um flutninga.
5. Reglur um varnir gegn mengun og um góða umgengni.

Setja skal í reglugerðina ákvæði um sektir fyrir brot á henni. Sektir renna í hafnarsjóð þann, sem hlut á að máli.

Að fengnum tillögum hafnarstjórnar skal ráðuneytið ákveða hafnsöguskyldu í hafnarreglugerð.

Hafnarreglugerð, er sett hefur verið samkvæmt lögum nr. 48/1967, gildir, unz ný reglugerð hefur verið sett í hennar stað samkvæmt þessum lögum, enda skal endurskoðun reglugerða og samræmingu við lög þessi lokið innan eins árs frá gildistöku þeirra.

Gjaldskrá skal gefin út sérstaklega, sbr. 12. gr., en hún telst engu að síður hluti reglugerðarinnar.

27. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, skal farið að hætti opinberra mála, og varða brot sektum, allt að 100 000.00 krónum.

28. gr.

Ráðherra skal setja reglugerð um framkvæmd þessara laga, þar með talið um starfssvið Hafnamálastofnunarinnar, og skal því lokið eigi síðar en fyrir árslok 1974.

29. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld hafnalög, nr. 48 frá 29. apríl 1967, lög um hafnsögu í Reykjavík, nr. 27 frá 22. nóv. 1918, og lög um hafnsögu í Ísafjarðarkaupstað, nr. 88 frá 3. maí 1935.

30. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974.

Ákvæði til bráðabirgða.

I. Gera skal sérstakar ráðstafanir til að létta greiðslubyrði þeirra hafnarsjóða af lánum, sem verst eru settir, og skal þá miða við lánin eins og þau eru, er lög þessi taka gildi.

Við fjárlagagerð fyrir árið 1974 skal samgönguráðuneytið gera Alþingi sérstaka grein fyrir fjárþörf í þessu efni.

Ráðherra skal gera tillögu til fjárveitinganefndar og Alþingis um skiptingu fjárins, og skal við skiptinguna hafa hliðsjón af tekjum og gjöldum hafnarsjóðs,

framlagi sveitarfélags til hafnarsjóðs, fólksfjölda og öðrum þeim atriðum, sem hafa áhrif á greiðslugetu hafnarsjóðsins.

II. Heimilt er að greiða úr ríkissjóði allt að 40% af stofnkostnaði þeirra dráttarbrauta, sem byggðar hafa verið frá árinu 1960 til gildistöku þessara laga af einstaklingum og félögum, eftir því sem fé er veitt til á fjárlögum.

Skilyrði fyrir greiðslu slíks framlags sé:

1. Eigi sé nema ein dráttarbraut í sveitarfélaginu.
2. Jafnframt dráttarbrautinni sé rekin skipasmíðastöð.
3. Í sveitarfélaginu sé rekin veruleg útgerð að dómi samgönguráðuneytisins.
4. Viðkomandi hafnarsjóður eða sveitarsjóður leggi fram a. m. k. 10% stofnkostnaðar á móti framlagi ríkissjóðs.
5. Um dráttarbrautina sé stofnað hlutafélag, þar sem framlög ríkis og sveitarfélags verði eignarhluti þeirra, enda nemi hann a. m. k. 50% hlutafjár.

Gjört í Reykjavík, 24. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

Nr. 46. 25. apríl 1973.

LÖG

um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

1. gr.

Lög þessi taka til allra starfsmanna, sem skipaðir eru, settir eða ráðnir í þjónustu ríkisins, ríkisstofnana eða atvinnufyrirtækja ríkisins með föstum tíma-, viku- eða mánaðarlaunum, enda verði starf þeirra talið aðalstarf.

Ákvæði laganna taka þó ekki til:

1. Ráðherra, hæstaréttardómara né saksóknara ríkisins.
2. Starfsmanna Alþingis.
3. Starfsmanna ríkisbanka né lánastofnana ríkisins.
4. Iðnaðarmanna, sjómanna, verkafólks né starfsfólks í iðjuverum, en um kaup þeirra og kjör fer eftir kjarasamningum stéttarfélaga þeirra og vinnuveitenda, sbr. lög nr. 80/1938.

Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd þessarar greinar.

2. gr.

Fjármálaráðherra fer með fyrirsvar ríkissjóðs, að því er varðar kjarasamninga og aðrar ákvarðanir af hendi ríkisvalds samkvæmt lögum þessum. Hann getur skipað nefnd þriggja til fimm manna til að annast samninga af sinni hendi.

3. gr.

Heildarsamtök starfsmanna ríkisins, sem fjármálaráðherra hefur veitt viðurkenningu, fara með fyrirsvar ríkisstarfsmanna um gerð aðalkjarasamninga og aðrar ákvarðanir í því sambandi.

Heildarsamtök þessi skulu velja sér samninganefnd, sem fer með umboð þeirra til samningagerðar. Samtökin skulu tilkynna fjármálaráðherra formann og varaformann samninganefnda, eigi síðar en við uppsögn samninga, sbr. 2. mgr. 8. gr.

Stjórnir einstakra félaga innan viðurkenndra heildarsamtaka eða til þess kjörnar nefndir fara með fyrirsvar þeirra, að því er varðar þann þátt samninga, sem um ræðir í 6. gr. Stjórnir viðurkenndra heildarsamtaka skulu tilkynna fjármálaráðherra eigi síðar en við uppsögn kjarasamnings, hvaða félög hafi á hendi þennan samningsrétt.

Þrátt fyrir ákvæði 1., 2. og 3. mgr. er fjármálaráðherra heimilt að veita Læknafélagi Íslands, að beiðni hlutaðeigandi heildarsamtaka, rétt til að fara með kjarasamninga fyrir þá félagsmenn sína, sem ráðnir eru með skemmri uppsagnarfresti en þriggja mánaða. Tekur þetta bæði til aðalkjarasamninga og sérkjarasamninga.

Ríkisstarfsmaður, sem lög þessi taka til, sbr. 1. gr., á rétt til að vera félagsmaður viðurkenndra samtaka, sbr. 1. mgr., eða félags innan vébanda þeirra, eftir nánari reglum í samþykktum samtakanna. Ríkisstarfsmaður má eigi vera félagi eða aðili að félagi innan nema eins hinna viðurkenndu heildarsamtaka.

Ríkisstarfsmaður, sem eigi er innan vébanda heildarsamtaka þeirra, sem viðurkenningu hafa hlotið, sbr. 1. mgr., skal greiða til þeirra heildarsamtaka og aðildarfélags, sbr. 3. mgr., sem hann ætti að tilheyra, gjald, sem er jafnt og það, er mönnum í sambærilegri stöðu er gert að greiða, séu þeir innan heildarsamtaka.

II. KAFLI

4. gr.

Launakjör ríkisstarfsmanna, sbr. 1. gr., skulu ákveðin með kjarasamningum aðila þeirra, sem um ræðir í 2. og 3. gr.

Launakjör ríkisstarfsmanna, sem eigi eru innan vébanda heildarsamtaka þeirra, sem viðurkenningu hafa hlotið, sbr. 3. mgr. 3. gr., skulu ákveðin af fjármálaráðherra án samninga. Slíkar ákvarðanir skulu tilkynntar stjórnum viðurkenndra heildarsamtaka.

Launakjör hæstaréttardómara, ráðherra og saksóknara ríkisins skulu ákveðin af Kjaradómi.

5. gr.

Í aðalkjarasamningi, sbr. 1. og 2. mgr. 3. gr., skal kveðið á um fjölda launaflokka, meginreglur til viðmiðunar um skipan í launaflokka, föst laun, vinnutíma, laun fyrir yfirvinnu og orlof. Þá skal þar kveða á um greiðslu ferðakostnaðar.

Aðalkjarasamningur tekur ekki til lífeyrisréttinda, launa í veikindaforföllum, aukatekna og annarra hlunninda, sem líkt er farið.

6. gr.

Einstök félög, sbr. 3. mgr. 3. gr., skulu semja um skipan starfsheita og manna í launaflokka, sérákvæði um vinnutíma, ef um sérstakar aðstæður er að ræða, fæðisaðstöðu og fæðiskostnað, svo og önnur kjaraatriði, sem aðalkjarasamningur tekur ekki til og eigi eru lögbundin.

7. gr.

Kjarasamningar skulu vera skriflegir. Aðalkjarasamningur skal gerður til eigi skemmri tíma en tveggja ára og koma til framkvæmda 1. júlí næst á eftir gerð hans.

Nú verða almennar og verulegar kaupbreytingar á samningstímabili, og má þá krefjast endurskoðunar aðalkjarasamnings án uppsagnar. Sá aðili, sem endurskoðunar

krefst, skal senda gagnaðila sínum, sáttasemjara ríkisins og Kjaradómi skriflega kröfugerð. Náist ekki samkomulag innan mánaðar frá kröfugerð, skal sáttasemjari ríkisins sjálfkrafa taka deiluna til meðferðar og reyna sættir. Hafi deila eigi verið leyst innan hálfs mánaðar frá kröfugerð, tekur Kjaradómur við málinu til úrskurðar. Kjaradómur skal hafa lagt dóm á ágreiningsefnið innan mánaðar frá því, að hann tók við meðferð málsins. Að öðru leyti skulu ákvæði III. og IV. kafla laga þessara gilda um meðferð þessara mála. Þó skal samningur eða dómur Kjaradóms gilda frá þeim tíma, sem um semst eða Kjaradómur ákveður.

8. gr.

Uppsagnarfrestur kjarasamnings af hendi beggja aðilja skal eigi vera skemmri en 4 mánuðir miðað við áramót. Uppsögn aðalkjarasamnings felur í sér uppsögn sérsamninga samkvæmt 6. gr.

Uppsögn skal vera skrifleg og send í ábyrgðarbréfi eða kynnt viðtakanda á annan sannanlegan hátt.

9. gr.

Kjarasamningur framlengist um eitt ár í senn, m. a. með óbreyttum uppsagnarfresti, hafi honum eigi verið sagt upp réttilega.

10. gr.

Aðili, er segir upp kjarasamningi, skal samtímis uppsögn senda gagnaðilja sínum kröfugerð og megintillögur um nýjan aðalkjarasamning, og skulu samningsviðræður þá þegar upp teknar.

Þegar liðinn er mánuður frá upphafi uppsagnarfrests, skal aðili, er sagt hefur upp samningum, senda gagnaðilja sínum megintillögur sínar og kröfugerð um sérsamninga, sbr. 6. gr.

11. gr.

Endurrit af uppsögn aðalkjarasamnings svo og tillögur og kröfugerð um nýja samninga skal senda sáttasemjara ríkisins í vinnudeilum og Kjaradómi samtímis og gögn þessi eru send gagnaðilja.

III. KAFLI

12. gr.

Aðili aðalkjarasamnings getur, er slitnað hefur upp úr samningsumleitunum, vísað kjaradeilu til meðferðar sáttasemjara ríkisins í vinnudeilum.

Þegar mánuður uppsagnarfrests er liðinn, skal sáttasemjari ríkisins sjálfkrafa taka kjaradeilu til meðferðar og reyna sættir, hafi deilu eigi verið vísað til hans eða samningur komizt á fyrir þann tíma. Sáttasemjari getur þó frestað aðgerðum allt að viku, ef sérstaklega stendur á.

Ráðherra er heimilt, að fengnum tillögum sáttasemjara ríkisins eða aðilja, að skipa til sáttastarfs sérstakan sáttasemjara eða sáttanefnd, er hafi réttindi og skyldur ríkissáttasemjara samkvæmt lögum þessum.

13. gr.

Sáttasemjari ríkisins getur lagt fram miðlunartillögu í kjaradeilu.

Leynileg atkvæðagreiðsla starfandi ríkisstarfsmanna, er í hlut eiga, fer fram um miðlunartillögu undir yfirstjórn og eftirliti sáttasemjara. Það fer eftir ákvæðum laga um stéttarfélög og vinnudeilur, nr. 80/1938, hvort tillaga telst samþykkt eða felld.

Fjármálaráðherra greiðir fyrir hönd ríkissjóðs atkvæði um miðlunartillögu. Skal hann greiða atkvæði sitt leynilega, áður en allsherjaratkvæðagreiðslu samkvæmt 2. málsgr. lýkur.

Ákvæði laga nr. 80/1938 gilda að öðru leyti, eftir því sem við á, um sáttastarf samkvæmt lögum þessum.

14. gr.

Nú er deila um aðalkjarasamninga eigi til lykta leidd að liðnum tveimur mánuðum uppsagnarfrests, og tekur Kjaradómur þá við máli. Aðilar skulu þá þegar senda Kjaradómi greinargerðir um málið, enda er þá sáttameðferð þess á vegum sáttasemjara lokið.

Aðiljar geta fyrr á stigi máls en í 1. málsgr. segir vísað kjaradeilu til Kjaradóms, ef þeir eru um það sammála.

Eftir að sáttasemjari hefur fengið mál til meðferðar, getur hann og vísað máli til Kjaradóms án atbeina aðilja, þegar hann telur sýnt, að frekari sáttaumleitanir verði árangurslausar.

IV. KAFLI

15. gr.

Kjaradómur skal skipaður fimm dómendum og jafnmörgum varadómendum.

Hæstiréttur skipar þrjá dómendur. Skal einn þeirra vera lögfræðingur og formaður dómsins.

Fjármálaráðherra skipar einn dómanda.

Heildarsamtök þau, er viðurkenningu hafa hlotið, sbr. 1. mgr. 3. gr., skulu nefna einn dómanda hvert. Dómandi tekur sæti í dóminum, þegar fjallað er um mál, sem þau heildarsamtök, er nefndu hann, eru aðiljar að.

Sömu aðiljar skipa varadómendur.

Dómendur skulu skipaðir til fjögurra ára í senn.

Kjaradómur setur sér sjálfur starfsreglur, þar á meðal hvernig hann skuli skipaður, þegar teknar eru ákvarðanir þær, er greinir í 2. mgr. 4. gr.

16. gr.

Kjaradómur tekur kjaradeilu til meðferðar samkvæmt 14. gr. og skal hafa lagt dóm á ágreiningsefni fyrir lok uppsagnarfrests.

17. gr.

Þegar aðalkjarasamningur hefur verið gerður eða Kjaradómur hefur lokið dómi á kjaradeilu um aðalkjarasamning, skulu stjórnir einstakra félaga, sbr. 3. mgr. 3. gr., hefja samninga um skipan starfsheita í launaflokka, sérákvæði um vinnutíma, ef um sérstakar ástæður er að ræða, fæðisaðstöðu og fæðiskostnað, svo og önnur þau kjaraatriði, sem aðalkjarasamningur tekur eigi til og eigi eru lögbundin, sbr. þó 25. gr.

Aðiljar geta vísað þessari kjaradeilu til meðferðar sáttasemjara ríkisins til sáttaumleitana. Afskiptum sáttasemjara lýkur, þegar deilu er vísað til Kjaradóms, samkvæmt 3. mgr.

Þeim atriðum, sem eigi hefur verið samið um fyrir 1. maí næst á eftir gerð aðalkjarasamnings eða dómi Kjaradóms um aðalkjarasamning, skal skotið til Kjaradóms, er skera skal til fullnaðar úr ágreiningi aðilja innan tveggja mánaða.

Sérsamningar eða úrskurðir Kjaradóms samkvæmt þessari grein skulu koma til framkvæmda um leið og aðalkjarasamningur eða dómur Kjaradóms, sbr. 1. mgr. 7. gr. og 2. mgr. 22. gr.

18. gr.

Aðiljar skulu leggja ágreiningsefni skilmerkilega fyrir Kjaradóm. Þeir skulu tjá sig rækilega um kjaraatriði, lýsa því, sem þeir eru sammála um, og setja fram sjónarmið sín ásamt rökstuðningi og rækilegri málsreifun.

19. gr.

Kjaradómur aflar sér af sjálfsdáðum nauðsynlegra gagna og upplýsinga, og er honum rétt að krefjast skýrslna, munnlegra og skriflegra, af einstökum mönnum og embættismönnum.

20. gr.

Kjaradómur getur kvatt sérfróða menn til starfa í þágu dómsins og ráðuneytis um úrlausn mála.

21. gr.

Kjaradómur skal við úrlausnir sínar m. a. hafa hliðsjón af:

1. Kjörum launþega, er vinna við sambærileg störf hjá öðrum en ríkinu.
2. Kröfum, sem gerðar eru til menntunar, ábyrgðar og sérhæfni starfsmanna.
3. Afkomuhorfum þjóðarbúsins.

22. gr.

Dómur Kjaradóms er fullnaðarúrlausn kjaradeilu.

Dómur Kjaradóms kemur til framkvæmda 1. júlí næst á eftir uppkvaðningu hans og gildir í tvö ár frá þeim tíma.

Dómur bindur aðilja á sama hátt sem samningur þeirra, og gilda um uppsögn kjaraákvæða hans og framlengingu ákvæði laga þessara um kjarasamninga, sbr. II. kafla.

V. KAFLI

23. gr.

Stjórn viðurkenndra heildarsamtaka tekur ákvörðun um uppsögn kjarasamninga. Nú kemur fram ósk innan stjórnar heildarsamtakanna um, að um þá ákvörðun fari fram allsherjaratkvæðagreiðsla, og skal þá slík atkvæðagreiðsla fram fara meðal ríkisstarfsmanna innan þeirra heildarsamtaka, er í hlut eiga, til samþykktar eða synjunar.

VI. KAFLI

24. gr.

Kjaranefnd skal skipuð fimm mönnum.

Hæstiréttur skipar þrjá nefndarmenn. Skal einn þeirra vera lögfræðingur og formaður nefndarinnar.

Fjármálaráðherra skipar einn nefndarmanna.

Heildarsamtök þau, sem viðurkenningu hafa hlotið, skulu nefna einn nefndarmann hvert. Nefndarmaður tekur sæti í nefndinni, þegar fjallað er um mál manna, sem eru félagar í þeim samtökum, er nefndu hann.

Sömu aðiljar skulu skipa varamenn í Kjaranefnd.

Nefndarmenn skulu skipaðir til fjögurra ára í senn.

25. gr.

Kjaranefnd sker til fullnaðar úr ágreiningi samningsaðila um:

1. Skipan einstakra manna í launaflokka kjarasamnings.
2. Hver aukastörf sé rétt að telja til aðalstarfs og hver beri að launa sérstaklega.
3. Vinnutíma, yfirvinnu og yfirvinnukaup einstakra starfsmanna eða starfshópa.
4. Ágreining um fæðisaðstöðu og fæðiskostnað einstakra starfsmanna eða starfshópa.

Einstök félög fara með fyrirsvar starfsmanna fyrir Kjaranefnd, sbr. 3. mgr. 3. gr. og 6. gr.

VII. KAFLI

26. gr.

Félagsdómur dæmir í málum, sem rísa milli samningsaðilja út af brotum á lögum þessum, ágreining um skilning á kjarasamningi og gildi hans og um félagsréttindi ríkisstarfsmanna, sbr. 5. mgr. 3. gr.

Þegar félagsdómur fer með slík mál, nefna heildarsamtök þau, sem viðurkenningu hafa hlotið og eru aðiljar máls, svo og fjármálaráðherra dómendur til setu í dómnum í stað þeirra dómenda, er nefndir hafa verið af Alþýðusambandi Íslands og Vinnuveitendasambandi Íslands.

Heildarsamtök, er viðurkenningu hafa hlotið, reka mál fyrir Félagsdómi vegna sjálfs sín, félaga innan vébanda sinna, svo og starfsmanna, er í hlut eiga. Að öðru leyti gilda ákvæði 45. gr. laga nr. 80/1938 um sóknaraðild máls fyrir Félagsdómi.

VIII. KAFLI

27. gr.

Ríkisstarfsmenn einir skulu velja menn í samninganefndir, og í þeim mega ríkisstarfsmenn einir eiga sæti. Sama gildir, þegar stjórnir félaga fara með samninga og aðrar þær ákvarðanir eru teknar, er varða kjör ríkisstarfsmanna.

Enginn ríkisstarfsmaður má taka þátt í atkvæðagreiðslu eða ákvörðun um kjaramál í nema einu félagi innan heildarsamtaka sinna.

28. gr.

Ákvæði í ráðningarsamningi er ógilt, ef það brýtur í bága við kjarasamning starfsmanni í óhag.

29. gr.

Nú er sett á fót ný ríkisstofnun, og skal þá ákveða kjör starfsmanna hennar með samkomulagi milli fjármálaráðherra og þeirra aðildarfélaga viðurkenndra heildarsamtaka, sem í hlut eiga.

Náist ekki samkomulag milli þessara aðilja, skal Kjaranefnd skera úr deilunni. Sama gildir, ef stofnaðar eru nýjar stöður við stofnanir ríkisins.

30. gr.

Heildarsamtök þau, er viðurkenningu hafa hlotið, og fjármálaráðherra skulu hver um sig nefna einn mann í samstarfsnefnd. Hlutverk nefndarinnar skal vera að stuðla að samræmdri framkvæmd laga þessara.

31. gr.

Kostnaður við Kjaradóm og Kjaranefnd, þar á meðal laun dómenda og nefndarmanna eftir ákvörðun ráðherra, greiðist úr ríkissjóði.

32. gr.

Starfsmenn borgar-, bæjar- og sveitarstjórna, svo og sýslufélaga hafa samningsrétt samkvæmt ákvæðum laga þessara að því breyttu, að einstök félög starfsmanna, sem hlutaðeigandi sveitarstjórnir eða sýslunefndir viðurkenna, fara með allan samningsrétt. Skal nánar kveðið á um þetta í reglugerð, er félagsmálaráðherra skal setja að höfðu samráði við stjórnir heildarsamtaka þeirra, er viðurkenningu hafa hlotið, sbr. 1. mgr. 3. gr. Í reglugerð þessari má kveða á um aðra fresti en ákveðnir eru í lögum þessum.

33. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 55 28. apríl 1962, um kjarasamninga opinberra starfsmanna, svo og lög nr. 97 20. des. 1962 og lög nr. 65 28. maí 1969, um breyting á þeim lögum.

Ákvæði til bráðabirgða.

I. Við gerð fyrstu kjarasamninga eftir gildistöku laga þessara er nægilegt, að tillögur og kröfugerð varðandi sérsamninga, sbr. 2. mgr. 10. gr., berist 10 dögum

eftir undirritun aðalkjarasamninga eða uppkvaðningu dóms Kjaradóms um kjaradeilu.

II. Sá kjarasamningur, sem fyrst er gerður eftir gildistöku laga þessara, skal gilda frá 1. janúar næst á eftir, að því er varðar föst laun og vinnutíma og yfirvinnukaup, en frá 1. júlí næst á eftir, að því er varðar önnur kjaraatriði.

III. Starfstíma Kjaradóms þess, sem skipaður var samkvæmt 15. gr. laga nr. 55/1962 og nú situr, lýkur 1. október 1973. Fyrir þann tíma skal skipa menn í Kjaradóm samkvæmt 15. gr. þessara laga, og hefst starfstími þeirra 1. okt. 1973.

IV. Starfstíma Kjaranefndar þeirrar, sem skipuð var samkvæmt 23. gr. laga nr. 55/1962, lýkur 31. desember 1973. Fyrir þann tíma skal skipa menn í Kjaranefnd samkvæmt 24. gr. þessara laga.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 47. 25. apríl 1973.

LÖG

um róðrartíma fiskibáta.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða með reglugerð brottfarartíma allra þeirra báta til fiskiróðra, sem sækja til fiskjar, svo og setja ákvæði um eftirlitsskip og um samband bátanna við þau, eftir því sem þurfa þykir.

2. gr.

Hreppsnefndir og bæjarstjórnir hlutaðeigandi sveitar- og bæjarfélaga skulu hver um sig kjósa 3—5 bátaformenn til þess, ásamt skipstjórum eftirlitsskipa, að hafa eftirlit með því, að fylgt sé fyrirmælum þeim, er sett kunna að verða samkvæmt ákvæðum 1. gr.

3. gr.

Brot gegn reglugerð, sem sett kann að verða samkvæmt lögum þessum, varða sektum frá kr. 5000.00—50 000.00. Ítrekað brot getur varðað missi réttinda til skipstjórnar í 6 mánuði. Mál út af brotum skulu sæta meðferð opinberra mála.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru felld úr gildi lög nr. 1 12. jan. 1945, um róðrartíma fiskibáta.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 80 16. sept. 1971, um aflatryggingasjóð sjávarútvegsins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

17. gr. laganna breytist þannig:

1. Í stað orðanna „eigi skemmri tíma en fimm mánuði" í 2. málsgr. komi: eigi skemmri tíma en fjóra mánuði.
2. 3. málsgr. orðist svo:

Frá 1. maí til 30. september 1973 greiði áhafnadeildin einnig hluta af fæðiskostnaði vegna opinna vélbáta með 85 kr. á hvern úthaldsdag og áhafnarmann. Skilyrði fyrir þeim greiðslum eru: Bátarnir séu skráðir (nafn og umdæmisnúmer), þeim sé haldið út til fiskveiða, annarra en grásleppuveiða, minnst 3 mánuði á ári, og að öðru leyti fullnægi eigendur þeirra sömu skilyrðum og tilgreind eru í næstu mgr. hér á undan, að því er varðar þilfarsbáta, sem hafa ekki lögskráningarskyldu. Enn fremur skal sýna vottorð Siglingamálastofnunarinnar um, að fullnægt sé kröfum hennar um öryggisbúnað samkvæmt nánari reglum. Heimilt er ráðherra að ákveða að loknu þessu reynslutímabili og að fengnum meðmælum Fiskifélags Íslands, að fæðiskostnaður verði framvegis greiddur í samræmi við ákvæði þessarar greinar á tímabilinu 1. maí til 30. september.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

25. apríl 1973. Nr. 49.

LÖG

um breyting á lögum nr. 29 1963, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í lok 12. gr. laganna komi ný málsgrein, er hljóði svo:

Á meðan starfsmaður gegnir áfram starfi, eftir að hann hefur verið frá því leystur, eða hann fær af öðrum ástæðum áfram greidd óskert laun, sem starfinu fylgja, á hann ekki jafnframt rétt til lífeyris.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Eigi eru með lögunum skert lífeyrisréttindi, sem áunnin eru fyrir gildistöku þeirra.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 50. 25. apríl 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 68 frá 10. okt. 1967, um Iðnlánasjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. töluliður 5. gr. laganna breytist þannig:
Í stað „0.4%“ komi: 0.5%.
Að öðru leyti skal 1. töluliður 5. greinar vera óbreyttur.

2. gr.

2. töluliður 5. gr. laganna orðist þannig:
Framlag ríkissjóðs, 50 milljónir ár hvert, í fyrsta sinn 1973.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða:

Álagning iðnlánasjóðsgjalds skv. 1. gr. skal koma til framkvæmda við álagningu á árinu 1973.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

LÖG

um breyting á orkulögum, nr. 58 29. apríl 1967.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað „⅔ stofnkostnaðar viðkomandi vatnsvirkjana" í 2. tölulið 71. gr. laganna komi: ¾ stofnkostnaðar viðkomandi vatnsvirkjana.

3. töluliður 2. málsgr. 71. gr. laganna orðist svo:

3. Að veita einstökum bændum, sem búa utan þess svæðis, er samveitum er ætlað að ná til í náinni framtíð, lán til að koma upp mótorrafstöðvum á heimilum sínum. Lán þetta má nema kostnaðarverði rafstöðvarinnar að meðtöldum kostnaði við flutninga og uppsetningu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

13 apríl 1973. Nr. 52.

LÖG

um sérstakan dómara og rannsóknardeild í ávana- og fíkniefnamálum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Mál vegna brota á lögum nr. 77 16. júní 1970, um tilbúning og verzlun með ópium o. fl., og reglugerðum settum samkvæmt þeim lögum skulu rannsökuð, rekin og dæmd fyrir dómi í ávana- og fíkniefnamálum.

2. gr.

Dómur í ávana- og fíkniefnamálum skal hafa aðsetur í Reykjavík.

Ráðherra skipar dómara í ávana- og fíkniefnamálum, og skal hann fullnægja lögmæltum skilyrðum til skipunar í héraðsdómaraembætti og hafa þekkingu á rannsókn og meðferð ávana- og fíkniefnamála. Hann nýtur réttinda og ber skyldur sem aðrir héraðsdómarar. Hann getur haldið dómþing hvar á landinu sem er.

3. gr.

Við embætti dómara í ávana- og fíkniefnamálum skulu starfa svo margir fulltrúar, er fullnægi skilyrðum 33. gr., sbr. 6. tl. 32. gr. laga nr. 85/1936, sem þörf er á, að mati dómsmálaráðherra.

Dómsmálaráðherra getur veitt fulltrúum, sem ráðnir eru til starfa samkvæmt 1. mgr. og fullnægja ákvæðum laga til að hljóta skipun í fast dómarastarf, heimild til að vinna sjálfstætt og á eigin ábyrgð að þeim dómstörfum, sem þeim eru falin.

4. gr.

Um málsmeðferð alla fyrir dómi í ávana- og fíkniefnamálum skal fara eftir ákvæðum laga nr. 82 21. ágúst 1961, sbr. lög nr. 29 28. apríl 1966, eftir því sem við á.

5. gr.

Nú verður það uppvíst í máli, sem er til meðferðar eða rekið er fyrir dómi í ávana- eða fíkniefnamálum, eða ástæða er til að ætla, að sökunautur hafi einnig framið aðrar refsiverðar athafnir, og skal þá fá ákvörðun saksóknara ríkisins um, hvort rannsókn og meðferð brotanna skuli haldið áfram fyrir dómi í ávana- og fíkniefnamálum eða sent til meðferðar hinum almenna dómi.

Nú kemur upp í almennu refsimáli eða ástæða þykir til að ætla, að sökunautur hafi einnig framið refsivert brot gegn lögum nr. 77/1970, og skal þá fá ákvörðun saksóknara ríkisins um, hvort rannsókn og meðferð brotanna skuli haldið áfram fyrir hinum almenna dómi eða sent til meðferðar dóms í ávana- og fíkniefnamálum.

6. gr.

Telji héraðsdómari, að ástæða sé til að ætla, að framið hafi verið refsivert brot gegn lögum nr. 77/1970 og reglugerðum settum samkvæmt þeim, skal hann þegar hefja frumrannsókn í málinu, en jafnframt tilkynna dómi í ávana- og fíkniefnamálum um málið, sem tekur við meðferð þess.

7. gr.

Dómsmálaráðherra úrskurðar, að öðru leyti en lög þessi ákveða, hver störf skuli lögð undir embætti dómara í ávana- og fíkniefnamálum.

Dómsmálaráðherra ræður dómara í ávana- og fíkniefnamálum starfsfólk.

8. gr.

Við embætti dómara í ávana- og fíkniefnamálum og undir hans stjórn skal starfa sérstök deild lögreglumanna.

Dómsmálaráðherra setur með reglugerð ákvæði um samvinnu og frekari starfsskiptingu milli lögregludeildar þessarar og almennrar lögreglu og rannsóknarlögreglu.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 29. desember 1972, um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samning frá 29. desember 1972 um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það.

Samningur þessi er prentaður á íslenzku og ensku sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, sem um ræðir í 1. gr., hefur verið staðfestur fyrir Íslands hönd og hann öðlazt gildi gagnvart Íslandi samkvæmt auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda, skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd samnings þessa.

4. gr.

Brot gegn samningi þessum, svo og reglugerð þeirri, er sett kann að verða samkvæmt 3. gr., skulu varða sektum frá 1 000.00 til 500 000.00 krónum, varðhaldi eða fangelsi allt að tveimur árum, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Með mál út af brotum skal farið að hætti opinberra mála.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Einar Ágústsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR UM VARNIR GEGN MENGUN HAFSINS VEGNA LOSUNAR ÚRGANGSEFNA OG ANNARRA EFNA Í ÞAÐ	CONVENTION ON THE PREVENTION OF MARINE POLLUTION BY DUMPING OF WASTES AND OTHER MATTER
Aðilar að samningi þessum	**The Contracting Parties to this Convention,**
viðurkenna, að hafið og gæði þess, m. a. lífið, sem það fóstrar, séu mannkyninu	**Recognizing** that the marine environment and the living organisms which it

lífsnauðsynleg og allir hafi áhuga á reglum, er tryggi, að hafkostum og auði sé ekki spillt;

supports are of vital importance to humanity, and all people have an interest in assuring that it is so managed that its quality and resources are not impaired;

viðurkenna, að hafið megni hvorki að taka við úrgangsefnum og gera þau skaðlaus né endurnýja náttúruauðæfi í ótakmörkuðum mæli;

Recognizing that the capacity of the sea to assimilate wastes and render them harmless, and its ability to regenerate natural resources, is not unlimited;

viðurkenna, að samkvæmt sáttmála Sameinuðu þjóðanna og meginreglum þjóðaréttar sé ríkjum í skjóli yfirráðaréttar síns yfir eigin auðæfum heimilt að nýta þau í samræmi við stefnu sína í umhverfismálum, enda sé þeim skylt að sjá til þess, að athafnir, sem eru framkvæmdar innan lögsögu þeirra eða stjórnunarmarka, valdi ekki umhverfisspjöllum í öðrum ríkjum eða á svæðum utan lögsögu einstakra ríkja;

Recognizing that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction;

hafa í huga ályktun Allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna nr. 2749 (XXV) um meginreglur varðandi hafsbotninn utan lögsögu einstakra ríkja;

Recalling Resolution 2749 (XXV) of the General Assembly of the United Nations on the principles governing the sea-bed and the ocean floor and the subsoil thereof, beyond the limits of national jurisdiction;

gefa því gaum, að mengun hafsins má rekja til margs, svo sem losunar efna, úrfellis, afrennslis áa og árósa og rennslis úr skolpræsum og leiðslum, og ríkjum ber nauðsyn til að grípa til hinna beztu tiltæku ráða í því skyni að girða fyrir slíka mengun og stuðla að þeirri þróun í framleiðslu og framleiðsluháttum, að dregið verði úr magni þeirra skaðlegu úrgangsefna, er losna þarf við;

Noting that marine pollution originates in many sources, such as dumping and discharges through the atmosphere, rivers, estuaries, outfalls and pipelines, and that it is important that States use the best practicable means to prevent such pollution and develop products and processes which will reduce the amount of harmful wastes to be disposed of;

eru þess fullvissir, að þegar í stað sé unnt og verði að grípa til alþjóðlegra aðgerða til að hafa hemil á mengun hafsins vegna losunar efna í það og þó sé ekki ástæða til að láta slíkar aðgerðir koma í veg fyrir umræður um ráðstafanir til að halda mengun hafsins af öðrum orsökum í skefjum eins fljótt og auðið er; og

Being convinced that international action to control the pollution of the sea by dumping can and must be taken without delay but that this action should not preclude discussion of measures to control other sources of marine pollution as soon as possible; and

hafa hug á að vernda betur hafið og gæði þess með því að hvetja ríki, sem hafa sameiginlegra hagsmuna að gæta á einstökum hnattsvæðum, til þess að gera með sér viðeigandi samninga, er komi til viðbótar samningi þessum;

Wishing to improve protection of the marine environment by encouraging States with a common interest in particular geographical areas to enter into appropriate agreements supplementary to this Convention;

hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

Have agreed as follows:

1. gr.

Samningsaðilar skulu hver um sig og í sameiningu stuðla að virkri umsjón með öllum uppsprettum mengunar hafsins og gæða þess, og skuldbinda þeir sig sérstaklega til að gera allar tiltækilegar ráðstafanir til að varna mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna, sem eru til þess fallin að stofna heilsu manna í hættu, skaða lifandi auðæfi og líf almennt í hafinu, spilla svip þokkafullra svæða eða valda röskun á öðrum lögmætum notum hafsins.

2. gr.

Samningsaðilar skulu í samræmi við ákvæði eftirfarandi greina, annars vegar hver í sínu lagi eftir vísindalegri, tæknilegri og fjárhagslegri getu og hins vegar sameiginlega, gera virkar ráðstafanir til að varna mengun hafsins af völdum losunar efna. Skulu aðilarnir samræma stefnu sína í þessu tilliti.

3. gr.

Í samningi þessum gilda eftirfarandi skýringar:

1. a) „Losun" merkir,
   i) að úrgangsefnum eða öðrum efnum sé vísvitandi varpað í hafið úr skipum, flugvélum, pöllum eða öðrum mannvirkjum á hafi úti;
   ii) að skipum, flugvélum, pöllum eða öðrum mannvirkjum á hafi úti sé með ráðnum huga fleygt í hafið.
   b) „Losun" tekur ekki yfir það,
   i) að kastað sé í hafið úrgangsefnum eða öðrum efnum, sem eru samfara eða stafa frá venjulegri starfrækslu skipa, flugvéla, palla eða annarra mannvirkja á hafi úti og viðkomandi útbúnaðar þeirra, nema um sé að ræða í fyrsta lagi þau úrgangsefni eða önnur efni, sem flutt eru í skip, flugvélar, palla eða önnur mannvirki á hafi úti til að láta eyða þeim þar eða í öðru lagi þau úrgangsefni eða önnur efni, sem verða til við slíka eyðingarmeðferð í hinum þar til ætluðu skipum, flugvélum, pöllum eða mannvirkjum;

Article I

Contracting Parties shall individually and collectively promote the effective control of all sources of pollution of the marine environment, and pledge themselves especially to take all practicable steps to prevent the pollution of the sea by the dumping of waste and other matter that is liable to create hazards to human health, to harm living resources and marine life, to damage amenities or to interfere with other legitimate uses of the sea.

Article II

Contracting Parties shall, as provided for in the following Articles, take effective measures individually, according to their scientific, technical and economic capabilities, and collectively, to prevent marine pollution caused by dumping and shall harmonize their policies in this regard.

Article III

For the purposes of this Convention:

1. (a) "Dumping" means:
   (i) any deliberate disposal at sea of wastes or other matter from vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea.
   (ii) any deliberate disposal at sea of vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea.
   (b) "Dumping" does not include:
   (i) the disposal at sea of wastes or other matter incidental to, or derived from the normal operations of vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea and their equipment, other than wastes or other matter transported by or to vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea, operating for the purpose of disposal of such matter or derived from the treatment of such wastes or other matter on such vessels, aircraft, platforms or structures;

ii) að efnum sé komið fyrir í öðrum tilgangi en að losna við þau, þó með því skilyrði að slík staðsetning sé ekki andstæð markmiðum samnings þessa.

c) Einstök samningsákvæði taka ekki til þess, að hent sé í hafið úrgangsefnum eða öðrum efnum, er stafa beint eða óbeint frá könnun, nýtingu og nátengdri meðferð á jarðefnum á og í hafsbotni.

(ii) placement of matter for a purpose other than the mere disposal thereof, provided that such placement is not contrary to the aims of this Convention.

(c) The disposal of wastes or other matter directly arising from, or related to the exploration, exploitation and associated off-shore processing of sea-bed mineral resources will not be covered by the provisions of this Convention.

2. „Skip og flugvélar" merkja hvers konar fljótandi för og loftför. Nær hugtak þetta yfir svifskip og fljótandi för, hvort sem þau eru knúin eigin vélarafli eða ekki.

3. „Haf" merkir allan sjó utan landhelgisgrunnlína.

4. „Úrgangsefni eða önnur efni" merkja hvers konar efni og hluti án tillits til forms eða tegundar.

5. „Sérstakt leyfi" merkir það leyfi, sem veitt er sérstaklega vegna umsóknar fyrir losun og þá samkvæmt II. og III. viðauka.

6. „Almennt leyfi" merkir það leyfi, sem veitt er fyrirfram og þá samkvæmt III. viðauka.

7. „Stofnunin" merkir þá stofnun, sem samningsaðilar velja í samræmi við 14. gr. 2. tölulið.

2. "Vessels and aircraft" means waterborne or airborne craft of any type whatsoever. This expression includes air cushioned craft and floating craft, whether self-propelled or not.

3. "Sea" means all marine waters other than the internal waters of States.

4. "Wastes or other matter" means material and substance of any kind, form or description.

5. "Special permit" means permission granted specifically on application in advance and in accordance with Annex II and Annex III.

6. "General permit" means permission granted in advance and in accordance with Annex III.

7. "The Organisation" means the Organisation designated by the Contracting Parties in accordance with Article XIV (2).

4. gr.

1. Í samræmi við ákvæði samnings þessa skulu samningsaðilar banna losun allra úrgangsefna eða annarra efna án tillits til forms eða ástands, nema undanteknig sé gerð samkvæmt neðangreindu:

a) Losun þeirra úrgangsefna eða annarra efna, sem talin eru upp í I. viðauka, er bönnuð;

b) sérstakt leyfi þarf að fá fyrirfram til losunar þeirra úrgangsefna eða annarra efna, sem talin eru upp í II. viðauka;

c) almennt leyfi þarf að fá fyrirfram til losunar allra annarra úrgangsefna eða annarra efna.

2. Ekki skal gefa út neitt leyfi fyrr en að undangenginni gaumgæfilegri athugun

Article IV

1. In accordance with the provisions of this Convention Contracting Parties shall prohibit the dumping of any wastes or other matter in whatever form or condition except as otherwise specified below:

(a) the dumping of wastes or other matter listed in Annex I is prohibited;

(b) the dumping of wastes or other matter listed in Annex II requires a prior special permit;

(c) the dumping of all other wastes or matter requires a prior general permit.

2. Any permit shall be issued only after careful consideration of all the factors

á öllum þeim atriðum, sem greind eru í III. viðauka, en fyrirframkönnun á sérkennum losunarstaðar með hliðsjón af B- og C-lið þess viðauka fellur m. a. hér undir.

3. Ekkert ákvæði samnings þessa skal túlka þannig, að samningsaðila sé fyrir sitt leyti meinað að banna losun þeirra úrgangsefna eða annarra efna, sem eru ekki tilgreind í I. viðauka. Skal samningsaðilinn tilkynna stofnuninni slíkar aðgerðir.

5. gr.

1. Ákvæði 4. gr. eiga ekki við, þegar nauðsynlegt er að vernda mannslíf eða tryggja öryggi skipa, flugvéla og palla eða annarra mannvirkja á hafi úti við óviðráðanlegar aðstæður af völdum veðurofsa. Sama gildir í sérhverju því tilviki, þar sem mönnum er lífsháski búinn eða skip, flugvélar, pallar eða önnur mannvirki á hafi úti eru í raunverulegri hættu, enda virðist losun efna vera eina úrræðið til þess að afstýra hættunni og langlíklegast sé þar að auki, að tjón samfara slíkri losun verði minna en ella yrði raunin á. Slíka losun skal framkvæma þannig, að dregið sé sem mest úr líkum til tjóns á lífi manna eða sjávarlífvera, og skal þegar í stað tilkynna stofnuninni losunina.

2. Í neyðartilvikum getur samningsaðili gefið út sérstakt leyfi, er felur í sér undantekningu frá 4. gr. 1. tölulið a), enda sé heilsu manna stofnað í óhæfilega hættu og engin önnur hagkvæm lausn fyrir hendi. Aðilinn skal þó fyrst ráðgast við hvert það ríki, sem virðist hafa beinna hagsmuna að gæta, svo og við stofnunina, er skal í samræmi við 14. gr. og að höfðu samráði við aðra aðila og eftir atvikum alþjóðastofnanir mæla án tafar með hentugustu aðferðum til úrlausnar við aðilann. Skal hann fara eftir tillögum þessum, eftir því sem framast er unnt með hliðsjón af tímanum til framkvæmdanna og hinni almennu skyldu til að forðast að spilla hafinu og gæðum þess, og skal láta stofnuninni í té vitneskju um aðgerðir þær, sem hann grípur til. Samningsaðilar skuldbinda sig til gagnkvæmrar aðstoðar í tilvikum sem þessum.

set forth in Annex III, including prior studies of the characteristics of the dumping site as set forth in Sections B and C of that Annex.

3. No provision of this Convention is to be interpreted as preventing a Contracting Party from prohibiting, insofar as that Party is concerned, the dumping of wastes or other matter not mentioned in Annex I. That Party shall notify such measures to the Organisation.

Article V

1. The provisions of Article IV shall not apply when it is necessary to secure the safety of human life or of vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea in cases of **force majeure** caused by stress of weather, or in any case which constitutes a danger to human life or a real threat to vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea, if dumping appears to be the only way of averting the threat and if there is every probability that the damage consequent upon such dumping will be less than would otherwise occur. Such dumping shall be so conducted as to minimise the likelihood of damage to human or marine life and shall be reported forthwith to the Organisation.

2. A Contracting Party may issue a special permit as an exception to Article IV (1) (a), in emergencies, posing unacceptable risk relating to human health and admitting no other feasible solution. Before doing so the Party shall consult any other country or countries that are likely to be affected and the Organisation which, after consulting other Parties, and international organisations as appropriate, shall in accordance with Article XIV promptly recommend to the Party the most appropriate procedures to adopt. The Party shall follow these recommendations to the maximum extent feasible consistent with the time within which action must be taken and with the general obligation to avoid damage to the marine environment and shall inform the Organisation of the action it takes. The Parties pledge themselves to assist one another in such situations.

3. Sérhver samningsaðili getur afsalað sér rétti sínum samkvæmt 2. tölulið, annars vegar þegar hann staðfestir samning þennan eða gerist aðili að honum og hins vegar eftir slíkar athafnir.

6. gr.

1. Sérhver samningsaðili skal tilnefna viðeigandi yfirvald eða yfirvöld til að:

a) gefa út sérstök leyfi, sem afla þarf fyrirfram til losunar, annars vegar á þeim efnum, sem talin eru í II. viðauka, og hins vegar í þeim tilvikum, sem greind eru í 5. gr. 2. tölulið;
b) gefa út almenn leyfi, sem afla þarf fyrirfram til losunar á öllum öðrum efnum;
c) halda skrá um eðli og magn allra efna, sem leyft er að losa, svo og losunarstað, tíma og aðferð;

d) hafa á hendi í varúðarskyni, annaðhvort eitt eða ein sér eða í samvinnu við aðra aðila og þar til bærar alþjóðastofnanir, eftirlit með ástandi hafsins og lífríkis þess í samræmi við tilgang samnings þessa.

2. Viðeigandi yfirvald eða yfirvöld samningsaðila skulu fyrirfram gefa út sérstök eða almenn leyfi samkvæmt 1. tölulið, þegar efni þau, sem ætluð eru til losunar, eru:
a) fermd á landsvæði hans;
b) fermd í skip eða flugvél, sem skráð er á landsvæði hans eða siglir undir fána hans, enda fari ferming þá fram á landsvæði ríkis, sem er ekki aðili að samningi þessum.

3. Við útgáfu leyfa samkvæmt 1. tölulið a) og b) hér að ofan skal viðkomandi yfirvald eða yfirvöld fara eftir III. viðauka ásamt þeim viðbótarreglum, ráðstöfunum og kröfum, sem þau kunna að álíta viðeigandi.

4. Sérhver samningsaðili skal veita stofnuninni og eftir atvikum öðrum samningsaðilum þær upplýsingar, sem tilgreindar eru í 1. tölulið c) og d) hér að ofan, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu skrifstofu, sem komið hefur verið á fót samkvæmt svæðissamningi. Sama gildir um reglurnar, ráðstafanirnar og kröfurnar, sem aðilinn stendur að sam-

3. Any Contracting Party may waive its rights under paragraph (2) at the time of, or subsequent to ratification of, or accession to this Convention.

Article VI

1. Each Contracting Party shall designate an appropriate authority or authorities to:

(a) issue special permits which shall be required prior to, and for, the dumping of matter listed in Annex II and in the circumstances provided for in Article V (2);
(b) issue general permits which shall be required prior to, and for, the dumping of all other matter;
(c) keep records of the nature and quantities of all matter permitted to be dumped and the location, time and method of dumping;
(d) monitor individually, or in collaboration with other Parties and competent International Organisations, the condition of the seas for the purposes of this Convention.

2. The appropriate authority or authorities of a Contracting Party shall issue prior special or general permits in accordance with paragraph (1) in respect of matter intended for dumping:
(a) loaded in its territory;
(b) loaded by a vessel or aircraft registered in its territory or flying its flag, when the loading occurs in the territory of a State not party to this Convention.

3. In issuing permits under sub-paragraphs (1) (a) and (b) above, the appropriate authority or authorities shall comply with Annex III, together with such additional criteria, measures and requirements as they may consider relevant.

4. Each Contracting Party, directly or through a Secretariat established under a regional agreement, shall report to the Organisation, and where appropriate to other Parties, the information specified in sub-paragraphs (c) and (d) of paragraph (1) above, and the criteria, measures and requirements it adopts in accordance with paragraph (3) above. The

kvæmt 3. tölulið hér að ofan. Skulu aðilar ráðgast hver við annan og koma sér saman um aðferðina, er fylgja skal, og eðli slíkra skýrslna.

7. gr.

1. Sérhver samningsaðili skal beita viðhlítandi ráðum til að framfylgja samningi þessum gagnvart öllum:
a) skipum og flugvélum, sem skráð eru á landsvæði hans eða sigla undir fána hans;
b) skipum og flugvélum, sem ferma á landsvæði eða í landhelgi hans efni ætluð til losunar;
c) skipum og flugvélum og föstum eða fljótandi pöllum, sem lögsaga hans nær til, enda megi ætla, að þar sé fengizt við losun.
2. Sérhver aðili skal gera viðeigandi ráðstafanir á landsvæði sínu til að stemma stigu við atferli, sem felur í sér brot á ákvæðum samnings þessa, og refsa fyrir það.
3. Aðilarnir eru sammála um að vinna saman að mótun reglna til að tryggja virka framkvæmd samnings þessa, einkum á úthafinu, og þá m. a. reglna um kærur í þeim tilvikum, er vart verður þeirrar losunar úr skipum eða flugvélum, sem telja verður brot á samningnum.
4. Samningur þessi tekur ekki til þeirra skipa og flugvéla, er eiga rétt á friðhelgi að þjóðarétti. Sérhver aðili skal þó sjá til þess með viðeigandi ráðstöfunum, að slík skip og flugvélar, sem eru í eigu hans eða hann rekur, fari að í samræmi við mark og mið samnings þessa, og skal hann láta stofnuninni í té vitneskju þar um.

5. Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á rétt nokkurs aðila til að gera í samræmi við meginreglur þjóðaréttar aðrar ráðstafanir í því skyni að girða fyrir losun á hafi úti.

8. gr.

Til þess að markmiðum samnings þessa verði enn frekar náð, skulu samningsaðilar, er hafa sameiginlegan hag af verndun hafsins og gæða þess á ákveðnum hnattsvæðum, leitast við, og þá með tilliti til sérstæðrar aðstöðu á hverju

procedure to be followed and the nature of such reports shall be agreed by the Parties in consultation.

Article VII

1. Each Contracting Party shall apply the measures required to implement the present Convention to all:
(a) vessels and aircraft registered in its territory or flying its flag;
(b) vessels and aircraft loading in its territory or territorial seas matter which is to be dumped;
(c) vessels and aircraft and fixed or floating platforms under its jurisdiction believed to be engaged in dumping.

2. Each Party shall take in its territory appropriate measures to prevent and punish conduct in contravention of the provisions of this Convention.

3. The Parties agree to co-operate in the development of procedures for the effective application of this Convention particularly on the high seas, including procedures for the reporting of vessels and aircraft observed dumping in contravention of the Convention.
4. This Convention shall not apply to those vessels and aircraft entitled to sovereign immunity under international law. However each Party shall ensure by the adoption of appropriate measures that such vessels and aircraft owned or operated by it act in a manner consistent with the object and purpose of this Convention, and shall inform the Organisation accordingly.
5. Nothing in this Convention shall affect the right of each Party to adopt other measures, in accordance with the principles of international law, to prevent dumping at sea.

Article VIII

In order to further the objectives of this Convention, the Contracting Parties with common interests to protect in the marine environment in a given geographical area shall endeavour, taking into account characteristic regional features, to

svæði, að gera með sér svæðissamninga um varnir gegn mengun, einkum þó vegna losunar, enda séu svæðissamningarnir í samræmi við samning þennan. Skulu aðilar að samningi þessum gera sér far um að fara eftir markmiðum og ákvæðum slíkra svæðissamninga, er stofnunin skal senda þeim tilkynningu um. Samningsaðilar skulu freista þess að taka höndum saman við aðila að svæðissamningum í því skyni að móta samræmdar reglur, sem aðilar að hinum einstöku samningum fari eftir. Samvinnu um eftirlit í varúðarskyni og rannsóknir skal gefa sérstakan gaum.

9. gr.

Samningsaðilar skulu í samvinnu við stofnunina og aðrar alþjóðastofnanir hvetja til stuðnings við þá aðila, er leita eftir honum í því skyni að:

a) þjálfa rannsókna- og tæknistarfslið;

b) afla nauðsynlegs tækjabúnaðar og skapa nauðsynlega aðstöðu til rannsókna og eftirlits í varúðarskyni;

c) losna við úrgangsefni eða vinna úr þeim, svo og gera aðrar ráðstafanir til að varna eða draga úr mengun af völdum losunar;

Helzt skal þetta gerast í viðkomandi löndum, en með því móti verður betur en ella stefnt að marki og miði samnings þessa.

10. gr.

Í samræmi við meginreglur þjóðaréttar um ábyrgð ríkja á þeim umhverfisspjöllum innan lögsögu annarra ríkja eða á öðrum svæðum, sem rakin verða til losunar hvers konar úrgangsefna og annarra efna, skuldbinda samningsaðilar sig til að móta reglur um ábyrgðarmat og lausn deilna út af losun.

11. gr.

Á fyrsta viðræðufundi sínum skulu samningsaðilar fjalla um reglur um lausn deilna varðandi túlkun og beitingu samnings þessa.

enter into regional agreements consistent with this Convention for the prevention of pollution, especially by dumping. The Contracting Parties to the present Convention shall endeavour to act consistently with the objectives and provisions of such regional agreements, which shall be notified to them by the Organisation. Contracting Parties shall seek to co-operate with the Parties to regional agreements in order to develop harmonized procedures to be followed by Contracting Parties to the different conventions concerned. Special attention shall be given to co-operation in the field of monitoring and scientific research.

Article IX

The Contracting Parties shall promote, through collaboration within the Organisation and other international bodies, support for those Parties which request it for:

(a) the training of scientific and technical personnel;

(b) the supply of necessary equipment and facilities for research and monitoring;

(c) the disposal and treatment of wastes and other measures to prevent or mitigate pollution caused by dumping;

preferably within the countries concerned, so furthering the aims and purposes of this Convention.

Article X

In accordance with the principles of international law regarding State responsibility for damage to the environment of other States or to any other area of the environment, caused by dumping of wastes and other matter of all kinds, the Contracting Parties undertake to develop procedures for the assessment of liability and the settlement of disputes regarding dumping.

Article XI

The Contracting Parties shall at their first consultative meeting consider procedures for the settlement of disputes concerning the interpretation and application of this Convention.

12. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til að styðja á vettvangi þar til bærra sérstofnana Sameinuðu þjóðanna og annarra alþjóðastofnana ráðstafanir til að vernda hafið og gæði þess gegn mengun af völdum:

a) kolvetna, þ. á m. olíu, og úrgangsefna, er frá þeim stafa;
b) annarra skaðlegra eða hættulegra efna, sem flutt eru með skipum, en þó ekki í losunartilgangi;
c) úrgangsefna, sem verða til við starfrækslu skipa, flugvéla, palla og annarra mannvirkja á hafi úti;
d) hvers kyns geislavirkra mengunarvalda, þ. á m. skipa;
e) efna, sem ætluð eru til notkunar í efnafræðilegum og líffræðilegum hernaði;
f) úrgangsefna eða annarra efna, er stafa beint eða óbeint frá könnun, nýtingu og nátengdri meðferð á jarðefnum á og í hafsbotni.

Aðilarnir munu og á vettvangi viðeigandi alþjóðastofnunar stuðla að ákvörðun merkjakerfis til notkunar á skipum, er fást við losun.

Article XII

The Contracting Parties pledge themselves to promote, within the competent specialised agencies and other international bodies, measures to protect the marine environment against pollution caused by:

(a) hydrocarbons, including oil, and their wastes;
(b) other noxious or hazardous matter transported by vessels for purposes other than dumping;
(c) wastes generated in the course of operation of vessels, aircraft, platforms and other man-made structures at sea;
(d) radio-active pollutants from all sources, including vessels;
(e) agents of chemical and biological warfare;
(f) wastes or other matter directly arising from, or related to the exploration, exploitation and associated off-shore processing of sea-bed mineral resources.

The Parties will also promote, within the appropriate international organisation, the codification of signals to be used by vessels engaged in dumping.

13. gr.

Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á hugsanlega bálkun og framþróun hafréttar á hafréttarráðstefnu Sameinuðu þjóðanna, sem kemur saman samkvæmt ályktun Allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna nr. 2750 C (XXV), né kröfur eða lagasjónarmið nokkurs ríkis nú eða í framtíðinni viðvíkjandi hafrétti og eðli og víðáttu lögsögu strandríkja og heimaríkja einstakra skipa. Samningsaðilar eru einhuga um að bera saman bækur sínar á fundi, er stofnunin skal boða til eftir hafréttarráðstefnuna og hvað sem öðru líður eigi síðar en árið 1976 í því skyni að skilgreina eðli og víðáttu réttar og skyldu strandríkja til að beita samningnum á sjávarbelti meðfram ströndum sínum.

Article XIII

Nothing in this Convention shall prejudice the codification and development of the law of the sea by the United Nations Conference on the Law of the Sea convened pursuant to Resolution 2750 C (XXV) of the General Assembly of the United Nations nor the present or future claims and legal views of any State concerning the law of the sea and the nature and extent of coastal and flag State jurisdiction. The Contracting Parties agree to consult at a meeting to be convened by the Organisation after the Law of the Sea Conference, and in any case not later than 1976, with a view to defining the nature and extent of the right and the responsibility of a coastal State to apply the Convention in a zone adjacent to its coast.

14. gr.

1. Ríkisstjórn Bretlands skal sem vörzluaðili samnings þessa kveðja samningsaðila til fundar eigi síðar en þremur mánuðum eftir gildistöku samningsins til að taka ákvarðanir um skipulagsmál.

2. Samningsaðilar skulu tilnefna hæfa stofnun, sem er til á þeim tíma, þegar fundurinn fer fram, til þess að annast skrifstofustörf með tilliti til samnings þessa. Sérhver sá aðili að samningi þessum, sem er ekki jafnframt aðili að þessari stofnun, skal leggja af mörkum viðeigandi skerf vegna kostnaðar stofnunarinnar við að framkvæma þessi skyldustörf.

3. Það skal teljast meðal skrifstofustarfa stofnunarinnar:

a) að kveðja saman viðræðufundi samningsaðila eigi sjaldnar en einu sinni á hverjum tveimur árum, svo og sérstaka fundi aðila, hvenær sem tveir þriðju aðilanna óska;

b) að undirbúa og aðstoða við mótun og framkvæmd reglna þeirra, sem vikið er að í 4. tölulið e) í þessari grein, og þá í samráði við samningsaðila og viðeigandi alþjóðastofnanir;

c) að athuga fyrirspurnir og upplýsingar frá samningsaðilum, ráðgast við þá og viðeigandi alþjóðastofnanir og gera tillögur til aðila um mál, sem samningur þessi tekur ekki sérstaklega til, en eru ekki fjarskyld efni hans;

d) að koma til hlutaðeigandi aðila öllum tilkynningum, sem stofnuninni berast samkvæmt 4. gr. 3. tölulið, 5. gr. 1. og 2. tölulið, 6. gr. 4. tölulið, 15. gr., 20. gr. og 21. gr.

Áður en til tilnefningar stofnunarinnar kemur, skulu störf þessi, eftir því sem nauðsyn ber til, framkvæmd af vörzluaðilanum, sem að þessu leyti skal vera ríkisstjórn Bretlands.

4. Á viðræðufundum eða sérstökum fundum samningsaðila skal framkvæmd

Article XIV

1. The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland as a depositary shall call a meeting of the Contracting Parties not later than three months after the entry into force of this Convention to decide on organisational matters.

2. The Contracting Parties shall designate a competent Organisation existing at the time of that meeting to be responsible for Secretariat duties in relation to this Convention. Any Party to this Convention not being a member of this Organisation shall make an appropriate contribution to the expenses incurred by the Organisation in performing these duties.

3. The Secretariat duties of the Organisation shall include:

(a) the convening of consultative meetings of the Contracting Parties not less frequently than once every two years and of special meetings of the Parties at any time on the request of two-thirds of the Parties;

(b) preparing and assisting, in consultation with the Contracting Parties and appropriate International Organisations, in the development and implementation of procedures referred to in sub-paragraph (4) (e) of this Article;

(c) considering enquiries by, and information from the Contracting Parties, consulting with them and with the appropriate International Organisations, and providing recommendations to the Parties on questions related to, but not specifically covered by the Convention;

(d) conveying to the Parties concerned all notifications received by the Organisation in accordance with Articles IV (3), V (1) and (2), VI (4), XV, XX and XXI.

Prior to the designation of the Organisation these functions shall, as necessary, be performed by the depositary, who for this purpose shall be the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

4. Consultative or special meetings of the Contracting Parties shall keep under

samnings þessa stöðugt vera til endurskoðunar og má þá m. a.:

a) endurskoða samning þennan og viðaukana við hann og samþykkja breytingar þar á í samræmi við 15. gr.;

b) fara þess á leit við viðeigandi vísindastofnun eða stofnanir, að þær hafi samstarf við aðila eða stofnunina um öll vísindaleg eða tæknileg atriði, er snerta samning þennan, einkum þó efni viðaukanna, og veiti ráð í því sambandi;

c) taka við skýrslum, sem gerðar hafa verið samkvæmt 6. gr. 4. tölulið, og athuga þær;

d) stuðla að samvinnu við svæðisstofnanir, sem láta sig skipta varnir gegn mengun hafsins, svo og samvinnu á milli þeirra;

e) móta eða samþykkja í samráði við viðeigandi alþjóðastofnanir þær aðferðir, sem getur í 5. gr. 2. tölulið og ná m. a. yfir grundvallarreglur til að ákvarða óvenjuleg tilvik og neyðartilvik, svo og aðferðir varðandi samráð og örugga losun efna í slíkum tilvikum, þ. á m. ákvörðun á hentugum losunarsvæðum, en loks gera tillögur viðvíkjandi framangreindu;

f) hugleiða hverjar þær aðgerðir aðrar, sem nauðsynlegar kunna að reynast.

5. Samningsaðilar skulu á fyrsta viðræðufundi sínum setja sér nauðsynleg fundarsköp.

15. gr.

1. a) Á þeim fundum samningsaðila, sem efnt er til samkvæmt 14. gr., má samþykkja breytingar á samningi þessum með atkvæðum tveggja þriðju viðstaddra. Breytingin skal ganga í gildi gagnvart þeim aðilum, er hafa samþykkt hana, á sextugasta degi eftir að tveir þriðju aðila hafa afhent stofnuninni til vörzlu skjal til staðfestu samþykki sínu á breytingunni. Að þeim tíma liðnum skal breytingin ganga í gildi gagnvart sérhverjum öðrum aðila þrjátíu dögum frá þeirri stundu, er hann afhendir samþykktarskjal sitt viðvíkjandi breytingunni til vörzlu.

continuing review the implementation of this Convention and may, **inter alia**:

(a) review and adopt amendments to this Convention and its Annexes in accordance with Article XV;

(b) invite the appropriate scientific body or bodies to collaborate with and to advise the Parties or the Organisation on any scientific or technical aspect relevant to this Convention, including particularly the content of the Annexes;

(c) receive and consider reports made pursuant to Article VI (4).

(d) promote co-operation with and between regional organisations concerned with the prevention of marine pollution;

(e) develop or adopt, in consultation with appropriate International Organisations, procedures referred to in Article V (2), including basic criteria for determining exceptional and emergency situations, and procedures for consultative advice and the safe disposal of matter in such circumstances, including the designation of appropriate dumping areas, and recommend accordingly;

(f) consider any additional action that may be required.

5. The Contracting Parties at their first consultative meeting shall establish rules of procedure as necessary.

Article XV

1. (a) At meetings of the Contracting Parties called in accordance with Article XIV amendments to this Convention may be adopted by a two-thirds majority of those present. An amendment shall enter into force for the Parties which have accepted it on the sixtieth day after two-thirds of the Parties shall have deposited an instrument of acceptance of the amendment with the Organisation. Thereafter the amendment shall enter into force for any other Party 30 days after that Party deposits its instrument of acceptance of the amendment.

b) Stofnunin skal tilkynna öllum samningsaðilum sérhverja beiðni um sérstakan fund samkvæmt 14. gr., svo og sérhverja breytingu, samþykkta á fundum aðila, ásamt deginum, þegar slík breyting gengur í gildi gagnvart hverjum einstökum aðila.

2. Breytingar á viðaukunum grundvallast á vísindalegum eða tæknilegum ástæðum. Skulu breytingar á viðaukunum, samþykktar af tveimur þriðju viðstaddra á fundi, sem kvatt hefur verið til samkvæmt 14. gr., ganga í gildi gagnvart sérhverjum samningsaðila, undireins og stofnuninni er tilkynnt samþykki hans, en gagnvart öllum öðrum aðilum hundrað dögum eftir samþykkt breytinga á fundinum, nema þeir lýsi því yfir fyrir lok hundrað daga frestsins, að þeir geti ekki fallizt á breytingu á þeim tíma. Aðilar skulu leitast við að kunngera stofnuninni samþykki sitt á breytingu, eins fljótt og auðið er eftir samþykkt hennar á fundi. Aðili getur hvenær sem er látið samþykki koma í stað fyrri andmælayfirlýsingar, og skal þá sú breyting, sem var áður andmælt, ganga í gildi gagnvart þeim aðila.

3. Samþykki eða andmælayfirlýsingu samkvæmt þessari grein skal gefa með því að koma skjali þar um í vörzlu hjá stofnuninni. Móttöku slíkra skjala skal stofnunin tilkynna öllum samningsaðilum.

4. Áður en til tilnefningar stofnunarinnar kemur, skal ríkisstjórn Bretlands sem einn vörzluaðila samnings þessa annast um stundarsakir skrifstofustörf þau, sem stofnuninni eru hér falin.

(b) The Organisation shall inform all Contracting Parties of any request made for a special meeting under Article XIV and of any amendments adopted at meetings of the Parties and of the date on which each such amendment enters into force for each Party.

2. Amendments to the Annexes will be based on scientific or technical considerations. Amendments to the Annexes approved by a two-thirds majority of those present at a meeting called in accordance with Article XIV shall enter into force for each Contracting Party immediately on notification of its acceptance to the Organisation and 100 days after approval by the meeting for all other Parties except for those which before the end of the 100 days make a declaration that they are not able to accept the amendment at that time. Parties should endeavour to signify their acceptance of an amendment to the Organisation as soon as possible after approval at a meeting. A Party may at any time substitute an acceptance for a previous declaration of objection and the amendment previously objected to shall thereupon enter into force for that Party.

3. An acceptance or declaration of objection under this Article shall be made by the deposit of an instrument with the Organisation. The Organisation shall notify all Contracting Parties of the receipt of such instruments.

4. Prior to the designation of the Organisation, the Secretarial functions herein attributed to it, shall be performed temporarily by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, as one of the depositaries of this Convention.

16. gr.

Samningur þessi skal á tímabilinu frá 29. desember 1972 til 31. desember 1973 liggja frammi til undirritunar af hálfu allra ríkja í Lundúnum, Mexíkóborg, Moskvu og Washington.

Article XVI

This Convention shall be open for signature by any State at London, Mexico City, Moskow and Washington from 29 December 1972 until 31 December 1973.

17. gr.

Samningur þessi er háður staðfestingu. Skulu staðfestingarskjölin afhent ríkis-

Article XVII

This Convention shall be subject to ratification. The instruments of ratifica-

stjórnum Bandaríkjanna, Bretlands, Mexíkós og Sovétríkjanna til vörzlu.

18. gr.

Eftir 31. desember 1973 skal sérhverju ríki heimilt að gerast aðili að samningi þessum. Aðildarskjölin skulu afhent ríkisstjórnum Bandaríkjanna, Bretlands, Mexíkós og Sovétríkjanna til vörzlu.

19. gr.

1. Samningur þessi skal ganga í gildi á þrítugasta degi eftir afhendingu fimmtánda staðfestingar- eða aðildarskjalsins til vörzlu.
2. Gagnvart sérhverjum samningsaðila, sem staðfestir samninginn eða gerist aðili að honum eftir afhendingu fimmtánda staðfestingar- eða aðildarskjalsins til vörzlu, skal samningurinn ganga í gildi á þrítugasta degi eftir afhendingu hans á staðfestingar- eða aðildarskjali sínu til vörzlu.

20. gr.

Vörzluaðilar skulu tilkynna samningsaðilum:

a) undirritanir undir samning þennan og afhendingu staðfestingar-, aðildar- eða uppsagnarskjala til vörzlu samkvæmt 16., 17., 18. og 21. gr., svo og

b) gildistökudag samnings þessa samkvæmt 19. gr.

21. gr.

Sérhver samningsaðili getur sagt samningi þessum upp og skal tilkynna vörzluaðila það með sex mánaða fyrirvara, en vörzluaðili skal tafarlaust láta alla aðila vita um slíka tilkynningu.

22. gr.

Frumriti samnings þessa, sem er gerður á ensku, frönsku, rússnesku og spænsku með jafngildum textum, skal komið í vörzlu ríkisstjórna Bandaríkjanna, Bretlands, Mexíkós, Sovétríkjanna og Bandaríkjanna til vörzlu.

tion shall be deposited with the Governments of Mexico, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America.

Article XVIII

After 31 December 1973, this Convention shall be open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Governments of Mexico, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America.

Article XIX

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the fifteenth instrument of ratification or accession.
2. For each Contracting Party ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the fifteenth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such Party of its instrument of ratification or accession.

Article XX

The depositaries shall inform Contracting Parties:

(a) of signatures to this Convention and of the deposit of instruments of ratification, accession or withdrawal, in accordance with Articles XVI, XVII, XVIII and XXI, and
(b) of the date on which this Convention will enter into force, in accordance with Article XIX.

Article XXI

Any Contracting Party may withdraw from this Convention by giving six months' notice in writing to a depositary, which shall promptly inform all Parties of such notice.

Article XXII

The original of this Convention of which the English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Governments of

lands, Mexíkós og Sovétríkjanna, en þær skulu senda öllum ríkjum staðfest eftirrit af því.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir fulltrúar, með fullu umboði frá ríkisstjórnum sínum, undirritað samning þennan.

GJÖRT í fjórum eintökum í Lundúnum, Mexíkóborg, Moskvu og Washington 29. desember 1972.

Mexico, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the United States of America who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorised thereto by their respective Governments have signed the present Convention.

DONE in quadruplicate at London, Mexico City, Moscow and Washington, this twenty-ninth day of December, 1972.

I. VIÐAUKI

1. Lífræn halógensambönd.
2. Kvikasilfur og kvikasilfursambönd.
3. Kadmíum og kadmíumsambönd.
4. Varanleg plastefni og önnur varanleg gerviefni, t. d. net og tóg, sem borizt geta þannig til á eða í sjó, að verulegri röskun valdi á fiskveiðum, siglingum eða öðrum lögmætum notum hafsins.

5. Hráolía, brennsluolía, þykk dísilolía, smurningsolíur, drifvökvar og allar blöndur einhverra framangreindra efna, enda séu þau sett um borð í losunartilgangi.
6. Úrgangsefni eða önnur efni, sem eru geislavirk í ríkum mæli og viðeigandi alþjóðastofnun á þessu sviði, nú sem stendur Alþjóðakjarnorkumálastofnunin, hefur metið óhæf til losunar vegna hættu fyrir heilsu manna eða af líffræðilegum eða öðrum ástæðum.
7. Efni, framleidd til notkunar í líffræðilegum eða efnafræðilegum hernaði, og þá án tillits til þess, í hvaða formi þau koma fyrir, t. d. föst efni, fljótandi, seigfljótandi, loftkennd eða kvik.
8. Framangreindir töluliðir þessa viðauka taka ekki til efna, sem verða fljótt skaðlaus fyrir sakir eðlisfræðilegra, efnafræðilegra eða líffræðilegra breytinga í hafinu, svo framarlega sem þau:
   i) gera ekki ætt sjávarmeti bragðvont eða
   ii) stofna ekki heilsu manna eða húsdýra í hættu.

Ef vafi leikur á skaðleysi efnis, skal aðili

ANNEX I

1. Organohalogen compounds.
2. Mercury and mercury compounds.
3. Cadmium and cadmium compounds.
4. Persistent plastics and other persistent synthetic materials, for example, netting and ropes, which may float or may remain in suspension in the sea in such a manner as to interfere materially with fishing, navigation or other legitimate uses of the sea.
5. Crude oil, fuel oil, heavy diesel oil, and lubricating oils, hydraulic fluids, and any mixtures containing any of these, taken on board for the purpose of dumping.
6. High-level radio-active wastes or other high-level radio-active matter, defined on public health, biological or other grounds, by the competent international body in this field, at present the International Atomic Energy Agency, as unsuitable for dumping at sea.
7. Materials in whatever form (e.g. solids, liquids, semi-liquids, gases or in a living state) produced for biological and chemical warfare.

8. The preceding paragraphs of this Annex do not apply to substances which are rapidly rendered harmless by physical, chemical or biological processes in the sea provided they do not:
   (i) make edible marine organisms unpalatable, or
   (ii) endanger human health or that of domestic animals.

The consultative procedure provided for

fara þær samráðsleiðir, sem 14. gr. gerir ráð fyrir.

9. Þessi viðauki tekur ekki til úrgangsefna eða annarra efna, t. d. holræsaeðju og botnskrans, ef þau hafa að geyma sem snefilefni þau efni, sem getið er í 1.—5. tölulið hér að ofan. Um slík úrgangsefni skulu ákvæði II. og III. viðauka gilda, eftir því sem við á.

II. VIÐAUKI

Eftirtalin efni og hlutir, þar sem sérstakrar varkárni um meðferð er þörf, eru greind með tilliti til 6. gr. 1. töluliðs a).

A. Úrgangsefni, sem hafa að geyma töluvert magn neðantalinna efna, en þau eru:

arsenik, blý, eir, sink } og sambönd þessara efna

lífræn kísilsambönd
sýaníð
flúoríð
skordýraeitur og annað vágestaeitur ásamt aukaefnum, enda komi I. viðauki ekki til greina hér.

B. Við útgáfu leyfa til losunar mikils magns af sýrum og lút skal taka tillit til þess, að í slíkum úrgangsefnum kunna að leynast þau efni, sem talin eru í A-lið, og þar að auki eftirfarandi efni:

beryllíum, króm, nikkel, vanadíum } og sambönd þessara efna

C. Gámar, brotamálmar og önnur fyrirferðarmikil úrgangsefni, sem hafna fyrirsjáanlega á hafsbotni og kunna að verða til mikils trafala við fiskveiðar og siglingar.

D. Geislavirk úrgangsefni eða önnur geislavirk efni, sem I. viðauki tekur ekki til. Við útgáfu leyfa til losunar þessara efna skulu samningsaðilar taka fullt tillit til tillagna viðeigandi alþjóðastofnunar á þessu sviði, að svo stöddu Alþjóðakjarnorkumálastofnunarinnar.

under Article XIV should be followed by a Party if there is doubt about the harmlessness of the substance.

9. This Annex does not apply to wastes or other materials (e.g. sewage sludges and dredged spoils) containing the matters referred to in paragraphs 1—5 above as trace contaminants. Such wastes shall be subject to the provisions of Annexes II and III as appropriate.

ANNEX II

The following substances and materials requiring special care are listed for the purposes of Article VI (1) (a).

A. Wastes containing significant amounts of the matters listed below:

arsenic, lead, copper, zinc } and their compounds

organosilicon compounds
cyanides
fluorides
pesticides and their by-products not covered in Annex I.

B. In the issue of permits for the dumping of large quantities of acids and alkalis, consideration shall be given to the possible presence in such wastes of the substances listed in paragraph A and to the following additional substances:

beryllium, chromium, nickel, vanadium } and their compounds

C. Containers, scrap metal and other bulky wastes liable to sink to the sea bottom which may present a serious obstacle to fishing or navigation.

D. Radio-active wastes or other radio-active matter not included in Annex I. In the issue of permits for the dumping of this matter, the Contracting Parties should take full account of the recommendations of the competent international body in this field, at present the International Atomic Energy Agency.

III. VIÐAUKI

Með skírskotun til 4. gr. 2. töluliðs skal tekið fram, að athugunaratriði við mótun reglna um útgáfu leyfa til losunar efna í hafið skulu m. a. vera:

A. Sérkenni og samsetning efna

1. Heildarmagn og venjuleg samsetning efna, sem losuð eru, t. d. á ári hverju.
2. Form, t. d. fast, leðjukennt, fljótandi eða loftkennt.
3. Eiginleikar: eðlisfræðilegir, t. d. uppleysanleiki og eðlisþyngd, efnafræðilegir og lífefnafræðilegir, t. d. súrefnisþörf og næringarsölt, og líffræðilegir, t. d. veiru-, gerla-, gersveppa- eða sníklaburður.
4. Eiturstyrkleiki.
5. Varanleiki: eðlisfræðilegur, efnafræðilegur og líffræðilegur.
6. Samsöfnun og líffræðileg ummyndun í lífefnum eða setlögum.
7. Næmleiki fyrir eðlisfræðilegum, efnafræðilegum og lífefnafræðilegum breytingum og gagnverkun við önnur uppleyst lífræn og ólífræn efni í hafinu og gæðum þess.
8. Líkur á því að valda skemmdum eða öðrum breytingum, er draga úr söluhæfni auðæfa hafsins, t. d. fisks og skeldýra.

B. Sérkenni losunarstaðar og losunaraðferð

1. Staður, t. d. hnit (kóordínatar) losunarsvæðis, dýpi og fjarlægð frá strönd, og afstaða til annarra svæða, t. d. þokkafullra svæða, hrygningar- og uppeldisstöðva, fiskimiða og vinnslusvæða nýtanlegra auðæfa.
2. Losunarhraði á ákveðnu tímabili, t. d. magn á dag, viku eða mánuði.

3. Pökkunar- og geymsluaðferðir, ef einhverjar eru.
4. Upphafsþynning, framkvæmd með fyrirhugaðri losunaraðferð.
5. Sérkenni dreifingar, t. d. áhrif strauma, sjávarfalla og vinda á láréttan tilflutning og lóðrétta blöndun.
6. Eiginleikar sjávar, t. d. hitastig, sýrustig (pH-gildi), selta, lagskipting, breytingar á súrefni vegna mengunar — uppleyst súrefni (DO), efnafræðileg súrefnis-

ANNEX III

Provisions to be considered in establishing criteria governing the issue of permits for the dumping of matter at sea, taking into account Article IV (2), include:

A. Characteristics and composition of the matter

1. Total amount and average composition of matter dumped (e.g. per year).
2. Form, e.g. solid, sludge, liquid, or gaseous.
3. Properties: physical (e.g. solubility and density), chemical and biochemical (e.g. oxygen demand, nutrients) and biological (e.g. presence of viruses, bacteria, yeasts, parasites).
4. Toxicity.
5. Persistence: physical, chemical and biological.
6. Accumulation and biotransformation in biological materials or sediments.
7. Susceptibility to physical, chemical and biochemical changes and interaction in the aquatic environment with other dissolved organic and inorganic materials.

8. Probability of production of taints or other changes reducing marketability of resources (fish, shellfish, etc.).

B. Characteristics of dumping site and method of deposit

1. Location (e.g. co-ordinates of the dumping area, depth and distance from the coast), location in relation to other areas (e.g. amenity areas, spawning, nursery and fishing areas and exploitable resources).
2. Rate of disposal per specific period (e.g. quantity per day, per week, per month).
3. Methods of packaging and containment, if any.
4. Initial dilution achieved by proposed method of release.
5. Dispersal characteristics (e.g. effects of currents, tides and wind on horizontal transport and vertical mixing).
6. Water characteristics (e.g. temperature, pH, salinity, stratification, oxygen indices of pollution — dissolved oxygen (DO), chemical oxygen demand (COD),

þörf (COD) og lífefnafræðileg súrefnisþörf (BOD) — köfnunarefni í formi lífrænna efna og jarðefna, þ. á m. ammoníaks, svif, önnur næringarefni og framleiðni.
7. Sérkenni botns, t. d. botnlögun, jarðefnafræðileg og jarðfræðileg einkenni og líffræðileg framleiðni.

8. Fyrri losanir á losunarsvæðinu, ef einhverjar eru, og áhrif þeirra, t. d. svörun þungra málma og magn lífræns kolefnis.
9. Við útgáfu losunarleyfis skulu samningsaðilar athuga, hvort nægilega traustur vísindalegur grundvöllur sé fyrir hendi til að meta afleiðingar losunarinnar í samræmi við ákvæði þessa viðauka, enda séu árstíðabreytingar hafðar í huga.

C. Almenn athugunaratriði og skilyrði

1. Hugsanleg áhrif á þokkafull svæði, en hér koma t. d. til álita reköld eða reki, grugg, ógeðfelld lykt, upplitun og froðumyndun.
2. Hugsanleg áhrif á lífið í hafinu, fiski- og skeldýrarækt, fiskistofna og fiskveiðar, vinnslu og ræktun þangs og þara.
3. Hugsanleg áhrif á önnur not hafsins, t. d. minni gæði vatns til iðnaðarþarfa, tæring mannvirkja undir yfirborði sjávar, tálmanir á starfrækslu skipa vegna rekalda, svo og á fiskveiðum eða siglingum, vegna þess að úrgangsefnum eða föstum hlutum er búinn staður á hafsbotni, og loks verndun svæða, sem eru sérlega mikilvæg í vísindalegu eða friðunarlegu tilliti.
4. Raunhæf tök á að grípa til annarra ráða til að meðhöndla efni, finna þeim samastað eða eyða á landi ellegar draga úr skaðsemi þeirra fyrir losun í hafið.

biochemical oxygen demand (BOD) — nitrogen present in organic and mineral form including ammonia, suspended matter, other nutrients and productivity).

7. Bottom characteristics (e.g. topography, geochemical and geological characteristics and biological productivity).
8. Existence and effects of other dumpings which have been made in the dumping area (e.g. heavy metal background reading and organic carbon content).
9. In issuing a permit for dumping, Contracting Parties should consider whether an adequate scientific basis exists for assessing the consequences of such dumping, as outlined in this Annex, taking into account seasonal variations.

C. General considerations and conditions

1. Possible effects on amenities (e.g. presence of floating or stranded material, turbidity, objectionable odour, discolouration and foaming).
2. Possible effects on marine life, fish and shellfish culture, fish stocks and fisheries, seaweed harvesting and culture.
3. Possible effects on other uses of the sea (e.g. impairment of water quality for industrial use, underwater corrosion of structures, interference with ship operations from floating materials, interference with fishing or navigation through deposit of waste or solid objects on the sea floor and protection of areas of special importance for scientific or conservation purposes).
4. The practical availability of alternative land-based methods of treatment, disposal or elimination, or of treatment to render the matter less harmful for dumping at sea.

LÖG

um norrænan tækni -og iðnþróunarsjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samning ríkisstjórna Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um stofnun norræns tækni- og iðnþróunarsjóðs, sem gerður var í Osló 20. febrúar 1973. Texti samningsins fylgir lögum þessum og telst hluti af þeim, og skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

2. gr.

Sjóðurinn er undanþeginn opinberum gjöldum og sköttum hér á landi.

Sjóðurinn er undanþeginn stimpilgjöldum af lánum og öðrum fjárskuldbindingum, er hann kann að taka á sig hér á landi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um norrænan tækni- og iðnþróunarsjóð.

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar hafa ákveðið að stofna norrænan tækni- og iðnþróunarsjóð sem þátt í þróun samstarfs á sviði iðnaðar og hafa gert með sér svofelldan samning:

Markmið.

1. grein.

Markmið sjóðsins er að styrkja og auka nýtingu á norrænum auðlindum á sviði tækni og iðnþróunar með því að efla og auka samstarf samningsaðilanna, svo og með því að styðja fjárhagslega framkvæmdir, sem hafa þýðingu fyrir tvö eða fleiri Norðurlandanna, og alþjóðlegar framkvæmdir, sem hafa þýðingu fyrir Norðurlönd í heild.

Fjármagn.

2. grein.

Fjármagn sjóðsins, sem upphaflega er 10 milljónir sænskra króna, er framlag að upphæð 2.2 milljónir sænskra króna frá Danmörku, 1.6 milljónir sænskra króna

frá Finnlandi, 0.1 milljón sænskra króna frá Íslandi, 1.6 milljónir sænskra króna frá Noregi og 4.5 milljónir sænskra króna frá Svíþjóð.

Norræna ráðherranefndin kveður á eftir þörf um áframhaldandi fjárframlög til sjóðsins og um rétt sjóðsins til þess að veita fjárhagsábyrgðir umfram fyrirliggjandi fjármagn og veita margra ára stuðning, jafnframt því sem nefndin skiptir framlögum til sjóðsins milli samningsaðila.

Starfsvið.

3. grein.

Ráðherranefndin ákveður almenna stefnuskrá og verkefnaröðun í starfsemi sjóðsins.

Ráðherranefndin ákveður stofnskrá sjóðsins.

4. grein.

Endurskoðandi þess ríkis, þar sem sjóðurinn er staðsettur, hefur eftirlit með fjármálum sjóðsins.

Ráðherranefndin gefur Norðurlandaráði árlega skýrslu um starfsemi sjóðsins.

Lokaákvæði.

5. grein.

Samning þennan skal fullgilda og skulu fullgildingarskjölin, svo skjótt sem við verður komið, afhent norska utanríkisráðuneytinu.

Samningur þessi skal varðveittur í norska utanríkisráðuneytinu, sem sendir hverjum samningsaðila staðfest afrit.

Samningurinn tekur gildi þann dag, er ráðherranefndin ákveður.

6. grein.

Æski einhver samningsaðila að segja samningnum upp, skal skrifleg tilkynning um það send ríkisstjórn Noregs, er tafarlaust skal skýra hinum samningsaðilunum frá því, svo og hvenær tilkynningin hafi borizt.

Samningurinn fellur úr gildi við lok þess almanaksárs, er einhver samningsaðila segir honum upp, svo framarlega að uppsagnartilkynningin hafi borizt norsku ríkisstjórninni eigi síðar en 30. júní það ár, en ella við lok næsta almanaksárs.

7. grein.

Eftir viðtöku uppsagnartilkynningar skulu allir samningsaðilar hafa samráð sín á milli um niðurfellingu þeirra réttinda og skyldna, sem samningsaðilum voru fengin samkvæmt samningnum.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess höfðu umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Osló, hinn 20. febrúar 1973, í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslenzku, norsku og sænsku, og skulu þeir textar allir jafngildir.

Fyrir ríkisstjórn Danmerkur
Ivar Nørgaard.

Fyrir ríkisstjórn Íslands
Ólafur Jóhannesson.

Fyrir ríkisstjórn Finnlands
Pekka Tarjanne.

Fyrir ríkisstjórn Noregs
Hallvard Eika.

Fyrir ríkisstjórn Svíþjóðar
Kjell-Olof Feldt.

LÖG

um breyting á lögum nr. 75 13. maí 1966, um Fiskveiðasjóð Íslands, sbr. lög nr. 33/1970.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Auk stofnfjár skv. 3. gr. skal fjáröflun til Fiskveiðasjóðs vera með eftirtöldum hætti:

a. vextir af lánum og öðrum kröfum,
b. útflutningsgjöld af sjávarafurðum, sem renna til sjóðsins lögum samkvæmt,
c. 1% af fob-verði útfluttra sjávarafurða (öðrum en þeim, sem koma frá hvalveiðum, selveiðum og hrognkelsaveiðum). Skal gjald þetta reiknað á sama hátt og annað útflutningsgjald af sömu vöru og skal það reiknað af sjávarafurðum, sem framleiddar eru á tímabilinu frá 1. júlí 1973 til 31. desember 1975,
d. til viðbótar framlagi til sjóðsins skv. c-lið greiðir ríkissjóður honum jafnháa fjárhæð árlega,
e. til viðbótar framlagi til sjóðsins skv. b—d-lið greiðir ríkissjóður honum árlega 35 milljónir króna,
f. lántökur innanlands og erlendis, sbr. þó 7. gr. laga nr. 30/1960.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Nr. 56. 27. apríl 1973.

LÖG

um heilbrigðisþjónustu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1.1. Allir landsmenn skulu eiga kost á fullkomnustu heilbrigðisþjónustu, sem á hverjum tíma eru tök á að veita til verndar andlegri, líkamlegri og félagslegri heilbrigði.

1.2. Heilbrigðisþjónusta tekur til hvers kyns heilsugæzlu, heilbrigðiseftirlits, læknisaðgerða, lækninga í sjúkrahúsum og endurhæfingarstarfs.

1.3. Ráðherra heilbrigðis- og tryggingamála sér um, að heilbrigðisþjónusta sé eins góð og þekking og reynsla leyfir og í samræmi við lög og reglugerðir.

I. KAFLI
Yfirstjórn.

2. gr.

2.1. Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið fer með yfirstjórn heilbrigðismála.
2.2. Ráðuneytisstjóri stýrir ráðuneytinu undir yfirstjórn ráðherra.

3. gr.

3.1. Landlæknir er ráðunautur ráðherra og ríkisstjórnar um allt, er varðar heilbrigðismál, og annast framkvæmd tiltekinna málaflokka f. h. ráðherra samkvæmt lögum, reglum og venjum, er þar um gilda. Hann hefur eftirlit með starfi og starfsaðstöðu heilbrigðisstétta.
3.2. Forseti skipar landlækni. Hann skal vera sérmenntaður embættislæknir eða hafa jafngilda menntun til starfsins.
3.3. Ráðherra setur reglugerð um starf og stöðu landlæknis og embættis hans að höfðu samráði við Samtök heilbrigðisstétta, læknadeild Háskóla Íslands og Læknafélag Íslands. Í reglugerðinni skal kveða á um faglegt eftirlit landlæknis með heilbrigðisstofnunum, lyfjanotkun, heilbrigðiseftirliti og sóttvarnaráðstöfunum og einnig um sérhæft starfslið til þess að sinna þeim verkefnum.
3.4. Landlækni er skylt að sinna kvörtunum eða kærum, er varða samskipti almennings og heilbrigðisstétta.

4. gr.

4.1. Ráðuneytið annast framkvæmd mála fyrir hönd ráðherra og hefur eftirlit með því, að lögum og reglugerðum um framkvæmd heilbrigðismála sé framfylgt.

5. gr.

5.1. Ráðherra skal setja á stofn ráðgjafarnefnd um heilbrigðis- og almannatryggingamál: Heilbrigðisráð Íslands. Landlæknir er formaður ráðsins, en þessir aðilar tilnefna menn í það: læknadeild Háskóla Íslands, Læknafélag Íslands, Tannlæknafélag Íslands, Hjúkrunarfélag Íslands, Samband ísl. sveitarfélaga, tryggingaráð og stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs. Samtök heilbrigðisstétta tilnefna 2 menn í ráðið og ráðherra skipar 3 menn án tilnefningar. Ráðið skal starfa án þóknunar.
5.2. Skipun í ráðið er til þriggja ára. Í fyrsta sinn skal þó skipa 6 fyrsttöldu til fjögurra ára.
5.3. Ráðið er ráðgjafar- og umsagnaraðili um heilbrigðis- og almannatryggingamál. Heimilt er að skipta ráðinu í deildir eftir sérverkefnum. Ráðið setur sér starfsreglur, sem ráðherra staðfestir.

II. KAFLI
Um læknishéruð.

6. gr.

6.1. Á Íslandi skulu vera læknishéruð svo sem hér greinir:
1. **Reykjavíkurhérað** tekur yfir lögsagnarumdæmi Reykjavíkur og Seltjarnarneshrepp. Aðsetur héraðslæknis í Reykjavík.

2. **Suður- og Vesturlandshérað** tekur yfir svæðið frá Skeiðará að Kollafirði á Barðaströnd. Aðsetur héraðslæknis í Hafnarfirði.
3. **Vestfjarðahérað** tekur yfir svæðið frá Kollafirði að Geirólfsgnúpi á Ströndum. Aðsetur héraðslæknis á Ísafirði.
4. **Norðurlandshérað** tekur yfir svæðið frá Geirólfsgnúpi á Ströndum að Kollumúla. Aðsetur héraðslæknis á Akureyri.
5. **Austurlandshérað** tekur yfir svæðið frá Kollumúla að Skeiðará. Aðsetur héraðslæknis á Egilsstöðum.

7. gr.

7.1. Héraðslæknar skulu vera sérmenntaðir embættislæknar eða hafa menntun í félagslækningum og heilbrigðisfræðum, sem telst jafngild.
7.2. Þeir eru skipaðir í embætti af forseta að fenginni umsögn nefndar, sbr. 33. gr.

8. gr.

8.1. Héraðslæknar annast embættisstörf hver í sínu héraði undir umsjá landlæknis og í samvinnu við viðkomandi deildir ráðuneytis. Landlæknir skipuleggur skýrslugerðir héraðslækna, annarra lækna og heilbrigðisstofnana, innheimtir fyrirskipaðar skýrslur frá þessum aðilum og annast útgáfu heilbrigðisskýrslna landsins í samvinnu við viðkomandi deildir ráðuneytisins. Héraðslæknar hafa ekki skyldu til almennra læknisstarfa, nema svo sé fyrir mælt í skipunarbréfi, en heimild hafa þeir til slíkra starfa, ef sérstaklega stendur á og leyfi landlæknis kemur til.

9. gr.

9.1. Héraðslæknir sér um, að framfylgt sé lögum og reglum um heilbrigðismál í héraðinu. Hann hefur í héraðinu yfirumsjón með öllu heilbrigðisstarfi í umboði ráðuneytis, bæði á sjúkrahúsum, heilsugæzlustöðvum og annars staðar, þar sem slíkt starf fer fram. Hann annast samræmingu heilbrigðisstarfa í héraðinu og er ráðunautur ríkisvaldsins um öll heilbrigðismál héraðsins.
9.2. Ráðherra setur héraðslæknum erindisbréf, þar sem nánar er kveðið á um störf þeirra, réttindi og skyldur.

10. gr.

10.1. Kostnaður við embætti héraðslækna skal greiddur úr ríkissjóði.
10.2. Þeim skal tryggð starfsaðstaða fyrir sig og starfslið sitt á heilsugæzlustöð, þar sem þeir hafa aðsetur, og þeir skulu eiga kost á embættisbústað.
10.3. Ráðherra setur með reglugerð ákvæði um starfsaðstöðu og starfslið héraðslækna.

11. gr.

11.1. Héraðslæknar taka laun eftir launakerfi opinberra starfsmanna. Þeir skulu eiga rétt á staðaruppbót, þannig að laun þeirra séu á hverjum tíma í samræmi við laun lækna við sjúkrahús og heilsugæzlustöðvar.

12. gr.

12.1. Héraðslæknar skulu eiga rétt á 6 vikna leyfi annað hvert ár til rannsóknarstarfa og námsferða. Í slíku leyfi skulu þeir halda fullum launum og staðgengill vera launaður úr ríkissjóði. Þeir skulu og eiga rétt á að fá greiddan kostnað vegna ferða og námsdvalar á sama hátt og gildir um ferðir ríkisstarfsmanna erlendis og dvöl þeirra þar.
12.2. Læknaþing erlend og innlend skulu héraðslæknar sækja í samráði við landlækni og þá á kostnað ríkisins.
12.3. Ákvæði þessarar greinar skulu, eftir því sem við getur átt og ráðherra ákveður, einnig taka til annars fastráðins starfsliðs í heilbrigðisþjónustu.

III. KAFLI
Um heilsugæzlu.

13. gr.

13.1. Heilsugæzla merkir í þessum lögum heilsuverndarstarf og allt lækningastarf, sem unnið er vegna heilbrigðra og sjúkra, sem ekki dveljast í sjúkrahúsum.

14. gr.

14.1. Setja skal á stofn heilsugæzlustöðvar til þess að annast heilsugæzlu samkvæmt lögum þessum.

14.2. Þar sem aðstæður leyfa, skal heilsugæzlustöð vera í starfstengslum við sjúkrahús og þá ávallt rekin sem hluti af því, og í sömu byggingu, sé þess kostur.

14.3. Þar sem sjúkrahús er fyrir og afráðið er, að stofna skuli heilsugæzlustöð, skal byggja stöðina í starfstengslum við sjúkrahúsið, þannig að þjónustudeildir og starfslið nýtist fyrir hvort tveggja.

14.4. Þar sem afráðið verður samkvæmt lögum þessum að reisa heilsugæzlustöð og ekki er sjúkrahús á staðnum fyrir, skal kanna þörf héraðsins (umdæmisins) fyrir sjúkrahús, sbr. 35. gr., og hvort þörf sé fullnægt, einkum hvað viðvíkur hjúkrunar- og endurhæfingarheimilum, og haga framkvæmdum í samræmi við það.

15. gr.

15.1. Heilsugæzlustöðvar geta verið með tvennu móti: heilsugæzlustöð I (H 1), þar sem starfar einn læknir hið minnsta og annað starfslið samkvæmt reglugerð, sbr. grein 21.2., svo og heilsugæzlustöð II (H 2), þar sem starfa 2 læknar hið minnsta ásamt öðru starfsliði samkvæmt reglugerð.

15.2. Starfslið heilsugæzlustöðvar getur að hluta verið sameiginlegt með annarri heilbrigðisstofnun í starfstengslum við stöðina.

15.3. Lyfjaútibú eða lyfjaútsala samkv. 43. og 44. gr. lyfsölulaga eða lyfjasala undir eftirliti lækna stöðvarinnar skal jafnan vera á heilsugæzlustöð, ef lyfjabúð er ekki á staðnum.

16. gr.

16.1. Heilsugæzlustöðvar ein eða fleiri skulu vera í héruðum skv. 6. gr. Héruðum skal skipt í heilsugæzluumdæmi, og skulu stöðvar innan sama umdæmis hafa samstarf og veita hver annarri aðstoð og þjónustu, eftir því sem við verður komið. Heilsugæzluumdæmi og heilsugæzlustöðvar skulu vera í héruðum svo sem hér greinir:

16.2. **Reykjavíkurhérað.**

1. Í Reykjavík H 2, starfssvæði Reykjavík og Seltjarnarneshreppur.

16.3. **Suður- og Vesturlandshérað.**

1. **Víkurumdæmi.**
   a) Vík í Mýrdal H 1, starfssvæði Hvammshreppur, Dyrhólahreppur og Austur-Eyjafjallahreppur.
   b) Kirkjubæjarklaustur H 1, starfssvæði Hörgslandshreppur, Kirkjubæjarhreppur, Skaftártunguhreppur, Leiðvallarhreppur og Álftavershreppur.
2. **Hvolsvallarumdæmi** H 2, á Hvolsvelli, starfssvæði Vestur-Eyjafjallahreppur, Austur-Landeyjahreppur, Vestur-Landeyjahreppur, Fljótshlíðarhreppur, Hvolhreppur, Rangárvallahreppur, Landmannahreppur, Holtahreppur, Ásahreppur og Djúpárhreppur.

3. **Selfossumdæmi.**
   a) Laugarás H 2, starfssvæði Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur, Skeiðahreppur, Biskupstungnahreppur, Laugardalshreppur og Grímsneshreppur.
   b) Selfoss H 2, starfssvæði Villingaholtshreppur, Hraungerðishreppur, Gaulverjabæjarhreppur, Sandvíkurhreppur, Selfosshreppur, Grafningshreppur, Stokkseyrarhreppur, Eyrarbakkahreppur, Ölfushreppur, Hveragerðishreppur og Selvogshreppur.
4. **Vestmannaeyjaumdæmi.** Vestmannaeyjar H 2, starfssvæði Vestmannaeyjar.
5. **Keflavíkurumdæmi.** Keflavík H 2, starfssvæði Keflavíkurkaupstaður, Njarðvíkurhreppur, Gerðahreppur, Miðneshreppur, Hafnahreppur, Grindavíkurhreppur og Vatnsleysustrandarhreppur.
6. **Hafnarfjarðarumdæmi.** Hafnarfjörður H 2, starfssvæði Hafnarfjarðarkaupstaður, Garðahreppur og Bessastaðahreppur.
7. **Kópavogsumdæmi.** Kópavogur H 2, starfssvæði Kópavogskaupstaður.
8. **Álafossumdæmi.** Reykjalundur H 2, starfssvæði Þingvallahreppur, Mosfellshreppur, Kjalarneshreppur og Kjósarhreppur.
9. **Akranesumdæmi.** Akranes H 2, starfssvæði Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarstrandarhreppur, Skilmannahreppur, Innri-Akraneshreppur og Leirár- og Melahreppur.
10. **Borgarnesumdæmi.** Borgarnes H 2, starfssvæði Andakílshreppur, Skorradalshreppur, Lundarreykjadalshreppur, Reykholtsdalshreppur, Hálsahreppur, Hvítársíðuhreppur, Þverárhlíðarhreppur, Norðurárdalshreppur, Stafholtstungnahreppur, Borgarhreppur, Borgarneshreppur, Álftaneshreppur, Hraunhreppur, Kolbeinsstaðahreppur og Eyjahreppur.
11. **Ólafsvíkurumdæmi.** Ólafsvík H 2, starfssvæði Staðarsveit, Breiðuvíkurhreppur, Neshreppur, Ólafsvíkurhreppur og Fróðárhreppur.
12. **Stykkishólmsumdæmi.**
   a) Stykkishólmi H 2, starfssvæði Miklaholtshreppur, Eyrarsveit, Helgafellssveit, Stykkishólmshreppur, Skógarstrandarhreppur og Flateyjarhreppur.
   b) Búðardal H 2, starfssvæði Hörðudalshreppur, Miðdalahreppur, Haukadalshreppur, Laxárdalshreppur, Hvammshreppur, Fellsstrandarhreppur, Klofningshreppur, Skarðshreppur, Saurbæjarhreppur, Geiradalshreppur, Reykhólahreppur og Gufudalshreppur.

16.4. **Vestfjarðahérað.**

1. **Patreksfjarðarumdæmi.** Patreksfjörður H 2, starfssvæði Patrekshreppur, Tálknafjarðarhreppur, Ketildalahreppur, Suðurfjarðahreppur, Múlahreppur, Barðastrandarhreppur og Rauðasandshreppur.
2. **Ísafjarðarumdæmi.**
   a) Ísafjörður H 2, starfssvæði Ísafjarðarkaupstaður, Súðavíkurhreppur, Ögurhreppur, Reykjarfjarðarhreppur, Nauteyrarhreppur, Snæfjallahreppur og Suðureyrarhreppur.
   b) Á Þingeyri H 1, starfssvæði Þingeyrarhreppur, Mýrahreppur og Auðkúluhreppur.
   c) Flateyri H 1, starfssvæði Mosvallahreppur og Flateyrarhreppur.
   d) Í Bolungarvík H 1, starfssvæði Hólshreppur.

16.5. **Norðurlandshérað.**

1. **Hvammstangaumdæmi.**
   a) Í Hólmavík H 1, starfssvæði Kaldrananeshreppur, Hrófbergshreppur,

Hólmavíkurhreppur, Kirkjubólshreppur, Fellshreppur, Óspakseyrarhreppur og Árneshreppur.

b) Hvammstanga H 2, starfssvæði Bæjarhreppur, Staðarhreppur, Fremri-Torfustaðahreppur, Ytri-Torfustaðahreppur, Hvammstangahreppur, Kirkjuhvammshreppur, Þverárhreppur og Þorkelshólshreppur.

2. **Blönduósumdæmi.** Blönduós H 2, starfssvæði Áshreppur, Sveinsstaðahreppur, Torfalækjarhreppur, Blönduóshreppur, Svínavatnshreppur, Bólstaðarhlíðarhreppur, Engihlíðarhreppur, Vindhælishreppur, Höfðahreppur og Skagahreppur.

3. **Sauðárkróksumdæmi.** Sauðárkróki H 2, starfssvæði Sauðárkrókur, Skefilsstaðahreppur, Skarðshreppur, Staðarhreppur, Seyluhreppur, Lýtingsstaðahreppur, Akrahreppur, Rípurhreppur, Viðvíkurhreppur, Hólahreppur, Hofshreppur, Hofsóshreppur og Fellshreppur.

4. **Siglufjarðarumdæmi.** Siglufirði H 2, starfssvæði Siglufjörður, Haganeshreppur og Holtshreppur.

5. **Dalvíkurumdæmi.**

a) Á Ólafsfirði H 1, starfssvæði Ólafsfjarðarkaupstaður.

b) Á Dalvík H 2, starfssvæði Hríseyjarhreppur, Dalvíkurhreppur, Svarfaðardalshreppur og Árskógshreppur.

6. **Akureyrarumdæmi.** Akureyri H 2, starfssvæði Akureyrarkaupstaður, Arnarneshreppur, Skriðuhreppur, Öxnadalshreppur, Glæsibæjarhreppur, Hrafnagilshreppur, Saurbæjarhreppur, Öngulsstaðahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Grýtubakkahreppur, Hálshreppur og Grímseyjarhreppur.

7. **Húsavíkurumdæmi.** Húsavík H 2, starfssvæði Ljósavatnshreppur, Bárðdælahreppur, Skútustaðahreppur, Reykdælahreppur, Aðaldælahreppur, Reykjahreppur, Húsavíkurkaupstaður og Tjörneshreppur.

8. **Kópaskersumdæmi.** Kópasker H 1, starfssvæði Keldunesshreppur, Öxarfjarðarhreppur, Fjallahreppur og Presthólahreppur.

9. **Þórshafnarumdæmi.**

a) Á Þórshöfn H 2, starfssvæði Raufarhafnarhreppur, Skeggjastaðahreppur, Sauðaneshreppur, Þórshafnarhreppur og Svalbarðshreppur.

b) Á Vopnafirði H 1, starfssvæði Vopnafjarðarhreppur.

16.6. **Austurlandshérað.**

1. **Egilsstaðaumdæmi.**

a) Á Egilsstöðum H 2, starfssvæði Hlíðarhreppur, Jökuldalshreppur, Eiðahreppur, Vallahreppur, Egilsstaðahreppur, Skriðdalshreppur, Hjaltastaðahreppur, Borgarfjarðarhreppur, Loðmundarfjarðarhreppur, Tunguhreppur, Fellahreppur og Fljótsdalshreppur.

b) Á Seyðisfirði H 1, starfssvæði Seyðisfjarðarhreppur og Seyðisfjarðarkaupstaður.

2. **Norðfjarðarumdæmi.**

a) Í Neskaupstað H 2, starfssvæði Neskaupstaður, Mjóafjarðarhreppur og Norðfjarðarhreppur.

b) Á Eskifirði H 1, starfssvæði Helgustaðahreppur, Eskifjarðarhreppur og Reyðarfjarðarhreppur.

c) Á Fáskrúðsfirði H 1, starfssvæði Fáskrúðsfjarðarhreppur, Búðahreppur og Stöðvarhreppur.

3. **Hafnarumdæmi.**

a) Á Djúpavogi H 1, starfssvæði Beruneshreppur, Búlandshreppur, Geithellnahreppur og Breiðdalshreppur.

b) Á Höfn í Hornafirði H 2, starfssvæði Bæjarhreppur, Hafnarhreppur, Nesjahreppur, Mýrahreppur, Borgarhafnarhreppur og Hofshreppur.

17. gr.

17.1. Flokkun stöðva samkvæmt 16. grein er ráðherra heimilt að breyta með reglugerð, ef aðstæður breytast svo, að þess sé talin þörf.

18. gr.

18.1. Þrátt fyrir skiptingu landsins milli heilsugæzlustöðva, svo sem rakið er í 16. gr., skulu íbúar einstakra sveitarfélaga og byggðarlaga jafnan eiga rétt á að leita læknishjálpar til þeirrar heilsugæzlustöðvar eða læknismóttöku, sem þeir eiga auðveldast með að ná til hverju sinni.

19. gr.

19.1. Ráða skal héraðshjúkrunarkonur til starfa með héraðslæknum, sbr. 6. gr. — Héraðshjúkrunarkonur skulu hafa yfirumsjón með hjúkrunarstarfi í héraðinu í samráði við héraðslækni og deildarstjóra ráðuneytisins í hjúkrunarmálum.

19.2. Ráða skal hjúkrunarkonur og ljósmæður til starfa við heilsugæzlustöðvar.

19.3. Allar hjúkrunarkonur og ljósmæður, sem hér um ræðir, skulu skipaðar af ráðherra og taka laun úr ríkissjóði.

19.4. Stefnt skal að því, að héraðshjúkrunarkonur hafi sérmenntun í heilsuvernd og stjórnunarstörfum á sviði hjúkrunar og að hjúkrunarkonur á heilsugæzlustöðvum hafi sérmenntun í heilsuverndarstarfi, fæðingarfræði eða starfi hjúkrunarkonu á göngu- og slysadeildum.

20. gr.

20.1. Kostnaður við byggingu og búnað heilsugæzlustöðva svo og vegna aðstöðu til móttöku sjúklinga utan stöðva greiðist að 85% úr ríkissjóði, en að 15% af viðkomandi sveitarfélögum.

20.2. Íbúðarhúsnæði lækna, hjúkrunarkvenna og ljósmæðra telst hluti stöðvanna utan Stór-Reykjavíkursvæðisins og Akureyrar.

20.3. Ríkissjóður og sveitarfélög eru eigendur heilsugæzlustöðva í hlutfalli við fjárframlög, sbr. 20.1.

21. gr.

21.1. Á heilsugæzlustöð skal veita þjónustu, eftir því sem við á, svo sem hér segir:

1. Almenna læknisþjónustu, vaktþjónustu og vitjanir til sjúklinga.
2. Lækningarannsóknir.
3. Sérfræðilega læknisþjónustu og tannlækningar.
4. Heilsuvernd, svo sem:

a) Mæðravernd.
b) Ungbarna- og smábarnavernd.
c) Heimahjúkrun.
d) Skólaeftirlit.
e) Íþróttaeftirlit.
f) Atvinnusjúkdómaeftirlit.
g) Berklavarnir.
h) Kynsjúkdómavarnir.
i) Geðvernd, áfengis- og fíknilyfjavarnir.
j) Félagsráðgjöf.
k) Hópskoðanir og skipulagða sjúkdómaleit.
l) Sjónvernd og heyrnvernd.

Aðrar heilsuverndargreinar eftir ákvörðun ráðherra. Ráðherra getur og ákveðið, að heilbrigðiseftirlit hafi aðstöðu í heilsugæzlustöð.

21.2. Ráðherra setur með reglugerð ákvæði um stærð heilsugæzlustöðvar og fyrirkomulag, læknafjölda og sérmenntað starfslið, tækjabúnað og starfsháttu og fyrirkomulag heilsuverndarstarfs á hverjum stað, þar á meðal um móttöku sjúklinga utan stöðva. Ráðherra getur með reglugerð ákveðið að fjölga stöðvum í umdæmum að höfðu samráði við Læknafélag Íslands.

22. gr.

22.1. Rekstrarkostnaður heilsugæzlustöðva svo og kostnaður vegna aðstöðu lækna utan stöðva, annar en launakostnaður lækna, hjúkrunarkvenna og ljósmæðra, greiðist af þeim sveitarfélögum, sem hlut eiga að máli.

23. gr.

23.1. Stjórn heilsugæzlustöðvar I er þannig skipuð, að starfslið stöðvarinnar kýs einn mann, en tveir skulu kosnir af hlutaðeigandi sveitarstjórnum. Á heilsugæzlustöð II kýs starfslið tvo menn og sveitarstjórnir þrjá menn í stjórn stöðvarinnar. Kjörtímabil stjórna heilsugæzlustöðva er hið sama og sveitarstjórna. Heimilt er að stofna starfsmannaráð heilsugæzlustöðvar stjórninni til ráðuneytis.

23.2. Þegar heilsugæzlustöð er í starfstengslum við sjúkrahús, fer sjúkrahússtjórn, sbr. 32. gr., með stjórn allrar stofnunarinnar. Séu fleiri en ein stöð í sama sveitarfélagi, skulu þær vera undir sameiginlegri stjórn. Í Reykjavík skal Heilbrigðismálaráð fara með stjórn stöðva.

24. gr.

24.1. Læknar og tannlæknar, sem starfa við heilsugæzlustöðvar, skulu skipaðir af ráðherra. Þeir skulu taka laun með tvennu móti:

a) Föst laun fyrir gegningarskyldu, vaktþjónustu, heilsuverndarstarf og ráðgjafarþjónustu við heilbrigðiseftirlit.

b) Laun samkvæmt samningi stéttarfélaga lækna og tannlækna og Tryggingastofnunar ríkisins fyrir almenn læknisstörf og almennar tannlækningar.

IV. KAFLI
Um sjúkrahús.

25. gr.

25.1. Sjúkrahús er í lögum þessum hver sú stofnun, sem ætluð er sjúku fólki til dagvistunar eða fullrar vistunar og þar sem læknishjálp, hjúkrun og allur aðbúnaður er í samræmi við það, sem þessi lög og reglugerðir þar að lútandi krefjast.

26. gr.

26.1. Sjúkrahús skiptast í eftirfarandi flokka eftir tegund og þjónustu:

1. Svæðissjúkrahús er sjúkrahús, sem eitt sér eða í samvinnu við önnur veitir sérfræðiþjónustu í öllum eða nær öllum greinum læknisfræði, sem viðurkenndar eru hérlendis, og hefur aðgang að stoðdeildum og rannsóknardeildum til þess að annast þetta hlutverk.
2. Deildasjúkrahús er sjúkrahús, sem veitir sérhæfða meðferð í helztu greinum lyflæknisfræði, skurðlæknisfræði og geðsjúkdómafræði og hefur aðgang að stoðdeildum til að rækja það starf, svo sem röntgendeild, svæfingardeild, rannsóknadeild og endurhæfingardeild.
3. Almennt sjúkrahús er sjúkrahús, sem ekki hefur sérdeildir, en hefur á að skipa sérfræðingum eða almennum læknum og tekur við sjúklingum til

rannsóknar og meðferðar, en hefur einnig aðstöðu til vistunar langlegusjúklinga.

4. Hjúkrunar- og endurhæfingarheimili er vistheimili fyrir sjúklinga, sem búið er að sjúkdómsgreina, en þarfnast meðferðar, sem hægt er að veita utan almennra og sérhæfðra sjúkrahúsa.
5. Sjúkraskýli er húsrými í heilsugæzlustöð eða annars staðar, sem eingöngu er ætlað til gæzlu eða athugunar sjúklinga um skamman tíma.
6. Vinnu- og dvalarheimili eru stofnanir, sem taka til vistunar geðsjúklinga, drykkjusjúklinga, líkamlega bæklaða eða fávita, til dvalar eða starfs.
7. Gistiheimili er dvalarstaður sjúklinga, sem eru til meðferðar á öðru sjúkrahúsi, en geta eigi dvalizt í heimahúsum.

26.2. Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um flokkun sjúkrahúsa samkvæmt þessari grein, að höfðu samráði við Landssamband sjúkrahúsa, og ákveður jafnframt starfssvið og verkaskiptingu þeirra sjúkrahúsa, er starfa við gildistöku laganna. Þó skal í þeirri reglugerð ákveðið, að í hverju læknishéraði skuli vera a. m. k. eitt sjúkrahús samkvæmt tölulið 2 í 26.1., með þeim deildum, sem þar eru taldar og við verður komið.

27. gr.

27.1. Þegar bygging eða starfræksla nýs sjúkrahúss er ákveðin, skal starfssvið þess ákveðið í samræmi við ákvæði 26. greinar.

28. gr.

28.1. Enginn má setja á stofn eða reka undir neinu nafni sjúkrahús samkv. 26. gr., nema með leyfi ráðherra. Sama máli gegnir um hvers konar aðra starfsemi, sem talin er vera í lækningaskyni.

28.2. Sama máli gegnir um allar meiri háttar breytingar á húsakynnum og starfsemi slíkra stofnana.

29. gr.

29.1. Beiðni til ráðherra um rekstrarleyfi samkvæmt 28. gr. skulu fylgja upplýsingar um verksvið stofnunar, hvar henni er ætlaður staður, uppdrættir af byggingum, lóðum og umhverfi og afstöðu til nágrennis, ásamt lýsingu á húsakynnum. Enn fremur fylgi greinargerð um eigendur stofnunar og fjárhagsástæður og loks skýrsla um starfsáætlun, um stjórn, starfsfólk og rekstrarfyrirkomulag, hve mörgum sjúklingum stofnun þessari er ætlað að sinna eða hve mörgum vistmönnum að anna og með hvaða kjörum.

29.2. Ráðherra veitir því aðeins leyfið, að stofnunin fullnægi heilbrigðiskröfum og ætla megi, að hún geti leyst verkefni sitt á viðunandi hátt. Ætíð skal leita álits viðkomandi héraðslæknis á nauðsyn og gagnsemi stofnunar.

30. gr.

30.1. Heilbrigðisyfirvöld skulu eiga greiðan aðgang til eftirlits að stofnunum, sem um ræðir í þessum lögum.

31. gr.

31.1. Við hvert sjúkrahús samkvæmt 26. gr. skal starfa sérstakur sjúkrahúslæknir eða yfirlæknir og hjúkrunarmenntuð forstöðukona.

31.2. Á svæðis- og deildasjúkrahúsum skulu vera yfirlæknar sérgreina og yfirhjúkrunarkonur deilda.

31.3. Formaður læknaráðs svæðis- eða deildasjúkrahúss skal vera yfirlæknir allrar stofnunarinnar, nema stjórn sjúkrahúss ákveði annað.

31.4. Ráðherra setur með reglugerð, sbr. 26. gr., ákvæði um starfslið sjúkrahúsa í samræmi við starfssvið þeirra.

32. gr.

32.1. Sjúkrahús þau, er ríkið á eða starfrækir, skulu vera undir yfirstjórn sjúkrahúsmáladeildar ráðuneytis, en stjórn þeirra að öðru leyti falin 5 manna stjórnarnefnd. Nefndin skal skipuð þannig, að starfsmannaráð ríkisspítala, sbr. 34.3 gr., tilnefnir 2 menn, en ráðherra skipar 3 án tilnefningar og einn þeirra formann. Nefndin er skipuð til 4 ára, þó þannig að aldrei gangi nema 3 úr nefndinni í einu.

32.2. Sjúkrahúsum sveitarfélaga skal stjórnað af 5 manna stjórnum. Starfsmannaráð sjúkrahúsa kjósa 2 menn í stjórn og hlutaðeigandi sveitarstjórn eða stjórnir 3. Þegar um einkasjúkrahús eða sjálfseignarstofnun er að ræða, kýs starfsmannaráð 1 stjórnarmann, viðkomandi sveitarstjórn 1, en eigendur 3.

32.3. Yfirlæknar og forstöðukonur sjúkrahúsa skulu sitja stjórnarfundi og hafa þar tillögurétt og málfrelsi og yfirlæknar sérgreina, þegar málefni þeirra eru rædd.

32.4. Stefnt skal að því að ráða sérmenntaða sjúkrahússtjóra sem framkvæmdastjóra allra stærri sjúkrahúsa.

33. gr.

33.1. Ráðherra skipar 3 lækna í nefnd, er metur hæfni umsækjenda um stöðu landlæknis, stöður yfirlækna, sérfræðinga, héraðslækna og lækna heilsugæzlustöðva. Nefndin skal þannig skipuð: 1 tilnefndur af Læknafélagi Íslands, 1 tilnefndur af læknadeild Háskóla Íslands og landlæknir, og er hann jafnframt formaður nefndarinnar. Sömu aðilar tilnefni varamenn. Nefndin skal skipuð til þriggja ára. Umsögn nefndarinnar fer síðan til stjórnarnefndar viðkomandi sjúkrahúsa og heilsugæzlustöðva. Þegar um er að ræða stöður yfirlækna og sérfræðinga, hefur nefndin heimild til að kveðja 2 sérfræðinga sér til ráðuneytis. Nefndin skal hafa skilað rökstuddu áliti innan fjögurra vikna, frá því að umsóknarfresti lauk.

33.2. Yfirlæknar við sjúkrahús ríkisins og aðrar heilbrigðisstofnanir skulu skipaðir af ráðherra að fenginni umsögn nefndar, sbr. 33.1., og læknaráðs viðkomandi sjúkrahúss. Um ráðningarkjör yfirlækna fer eftir samningum milli stéttarfélags lækna og viðkomandi stofnana eða samningum um kjör opinberra starfsmanna.

33.3. Yfirlæknar annarra sjúkrahúsa skulu ráðnir af viðkomandi sjúkrahússtjórn að fenginni umsögn nefndar, sbr. 33.1., og læknaráðs viðkomandi sjúkrahúss, sé slíkt fyrir hendi.

33.4. Ráða má eða skipa hvern þann lækni til starfa samkvæmt þessari grein, sem hæfur hefur verið talinn.

33.5. Forstöðukonur við sjúkrahús ríkisins skulu skipaðar af ráðherra að fenginni umsögn sjúkrahússtjórnar. Forstöðukonur annarra sjúkrahúsa skulu ráðnar að fenginni umsögn hjúkrunarstjóra ráðuneytisins.

34. gr.

34.1. Við öll sjúkrahús, þar sem 3 læknar eða fleiri starfa og a. m. k. 2 eru í fullu starfi, skal starfa læknaráð. Læknaráð skal vera stjórnendum til ráðuneytis um öll læknisfræðileg atriði í rekstri sjúkrahússins, og ber stjórnendum að leita álits læknaráðs um allt, sem varðar læknisþjónustu sjúkrahússins.

34.2. Læknaráð setja sér starfsreglur, sem sjúkrahússtjórnir staðfesta.

34.3. Stofna skal við sjúkrahús sérstök starfsmannaráð sjúkrahúsa, þar sem starfshópar eiga fulltrúa.

34.4. Með reglugerð skal kveða á um reglur fulltrúakjörs og starfsreglur starfsmannaráða.

35. gr.

35.1. Ráðherra lætur gera áætlun um heilbrigðisstofnanir samkvæmt 16. og 26. grein. Gera skal áætlun til 10 ára í senn og endurskoða hana á tveggja ára fresti.

Leita skal umsagnar landlæknis um áætlunina. Þau umdæmi, þar sem erfitt er að halda uppi heilsugæzlu, skulu hafa forgang um byggingu heilsugæzlustöðva.

35.2. Framkvæmdaáætlun byggð á heildaráætlun skal árlega lögð fyrir Alþingi við gerð fjárlaga.

36. gr.

36.1. Ráðuneytið sér um framkvæmd áætlunar þeirrar, er um getur í 35. gr.

36.2. Ef einstök sveitarfélög eða aðrir aðilar óska eftir, getur ráðherra gert við þá samning um að taka að sér ákveðnar framkvæmdir eða annast rekstur ákveðinna stofnana.

36.3. Framlag ríkisins til sjúkrahúsbygginga, sem þannig er stofnað til, skal nema 85% af kostnaði við byggingu og búnað.

36.4. Ríkissjóður, sveitarfélög og aðrir eignaraðilar eru eigendur sjúkrahúss í réttu hlutfalli við framlög hvers og eins.

37. gr.

37.1. Þau sjúkrahús í eigu sveitarfélaga eða einkaaðila, sem starfandi eru við gildistöku þessara laga, skulu í hvívetna fylgja þeim starfsreglum, er þeim verða settar. Að öðru leyti verður rekstur þeirra óbreyttur, verði ekki um annað samið milli eigenda og ríkisins.

V. KAFLI
Ýmis ákvæði.

38. gr.

38.1. Ráðuneytið skal í samvinnu við menntamálaráðuneytið, Háskóla Íslands, landlækni og hin ýmsu stéttarsamtök heilbrigðisstarfsmanna, eftir því sem við á, stuðla að aukinni þekkingu og endurbótum á grunn- og framhaldsmenntun heilbrigðisstarfsmanna í samræmi við þarfir landsmanna á hverjum tíma. Skal það enn fremur í samvinnu við ofangreinda aðila stuðla að viðhaldsmenntun heilbrigðisstarfsmanna. Óski menntamálaráðuneytið og Háskóli Íslands eftir, skal heimilt að binda kennsluskyldu við Háskóla Íslands við ákveðnar stöður innan heilbrigðisþjónustunnar.

39. gr.

39.1. Ráðherra skal gera samkomulag við rannsóknastofnanir í sýkla- og veirufræði, eðlis- og efnafræði og lyfjafræði, svo að stofnanir heilbrigðiseftirlits, sem ekki reka eða hafa beinan aðgang að slíkum stofnunum, geti notið fullnægjandi rannsóknarþjónustu.

39.2. Verði ekki séð fyrir nefndri þjónustu með þessu móti á fullnægjandi hátt, skal ráðuneytið hafa forgöngu um lausn málsins með byggingu og starfrækslu slíkra rannsóknastofnana.

40. gr.

40.1. Ráðuneytið og landlæknir skulu hafa forgöngu um samvinnu þeirra aðila innanlands, sem starfa að heilbrigðis- og almannatryggingamálum, í samráði við utanríkisráðuneytið um eflingu samstarfs á sviði þessara mála við Norðurlönd, þjóðir Evrópu og á alþjóðavettvangi.

41. gr.

41.1. Öll ferðalög fastráðins starfsfólks, sem um ræðir í lögum þessum, skulu vera því að kostnaðarlausu, séu þau starfsins vegna, sbr. reglur um greiðslur kostnaðar vegna ferðalaga á vegum ríkisins, nr. 199/1970.

41.2. Reglur um bifreiðamál ríkisins, nr. 6/1970, skulu gilda um starfsmenn í heilbrigðisþjónustu, eftir því sem við getur átt.

42. gr.

42.1. Ráðuneytið gerir í samráði við samgönguráðuneyti og dóms- og kirkjumálaráðuneyti (vegamálastjóra, landhelgisgæzlu, flugmálastjóra) og landlækni áætlun um, hvernig bezt og öruggast verði séð um, að læknar komist frá heilsugæzlustöðvum til móttökustaða innan starfssvæðis, svo og um almennt sjúkraflug og neyðarþjónustu.

42.2. Ráðuneytið getur í þessu skyni gert samning við flugfélög um slíkar ferðir eða gerzt aðili að rekstri flugvélar eða þyrlu til þessara nota.

42.3. Á sama hátt gerir ráðuneytið í samráði við samgönguráðuneytið (póst- og símamálastjóra) áætlun um fjarskipta- og símaþjónustu í héruðum landsins, svo að tryggt sé, að landsmenn geti náð til læknis án tafar.

43. gr.

43.1. Heimilt er ráðuneytinu að fenginni umsögn læknadeildar Háskóla Íslands og landlæknis að veita læknastúdentum ríkisstyrki til náms gegn skuldbindingum um læknisþjónustu í strjálbýli að loknu námi. Nánari ákvæði um styrki þessa skal setja í reglugerð.

44. gr.

44.1. Læknishéraðasjóðum samkv. lögum nr. 82/1970, Bifreiðalánasjóði samkv. 14. gr. laga nr. 43/1965, svo og ónotuðum fjárveitingum samkv. 15. og 16. gr. sömu laga, skal slá saman í einn sjóð, Læknishéraðasjóð, og skal ríkissjóður leggja honum til við stofnun 5 milljónir króna.

44.2. Hlutverk sjóðsins skal vera að bæta læknisþjónustu í dreifbýli með þeim ráðum, sem tiltæk eru hverju sinni. Ráðherra veitir lán og styrki úr sjóðnum að fengnum tillögum landlæknis.

44.3. Árlegar tekjur sjóðsins skulu vera þau embættislaun héraðslækna og lækna við heilsugæzlustöðvar, sem ekki koma til greiðslu, vegna þess að læknar hafa ekki fengizt til starfanna, og auk þess skal árlega leggja sjóðnum fé á fjárlögum.

44.4. Ráðherra setur sjóðnum reglugerð.

45. gr.

45.1. Heimilt er að tengja við ákveðnar sérfræðings- og aðstoðarlæknisstöður við ríkisspítala kvöð um störf við heilsugæzlustöðvar, allt að 2 mánuðum á ári fyrir sérfræðinga og allt að 4 mánuðum fyrir aðstoðarlækna.

46. gr.

46.1. Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974. Jafnframt eru felld úr gildi sjúkrahúsalög, nr. 54/1964, læknaskipunarlög, nr. 43/1965, með áorðnum breytingum, heilsuverndarlög, nr. 44/1955, og lög um læknishéraðasjóði, nr. 82/1970, svo og önnur ákvæði laga, er fara í bág við þessi lög.

Ákvæði til bráðabirgða.

1. II. kafli laganna og gr. 19.1. taka ekki gildi fyrr en Alþingi ákveður. Meðan gildistöku þessara ákvæða er frestað, skal ráðherra skipa einn lækni í hverju heilsugæzluumdæmi til þess að gegna þeim embættisstörfum, sem tilgreind eru í II. kafla. Læknar þessir skulu vera starfandi við heilsugæzlustöðvar, þar sem því verður við komið. Þangað til þessir læknar hafa verið skipaðir, skulu borgar-

læknirinn í Reykjavík og héraðslæknar gegna núverandi embættisstörfum sínum. Ákvæði í 16. gr. 3., 2—3 skulu ekki koma til framkvæmda, nema ákvörðun Alþingis komi til. Á meðan skulu héraðslæknar á Hvolsvelli, Hellu, Selfossi, Laugarási, Eyrarbakka og Hveragerði gegna embættum sínum samkvæmt læknaskipunarlögum, nr. 43/1965, með áorðnum breytingum.

2. Til þess að koma á þeirri heilbrigðisþjónustu, sem ráðgerð er, skal úr ríkissjóði bjóða fram námsstyrki til heilbrigðisstarfsmanna, til þess að þeir geti aflað sér sérmenntunar. Námsstyrkir þessir skulu nægja fyrir skólagjöldum og dvalarkostnaði erlendis í allt að 1 ár.
3. Héraðslæknar á læknissetrum, sem leggja á niður, skulu flytjast til heilsugæzlustöðva, þegar aðstaða er fengin, en ella sitja á núverandi aðsetri. Meðan lögin eru að komast til fullra framkvæmda, er heimilt að ráða lækna og annað starfslið að heilsugæzlustöð með búsetu og starfsstað utan stöðvar. Heimilt er ráðherra að ráða hjúkrunarkonur til lækna utan heilsugæzlustöðva.
4. Heilsuverndarstarf skv. lögum nr. 44/1965, sbr. lög nr. 28/1957, skal haldast óbreytt frá því, sem er við gildistöku laganna, þar til heilsugæzlustöðvar hafa verið skipulagðar til að annast það.

Gjört í Reykjavík, 27. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

Nr. 57. 27. apríl 1973.

LÖG

um atvinnuleysistryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Skipulag og stjórn.

1. gr.

Bætur til þeirra, sem verða atvinnulausir, skulu greiddar úr atvinnuleysistryggingasjóði samkvæmt því, sem fyrir er mælt í lögum þessum.

Árlegar tekjur sjóðsins eru þessar:

a. Iðgjöld atvinnurekenda samkvæmt 5. gr.
b. Framlag frá sveitarfélögum samkvæmt 11. gr.
c. Framlag úr ríkissjóði samkvæmt 12. gr.
d. Vextir af innstæðufé sjóðsins og verðbréfum.

Tekjur samkvæmt staflíðum a—c og helmingur tekna samkv. d-lið skulu færðar á sérreikning verkalýðsfélaganna við sjóðinn.

2. gr.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs skipa 7 menn, tveir tilnefndir af Alþýðusambandi Íslands, einn tilnefndur af Vinnuveitendasambandi Íslands og 4 kosnir af sam-

einuðu Alþingi með hlutfallskosningu. Varamenn skulu vera jafnmargir og aðalmenn og valdir með sama hætti og þeir. Skipun stjórnar fer fram að loknum hverjum almennum alþingiskosningum.

Ráðherra skipar formann og varaformann sjóðsstjórnar úr hópi þeirra aðalmanna, sem valdir eru af sameinuðu Alþingi.

Ráðherra ákveður þóknun stjórnarnefndarmanna.

3. gr.

Tryggingastofnun ríkisins annast reikningshald og daglega afgreiðslu atvinnuleysistryggingasjóðs og skal sjóðurinn vera í vörzlum hennar. Handbært fé sjóðsins skal Tryggingastofnunin ávaxta, eftir því sem við verður komið, í lánastofnunum á þeim stöðum, þar sem fé sjóðsins fellur til. Ef handbært fé verður meira en ætla má nauðsynlegt til greiðslu bóta samkvæmt lögum þessum, er stjórn sjóðsins heimilt að ávaxta þann hluta fjárins í útlánum eða vaxtabréfum gegn ábyrgð ríkissjóðs eða annarri öruggri tryggingu.

4. gr.

Ákvæði laga þessara taka til verkalýðsfélaga, félagsmanna þeirra og allra atvinnurekenda innlendra og erlendra, sem reka atvinnu hér á landi.

Gjaldskyldur atvinnurekandi telst hver sá, er hefur í þjónustu sinni mann, 16 ára eða eldri, sem tekur laun samkvæmt kjarasamningi verkalýðsfélags eða samkvæmt gildandi launataxta verkalýðsfélags. Bændur eru þó ekki gjaldskyldir vegna vinnu, sem unnin er við búrekstur þeirra.

Nú stundar fullgildur félagsmaður verkalýðsfélags sjósókn á eigin fari, en vinnur einnig hjá gjaldskyldum atvinnurekendum, og verður hann þá gjaldskyldur vegna sinnar eigin atvinnu, ef hann lýsir því yfir á skattframtali sínu, að hann óski þess, og telji fram róðrafjölda sinn, og öðlast hann þá jafnframt bótarétt, samkvæmt því, sem fyrir er mælt í 15. gr.

Verkalýðsfélög teljast samkvæmt lögum þessum félög verkafólks, sem vinnur hvers konar daglaunavinnu, svo og annarra, sem vinna fyrir launum við sams konar vinnu, svo sem félög sjómanna, skrifstofufólks og afgreiðslufólks í verzlunum, starfsfólks við iðnað, flutninga á mönnum og vörum og þjónustu í veitingahúsum, starfsfólks í brauða- og mjólkurbúðum, og önnur sambærileg félög. Félög fastlaunaðra opinberra starfsmanna, lækna og annarra sambærilegra aðila teljast ekki til verkalýðsfélaga.

II. KAFLI
Iðgjöld og framlög.

5. gr.

Atvinnurekandi skal greiða iðgjald til atvinnuleysistryggingasjóðs, er sé 1% af útborguðu vikukaupi fyrir dagvinnu, samkv. 1. taxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík, vegna hverrar vinnuviku, er starfsmaður vinnur í þjónustu hans. Um ákvörðun á vinnuvikufjölda fer samkv. ákvæðum almannatryggingalaga um iðgjald atvinnurekenda til slysatrygginga.

Við ákvörðun iðgjalds skal miða við meðalkaup á s. l. ári samkv. umræddum taxta og skal það reiknað af Hagstofu Íslands.

Við ákvörðun iðgjalds samkv. 3. mgr. 4. gr. jafngildir hver róðrardagur 12 vinnustundum.

6. gr.

Iðgjöld atvinnurekenda samkvæmt 5. gr. skal skattstjóri leggja á með tekju- og eignarskatti og semja skrá um gjaldendur og upphæðir þær, sem þeir skulu greiða.

Iðgjöld þessi skulu innheimt í heilum krónum. Þó skulu iðgjöld af lögskráðum sjómönnum lögð á og innheimt fyrir fram af lögskráningarstjórum.

Framtalsskýrslur skulu þannig úr garði gerðar, að skýrt sé fram tekið, fyrir hversu margar vinnuvikur atvinnurekanda beri að greiða. Skulu skýrslurnar sýna tölu vinnuvikna í hverri starfsgrein og tilgreina það verkalýðsfélag, sem gert hefur samning eða sett taxta þann, sem hverjum launþega um sig er greitt eftir. Þyki vafi leika á, að framtal vinnuvikna sé rétt, skal áætla tölu þeirra eftir öðrum upplýsingum, er framtalið sýnir, en séu þær ófullnægjandi eða hafi framtali ekki verið skilað, þá eftir mati skattstjóra.

Skattfrjálsir aðilar, er hafa í þjónustu sinni launþega, sem unnið hafa tryggingarskyld störf, sbr. 4. gr., skulu senda hlutaðeigandi skattyfirvaldi framtöl um vinnuvikur á sama hátt og skattskyldir atvinnurekendur.

7. gr.

Þar sem eru fleiri verkalýðsfélög en eitt í umdæmi, skal fulltrúaráð félaganna, eða félögin sameiginlega, sé fulltrúaráð ekki til, fyrir lok hvers árs afhenda skattyfirvaldi skrá um þau verkalýðsfélög, sem starfandi eru í umdæminu, ásamt upplýsingum um, hverjar starfsgreinar heyri til hverju verkalýðsfélagi. Starfsgrein skal tilheyra því verkalýðsfélagi, sem gert hefur samning við atvinnurekendur eða sett launataxta, sem viðurkenndur er, varðandi launagreiðslur í starfsgreininni.

Að lokinni samningu iðgjaldaskrár, samkv. 6. gr., skal skattyfirvald skipta heildarupphæð iðgjaldanna eftir starfsgreinum á reikninga hinna einstöku verkalýðsfélaga á staðnum. Skipta skal úr iðgjöldum vegna utansveitarfólks, sem á heimilisfang á þeim stöðum, sem lög þessi taka til, sem síðan skal skipta eftir starfsgreinum á reikninga hinna einstöku verkalýðsfélaga þar. Sams konar skiptingu skulu skráningarstjórar, sbr. 6. gr. 1. mgr., gera. Gera skal skrá um skiptingu þessa, sem síðan skal send Tryggingastofnun ríkisins, sem færir iðgjöldin á sérreikning verkalýðsfélaganna við atvinnuleysistryggingasjóðinn samkvæmt skránni.

Ef skattyfirvaldi hefur ekki borizt skrá sú, sem um er rætt í 1. mgr. þessarar greinar, fyrir árslok, verða iðgjöld ekki færð á sérreikning félaganna við sjóðinn, en iðgjaldaupphæðin telst þá með stofnfé sjóðsins, ásamt framlagi ríkissjóðs.

8. gr.

Gjaldskrá samkvæmt 6. gr. skal liggja frammi almenningi til sýnis samtímis skattskránni.

Kæra má til skattstjóra og ríkisskattanefndar eftir sömu reglum og gilda um kærur út af tekjuskatti. Skattstjóri og ríkisskattanefnd skulu endurskoða og leiðrétta gjaldskrárnar með sama hætti og skrár um tekju- og eignarskatt.

Gjalddagar iðgjalda skulu ákveðnir í reglugerð.

9. gr.

Iðgjöld vegna sjómanna og stjórnenda ökutækja og aflvéla skulu hvíla sem lögveð á hlutaðeigandi skipum, ökutækjum og aflvélum og ganga fyrir öllum öðrum veðum en lögveðum fyrir gjöldum til ríkissjóðs og almannatrygginganna. Iðgjöld vegna byggingar húsa og annarra mannvirkja skulu og hafa sams konar veðrétt í eignum þessum.

10. gr.

Iðgjöld samkvæmt lögum þessum koma til frádráttar við ákvörðun skattskyldra tekna samkvæmt lögum um tekju- og eignarskatt.

11. gr.

Sveitarsjóður skal greiða framlag til atvinnuleysistryggingasjóðs jafnhátt álögðum iðgjöldum, sem samtals eru færð á sérreikning verkalýðsfélaganna í sveitarfélaginu. Framlagið skiptist milli sérreikninga félaganna og færist á þá með sama hætti og iðgjöldin.

Tryggingastofnun ríkisins tilkynnir innheimtumönnum, hverjum fyrir sitt umdæmi, hver eru framlög sveitarfélaganna í umdæminu, strax og henni hafa borizt skrár þær um skiptingu iðgjalda, sem um er rætt í 7. gr.

12. gr.

Ríkissjóður greiðir framlag til atvinnuleysistryggingasjóðs, er vera skal tvöfalt hærra en álögð iðgjöld atvinnurekenda. Upphæð þessari skal skipt á sérreikninga félaganna við sjóðinn og færð á þá með sama hætti og framlög sveitarfélaganna.

Áætlað ríkissjóðsframlag greiðist ársfjórðungslega eftir á, en fullnaðarskil skulu gerð, þegar iðgjöld atvinnurekenda hafa endanlega verið ákveðin.

13. gr.

Iðgjöld samkvæmt 6. gr. skulu innheimt af þeim innheimtumönnum ríkisins, sem innheimta tekju- og eignarskatt. Tryggingastofnun ríkisins innheimtir þó iðgjöld, sem ríkissjóði eða ríkisstofnunum ber að greiða. Skulu ákvæði laga nr. 68 15. júní 1971, um tekjuskatt og eignarskatt, þar á meðal um dráttarvexti og lögtaksrétt, gilda um innheimtu iðgjaldanna, að svo miklu leyti sem við getur átt.

Um innheimtulaun af iðgjöldum þessum fer eftir launalögum. Innheimtumenn ríkisins annast innheimtu á framlögum sveitarfélaga, sbr. 11. gr., án endurgjalds.

Innheimta skal framlög sveitarfélaganna ásamt manntalsgjöldum, og skal innheimta hjá hverju sveitarfélagi sömu fjárhæð og gjaldast á í sveitarfélaginu samtals samkvæmt 5. gr. Skulu innheimtumenn endurgreiða sveitarfélögunum það, sem þau kunna að hafa ofgreitt, eða innheimta það, sem kann að vera vangreitt, þegar fyrir liggur tilkynning frá Tryggingastofnun ríkisins um framlag þeirra samkvæmt 2. mgr. 11. greinar.

III. KAFLI
Um úthlutunarnefndir.

14. gr.

Úthlutun bótafjár fyrir hvert félag eða félagasamband sé undir stjórn nefndar, sem skipuð er 5 mönnum, þrem frá verkalýðsfélagi eða sambandi, einum af Vinnuveitendasambandi Íslands og einum af Vinnumálasambandi samvinnufélaganna. Ef ekki næst einróma samkomulag varðandi úrskurði um bótagreiðslur, getur hver einstakur nefndarmaður áfrýjað til stjórnar atvinnuleysistryggingasjóðs, sem fellir endanlegan úrskurð um málið. Sá, sem sækir um bætur, getur jafnan áfrýjað úrskurði úthlutunarnefndar til sjóðsstjórnar. Nefndirnar kjósa sér sjálfar formann og ritara.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs ákveður þóknun til nefndarmanna og úrskurðar reikninga um kostnað við nefndarstörfin, er hvort tveggja greiðist úr sérreikningi hlutaðeigandi félags við atvinnuleysistryggingasjóðinn. Sameiginlegur kostnaður, svo sem þóknun stjórnarnefndarmanna skv. 2. gr. og kostnaður Tryggingastofnunar ríkisins vegna starfa þeirra, sem henni eru falin með lögum þessum, greiðist af fé atvinnuleysistryggingasjóðs, og skal þeim kostnaði jafnað niður hlutfallslega miðað við tekjur, er koma á sérreikninga á árinu.

IV. KAFLI
Um bótarétt.

15. gr.

Rétt til bóta samkvæmt lögum þessum hafa þeir, sem fullnægja eftirtöldum skilyrðum:

a. eru orðnir 16 ára.
b. dvelja hérlendis.
c. eru fullgildir félagsmenn í verkalýðsfélögum.
d. hafa á síðustu 12 mánuðum stundað tryggingaskylda vinnu í a. m. k. 1032 dagvinnustundir, eða 516 dagvinnustundir ef um reglubundna hálfsdagsvinnu er að ræða, hvort tveggja greitt samkv. kjarasamningi eða taxta verkalýðsfélagsins. **Enginn getur öðlazt bótarétt vegna vinnu við störf, sem ekki eru tryggingaskyld.**

Skólafólk, sem stundar vinnu að námi loknu, telst hafa fullnægt ákvæði þessa stafliðs, hafi það á síðastliðnum 12 mánuðum stundað vinnu a. m. k. í þrjá mánuði og skólanám í sex mánuði.

Hafi sá, sem verður 16 ára, stundað áskilda vinnu fyrir og eftir að hann náði 16 ára aldri, öðlast hann rétt til bóta, ef hann hefur unnið a. m. k. þriðjung þessa dagvinnustundafjölda, eftir að hann varð 16 ára.

Hver róðrardagur við sjósókn, sbr. 3. mgr. 4. gr., telst 12 klukkustundir, en þó reiknast slík vinna samtals aldrei fleiri klukkustundir en nemur tvöföldum þeim vinnustundafjölda, sem umsækjandi hefur unnið tryggingaskylda dagvinnu hjá öðrum.

Sá, sem tekur starfi, sem ekki er tryggingarskylt samkv. lögum þessum, og stundar það allt að 24 mánuðum, missir ekki, að loknu því starfi, þann bótarétt, **sem hann kann að hafa áunnið sér, áður en hann tók starfinu. Bótaréttur glatast** heldur ekki, þó að umsækjandi hafi verið veikur um allt að tveggja ára skeið, enda sanni hann veikindi sín með læknisvottorði svo og vinnuhæfni sína, ef hann sækir um atvinnuleysisbætur að loknum veikindunum. Bótarétt getur enginn **öðlazt vegna atvinnuleysis, sem stafar af veikindum hans.**

Ákvæði þessarar mgr. gilda eftir því sem við á um þá, sem taldir eru í d-lið 16. gr.

Sá, sem gengur undir starfsþjálfun eða sækir námskeið til þess að öðlast hæfni til að stunda ný störf, nýtur á meðan atvinnuleysisbóta í allt að 30 daga virka, ef hann naut slíkra bóta þegar starfsþjálfunin eða veran á námskeiðinu hófst, sbr. þó 2. mgr. 17. gr.

Sá, sem öðlast bótarétt, samkv. grein þessari, heldur honum, að loknu bóta**tímabili, sbr. 2. mgr. 17. gr., þó að hann vegna atvinnuleysis hafi ekki stundað** vinnu svo sem áskilið er í upphafi þessa stafliðs, enda hafi hann gætt þess að láta skrá sig, sbr. síðustu mgr. þessarar greinar.

Elli- og örorkulífeyrisþegar öðlast því aðeins bótarétt, að loknu fyrsta bótatímabili, að þeir sanni vinnuhæfni sína með læknisvottorði.

e. sanna með vottorði vinnumiðlunar samkv. lögum um vinnumiðlun, að þeir hafi verið atvinnulausir einn eða fleiri heila vinnudaga.

Í þessu sambandi teljast ekki með þeir dagar, sem hlutaðeigandi hefur átt í verkfalli eða verkbanni, sbr. 16. gr. a-lið, eða notið atvinnuleysisbóta.

Til þess að öðlast bótarétt verður umsækjandi að láta skrá sig vikulega hjá vinnumiðlun, samkv. lögum nr. 52 9. apríl 1956, um vinnumiðlun, að viðlögðum **missi bótaréttar til næsta skráningardags. Geti umsækjandi ekki látið skrá sig** vegna þess, að hann er í vinnu eða veikur, skal hann láta skrá sig næsta dag, **sem hann getur, að viðlögðum missi bóta samkv. framansögðu. Óheimilt er að**

greiða bætur fyrir atvinnuleysistímabil, sem ekki hefur verið skráð hjá vinnumiðlun lögum samkvæmt.

16. gr.

Bætur greiðast ekki þeim, sem:

a. taka þátt í verkfalli eða verkbann nær til,
b. njóta slysa- eða sjúkradagpeninga samkvæmt lögum um almannatryggingar,
c. misst hafa vinnu af ástæðum, sem þeir eiga sjálfir sök á, svo sem drykkjuskaparóreglu,
d. sviptir eru frelsi sínu að opinberri tilhlutan,
e. ófærir eru til vinnu eða neita vinnu, er þeim býðst að tilhlutan vinnumiðlunarskrifstofu, samkv. lögum um vinnumiðlun, eða á annan hátt, svo að sannað sé, þó því aðeins að ekki hvíli verkfall eða verkbann á vinnunni og kaupgjald og vinnutími séu í samræmi við kjarasamninga eða taxta hlutaðeigandi verkalýðsfélags, og ekki sé annað vanhæfi á vinnunni. Vanhæfi á vinnu verður aðeins sannað með læknisvottorði, sem kveður á um það, að bótaþegi geti ekki af heilsufarsástæðum stundað þá vinnu, sem hann á kost á. Bótaréttur glatast þó ekki, þó að hafnað sé vinnu í starfsgrein, sem umsækjandi hefur ekki áður stundað, enda fylgi slíkri starfsgrein verulega meiri áreynsla eða vosbúð en þeirri, sem hann áður stundaði. Þegar úthlutunarnefnd metur bótarétt, ef um er að ræða vinnu í öðru byggðarlagi, ber m. a. að taka tillit til heimilisástæðna umsækjanda. Þegar hafnað er vinnu í öðru byggðarlagi eða í annarri starfsgrein, samkvæmt ákvæðum þessa stafliðs, getur úthlutunarnefnd fellt niður bótagreiðslur, þegar umsækjandi hefur notið bóta í 4 vikur,
f. stundar vinnu í eigin þágu, sem hann hefur beinar tekjur af,
g. á maka, sem á síðustu 12 mánuðum hefur haft og hefur hærri tekjur en sem svarar tvöföldum dagvinnutaxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík. Regla þessi um hjón gildir einnig um karl og konu, sem búa saman og eru bæði ógift, ef þau hafa átt saman barn, eða konan er þunguð af hans völdum, eða sambúðin hefur varað í samfleytt tvö ár.

Sá, sem orðið hefur uppvís að því að reyna að afla sér bóta með því að gefa vísvitandi rangar upplýsingar um hagi sína, missir bótarétt. Fyrsta brot varðar bótamissi í 2 mánuði, annað brot í 2 ár og þriðja brot fyrir fullt og allt.

Fella skal niður bótagreiðslu, sbr. c-lið þessarar greinar, í 30 daga virka. Missi maður oftar rétt til bóta, samkvæmt þessum staflið, öðlast hann ekki bótarétt að nýju, nema sannað sé með vottorði vinnumiðlunar, að hann hafi stundað vinnu samfellt í 30 daga virka, eftir að hann fyrirgerði bótarétti sínum.

17. gr.

Sá, sem öðlast bótarétt samkv. 15. gr., sbr. 16. gr., á þegar rétt til bóta fyrir þá heilu daga, sem hann hefur verið atvinnulaus. Bætur greiðast þó ekki fyrir færri en þrjá atvinnuleysisdaga í senn.

Atvinnuleysisbætur greiðast fyrir alla daga nema laugardaga og sunnudaga og engum skulu greiddar slíkar bætur lengur en 130 daga á síðustu 12 mánuðum.

V. KAFLI
Um bótafjárhæðir.

18. gr.

Atvinnuleysisbætur miðast við laun fyrir 8 klst. dagvinnu, eins og þau eru á hverjum tíma, samkv. 2. taxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík og skulu vera sem hér segir:

a. Til kvænts manns eða giftrar konu, sem er aðalfyrirvinna heimilis 80% af áður greiddum launum. Nú eiga bæði hjónin rétt á bótum og greiðast þeim þá, hvoru um sig, bætur samkv. b-lið þessarar greinar. Bætur samkv. c-lið falla þá niður. Sama rétt til bóta og hjón hafa, samkv. grein þessari, einnig karl og kona, sem búa saman og eru bæði ógift, ef þau hafa átt barn saman, eða konan er þunguð af hans völdum, eða sambúðin hefur varað samfleytt í tvö ár.
b. Til einstaklings skal greiða á sama hátt 70% af launum.
c. Til bótaþega skal á sama hátt greiða 6.5% vegna hvers barns yngra en 17 ára, þar með talin börn utan heimilis, sem bótaþegi sannanlega greiðir með, samkv. meðlagsúrskurði eða skilnaðarbréfi. Aldrei skal þó greiða bætur vegna fleiri en þriggja barna til hvers bótaþega.

Atvinnuleysisbætur til þeirra, sem njóta örorkubóta samkv. lögum um almannatryggingar, greiðast aðeins að því marki sem þær eru hærri en bætur almannatrygginga. Með bótum almannatrygginga í þessu sambandi teljast barnalífeyrir og makabætur, sem bótaþegi atvinnuleysisbóta kann að fá greiddar.

Bótaþegi, sem öðlazt hefur bótarétt vegna hálfsdagsvinnu, sbr. d-lið 15. gr., skal fá greiddar hálfar bætur, sbr. a—c-lið þessarar greinar. Þó skal slíkur bótaþegi, sem stundað hefur heilsdagsvinnu síðasta mánuðinn, áður en bótagreiðslur hefjast, fá greiddar fullar bætur.

Eigi má gera fjárnám eða lögtak í bótafé samkv. lögum þessum né halda því til greiðslu opinberra gjalda.

VI. KAFLI
Um bótagreiðslur.

19. gr.

Bætur greiðast úr sérreikningi þess félags, sem bótaþegi telst til. Nú er fé eigi fyrir hendi á sérreikningi félags eða sambands til greiðslu bóta, og skal þá sjóðsstjórn lána stofnfé sjóðsins í þessu skyni. Ef einnig er þrotið stofnfé sjóðsins, er sjóðsstjórn heimilt að lána milli sérreikninga.

20. gr.

Umsóknir um bætur skulu ritaðar á eyðublöð, sem félagsmálaráðuneytið lætur gera. Skulu eyðublöð þessi þannig úr garði gerð, að þau skulu vera hvort tveggja í senn, skráningareyðublöð til afnota fyrir vinnumiðlun og umsóknareyðublað um bætur, sbr. 7. gr. laga nr. 52/1956, um vinnumiðlun. Skulu eyðublöð þessi fást hjá úthlutunarnefndum, skrifstofum Tryggingastofnunarinnar, umboðsmönnum hennar og annars staðar eftir því, sem henta þykir.

21. gr.

Úthlutunarnefnd gerir skrá um þá menn, er hún úrskurðar bætur. Sé ágreiningur um úthlutun, skal þess getið á skránni og tilgreint, í hverju ágreiningur sé fólginn. Skrá þessi skal send umboðsmönnum Tryggingastofnunarinnar (í Reykjavík, aðalskrifstofunni).

Úthlutunarnefnd annast sjálf greiðslu bóta, nema hún kjósi að fela Tryggingastofnuninni eða umboðsmönnum hennar bótagreiðslur. Að fenginni úthlutunarskrá, skal Tryggingastofnunin, að lokinni athugun sinni á skránni, sbr. 15.—18. gr. laga þessara, láta úthlutunarnefnd í té skrá um bæturnar ásamt nægilegu fé til greiðslu þeirra. Úthlutunarnefnd annast þá greiðslu bótanna til einstakra bótaþega, gegn kvittun þeirra á skrána. Að loknum bótagreiðslum skal úthlutunarnefnd afhenda Tryggingastofnuninni skrána.

VII. KAFLI
Um sérstök lán og styrki.

22. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að veita lán, sem verði vaxtalaus eða með lágum vöxtum um lengri eða skemmri tíma, til eflingar atvinnulífi á þeim stöðum, sem við eiga að stríða alvarlegt atvinnuleysi. Jafnframt er heimilt að ákveða, að lán þessi verði afborgunarlaus tiltekið árabil. Heimilt er að veita lán þessi gegn ábyrgð hlutaðeigandi sveitarfélags, þó að önnur trygging komi ekki til.

Sjóðsstjórn er heimilt að láta framkvæma athugun og rannsókn á staðháttum á þeim stöðum, sem lán eru veitt til samkvæmt þessari grein. Skal og jafnan leitað tillagna um úrbætur hjá þeim, sem falin hefur verið rannsókn og athugun vegna þessara lánveitinga, en slíkar tillögur skulu við það miðaðar að koma atvinnulífi hlutaðeigandi staða á traustan fót.

Sjóðsstjórn skal leita umsagnar Framkvæmdastofnunar ríkisins, áður en hún veitir lán samkvæmt þessari grein.

Sjóðsstjórninni er heimilt að ákveða lægri vexti en venjulega útlánsvexti af lánum til samtaka verkafólks og atvinnurekenda til að koma upp húsnæði fyrir félagsstarfsemi sína, þar með talin lán til orlofsheimila verkafólks.

23. gr.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs er heimilt að veita styrk úr sjóðnum til einstakra sveitarfélaga og vaxtalaus lán til annarra aðila, sem bókfæra skal á sérreikninga hlutaðeigandi verkalýðsfélaga, ef fullnægt er öllum eftirfarandi skilyrðum:

a. að verulegt atvinnuleysi sé í hlutaðeigandi sveitarfélagi, sem útlit sé fyrir að verði langvarandi,
b. að sveitarfélagið eða lántakandi láti hefja vinnu við ákveðnar framkvæmdir og ráði í því skyni ákveðna tölu atvinnulausra á staðnum til ákveðins tíma,
c. sveitarfélagið eða lántakandi greiði laun fyrir þessa vinnu samkvæmt gildandi kjarasamningi eða taxta verkalýðsfélagsins,
d. hlutaðeigandi verkalýðsfélag og vinnuveitendasamtök samþykki styrkveitinguna,
e. réttur atvinnuleysingja til bóta að framkvæmdum loknum verði hinn sami og hann var, þegar þeir hófu umrædda vinnu hjá sveitarfélaginu eða lántakanda, ef þeir verða þá atvinnulausir.

Sama gildir ef vinna fellur niður einhvern dag eða daga af veðurfarsástæðum, meðan framkvæmdir þessar standa yfir.

24. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að veita þátttakendum í viðurkenndum starfsþjálfunarnámskeiðum styrk, sem nema má allt að því jafnhárri fjárhæð og atvinnuleysisbætur eru samkvæmt 18. gr. a, fyrir hvern þátttakanda í slíkum starfsþjálfunarnámskeiðum að viðbættri þátttöku í ferðakostnaði og öðrum óhjákvæmilegum útgjöldum þátttakenda, sbr. þó 15. gr. d., 6. mgr.

Stjórn sjóðsins setur nánari reglur um veitingu framangreindra styrkja.

25. gr.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs getur veitt lán til þess að koma á fót vinnustöðvum fyrir öryrkja, sem nemur allt að 40% stofnkostnaðar slíkra stöðva. Lán þessi skulu vera til 20 ára og vera með 5% ársvöxtum.

Stjórninni er enn fremur heimilt að greiða þriðjung af rekstrarhalla þeim, sem verða kann af rekstri endurhæfingar- eða vinnustofu, enda hafi endurhæfingarráð lagt til, að slíkur styrkur verði veittur úr atvinnuleysistryggingasjóði.

Þá er stjórninni heimilt að verja fé úr atvinnuleysistryggingasjóði til endurþjálfunar starfsmannahópa, sem missa atvinnu sína vegna breyttra atvinnuhátta, í því skyni, að þeir verði færir til að taka upp ný störf.

26. gr.

Til lánveitinga og styrkja samkvæmt þessum kafla laganna er stjórn sjóðsins heimilt að verja allt að 40% af árlegum vaxtatekjum sjóðsins.

VIII. KAFLI

Ýmis ákvæði.

27. gr.

Úthlutunarnefnd getur leitað umsagnar tryggingayfirlæknis Tryggingastofnunar ríkisins um læknisvottorð, sbr. 15. gr. d og 16. gr. e, ef ástæða þykir til.

28. gr.

Ráðherra setur, að fengnum tillögum stjórnar atvinnuleysistryggingasjóðs, ákvæði með reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara að því er varðar störf úthlutunarnefnda og úthlutun bóta.

29. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar, svo og eftirtalin lög um breyting á þeim lögum: Lög nr. 2/1957, lög nr. 4/1959, lög nr. 21/1964, lög nr. 28/1966, lög nr. 95/1966, lög nr. 70/1969 og lög nr. 44/1970.

Ákvæði til bráðabirgða.

Á meðan kjararannsóknarnefnd starfar, skal kostnaður við störf nefndarinnar greiddur úr atvinnuleysistryggingasjóði. Reikningar yfir slíkan kostnað skulu samþykktir af forsætisráðherra.

Verði breyting á starfsemi kjararannsóknarnefndar, er ráðherra heimilt að samþykkja greiðslu kostnaðar af hliðstæðri starfsemi og kjararannsóknarnefnd hefur annazt, þótt ákveðið verði, að hún yrði unnin af öðrum aðilum.

Gjört í Reykjavík, 27. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

Nr. 58. 30. apríl 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins.

Forseti Íslands

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

B-liður 8. gr. orðist svo:

Lánsfjárhæðin má nema allt að kr. 800 000.00 á hverja íbúð, þó ekki meira en ¾

hlutum verðmætis íbúðar samkvæmt mati trúnaðarmanna Veðdeildar Landsbanka Íslands. Húsnæðismálastjórn getur, að fengnu samþykki ráðherra, árlega breytt lánsfjárhæð þessari til samræmis við breytingar á vísitölu byggingarkostnaðar.

Heimilt er að veita lán til byggingar leiguíbúða á vegum sveitarfélaga, er nemi allt að 80% af byggingarkostnaði, enda hafi hlutaðeigandi sveitarfélag ekki byggt íbúðir samkv. 1. grein laga nr. 97 22. desember 1965 og íbúar þess ekki átt kost á íbúðum, sem þar um ræðir. Lán þessi skulu vera til 33 ára, afborganalaus fyrstu þrjú árin, en endurgreiðast síðan á 30 árum. Að öðru leyti eru lánakjörin hin sömu og lánakjör Byggingarsjóðs ríkisins. Á næstu 5 árum er heimilt að veita slík lán út á allt að 1000 íbúðir. Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um úthlutun lána þessara.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

30. apríl 1973. Nr. 59.

LÖG

um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um Húsnæðismálastofnun ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsliður 2. mgr. A-liðar 8. gr. laganna orðist svo:

Húsnæðismálastjórn er heimilt, meðan á byggingartíma stendur, að veita framkvæmdalán til byggingarsamvinnufélaga samkvæmt C-lið 29. gr., svo og til byggingarmeistara, byggingarfyrirtækja, sveitarfélaga og annarra byggingaraðila, sem byggja íbúðir, er seldar verði fullgerðar til einstaklinga, sem fullnægja lánareglum húsnæðismálastjórnar.

2. gr.

Á eftir IV. kafla laganna komi nýr kafli, er verði V. kafli, 27.—35. gr., með fyrirsögninni: Um byggingarsamvinnufélög, og breytist núverandi töluröð kafla og greina í samræmi við það þannig, að V.—VI. kafli verða VI.—VII. kafli og 27.—33. gr. verða 36.—42. gr.

3. gr.

27. gr. laganna orðist svo:

Ákvæði þessa kafla taka til sérhvers félags, sem starfar á samvinnugrundvelli með því markmiði að reisa með sem hagfelldustum kjörum íbúðarhús fyrir félagsmenn sína til eigin afnota ásamt öðrum byggingum, sem teljast verða í eðlilegum tengslum við íbúðarhúsnæðið.

Tilgangur byggingarsamvinnufélags getur enn fremur verið eftirfarandi:

a. Að taka til ávöxtunar sparifé félagsmanna, er þeir hyggjast síðar nota til öflunar íbúðarhúsnæðis, sbr. A-lið 29. gr.

b. Að eiga aðild að fyrirtækjum með takmarkaðri ábyrgð, svo sem samvinnusamböndum samkvæmt lögum nr. 46 1937, um samvinnufélög, og hlutafélögum, enda starfi hlutaðeigandi fyrirtæki á sviði byggingariðnaðar eða að öðrum verkefnum, sem mikilvæg verða að teljast fyrir byggingarsamvinnufélagið.
c. Að útvega lán til byggingarframkvæmda þeirra, sem félagið annast.

Félag, sem ákvæði þessa kafla taka til, skal í nafni sínu hafa orðið „byggingarsamvinnufélag", og jafnframt er öðrum félögum óheimilt að bera slíkt heiti.

4. gr.

28. gr. laganna orðist svo:

Um félagsstofnun, skrásetningu, félagsstjórn og félagsslit byggingarsamvinnufélags fer, eftir því sem við getur átt, eftir ákvæðum laga nr. 46/1937, um samvinnufélög. Lágmarkstala stofnenda skal vera 10 manns, en í þeim sveitarfélögum, sem hafa yfir 15 þúsund íbúa, skal lágmarkstalan vera 50.

Óheimilt er að skrásetja byggingarsamvinnufélag, fyrr en samþykktir þess hafa verið staðfestar af félagsmálaráðuneytinu. Skal ráðuneytið gera fyrirmynd að samþykktum, er miði m. a. að því, að ákvæði um réttindi og skyldur einstakra félagsmanna og byggingarflokka, svo og ákvæði um fjárhagsáætlanir og tilhögun byggingarframkvæmda verði sem skýrust.

5. gr.

29. gr. laganna orðist svo:

Byggingarsamvinnufélagi sé aflað fjár:

A. Með frjálsum framlögum hvers félagsmanns í stofnsjóð, unz fjárhæð hans í sjóðnum nemur minnst ⅕ hluta andvirðis þess húsnæðis, sem ákveðið verður, að félagið komi upp fyrir hann. Þegar þessari fjárhæð er náð, fer um rétt félagsmanns til byggingar íbúðar eftir því, sem nánar verður ákveðið í samþykktum félags, enda gangi stofnsjóðsinneign hans upp í byggingarkostnaðinn.

Stofnsjóðsinnstæður félagsmanna skulu geymdar í Byggingarsjóði ríkisins, og skulu þær endurgreiddar að viðbættum vöxtum, þegar framkvæmdir hefjast í byggingarflokki viðkomandi félagsmanns. Vaxtakjör skulu vera þau sömu og eru á ársinnstæðubókum viðskiptabankanna á innstæðutímum.

Stofnsjóðsinnstæður falla til útborgunar við andlát félagsmanns, við gjaldþrot og við úrsögn úr félaginu, enda hafi hann fullnægt öllum skuldbindingum sínum við það. Við úrsögn úr félaginu skal félagsmaður þó aldrei fá endurgreidda hærri fjárhæð en innlög að viðbættum almennum sparisjóðsvöxtum hjá Landsbanka Íslands, en mismunur rennur í varasjóð félagsins.

B. Með árlegu gjaldi í rekstrarsjóð félagsins, sem ákveðið skal í samþykktum þess, og sé sjóði þessum varið til að standa straum af rekstrarkostnaði félagsins. Kostnaður við að reisa nýjar byggingar, þar með talinn kostnaður af auknum rekstri, meðan á undirbúningi byggingarframkvæmda, byggingarframkvæmdunum sjálfum og uppgjöri þeirra stendur, telst ekki rekstrarkostnaður í þessu sambandi.

C. Með framkvæmdalánum, sbr. A-lið 8. gr. Íbúðum, sem byggingarsamvinnufélagi er veitt framkvæmdalán til, skal að jafnaði skila fullgerðum, en þó skal húsnæðismálastjórn veita undanþágu frá því skilyrði, ef tryggilega er kveðið á um, hvernig lokafrágangi skuli hagað.

D. Með sölu veðskuldabréfa til veðdeildar Landsbanka Íslands, þó ekki yfir 80% af matsverði viðkomandi íbúða. Lán þessi greiðir veðdeildin með veðdeildarbréfum, sem nánar skal kveðið á um í reglugerð, sbr. 7. gr. laga nr. 11 1961, um Landsbanka Íslands. Veðdeildarbréf þessi skulu aðeins gefin út á nafn lífeyrissjóðs eða innlánsstofnunar, og fellur ríkisábyrgð niður, ef bréfin eru

framseld. Um skiptingu láns milli félagsmanna fer eftir ákvæðum samþykkta félagsins. Hver félagsmaður er ábyrgur fyrir sínum hluta lánsins.

Nú hefur félagsmaður lagt fram fé í stofnsjóð samkvæmt A-lið með reglubundnum hætti um a. m. k. þriggja ára skeið, áður en byggingarframkvæmdir hefjast, og samanlögð fjárhæð þessara innlaga án vaxta nemur a. m. k. 10% af áætluðum byggingarkostnaði, og skal hann þá auk almenns láns samkvæmt 8. gr. eiga rétt á, að Byggingarsjóður ríkisins kaupi af honum veðdeildarbréf samkvæmt þessum staflið fyrir fjárhæð, er sé jafnhá hinum reglubundnu framlögum, þó aldrei meira en 25% af áætluðum byggingarkostnaði. Enginn einstaklingur á rétt á slíku viðbótarláni nema einu sinni. Húsnæðismálastjórn setur nánari reglur um tilhögun framlaga þeirra, er veita þennan rétt.

E. Með varasjóðstillagi, er nemi 1% af byggingarkostnaði hverrar íbúðar. Til varasjóðs skulu enn fremur renna aðrar tekjur byggingarsamvinnufélags en þær, sem samkvæmt ákvæðum laga þessara renna í stofnsjóð eða rekstrarsjóð.

6. gr.

30. gr. laganna orðist svo:

Íbúðir byggingarsamvinnufélaga skulu uppfylla skilyrði húsnæðismálastjórnar um hámarksstærð samkvæmt E-lið 8. gr. Þær skulu gerðar úr varanlegu efni og hafa til að bera venjuleg nútímaþægindi.

Byggingarsamvinnufélag skal gera byggingarsamning við félagsmenn, áður en framkvæmdir hefjast. Í samningnum skal m. a. kveðið á um greiðslutilhögun, afhendingartíma og viðurlög við vanefndum. Þar skal enn fremur kveðið á um rétt félagsmanna byggingarflokksins til að fylgjast með framkvæmdum á byggingarstigi og vera með í ráðum.

Þegar nýr byggingarflokkur er stofnaður, skulu þeir, sem aðild eiga að honum, kjósa þrjá menn úr sínum hópi til þess að fylgjast með framkvæmdum og fjárreiðum byggingarflokksins. Þessir menn skulu hafa aðgang að öllum gögnum félagsins varðandi þeirra byggingarflokk, vera viðstaddir opnun tilboða og fylgjast með samningum við verktaka. Enn fremur skulu þeir ásamt löggiltum endurskoðanda yfirfara og stimpla með dagsetningu öll fylgiskjöl og árita reikninga byggingarflokksins. Þannig frágengnir skulu reikningar lagðir fyrir fund viðkomandi byggingarflokks til staðfestingar.

Félagsstjórn úrskurðar um skiptingu byggingarkostnaðar milli einstakra íbúðareigenda í samræmi við ákvæði byggingarsamnings og almennar reglur, ef til eru.

Nú óska fleiri félagsmenn að gerast aðilar að byggingarsamningi en unnt er að sinna, og skal þá umsækjendum raðað eftir því, í hvaða röð þeir uppfylltu skilyrði A-liðar 29. gr. um stofnframlag. Þeim, sem ekki hafa uppfyllt skilyrði þessi, áður en byggingarsamningur er gerður, skal raðað eftir þeirri röð, er þeir gengu í félagið.

Félagsmaður getur því aðeins gerzt aðili að byggingarsamningi, að hann sé fjárráða og eigi lögheimili innan þeirra sveitarfélaga, sem félagið nær til.

7. gr.

31. gr. laganna orðist svo:

Byggingarsamvinnufélag annast byggingarframkvæmdir í umboði félagsmanna hlutaðeigandi byggingarflokks, þar með talda samningagerð við verktaka og aðra í sambandi við þær. Kemur stjórn félagsins fram fyrir hönd íbúðareigenda í málum, sem rísa kunna í sambandi við framkvæmdirnar, unz íbúðirnar hafa verið afhentar, og heimilt er henni að taka að sér slíkan málarekstur á síðara stigi, ef íbúðareigendur bera fram skriflega beiðni þess efnis. Kostnaður við slík málaferli og úrbætur telst til sameiginlegs kostnaðar félagsmanna í hlutaðeigandi byggingarflokki og skal

jafnað niður á íbúðirnar eftir eignarhlutföllum. Heimilt er þó að ákveða, að varasjóður félagsins taki þátt í slíkum kostnaði, allt að þeirri fjárhæð, sem nemur framlagi hlutaðeigandi byggingarflokks til varasjóðs.

Byggingarsamvinnufélag verður ekki krafið skaðabóta af einstökum félagsmönnum eða byggingarflokki, nema tjón verði rakið til mistaka eða vanrækslu stjórnar eða framkvæmdastjóra félagsins.

8. gr.

32. gr. laganna orðist svo:

Ákveðið skal í samþykktum byggingarsamvinnufélags, að enginn, sem fengið hefur íbúð að tilhlutan félagsins, megi selja hana fyrstu fimm árin, frá því að byggingarframkvæmdir hófust, nema stjórnin hafi áður hafnað forkaupsrétti félagsins vegna, og eigi á þeim tíma leigja nema nokkurn hluta af íbúðinni. Þó getur eigandi að fengnu leyfi stjórnarinnar leigt heila íbúð um stundarsakir, ef sérstaklega stendur á. Söluverð íbúðar, hversu oft sem eigendaskipti kunna að verða, má á 5 ára tímabilinu aldrei vera hærra en kostnaðarverð hennar að viðbættri verðhækkun samkvæmt vísitölu byggingarkostnaðar, en að frádreginni hæfilegri fyrningu samkvæmt mati dómkvaddra manna. Sé um leigu að ræða, ákveður stjórn félagsins, hve há leigan megi vera.

Nú sannast, að félagsmaður hefur selt hús hærra verði en leyfilegt er samkvæmt 1. mgr., og rennur þá sá hluti söluverðs, sem er umfram hið löglega verð, til félagsins og leggst í varasjóð. Hefur félagið veð fyrir skuldinni í hinni seldu íbúð, næst á eftir áhvílandi veðum, sbr. 33. gr.

Nú neytir stjórn byggingarsamvinnufélags eigi forkaupsréttar, og er þá eiganda heimilt að selja eignina hverjum þeim manni, sem félagsstjórnin samþykkir, en þó verður kaupandi að gerast félagi í byggingarsamvinnufélaginu og hlíta samþykktum þess. Ekkja látins félagsmanns, börn hans og tengdabörn hafa forkaupsrétt að eigninni, enda gerist þau félagsmenn.

9. gr.

33. gr. laganna orðist svo:

Óheimilt er að veðsetja húseignir byggingarsamvinnufélaga fyrir hærri fjárhæð samtals en nemur 80% af brunabótamatsverði þeirra, enda verður eigi gert fjárnám í eignunum fyrir hærri fjárhæð.

10. gr.

34. gr. laganna orðist svo:

Húsnæðismálastofnun ríkisins skal vera stjórnum byggingarsamvinnufélaga til aðstoðar og leiðbeiningar við byggingarframkvæmdir og undirbúning þeirra, sbr. 3. gr. Stofnunin skal m. a. aðstoða við útvegun leigulóða og láta í té teikningar í samræmi við þá grein. Enn fremur skal hún með framkvæmdalánum samkvæmt A-lið 8. gr. stuðla að því, að unnt sé að bjóða út framkvæmdir.

Húsnæðismálastjórn skal hafa öruggt eftirlit með framkvæmdum og húsbyggingum samvinnufélaga. Skal þeim skylt að senda Húsnæðismálastofnuninni ársreikninga sína, og jafnan skal hún hafa aðgang að bókhaldi þeirra. Þá skal hún vinna að því að koma á samræmdum reglum um skiptingu byggingarkostnaðar milli einstakra íbúðareigenda.

11. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974 og taka til þeirra íbúða, sem þá hafa eigi verið afhentar eigendum. Frá sama tíma falla úr gildi lög nr. 36 1952, um opin-

bera aðstoð við byggingar íbúðarhúsa í kaupstöðum og kauptúnum. Þau lög gilda þó áfram um íbúðir á vegum byggingarsamvinnufélaga, sem hafizt hefur verið handa um að reisa eða veitt hafa verið lán til með ríkisábyrgð fyrir gildistöku laga þessara.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

30. apríl 1973. Nr. 60.

LÖG

um breyting á lögum nr. 68 15. júní 1971, um tekjuskatt og eignarskatt, og lögum nr. 7 23. marz 1972, um breyting á þeim lögum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsgr. 14. gr. laganna orðist svo:

Frá tekjum sjómanna lögskráðra á íslenzk skip skal draga kostnað vegna hlífðarfata. Frádrátturinn ákveðst 800 kr. á mánuði og miðast við þann vikufjölda, sem þeir eru háðir greiðslu slysatryggingariðgjalda hjá útgerðinni, enda ráðnir sem sjómenn.

2. gr.

Við 5. málsgr. 14. gr. laganna (sbr. 6. gr. l. nr. 7/1972) bætist nýr málsliður, svo hljóðandi: Þessi ákvæði eiga einnig við um hlutaráðna landmenn.

3. gr.

Við B-lið 15. gr. laganna bætist nýr málsliður:

Heildarfyrningarverð eigna skv. 2. tölulið A-liðs þessarar greinar má þó jafnan vera fasteignamatsverð, enda þótt kaup- eða kostnaðarverð hafi verið lægra.

4. gr.

19. gr. laganna orðist svo:

Skattskyldar eignir teljast með þeim takmörkunum, sem gerðar eru í 2. gr. 3. mgr. og 20. og 21. gr., fasteignir og lausafé skattgreiðanda ásamt hvers konar öðrum verðmætum eignarréttindum. Frá eignum skal draga, áður en skattur er á þær lagður, skuldir skattþegns. Til skuldar ber að telja m. a. ógreiddar uppbætur á keyptar afurðir og ógreiddan afslátt af seldum vörum við árslok, enda sé skattþegni skylt samkvæmt lögum, samþykktum sínum, ef um félag er að ræða, eða samningum að greiða viðskipta- eða félagsmanni sínum slíkan afslátt eða uppbætur. Þegar skattur greiðist samkvæmt 2. gr. 3. mgr., má þó aðeins draga frá þær skuldir, sem hvíla á þeim eignum, sem skattur er greiddur af. Eignirnar eru jafnt skattskyldar, hvort sem þær gefa af sér nokkrar tekjur eða ekki.

5. gr.

IV. liður 25. gr. laganna (sbr. 11. gr. laga nr. 7/1972) orðist svo:

Tekjuskatt þeirra manna, sem náð hafa 67 ára aldri á skattárinu, eða áttu rétt

til örorkulífeyris samkvæmt lögum nr. 67/1971, um almannatryggingar, skal lækka sem hér segir:

a. Tekjuskatt, 18 000 krónur eða lægri hjá einstaklingum og 26 000 krónur eða lægri hjá hjónum, skal fella niður.
b. Tekjuskatt einstaklinga á bilinu frá 18 000 til 72 000 krónur skal lækka um fjárhæð, sem nemur 18 000 krónum, að frádregnum þriðjungi þeirrar fjárhæðar, sem óskertur tekjuskattur er hærri en 18 000 krónur.
c. Tekjuskatt hjóna á bilinu frá 26 000 til 104 000 krónur skal lækka um fjárhæð, sem nemur 26 000 krónum, að frádregnum þriðjungi þeirrar fjárhæðar, sem óskertur tekjuskattur er hærri en 26 000 krónur.

6. gr.

VI. liður 25. gr. laganna (sbr. 11. gr. laga nr. 7/1972) fellur niður.

7. gr.

1. málsgr. 37. gr. laganna orðist svo:

Þegar framtalsfrestur er liðinn, skal skattstjóri leggja tekjuskatt og/eða eignarskatt á skattþegn samkvæmt framtali hans. Þó skal skattstjóri leiðrétta augljósar reikningsskekkjur í framtali svo og einstaka liði, ef þeir eru í ósamræmi við gildandi lög og fyrirmæli. Enn fremur skal skattstjóri leiðrétta einstaka liði, ef telja má, að óyggjandi upplýsingar séu fyrir hendi, en gera skal skattþegni strax viðvart um slíkar breytingar. Nú er framtalsskýrsla eða einstakir liðir hennar eða fylgigögn ófullnægjandi, óglögg eða tortryggileg, eða skattstjóri telur þurfa nánari skýringar á einhverju atriði, og skal hann þá skora á framteljanda að láta í té innan ákveðins tíma þau gögn öll, þar með talin bókhaldsgögn, sbr. 36. gr., er skattstjóri telur sér þörf á að fá, svo og skriflegar skýringar, og er framteljanda skylt að verða við áskorun skattstjóra. Fái skattstjóri fullnægjandi gögn og skýringar innan tiltekins tíma, leggur hann skatt á samkvæmt framtali og framkomnum gögnum og skýringum, sbr. þó 47. gr. Berist eigi svar frá framteljanda innan tiltekins tíma, skýringar hans eru ófullnægjandi, eigi eru send þau gögn, sem óskað er, eða send gögn eru ófullnægjandi, skal skattstjóri áætla tekjur og eign skattþegns svo ríflega, að eigi sé hætt við, að fjárhæðir séu áætlaðar lægri en þær eru í raun og veru, og ákveða skatta hans í samræmi við þá áætlun, sbr. þó einnig 47. gr. Áætlun skal tilkynna skattþegni skriflega. Ef eigi er kunnugt um dvalarstað framteljanda eða umboðsmanns hans, má skattstjóri áætla tekjur hans og eign án þess að gera honum viðvart.

8. gr.

46. gr. laganna orðist svo:

Gjalddagi tekju- og eignarskatts skal vera 1. ágúst ár hvert eða 1. dagur næsta mánaðar eftir álagningu, fari hún seinna fram. Lögreglustjórar — í Reykjavík Gjaldheimtan, sbr. reglugerð nr. 95/1962 — innheimta tekju- og eignarskatt. Sé skatturinn eigi greiddur áður en 2 mánuðir eru liðnir frá gjalddaga, skal greiða dráttarvexti til ríkissjóðs af því, sem ógreitt er, 1½% fyrir hvern mánuð eða brot úr mánuði, sem líður, talið frá og með gjalddaga, unz skatturinn er að fullu greiddur. Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett fyllri ákvæði um innheimtuna, svo sem að gjalddagar skuli vera fleiri en einn á ári, þar sem það þykir henta, um tilbúning og sölu skattmerkja og þess háttar. Einnig getur fjármálaráðherra með reglugerð skyldað kaupgreiðendur til að gefa skýrslur um mannahald og halda eftir og skila til innheimtumanns upp í þinggjöld manna hluta af kaupi þeirra til lúkningar gjöldunum, og má í reglugerðinni setja ítarlegri ákvæði um allt, er að þessu lýtur. Kaupgreiðandi

ábyrgist þá fé það, er hann hefur haldið eftir sem geymslufé. Fé þetta og gjöld, er ekki hefur verið haldið eftir vegna vanrækslu kaupgreiðanda, má taka lögtaki hjá honum sem eigin skattar væru. Nú vanrækir kaupgreiðandi að halda fé eftir upp í gjöldin, skila innheimtufé eða umkröfðum skýrslum, og má þá einnig beita sektum, ef eigi er úr bætt innan hæfilegs frests, er innheimtumaður ákveður. Nú skilar kaupgreiðandi ekki fé innan þess frests, sem þannig er ákveðinn, og ábyrgist hann þá einnig greiðslu dráttarvaxta, sem gjaldanda kunna að verða reiknaðir vegna vanskila á innheimtufé.

Innheimtumaður getur ekki krafið gjaldanda um þá fjárhæð, sem kaupgreiðandi hefur haldið eftir af launum hans til greiðslu skatta, þó að kaupgreiðandi hafi ekki staðið skil á greiðslunni til ríkissjóðs. Krafa ríkissjóðs í þrotabú kaupgreiðanda vegna slíkra greiðslna skal vera forgangskrafa og í skuldaröð með þeim kröfum, sem nefndar eru í a-lið 83. gr. laga nr. 3/1878, um skipti á dánarbúum og félagsbúum o. fl. Skattgreiðandi, sem ofgreitt hefur skatt til kaupgreiðanda samkv. þessari grein, á rétt á endurgreiðslu beint frá innheimtumanni, hvort sem kaupgreiðandi hefur greitt innheimtumanni skattinn eða ekki.

Þeir, sem hafa á hendi fjárforræði ólögráða manna, bera ábyrgð á skattgreiðslu þeirra. Um ábyrgð atvinnuveitenda á skattgreiðslu útlendinga, sem þeir hafa í þjónustu sinni, fer svo sem segir í 5. gr. laga nr. 22/1956.

Fjármálaráðherra getur með reglugerð ákveðið, að innheimta skuli fyrir fram upp í væntanleg þinggjöld yfirstandandi árs hjá hverjum gjaldanda fjárhæð, er nemi ákveðnum hluta þeirra þinggjalda, sem honum ber að greiða næstliðið ár. Við ákvörðun fyrirframgreiðslunnar skal gætt þeirra tekjubreytinga, sem orðið hafa, og almenns efnahagsástands í landinu. Ráðherra er heimilt að miða fyrirframgreiðslu skv. þessari málsgrein við hlutfall af tekjum yfirstandandi árs í stað hlutfalls af gjöldum næstliðins árs, telji hann þá aðferð betur henta. Þar sem innheimta opinberra gjalda er sameiginleg, sbr. lög nr. 68/1962, skulu heimildir þessarar mgr. taka með sama hætti til innheimtu annarra gjalda en þinggjalda.

Nú verður ljóst, þegar álagningu skatta lýkur, að gjaldandi hefur þegar greitt meira en álagða skatta, og skal þá endurgreiða það, sem ofgreitt var, ásamt ½% vöxtum fyrir hvern mánuð eða brot úr mánuði, sem fé var í vörzlu ríkissjóðs.

Nú breytir ríkisskattanefnd skatti svo seint, að tilkynning um það hefur eigi náð innheimtumanni fyrir gjalddaga skattsins, og skal hann þá innheimta eða endurgreiða þann skatt síðar.

Óheimilt er að slíta félagi og úthluta eignum þess, fyrr en opinberir skattar af tekjum þess og eignum hafa verið greiddir að fullu fyrir allan starfstíma félagsins.

9. gr.

52. gr. laganna orðist svo:

Heimilt er skattstjóra að taka til greina umsókn skattþegns um lækkun tekjuskatts, þegar svo stendur á sem hér segir:

1. Ef ellihrörleiki, veikindi, slys eða mannslát hafa skert gjaldþol skattþegns verulega.
2. Ef á framfæri skattþegns eru börn, sem haldin eru langvinnum sjúkdómum eða eru fötluð eða vangefin og valda framfærendum útgjöldum umfram venjulegan framfærslukostnað. Fallist skattstjóri á umsókn skattþegns, skulu tekjur hans til álagningar lækkaðar um eigi lægri fjárhæð en nemur barnafrádrætti samkvæmt 16. gr. fyrir hvert barn, sem þannig er ástatt um.
3. Ef skattþegn hefur foreldra eða aðra vandamenn sannanlega á framfæri sínu.
4. Ef skattþegn hefur haft veruleg útgjöld vegna menntunar barna sinna eldri en 16 ára.
5. Ef skattþegn hefur orðið fyrir verulegu eignatjóni af völdum náttúruhamfara,

eldsvoða eða búfjársjúkdóma, enda hafi hann ekki fengið tjón sitt bætt úr hendi annarra aðila.

6. Ef gjaldþol skattþegns hefur skerzt verulega vegna tapa á útistandandi kröfum, sem ekki stafa frá atvinnurekstri hans.
7. Ef skattþegn lætur af störfum vegna aldurs og gjaldþol hans skerðist verulega af þeim sökum.

Nánari ákvæði um skilyrði fyrir framangreindum ívilnunum skulu sett í reglugerð. Skattstjóri getur veitt ívilnanir samkvæmt þessari grein án umsóknar. Ákvörðun skattstjóra samkvæmt þessari grein má skjóta til ríkisskattstjóra, sem tekur endanlega ákvörðun í málinu. Ríkisskattstjóri skal sérstaklega fylgjast með ívilnunum þeim, sem skattstjórar veita samkvæmt þessari grein, og sjá til þess, að samræmis sé gætt og réttum reglum fylgt.

Greiði skattþegn, sem skattskyldur er hér á landi, samkvæmt ákvæðum I. kafla þessara laga, skatta af eignum sínum og tekjum, sem skattskyldar eru hér á landi, til ríkissjóðs eða opinberra aðila í ríki, sem Ísland hefur ekki gert við tvísköttunarsamning, er ríkisskattstjóra heimilt, samkvæmt umsókn skattþegns, að lækka tekjuskatt eða eignarskatt með hliðsjón af þessum skattgreiðslum.

10. gr.

53. gr. laganna orðist svo:

Skylt er að hækka eða lækka þær fjárhæðir, sem um ræðir í A- og D-liðum 13. gr., 14. gr. og 16. gr., svo og þrepin í skattstiga þeim, sem um ræðir í I. lið 25. gr. og fjárhæðir í IV. lið þeirrar gr., í samræmi við skattvísitölu, sem ákveðin skal í fjárlögum ár hvert.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda við álagningu skatta til ríkissjóðs fyrir skattárið 1972.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 61. 30. apríl 1973.

LÖG

um Iðnrekstrarsjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal sjóð til að stuðla að auknum útflutningi iðnaðarvarnings, breyttu skipulagi og aukinni framleiðni í íslenzkum iðnaði. Sjóðurinn skal vera sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins.

2. gr.

Sjóðurinn er undir yfirstjórn iðnaðarráðherra. Heimilt er ráðherra að fela banka eða annarri fjármálastofnun daglega afgreiðslu sjóðsins.

3. gr.

Stjórn sjóðsins skipa 5 menn og jafnmargir til vara skipaðir af iðnaðarráðherra til tveggja ára í senn.

Iðnaðarráðherra skipar formann sjóðsstjórnar án tilnefningar. Aðra stjórnarmenn skipar hann samkvæmt tilnefningu Sambands íslenzkra samvinnufélaga, Iðnþróunarsjóðs, Alþýðusambands Íslands og Félags íslenzkra iðnrekenda, er hvert tilnefni einn mann.

Varamenn skulu skipaðir á sama hátt til jafnlangs tíma.

4. gr.

Stjórnin hefur með höndum starfsemi sjóðsins og ráðstöfun fjármagns hans. Iðnaðarráðherra ákveður þóknun fyrir störf sjóðsstjórnar.

5. gr.

Stofnfé sjóðsins er:

1. Gengishagnaður skv. 3. og 4. mgr. 2. gr. laga nr. 97/1972.
2. Gengishagnaður á sérstökum reikningi ríkissjóðs hjá Seðlabankanum skv. síðustu málsgrein 5. gr. laga nr. 74/1968.
3. Framlög ríkissjóðs, 50 millj. kr. á ári, í fyrsta sinn 1973.

Annað ráðstöfunarfé sjóðsins er:

1. Vaxtatekjur.
2. Afborganir af veittum lánum.
3. Lántökur.
4. Aðrar tekjur.

Allur kostnaður við starfsemi sjóðsins greiðist af tekjum hans. Sjóðurinn er undanþeginn sköttum til ríkis og sveitarfélaga. Fé sjóðsins skal geyma á sérstökum reikningi í vörzlu Seðlabanka Íslands.

6. gr.

Hlutverk sjóðsins skal vera að styrkja útflutningsstarfsemi og erlenda markaðsöflun í þágu iðnaðarins m. a. með eftirfarandi aðgerðum:

að stuðla að aukinni ráðgjöf, þjálfun og tækniþjónustu með framlögum eða lánum til stofnana, sem starfa einvörðungu í þágu iðnaðarins,

að auka framleiðni með stuðningi við aðgerðir, sem stefna að aukningu afkasta í iðnaði, meiri sérhæfingu í framleiðslu iðnfyrirtækja og virkari stjórnun þeirra,

að hvetja til samvinnu og samruna iðnfyrirtækja með lánum eða styrkjum, í þeim tilgangi að byggja upp hagkvæmari rekstrareiningar, þó þannig að ekki verði dregið úr eðlilegri samkeppni innanlands.

7. gr.

Sjóðurinn má kaupa og selja hlutabréf í starfandi fyrirtækjum, taka þátt í stofnun nýrra hlutafélaga, sem og með öðrum hætti afla sér eignarhluta í starfandi eða nýjum fyrirtækjum, enda samrýmist slík ráðstöfun tilgangi sjóðsins.

Stjórn sjóðsins ákveður skilyrði fyrir þátttöku sjóðsins hverju sinni, hvort sem um er að ræða hlutafjárkaup, fjárframlög, lánveitingar eða styrkveitingar. Sama gildir um lánskjör.

Við ákvörðun lánskjara og vaxta skal leita umsagnar Seðlabanka Íslands.

8. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að taka lán, allt að 200 milljón krónur, fyrir hönd sjóðsins. Ekki er heimilt að veita styrki eða framlög nema af stofnfé sjóðsins.

9. gr.

Sjóðstjórn er skylt að birta árlega opinbera skýrslu um starfsemi sjóðsins, og skulu endurskoðaðir ársreikningar fylgja henni.

10. gr.

Ráðherra skal með reglugerð setja nánari ákvæði um starfsemi sjóðsins, þar á meðal um reikningshald og endurskoðun og starfsfólk og stöðu þess.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falli niður úr 2. mgr. 4. gr. laga nr. 74 12. nóvember 1968, um ráðstafanir vegna ákvörðunar Seðlabanka Íslands um nýtt gengi íslenzkrar krónu, orðin: „Fé, sem á reikninginn kemur, skal ráðstafað með sérstökum lögum í þágu þeirra atvinnuvega, sem eiga viðkomandi afurðaverðmæti."

Ákvæði til bráðabirgða.

Lög þessi, svo og önnur lög um lánasjóði iðnaðarins, skal taka til endurskoðunar hið fyrsta með það fyrir augum að sameina sjóðina og verkefni þeirra.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

Nr. 62. 30. apríl 1973.

LÖG

um jöfnun flutningskostnaðar á sementi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Framkvæma skal jöfnun á flutningskostnaði sements, þannig að kostnaðarverð í vöruskemmu á hverri sementstegund frá hverjum innlendum framleiðanda eða innflutningsaðila verði hið sama á öllum verzlunarstöðum, sem jöfnun þessi nær til. Jöfnun flutningskostnaðar samkvæmt lögum þessum nær til allra verzlunarstaða á landinu, sem jafnframt eru aðaltollhafnir. Heimilt er viðskiptaráðherra að ákveða með reglugerð, að jöfnun þessi á flutningskostnaði skuli einnig ná til annarra tilgreindra verzlunarstaða.

2. gr.

Leggja skal flutningsjöfnunargjald á allt sement, sem framleitt er í landinu eða flutt er til landsins. Gjald þetta ákveður viðskiptaráðuneytið fyrir allt að eitt ár í senn, og skal upphæð þess við það miðuð, að tekjur af því nægi til að greiða flutningskostnað á því sementi, sem flytja þarf frá framleiðslustað eða innflutningshöfn til þeirra verzlunarstaða, sem jöfnun flutningskostnaðarins nær til, þannig að fullnægt verði þaðan eftirspurn eftir sementi, hvar sem er á landinu.

Flutningsjöfnunargjaldið skal reikna á hvert selt tonn af sementi. Skulu innlendir framleiðendur (Sementsverksmiðja ríkisins) greiða gjaldið ársfjórðungslega til við-

skiptaráðuneytisins, en af innfluttu sementi skal það innheimt með aðflutningsgjöldum. Annast tollstjórinn í Reykjavík og bæjarfógetar annars staðar á landinu innheimtuna, og skulu þeir skila gjaldinu til viðskiptaráðuneytisins.

3. gr.

Tekjur af flutningsjöfnunargjaldi samkvæmt 2. gr. skal leggja í sérstakan sjóð, flutningsjöfnunarsjóð sements. Úr sjóðnum skal greiða flutningskostnað á sementi frá framleiðslustað eða innflutningshöfn til annarra verzlunarstaða, sem jöfnun flutningskostnaðar nær til í samræmi við ákvæði 1. gr.

Fé það, sem á hverjum tíma er í flutningsjöfnunarsjóði, skal ávaxta í banka á sérstökum reikningi.

4. gr.

Nú verður tekjuafgangur á flutningsjöfnunarsjóði í árslok, og skal hann þá yfirfærast til næsta árs. Ef tekjur sjóðsins eitthvert ár hrökkva ekki fyrir gjöldum samkv. 3. gr., skal greiða það, sem á vantar, af fyrstu tekjum sjóðsins næsta ár.

5. gr.

Viðskiptaráðherra skipar til 4 ára í senn flutningsjöfnunarsjóði 3 manna stjórn, 1 eftir tilnefningu Sementsverksmiðju ríkisins, 2 án tilnefningar og skal annar þeirra jafnframt vera formaður sjóðsstjórnar. Stjórnin skal annast framkvæmd laga þessara undir yfirstjórn viðskiptaráðherra, sem jafnframt sker úr ágreiningsatriðum, er upp kunna að koma.

6. gr.

Stjórn flutningsjöfnunarsjóðs úrskurðar, hvað teljast skuli flutningskostnaður, sbr. ákvæði 1. málsl. 1. greinar. Er stjórninni meðal annars heimilt að ákveða, að jöfnun flutningskostnaðar milli tiltekinna verzlunarstaða skuli takmörkuð við kostnað af þeim flutningsháttum, sem ódýrastir eru á hverjum tíma. Sömuleiðis skal henni heimilt að synja um greiðslu tiltekins kostnaðar úr sjóðnum að hluta eða að fullu, ef sýnist um að ræða misnotkun á jöfnunarkerfinu í tilteknum viðskiptum.

Heimilt er viðskiptaráðuneytinu að fella niður flutningsjöfnunargjald á sementi, sem flutt er til landsins eða framleitt er innanlands og notað er til byggingar orkuvera eða annarra meiriháttar framkvæmda. Flutningsjöfnunarsjóður greiðir þá ekki flutningskostnað á sementi til þeirra nota.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 14 15. marz 1965, um launaskatt, sbr. lög nr. 104 31. des. 1972.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 1. gr. laganna orðist svo:

Leggja skal á launagreiðendur almennan launaskatt, að fjárhæð 2½% af greiddum vinnulaunum og hvers konar atvinnutekjum öðrum en tekjum sjómanna á íslenzkum fiskiskipum, þar með töldum tekjum hlutaráðinna landmanna, sem aflað er í tengslum við úthald skipanna til fiskveiða, og tekjum af landbúnaði, svo sem ákveðið er í lögum þessum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til 31. desember 1973. Launaskattur skal greiddur samkvæmt lögum þessum af launum, sem greidd eru vegna starfa, sem unnin eru frá og með 1. janúar 1973.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 64. 30. apríl 1973.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Gerðahreppi jarðirnar Útskála og Brekku í Gerðahreppi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Gerðahreppi jarðirnar Útskála og Brekku í Gerðahreppi, að undanskildu heimatúni Útskála, fyrir það verð, sem um semst. Jarðirnar má ekki endurselja öðrum en ríkissjóði. Náist ekki samkomulag um söluverð jarðanna, skal það metið af dómkvöddum mönnum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1970.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Til viðbótar við gjöldin í 2. gr. fjárlaga 1970 er veitt:

		Þús. kr.
00	Æðsta stjórn ríkisins að undanskildu Alþingi	4 439
01	Forsætisráðuneytið	3 370
02	Menntamálaráðuneytið	216 076
03	Utanríkisráðuneytið	77 723
04	Landbúnaðarráðuneytið	72 956
05	Sjávarútvegsráðuneytið	19 138
06	Dóms- og kirkjumálaráðuneytið	86 354
07	Félagsmálaráðuneytið	59 880
08	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið	215 683
09	Fjármálaráðuneytið	153 925
10	Samgönguráðuneytið	209 352
11	Iðnaðarráðuneytið	44 104
14	Ríkisendurskoðun	2 847
	Samtals	1 165 847

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

30. apríl 1973. Nr. 66.

LÖG

um breyting á lögum nr. 59 28. maí 1969, um tollheimtu og tolleftirlit.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. mgr. 69. gr. orðist svo:
(Ný málsgrein).
Það varðar stjórnanda fars sektum, ef við komu fars frá útlöndum eru eigi gefnar upp á innsiglisskrá, eigi finnast í farinu né heldur er á annan hátt gerð viðhlítandi grein fyrir áfengis- og/eða tóbaksbirgðum, sem samkvæmt skýrslum tollyfirvalda á viðkomustað farsins erlendis hafa verið teknar um borð í farið þar og stjórnandi þess vissi eða mátti vita um. Sama gildir um birgðir, sem samkvæmt innsiglisskrá hafa verið geymdar meðal innsiglisbirgða farsins, enda sé um að ræða

verulegt magn umfram nauðsynlegar og eðlilegar birgðir þess. Sömu refsingu skulu og þeir af áhöfn farsins sæta, sem undirritað hafa móttökuskilríki eða innsiglisskrá yfir slíkan varning.

2. gr.

2. mgr. 76. gr. orðist svo:

Þó er tollyfirvöldum heimilt að ákveða sekt fyrir ólöglegan innflutning, ef brot er skýlaust sannað og ætla má, að brot varði ekki hærri sekt en kr. 20 000, enda játist sökunautur undir þá ákvörðun og greiði sektina þegar í stað. Við slíka sektarákvörðun skal greina í bókun, skýrt og stutt, brot það, sem um er að tefla, refsiákvæði, sem það varðar við, og ítrekunarverkun á síðari brot, ef því er að skipta. Nú hefur skýlaust sannað brot einnig upptöku eignar í för með sér, og getur tollyfirvald undir því skilorði, er nú var sagt, ákveðið eignaupptöku, enda fari verðmæti eigi fram úr kr. 100 000.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 67. 30. apríl 1973.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja nokkrar eignir ríkissjóðs.

Forseti Íslands

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Hafnarfjarðarbæ fasteignina Ásbúðartröð 1, Hafnarfirði, ásamt tilheyrandi lóðarréttindum. Náist ekki samkomulag um söluverð, skal það metið af dómkvöddum mönnum.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja eignina Smiðjuveg 17 í Kópavogskaupstað, ásamt tilheyrandi lóðarréttindum.

3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja lóðina Skeljanes 10, Reykjavík (áður Sæból í Skildinganeslandi).

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 45 16. apríl 1971, um Stofnlánadeild landbúnaðarins, landnám, ræktun og byggingar í sveitum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað I. og II. kafla laganna, 1.—24. gr., komi nýr kafli, sem verði I. kafli og orðist svo:

I. KAFLI
Um Stofnlánadeild landbúnaðarins.

1. gr.

Stofnlánadeild landbúnaðarins er deild í Búnaðarbanka Íslands. Um samband Stofnlánadeildarinnar við aðrar deildir bankans fer eftir lögum um Búnaðarbanka Íslands og ákvæðum þessara laga.

Hlutverk Stofnlánadeildar landbúnaðarins er að efla framleiðslu og framleiðni í íslenzkum landbúnaði og treysta byggð í sveitum landsins. Hún veitir fjármagn til framkvæmda á sveitabýlum og til þjónustufyrirtækja landbúnaðarins, svo sem nánar er tilgreint í lögum þessum.

Landbúnaðarráðherra hefur yfirstjórn þeirra mála, er lög þessi taka til.

2. gr.

Stjórn Búnaðarbanka Íslands hefur á hendi stjórn Stofnlánadeildar. Þegar bankaráð tekur til meðferðar og ákvörðunar málefni Stofnlánadeildar eða Byggingarstofnunar landbúnaðarins, skulu fulltrúi frá Stéttarsambandi bænda og fulltrúi frá Búnaðarfélagi Íslands taka sæti í bankaráði Búnaðarbanka Íslands sem fullgildir bankaráðsmenn. Fulltrúar þessir og varamenn þeirra skulu tilnefndir til fjögurra ára í senn, í fyrsta sinn gildir sú tilnefning til 31. desember 1976.

3. gr.

Bankaráð skal ráða deildinni forstöðumann og ákveður starfssvið hans með erindisbréfi. Forstöðumaður gerir tillögur til bankastjórnar um lánveitingar deildarinnar samkvæmt reglum, sem settar verða samkvæmt lögum þessum.

Verði ágreiningur um einstakar lánveitingar milli bankastjórnar og forstöðumanns, getur forstöðumaður skotið þeim ágreiningi til bankaráðs til endanlegrar ákvörðunar.

4. gr.

Tekjur deildarinnar eru:

1. Árlegt framlag ríkissjóðs, er nemi 25 milljón krónum.
2. Álag á söluvörur landbúnaðarins, 1%, til ársloka 1980.

   Álag þetta skal ákvarða og innheimta á sama hátt og búnaðarmálasjóðsgjald, samkvæmt lögum nr. 38 15. febrúar 1945.
3. Gjald á útsöluverð mjólkur og rjóma og á heildsöluverð annarra landbúnaðarvara, er nemi 1%, frá 1. júlí 1973 til ársloka 1980.

   Gjald á vörur, sem ekki eru í verðlagsgrundvelli, skal miða við áætlað útsöluverð, séu þær ekki verðlagðar af Sexmannanefnd. Sölusamtök framleið-

enda og aðrir seljendur skulu standa skil á gjaldinu samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

Gjald þetta nær til allra sömu vörutegunda og gjald samkvæmt 2. tl. þessarar gr. — Innheimta skal sama gjald af innfluttum kartöflum og tekið er af kartöflum framleiddum innanlands.

4. Árlegt framlag ríkissjóðs, er nemi jafnhárri fjárhæð og samanlagðar tekjur samkvæmt 2. og 3. lið þessarar greinar.
5. Vaxtatekjur.

Framleiðsluráð landbúnaðarins annast innheimtu á gjöldum samkvæmt 2. og 3. tölulið þessarar greinar.

5. gr.

Stofnlánadeildin veitir lán til eftirtalinna verkefna:

1. Til jarðakaupa.
2. Til nýbygginga og endurbygginga íbúðarhúsa á lögbýlum.
3. Til ræktunar, útihúsa, vatnsveitna og varmaveitna og annarra mannvirkja, er varða landbúnað, þar með talin ylrækt, loðdýrarækt og lax- og silungseldi.
4. Til vinnslustöðva landbúnaðarafurða.
5. Til heykögglaverksmiðja og heyþurrkunarstöðva, viðgerðarverkstæða fyrir landbúnaðarvélar og annarra verkstæða, er veita þjónustu fyrir viðkomandi sveitir; til bústofnskaupa, búvéla og þungavinnuvéla búnaðar- og ræktunarsambanda.

6. gr.

Stjórn Stofnlánadeildar setur henni útlánareglur, sem landbúnaðarráðherra staðfestir. Þær skulu miða að því, að fjárfestingarlán til landbúnaðarins og þjónustufyrirtækja hans stuðli að þeirri þróun, sem æskilegust er fyrir atvinnuveginn og þjóðarbúið í heild.

Lánareglur deildarinnar skulu miðaðar við það, að bændur, sem hafa minna en verðlagsgrundvallarbú, en hafa möguleika til að ná aukinni hagkvæmni með stækkun búanna, njóti hagkvæmustu lánakjara til umbóta á jörðum sínum, að því marki, að náð sé bústærð, sem svarar einu og hálfu verðlagsgrundvallarbúi, eins og það er á hverjum tíma.

Þegar um viðurkenndan félagsbúskap er að ræða, nýtur hver aðili að búinu lánaréttinda sem sjálfstæður bóndi.

Nú hefur bóndi stærra bú en sem svarar einu og hálfu verðlagsgrundvallarbúi, eða sækir um lán til framkvæmda, sem svara til stærra bús, og er þá heimilt að skipta lánum til viðkomandi framkvæmda þannig, að hluti þeirra sé með öðrum kjörum eða lægri hundraðshluti verði veittur út á framkvæmdina.

Upphæð lána má að jafnaði vera allt að 60% kostnaðarverðs, eins og meðalkostnaður sambærilegra framkvæmda er talinn ár hvert. Heimilt er þó, ef sérstaklega stendur á, að veita hærri lán, eða allt að 70%, ef ástæða þykir til að örva ákveðna framleiðslugrein á einstökum landssvæðum eða aðrar ástæður mæla sérstaklega með auknum stuðningi við viðkomandi framkvæmdir.

Til vélgrafinna skurða má lána allt að 85% kostnaðarverðs.

Njóti framkvæmdir framlags samkvæmt jarðræktarlögum, lækkar lánsupphæðin sem svarar framlaginu.

Um ákvörðun lána skal stjórn deildarinnar hafa hliðsjón af því, hve mikil önnur veðlán hvíla á eigninni, og skal eigi veita lán, ef ástæða er til að ætla, að búrekstur á jörðinni fái ekki staðið undir auknum lánum, og ekki heldur þegar um er að ræða framkvæmdir á býlum, sem eru innan þéttbýlismarka, ef fyrirsjáanlegt þykir, að ekki verði þar um framtíðarbúrekstur að ræða.

Lán til húsa er heimilt að veita í áföngum, eftir að hús eru fokheld.

7. gr.

Lán má veita gegn þessum tryggingum:

1. Gegn veði í fasteign, enda hvíli eigi veðskuldir á henni til annarra en Stofnlánadeildarinnar eða annarra opinberra sjóða á undan veðrétti þeim, sem Stofnlánadeildin fær. Ef umbætur þær, sem lán eru veitt til, eru gerðar á fasteign þeirri sjálfri, sem veðsett er, skal heimilt að telja verð umbótanna til viðbótar verðgildi eignarinnar óbættrar.
2. Gegn veði í þeim húsum, sem lánað er til, ásamt tilheyrandi lóð og lóðarréttindum, ef þau eru byggð fyrir sjálfstæðan rekstur, svo sem sláturhús, mjólkurvinnslustöðvar, verkstæði o. þ. h.
3. Gegn veði í þeim vélum, sem keyptar eru.
4. Gegn veði í tilteknum flokki eða flokkum búfjár, þrátt fyrir ákvæði 4. gr. laga um veð frá 4. nóvember 1887.

Tryggingar þær, sem taldar eru undir 1. tölulið, skulu fullgildar einar saman, ef um er að ræða lán til jarðakaupa, ræktunar eða byggingar íbúðarhúsa, peningshúsa og geymsluhúsa á lögbýlum, en ef um er að ræða lán til verksmiðja, véla, gróðurhúsa og bústofnsauka, skulu þau veð, sem látin eru til tryggingar samkv. 2.—4. tölulið, styrkt með fasteignaveði eða ábyrgð hrepps eða sýslufélags, ef nauðsynlegt þykir.

Hús og vélar eru því aðeins fullgilt veð fyrir lánum úr Stofnlánadeild, að vátryggð séu í vátryggingarstofnun, sem deildin tekur gilda.

8. gr.

Lánstími skal vera 5—42 ár, eftir því til hvers lánað er. Lán til íbúðarhúsa má vera til allt að 42 ára, ef húsin eru talin byggð úr nægilega varanlegu efni. Lán til annarra nýrra bygginga og ræktunar mega vera til allt að 25 ára, svo og til þeirra framkvæmda við ylrækt og lax- og silungsrækt, sem varanlegar teljast, en til vélakaupa, girðinga, bústofnsauka og annars þess, sem ekki á að tryggja langa endingu, eigi nema 5—12 ár. Skal nánar kveða á í reglugerð, hve langur lánstími má vera til hverrar tegundar lána.

Heimilt er, að lán til útihúsabygginga og íbúðarhúsabygginga séu höfð afborgunarlaus fyrstu 2 árin, þegar sérstaklega stendur á.

Lánin skulu endurgreidd með jöfnum ársgreiðslum, nema lántaki vilji greiða þau hraðar.

9. gr.

Ríkisstjórnin ákveður, að fengnu áliti stjórnar Seðlabanka Íslands og stjórnar Stofnlánadeildarinnar, vexti af lánum deildarinnar, sbr. lög nr. 4 1960, um efnahagsmál. Vextir af lánum til byggingar íbúðarhúsa skulu þó að minnsta kosti vera ½% lægri en af almennum lánum deildarinnar.

Heimilt er að hafa mismunandi háa vexti af lánum til sömu framkvæmdar, sbr. ákvæði 6. gr. Þá er heimilt að ákveða vexti af lánum til vinnslustöðva, verkstæða og annarra slíkra framkvæmda hærri en af almennum lánum.

10. gr.

Heimilt er Búnaðarbanka Íslands vegna Stofnlánadeildar landbúnaðarins, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka lán í samræmi við ákvörðun Alþingis í framkvæmdaáætlun hverju sinni.

Eigi er Stofnlánadeild landbúnaðarins heimilt að endurlána erlent lánsfé nema með gengisákvæði. Sama máli gegnir um verðtryggt innlent lánsfé, enda gangi slík lán til vinnslustöðva, vélakaupa og bygginga, sem reistar eru til sameiginlegra þarfa bændasamtakanna.

11. gr.
Ríkissjóður ábyrgist allar skuldbindingar Stofnlánadeildar landbúnaðarins og greiðir þær, ef eignir og tekjur hennar hrökkva ekki til.

12. gr.
Lán til endurbyggingar íbúðarhúsa á lögbýlum skulu veitt með þessum skilyrðum:
1. Að húsið sé gert úr góðum og viðurkenndum byggingarefnum og samþykkt af Byggingastofnun landbúnaðarins.
2. Að lögð hafi verið fram lýsing á bæjarhúsum umsækjanda frá hlutaðeigandi byggingafulltrúa eða byggingarnefndum, og beri sú lýsing vitni um, að endurbyggingar sé þörf.
3. Að fyrir liggi vottorð frá landnámsstjórn um, að býlið hafi framtíðarmöguleika, að íbúðarhúsið sé við hæfi þess og að húsið verði reist á hentugum stað miðað við ræktun, vatnsból, vegi, rafleiðslur og annað það, er tryggir framtíð þess.

Lán skulu enn fremur því aðeins veitt til endurbyggingar íbúðarhúsa á lögbýlum, að hús eða viðbygging við hús sé allt byggt að nýju, eða gamalt hús endurbyggt þannig, að telja megi jafngilt nýju húsi til íbúðar.

13. gr.
Heimilt er að telja lán eða eftirstöðvar láns úr Stofnlánadeild landbúnaðarins fallnar í gjalddaga án uppsagnar:
1. Þegar áskilið árgjald er ekki greitt á réttum gjalddaga.
2. Við eigendaskipti að veði fyrir láni, ef deildinni hefur ekki verið tilkynnt um eigendaskiptin.
3. Ef veðið gengur svo úr sér eða rýrnar að gildi, að lánið er ekki lengur tryggt að dómi deildarinnar.
4. Ef lögð er niður landbúnaðarframleiðsla eða störf fyrir landbúnaðinn á eignum þeim, sem veðsettar eru deildinni.

14. gr.
Þegar lán er komið í gjalddaga, hefur Stofnlánadeild landbúnaðarins heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarandi dóms, sáttar eða fjárnáms samkvæmt ákvæðum í lögum um lögræði, nr. 95 5. júní 1947, 39. gr., eða láta leggja deildinni það út til eignar, ef þörf krefur.

15. gr.
Ef veð er selt á nauðungaruppboði eða við gjaldþrotaskipti, ber uppboðshaldara að geta þess í uppboðsgerðinni, að eignin sé veðsett Stofnlánadeild landbúnaðarins, og skal stjórn hennar gert aðvart svo tímanlega, að hún geti látið fulltrúa sinn vera við uppboðið.

16. gr.
Stofnlánadeild landbúnaðarins er undanþegin öllum sköttum til ríkis og sveitarfélaga.

17. gr.
Stofnlánadeild landbúnaðarins greiðir Lífeyrissjóði bænda til ársloka 1985 fé til lífeyrisgreiðslna samkvæmt 17. gr. og 18. gr. laga um Lífeyrissjóð bænda, er nemur 37.5% árlegra lífeyrisgreiðslna.

Einnig greiðir deildin Lífeyrissjóði bænda framlag samkvæmt 6. gr. þeirra laga í eitt ár í senn, ef árlegar tekjur sjóðsins hrökkva ekki fyrir árlegum útgjöld-

um hans, enda á Stofnlánadeildin rétt á lánum, er nemi 25% af árlegum iðgjöldum og framlögum í sjóðinn fyrstu 15 starfsár hans.

18. gr.

Setja má með reglugerð nánari ákvæði um starfsemi Stofnlánadeildarinnar, m. a. um tilhögun á innheimtu álags á landbúnaðarvörur samkvæmt 4. gr., enda brjóti sú reglugerð ekki í bága við nein ákvæði í lögum.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1973.

Ákvæði til bráðabirgða:

1. liður 5. gr. I. kafla laganna kemur ekki til framkvæmda fyrr en ákvæðum laga um veðdeild Búnaðarbanka Íslands hefur verið breytt til samræmis við lög þessi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

30. apríl 1973. Nr. 69.

LÖG

um atvinnuréttindi skipstjórnarmanna á íslenzkum skipum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Inngangur og orðaskýringar.

1. gr.

Hverjum íslenzkum ríkisborgara, sem fullnægir þeim skilyrðum, sem sett eru í lögum þessum, er heimilt að leita sér atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum.

2. gr.

a. Skip merkir í lögum þessum hvert það far, sem er 6 metra langt eða meira og skráð er á skipaskrár, án tillits til þess, hvort það gengur fyrir seglum eða vél eða hvoru tveggja.
b. Rúmlest er brúttórúmlest: 100 teningsfet ensk: 2.83 teningsmetrar.
c. Mánuður er 30 nátta mánuður, eins og ákveðið er með sjómannalögum, nr. 67 31. des. 1963, um kaupgreiðslur á sjó.
d. Fiskiskip merkir hvert það skip, sem skrásett er sem fiskiskip, án tillits til stærðar, og notað er mestan hluta ársins til veiða, þótt það sé jafnframt notað til flutninga til útlanda á eigin afla eða keyptum afla.
e. Verzlunarskip merkir hvert það skip, sem skrásett er sem verzlunarskip, án tillits til stærðar, og siglir með varning frá landinu og til þess og milli hafna innanlands eða flytur farþega eða hvort tveggja.

f. Innanlandssigling er sigling og fiskveiðar við strendur Íslands og á hafinu kringum landið allt að 150 sjómílur frá sjálfu landinu.

g. Utanlandssigling er hver sú ferð, sem farin er til annarra landa, eða til fiskimiða annarra landa, þótt hafna sé ekki leitað.

h. Siglingar innan fjarða eða flóa ber að skilja sem siglingar með skipum, sem eru staðbundin við ákveðna firði eða flóa og eigi er ætlað að fara út fyrir þau takmörk.

3. gr.

a. Próf þau og siglingatími, sem krafizt er í lögum þessum til þess að öðlast skírteini, eru hið lægsta, sem þarf í hverju einstöku tilfelli. Æðra próf í sömu greinum gildir einnig fyrir þau skírteini, sem lægra próf þarf til að öðlast.

Ráðherra sá, sem fer með kennslumál, setur reglugerð um það, hvernig kennslu skipstjórnarmanna skuli hagað, svo og um inntökuskilyrði í skóla fyrir þá, próf og skilyrði þau, sem sett eru fyrir prófum.

b. Siglingatími stýrimanna og háseta telst aðeins sá tími, sem þeir eru skráðir á skip, sem eru í förum. Sé skipi lagt upp, án þess að afskráning fari fram, skal geta þess í sjóferðabók, og má þá telja til siglingatíma stýrimanna og háseta allt að ⅕ hluta þess tíma, sem skipið hefur legið um kyrrt. Siglingatíma skal sanna með sjóferðabók, innlendri eða útlendri, eða vottorði frá skráningarstjóra.

Til siglingatíma háseta getur aldrei talizt sá tími, sem hann er skráður á fiskiskip, en vinnur í landi að verkun afla eða við veiðarfæri.

II. KAFLI

Skipstjórnarmenn á fiskiskipum og verzlunarskipum allt að 400 rúmlestum.

4. gr.

Rétt til að vera skipstjóri eða stýrimaður í innanlandssiglingum á íslenzku skipi 6—30 rúmlestir að stærð hefur sá einn, er leggur fram vottorð frá siglingafróðum manni, tilnefndum af samgönguráðuneytinu til 5 ára í senn eftir tillögum skólastjóra Stýrimannaskólans í Reykjavík, um, að hann:

a. Þekki á áttavita og kunni að leiðrétta stefnur og miðanir fyrir segulskekkju;

b. kunni alþjóðareglur til að forðast ásiglingu og þekki neyðarbendingar og kunni að nota þær;

c. kunni að setja stefnur og miðanir á sjókort;

d. kunni að nota vegmæli og djúpmæli í sambandi við sjókort;

e. hafi þekkingu á vitakerfi landsins og björgunarstöðvum og kunni að nota algengustu björgunartæki;

f. kunni að finna, hvenær flóð verður og fjara;

g. þekki reglur um lífgun drukknaðra manna;

h. sanni með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn;

i. sanni með sjóferðabók eða vottorðum frá skráningarstjóra, að hann hafi verið háseti eftir 15 ára aldur á skipi yfir 6 rúmlestir í 18 mánuði;

j. sé 19 ára að aldri, en sé skipið stærra en 15 rúmlestir, skal aldurstakmarkið fyrir skipstjóra vera 21 ár, enda hafi hann þá verið stýrimaður á skipi yfir 15 rúmlestir í 6 mánuði eða formaður á skipi yfir 6 rúmlestir í 6 mánuði.

Varðandi siglingatíma þann, er um ræðir í i- og j-liðum á skipum 6—12 rúmlestir, nægir vottorð frá 2 trúverðum mönnum.

Hinir siglingafróðu menn, sem um getur í upphafi þessarar greinar, skulu skipaðir fyrir takmörkuð svæði, sem samgönguráðuneytið tiltekur.

Gegn slíku vottorði og vottorði um sundkunnáttu gefur lögreglustjóri, í Reykjavík tollstjóri, út skírteini, sem veitir rétt til að vera skipstjóri á skipum allt að 15 rúmlestir og stýrimaður á skipum allt að 30 rúmlestir, eða skipstjóraskírteini á skipi allt að 30 rúmlestir samkvæmt þessari grein.

5. gr.

Rétt til vera skipstjóri í innanlandssiglingum á íslenzku fiskiskipi allt að 120 rúmlestir hefur sá einn, sem fengið hefur hið minna skipstjóraskírteini á fiskiskipi.

6. gr.

Sá einn getur fengið hið minna skipstjóraskírteini á fiskiskipi, sem:

a. staðizt hefur skipstjórapróf 1. stigs við Stýrimannaskólann í Reykjavík eða í Vestmannaeyjum eða við 1. bekkjar deildir Stýrimannaskólans í Reykjavík úti á landi;
b. hefur verið í 12 mánuði stýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir eða: hefur verið 6 mánuði stýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir og skipstjóri á skipi yfir 12 rúmlestir í 6 mánuði;
c. er lögráða;
d. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn.

7. gr.

Rétt til að vera stýrimaður í innanlandssiglingum á fiskiskipi allt að 120 rúmlestir hefur sá einn, sem fengið hefur hið minna stýrimannsskírteini á fiskiskipi.

8. gr.

Sá einn getur fengið hið minna stýrimannsskírteini á fiskiskipi, sem:

a. staðizt hefur skipstjórapróf 1. stigs við stýrimannaskólann í Reykjavík eða í Vestmannaeyjum eða við 1. bekkjar deildir Stýrimannaskólans í Reykjavík úti á landi;
b. hefur eftir 15 ára aldur verið 24 mánuði háseti á skipi yfir 12 rúmlestir eða 6 mánuði stýrimaður eða skipstjóri á skipi yfir 12 rúmlestir;
c. er minnst 20 ára að aldri;
d. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn.

9. gr.

Rétt til að vera skipstjóri í utan- og innanlandssiglingum á íslenzku fiskiskipi af hvaða stærð sem er og á íslenzku verzlunarskipi allt að 400 rúmlestir hefur sá einn, sem fengið hefur hið meira skipstjóraskírteini á fiskiskipi.

10. gr.

Sá einn getur fengið hið meira skipstjóraskírteini á fiskiskipi, sem:

a. staðizt hefur skipstjórapróf 2. stigs við Stýrimannaskólann í Reykjavík eða í Vestmannaeyjum;
b. hefur verið í 18 mánuði einn stýrimaður eða yfirstýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir; eða: hefur verið 12 mánuði einn stýrimaður eða yfirstýrimaður og 6 mánuði undirstýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir; eða: hefur verið 12 mánuði

einn stýrimaður eða yfirstýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir og skipstjóri á skipi yfir 15 rúmlestir í 6 mánuði; eða: hefur verið einn stýrimaður eða yfirstýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir í 6 mánuði og skipstjóri á skipi yfir 15 rúmlestir í 12 mánuði;

c. til þess að öðlast skipstjóraréttindi á fiskiskipi við veiðar þarf minnst 12 mánuði af fyrrgreindum stýrimannstíma á fiskiskipum eða minnst 6 mánaða skipstjóratíma af fyrrgreindum tíma á fiskiskipum. Til að öðlast skipstjóraréttindi á verzlunarskipi undir 400 rúmlestir þarf minnst 12 mánuði af fyrrgreindum stýrimannstíma sem stýrimaður á verzlunarskipi;
d. er lögráða;
e. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn.

11. gr.

Rétt til að vera stýrimaður í utan- og innanlandssiglingum á íslenzku fiskiskipi af hvaða stærð sem er og á íslenzku verzlunarskipi eigi yfir 400 rúmlestir hefur sá einn, er fengið hefur meira stýrimannsskírteini á fiskiskipi.

12. gr.

Sá einn getur fengið hið meira stýrimannsskírteini á fiskiskipi, sem:

a. staðizt hefur skipstjórapróf 2. stigs við Stýrimannaskólann í Reykjavík eða í Vestmannaeyjum;
b. hefur eftir 15 ára aldur verið háseti 30 mánuði á skipi stærra en 12 rúmlestir, þar af a. m. k. 12 mánuði á skipi stærra en 30 rúmlestir;
eða: hefur verið 6 mánuði skipstjóri eða 12 mánuði stýrimaður á skipi yfir 12 rúmlestir og 12 mánuði á skipi yfir 30 rúmlestir;
c. til þess að öðlast stýrimannsréttindi á fiskiskipi þarf minnst 12 mánuði af fyrrgreindum hásetatíma á fiskiskipum;
d. er lögráða;
e. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn.

13. gr.

Rétt til að vera undirstýrimaður í utan- og innanlandssiglingum á íslenzku verzlunar- og varðskipi af hvaða stærð sem er hefur sá einn, sem fengið hefur undirstýrimannsskírteini á verzlunarskipi.

14. gr.

Sá einn getur fengið undirstýrimannsskírteini á verzlunarskipi, sem staðizt hefur skipstjórapróf 2. stigs við stýrmannaskólana í Reykjavík eða í Vestmannaeyjum, enda fullnægi hann skilyrðum b-, c- og d-liða 18. greinar.

III. KAFLI

Skipstjórnarmenn á verzlunarskipum og varðskipum ríkisins.

15. gr.

Rétt til að vera skipstjóri í innan- og utanlandssiglingum á íslenzku verzlunarskipi af hvaða stærð sem er hefur sá einn, er fengið hefur skipstjóraskírteini á verzlunarskipi.

16. gr.

Sá einn getur fengið skipstjóraskírteini á verzlunarskipi, sem:

a. hefur staðizt skipstjórapróf 3. stigs frá Stýrimannaskólanum í Reykjavík;
b. hefur verið stýrimaður í 24 mánuði á verzlunarskipi eða varðskipi yfir 100

rúmlestir og auk þess yfirstýrimaður í 12 mánuði á verzlunarskipi eða varðskipi yfir 400 rúmlestir;
eða: hefur verið skipstjóri í 6 mánuði á verzlunarskipi yfir 100 rúmlestir og 12 mánuði yfirstýrimaður á verzlunarskipi eða varðskipi yfir 400 rúmlestir;
eða: hefur verið skipstjóri í 24 mánuði á fiskiskipi yfir 100 rúmlestir og auk þess stýrimaður á verzlunarskipi eða varðskipi yfir 400 rúmlestir í 12 mánuði, og af þeim tíma 6 mánuði yfirstýrimaður;
eða: hefur verið stýrimaður á fiskiskipi yfir 100 rúmlestir í 18 mánuði og auk þess stýrimaður á verzlunarskipi eða varðskipi yfir 400 rúmlestir í 18 mánuði og af þeim tíma 12 mánuði yfirstýrimaður;

c. hefur af siglingatíma þeim, sem um getur í b-lið, verið að minnsta kosti 6 mánuði stýrimaður á verzlunarskipi í utanlandssiglingum;
d. er 25 ára að aldri og lögráða;
e. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn.

17. gr.

Rétt til að vera stýrimaður í utan- og innanlandssiglingum á íslenzku verzlunarskipi eða varðskipi af hvaða stærð sem er hefur sá einn, er fengið hefur stýrimannsskírteini á verzlunarskipi.

18. gr.

Sá einn getur fengið stýrimannsskírteini á verzlunarskipi, sem:

a. hefur staðizt skipstjórapróf 3. stigs við Stýrimannaskólann í Reykjavík;
b. hefur verið háseti eftir 15 ára aldur á verzlunar- eða varðskipi yfir 100 rúmlestir í 36 mánuði.
eða: hefur verið háseti eftir 15 ára aldur á verzlunar- eða varðskipi yfir 100 rúmlestir í 18 mánuði, og auk þess háseti á fiskiskipi yfir 30 rúmlestir í 18 mánuði;
c. er lögráða;
d. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir stýrimann.

19. gr.

Rétt til að vera skipstjóri á varðskipum ríkisins hefur sá einn, sem fengið hefur skipstjóraskírteini á varðskipum ríkisins.

20. gr.

Sá einn getur fengið skipstjóraskírteini á varðskipum ríkisins, sem:

a. hefur staðizt skipstjórapróf 4. stigs við Stýrimannaskólann í Reykjavík;
b. hefur siglt sem stýrimaður á verzlunarskipi yfir 400 rúmlestir eða á varðskipi í 24 mánuði og að auki á varðskipi í 12 mánuði og af samanlögðum þessum tíma eigi skemur en 12 mánuði sem yfirstýrimaður;
c. er 25 ára að aldri og lögráða;
d. sannar með læknisvottorði, að sjón hans og heyrn sé svo fullkomin sem nauðsynlegt er fyrir skipstjórnarmenn.

IV. KAFLI
Almenn ákvæði.

21. gr.

Ekkert íslenzkt skip, sem stærra er en 20 rúmlestir, má afgreiða frá nokkurri höfn hér á landi til ferða á milli Íslands og annarra landa eða í innanlandssigling-

um, nema á því sé til starfa, auk skipstjóra, einn eða fleiri stýrimenn, samkvæmt eftirfarandi ákvæðum:

a. Á fiskiskipi allt að 300 rúmlestir og á verzlunarskipi allt að 200 rúmlestir í utan- og innanlandssiglingum sé einn stýrimaður að minnsta kosti. Sama gildir fyrir verzlunarskip í innanlandssiglingum allt að 400 rúmlestir, sem ekki flytur farþega.

b. Á fiskiskipi 300 rúmlestir og stærra í innan- og utanlandssiglingum og verzlunarskipi 200 rúmlestir og stærra í utanlandssiglingum séu að minnsta kosti tveir stýrimenn. Hið sama gildir um verzlunarskip allt að 400 rúmlestum í innanlandssiglingum, er flytur farþega.

c. Á verzlunarskipi í innan- og utanlandssiglingum, sem er 400 rúmlestir eða stærra og flytur farþega, skulu vera 3 stýrimenn.

Sama gildir um skip, sem eru 1500 rúmlestir og stærri, þó að þau flytji ekki farþega.

Skip, sem eru undir 1500 rúmlestum, þurfa þó eigi að hafa þriðja stýrimann, nema þau hafi rúm fyrir meira en 12 farþega. Undanþegin ákvæði 1. málsgreinar þessarar greinar um skyldu til að hafa stýrimann auk skipstjóra eru fiskiskip og bátar undir 30 rúmlestum, ef þeim er ætlað að leggja afla sinn á land daglega.

22. gr.

Á varðskipum ríkisins yfir 400 rúmlestir og stærri séu að minnsta kosti 3 stýrimenn, en á varðskipum undir 400 rúmlestum séu að minnsta kosti 2 stýrimenn.

23. gr.

Ráðherra er heimilt, í samráði við siglingamálastjóra, að ákveða fjölda skipstjórnarmanna á skipum, sem notuð eru til styttri siglinga, aðallega innan fjarða og flóa, svo og á dráttarbátum, grafvélum og öðrum fleytum, sem aðallega eru notuð á höfnum inni.

24. gr.

Hver sá, sem fullnægir skilyrðum þeim, sem sett eru í 4. gr., 6. gr., 8. gr., 10. gr., 12. gr., 14. gr., 16. gr., 18. gr. og 20. gr. þessara laga, á rétt á að fá þau skírteini, sem þar um getur. Skírteinin skulu gefin út af tollstjóranum í Reykjavík eða lögreglustjórum úti á landi og skulu þau rituð á þar til gerð eyðublöð, eftir fyrirmynd, sem samgönguráðuneytið semur.

Að liðnum 10 árum frá dagsetningu skírteinis ber skírteinishafa að leggja fram endurnýjað læknisvottorð um sjón og heyrn, og skulu skírteinin árituð ókeypis af útgefendum þeirra. Að öðrum kosti fellur skírteinið úr gildi. Sama er og ef skírteinishafi fyrirgerir því. Við útgáfu stýrimannsskírteinis skulu tekin gild læknisvottorð, sem framlögð voru við inntöku í stýrimannaskóla, enda sé skírteini innleyst á sama ári og prófi lauk og námi sé lokið með eðlilegum hraða. Önnur vottorð skulu ekki vera eldri en 2 mánaða.

25. gr.

Nú vill einhver ekki hlíta úrskurði tollstjórans í Reykjavík eða lögreglustjóra úti á landi um útgáfu skírteinis, og getur hann þá lagt málið undir úrskurð samgönguráðuneytisins. Við það skerðist þó ekki réttur hans til þess að leita dómsúrskurðar um málið.

26. gr.

Heimilt er að synja manni um útgáfu atvinnuskírteinis samkvæmt lögum þessum, ef ákvæði 2. málsgreinar 68. greinar hegningarlaga eiga við um hagi hans.

Verði skírteinishafi með dómi fundinn sekur um vanrækslu eða kunnáttuleysi í starfi sínu, svo að tjón hlýzt af, má jafnframt dæma hann til að hafa fyrirgert skírteini sínu um stundarsakir, enda liggi ekki þyngri refsing við að lögum.

V. KAFLI

Ákvæði ýmislegs efnis.

27. gr.

Allir þeir, sem öðlazt hafa rétt til atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum, áður en lög þessi öðlast gildi, halda réttindum sínum óskertum.

28. gr.

Samgönguráðuneytið semur sjóferðabók þá, sem um getur í 3. gr. þessara laga, staflið b, og er lögskráningarstjóra skylt að afhenda slíka bók hverjum skipverja í fyrsta sinn, sem hann er lögskráður á íslenzkt skip, eða síðar, ef sjóferðabók hefur glatazt eða er útnotuð. Skal sjóferðabókin ávallt sýnd við lögskráningu og þegar sanna á siglingatíma þann, sem ræðir um í 3. gr. staflið b.

Í sjóferðabókina skal rita fullt nafn skipverja, fæðingardag og fæðingarár, fæðingarstað (sýslu eða kaupstað). Svo skal og vera þar stutt lýsing á útliti hans, vexti og sérkennum, ef einhver eru.

Í bókinni skal enn fremur skýrt frá stöðu skipverjans á skipinu, nafni, tegund og stærð skipsins, í hvaða ferðum það er og hvenær skipverjinn er skráður í skiprúm og úr skiprúmi. Einnig skal sjóferðabókin bera með sér, hve mikinn hluta lögskráningartímans skipverjinn hefur verið í förum með skipinu.

Heimilt er að telja til hásetatíma tíma þann, sem skipverji hefur jafnframt vélstjórastörfum unnið á þilfari.

Skipstjóra ber að útfylla og undirrita sjóferðabækur skipverja. Skal sjóferðabók hvers skipverja við lögskráningu merkt með embættisstimpli lögskráningarstjóra. Skipstjóra er skylt að afhenda skipverja sjóferðabók hans undirritaða, um leið og hann fer úr skiprúmi eða þegar skráning úr skiprúmi fer fram.

29. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum allt að kr. 100 000.00. Sektir renna í ríkissjóð.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

30. gr.

Þeir menn, sem öðlazt hafa skipstjóraréttindi samkvæmt lögum nr. 104 frá 1936 á skipum allt að 75 rúmlestum, skulu öðlast rétt til að vera skipstjórar eða stýrimenn í innanlandssiglingum á skipum allt að 120 rúmlestum, sbr. ákvæði 5.—8. gr. laga þessara.

31. gr.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð um réttindi til skipstjórnar á skemmtisiglingabátum 6—30 rúmlesta.

32. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi fallin lög nr. 52 2. maí 1968, um atvinnuréttindi skipstjórnarmanna á íslenzkum skipum, svo og önnur lagaákvæði, sem brjóta kynnu í bága við lög þessi.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

Stjórnartíðindi A 9, nr. 41—69. Útgáfudagur 24. maí 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 10 — 1973

4. maí 1973. 189 Nr. 70.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Félagsmálaráðherra hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til þess, að sett verði bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar. Ákveðið hefur verið að kaupa til landsins verksmiðjugerð timburhús til þess að mæta húsnæðisþörf Vestmannaeyinga, og eru þau hús keypt fyrir fé, er hin Norðlöndin hafa lagt fram. Nú er ljóst, að gerð húsa þessara samræmist ekki að öllu leyti ákvæðum íslenzkrar byggingarlöggjafar, en jafnframt er ljóst, að það, sem á milli ber, skipti ekki meginmáli, enda um að ræða hús, er standast strangar kröfur grannþjóða okkar og í samræmi við byggingarlöggjöf þeirra. Þá er og ljóst, að bygging þessara húsa fer fram með öðrum hætti en gildandi lög mæla fyrir og íslenzkar byggingarvenjur gera ráð fyrir.

Fyrir því þykir nauðsynlegt að gefa út bráðabirgðalög, þannig að umræddar framkvæmdir verði í samræmi við íslenzka löggjöf og ekki verði ónauðsynlegar tafir á framkvæmdum. Ástæðulaust þykir að ætlast til þess að hlutaðeigandi sveitarstjórnir geri almennar breytingar á sínum samþykktum og reglugerðum, enda einungis að því stefnt, að umrædd ákvæði gildi um þau hús, sem reist verða á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Félagsmálaráðuneytið skal setja reglugerð um nauðsynleg frávik frá ákvæðum laga, reglugerða og samþykkta, er snerta byggingarmálefni, sbr. 2. gr., enda taki sú reglugerð einungis til verksmiðjuframleiddra timburhúsa, er reist verða á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar, sbr. lög nr. 4/1973 og reglugerð nr. 62/1973.

2. gr.

Þau ákvæði, sem um ræðir í 1. gr. eru:

1) Lög nr. 19/1905 um byggingarsamþykktir, sbr. og lög nr. 84/1943.
2) Lög nr. 61/1944 um byggingarmálefni Reykjavíkur. Opið bréf um að stofna byggingarnefnd á verzlunarstaðnum Akureyri, dags. 6. jan. 1857, og lög nr. 55/1905, um breyting á því. Opið bréf um að stofna byggingarnefnd í kaupstaðnum Ísafirði, dags. 26. jan. 1866, og lögum nr. 23/1905, um breyting á því. Lög um að stofna byggingarnefnd í Seyðisfjarðarkaupstað nr. 14/1897.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

3) Lög nr. 108/1945 um byggingarsamþykktir fyrir sveitir og þorp, sem ekki eru löggiltir verzlunarstaðir, sbr. og lög nr. 26/1948.
4) Skipulagslög nr. 19/1964.
5) Lög nr. 55/1969 um brunavarnir og brunamál.
6) Orkulög nr. 58/1967.
7) Lög nr. 18/1927 um iðju og iðnað, sbr. og lög nr. 105/1936.

Nú telur félagsmálaráðuneytið, að brýna nauðsyn beri til að veita frávik frá öðrum lögum, þannig að tilgangi þessara laga verði náð og skal slíkt þá heimilt, en leita skal umsagnar hlutaðeigandi ráðuneytis, áður en slíkt verður gert.

Ákvæði þessarar greinar taka og til reglugerða og samþykkta, er settar eru samkvæmt nefndum lögum.

3. gr.

Ákvæði reglugerðar um frávik frá ákvæðum í töluliðum 1—4 í 2. gr. eru háð meðmælum Skipulagsstjórnar ríkisins. Frávik frá ákvæðum 5. töluliðs eru háð meðmælum stjórnar Brunamálastofnunar ríkisins, en frávik frá ákvæðum 6. töluliðs meðmælum Rafmagnseftirlits ríkisins.

4. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, en um meðferð mála samkvæmt þeim fer samkvæmt lögum um meðferð opinberra mála.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 4. maí 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 11 — 1973

14. júní 1973. 191 Nr. 71.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um heimild til að afnema um stundarsakir þau efri mörk, sem gilda um daglega gengisskráningu krónunnar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Viðskiptaráðherra hefur tjáð mér, að gengi margra helztu viðskiptalanda Íslendinga, sem hafa fljótandi gengi gagnvart Bandaríkjadollar, hafi færzt verulega upp fyrir mörk þau, sem sett eru af Alþjóðagjaldeyrissjóðnum. Þau mörk, svo og gildandi frávik kaup- og sölugengis frá stofngengi hér á landi, eru nú 2¼%. Ber brýna nauðsyn til að fá nú þegar rýmri heimildir til hækkunar á daglegri skráningu kaup- og sölugengis til þess að mæta hinum breyttu aðstæðum og koma í veg fyrir raunverulega lækkun á gengi íslenzku krónunnar.

Fyrir því eru hér sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 3. gr. laga nr. 97 20. desember 1972 er Seðlabankanum heimilt, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að skrá daglegt kaup- og sölugengi krónunnar fyrir ofan þau mörk, sem sett eru í fyrrgreindum lögum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1973.

Gjört að Bessastöðum, 14. júní 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Stjórnartíðindi A 11, nr. 71. Útgáfudagur 14. júní 1973.

A 25

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 12 — 1973

Nr. 72. 192 19. júní 1973.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 18. júní 1973 á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi breyting á reglugerð nr. 76 17. júní 1958 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

53. gr. I breytist sem hér segir:

Á eftir 1. mgr. komi ný málsgrein, er verður 2. mgr., svo hljóðandi (röð síðari málsgreina breytist samkvæmt því):

Heimspekideild getur heimilað, að kennt sé til fjögurra stiga í tiltekinni námsgrein, þegar sérstök nauðsyn ber til svo sem kröfur um framhaldsnám erlendis.

Núverandi 3. mgr., er verður 4. mgr., orðist svo:

Stúdent, sem velur þrjár greinar til prófs, er heimilt að hafa eitt eða tvö stig í einni grein eða eitt og tvö stig í tveimur greinum verkfræði- og raunvísindadeildar og/eða námsbrautar í almennum þjóðfélagsfræðum. Stúdent, sem velur tvær greinar til prófs, er heimilt að hafa aðra greinina í verkfræði- og raunvísindadeild eða námsbraut í almennum þjóðfélagsfræðum. Við slíkt samval teljast 15 námseiningar í verkfræði- og raunvísindadeild eða námsbraut í almennum þjóðfélagsfræðum jafngilda einu stigi í heimspekideild. Heimilt er stúdent að velja, hvort hann brautskráist úr annarri hvorri deildinni eða námsbraut í almennum þjóðfélagsfræðum, enda hafi hann lokið a. m. k. þremur stigum eða 45 námseiningum í prófgrein í þeirri deild eða námsbraut, sem hann kýs að brautskrást úr. Samval greina skal háð samþykki þeirrar deildar eða námsbrautar, er stúdent kýs að brautskrást úr.

2. gr.

Reglugerðarbreyting þessi öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 19. júní 1973.

Magnús T. Ólafsson.

Birgir Thorlacius.

Stjórnartíðindi A 12, nr. 72. Útgáfudagur 22. júní 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 13 — 1973

21. júní 1973. 193 Nr. 73.

LÖG

um meðferð opinberra mála.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 26. gr. laga nr. 23 17. apríl 1973 um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála, sbr. lög nr. 29 28. apríl 1966, hef látið fella ákvæði þeirra laga, svo og ákvæði laga nr. 29 28. apríl 1966 og laga nr. 75 27. apríl 1972, um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála, inn í meginmál laga nr. 82 21. ágúst 1961, og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI

Um það, til hvaða mála lögin taka.

1. gr.

Þau mál öll, sem handhafar ríkisvaldsins höfða til refsingar lögum samkvæmt, skulu fara eftir ákvæðum laga þessara, nema þau sæti meðferð sérdómstóla, er lög þessi taka ekki til.

2. gr.

Einnig skulu eftirfarandi mál sæta rannsókn og meðferð samkvæmt lögum þessum:

1. Mál, sem höfðað er af hálfu ríkisvaldsins til félagsslita samkvæmt ákvæðum stjórnskipulaga um félög.
2. Rannsókn út af brotum barna og unglinga, sbr. lög um vernd barna og ungmenna.
3. Mál til þess að sanna dauða horfins manns.
4. Mál til sviptingar lögræðis og til brottnáms lögræðissviptingar.
5. Mál til sviptingar erfðarétti sakir brota erfingja gagnvart arfleifanda eða samerfingja.
6. Mál til upptöku eigna vegna brota á landslögum.
7. Mál til staðfestingar lögbanni við útbreiðslu rita, mynda eða annars slíks, er ríkisvaldið hefur látið banna.
8. Mál vegna heitinga.
9. Mál til ógildingar hjúskap.
10. Mál til ákvörðunar atriða samkvæmt VII. kafla almennra hegningarlaga.
11. Mál til brottnáms ólögmæts ástands eða til að koma fram viðurlögum fyrir það, öðrum en refsingu, enda eigi fyrirsvarsmaður almenningshagsmuna aðild.
12. Rannsókn slysa og annarra ófara eða atriða lögum eða venju samkvæmt eða eftir sérstöku boði dómsmálaráðherra.

3. gr.

Kröfur borgararéttar eðlis, er af refsiverðri háttsemi rísa, má hafa uppi, rannsaka og dæma í opinberu máli samkvæmt ákvæðum laga þessara.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

II. KAFLI
Um dómendur í héraði.

4. gr.

Sýslumenn utan kaupstaða, bæjarfógetar í kaupstöðum utan Reykjavíkur og þeir dómarar aðrir, er skipaðir eru til þess að starfa við þessi embætti, svo og sakadómarar í Reykjavík, rannsaka og fara með opinber mál fyrir dómi og kveða upp dóm í þeim.

Í umdæmum utan kaupstaða, þar sem sérstakur lögreglustjóri er skipaður, innir hann af hendi sömu störf í opinberum málum.

5. gr.

Saksóknari getur kveðið svo á, að rannsókn máls og meðferð, annað hvort eða hvort tveggja, skuli fara fram í Reykjavík, eða annars staðar á landinu, þar sem honum þykir bezt við eiga, enda þótt það skyldi annars sæta rannsókn og meðferð dómara í öðru lögsagnarumdæmi, ef mál er vandasamt eða umfangsmikið.

Dómsmálaráðherra getur skipað sérstakan dóm, einum eða fleiri dómurum, er halda megi dómþing, hvar sem vera skal á landinu, ef málið þykir ofvaxið hinum reglulega dómanda vegna embættisanna eða af öðrum ástæðum.

Í Reykjavík geta þrír sakadómarar annað hvort eftir ákvörðun yfirsakadómara eða eftir boði dómsmálaráðherra farið með mál eftir rannsókn þess og dæmt það í sameiningu, enda þyki vafi vera um mikilsverð sönnunar- eða lagaatriði.

Dómur getur kvatt tvo kunnáttumenn til dómstarfa með sér í málum, þar sem sérkunnáttu þykir sérstök þörf.

6. gr.

Sjó- og verzlunardómur starfar að þeim málum, er 1. og 2. tölul. 200. gr. laga um meðferð einkamála í héraði greinir. Siglingadómur fer með þau mál, sem í lögum um eftirlit með skipum segir. Um meðferð þessara refsimála fer eftir lögum þessum og ákvæðum 205. og 206. gr. laga um meðferð einkamála í héraði.

Nú verður það uppvíst í sjó- eða verzlunardómsmáli eða ástæða þykir til að ætla, að sökunautur hafi einnig framið aðrar refsiverðar athafnir, og skal þá einnig rannsaka og dæma þær í þeim dómi ásamt sjó- eða verzlunarbrotunum.

Nú kemur það upp í almennu refsimáli eða ástæða þykir til að ætla, að sökunautur hafi einnig framið refsivert sjó- eða verzlunarbrot, og skal þá rannsókn og meðferð þess brots eða þeirra brota sameina rannsókn og meðferð almenna brotsins eða almennu brotanna, enda skal þá nefna meðdómendur samkvæmt 1. málsgrein.

7. gr.

Kirkjudómur fer með refsimál vegna afbrota biskups og presta þjóðkirkjunnar út af hneykslanlegu framferði þeirra í embættisathöfnum eða einkalífi, enda sé ekki um almenn refsiverð brot að tefla. Forsæti í kirkjudómi skipar viðkomandi héraðsdómari (í Reykjavík sakadómari), en til meðdómenda kveður hann tvo þjónandi þjóðkirkjupresta.

Ákvæði 2. og 3. málsgr. 6. gr. eiga með samsvarandi hætti við mál samkvæmt 1. málsgrein.

8. gr.

Skylt er hverjum manni, karli sem konu, er fullnægir lögmæltum skilyrðum, að taka við kvaðningu héraðsdómara til meðdómendastarfa.

Undan kvaðningu eru skyldir:

1. Dómarar og ritari hæstaréttar, aðrir embættisdómarar og fulltrúar þeirra.
2. Ráðherrar og ráðuneytisstjórar.
3. Biskup og prestar þjóðkirkjunnar, nema í kirkjudómi.
4. Löggiltir málflutningsmenn og fulltrúar þeirra.
5. Embættislæknar og ljósmæður.
6. Saksóknari og fulltrúar hans.

9. gr.

Almenn skilyrði til meðdómendastarfa eru þessi:

1. Nægilegur andlegur þroski og andleg og líkamleg heilbrigði.
2. Óflekkað mannorð.
3. Lögræði og fjárforræði.
4. Aldur frá 25—70 ára.
5. Sérþekking á sakarefnum.

10. gr.

Um skilyrði meðdómenda til þátttöku í meðferð einstaks máls fer samkvæmt ákvæðum laga um meðferð einkamála í héraði.

11. gr.

Um skyldu og skilyrði meðdómenda samkvæmt 8.—10. gr. dæmir héraðsdómari, en skjóta má úrlausn hans til hæstaréttar eftir reglum um kæru til æðra dóms. Sama er um forföll meðdómenda.

12. gr.

Áður en meðdómandi tekur til starfa fyrsta sinni, skal hann undirrita í þingbók heit að viðlögðum heiðri sínum og drengskap um það, að hann skuli leysa starfann af hendi, svo sem hann hyggur sannast og réttast og helzt að lögum.

Um greiðslu til meðdómenda fer samkvæmt 2. málsgr. 203. gr. laga um meðferð einkamála í héraði.

13. gr.

Í málum samkvæmt 4. málsgr. 5. gr., kveður héraðsdómari meðdómendur til að frumprófi loknu eða síðar, ef þá reynist ástæða til. Taka meðdómendur þátt í rannsókn, málsmeðferð og dómsuppsögn. Héraðsdómari stýrir dómi og kveður einn upp úrskurði, þá er efni verða til, skipar verjanda, ákveður málshöfðun, gefur út stefnur, nefnir skoðunar- og matsmenn, spyr sökunaut, heitfestir vitni og spyr þau, sér um samningu dóms og afgreiðslu dómsgerða og kemur yfir höfuð fram út á við fyrir hönd dómsins. Í fjölskipuðum dómi löglærðra manna framkvæma þeir allir þessar athafnir.

14. gr.

Nú missir meðdómanda við, og kveður héraðsdómari þá annan til, er taki við máli, þar sem hinn þraut, nema héraðsdómara þyki sérstök ástæða til að endurtaka það, sem áður hefur farið fram í málinu. Annars fer sem í 192. gr. laga um meðferð einkamála í héraði segir.

15. gr.

Dómari getur látið löggiltan fulltrúa sinn framkvæma rannsókn fyrir dómi og kveða upp dóma og úrskurði, enda fullnægi hann skilyrðum 1. málsgr. 33. gr. laga um meðferð einkamála í héraði.

Að öðru leyti gilda ákvæði II. kafla laga um meðferð einkamála í héraði, eftir því sem við á.

16. gr.

Málsmeðferð fyrir dómi er opinber, nema dómara þyki ástæður þær, er í 2. mgr. segir, standa því í vegi.

Rannsókn fer fram fyrir luktum dyrum:

a. ef dómari telur þess þörf til að leiða sannleikann í ljós, t. d. á frumstigi rannsóknar;
b. til hlífðar sökunaut, þegar sérstaklega stendur á, eða nánustu vandamönnum hans, vitnum eða öðrum;
c. ef sökunautur er undir 18 ára aldri;
d. af velsæmisástæðum eða
e. annars vegna hagsmuna ríkis eða almennings.

Dómari getur bannað að skýra opinberlega frá atriðum í opinberri rannsókn eða að gera uppdrætti eða myndir af mönnum í þinghaldi eða öðru, sem þar fer fram eða er til sýnis.

17. gr.

Rannsókn opinberra mála og dómsmeðferð að öðru leyti fer fram fyrir sakadómi og á þeim stað og tíma, sem dómari eða dómsformaður ákveður hverju sinni. Dómsmálaráðherra getur þó, að fengnum tillögum viðkomandi dómara, ákveðið, að sakadóm í kaupstöðum eða kauptúnum, sbr. 2. málsgr. 4. gr., til meðferðar opinberra mála skuli halda ákveðna vikudaga og á ákveðinni klukkustund, ef mál eru fyrir hendi.

18. gr.

Hverju héraðsdómaraembætti utan Reykjavíkur og embætti sakadómara í Reykjavík skal fylgja sakadómsbók, ein eða fleiri, þar sem skrá skal að efni til það, sem fram fer í opinberum málum, nema ræður málflytjenda, og sérstök dómabók, þar sem skrá skal dóma í opinberum málum.

Nú er rannsókn framkvæmd á hendur sökunaut vegna margra sakaratriða eða á hendur fleiri sökunautum, og skal þá, ef kostur er, skráð þannig í þingbók, að síðar megi, þegar eftirrit er tekið úr bókinni, hafa samfellt eftir föngum það, sem varðar eitt og sama sakaratriði. Dómsmálaráðherra getur sett nánari fyrirmæli um þetta.

Rétt er að hraðrita eða taka á talvél skýrslur í opinberu máli.

Saksóknari skal halda sakaskrá fyrir land allt. Dómsmálaráðherra setur fyrirmæli um sakaskrá og sakavottorð.

19. gr.

Ritlaun greiðast ekki fyrir eftirrit úr bókum þeim, er í 18. gr. getur, eða fyrir eftirrit af skjölum, er til opinbers máls heyra, ef eftirritið er nauðsynlegt til sóknar þess eða varnar eða í sambandi við rannsókn þess eða málskot, eða það er veitt til þess að koma fram skaðabótakröfu í opinberu máli eða í þágu handhafa ríkisvaldsins. Eftirrit þessi skal í té láta, svo fljótt sem framast er unnt.

Að öðru leyti gilda ákvæði III. kafla laga um meðferð einkamála í héraði um opinber mál, eftir því sem við getur átt.

III. KAFLI

Um ákæruvaldið

20. gr.

Saksóknari ríkisins fer með ákæruvaldið.

Forseti skipar saksóknara. Hann skal fullnægja lagaskilyrðum til skipunar í dómaraembætti í hæstarétti. Saksóknari nýtur sömu launa og annarra lögkjara sem hæstaréttardómarar, eftir því sem við verður komið.

Dómsmálaráðherra skipar fulltrúa með lögfræðiprófi og annað starfslið til aðstoðar saksóknara með samþykki hans.

Saksóknari hefur embættisskrifstofu í Reykjavík.

21. gr.

Saksóknari skal hafa gætur á afbrotum, sem framin eru. Hann kveður á um rannsókn opinberra mála og hefur yfirstjórn hennar og eftirlit. Getur hann gefið lögreglumönnum fyrirmæli og leiðbeiningar um framkvæmd rannsóknar og verið við hana staddur eða látið fulltrúa sinn vera það. Hann höfðar opinber mál, sbr. þó 112.—114. gr., tekur ákvörðun um áfrýjun þeirra og gegnir að öðru leyti þeim störfum, sem honum eru falin í lögum.

Áður en saksóknari ákveður málshöfðun á hendur opinberum starfsmanni fyrir brot í starfi, skal hann jafnan leita umsagnar ráðuneytis þess, sem í hlut á. Ráðuneytinu ber að láta saksóknara í té rökstudda umsögn og tillögur, svo fljótt sem verða má.

Haldast skulu sérákvæði í lögum, þar sem svo er mælt, að dómsmálaráðherra kveði á um rannsókn, höfðun og áfrýjun opinberra mála. Þegar svo stendur á, gefur dómsmálaráðherra saksóknara fyrirmæli um rannsókn og aðrar framkvæmdir og leggur samþykki sitt á ákæruskjal og áfrýjunarstefnu.

Dómsmálaráðherra hefur eftirlit með framkvæmd ákæruvalds og getur krafið saksóknara skýrslna um einstök mál.

22. gr.

Þegar saksóknari er svo riðinn við mál eða aðilja, að hann mætti eigi gegna dómarastörfum í því, skal hann tilkynna það dómsmálaráðherra. Nú berst ráðherra slík tilkynning eða hann fær vitneskju um þetta með öðrum hætti, og skipar hann þá annan löghæfan mann, sbr. 2. málsgr. 20. gr., til meðferðar þess máls. Sama gildir, ef saksóknari hefur lögmæt forföll.

23. gr.

Nú skal mál því aðeins höfða, að sá krefjist þess, sem misgert er við, og skal handhafi ákæruvalds og dómari rannsaka það af sjálfdáðum, hvort sá, er málshöfðunar krefst, er réttur málsaðili. Ef svo þykir ekki vera, skal málshöfðunar synja og vísa máli frá dómi, ef það hefur farið til dóms.

Ef verknaður felur bæði í sér brot, er opinberri málshöfðun skal sæta, og brot, er sætir málshöfðun einstaks aðilja, getur saksóknari höfðað mál fyrir bæði brotin, ef sá aðili óskar þess, enda ber þá að dæma þau og ákveða refsingu í einu lagi. En láta skal þó mál falla niður fyrir það brot, er einstakur aðili átti sök að, ef hann krefst þess, unz dómur er upp kveðinn í héraði.

24. gr.

Nú þykir verknaður að vísu refsiverður að landslögum, en þó þykir mega telja, að hvorki almenningshagsmunir né almenningsálit krefjist málshöfðunar né refsidóms, svo sem ef langt er liðið síðan brot var framið, án þess þó að refsikrafa sé fyrnd, og sökunautur hefur síðan hegðað sér óaðfinnanlega, ef telja má álit manna á verki hafa breytzt sökunaut í hag, síðan refsiákvæði var sett, ef telja má brot mjög lítilsvert eða miklar eru málsbætur, brot hefur valdið sökunaut sjálfum sérstaklega óvenjulegum þjáningum o. s. frv., og getur þá héraðsdómari sent saksóknara tillögur um niðurfellingu saksóknar. Saksóknari getur bæði að tillögu héraðsdómara og af sjálfsdáðum lagt til, að saksókn verði felld niður. Dómsmálaráðherra ákveður síðan eða gerir tillögu um, hvort neyta skuli heimildar stjórnarskrár eða annarra laga, er þar um kynnu að vera sett, um niðurfellingu saksóknar.

Binda má niðurfelling saksóknar skilyrðum, svo sem að sökunautur sæti eftirliti einstakra manna, félags eða stofnunar, að honum verði komið í vist á góðu heimili tiltekinn tíma, að hann fremji ekki refsiverðan verknað tiltekinn tíma, allt að fimm árum, neyti ekki áfengra drykkja eða deyfilyfja tiltekinn tíma, greiði tiltekna sekt eða bætur, ef því er að skipta o. s. frv.

IV. KAFLI
Um varnarþing.

25. gr.

Aðalrannsókn opinbers máls fyrir dómi skal þar fara fram, sem varnarþing þess er samkvæmt ákvæðum þessa kafla, að svo miklu leyti sem því verður við komið. En auk þess skal rannsaka mál þessi fyrir dómi eða utan dóms eftir þörfum, þar sem hentugt og nauðsynlegt þykir.

Dómara opinbers máls er rétt að sækja eða láta sækja sökunaut í annað lögsagnarumdæmi og láta birta þar stefnur og aðrar tilkynningar án atbeina héraðsdómara þar.

Nú leikur vafi á því, hvaða héraðsdómari eigi að rannsaka opinbert mál eða hvar hagfelldast sé, að rannsókn þess fari fram, og má þá bera þessi atriði undir saksóknara, sem sker úr því til fullnaðar. Með sama hætti getur saksóknari af sjálfsdáðum kveðið á um það, fyrir hvaða dómi rannsókn skuli fara fram.

26. gr.

Nú er einn maður fyrir sök hafður, og má mál þá höfða í lögsagnarumdæmi, þar sem brot var framið (brotavarnarþing). Nú er vafasamt, í hvaða lögsagnarumdæmi telja skal brot framið eða eitt eða fleiri brot eru framin í fleirum en einu lögsagnarumdæmi, og má þá höfða mál í hvoru eða hverju þeirra, sem hagfelldast þykir.

Nú verður því ekki komið við eða óhagfellt þykir að höfða mál á brotavarnarþingi, og má þá mál höfða í lögsagnarumdæmi, þar sem sökunautur kann að hafa verið handtekinn, eða þar sem brotið kemst upp eða á heimilis- eða dvalarvarnarþingi hans hér á landi, eftir því sem við verður komið eða hagfelldast þykir.

27. gr.

Nú er brot framið hér á landi utan allra lögsagnarumdæma og ákvæðum næstu greinar hér að ofan verður ekki við komið, og ákveður þá héraðsdómari, hvar mál skuli höfðað, en bera má hann það mál undir saksóknara, enda þoli málið þá bið, er þar af verður.

Ef brot er framið á íslenzku skipi eða flugfari utan íslenzkrar hafnar, má höfða mál út af því í lögsagnarumdæmi, þar sem skipið eða flugfarið tekur fyrst höfn þar eftir hér á landi, nema saksóknara þyki hagfelldara að reka það annars staðar. Ef ekki hefur þá verið ger reki að málinu, skal fara eftir fyrirmælum 1. málsgreinar.

Nú er brot framið erlendis og sótt verður hér á landi sök út af því, og má þá sækja hana þar, sem sökunautur stígur hér fyrst þar eftir á land, nema saksóknara þyki hentara að reka það annars staðar. Nú hefur þá ekki verið ger reki að málinu, og fer þá eftir 1. mgr.

28. gr.

Nú eru fleiri menn en einn á refsiverðan hátt riðnir við brot, eitt eða fleiri, og skal þá að jafnaði sök sækja í einu lagi á hendur þeim báðum eða öllum, enda þótt þeir eigi ekki sama varnarþing samkvæmt ákvæðum undanfarandi greina, þar sem

sækja má einn þeirra eða fleiri samkvæmt ákvæðum hér að framan. Ef mál hefur verið höfðað gegn einum eða fleirum sér í lagi eða sitt í hvoru eða hverju lögsagnarumdæmi, getur saksóknari ákveðið, að það eða þau skuli niður falla og sökunautar sóttir í einu máli á sama varnarþingi. Með sama hætti getur hann kveðið svo á, að aðgreina skuli mál, er höfðuð hafa verið saman á hendur fleiri en einum manni, ef hann telur málin ekki saman eiga eða óhentugra að sækja þau í einu lagi.

Nú hafa fleiri menn en einn framið brot saman, en sumir þeirra eða allir hafa einnig framið önnur brot, og skal þá að jafnaði höfða mál út af öllum brotunum í einu lagi.

29. gr.

Nú er héraðsdómari í vafa um, á hvaða varnarþingi mál skuli höfða eða hvort höfða skuli mál gegn fleiri mönnum en einum saman, og getur hann þá leitað um það fyrirmæla saksóknara.

Saksóknari getur, eftir því sem honum virðist henta, valið á milli brotavarnarþings, handtökuvarnarþings og heimilis- og dvalarvarnarþings eða annars varnarþings, ef það þykir hentugra til þess að afla sakargagna, til að hraða máli eða vegna ráðstafana, sem gera þarf gagnvart sökunaut. Ákvörðunum saksóknara um þessi efni verður ekki haggað í dómi, enda verður málsmeðferð í héraði ekki ómerkt af því einu, að mál hafi verið sótt á röngu varnarþingi.

30. gr.

Mál samkvæmt 2. gr. laga þessara skal höfða á varnarþingi, sem saksóknari ákveður.

31. gr.

Ákvæði þessa kafla taka og til þeirra mála, er því aðeins skal höfða, að sá krefjist þess, er misgert er við, eftir því sem við getur átt.

V. KAFLI

Um lögreglumenn og upphaf rannsóknar.

32. gr.

Sýslumenn eru lögreglustjórar utan kaupstaða og bæjarfógetar í kaupstöðum utan Reykjavíkur. Í kauptúnum, þar sem sérstakur lögreglustjóri er skipaður, fer hann með lögregluvald. Þar sem sérstakir lögreglumenn eru skipaðir, eru þeir lögreglustjóra til aðstoðar. Annars staðar aðstoða hreppstjórar lögreglustjóra.

Sakadómari í Reykjavík skal stýra rannsóknum opinberra mála þar og fara með stjórn þeirra lögreglumanna, sem ætlað er að rannsaka brot, að því er þau störf varðar.

Dómsmálaráðherra setur lögreglumönnum fyrirmæli um rannsókn brota að fengnum tillögum saksóknara, yfirsakadómara og lögreglustjóra í Reykjavík.

33. gr.

Hver, sem skipaður er lögreglumaður, skal hafa lokið prófi, er sýni, að hann sé þeim kostum búinn og hafi þá kunnáttu, sem nauðsynleg er til starfans. Skulu þeir einir valdir til starfans, sem telja má valinkunna og vandaða. Allir lögreglumenn, bæði þeir, sem nú eru, og þeir, er síðar verða skipaðir, skulu vinna svofellt heit: Því heiti ég og legg við drengskap minn og heiður, að lögreglumannsstarfa minn skal ég rækja með kostgæfni og samvizkusemi í hvívetna og vinna að því eftir fremsta megni að halda uppi stjórnarskrá lýðveldisins og öðrum lögum þess.

Dómsmálaráðherra setur reglur um kennslu lögreglumanna, prófkröfur og önnur hæfiskilyrði að fengnum tillögum saksóknara, yfirsakadómara og lögreglustjóra í Reykjavík. Sakadómari hefur umsjón með kennslu og prófun lögreglumanna í öllu, er lýtur að rannsókn brota.

Dómsmálaráðherra setur lögreglumönnum erindisbréf.

34. gr.

Lögreglumönnum ber að sýna árvekni í starfa sínum og kunna glögg skil á ábyrgð þeirri, sem starfa þeirra fylgir. Hlutverk þeirra er að halda uppi lögum og reglu, greiða götu manna, þar sem það á við, stemma stigu við ólögmætri hegðun og vinna að uppljóstran brota, sem framin eru, og vera rannsóknardómara til aðstoðar í hvívetna. Þeir skulu kynna sér þau lög og reglur, sem þeir eru settir til að viðhalda, svo sem refsilöggjöf, umferðalöggjöf, áfengislöggjöf, lögreglusamþykktir o. s. frv. Þeir skulu vera kunnugir staðháttum á starfssvæði sínu, svo sem föng eru á, og vita skil á brotamönnum og háttum þeirra. Þeim ber að afla sérstakrar þekkingar og æfingar í rannsókn vettvangs, þannig að sakargögn fari ekki forgörðum. Kunna skulu þeir að taka skýrslur af mönnum, færa þær skilmerkilega í letur og rita greinargóðar frásagnir um atburði í starfa sínum.

35. gr.

Nú fá lögreglumenn vitneskju eða rökstuddan grun um, að refsiverð háttsemi, er beri undir opinbera ákæruvaldið, hafi drýgð verið í umdæmi þeirra, hvort sem það er fyrir kæru eða skýrslu annarra manna eða með öðrum hætti, og ber þeim þá að hefja af sjálfsdáðum rannsókn málsins og gera þær ráðstafanir, sem löglegar, nauðsynlegar og heppilegar eru til að afla sakargagna og gæta þess, að þau spillist ekki, svo og framkvæma hvað eina, er horfir til glöggvunar á málavöxtum og lög leyfa, svo sem:

1. Leita þeirra, sem brot hafa framið eða grunaðir eru um brot, prófa þá m. a. um háttsemi og dvalarstaði á þeim tíma, sem brot var framið.
2. Finna sjónarvotta og heyrnar og aðra, sem skýrslu kunna að geta gefið til skýringar sakaratriðum, og prófa þá, svo fljótt sem kostur er, þ. á m. afla sem nákvæmastrar frásagnar um orð, útlit og háttsemi grunaðs manns, og þess, sem kveðst hafa orðið fyrir broti, þegar eftir að það tjáist hafa verið framið, athuga fjármeðferð og efnahag grunaðs manns, bæði fyrir brot og eftir, er því er að skipta.

   Þegar sannreyna skal, hvort maður endurþekki annan mann, skal hann látinn benda á þann mann í hópi manna, ef þess er kostur.
3. Rannsaka vettvang, gera af honum glöggvan uppdrátt, framkvæma þar mælingar, afgirða hann eða teppa umferð um hann í bili og varna þar við röskun á ummerkjum, unz vettvangsrannsókn hefur farið fram.
4. Hafa uppi á munum, sem brot hefur verið framið með eða ætla má til þess ákveðna, svo og munum, sem brot hefur komið niður á eða gerðir hafa verið með refsiverðum verknaði, og athuga, hvort grunaður maður hefur nokkra þá muni í vörzlum sínum, er benda til vistar hans á vettvangi.
5. Athuga, hvort verknaður hefur látið eftir sig merki á mönnum eða munum, svo sem á líkama manna, klæðum, hjólför á vegi, merki eftir verkfæri, fingraför og fóta, og rannsaka eða láta rannsaka þau.
6. Hlutast til um sérfræðilega rannsókn á mönnum, munum og vettvangi, eftir því sem ástæða er til, svo sem blóðrannsókn og aðra læknisrannsókn, efna- og eðlisfræðilega rannsókn, leturrannsókn o. s. frv.
7. Annast töku ljósmynda af vettvangi, mönnum og munum eftir þörfum.

Gefa skulu lögreglumenn sakadómara í Reykjavík og annars staðar héraðsdómara skýrslu um aðgerðir, svo fljótt sem verða má.

Nú er svo mælt í lögum, að einstakur maður eigi ákæruvald eða skuli taka þátt í því, og skulu lögreglumenn þá tilkynna yfirboðara sínum málavöxtu og gera nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda það ástand, sem er, eða til þess, að síðari rannsókn megi fara sem heppilegast fram, ef reki verður gerður að málinu samkvæmt kröfu aðila.

36. gr.

Nú fer maður með starfa og brýtur öryggisreglur, sem um hann eru settar, og skal lögreglumaður þá til bráðabirgða varna honum að rækja starfann, m. a. með því að taka af honum atvinnuskírteini, stöðva farartæki hans, loka starfhýsi hans eða með öðrum viðeigandi hætti, ef það er nauðsynlegt til að afstýra hættu eða brot er stórfellt.

37. gr.

Við yfirheyrslu, leit, kyrrsetningu muna og aðra rannsókn skal lögreglumaður hafa einn greinargóðan og trúverðugan vott hið fæsta, sé þess kostur.

38. gr.

Lögreglumenn skulu gæta þess í störfum sínum, að mönnum verði ekki gert tjón, óhagræði eða miski framar en óhjákvæmilegt er, eftir því sem á stendur. Ekki mega þeir beita sakaðan mann neins konar harðræði fram yfir það, sem nauðsynlegt er til þess að vinna bug á mótþróa hans gegn lögmætum aðgerðum, né á annan hátt beita hann ólögmætri þvingun í orði eða verki, svo sem með hótunum o. s. frv.

Nú telur maður sig sæta ólögmætum harðræðum af hendi lögreglumanns, og á hann þá rétt á því að koma fyrir yfirmann lögreglumannsins, svo fljótt sem kostur er, og bera fram kvörtun fyrir honum.

39. gr.

Lögreglumenn skulu stöðugt miða alla rannsókn sína við það, að leiða hið sanna og rétta í ljós í hverju máli, sem þeir hafa til meðferðar, og rannsaka jöfnum höndum þau atriði, sem benda til sektar sakaðs manns og sýknu. Þeir taka skýrslur af grunuðum mönnum og vitnum, áður en til dómara næst, og síðan, eftir því sem þörf þykir og dómari ákveður. Lögreglumaður lætur þann, sem hann prófar, fyrst gera grein fyrir heiti sínu, aldri, stöðu og heimilisfangi eða dvalarstað. Síðan brýnir hann alvarlega fyrir honum að gefa sönn og rétt svör við spurningum og draga ekkert undan, er máli kann að skipta, og ganga skal úr skugga um það, ef ástæða er til, hvort skýrsla prófaðs manns er reist á sjálfs hans skynjan eða sögusögn annarra. Þess skal jafnan gætt vandlega, að svör manna við spurningum séu skilmerkileg og rétt færð í letur og sem orðréttast, einkum ef um svör grunaðra manna er að tefla.

40. gr.

Sökuðum manni, sem lögreglumaður yfirheyrir, skal á það bent, að honum sé óskylt að svara spurningum, er beinlínis varða brot það, sem hann er grunaður um, og jafnframt á það, að þögn hans kunni að verða skýrð honum í óhag.

Spurningar lögreglumanna skulu vera skýrar, stuttar og ótvíræðar. Ekki mega þeir reyna með nokkrum hætti að rugla mann með ósannindum eða á annan hátt, þannig að verða kynni til þess, að hann vissi miður en ella, hverju hann svaraði, eða til þess, að hann svaraði röngu. Þá mega þeir ekki gefa sökuðum manni fyrirheit um ívilnanir eða fríðindi, ef hann meðgangi, enda séu slík fyrirheit ólögleg eða það sé ekki á valdi þeirra að veita þau.

Ekki má prófa mann lengur en 6 klukkustundir í einu, enda fái hann að öðru leyti nægilegan svefn og hvíld. Skal hverju sinni bókað, hvenær prófun hefst og hvenær henni lýkur.

Lögreglumenn skulu spyrja hvern mann sér án viðurvistar annarra sakaðra eða vitna, unz ástæða kann að verða til samprófunar á síðara stigi rannsóknar.

Nú skal spyrja barn yngra en 16 ára, og skal þá tilkynna það barnaverndarnefnd, ef þess er kostur, og getur nefndin þá sent fulltrúa sinn til að vera við yfirheyrslurnar.

Nú kann prófaður maður ekki íslenzku eða skjali þarf að snúa af íslenzku á erlent mál eða af erlendu máli á íslenzku, og skal þá, ef kostur er og þurfa þykir, kveðja löggiltan dómtúlk og skjalþýðanda til aðstoðar. Annars kostar skal fá þann, er færastan má telja.

Lögreglumenn gera skriflegar og nákvæmar skýrslur um rannsókn sína og staðfesta þær fyrir dómi samkvæmt ákvörðun dómara.

41. gr.

Skylt er mönnum að viðlögðum sektum, ef þeir eru til þess kvaddir og ef þeir mega án hættu fyrir líf eða heilsu sína eða vandamanna eða annarra, sem þeir eiga að annast, eða án tilfinnanlegs atvinnutjóns, að veita rannsóknardómara og lögreglumönnum lið í þarfir opinberrar rannsóknar. Svo er manni og undir sama skilorði skylt að láta lögreglumönnum í té muni, er hann ræður yfir, í þarfir opinberrar rannsóknar, svo sem hús og flutningatæki, en hafa skal hann endurgjald fyrir verk og annað, er hann lætur lögreglumönnum í té samkvæmt þessari grein, og fer um það sem um annan sakarkostnað.

Undanþegnir skyldunni eru nánustu vandamenn sökunauts.

42. gr.

Nú telur sakadómari eða lögreglustjóri ekki ástæðu til þess að sinna framkominni kæru eða til að halda áfram rannsókn út af henni, og er honum þá skylt að láta kæranda í té skriflega ályktun sína þar um ásamt skjölum eða eftirriti af skjölum þeim, er málið varða. Og getur kærandi þá borið málið undir saksóknara, sem tekur ákvörðun um, hvort kæru skuli sinnt eða rannsókn haldið áfram.

Nú hafa lögreglumenn framkvæmt rannsókn á hendur tilteknum sökuðum manni, en ekki hafa sakaratriði eða sakargögn þótt nægileg til ákæru, og á þá eigi að halda rannsókn áfram eða taka hana upp af nýju gegn þeim manni, nema ný sakargögn séu fram komin eða þau séu líkleg til að koma fram, enda sé refsikrafa þá eigi fyrnd að lögum eða saksókn niður felld samkvæmt ákvæðum stjórnarskrárinnar. Þó gildir áðurgreint ákvæði ekki, ef rannsókn má telja líklega til styrktar skaðabótakröfu vegna brots, ef það þykir standa aðila á nægilega miklu að koma fram skaðabótakröfu sinni.

Nú hefur rannsókn gegn sökuðum manni verið felld niður, og á hann þá rétt á vottorði sakadómara eða lögreglustjóra um það.

VI. KAFLI

Um hald á munum.

43. gr.

Leggja skal hald á muni, sem ætla má, að hafi sönnunargildi í opinberu máli, þeirra hefur verið aflað á refsiverðan hátt eða ætla má, að þeir verði gerðir upptækir.

Til muna í þessu sambandi teljast einnig skjöl.

44. gr.

Hald má leggja á bréf, símskeyti og aðrar sendingar og muni, sem eru í vörzlum pósts og síma, enda sé það gert til rannsóknar á ætluðu broti, er varðað getur 100 000 króna sekt, og heimilt væri að kyrrsetja og athuga slík skjöl og muni, ef komin væri í hendur viðtakanda. Tilkynna skal sendanda og viðtakanda tökuna, ef þeir hafa ekki verið viðstaddir. Dómari kveður á með úrskurði um rannsókn á efni slíkra skjala og sendinga.

45. gr.

Hverjum, sem löglega handtekur sakaðan mann, framkvæmir rannsókn á vettvangi, gerir leit í húsum eða annars staðar eða leit á mönnum, er rétt að leggja hald á muni, sem þá finnast og telja má til sakargagna. En tilkynna skal þetta dómara, svo fljótt sem verða má.

46. gr.

Í þarfir rannsóknar brots má loka herbergjum eða húsum, afgirða ákveðin svæði eða varna mönnum för um þau, gefa út bann við að taka muni úr ákveðnu takmarki o. s. frv.

47. gr.

Dómari getur, þegar öryggi ríkisins krefst þess eða um mikilsverð sakamál er að ræða, úrskurðað hlustanir í síma, sem sökunautur hefur eða ætla má hann nota.

VII. KAFLI

Um leit.

48. gr.

Nú er rannsókn háð vegna brots, er varðað getur annað hvort 100 000 króna sekt eða sekt og upptöku eignar, og er þá rétt að gera leit í húsum sakaðra manna, geymslustöðum, hirzlum, skipum og öðrum farartækjum að munum, sem hald skal á leggja, eða annars til öflunar sakargagna.

Leit má gera hjá öðrum mönnum en sökuðum, þegar slíkt brot hefur verið framið þar eða sakaður maður handtekinn eða gildar ástæður eru til að ætla, að þar finnist munir, sem hald ber að leggja á, eða önnur sakargögn, þar á meðal bækur, bréf og önnur skjöl.

49. gr.

Leit að manni, sem handtaka skal eða leiða á fyrir rannsóknara eða dómara, má gera í húsi hans og húsum annarra manna, ef gild ástæða er til að ætla, að sá, sem leitað er, haldi sig þar.

50. gr.

Í húsakynnum, sem opin eru almenningi, og í húsum, þar sem lausungarlýður og brotamenn venja komur sínar, má leit gera, er þörf þykir, þótt eigi sé fullnægt skilyrðum 48. og 49. greinar.

51. gr.

Leit samkvæmt 48. og 49. gr. skal ákveðin í úrskurði dómara. Þó er lögreglumönnum jafnan rétt að framkvæma leit af sjálfsdáðum, ef bið eftir úrskurði dómara veldur hættu á sakarspjöllum.

52. gr.

Húsráðanda eða staðar, þar sem leit er gerð, skal veittur kostur á að vera viðstaddur leitina, ef unnt er. En ef hann er fjarverandi, skulu heimilisfastir venzlamenn hans, þjónar eða aðrir til þess kvaddir.

53. gr.

Leit má framkvæma á hvaða degi, sem vera skal, og á öllum tímum sólarhrings, ef hún þolir ekki bið.

54. gr.

Leit á manni og líkamsskoðun má gera, ef hann er sakaður um brot, er varðað getur 100 000 króna sekt eða sektum og upptöku eigna. Má m.a. taka honum blóð og framkvæma á honum aðra þá rannsókn, er gerð verður á honum heilsu hans að meinalausu.

55. gr.

Á öðrum en sökuðum manni má leit gera, ef ástæða er til að ætla, að hann hafi á sér muni, er hald skal á leggja, eða vitneskja fáist við leitina um sakaratriði, enda geti brot það, sem rannsakað er, varðað 100 000 króna sekt eða sekt og upptöku eigna.

56. gr.

Um leit og líkamsrannsókn samkvæmt 54. og 55. gr. skal kveðið á með úrskurði dómara. Þó er lögreglumanni rétt að ákveða slíka rannsókn, ef henni má eigi fresta, unz úrskurður dómara er fenginn.

Leit og líkamsrannsókn á konum skal framkvæmd af konum eða lækni, ef því er að skipta.

57. gr.

Af mönnum má taka myndir og fingraför í þarfir opinberrar rannsóknar.

58. gr.

Haldast skulu sérákvæði í lögum um leit í húsum og á mönnum, svo og um líkamsrannsóknir.

VIII. KAFLI

Um handtöku.

59. gr.

Rétt er dómara jafnan að gefa skipun um handtöku grunaðs manns, er það má telja nauðsynlegt vegna rannsóknar máls. Slíka skipun getur dómari þó ávallt gefið, ef maður sinnir ekki að nauðsynjalausu kvaðningu um að koma fyrir lögreglumann eða dómara.

Rétt er dómara að gefa út handtökuskipan, birta hana opinberlega og skora á hvern sem er að framkvæma hana:

1. Ef handtekinn maður víkur úr gæzlu eða refsivist eða maður brýtur bann dómara við för úr ákveðnu marki eða firrir sig eftirliti, sem dómari hefur sett honum.
2. Ef ókunnugt er um dvalarstað manns, sem sakaður er um brot, sem varðað getur 100 000 króna sekt eða 6 mánaða refsivist.

60. gr.

Heimilt er einstökum manni að handtaka mann:

1. Ef dómari hefur skipað handtöku samkvæmt 59. gr., 2. mgr.
2. Ef hann stendur mann að háttsemi, sem varðað getur refsivist og sætir opinberri ákæru.
3. Ef maður ærist á almannafæri eða veldur þar hneyksli.

Handtekinn mann skal tafarlaust leiða fyrir lögreglumann eða dómara.

61. gr.

Skylt er lögreglumönnum að handtaka mann eftir skipun dómara. Þeim er og rétt að taka mann fastan án dómsúrskurðar:

1. Ef þeir standa hann að refsiverðri hegðun, enda sæti brotið opinberri ákæru.
2. Ef maður er grunaður um brot og gefur ekki lögreglumanni skýrslu um nafn sitt og heimilisfang eða reikar um heimilislaus.
3. Ef það þykir nauðsynlegt grunuðum manni eða öðrum til varnar.
4. Ef það þykir nauðsynlegt til þess að aftra grunuðum manni frá því að spilla sakargögnum eða fara úr lögsagnarumdæmi eða torvelda rannsókn máls að öðru leyti, enda megi telja varhugavert að bíða skipunar dómara.
5. Ef maður hefur leyfislaust farið úr gæzlu eða firrt sig eftirliti, sem honum hefur löglega verið sett.
6. Ef maður hefur ekki forfallalaust gegnt kvaðningu lögreglumanns til að gefa skýrslu í opinberu máli.
7. Ef maður ærist á almannafæri eða veldur þar hneyksli, eða hefur hér ekki landvistarleyfi.

Lögreglumaður skal hverju sinni meta, hvort nauðsyn sé handtöku þegar í stað, t. d. vegna hættu á undanskoti sakargagna, flótta sakaðs manns, framhaldi refsiverðrar háttsemi o. s. frv.

Alþingismenn má ekki taka fasta, meðan Alþingi stendur, nema þeir séu staðnir að glæp.

62. gr.

Rétt er lögreglumönnum án dómsúrskurðar að leita manns, sem handtaka skal, á heimili hans, í sjálfs hans húsi eða skipi, eða í húsi, sem stendur opið almenningi, svo og í öðrum húsum eða skipum, ef honum er veitt þangað eftirför, eða hætta er á því, að hann spilli sakargögnum eða komi sér undan, ef beðið er dómsúrskurðar.

63. gr.

Mann, sem tekinn hefur verið fastur, skal leiða fyrir dómara án undandráttar enda sé hann ekki þegar látinn laus eða fluttur aftur í gæzlu, sem hann hefur sætt samkvæmt dómsúrskurði. Nú verður handtekinn maður, sem sakaður er um refsivert athæfi, ekki þegar í stað leiddur fyrir dómara, og er þá heimilt að hafa hann í haldi, unz til dómara næst, enda sé kyrrsetning hans og einangrun nauðsynleg vegna rannsóknar málsins, svo sem vegna hættu á því, að hann beri sig saman við samseka menn eða vitni, spilli sakargögnum, skjóti þeim undan eða komi sjálfum sér undan.

Nú hafa lögreglumenn handtekið mann, án þess að hann sé sakaður um refsiverða hegðun, sbr. 7. tl. 61. gr., og skal þá tilkynna dómara handtökuna tafarlaust, enda geri hann þá viðeigandi ráðstafanir, svo fljótt sem verða má.

64. gr.

Þess ber lögreglumönnum að gæta eftir föngum, þar á meðal með leit á manni án dómsúrskurðar, að maður, sem tekinn hefur verið fastur, geti ekki unnið tjón á sjálfum sér, og að hann hafi þá aðbúð, að ekki verði heilsu hans eða lífi hætta búin, meðan hann er í gæzlu. Sjúka menn, þungaðar konur eða konu, sem hefur barn á brjósti, skal ekki láta í venjulega fangaklefa, heldur veita þeim þá aðbúð, sem þeim hæfir. Sömu meðferð skal að jafnaði hafa á börnum undir 16 ára aldri.

Ákvæði 2. mgr. 38. gr. eiga hér við.

65. gr.

Lögreglumönnum er rétt að taka grunaða menn undir gæzlu án handtöku, þar á meðal banna þeim för úr ákveðnu takmarki um stund eða fela öðrum eftirlit með þeim.

IX. KAFLI
Um gæzluvarðhald og aðra gæzlu á sökunaut.

66. gr.

Þá er handtekinn maður hefur verið leiddur fyrir dómara, skal hann, nema sökunautur hafi þegar verið látinn laus, innan sólarhrings leggja rökstuddan úrskurð á það, hvort sökunautur skuli settur í varðhald eða ekki. Nú hefur sökunautur ekki verið tekinn fastur, og getur þá dómari þegar í frumprófi ákveðið, að hann skuli setja í varðhald. Svo getur dómari, á hvaða stigi rannsóknar sem er, ákveðið, að varðhaldi skuli beita, og sömuleiðis látið sökunaut lausan úr varðhaldi, jafnskjótt sem honum þykir ástæðulaust að beita því lengur. Gæzluvarðhaldi skal jafnan markaður ákveðinn tími, sem dómari getur þá stytt eða lengt með úrskurði annan ákveðinn tíma, ef ekki þykir fært að láta sökunaut lausan.

67. gr.

Mann má því aðeins setja í gæzluvarðhald, að ástæða þyki til þess að ætla, að hann hafi gerzt sekur um refsiverða hegðun. Gæzluvarðhaldi skal að jafnaði beita:

1. Ef ætla má, að sökunautur muni torvelda rannsókn málsins, ef hann hefur óskert frelsi sitt, svo sem með því að afmá merki eftir brotið eða merki, er í sambandi við það standa, skjóta undan munum eða öðrum gögnum, er brotið varða, hafa áhrif á vitni eða samseka.
2. Ef sökunautur hefur strokið, falið sig eða farið út úr ákveðnu marki eða gert tilraun í þá átt, eða líklegt þykir, að hann muni gera það, eða hann hefur ekki sinnt kvaðningu dómara.
3. Ef sökunautur reikar um án þess að hafa fast heimili eða dvalarstað, svo að vitað sé, ef telja má, að hann hafi ekki möguleika til þess að hafa löglega ofan af fyrir sér, eða ef hann er útlendingur og sennilegar skýrslur vantar um hann sjálfan eða heimilisfang hans.
4. Ef ætla má, að brot hans varði að minnsta kosti tveggja ára fangelsi.
5. Ef ætla má, að hann haldi áfram brotum, ef hann er látinn vera laus, meðan máli hans er ekki lokið.
6. Ef varðhald má telja nauðsynlegt til þess að verja aðra fyrir árásum sökunauts eða hann fyrir árásum eða áhrifum annarra manna.

Enn fremur má setja þann í varðhald, er heitazt hefur við annan mann, ef það telst nauðsynlegt til að verja aðra fyrir árásum þess, er fyrir þeim sökum er hafður.

68. gr.

Ef sökunautur er fyrir dómi, þegar úrskurður um gæzluvarðhald er kveðinn upp, þá skal honum þegar birtur þar úrskurðurinn. Annars kostar skal láta lögreglumann þegar birta honum úrskurðinn, og ef því er að skipta, taka hann fastan og setja hann í varðhald. Eftirrit af úrskurði skal, þegar þess er krafizt, láta í té, svo fljótt sem unnt er, og ekki síðar en sólarhring þar frá.

69. gr.

Gæzluvarðhaldi má ekki beita:

1. Ef brot það, sem um er að tefla, getur ekki að lögum varðað þyngri refsingu en sektum eða varðhaldi.
2. Ef sökunautur er alþingismaður, meðan Alþingi er háð eða meðan fundafrestun stendur, enda hafi hún ekki verið ákveðin í senn lengur en 14 daga. Þetta gildir þó ekki, ef þingdeild hans leyfir gæzluvarðhald eða alþingismaður hefur verið staðinn að glæp.

3. Ef sökunautur er innan 16 ára aldurs. Í stað varðhalds skal hann með úrskurði falinn forsjá barnaverndarnefndar (skólanefndar), er komi honum fyrir á góðu heimili, eða fái honum aðra viðunandi gæzlu eftir þörfum.
4. Sjúklinga og vanfærar konur eða konur með barn á brjósti skal úrskurða til geymslu eftir læknisráði á spítala eða öðrum viðeigandi stað með þeim hætti, að heilsu þeirra sé borgið.

70. gr.

Gæzlufangar sæta þeirri meðferð, sem nauðsynleg er til þess að gæzlan komi að gagni og góð regla haldist í varðhaldinu, en varast skal, svo sem kostur er, að beita þá hörku eða harðýðgi.

Um gæzluna gilda annars þessar reglur:

1. Gæzlufangar skulu ekki hafa lakara viðurværi en refsifangar. Þeim er heimilt að útvega sér sjálfir og taka við fæði og öðrum persónulegum nauðsynjum, þ. á m. fatnaði, að svo miklu leyti, sem það fer ekki í bága við öryggi og góða reglu í varðhaldinu.
2. Gæzlufangar skulu að öllum jafnaði látnir vera í einrúmi, og ekki skulu þeir gegn vilja sínum hafðir með refsifongum. Eigi skulu gæzlufangar yngri en 18 ára hafðir með eldri föngum.
3. Dómari ákveður, hvort og að hve miklu leyti gæzlufangi megi hafa samband við aðra menn en fangaverði og hvernig eftirliti skuli haga, ef slíkt samband er leyft, enda sé þess jafnan gætt, að leyfa gæzlufanga ekki samband við menn, ef ætla má það varhugavert vegna rannsóknarinnar. Rétt er að verða við óskum gæzlufanga um að hafa samband við lækni og prest, ef þess er kostur.
4. Bréf, skeyti eða önnur skjöl frá gæzlufanga eða til hans lætur dómari athuga og kyrrsetja, ef nauðsyn þykir vegna rannsóknar eða ef efni þeirra er ósæmilegt, en gera skal sendanda viðvart um kyrrsetningu, ef því er að skipta.
5. Gæzlufanga má skylda til að ræsta og hirða klefa sinn eftir fyrirmælum dómara.
6. Gæzlufongum er heimilt að útvega sér vinnu, sem samrýmist öryggi og góðri reglu. Bóka mega þeir afla sér með samþykki fangavarðar.

Dómari getur svipt gæzlufanga fríðindum, er honum hafa leyfð verið samkvæmt ákvæðum greinar þessarar, ef hann misnotar þau eða verður sekur um agabrot.

Gæzlufangi getur borið fram kvörtun fyrir dómara undan meðferð fangavarðar á sér.

71. gr.

Nú hefur dómari ákveðið að setja sökunaut í gæzluvarðhald, og getur sökunautur þá, ef dómari telur það nægilega tryggt, fengið að halda frelsi sínu að einhverju leyti eða öllu gegn tryggingu, er hann eða aðrir setja, eða gegn ábyrgð annarra manna, venjulega búsettra á landi hér, er dómari tekur gilda. Yfirlýsingu um tryggingu eða ábyrgð bókar dómari í þingbók og lætur viðkomendur undirrita þá bókun eða hann lætur þá gefa út sérstakar skriflegar yfirlýsingar. Ef trygging er sett, þá ber dómara að gera nauðsynlegar ráðstafanir lögum samkvæmt til verndar hennar gagnvart sökunaut og öðrum mönnum. Ef munir eru settir að handveði, ber dómara að geyma þá á tryggum stað.

Trygging eða ábyrgð skal miða við ákveðna fjárhæð, og skal vera tilskilið, að þeirri fjárhæð skuli vera fyrirgert til ríkissjóðs, ef sökunautur fer úr marki því, er dómari setur honum, án leyfis dómara.

Nú brýtur sökunautur boð dómara um dvöl í ákveðnu takmarki, og skal þá af tryggingarfé eða ábyrgðarfé greiddur skaði sá, er sökunautur hefur verið dæmdur til að greiða, ef með þarf. Ef sökunautur kemur af sjálfs sín vilja fyrir dómara

innan mánaðar frá því, er hann braut boð dómara, getur dómari ákveðið, að tryggingu eða ábyrgð sé þó ekki fyrirgert, nema að því leyti sem það brot hans hefur valdið sérstökum kostnaði.

Sökunautur skal fá tryggingu leysta, ef hann kýs heldur að fara í gæzluvarðhald. Trygging eða ábyrgð, er annar maður setur, skal leyst, ef hann krefst þess og sökunautur hefur ekki brotið boð dómara um vistarmark hans. Svo fellur trygging eða ábyrgð niður, ef dómari ákveður allt að einu að setja sökunaut í varðhald eða sökunautur andast, rannsókn lýkur án málshöfðunar og þegar úrslitadómur er um málið genginn.

Ágreining vegna tryggingar eða ábyrgðar úrskurðar dómari, og má skjóta þeim úrskurði með kæru til æðra dóms eða með áfrýjun opinbera málsins sjálfs.

72. gr.

Hvort sem trygging eða ábyrgð er sett eða ekki, getur dómari lagt fyrir sökunaut að halda sér í ákveðnu takmarki (hreppi, kaupstað, lögsagnarumdæmi o. s. frv.) eða komið honum til dvalar og gæzlu á ákveðnu heimili með meiri eða minni takmörkunum á frelsi hans. Þar sem fangahúss er ekki kostur, er hverjum, sem er þess megnugur að áliti dómara, skylt að takast á hendur vist og gæzlu fanga, nema hann megi teljast hættulegur lífi manna eða heilbrigði. Ef því er að skipta, ber dómara að gera aðrar viðeigandi ráðstafanir til geymslu fangans, svo sem varðveizlu á honum í aðgreindum, nægilega traustum klefa, ef ekki er fangahús til ráðstöfunar o. s. frv.

Ákvörðun sinni um gæzlu sökunauts samkvæmt þessari grein getur dómari breytt, hvenær sem honum þykir ástæða til.

X. KAFLI

Almennar reglur um rannsókn opinberra mála fyrir dómi.

73. gr.

Héraðsdómari getur, hvenær sem honum þykir nauðsynlegt eða heppilegt, hafið réttarrannsókn í opinberu máli, hvort sem mál hefur verið kært til hans eða ekki. Ef grunaður maður hefur verið tekinn fastur, ber héraðsdómara að setja dóm, svo fljótt sem unnt er, eftir að hann hefur fengið vitneskju um handtökuna. Í hinu fyrsta þinghaldi (frumprófi) skal dómari reyna eftir föngum að ganga úr skugga um sekt eða sýknu sökunauts. Lýkur dómari þegar rannsókn, ef hann telur það koma fram, að sökunautur muni sýkn vera, hvort sem það er af því, að refsikrafan er fyrnd, sýnt er, að ekki er um refsivert brot að tefla, o. s. frv. Sama er, ef hann telur víst, að máli hljóti að verða vísað frá dómi vegna aðildarskorts opinbera ákæruvaldsins. Annars kostar heldur hann rannsókn áfram, þar til honum þykir það, sem máli skiptir, rannsakað til fullrar hlítar eða örvænt þykir, að rannsókn muni bera árangur. Dómara ber að rannsaka af sjálfsdáðum og sjálfstætt öll sakaratriði, enda þótt lögreglumenn hafi áður rannsakað og gert skýrslu um þau atriði. Nú hefur sökunautur játað á sig brot, og skal dómari þá allt að einu prófa það, hvort sú játning er sannleikanum samkvæm.

Nú æskir saksóknari, sækjandi, sökunautur eða verjandi rannsóknar á tilteknum sakaratriðum, og skal dómari þá taka slíka málaleitun til greina, enda megi ætla, að sú rannsókn geti skipt máli.

Dómari skal framkvæma ráðstafanir þær, sem í 36. gr. getur, ef skilyrði eru til, svo og kveða á um framhald þeirra, ef lögreglumenn hafa gert þær. Haldast skulu þessar ráðstafanir, unz dómur gengur, ef því er að skipta, en felldar skulu þær niður, jafnskjótt sem úr er bætt, þar sem það á við, eða rannsókn eða málshöfðun er látin falla niður.

74. gr.

Dómari getur borið undir saksóknara, hvort rannsókn skuli hefja eða fram halda, og tekur þá saksóknari ákvörðun um það atriði. Saksóknari getur af sjálfsdáðum farið þess á leit við dómara, að hann hefji rannsókn eða haldi áfram þegar hafinni rannsókn. Ef dómari telur, að krafa saksóknara verði eigi tekin til greina, með því að skilyrði laga um refsingu í því máli skorti, svo sem vegna þess að eigi sé um refsiverða háttsemi að tefla, refsikrafa fyrnd, ákæruvaldið bresti aðild o. s. frv., þá veitir dómari saksóknara kost á að skýra málið og kveður síðan upp úrskurð um, hvort taka skuli kröfu saksóknara til greina. Samsvarandi gildir, þegar rannsóknar er krafizt í málum, er greinir í 3. málsgr. 21. gr.

75. gr.

Dómara ber að rannsaka öll atriði, er varða sekt sökunauts eða sýknu eða honum kynni að verða til málsbóta eða refsiauka, svo sem:

1. Verknaðinn sjálfan, er framinn hefur verið eða ætla má, að framinn hafi verið, stað og stund, og öll nánari atvik, er ætla má, að máli skipti, svo sem það, á hverjum eða hverju brot hefur niður komið, sem hvaða hætti það hefur verið framið, hvort um fullframið brot eða tilraun sé að tefla, hversu langt tilraun hafi verið komin o. s. frv., sbr. 35. gr.
2. Það allt, er sökunaut sjálfan varðar, svo sem:
   a. Hugarfar hans (ásetning, gáleysi), er hann framdi brotið, hvatir hans og tilgang, ef þau atriði skipta máli, o. s. frv.
   b. Aldur hans. Og skal hann venjulega sanna með fæðingarvottorði sökunauts, ef þess er kostur málinu án verulegrar tafar. Annars kostar má láta skýrslu sökunauts nægja, enda lýsi þá dómendur og þingvottar áliti sínu á því, hvort sú skýrsla samrýmist útliti hans og öðrum kunnum staðreyndum, ef dómara þykir þess þörf.
   c. Hegðun undanfarið. Og skal það atriði sanna með sakavottorði og öðrum gögnum, sem fyrir hendi kunna að vera.
   d. Þroski, andlegur og líkamlegur, heilbrigðisástand hans, andlegt og líkamlegt, fyrr og síðar, menntun, uppeldi, efnahagur og aðrar ástæður o. s. frv., eftir því sem þörf virðist krefja. Ef ástæða þykir til, skal leggja sökunaut undir viðeigandi læknisrannsókn í þessu skyni.
   e. Hegðun og hugarfar sökunauts, eftir að hann framdi brotið eða brotin, svo sem það, hvort hann hefur séð eftir því, boðið fram bætur eða á annan hátt leitazt við að gera yfirbót, eða hvort hann hefur reynt að dylja brotið, neytt hagnaðar af því, reynt að torvelda rannsókn þess o. s. frv.
   f. Ef um tilraun er að tefla, hvort hann hafi horfið sjálfkrafa frá henni, eða hvort þrot hefur ekki orðið fullframið af öðrum ástæðum.
   g. Ef fleiri menn en einn eru við brot riðnir, þá ber eftir föngum að rannsaka, hvern þátt hver (hvor) um sig hafi átt í því, svo sem það, hver (hvor) hafi átt upptökin og hvaða ráðum hafi verið beitt í því efni.

76. gr.

Dómari lætur lögreglumann eða einn stefnuvott tilkynna sökunaut og öðrum þinghöld með hæfilegum fyrirvara, enda nægir, að næsta þinghald sé tilkynnt í þinghaldi þeim, sem þar eru viðstaddir. Nú er sökunautur í gæzlu, og skal honum þá gert kleift að koma fyrir dóm.

77. gr.

Dómari kynnir sér rannsókn lögreglumanna eftir föngum, áður en hann hefur prófun á sökunaut eða öðrum, enda lesi hann ekki fyrir þeim skýrslur lögreglumanna, fyrr en hann hefur spurt þá um þau sakaratriði, er hann telur á því stigi

rannsóknar ástæðu til að spyrja um. Ef skýrslu fyrir lögreglumönnum og skýrslu fyrir dómi ber á milli, bendir dómari aðilum á ósamræmið, þegar hann telur það henta.

Þeir menn, sem spurðir eru fyrir dómi í rannsókn opinbers máls, eiga rétt á að fá vitneskju um það af dómara, þegar mál er orðið svo skýrt, að honum er þess kostur, hvort þeir eru spurðir vegna grunar þeim á hendur um brot eða kvaddir vitnisburðar. Ef dómari kveður mann yfirheyrðan vegna grunar á honum um refsiverða hegðun, þá er honum óskylt að svara spurningum dómarans, er þá hegðun varða, enda ber dómara að benda sökunaut á þetta, þegar er efni standa til, og jafnframt á það, að þögn hans kunni að verða skýrð honum í óhag.

Nú kýs sökunautur að svara spurningum dómara, og skal þá bóka svörin nákvæmlega og orðrétt eða taka þau á talvél, ef ætla má, að orðalag sökunauts skipti máli. Bókanir skal bera undir sökunaut, skrá síðan breytingar og athugasemdir, sem sökunautur vill gera við bókun á svörum sínum, lesa þær bókanir upp fyrir honum og geta þess að lokum, hvort hann hafi viðurkennt bókanir réttar eða ekki.

Ákvæði 38. og 40. gr. gilda um rannsókn fyrir dómi að breyttu breytanda. Þó er dómara rétt að láta sökunaut hlýða á prófun vitnis eða matsmanns og gæta þar réttar síns, enda sé ekki ástæða til að ætla, að sökunautur kunni að hafa þau áhrif á vitni eða matsmann, að það eða hann segi ekki afdráttarlaust sannleikann, eða návist hans kunni að torvelda rannsókn málsins, svo sem vegna færis sökunauts til undanskots sakargagna eða til þess að dylja sannleikann með öðrum hætti.

Dómari samprófar sökunauta, er honum þykir hættulaust, að rannsókn torveldist þess vegna, til þess að fá samræmi milli skýrslna þeirra, ef þess er kostur, eða staðfestingu á þeim. Ef með mál er farið samkvæmt 130. gr., er rétt að fresta samprófun, nema hætta sé á, að sakargögn fari annars forgörðum.

78. gr.

Dómari kynnir sökunaut efni þeirra skjala, er varða gögn í opinberu máli, þegar er honum þykir það mega verða án hættu á því, að vitneskja sökunauts þar um verði notuð til þess að torvelda eða seinka rannsókn máls, og ávallt eigi síðar en í lok rannsóknar.

XI. KAFLI

Um sækjanda og verjanda.

79. gr.

Nú sætir mál sókn og vörn fyrir héraðsdómi eftir málshöfðun, sbr. 130. gr., og skipar þá saksóknari sækjanda einhvern hæstaréttarlögmann eða héraðsdómslögmann, enda hafi sá fengið löggildingu dómsmálaráðherra til sóknar opinberra mála í héraði. Rétt er þó saksóknara að sækja mál sjálfur eða láta fulltrúa sinn gera það. Ekki má sækjandi vera nokkur sá, er gerði dómara óhæfan til að fara með mál, né heldur sá, er vegna afstöðu sinnar til máls eða aðilja væri óhæfur dómari í því máli.

Hlutverk sækjanda er að stuðla að því, að hið sanna og rétta komi í ljós og yfir höfuð að létta dómara starfið með málflutningi sínum. Honum ber, þegar er hann hefur fengið skjöl málsins, að athuga gaumgæfilega, hvort rannsókn um einstök atriði kunni að vera áfátt, og benda dómara tafarlaust á það til þess að úr því verði bætt. Í flutningi málsins skal hann lýsa staðreyndum skilmerkilega og án allra óþarfa málalenginga og draga fram öll atriði, sem máli skipta, sbr. 75. gr. Lagaatriði ber honum að greina stutt, ljóslega og hlutlægt. Loks skal hann leiða ályktanir sínar af því, sem hann hefur með greindum hætti fram flutt.

Skipuðum sækjanda ber þóknun fyrir starf sitt eftir ákvörðun dómara.

80. gr.

Nú er farið með mál samkvæmt 79. gr., og skal þá jafnan skipa verjanda.

Eftir ósk sökunauts skal skipa honum verjanda:

1. Meðan hann sætir gæzluvarðhaldi.
2. Ef hann er sakaður um brot, er að lögum getur valdið honum missi þjóðfélagsréttinda, svo sem missi stöðu, kosningarréttar eða kjörgengis, atvinnuréttinda o. s. frv.
3. Ef brot getur varðað 50 000 króna sekt eða tveggja mánaða refsivist eða hefur í för með sér upptöku eigna, er verulegum verðmætum nema, miðað við efnahag og ástæður sökunauts. Þó getur dómari skipað sökunaut verjanda, þótt þessum skilyrðum sé ekki fullnægt, ef sérstaklega stendur á, svo sem ef vafaatriði eru í máli um lög eða staðreyndir, sbr. 2. málsgr.

Án óskar sökunauts skipar dómari honum réttargæzlumann:

1. Hvarvetna þess, er matsmenn eiga að staðfesta framburð eða matsgerð að sökunaut fjarstöddum. Dómari veitir réttargæzlumanni kost á að kynna sér það allt, er staðfesta skal, og annað, sem nauðsynlegt kann að vera til skilnings á því, áður en staðfesting fer fram. Ber réttargæzlumanni að gæta hagsmuna sökunauts við staðfestingu.
2. Dómari getur skipað sökunaut réttargæzlumann í rannsókn máls, ef sökunautur er að áliti dómara sérstaklega sljór eða skilningslítill eða haldinn annmörkum, er torvelda skynjan hans, svo sem sjóndepru, málleysi eða heyrnarleysi, sökunautur er undir 18 ára aldri eða annars er honum svo farið eða framkoma hans fyrir dómi slík, að dómari telji skipun réttargæzlumanns heppilega.

Nú játar sökunautur á sig afdráttarlaust brot, og eigi er vafi um staðreyndir, svo sem þær, er varða hækkun eða lækkun refsingar, refsileysi eða niðurfall refsingar, sakhæfi o. s. frv., eða lagaatriði, og skal þá eigi skipa verjanda.

81. gr.

Dómari skal jafnan, þegar lögskylt er eða ástæða þykir til að skipa sökunaut verjanda eða réttargæzlumann, vekja athygli hans á því atriði og veita honum kost á að benda á einhvern þann mann, er rétt hefur að lögum til þess að fara með það starf fyrir dómi almennt og sérstaklega í því máli. Dómari ákveður svo, hvern skipa skuli.

Nú eru fleiri en einn maður fyrir sökum hafðir, og skal þá vera sami maður verjandi þeirra beggja eða allra, ef telja má, að hagsmunir þeirra rekist ekki á.

Nú vill sökunautur ekki, að honum verði verjandi skipaður, og skal það þá ekki gert, nema dómara þyki allt að einu ástæða til þess. Sjálfum er sökunaut rétt að halda uppi vörn fyrir sig. Svo er honum og rétt að ráða á sinn kostnað hvern þann löghæfan mann, sem dómari samþykkir, til að halda uppi vörn fyrir sig, hvort sem skylt er að skipa verjanda eða ekki.

82. gr.

Í Reykjavík og annars staðar, þar sem kostur er löggiltra málflutningsmanna, skal verjandi tekinn úr hópi þeirra. Þó getur dómari eftir ósk sökunauts skipað honum einhvern annan mann, er fara má með mál annarra manna, þar sem eigi eru löggiltir málflutningsmenn, ef hann telur hag sökunauts borgið í höndum slíks manns og engar sérstakar ástæður mæla því annars í gegn.

83. gr.

Dómari sá, er með aðalrannsókn máls fer, skipar verjanda í því máli. Nú skal staðfesting vitnisburðar, mats- eða skoðunargerðar fara fram í öðru lögsagnarum-

dæmi, og skipar þá dómari þar verjanda til þess að vera við staðfestingu, nema verjandi í aðalmálinu sé þar við staddur.

84. gr.

Hæstaréttarlögmönnum og þeim héraðsdómslögmönnum, er fengið hafa löggildingu dómsmálaráðherra til sóknar opinberra mála í héraði, er skylt samkvæmt skipun saksóknara að sækja opinbert mál í lögsagnarumdæmi, þar sem þeir hafa skrifstofu, og þar í grennd. Nú reynist skipaður sækjandi óhæfur að áliti dómara eða honum verða forföll, og skipar þá saksóknari annan löghæfan mann í hans stað.

Það er borgaraleg skylda hverjum heilum lögráða manni að taka að sér starf verjanda í opinberu máli innan lögsagnarumdæmis, þar sem hann er búsettur. Nú telur dómari verjanda rækja starfann óviðunandi eða verjanda verða forföll, og skipar dómari þá annan löghæfan mann í hans stað.

85. gr.

Ekki má skipa þann mann verjanda, sem hefur borið vitni eða verið mats- eða skoðunarmaður í því máli, eða þann, er vera mundi óhæfur dómari í því sökunaut í óhag, eða þann, er riðinn kann að vera við málið eða hefur að öðru leyti hag eða óhag af úrslitum þess, né heldur þann, er skipun hans gerði dómara óhæfan til að fara með málið.

86. gr.

Verjandi er háður sömu skyldum sem sækjandi, eftir því sem við getur átt, sbr. 79. gr. Honum ber að leiðrétta atvikalýsingu sækjanda, þar er efni þykja standa til, draga fram allt það, er verða má sökunaut til sýknu eða hagsbóta, og gæta réttar hans, er hann sætir varðhaldi eða annarri gæzlu að því leyti. Verjanda er heimilt að tala við sökunaut einslega, þegar hann er í gæzlu, nema dómari telji hættu á, að rannsókn torveldist fyrir það. Ef verjandi er skipaður, áður en rannsókn er lokið, er honum rétt að vera við prófun sökunauts, enda þyki dómara það hættulaust vegna rannsóknar málsins. Þagnarskylda hvílir á verjanda um það, er sökunautur kann að hafa trúað honum fyrir um afstöðu sína til brots eða brota þeirra, sem um er að tefla, og um þau önnur atriði, er hann hefur komizt að í starfa sínum og eigi eru almenningi þegar kunn.

Skipuðum verjanda ber þóknun fyrir starfa sinn eftir ákvörðun dómara, nema hann hafi berum orðum afsalað sér henni.

87. gr.

Dómara er skylt að láta sækjanda og verjanda í té skjöl þau, er mál varða, eða eftirrit þeirra, að svo miklu leyti sem þau eru nauðsynleg til sóknar eða varnar þess, en skylt er þeim að skila þeim aftur til dómara, þegar starfa þeirra er lokið, ef þess er krafizt.

Þóknun sækjanda, sem saksóknari hefur skipað, og skipaðs verjanda skal ákveða í dómi, ef það lýkst með þeim hætti, nema viðkomandi hafi afsalað sér þóknun. Ef máli lýkur ekki með dómi, getur dómari ákveðið þóknun og hver hana greiði með úrskurði, er bóka skal í þingbók, og er sú ákvörðun bindandi og aðfararhæf sem dómur væri. Dómari getur og með sama hætti ákveðið verjanda eða réttargæzlumanni samkvæmt 80. gr., 2. mgr., 1. tölul., og 3. mgr., þóknun.

Þóknun sækjanda og verjanda greiðist sem annar sakarkostnaður.

88. gr.

Ef sækjandi eða verjandi torveldar rannsókn eða misbeitir stöðu sinni með öðrum hætti eða rýfur þagnarskyldu sína samkvæmt 86. gr., varðar það refsingu eftir ákvæðum hegningarlaganna um brot í embætti og sýslan.

XII. KAFLI
Um vitni, mat, skoðun og skjöl.

89. gr.

Öllum er skylt að koma fyrir dóm í opinberu máli og bera þar vitni. Skorazt geta þó þeir, sem hér segir, undan vitnisburði:

1. Maki sökunauts, meðan hjúskap þeirra er ekki slitið að lögum.
2. Unnusti eða unnusta sökunauts, enda varði vitnisburður ekki atvik, sem gerðust, áður en þau heitbundust.
3. Skyldmenni sökunauts að feðgatali eða niðja.
4. Kjörforeldri sökunauts eða kjörbarn undir samsvarandi skilorði sem í 2. tölul. segir.
5. Tengdaforeldri sökunauts og tengdabarn, systkin hans og jafnmægðir honum.

90. gr.

Dómari getur leyst fósturforeldri sökunauts eða fósturbarn undan vitnaskyldu, ef honum virðist samband þeirra mjög náið.

Sama gildir um vitnisburð unnusta eða unnustu, að því er varðar atvik, er gerðust, áður en þau heitbundust.

91. gr.

Aðila er ekki skylt að svara spurningu að viðlagðri vitnaábyrgð, ef ætla má, að svar við henni feli í sér játningu eða bendingu um það, að hann eða venzlamenn hans samkvæmt 89. gr. hafi framið refsiverðan verknað eða það gæti orðið þeim til mannorðsspjalla.

92. gr.

Embættis- og sýslunarmönnum er óskylt að koma fyrir dóm til að vitna um atvik, er gerzt hafa í embætti þeirra eða sýslan og leiða má í ljós með vottorði úr embættisbók eða öðru opinberu skjali.

93. gr.

Án leyfis viðkomandi ráðherra skal vitni ekki krafið skýrslu um leynilega samninga ríkisins, ráðagerðir eða ályktanir handhafa ríkisvaldsins um málefni, sem öryggi ríkisins, réttindi eða heill að öðru leyti varða eða hafa mjög mikilvæga fjárhagsþýðingu eða viðskipta fyrir íslenzku þjóðina.

Embættismenn og sýslunar verða ekki krafðir vitnisburðar um það, sem þeir hafa fengið vitneskju um í starfa sínum og leynt á að fara, nema viðkomandi ráðherra leyfi eða forseti sameinaðs Alþingis, ef taka skal skýrslu af alþingismanni eða öðrum starfsmanni Alþingis.

94. gr.

Vitnum þeim, sem hér segir, er óheimilt að svara spurningum án leyfis þess, sem með á:

1. Verjanda um það, er sökunautur hefur trúað honum fyrir um málsatvik, eftir að hann hefur tekið vörnina að sér.
2. Prestum, læknum, ljósmæðrum og lyfsölum um atriði, er varða einkahagi manna og þeim hefur verið trúað fyrir í starfa sínum, nema brot varði minnst tveggja ára refsivist.

Nú má telja vitnisburð nauðsynlegan til varnar sökunaut, og getur dómari þá ákveðið vitnaleiðslu með úrskurði.

95. gr.

Heimilt er dómara, nema leyfi aðila komi til, að undanþiggja vitni að svara spurningum, er varða leyndarmál um kaupsýslu, uppgötvanir eða önnur slík verk,

hvort sem vitnið á sjálft í hlut eða það hefur komizt að vitneskju sinni í þjónustu einstaklings, fyrirtækis eða stofnunar, enda telji dómari hagsmuni aðila til leyndar ríkari en hagsmuni ákæruvaldsins um skýrslu.

96. gr.

Dómari skal leiðbeina aðilum um þau atriði, er varða vitnisburð og í 89.—95. gr. getur.

97. gr.

Dómari metur það hverju sinni, hvort barn hafi náð þeim þroska, að það beri það skynbragð á sakaratvik, að vitnisburður þess um það skipti máli.

Samsvarandi hátt hefur dómari á um vanþroska menn eða geðbilaða.

98. gr.

Skylt er vitni að koma fyrir dóm utan varnarþings síns, hvar sem er á landinu, ef nauðsynlegt þykir til samprófunar vitnis við sökunaut eða önnur vitni, enda sé því séð fyrir farkosti og því sem minnstur bagi gerður.

Vitni, sem eigi má koma fyrir dóm á þingstað vegna sjúkleika síns eða heimamanna sinna, má prófa annars staðar, þar sem kostur er að taka af því skýrslu.

Dómari getur úrskurðað vitni skylt að hafa með sér sakargögn til sýningar eða framlagningar í dómi eða athuga bækur sínar, skjöl og aðra muni og gera útdrátt úr tilteknum atriðum í þeim til skýringar málsatvikum.

99. gr.

Dómari getur látið lögreglumann (hreppstjóra) eða einn stefnuvott kveðja vitni til þess að koma fyrir dóm og gefa skýrslu í opinberu máli, að viðlagðri refsingu. Ef vitni sinnir eigi kvaðningu að forfallalausu, getur dómari fært eða látið færa það fyrir dóm með valdi. Beita má ákvæðum 131. gr. laga nr. 85/1936, eftir því sem við á.

100. gr.

Dómari lætur vitni fyrst gera grein fyrir heiti sínu, aldri, stöðu og heimilisfangi eða dvalarstað. Síðan brýnir hann alvarlega fyrir því skyldu þess til að gefa sönn og rétt svör við spurningum sínum og draga ekkert undan, er máli skiptir, hvort sem það varðar málsatvik, hæfi þess, sönnunargildi vitnisburðar eða annað. Loks minnir dómari vitni á þýðingu vitnisburðar um málsúrslit og skýrir fyrir vitninu með tilvísun til viðeigandi ákvæða hegningarlaga þá refsiábyrgð, er vitni kann að baka sér með vísvitandi eða gáleysislega röngum framburði, og þá siðferðislegu ábyrgð, sem röngum framburði er samfara.

Að þessu loknu lætur dómari vitni festa með þeim hætti, er nú greinir, heit um sannan framburð sinn:

1. Ef vitni lýsir sig, að gefnu tilefni frá dómara, trúa á guð, og heit samkvæmt því samræmist trúarsannfæring þess, þá skal það lyfta upp hægri hendi sinni og hafa upp eftir dómara þessi orð: Ég sver það og vitna til guðs míns, að ég skal segja það, er ég veit sannast og réttast, og ekkert undan draga. Svo hjálpi mér guð, sem ég satt segi.
2. Nú má ekki svo með fara, sem í 1. tölul. segir, og festir vitni þá heit sitt með þeim hætti, að það lyftir upp hægri hendi sinni og hefur upp eftir dómara þessi orð: Ég lýsi yfir því og legg þar við drengskap minn og heiður, að ég skal segja það, er ég veit sannast og réttast, og ekkert undan draga.
3. Nú er annar háttur hafður á heitfestingu en sá, er í 1. og 2. tölulið segir, í landi, þar sem vitni hefur dvalizt, svo sem hönd lögð á helga bók, og er þá dómara rétt að hafa þann hátt á, ef hann telur vitni munu fyrir það leggja ríkari helgi og virðingu á heitfestingu.

Dómari getur frestað heitfestingu þar til á síðara stigi málsmeðferðar, og auk þess getur hann látið heitfestingu niður falla, ef sönnunaratriði máls má telja vafalaus. Nú fer heitfesting fram eftir á samkvæmt ákvæðum þessarar málsgreinar, og breytir dómari þá heitstaf til samræmis við það.

101. gr.

Eigi skal heitfesta:

1. Barn undir 15 ára aldri.
2. Þann, sem svo er vitsmunavant eða svo geðbilaður, að hann ber ekki skyn á eða er ófær til að meta helgi eða þýðingu heitfestingar.
3. Sakaðan mann eða mann, sem dómari veit eða má ætla, að síðar verði sakaður í því máli.

102. gr.

Að heitfestingu lokinni hefst vitnaleiðsla um sakaratriði. Gæta skal dómari þess, að spurningar hans séu ákveðnar, ekki tvíræðar eða veiðandi, ekki særandi eða móðgandi, framar en efni standa til, og ekki sýnilega þýðingarlausar. Ganga skal úr skugga um það, hvort skýrsla manns er reist á sjálfs hans skynjan eða sögusögn annarra.

Nú hefur vitni eða aðrir gefið skýrslur fyrir lögreglumanni eða aðrir en það fyrir dómi, og kynnir dómari þá slíkar skýrslur eða önnur sakargögn eigi fyrir vitni, fyrr en honum þykir þess þörf til skýringar eða leiðréttingar skýrslu þess. Utanréttarvottorðum þess, er vitni skyldi bera, um sakaratriði, má dómari ekki veita viðtöku, nema skýrslan sé gerð að tilhlutun hans eða lögreglumanns eða dómara þyki standa sérstaklega á, svo sem ef eigi er kostur annarrar skýrslu frá þeim aðila.

Vitni hvert skal prófa sér og eigi láta önnur vitni hlýða á. Um návist sökunauts fer samkvæmt 77. gr. Samprófa skal vitni við sökunaut og aðra, ef á greinir, þegar dómara þykir hentugt.

Ef með mál er farið samkvæmt 130. gr., er rétt að fresta samprófun, nema hætta sé á, að sakargögn fari annars forgörðum.

Nú er dómþing háð fyrir opnum dyrum og spurning er svo löguð, að svar við henni varðar einkahagi vitnis sjálfs eða annarra, og getur dómari þá lagt spurningu skriflega fyrir vitni og leyft því að svara skriflega og bókað svarið, enda eigi vitnið kost á að sannfæra sig um rétta bókun, án þess að svarið sé lesið upp.

Þar sem verjandi er við rannsókn annars staðar, er honum rétt að beina því til dómara, að hann leggi spurningar um tiltekin atriði fyrir þá, sem prófaðir eru.

Bóka skal svörin svo, að ótvírætt og tæmandi komi fram efnið í svörum, og orðrétt jafnan, ef ástæða er til ætla, að orðrétt bókun geti skipt máli um mál almennt eða einstök sakaratriði.

103. gr.

Dómari rannsakar af sjálfsdáðum öll atriði, er varða skyldu vitnis eða heimild til að gefa skýrslu og hæfi til þess að staðfesta hana. Dómari getur látið vitni eða aðra staðfesta skýrslu sína um þessi efni.

Dómari vitnamáls úrskurðar þau atriði, er í grein þessari segir, og annað, er varðar vitnamálið sjálft. Yfirlýsing vitnis fyrir vitnadómara um það, að úrskurður verði borinn undir æðra dóm, frestar framkvæmd úrskurðar.

104. gr.

Vitni skal greiða eftir kröfu þess og samkvæmt úrskurði dómara útlagðan kostnað þess vegna rækslu vitnaskyldunnar og þóknun fyrir atvinnumissi, sem telja má vitni skipta nokkru máli, miðað við efnahag þess og ástæður.

105. gr.

Ákvæði 136.—144. gr. laga nr. 85/1936 gilda og um opinber mál, eftir því sem við á, og með þeim breytingum og viðaukum, sem hér segir:

1. Dómari rannsakar sjálfur vettvang, muni og verksummerki, eftir því sem við verður komið og hann hefur þekkingu til, bæði á þingstað og annars staðar með kunnáttumönnum og án þeirra, sbr. 35. gr.
2. Dómari framkvæmir eða lætur framkvæma mat og skoðun af sjálfsdáðum svo og samkvæmt tilmælum ákæruvaldsins, sökunauts eða verjanda hans, eftir því sem efni standa til.
3. Dómari gerir sökunaut, sækjanda og verjanda viðvart um dómkvaðningu mats- og skoðunarmanna, ef ástæða er til, en dómkvaðning, matsgerð og staðfesting hennar fer fram, þótt þeir komi ekki.
4. Dómari veitir mats- og skoðunarmönnum leiðbeiningar og úrskurðar, að hverju leyti athugasemdir áðurnefndra aðila, sbr. 2. tl., skuli til greina teknar. Mats- eða skoðunargerð skal fá dómara í hendur, og ákveður hann staðfestingu samkvæmt þeim reglum, sem hingað til hafa tíðkazt.

106. gr.

Líkskoðun fer fram, hvar sem er og hvarvetna þess, er dómara þykir nauðsynlegt.

Krufning líka má einungis framkvæma samkvæmt úrskurði dómara, nema nánasti venzlamaður eða nánustu venzlamenn leyfi, þegar ástæða þykir til vegna öflunar sakargagna.

Um framkvæmd líkskoðunar og krufningar fer samkvæmt gildandi reglum, þó svo, að dómari ákveður hverju sinni í samráði við hlutaðeigandi kunnáttumann, hvað gera skuli.

107. gr.

Ákvæði 149. gr. laga nr. 85/1936 gildir og í opinberum málum, svo sem við á.

XIII. KAFLI

Um sönnunarbyrði og mat sakargagna.

108. gr.

Sönnunarbyrði um sekt sökunauts og atvik, sem telja má honum til óhags, hvílir á ákæruvaldinu. Dómari metur það hverju sinni, hvort nægileg sönnun, er eigi verði véfengd með skynsamlegum rökum, sé fram komin um hvert atriði, er varðar sekt og ákvörðun refsingar og aðrar afleiðingar brots, þar á meðal, hverja þýðingu skýrslur sökunauts hafi.

109. gr.

Dómari metur það eftir atvikum, hvert sönnunargildi þær staðreyndir hafi, er eigi varða beinlínis þá staðreynd, sem sanna skal, en leiða kann að mega af ályktanir um hana, svo sem atriði, er í 2.—6. tölul. 35. gr. getur, uppeldi sökunauts, þekking hans og menntunarástand, framkomu í rannsókn málsins o. s. frv.

110. gr.

Dómari metur öll atriði varðandi sönnunargildi vitnisburðar, matsgerðar, skoðunar og skjala, með hliðsjón af ákvæðum 129., 144., 153., 154., 158. og 159. gr. laga nr. 85/1936.

XIV. KAFLI

Um mál ungmenna, sektavald lögreglustjóra og lögreglumanna, dómsáttir og ákæru.

111. gr.

Mál ungmenna á aldrinum 15—18 ára fara samkv. lögum þessum, sbr. og lög um vernd barna og ungmenna.

112. gr.

Dómara er heimilt, enda sé það ekki bannað sérstaklega í lögum, að afgreiða opinbert mál án málshöfðunar:

1. Ef brot er mjög smávægilegt, getur dómari lokið máli með áminningu, er hann skráir í þingbók, enda láti sökunautur við það sitja.
2. Ef brot er skýlaust sannað og telja má, að refsing muni ekki fara fram úr sektum, ef dómur gengur um málið, getur dómari ákveðið hæfilega sekt, er greiðist innan tiltekins tíma, að viðlagðri viðeigandi refsivist ásamt sakarkostnaði, enda játist sökunautur undir þessa ákvörðun dómara með undirskrift sinni í þingbók. Ef skýlaust sannað brot varðar sviptingu leyfis til að stýra vélknúnu ökutæki eða réttar til að öðlast slíkt leyfi, er heimilt að ákveða á sama hátt samkvæmt ákvæðum þessarar greinar slíka réttindasviptingu í 1 ár eða skemmri tíma. Greina skal í bókun skýrt og stutt brot það, sem um er að tefla, refsiákvæði, sem það varðar við, og ítrekunarverkun á síðari brot, ef því er að skipta. Nú hefur skýlaust sannað brot upptöku eignar í för með sér, og getur dómari undir því skilorði, er nú var sagt, ákveðið eingaupptöku. Ákvörðun um eignaupptöku getur dómari og tekið með bókun í þingbók, ef sökunautur finnst ekki eða er ókunnugur, og verðmæti fer ekki fram úr kr. 30 000.00.

Nú berst lögreglustjóra kæra um brot gegn umferðarlögum, áfengislögum, lögum um tilkynningar aðsetursskipta eða lögreglusamþykkt og hann telur viðurlög við brotinu eigi fara fram úr kr. 10 000.00 sekt, og getur hann þá bréflega innan mánaðar, frá því honum barst kæran, gefið sökunaut kost á að ljúka málinu innan ákveðins tíma með greiðslu hæfilegrar sektar, enda játist sökunautur undir þessa ákvörðun lögreglustjóra með undirskift sinni. Synji sökunautur þessum málalokum eða sinni þeim ekki, vísar lögreglustjóri málinu til dómara.

Nú stendur lögreglumaður vegfaranda að broti á umferðarlögum eða lögreglusamþykkt og telja má, að refsing muni ekki fara fram úr kr. 3 000.00 sekt, og getur lögreglumaður þá gert sökunaut hæfilega sekt, er greiðist þegar í stað eða innan tiltekins tíma, enda játist sökunautur undir þessa ákvörðun lögreglumanns með undirskrift sinni í sektabók. Nú greiðist sekt eigi innan tiltekins tíma, og skal þá kæra send til dómara með venjulegum hætti. Dómari fellir þá ákvörðun lögreglumanns úr gildi og lýkur máli lögum samkvæmt. Nú þykir ákvörðun lögreglumanns fjarstæð og ákveður þá dómari, saksóknari eða lögreglustjóri, að mál skuli tekið til meðferðar að nýju, enda er þá ákvörðun lögreglumanns úr gildi felld.

Saksóknari ríkisins lætur lögreglustjóra í té skrá yfir brot þau, sem sektaheimild samkv. 2. og 3. mgr. nær til. Í skránni skal veita leiðbeiningar um sektarupphæð fyrir hverja tegund brota. Dómsmálaráðherra setur nánari reglur um bókhald og meðferð þessara mála að öðru leyti.

Senda skal saksóknara skrá um mál, sem lokið er samkvæmt 2. tölulið 1. mgr. og 2. mgr. þessarar greinar eftir þeim reglum, er hann ákveður.

Nú telur saksóknari, að saklaus maður hafi verið látinn undirgangast greiðslu sektar, eða maður hafi ranglega verið látinn sæta sviptingu leyfis til að stýra vélknúnu ökutæki eða sviptingu réttar til að öðlast slíkt leyfi eða sæta upptöku eignar, sbr. 2. tölul. 1. mgr. þessarar greinar, eða verið látinn gangast undir fjarstæð málalok að öðru leyti, eða að mál, sem lokið er samkv. sama ákvæði, hefði

átt að ganga til dóms, og getur hann þá kært málið til hæstaréttar til ónýtingar á ákvörðun dómara. Ef um sektargerð lögreglustjóra er að ræða, getur saksóknari borið málið undir dómara til ónýtingar á ákvörðun lögreglustjóra.

113. gr.

Dómari höfðar mál af sjálfsdáðum á hendur sökunaut, sem ekki hefur komið fyrir dóm, ef:

1. Honum hefur sjálfum verið löglega birt kvaðning fyrir dóm á tilteknum stað og tíma og fullnægi kvaðningin ákvæðum 1.—3. tölul. 115. gr., enda sé skýrt greint í henni, að fjarvist hans verði metin til jafns við viðurkenningu hans og að dómur gangi um málið, þótt hann komi ekki, og að hann megi ekki vænta frekari viðvörunar.
2. Ekki er kunnugt um, að nauðsynjar banni honum komu fyrir dóm.
3. Ætla má, að brot hans varði eigi yfir 30 000 króna sekt eða eignaupptöku.
4. Fram er komin fyrir sekt hans skýrsla eins lögreglumanns eða annars opinbers starfsmanns eða gögn, er jafna megi til slíkrar skýrslu.

Ef tveir menn eða fleiri eru sakaðir um sama brot, verður þessi meðferð venjulega því aðeins höfð, að skilyrði 1.—4. tölul. sé fullnægt um þá báða eða alla.

Eigi skal ómerkja í æðri dómi gerðir dómara samkvæmt þessari grein, nema sýnt þyki, að dómara hafi missýnzt í mjög mikilsverðum atriðum.

114. gr.

Í málum, þar sem sökunautur hefur skýlaust játað sig hafa haft alla þá háttsemi, sem hann er borinn og máli skiptir, ekkert veikir þá játningu og vafalaust má þykja um aðrar staðreyndir, svo sem þær, er orka kunna refsihækkun eða refsilækkun, refsileysi eða niðurfelling refsingar, sakhæfiskorti o. s. frv., eða notkun lagaákvæða, svo sem um val milli tveggja eða fleiri ákvæða sér eða saman, um aðild o. s. frv., er dómara heimilt að höfða mál af sjálfsdáðum, sbr. þó 2. málsgr. 21. gr.

Fara skal um þau atriði, sem í grein þessari getur, eftir 3. mgr. 113. gr.

115. gr.

Er dómari telur rannsókn lokið, sendir hann saksóknara eftirrit af öllu því, sem í henni er fram komið, til ákvörðunar um það, hvað gera skuli. Þegar er saksóknari hefur fengið rannsókn máls í hendur, athugar hann, hvort semja skuli ákæru á hendur sökunaut eða sökunautum. Ef honum virðist það, sem fram er komið með framhaldsrannsókn eða án hennar, nægilegt eða líklegt til sakfellis, semur hann ákæru, en annars kostar lætur hann við svo búið standa.

Nú ákveður saksóknari málshöfðun, og semur hann þá ákæruskjal, er hann sendir dómara. Í því skal greina, svo og að eigi verði um villzt:

1. Nafn sökunauts, heimilisfang og önnur deili á honum.
2. Hvert það brot, sem sök er gefin á, stað og stund, eftir föngum, er það er talið framið, það heiti, sem það hefur í lögum, eða aðra skilgreining svo og þær lagagreinar, sem það er talið varða við.
3. Þær kröfur, sem gerðar eru, svo sem kröfur um refsingu, réttindamissi, eignartöku, skaðabætur, greiðslu sakarkostnaðar o. s. frv.

Í ákæruskjali má ekki skírskota til fram kominna sannana eða setja þar lögfræðilegar athugasemdir framar en sagt var.

Dómari ritar ákvörðun sína um stað og stund til þingfestingar málsins á ákæruskjal og lætur síðan birta fyrir sökunaut með venjulegum hætti eða fyrir dómi. Um

leið og ákæruskjal er birt sökunaut, skal hann spurður, hvort hann vilji halda uppi vörn eða fá verjanda, og hvern, ef því er að skipta.

Nú ákveður dómari málshöfðun samkvæmt 114. gr., og semur hann þá ákæru, er fullnægi ákvæðum 1.—3. tölul., enda fer um birtingu hennar og annað samkvæmt ákvæðum þessarar greinar.

116. gr.

Fresti til þinghalds í opinberum málum má stytta eftir þörfum frá því, sem mælt er í einkamálum. Tilkynningar má birta á sömu stöðum sem í lögum um meðferð einkamála í héraði greinir, svo og í varðhaldi eða á gæzlustað, ef því er að skipta. Rétt er, að lögreglumaður eða einn stefnuvottur birti. Ákærða skal afhenda eftirrit af kvaðningu samkvæmt 113. gr. eða ákæruskjali.

117. gr.

Nú er óvíst um þann mann, er kröfu skal á hendur gera, eða dvalarstað hans, en mál hans sætir þó lögsögu íslenzkra dómstóla, og skal þá birta ákæru eða kröfur í Lögbirtingablaði með ákvörðun um stund og stað til þinghalds og með hæfilegum fyrirvara.

118. gr.

Saksóknari getur ávallt svo og dómari samkvæmt 114. gr. gefið út framhaldsákæru, enda sé mál ekki þegar dæmt í héraði:

1. Ef leitt er í ljós, eftir birtingu ákæru, að ákærði hafi eða kunni að hafa drýgt önnur eða frekari brot en í ákæru segir.
2. Ef sýnt er, að ákæru er ábótavant, svo sem háttsemi ákærða ranglega lýst eða saksótt eftir öðrum refsiákvæðum en brot á undir.

Framhaldsákæru skal jafnan gefa út eigi síðar en 3 vikum eftir að þörfin á henni varð kunn, enda skal veita ákærða kost á að koma að vörn eftir þörfum.

Aldrei má dæma sökunaut fyrir aðra hegðun en þá, sem í ákæruskjali greinir, né heldur dæma aðrar kröfur á hendur honum. Rétt er þó dómara að dæma áfall á hendur sökunaut, þótt aukaatriði brots, svo sem staður og stund þess, séu ekki skýrt eða rétt greind, enda telji dómari, að vörn verði ekki áfátt þess vegna. Dómari getur gefið sökunaut, verjanda og sækjanda færi á því að tjá sig um sakaratriði að þessu leyti, ef þurfa þykir. Dómara er og rétt undir sama skilorði að dæma eftir öðrum refsiákvæðum en segir í ákæru, en gefa skal hann þá nefndum aðilum kost á því að reifa málið að því leyti og af nýju, ef því er að skipta.

119. gr.

Nú hefur rannsókn dómara á hendur tilteknum sökuðum manni eigi leitt í ljós sakaratriði eða sakargögn, sem nægileg hafa þótt til ákæru, og má þá eigi taka það mál upp af nýju, nema skilyrðum 2. málsgreinar 42. gr. sé fullnægt, enda fer um rannsókn skaðabótakröfu sem þar segir.

Ákvæði 3. mgr. 42. gr. gildir hér að breyttu breytanda.

120. gr.

Þegar kvaðning samkvæmt 113. gr. eða ákæra hefur verið birt sökunaut, nefnist hann ákærði og málið er nefnt: Ákæruvaldið gegn N. N.

XV. KAFLI

Um flutning og meðferð opinberra mála fyrir héraðsdómi.

121. gr.

Að liðnum þeim fresti, sem til var tekinn samkvæmt 115. gr., 5. málsgr., eða 117. gr., setur dómari dómþing og þingfestir mál. Leggur hann þá fram eftirrit af

dómprófum máls og önnur gögn, er fram hafa komið og unnt er að leggja fram á dómþingi. Kynna skal sökunaut, ef þess er kostur, efni þeirra gagna, er honum hafa ekki áður kynnt verið, að fá viðurkenningu hans um það, að þau varði hann eða málið, ef unnt er. Ef verjanda skal skipa, þá skal gera það í þessu þinghaldi, nema það hafi verið áður gert. Verjanda eða ákærða, ef hann ætlar sjálfur að verja sig, skal fá í hendur málsskjöl og setja frest til varnar, enda skal þá ákveða næsta þinghald.

Frumrit skjals, þar sem eftirrit má eigi að sama gagni koma, eða muni, sem úrslit máls varða, lætur dómari venjulega ekki aðilum í hendur, nema til athugunar í þinghaldi, enda er rétt að gera ljósmyndir af slíkum gögnum aðilum til afnota.

122. gr.

Mál skal taka til dóms í þinghaldi samkvæmt 121. gr., nema dómari telji framhaldsrannsóknar þörf, ef:

1. Sökunautur kemur fyrir dóm og óskar eigi skipaðs verjanda, þó að honum væri það rétt, eða að halda uppi vörn annars.
2. Vörn kemur þá þegar fram.

Nú eru sökunautar tveir eða fleiri, og má þá mál því aðeins til dóms taka, að svo standi á um báða eða alla sem í 1. og 2. tölul. segir.

123. gr.

Dómari ákveður hverju sinni, hvort vörn skuli flutt munnlega eða skriflega.

124. gr.

Ákærða eða verjanda hans er rétt, áður en vörn er flutt, ef því er að skipta, að bera sérstaklega undir dómara hvert það atriði, er hann telur varða því, að ekki verði réttilega lagður dómur á mál að efni til, eins og þá stendur á, svo sem að máli beri að vísa frá dómi, að því beri að fresta til frekari rannsóknar eða varnar, að dómari sé óhæfur o. s. frv., og krefjast úrlausnar dómara þar um. Tekur dómari ákvörðun um það, hvort kröfu skuli taka til greina eða ekki, með rökstuddum úrskurði, ef hann telur ekki eiga að gera það, og dómi, ef frávísunarkrafa er tekin til greina.

Nú er krafizt frávísunar máls, og skal þá saksóknara veittur kostur á því að tjá sig um málið áður en dómari tekur ákvörðun um þá kröfu.

Synjunarúrlausn dómara má kæra til æðra dóms, ef saksóknari samþykkir.

125. gr.

Nú er vörn fram komin og framhaldsrannsókn lokið, ef því er að skipta, og tekur dómari þá mál til dóms.

Nú verður dómara það ljóst eftir dómtöku, að rannsaka þurfi betur einhver atriði, og gerir hann þá ákærða og verjanda svo og sækjanda, ef því er að skipta, viðvart um það, enda fer um slíka rannsókn með sama hætti sem ella. Rétt er dómara að veita aðilum kost á því að flytja framhaldsvörn í máli, að rannsókn lokinni, eftir því sem efni standa til. Að svo búnu tekur dómari mál til dóms af nýju.

126. gr.

Nú hefur ákærði ekki sinnt kvaðningu samkvæmt 113. gr. og skilyrðum hennar er að öðru leyti fullnægt, og tekur dómari þá þegar mál til dóms og kveður upp refsidóm á hendur ákærða.

127. gr.

Nú kemur ákærði eða sjálfvalinn verjandi hans ekki fyrir dóm, þegar þingfesta skal mál, og tekur dómari þá mál þegar til dóms, nema:

1. Honum sé kunnugt um nauðsynjar annars þeirra eða beggja.
2. Hann telji rétt að hafa framhaldsrannsókn um sakaratriði.
3. Honum þykir annars standa svo á, að rétt sé að fresta máli og veita aðilum færi á því að halda uppi vörn.

Dómari gerir aðilum viðvart um þinghald til framhaldsrannsóknar, og að henni lokinni, ef því er að skipta, frest til varnar og stað og stund til næsta þinghalds. Ef frestað er máli samkvæmt 1. eða 3. tölul., tilkynnir dómari aðilum það og frest þann, sem ákveðinn er, og stað og stund næsta þinghalds, enda verði mál þá tekið til dóms. Ef ekki er komið fyrir dóm af hendi ákærða að settum frestum liðnum, skal venjulega taka mál til dóms.

128. gr.

Nú skilar skipaður verjandi ekki vörn innan tiltekins tíma, og getur dómari þá sett honum nýjan frest, enda getur dómari falið öðrum löghæfum manni vörn, ef dómari telur mál hafa dregizt eða munu dragast óhæfilega lengi fyrir aðgerðaleysi skipaðs verjanda.

129. gr.

Nú hefur dómari birt ákæru eða kröfur samkvæmt 117. gr., og er þá rétt að taka mál til dóms, þótt ákærði eða stefndi komi þar ekki, ef:

1. Skilyrðum 114. gr. er fullnægt.
2. Saksóknari og dómari telja mál fullrannsakað og ákærða hefur verið skipaður verjandi samkvæmt ósk hans og kostur veittur til varnar eða hann hefur lýst því fyrir dómara, að hann æskti engrar varnar. Annars kostar skal fresta máli að svo stöddu.
3. Gerð er krafa á hendur aðila um upptöku eignar.

130. gr.

Sókn og vörn samkvæmt ákvæðum 131.—136. gr. fer fram í:

1. Málum, þar sem refsing fyrir brot getur varðað yfir 8 ára fangelsi samkvæmt hegningarlögum nr. 19/1940.
2. Málum, sem sæta ákæru saksóknara samkvæmt 115. gr., sbr. 2. málsgr. 21. gr., ef:
   a. brot getur varðað yfir 5 ára fangelsi samkvæmt lögum nr. 19/1940 og lagaatriði eða sönnunar veita efni til slíkrar meðferðar, t. d. úrslit máls velta á líkum, mál er mjög umfangsmikið eða margbrotið;
   b. sérstaklega þýðingarmikil vafaatriði eru í máli eða úrslit þess hafa annars mikla almenna þýðingu, hvort sem brot varðar við almenn hegningarlög eða önnur lög.

Saksóknari rannsakar og ákveður hverju sinni, hvort mál er þess eðlis, að það skuli sæta meðferð samkvæmt 2. tölul. þessarar greinar. Dómari skal í lok rannsóknar leita þess, hvort ákærði æski þess, að sókn og vörn verði flutt í máli hans, ef dómara þykir vera mega heimild til að kveða svo á.

131. gr.

Þegar er saksóknari hefur ákveðið meðferð máls samkvæmt 130. gr., sendir hann dómara eða formanni dóms samkvæmt 5. gr. tilkynningu um ákvörðun sína. Saksóknari skipar því næst sækjanda og dómari (formaður) verjanda og sendir þeim skjöl málsins ásamt tilkynningu um stað og stund til næsta þinghalds, sbr. 115. og 116. gr.

132. gr.

Dómari (formaður dóms) veitir sækjanda og verjanda sameiginlegan frest til að undirbúa sókn og vörn. Þeir skulu kynna sér rækilega alla málavöxtu og rannsaka, hvert sakaratriði sé rétt að leiða betur í ljós en þegar er gert, sbr. 79. og 86. gr. Gera skulu þeir skrá um sakargögn, er athuga þarf, og þau vitni, sem þeir vilja leiða, hvort sem þau hafa verið leidd áður eða ekki. Skulu þeir kynna hvor öðrum efni skrárinnar og fá dómurum hana í hendur fyrir dómþing svo tímanlega, að þeir geti yfirfarið efni hennar.

133. gr.

Á næsta dómþingi skal þingfesta mál með þeim hætti, sem í 121. gr. segir. Þá er máli hefur verið lýst og sækjandi og verjandi hafa gefið sig fram og ákæra hefur verið lesin upp, ber þeim að tjá sig um atriði þau, er því kynnu að varða, að ekki verði réttilega lagður dómur á mál að efni til, og fer þá svo sem í 124. gr. er mælt.

134. gr.

Frekari rannsókn máls fer fram fyrir dómi, ef þess er þörf og kostur, og taka sækjandi og verjandi þátt í henni.

Dómur kveður ákærða og aðra fyrir sig, nefnir skoðunar- og matsmenn, tekur við staðfestingu þeirra og segir fyrir um öflun annarra gagna, eftir því sem efni standa til.

Sækjandi gerir fyrst stuttlega grein fyrir sakaratriðum og ákæru svo og þeim sakargögnum, sem hann ætlar að styðja ákæru við. Þá skal ákærði spurður um sakaratriði og honum veittur kostur á því að tjá sig um þau. Ef frásögn hans fer í atriðum, sem máli skipta, í bága við fyrri skýrslu hans, skal honum bent á ósamræmið og þau atriði prófuð af nýju. Ef ákærði játar brot á sig, ákveður dómur, að hverju leyti þörf er frekari sakargagna.

Því næst flytur sækjandi fram sakargögn og spyr vitni. Verjandi tekur þá við, flytur fram sakargögn af sinni hendi og leiðir vitni. Sækjandi og verjandi gagnspyrja vitni jafnóðum og þau eru spurð. Um vitnaleiðsluna gilda ákvæði 102. gr. Dómendur spyrja ákærða, vitni og aðra eftir þörfum, stjórna prófun sækjanda og verjanda og skera úr öllum vafa- og ágreiningsefnum.

Nú verður ekki hjá því komizt, að rannsókn einstakra atriða fari fram yfir dómi annars staðar, og er þá rétt, að sækjandi og verjandi komi þar fyrir dóm með sömu skyldum og réttindum sem mælt var, ef dómendum aðalmáls þykir nauðsynlegt.

135. gr.

Þá er gögn öll eru fengin, skal dómur kveða á um það, hvort flytja skuli mál munnlega eða skriflega. Mál skal flytja munnlega, nema bæði sækjandi og verjandi óski skriflegs málflutnings, enda telji dómur skriflegan flutning máls heppilegri, svo sem vegna þess, hve mál er umfangsmikið.

Nú er mál munnlega flutt, og skal málflutningur þá fara fram þegar í fyrsta þinghaldi, sbr. 133. gr., eða þegar gögn öll eru fram komin, sbr. 134. gr. Sækjandi talar fyrst, en verjandi síðan, enda má hvor flytja tvær ræður, en rétt er ákærða að taka einu sinni til máls að loknum ræðum sækjanda og verjanda. Um munnlegan málflutning fer annars eftir 112. gr. laga nr. 85/1936.

Nú er mál skriflega flutt, og leggur sækjandi þá fyrst fram sókn sína, en verjandi síðan vörn. Framhaldssókn og framhaldsvörn má síðan flytja einu sinni af hvors hálfu.

Að lokinni sókn og vörn skal mál taka til dóms.

136. gr.

Nú þykir dómi eftir dómtöku máls svo áfátt um rannsókn einhvers atriðis, að ekki megi við hlíta, og skal þá hafa framhaldsrannsókn þar um, enda megi ætla, að hún kunni að bera árangur. Ákveður dómari (formaður) í samráði við sækjanda og verjanda stund og stað til rannsóknar eða gerir ráðstafanir til þess, að rannsókn fari fram utan síns lögsagnarumdæmis, ef því er að skipta. Um rannsókn samkvæmt þessari grein fer annars samkvæmt 134. gr. Dómur getur, að rannsókn lokinni og eftir að sækjandi og verjandi hafa kynnt sér árangur hennar, veitt þeim kost á að gera athugasemdir til viðbótar málflutningi sínum, ef honum þykir nauðsynlegt eða heppilegt.

Að loknum aðgerðum samkvæmt þessari grein skal taka mál til dóms af nýju.

137. gr.

Fresta skal meðferð máls:

1. Ef nauðsynjar banna dómara, málflytjanda eða öðrum, sem leysa ber af hendi starf í þarfir máls, að inna af hendi störf sín á tilsettum tíma.
2. Ef þeir koma ekki fyrir dóm, er gefa skulu skýrslu í opinberu máli eða staðfesta hana, enda megi ætla hana skipta nokkru máli.
3. Ef óviðráðanleg atvik tálma annars framkvæmdum, svo sem veður eða vötn, sóttkvíun o. s. frv.
4. Ef framhaldsrannsókn er ákveðin, sem eigi er unnt að hafa þá þegar, eða bíða verður annarra aðgerða til framkvæmdar máli, svo sem skipunar dómara eða málflytjanda o. s. frv.

Dómari getur frestað máli:

1. Vegna uppkvaðningar úrskurða og annarra ráðstafana sakir máls.
2. Til sóknar eða varnar máls.

138. gr.

Hraða skal meðferð opinberra mála eftir föngum, enda verði þess jafnan gætt að afla allra fáanlegra skýringa um málavöxtu. Dómari (dómur) ræður gangi máls, enda er hann óbundinn af yfirlýsingum málflytjenda eða kröfum, nema þær séu borgararéttar eðlis. Eigi skiptir það máli, hvenær yfirlýsingar koma fram í rannsókn eða flutningi máls.

XVI. KAFLI

Um sakarkostnað.

139. gr.

Til sakarkostnaðar í opinberum málum telst:

1. Ferðakostnaður dómara og sækjanda og skipaðs verjanda, ef því er að skipta, enda skal greiða þeim óhjákvæmilegan kostnað af ferðalagi vegna rannsóknar og meðferðar málsins.
2. Þóknun skipaðs sækjanda og verjanda.
3. Þóknun fyrir aðstoð vegna málsins, svo sem skjalþýðingar, dómtúlkun, afnot muna annarra manna o. s. frv.
4. Gæzlu-, varðhalds- og flutningskostnaður ákærða, þar til framkvæmd refsingar hefst samkvæmt ákvæðum dómsins.
5. Þóknun til vitna, mats- og skoðunarmanna.
6. Þingvotta- og birtingargjöld.
7. Kostnaður af kyrrsetningu samkvæmt 144. gr. og fullnustu dóms með aðför.
8. Annar óhjákvæmilegur kostnaður.

Réttargjöld, gjald fyrir eftirrit beinlínis í þágu málsins, stimplun dómsgerða eða staðfestingu skal eigi greiða.

140. gr.

Nú er ákærði sýkn dæmdur af refsikröfum, af hvaða ástæðu sem er, eða refsimál gegn honum fellur niður, án þess að svo sé ástatt sem í 112. gr. segir, og skal þá einnig sýkna hann af málskostnaðarkröfu. Þó skal dæma greiðslu sakarkostnaðar á hendur ákærða að einhverju leyti eða öllu, ef hann hefur orðið kostnaðar valdur með vísvitandi eða stórkostlegu ólögmætu framferði í rannsókn máls eða í sambandi við hana.

Nú eru tveir menn eða fleiri hafðir fyrir sökum, og eru sumir sýknaðir og sumir sakfelldir, og skal þá frá draga þann hluta kostnaðar, er telja má aðeins koma hinum sýknaða eða sýknuðu við, nema telja megi hinn dómfellda eða hina dómfelldu einnig beinlínis valda að honum. Ef slíkur frádráttur verður ekki gerður nákvæmlega, metur dómari það, í hvaða hlutföllum hinn sakfelldi skuli bera sakarkostnað á móti ríkissjóði.

141. gr.

Nú er ákærði sakfelldur fyrir það brot eða þau brot, sem honum er sök á gefin, og skal þá dæma greiðslu sakarkostnaðar á hendur honum.

Nú er ákærði sakfelldur fyrir sum þau brot, er honum er sök á gefin, en sýkn dæmdur af öðrum, og getur dómari þá ákveðið, að hann skuli greiða nokkurn hluta kostnaðar, en að hinn hlutinn skuli greiddur úr ríkissjóði, með þeim hætti, er í 140. gr. segir.

Kostnað, sem sækjandi eða verjandi eða lögreglumenn eru valdir að vegna vanrækslu eða skeytingarleysis í starfi sínu, skal ekki dæma sökunaut til að greiða. Getur dómari ákveðið í dómi refsimálsins eða úrskurði, ef máli lýkur án dóms, skyldu þeirra til að greiða slíkan kostnað, en veita skal hann þeim áður kost á að láta uppi álit sitt.

142. gr.

Nú eru tveir menn eða fleiri sóttir til refsingar í sama máli og sekir dæmdir, og skal þá hvorum (hverjum) þeirra gert að greiða gæzlu- eða varðhaldskostnað sinn og þóknun til skipaðs verjanda síns einum sér, ef hann hefur fengið sér skipaðan annan verjanda en hinn eða hinir. Þá hina sakfelldu, sem eru saman um verjanda, skal dæma in solidum til að greiða þóknun hans.

Nú hafa ákærðu allir eða báðir tekið þátt í broti með vitund og vilja hvor (hver) annars og eru dæmdir til refsingar fyrir það í sama máli, og skal þá venjulega dæma þá til að greiða sakarkostnað in solidum (sbr. þó 1. málsgr.). Ef samband þeirra einhverra eða allra um brot hefur ekki verið slíkt, skiptir dómari sakarkostnaði milli þeirra í þeim hlutföllum, er honum þykir sanngjarnt vera.

143. gr.

Í dómi eða úrskurði, ef máli lýkur án dóms, skal almennt kveða á um skyldu ákærða til að greiða sakarkostnað án ákvörðunar fjárhæðar. Þóknun skipaðs sækjanda og verjanda skal þó ákveða tiltekinni fjárhæð, sbr. 2. málsgr. 87. gr. Saksóknari sækir mál í héraði og fyrir hæstarétti svo og fulltrúi hans í héraði og fyrir hæstarétti, sbr. 1. mgr. 181. gr., án sérstaks endurgjalds, en verði ákærða í slíku máli dæmt að greiða sakarkostnað, skal honum gert að greiða tiltekna fjárhæð málssóknarlauna, er renni í ríkissjóð. Þóknun verjanda, sem kemur fyrir dóm utan lögsagnarumdæmis, þar sem með aðalmál er farið, svo og annan kostnað þar ákveður dómari aukamálsins.

Dómari gerir heildarreikning yfir sakarkostnað og sendir hann ásamt fylgiskjölum til dómsmálaráðuneytisins, er úrskurðar reikninginn og greiðir dómara það, sem hann kann að hafa lagt út eða greiða á síðar. Refsidómur ásamt úrskurðuðum reikningi verður þá lögleg heimild til aðfarar í fé ákærða eða ákærðu.

144. gr.

Til tryggingar greiðslu sakarkostnaðar og skaðabóta eða til undirbúnings eignartöku, ef því er að skipta, skal dómari, ef hann hefur jafnframt fógetavald, kyrrsetja eða láta fógeta annars kyrrsetja eignir sökunauts eða sökunauta, ef hættu má telja á því, að þeim verði ella undan skotið eða að þær glatist eða rýrni að mun, svo að ekki verði nægilegt til greiðslu sakarkostnaðar eða bóta á sínum tíma, og fer það eftir álitum dómara, hversu mikið skuli kyrrsetja. Um framkvæmd og þýðingu kyrrsetningar fer sem um kyrrsetningu fjármuna almennt, en þó með þeim afbrigðum, er hér segir:

1. Tryggingu þarf enga að setja.
2. Ábyrgð á kyrrsetningu þessari fer eftir almennum skaðabótareglum.
3. Mál til réttlætingar kyrrsetningu þarf ekki að höfða.

Dómari kveður á um varðveizlu kyrrsettra muna og sér um, að þær ráðstafanir verði gerðar, er með þarf að lögum til verndar kyrrsetningu. Eigi skal stimpilgjald eða þinglýsingar greiða fyrir þessar ráðstafanir.

Kyrrsetning fellur niður, jafnskjótt sem ákærði hefur verið sýknaður með úrslitadómi eða úrskurði af greiðslu sakarkostnaðar og skaðabóta eða málsókn hefur verið undan felld eða látin niður falla og eigi koma ákvæði 112. gr. til greina, og á hann þá heimtingu á því, að honum verði honum að kostnaðarlausu fengin umráð yfir hinum kyrrsettu verðmætum og úr gildi felldar þær ráðstafanir aðrar, sem gerðar kunna að hafa verið til verndar kyrrsetningunni. Ef ákærði hefur greitt sakarkostnað eða dæmdar skaðabætur, á hann og heimtingu til hins sama, en greiða verður hann þá kostnað þar af.

XVII. KAFLI

Um bætur til handa þriðja manni.

145. gr.

Nú kemur það í ljós í rannsókn opinbers máls, að þriðji maður hefur beðið tjón af háttsemi þeirri, sem sökunautur er borinn, og skal dómari þá, þegar er efni standa til, benda þriðja manni á það, að hann eigi þess kost að koma bótakröfu sinni að í væntanlegu refsimáli, og að þar megi dæma hana, ef hún verði nægilega skýrð án verulegra tafa eða óhagræðis í því máli. Ef aðili eða umboðsmaður hans gerir slíka kröfu nægilega ákveðið og nægilega snemma, enda leiðbeini dómari í því efni eftir þörfum, þá skal dómari leita sannana um hana, þar á meðal með matsgerð eða skoðunar fyrir dómtöku, ef því er að skipta. Bera skal slíka kröfu undir ákærða, enda er sækjanda og verjanda skylt að gera athugasemdir um hana, ef ákærði hefur ekki samþykkt hana, eftir því sem ástæður verða til.

146. gr.

Ef máli er til lykta ráðið samkvæmt 112. gr. og sökunautur samþykkir bótakröfu og samkomulag verður um greiðslu hennar, skal dómari bóka það, og er þann gerning að meta sem sátt fyrir dómi.

Um lyktir bótakröfu í refsimáli fer annars sem hér segir:

Ef dómur gengur ekki um efni refsikröfu fyrir þá háttsemi, sem bótakrafa er sprottin af, þá verður ekki heldur dæmt um hana. Sama er, af ákærði er sýknaður af þeirri háttsemi vegna þess, að eigi þykir sannað, að hann hafi framið hana. Ef hann er sýkn dæmdur af öðrum rökum, svo sem vegna sakhæfisskorts, eða refsing er látin niður falla, en skilyrðum skaðabótaskyldu er þó talið vera fullnægt, má

dæma kröfuna. Ef sannanir þykir skorta um tjón aðila að öllu leyti, skal vísa kröfu frá dómi. Dómari ákveður annars bætur með venjulegum hætti.

147. gr.

Í æðra dómi skal taka skaðabótakröfu, sem dæmd hefur verið að efni til í héraði, til meðferðar með venjulegum hætti, ef annar hvor aðila æskir þess, enda gilda þar ákvæði 145. gr. um skyldu sækjanda og verjanda.

Skjóta má sérstaklega til hæstaréttar ákvæði héraðsdóms, þar sem bótakrafa hefur verið dæmd að efni til, ef dóminum er ekki áfrýjað að öðru leyti, enda fer það málskot að lögum um meðferð einkamála fyrir æðra dómi.

148. gr.

Aðrar kröfur borgararéttareðlis, sem rót sína eiga að rekja til refsiverðrar háttsemi, má og leggja fyrir dómara í refsimáli, svo sem missi erfðaréttar, ógildi hjúskapar o. s. frv., og skal þar dæma þær að efni til, að fullnægðum framangreindum skilyrðum, eftir því sem við á.

149. gr.

Nú hefur leit verið gerð hjá þriðja manni eða hald verið lagt á muni hans í rannsókn opinbers máls, og á hann þá kröfu til bóta fyrir miska, ef aðgerðir þessar hafa fram farið á óþarflega móðgandi eða særandi hátt, og fyrir fjártjón, er aðgerðin hefur valdið honum, enda verði honum eigi gefin sök á því, að hún fór fram eða hvernig hún fór fram. Í stað bótakröfu má láta aðila í té yfirlýsingu samkvæmt 158. gr., eftir því sem við á.

XVIII. KAFLI

Um bætur til handa sökuðum mönnum o. fl.

150. gr.

Kröfu um bætur samkvæmt þessum kafla má, nema öðruvísi sé sérstaklega mælt, því aðeins taka til greina, að:

1. Sökunautur hafi ekki með vísvitandi eða stórvægilega gáleysislegu ólögmætu framferði valdið þeim aðgerðum, er hann reisir kröfu sína á, svo sem með stroki, ósannindum, tilraunum annars til að torvelda rannsókn o. s. frv., og
2. Rannsókn hafi verið hætt eða ákæra ekki hafin vegna þess, að sú háttsemi, sem hann var borinn, hafi talizt ósaknæm, eða sönnun hafi ekki fengizt um hana eða hann hafi verið sýkn dæmdur með óáfrýjuðum eða óáfrýjanlegum dómi af sömu ástæðu, enda megi fremur telja hann líklegan til að vera sýknan af henni en sekan.

Bæta skal fjártjón og miska, ef því er að skipta.

151. gr.

Dæma má bætur fyrir handtöku, leit á manni, rannsókn á heilsu manns og aðrar aðgerðir, sem hafa frelsisskerðing í för með sér, aðrar en gæzluvarðhald og refsivist, sbr. 152. og 153. gr., svo og fyrir leit í húsum og hald á munum:

1. Ef lögmælt skilyrði hefur brostið til slíkra aðgerða.
2. Ef ekki hefur verið, eins og á stóð, nægilegt tilefni til nefndra aðgerða eða þær hafa verið framkvæmdar á óþarflega hættulegan, særandi eða móðgandi hátt.

152. gr.

Bætur skal að jafnaði dæma fyrir gæzluvarðhald, sem óleyfilegt er samkvæmt 1.—3. tölul. 69. gr., án tillits til ákvæða 1. eða 2. tölul. 150. gr. Sama er um bætur til

þeirra, er í 4. tölul. sömu greinar segir, enda hafi mátt sjá, að svo var ástatt um þá, sem þar greinir, eða þeir hafi vakið athygli viðkomenda á því.

Um bætur fyrir gæzluvarðhald annars fer eftir 150. gr.

Taka skal sérstaklega til greina, ef sannað er eða ætla má, að sökunautur hafi liðið tjón á heilsu sinni vegna frelsissкerðingar.

153. gr.

Nú verður það ljóst, að maður hefur saklaus hlotið refsidóm, þolað refsingu eða upptöku eigna, og ber þá að dæma honum bætur fyrir miska og fjártjón, þar á meðal fyrir stöðu- og atvinnumissi, enda þótt skilyrðum 1. tölul. 150. gr. sé ekki fullnægt, en lækka má þó bætur eftir sök aðila á því, að hann var ranglega dæmdur.

154. gr.

Bótakröfu má hafa uppi sem hér segir:

1. Ef rannsókn hefur ekki leitt til ákæru, getur aðili krafizt úrskurðar rannsóknardómara um rétt sinn á hendur ríkissjóði til bóta. Kveður dómari þá upp úrskurð um kröfuna, að fengnu áliti saksóknara. Úrskurði má áfrýja til æðra dóms.
2. Ef mál gengur til dóms, getur aðili krafizt úrlausnar héraðsdóms um bótakröfu á hendur ríkissjóði, enda ber þá sækjanda og verjanda að tjá sig um hana í flutningi máls þar. Ákvæðum dóms um bótakröfu má áfrýja til æðra dóms ásamt málinu eða sérstaklega, ef máli er ekki áfrýjað.
3. Nú eru þær leiðir ekki farnar, sem í 1. og 2. tölul. getur, og er aðila þá rétt að höfða mál í héraði, þar sem sú aðgerð fór fram, er krafa er á reist, með venjulegum hætti, enda sé saksóknara stefnt fyrir hönd ríkisvaldsins til að gæta réttar þess og lögreglumanni og héraðsdómara, ef krafa er gerð á hendur þeim. Fer þá mál eftir reglum um meðferð einkamála, enda skal veita aðila gjafsókn fyrir báðum dómum. En dæma má hann til greiðslu sakarkostnaðar, ef hann tapar máli, eftir almennum reglum.

155. gr.

Ríkissjóður ábyrgist jafnan greiðslu bóta, en kröfu á hann á hendur dómara eða öðrum, ef telja má þá hafa með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi valdið aðgerðum þeim, sem krafa var reist á, eða framkvæmt þær með sama hætti.

Nú er rannsókn á hendur manni, sem hlotið hefur bætur samkvæmt 150.—152. gr., tekin upp af nýju og það kemur í ljós, að grundvöllur sá, sem bótakröfu mátti reisa á, var ekki fyrir hendi, og ber þá að dæma hann til endurgreiðslu bótanna.

156. gr.

Um aðilaskipti að bótakröfu samkvæmt þessum kafla fer samkvæmt 3. málsgr. 264. gr. almennra hegningarlaga.

157. gr.

Bótakrafa fyrnist á 6 mánuðum frá vitneskju aðila um ákvörðun um niðurfall rannsóknar eða ákæru eða uppkvaðningu sýknudóms eða frá því, er aðili var laus látinn úr refsivist. Ef refsimál hefur farið til hæstaréttar, telst fyrningarfrestur frá uppkvaðningu dóms þar.

158. gr.

Sökunautur, er orðið hefur fyrir þeim aðgerðum, sem taldar eru í 151.—153. gr., getur í stað bóta krafizt vottorðs þess opinbers starfsmanns, sem máli hans hefur

ráðið til lykta, um það, að komið hafi í ljós, að sökunautur hafi ekki verðskuldað aðgerðina. Ef viðkomandi opinber starfsmaður telur, að sökunautur eigi rétt á slíku vottorði, ber honum að láta það í té.

XIX. KAFLI
Um sektir.

159. gr.

Ef skipaður sækjandi eða verjandi gerir sig sekan í vanrækslu eða skeytingarleysi í starfa sínum, getur dómari dæmt honum sekt fyrir í dómi eða úrskurði.

160. gr.

Sá, er viðhefur ósæmileg ummæli, skrifleg eða munnleg, fyrir dómi um dómara eða aðra eða kemur að öðru leyti hneykslanlega eða ósæmilega fram fyrir dómi, skal sæta sektum.

161. gr.

Sá skal sæta sektum eða varðhaldi, sem brýtur bann dómara samkvæmt 3. málsgr. 16. gr. eða í ræðu eða riti gefur opinberlega vísvitandi eða gálauslega ranga eða villandi skýrslu í verulegum atriðum eða óþarflega særandi um opinbert mál eða rannsókn þess, meðan því máli er ekki að fullu lokið, eða tálmar eða reynir að tálma á ólögmætan hátt rannsókn slíks máls eða hafa að öðru leyti ólöglega áhrif á hana eða málsúrslit.

Ef sækjandi eða verjandi brýtur ákvæði 1. málsgr. og brot þeirra þykja eigi varða nema sektum, enda liggi full vitneskja fyrir um það, má svo með fara sem í 159. gr. segir.

Mál út af þessum brotum fara annars sem opinber mál almennt.

162. gr.

Ef brot þau, er í 159., 160. og 161. gr. segir, varða þyngri refsingu að lögum en þar segir, skal sækja þá sök í almennu opinberu máli.

163. gr.

Sektir samkvæmt 159.—161. gr. og 41. gr. renna í ríkissjóð.

Kæra má sérstaklega refsiákvæði samkvæmt 159., 160. og 161. gr., en ella fer um áfrýjun eftir 175. gr.

XX. KAFLI
Um dóma og úrskurði.

164. gr.

Úrskurði, er kveða þarf upp í sambandi við rannsókn eða flutning opinbers máls, skal kveða upp svo fljótt sem unnt er, eftir að atriði er tekið til úrskurðar. Úrskurðir skulu vera byggðir á forsendum og nægilega skýrir og glöggir.

165. gr.

Ákvæði 191. og 192. gr. laga um meðferð einkamála í héraði skulu og taka til opinberra mála.

166. gr.

Dómar í opinberum málum skulu vera glöggir og skýrir svo sem kostur er á. Ekki má skírskota til sannana eða atvika, er síðar kunna að koma fram.

Í dómi skal greina nafn, stöðu og heimili ákærða, svo að ekki verði um villzt, númer málsins, þing, stað og stund, er dómur er upp kveðinn, hvenær mál var tekið til dóms, nafn dómanda eða nöfn, ef fleiri eru en einn, málsatvik og málsástæður þær, er máli þykja skipta, hugleiðingar dómara um niðurstöðu, skilorð, ef skilorðsbundið er dæmt, réttarfarssektir, ef því er að skipta, um skaðabótakröfu, eignartöku, sakarkostnað og annað, er máli kann að skipta. Niðurstöðu dóms skal síðan saman draga í niðurlag hans, eins og tízka hefur verið, að því leyti sem honum á að fullnægja með aðför, og svo ef ákærði er alsýknaður.

Dómi eða úrskurði má fullnægja með aðför eftir efni sínu, enda þótt eigi sé sett í þá aðfararákvæði sérstaklega.

Ef sektir eru dæmdar eða úrskurðaðar, skal ákveða í dómi eða úrskurði vararefsingu lögum samkvæmt tiltekinn tíma, er ákærði skuli þola, ef sekt greiðist ekki innan ákveðins tíma frá birtingu eða uppsögu dóms eða úrskurðar, sbr. 3. málsgr.

167. gr.

Ákvæði um aðfararfrest skal annars ekki setja í dóma eða úrskurði í opinberum málum, hvorki um refsingu né annað.

167. gr.

Dómari tilkynnir ákærða eða verjanda hans, ef þess er kostur, hvar og hvenær dómur eða úrskurður, ef með þarf og það á við, verði kveðinn upp, og með þeim fyrirvara, er honum þykir hlýða.

Niðurlag dóms eða úrskurðar skal lesa upp á dómþingi í heyranda hljóði. Eftirrit af dómi eða úrskurði skal veita sækjanda og verjanda eða ákærða svo fljótt sem unnt er, ef þess er krafizt.

Ef ákærði er viðstaddur uppsögu dóms eða úrskurðar, þarf ekki að birta honum dóm eða úrskurð. Ella skal birting dóms fram fara með venjulegum hætti, og úrskurðar, er það á við.

Ef ákærði er við dómsuppsögu eða úrskurðar staddur, telst frestur samkvæmt 4. málsgr. 166. gr. frá uppsögudegi, en ella frá birtingardegi.

Dómari gerir nauðsynlegar ráðstafanir til birtingar dóma og úrskurða.

Geta skal þess í þingbók, hvort ákærði hafi verið viðstaddur uppsögu dóms eða úrskurðar. Í eftirriti af dómsathöfnum þessum skal þess og geta.

168. gr.

Dómur bindur ákærða, handhafa ríkisvalds og aðra aðila um atriði þau, sem þar eru dæmd, svo sem refsingu, skaðabætur, réttindamissi, réttarfarssektir, eignatöku, sakarkostnað o. s. frv.

Ákvæði 2. málsgr. 195. gr. og 196. gr. laga nr. 85/1936 gilda og um opinber mál.

169. gr.

Refsiákvæðum, ákvæði um eignatöku, málskostnað eða skaðabætur í dómi í opinberu máli eða úrskurði má ekki fullnægja með aðför fyrr en afráðið er, að því verði ekki skotið til æðra dóms, en þá má því þegar fullnægja, nema sekt skuli greiða og greiðslufrestur hennar sé ekki liðinn.

XXI. KAFLI
Um kæru til æðra dóms.

170. gr.

Ekki verður skotið til æðra dóms:
1. Ákvörðun um, að meðdómendur skuli til kvaddir.
2. Ákvörðun um, að rannsókn eða meðferð máls skuli fara fram fyrir luktum dyrum.
3. Ákvörðun um brottvísun af dómþingi.
4. Synjun um skoðun skjala og kynningu annarra sakargagna.
5. Ákvörðun um, að verjanda skuli skipa.
6. Ákvörðun um fresti, sbr. þó 172. gr., 9. tölul.
7. Ákvörðun um skriflegan eða munnlegan málflutning.
8. Ákvörðun um að veita verjanda leyfi til viðtals við sökunaut.
9. Ákvörðun um, að rannsókn eða málsmeðferð skuli tekin upp af nýju.

171. gr.

Saksóknari einn getur kært til æðra dóms eða leyft aðila að kæra:
1. Úrskurði dómara, að hann eða meðdómandi skuli eða skuli ekki fara með mál.
2. Synjun á kvaðningu meðdómenda.
3. Frávísunardóm og úrskurð dómara samkvæmt 74. gr.
4. Ákvæði um sakarkostnað, sbr. þó 172. gr., 11. tölul.

172. gr.

Aðili getur kært til æðra dóms:
1. Úrskurð um handtöku og rannsókn á sökunaut eða öðrum, leit, hald á munum, kyrrsetningu og rannsókn skjala og bréfa.
2. Ákvörðun um skyldu manna til aðstoðar og um að láta í té muni í þarfir opinbers máls.
3. Úrskurð um varðhald og aðra gæzlu á sökunaut og tryggingu.
4. Synjun um skipun verjanda og ákvörðun um það, hvern skuli skipa.
5. Ákvörðun um þóknun sækjanda og verjanda, ef hún er ekki ákveðin í dómi.
6. Úrskurð um vitnaskyldu, vitnaheimild, þóknun vitnis, viðurlög við brotum á vitnaskyldu og önnur atriði, sem vitni varða.
7. Úrskurð um sams konar efni um mats- og skoðunarmenn.
8. Úrskurð um líkrannsókn.
9. Úrskurð, þar sem synjað er um rannsókn um einstök atriði eða endurupptöku málflutnings.
10. Ákvörðun um önnur efni, er varða rannsókn máls eða meðferð fyrir dómtöku þess og líkt er farið.
11. Ákvæði um greiðslu sakarkostnaðar á hendur ákærða, sem að öðru leyti hefur verið sýkn dæmdur að nokkru eða öllu.

173. gr.

Kæra samkvæmt 172. gr., 1.—4. tölul., frestar ekki framkvæmdum í máli. Kæra samkvæmt 6. og 7. tölul. frestar ekki aðgerðum, ef hún varðar þóknun vitna eða mats- og skoðunarmanna.

Þegar öðruvísi stendur á, frestar kæra samkvæmt 172. gr. þeim framkvæmdum í rannsókn opinbers máls og meðferð, sem fara mundu í bága við niðurstöðu æðra dóms, ef hún yrði andstæð hinni kærðu dómsathöfn, nema slík framkvæmd verði

talin brýnt nauðsynleg til þess að rannsókn málsins komi að fullu gagni, enda verður ákvörðun dómara um það efni eigi haggað. Þetta gildir þó ekki um vitnaheimild eða vitnaskyldu né um samsvarandi skyldu matsmanna eða skoðunarmanna.

174. gr.

Þar sem kæra frestar framkvæmdum, skal dómari, eftir því sem unnt er, ganga þegar úr skugga um það, hvort kært verði.

Kærandi skal lýsa kæru sinni innan sólarhrings frá því, er honum var birt ákvörðun sú, er hann vill kæra, bréflega til dómara eða með bókun í þingbók, og gera kröfur sínar ásamt þeim athugasemdum, er honum þykir hlýða, enda mega ný gögn og ný málsatvik koma fyrir æðra dóm. Jafnskjótt sem kæru hefur verið lýst, skal dómari gera eftirrit af því, er kærumálið varðar. Sendir hann þegar æðra dómi fimm eintök þar af með athugasemdum sínum, ef hann vill, en saksóknara, sökunaut eða verjanda hans eitt eintak hverjum, svo og þeim öðrum, er kæran varðar (sækjanda, vitni o. s. frv.). Innan 3 sólarhringa eftir móttöku skjalanna getur æðri dómur lagt dóm á kærumálið, enda getur hver aðila sent honum athugasemdir sínar á þeim fresti.

Athugasemdir, er síðar koma, skal þó taka til greina, ef þær koma, áður en dómur er upp kveðinn.

Ef kæra frestar framkvæmdum rannsóknar eða málsmeðferðar, skal æðri dómur hafa lokið dómsorði á kærumál innan 10 daga frá móttöku skjalanna, nema mál sé sérstaklega margbrotið eða dómurinn telji óhjákvæmilegt, að nýrra gagna sé aflað. Að þeim fengnum fer um dómsuppsögu sem áður segir.

Aldrei má dómsuppsaga dragast lengur en 2 vikur, eftir að skjöl öll, þar á meðal ný sakargögn, hafa til æðra dóms komið, hvort sem kæra frestar framkvæmdum eða ekki.

Sekta skal kæranda fyrir tilefnislausa kæru. Sekt rennur í ríkissjóð.

XXII. KAFLI
Um áfrýjun.

175. gr.

Skylt er saksóknara að áfrýja dómi án kröfu ákærða:

1. Ef ákærða er dæmd 5 ára refsivist eða meira.
2. Ef sérstakar ástæður eru til, svo sem ef telja má mann ranglega sýknaðan eða sakfelldan, refsingu að mun of háa eða of lága, réttindi eða eign ranglega dæmda af manni, mann ranglega mæltan undan þessum viðurlögum, eða ranglega hallað á hann í forsendum dóms, þótt hann sé sýknaður, ef það hefur almenna þýðingu að fá úrlausn æðra dóms eða töluverð vafaatriði þykja annars vera í máli, hvort sem þau varða lög eða staðreyndir.

Skylt er saksóknara að áfrýja eftir kröfu ákærða:

1. Ef ákærða er dæmd refsing eða upptaka eignar fyrir fyrsta sinni framið brot.
2. Ef dæmd refsing nemur 50 000 króna sekt eða þriggja mánaða refsivist.
3. Ef ákærði er sviptur réttindum eða réttindamissi leiðir af sakfellingu hans.
4. Ef ákærða er mælt upptaka eignar, er nemur 50 000 krónum. Jafnan er þriðja manni, sem með dómi skal sæta upptöku eignar, rétt að áfrýja að hætti einkamála, ef saksóknari vill láta við dóminn sitja.

Lögráðamaður kemur í stað ákærða um ákvarðanir um áfrýjun, sbr. 177. gr., ef ákærði er yngri en 18 ára eða sviptur sjálfræði.

Að ákærða önduðum, koma maki hans, foreldri, barn, kjörbarn og systkin í stað hans um áfrýjun. Rétt er saksóknara að áfrýja ákærða til hagsbóta eftir andlát hans.

176. gr.

Nú er máli áfrýjað að kröfu ákærða, og verður þá refsing eða önnur viðurlög á hendur honum ekki þyngd, nema ákæruvaldið áfrýji málinu í þessu skyni af sinni hálfu.

177. gr.

Nú hefur ákærða verið dæmt áfall og svo er ekki farið sem í 1. tölul. fyrri málsgreinar 175. gr. segir, og skal héraðsdómari þá spyrja ákærða, ef hann er við dómsuppsögu staddur, hvort hann æski áfrýjunar, en ella skulu stefnuvottar gera það eftir fyrirlagi dómara, þegar þeir birta sakfellda dóminn.

Nú er saksóknara skylt að áfrýja eftir kröfu ákærða, og skal ákærði þá hafa að forfallalausu tilkynnt dómara kröfu sína um áfrýjun innan 2 vikna frá áðurnefndum tíma. Annars kostar má svo meta sem hann uni við dóminn.

Héraðsdómari skal jafnan afgreiða dómsgerðir til saksóknara svo fljótt sem unnt er.

178. gr.

Ákvörðun um áfrýjun samkvæmt 175., sbr. 179. gr., frestar fullnustu ákvæða um refsingu, eignartöku, sakarkostnað, svo og skaðabætur, enda hafi ákærði ekki berum orðum samþykkt skaðabótakröfu að öllu leyti. Ákvörðun um áfrýjun frestar og ákvæðum dóms um réttindamissi, nema þau verði talin sett til verndar lífi, heilsu eða eignum einstakra manna eða almennings, eða óviðurkvæmilegt megi telja, að dómfelli haldi réttinum þrátt fyrir áfrýjun. Dómari getur þess í dómi, ef ákvörðun um áfrýjun frestar ekki ákvæðum dóms að þessu leyti.

179. gr.

Þegar saksóknari hefur fengið dómsgerðir, rannsakar hann, hvort skylt sé eða rétt að áfrýja máli af hálfu ákæruvalds eða eftir ósk ákærða. Ef fleiri en einn eru fyrir sökum hafðir, tekur hann ákvörðun um áfrýjun að því er varðar mál hvers þeirra.

Saksóknari skal hafa tekið ákvörðun um áfrýjun eigi síðar en 3 mánuðum eftir að dómsgerðir hafa komið honum í hendur. Nú verður dómi eigi áfrýjað, og sendir saksóknari þá dómsmálaráðuneytinu endurrit dómsins með áritun þar um. Nú verður dómi áfrýjað að því er varðar einn aðila eða fleiri, en eigi alla, og sendir saksóknari þá dómsmálaráðuneytinu endurrit dóms á sama hátt.

Nú er áfrýjun ráðin, og ritar saksóknari þá fyrirkall á dómsgerðir til ákærða eða ákærðu og annarra aðila þess efnis, að málinu sé stefnt til hæstaréttar, að það verði þar þingfest, svo fljótt sem kostur er, og aðili eða aðilar megi ekki vænta annars fyrirkalls. Síðan sendir saksóknari dómara dómsgerðir til birtingar á fyrirkalli fyrir aðilum. Að lokinni birtingu endursendir dómari dómsgerðir til saksóknara, er svo afgreiðir þær til hæstaréttar. Skipar þá forseti dómsins verjanda eða verjendur með áritun á dómsgerðir og sendir þær því næst saksóknara.

180. gr.

Saksóknari undirbýr ágrip dómsgerða með þeim hætti, sem tíðkazt hefur, og lætur síðan, er hann hefur veitt verjanda kost á athugun frumvarps síns, fjölrita ágrip.

Nú telja saksóknari og verjandi sakaratriði miður rannsökuð en skyldi, og gera þeir þá, um leið og þeir undirbúa ágrip dómsgerða, skrá um þau atriði og kynna þau hvor öðrum. Saksóknari ákveður því næst, hverra frekari gagna skuli

leita með prófun máls í héraði. Að því loknu annast saksóknari gerð viðbótarágrips.

Saksóknari endursendir hæstarétti síðan dómsgerðir héraðsdóms ásamt framhaldsprófum, ef því er að skipta, og ágrip dómsgerða. Ákveður forseti hæstaréttar svo þingfestingardag máls og tilkynnir saksóknara og verjanda það með hæfilegum fyrirvara.

181. gr.

Saksóknari sækir öll opinber mál í hæstarétti án sérstaks endurgjalds, og hvíla á honum sömu skyldur, sem hingað til hafa hvílt á sækjanda fyrir þeim dómi, og samkvæmt þeim fyrirmælum, er í lögum þessum segir. Saksóknari getur falið skipuðum fulltrúa sínum sókn máls fyrir hæstarétti, enda fullnægi hann lagaskilyrðum til skipunar í embætti saksóknara, og ber fulltrúinn þá allar skyldur saksóknara.

Nú er saksóknari settur samkvæmt 22. gr., og ákveður dómsmálaráðherra honum þá þóknun fyrir starf hans.

182. gr.

Nú ákveður hæstiréttur framhaldsrannsókn máls þar fyrir dómi, og kveður hann þá fyrir sig saksóknara og verjanda og þá, er prófa skal, enda fer um skyldu manns til að gefa skýrslu þar og veita fræðslu um hvert atriði, er dómur telur máli skipta, um prófun þeirra og um viðurlög með sama hætti, sem segir í lögum þessum um rannsókn og meðferð fyrir héraðsdómi.

183. gr.

Um öll þau atriði, er varða galla á málatilbúnaði í héraði eða hæstarétti eða málsmeðferð í héraði eða undirbúning málsmeðferðar eða hana sjálfa í hæstarétti, getur hæstiréttur kveðið upp úrskurð eða dóm, áður en málflutningur þar hefst, eða á hverju stigi hans sem vera skal, svo sem um frávísun sakar frá dómi, hvort ómerkja skuli héraðsdóm, um fresti, um ágrip dómsgerða, um öflun frekari gagna o. s. frv.

184. gr.

Nú verður það bert í flutningi máls eða við athugun dómenda síðar, að leita þurfi frekari gagna en þegar hefur verið gert, og ætla má, að framhaldsrannsókn kunni að bera árangur, og getur hæstiréttur þá kveðið upp úrskurð, þar sem héraðsdómari, saksóknari og verjandi eru skyldaðir til að afla fræðslu um þau atriði, sem til eru tekin í úrskurði, og um það annað, sem framhaldsprófun veitir efni til.

185. gr.

Hæstiréttur vísar máli frá dómi vegna galla á málatilbúnaði, svo sem ef ákæra hefur ekki verið birt aðilum eða fyrirkall til hæstaréttar. Ómerkt getur hæstiréttur héraðsdóm, ef verulegir gallar þykja á meðferð hans annars í rannsókn eða málsmeðferð, enda þyki eigi hentara að bæta úr því með þeim hætti, sem í 182. og 183. gr. segir.

186. gr.

Í dómi opinbers máls getur hæstiréttur dæmt héraðsdómara í sekt, er renni til ríkissjóðs, fyrir drátt á opinberum málum og önnur glöp í rannsókn þeirra og meðferð, enda þótt dómara hafi ekki verið stefnt í því skyni, ef sök hans virðist ljós. Einnig er ákærða rétt að krefjast þess, að dómara verði stefnt til ábyrgðar fyrir rannsókn opinbers máls og meðferð, og ber þá saksóknara að setja í fyrirkallið kröfu hans í því efni. Svo getur saksóknari af sjálfsdáðum gert slíka kröfu í fyrirkalli.

Saksóknara ber að gæta hagsmuna ríkisvaldsins gagnvart dómara, ef hann er krafinn ábyrgðar, en verjanda hagsmuna ákærða að því leyti. Nú kemur héraðsdómari fyrir hæstarétt vegna ábyrgðarkröfu og er sýkn dæmdur, og getur dómurinn þá dæmt ákærða, ef hann hefur gert kröfuna, eða ríkissjóð, ef saksóknari hefur gert hana, til þess að greiða dómara málskostnað.

187. gr.

Nú þykir verjandi hafa gerzt sekur um vanrækslu eða önnur glöp í undirbúningi eða flutningi opinbers máls fyrir hæstarétti, og getur dómurinn þá gert honum sekt, er renni til ríkissjóðs.

188. gr.

Nú þykir hæstarétti að vísu vera gallar á verki héraðsdómara, skipaðs sækjanda í héraði, verjanda eða annarra, en ekki slíkir sem sektum eigi að varða, og getur dómurinn þá vítt viðkomendur fyrir þá, eftir því sem honum þykir ástæða til.

189. gr.

Dómar hæstaréttar skulu afgreiddir til dómsmálaráðuneytis með þeim hætti, sem nú tíðkast.

XXIII. KAFLI

Um endurupptöku dæmdra opinberra mála.

190. gr.

Nú hefur óáfrýjaður héraðsdómur eða hæstaréttardómur gengið í opinberu máli, og verður það mál þá ekki síðan tekið upp af nýju, nema til þess séu þau skilyrði, er í þessum kafla segir.

191. gr.

Eftir kröfu saksóknara skal taka mál, þar sem ákærði hefur verið sýknaður eða dæmdur fyrir miklu minna brot en það, er hann var borinn, upp af nýju:

1. Ef ákærði hefur, síðan dómur gekk, játað sig hafa framið brot það, sem hann var borinn, eða önnur gögn hafa komið fram, er ótvírætt benda til sektar hans.
2. Ef ákærði eða aðrir hafa haft í frammi refsiverða hegðun í því skyni að fá þau málalok, sem orðin eru, svo sem ef falsvitna er aflað, fölsuð skjöl eru látin fram koma, vitni, mats- eða skoðunarmenn gefa vísvitandi rangar skýrslur, enda megi ætla, að slík skjöl eða hegðun hafi orkað málalokum að öllu eða nokkru leyti.

192. gr.

Eftir kröfu dómfellds manns, sem telur sig sýknan sakfelldan eða sakfelldan fyrir að mun meira brot en það, er hann hefur framið, skal taka mál upp af nýju:

1. Ef fram eru komin ný gögn, sem ljóst eða líklegt gera, að dómfelldi hefði verið sýkn dæmdur eða dæmdur fyrir að mun minna brot, ef þau gögn hefðu komið fyrir dómendur, áður en dómur gekk.
2. Ef ætla má, að falsgögn eða athæfi, sem í 2. tölul. 191. greinar getur, hafi valdið refsidómi að einhverju leyti eða öllu.

Ef nokkur þeirra aðila, er að lögum eiga að vinna að rannsókn eða meðferð opinberra mála, fá vitneskju eða rökstuddan grun um nokkur þeirra atriða, er í 1. og 2. tölul. segir, þá ber þeim að veita dómfellda vitneskju um það.

Ákvæði 3. og 4. málsgr. 175. gr. taka og til endurupptöku eftir þessari grein.

193. gr.

Hæstiréttur tekur ákvörðun um endurupptöku máls, og skal beiðni um hana stíluð til hæstaréttar og send saksóknara. Greina skal í beiðni þau atriði, er vefengd eru í dómi, og þær ástæður, sem til vefengingar eru taldar liggja, sbr. 191. og 192. gr. Skjöl, er beiðni kunna að vera til styrktar, skulu fylgja henni, eftir því sem unnt er.

Nú er beiðandi sviptur frelsi, og skal yfirmaður fangelsis þá taka við og bóka beiðni um endurupptöku eftir ósk aðila og koma henni á framfæri, enda er dómara skylt að skipa honum þegar réttargæzlumann, ef þess er óskað. Ef gallar þykja vera á beiðni, skal aðila jafnan veittur kostur á að lagfæra þá, áður en ráðið er, hvort hún skuli tekin til greina eða ekki.

194. gr.

Saksóknari sendir beiðnina til hæstaréttar ásamt skjölum málsins og tillögum sínum, svo og umsögn héraðsdómara, ef um héraðsdóm er að tefla.

Hæstiréttur lætur héraðsdómara framkvæma nauðsynlega rannsókn, áður en hann tekur ákvörðun um endurupptöku.

Nú leiðir rannsókn í ljós, að beiðni um endurupptöku hafi gengið of skammt, og skal þá veita beiðanda kost á að lagfæra beiðni sína í samræmi þar við.

195. gr.

Nú ákveður hæstiréttur endurupptöku máls,sem dæmt var lokadómi í héraði, og gerir saksóknari þá ráðstafanir til áfrýjunar málsins, og fer um meðferð þess fyrir hæstarétti samkvæmt ákvæðum laga þessara.

196. gr.

Nú ákveður hæstiréttur endurupptöku hæstaréttarmáls, og fer þá um rannsókn samkvæmt 181. eða 182. gr.

Um undirbúning málsmeðferðar og flutning fyrir hæstarétti fer samkvæmt ákvæðum laga þessara.

Nú telur hæstiréttur ekki rök hníga til breytingar á dómi, og vísar hann endurupptökumáli þá frá sér. Annars kostar dæmir hæstiréttur málið að efni til.

197. gr.

Nú er mál endurupptekið samkvæmt beiðni dómfellds manns, og má þá hlutur hans aldrei verða lakari en hann var eftir hinum upphaflega dómi.

198. gr.

Nú er mál endurupptekið samkvæmt kröfu saksóknara, og fer þá um málskostnað eftir ákvæðum 141. gr.

Kostnaður af endurupptöku máls samkvæmt beiðni dómfellda greiðist úr ríkissjóði, nema aðili hafi aflað úrskurðar til hennar með skýrslum, er hann vissi ósannar vera. Skal þá dæma greiðslu sakarkostnaðar á hendur honum.

199. gr.

Ákvörðun um endurupptöku máls frestar ekki framkvæmd dóms, nema hæstiréttur mæli svo.

Heimil er endurupptaka máls, þótt aðili hafi að fullu þolað refsingu samkvæmt dómi í því máli.

Ákvæði til bráðabirgða:

Réttarfarsnefnd skal falið að endurskoða réttarstöðu fulltrúa saksóknara ríkisins með hliðsjón af réttarstöðu og lögkjörum hliðstæðra ríkisstarfsmanna og ljúka endurskoðuninni það tímanlega, að unnt verði að leggja fram frumvarp um það efni í byrjun næsta þings.

Gjört í Reykjavík, 21. júní 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

Stjórnartíðindi A 13, nr. 73. Útgáfudagur 17. júlí 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 14 — 1973

26. júní 1973. 237 Nr. 74.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Sjávarútvegsráðherra hefur tjáð mér, að samkvæmt niðurlagsákvæði laga nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu með síðari breytingum, falli þau úr gildi 1. júlí n. k. Á s. l. vori var lagt fram á Alþingi frumvarp til laga um veiðar með botnvörpu, flotvörpu og dragnót í fiskveiðilandhelginni, en Alþingi gafst ekki tími til að afgreiða frumvarpið. Er nauðsynlegt að veita Alþingi tíma til að ljúka þessari lagasetningu, en jafnframt óhjákvæmilegt, að á meðan séu í gildi lagareglur um þetta efni. Ber því brýna nauðsyn til að lengja gildistíma núgildandi laga til n. k. áramóta.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Í stað orðanna „til 1. júlí 1973" í 11. gr. laganna (sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972) komi: til ársloka 1973.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. júní 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Stjórnartíðindi A 14, nr. 74. Útgáfudagur 27. júní 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 15 — 1973

Nr. 75. 238 21. júní 1973.

LÖG

um Hæstarétt Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 9. gr. laga nr. 42 24. apríl 1973 um breyting á lögum nr. 57 18. apríl 1962, um Hæstarétt Íslands, hef látið fella meginmál þeirra laga inn í lög nr. 57 18. apríl 1962, og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI

1. gr.

Hæstiréttur Íslands er æðsti dómstóll lýðveldisins.

Hæstiréttur hefur aðsetur í Reykjavík. Þó má halda dómþing annars staðar, ef sérstaklega stendur á.

2. gr.

Hæstarétt skipa sex dómarar, og er einn þeirra forseti dómsins.

Forseti Íslands skipar dómara, en þeir kjósa sér forseta til eigi skemmri tíma en eins árs og varaforseta til sama tíma. Ef hvorki forseti né varaforseti Hæstaréttar sitja í dómi, skal sá hæstaréttardómari, sem elztur er að embættisaldri, skipa forsæti.

2. gr. a.

Fimm hæstaréttardómarar skulu skipa dóm. Þó er heimilt, að þrír hæstaréttardómarar skipi dóm í einkamálum, ef úrslit máls eru hvorki mikilvæg frá almennu sjónarmiði né varða sérstaklega mikilvæga hagsmuni aðila, og í opinberum málum, ef refsing, sem getur legið við broti, er ekki þyngri en varðhald eða tveggja ára fangelsi.

Dómurinn ákveður, hve margir dómarar og þá hverjir skulu skipa dóm í máli. Ef mál er umfangsmikið, er dómi heimilt að ákveða, að hæstaréttardómari, sem eigi dæmir í því máli, hlýði á málflutning og taki sæti í dóminum, ef dómari forfallast.

3. gr.

Synódalréttur er æðsti dómstóll í málum, sem að lögum liggja undir kirkjudóm í héraði.

Synódalrétt skipa fimm dómarar, forseti Hæstaréttar, sem formaður, tveir hæstaréttardómarar, hinir elztu að embættisaldri, og tveir guðfræðingar, er Hæstiréttur kveður til.

4. gr.

Nú verður dómur eigi fullskipaður vegna þess, að hæstaréttardómari víkur sæti í máli, forfallast frá störfum, fær leyfi frá störfum um stundarsakir eða sæti hans verður autt af öðrum ástæðum, og setur dómsmálaráðherra að fengnum tillögum

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

dómsins dómara í hans stað prófessor í lögum við Háskóla Íslands, héraðsdómara eða hæstaréttarlögmann, sem fullnægir skilyrðum til þess að vera skipaður dómari í Hæstarétti, og er rétt, að setning gildi, hvort heldur er um einstakt mál eða tiltekið tímabil. Skylt er nefndum aðilum að taka við setningu.

Hæstiréttur ákveður þóknun handa dómurum, er taka sæti í dóminum í einstöku máli eða til bráðabirgða eftir þessari grein, fyrir hvert mál, er þeir taka þátt í dómi eða úrskurði.

5. gr.

Þann einn er rétt að skipa hæstaréttardómara, sem:

1. Fullnægir almennum dómaraskilyrðum.
2. Hefur lokið embættisprófi í lögum með fyrstu einkunn.
3. Hefur náð 30 ára aldri.
4. Hefur verið þrjú ár hið skemmsta prófessor í lögum við Háskóla Íslands, hæstaréttarlögmaður, hæstaréttarritari, héraðsdómari, ráðuneytisstjóri, lögreglustjóri í Reykjavík eða fimm ár fulltrúi í dómsmálaráðuneytinu, fulltrúi saksóknara ríkisins eða fulltrúi héraðsdómara í kaupstöðum landsins og starfað sjálfstætt að dómsmálum.

Skyldir menn eða mægðir að feðgatali eða niðja eða hjón, kjörforeldri og kjörbarn, fósturforeldri og fósturbarn eða skyldir að öðrum eða mægðir að fyrsta eða öðrum til hliðar mega ekki samtímis eiga dómarasæti í Hæstarétti.

Áður en dómaraembætti er veitt, skal leita umsagnar dómsins um dómaraefni.

6. gr.

Hæstaréttardómari víkur úr dómarasæti, ef:

1. Hann er aðili máls eða mál varðar hann að mun fjárhagslega eða siðferðislega.
2. Hann er fyrirsvarsmaður aðila, hefur flutt málið eða leiðbeint aðila í því.
3. Hann er skyldur eða mægður aðila eða í kjörsifjum við hann að feðgatali eða niðja eða að öðrum lið til hliðar, maki eða fyrrverandi maki, niðji systkinis aðila eða gagnkvæmt eða mægður með sama hætti, unnusti eða unnusta, fósturforeldri eða fósturbarn. Telja skal mægðir haldast, þótt sifjum þeim, sem þær helgast af, sé lokið.
4. Hann hefur borið vitni um málsatvik eða verið skoðunar- eða matsmaður í máli.
5. Hann hefur verið héraðsdómari, gerðardómsmaður um sakarefni eða látið í ljós álit sitt um það sem opinber sýslunarmaður.
6. Hann er svo venzlaður vitni sem í 3. tölulið segir, enda sé krafizt úrskurðar um skyldu vitnis eða heimild til að bera vitni eða heitfesta skýrslu. Sama gildir, ef úrskurða skal um skyldu eða heimild jafnvenzlaðs mats- eða skoðunarmanns til að framkvæma gerð eða staðfesta hana og um skyldu jafnvenzlaðs manns til að láta í té sakargögn.
7. Mál varðar venzlamenn samkvæmt 3. tölulið að mun siðferðislega eða fjárhagslega.
8. Hann er skyldur eða mægður málflutningsmanni að feðgatali eða niðja eða maki hans, kjörforeldri eða kjörbarn, fósturforeldri eða fósturbarn.
9. Horf hans við aðila eða sakarefni er slíkt, að hætta er á því, að hann fái eigi litið óhlutdrægt á málavexti.

7. gr.

Aðilar, dómari sjálfur og aðrir dómendur í Hæstarétti geta krafizt þess eða átt frumkvæði að því, að dómari víki sæti í einstöku máli af ástæðum þeim, er í 6. gr. segir.

Dómurinn úrskurðar þau atriði allur í heild sinni.

8. gr.

Hæstiréttur skipar dóminum ritara og ræður aðra starfsmenn dómsins.

Hæstaréttarritari skal hafa lokið embættisprófi í lögum og fullnægja að öðru leyti almennum dómaraskilyrðum.

9. gr.

Hæstaréttarritari hefur þessi störf á hendi:

1. Gefur út stefnur til Hæstaréttar.
2. Heldur bækur Hæstaréttar.
3. Annast upplestur skjala í dóminum og tilkynningar frá honum, þinglýsingar o. s. frv.
4. Lætur í té eftirrit af bókum dómsins og skjölum.
5. Varðveitir skjöl dómsins og bækur.
6. Tekur við dómskjölum og stendur skil á þeim og heldur aðra reikninga dómsins.
7. Innir þau önnur störf af hendi, er lög mæla, í þarfir dómsins.

Samsvarandi störf vinnur hæstaréttarritari fyrir Synódalrétt.

10. gr.

Hæstiréttur heldur þessar bækur:

1. Þingbók, og skal skrá í hana ágrip af því, er í hverju þinghaldi gerist.
2. Dómabók, og skal rita í hana dóma alla og úrskurði.
3. Atkvæðabók, og skal skrá í hana dómsatkvæði og úrskurða.
4. Málaskrá, og skal rita í hana skýrslu um öll mál, sem til dómsins er skotið, hvenær stefna hafi verið gefin út í hverju máli, hvaða dag það skuli þingfesta, hvort ný gögn o. s. frv. hafi verið fram lögð, hvenær það hafi verið dæmt o. s. frv.
5. Dagbók.
6. Bréfabók.
7. Aukatekjubók.
8. Þinglýsingabók og yfirlýsinga.

11. gr.

Dómsmálaráðherra ákveður, að fengnum tillögum Hæstaréttar, hvaða dag og á hvaða tíma dags halda skuli dómþing, svo og hvenær þingleyfi skuli vera.

II. KAFLI

12. gr.

Rétt er að skjóta til Hæstaréttar málum samkvæmt því, er í lögum segir.

13. gr.

Haldast skulu ákvæði um málsskot í lögum um meðferð opinberra mála.

Rétt er að skjóta til Hæstaréttar úrlausn héraðsdóms í einkamáli, enda banni sérákvæði í lögum það eigi. Nú varðar mál fjárkröfu einkaréttareðlis, og er það áfrýjunarskilyrði, að fjárhæð hennar nemi verðmæti, metið til peninga, kr. 25 000.00.

Ákvæði héraðsdóms um kostnað af máli verður eigi skotið til Hæstaréttar, nema í sambandi við áfrýjun dóms eða dómsathafnar.

14. gr.

Áfrýjunarfjárhæð skal ákveða eftir kröfugerð í áfrýjunarstefnu. Nú eru réttilega sóttar saman í máli fleiri kröfur en ein, og skal leggja þær saman við ákvörðun áfrýjunarfjárhæðar. Nú er krafa höfð uppi, en gagngreiðsla jafnframt boðin, og skal eigi litið til gagngreiðslunnar við ákvörðun áfrýjunarfjárhæðar.

15. gr.

Nú varðar krafa innstæðuréttindi, greiðslur, er inna skal af hendi með vissu millibili, kvaðir, afnotaréttindi, ógildingu á skjölum, eignarréttindi yfir fasteign, gildi réttinda o. s. frv., og ákveður Hæstiréttur, að fenginni umsögn aðila, hvort verðmæti hagsmuna, sem í húfi eru, skuli í því máli teljast nema áfrýjunarfjárhæð.

16. gr.

Rétt er ráðherra að leyfa áfrýjun máls, þó að sakarefni nemi eigi áfrýjunarfjárhæð samkvæmt 13. gr., enda séu úrslit málsins mikilvæg frá almennu sjónarmiði eða varði sérstaklega mikilvæga hagsmuni aðila og Hæstiréttur mæli með því. Áður en ákvörðun er tekin um, hvort slíkt leyfi skuli veita, skal gefa aðilum kost á að tjá sig um málið.

17. gr.

Hvarvetna þess sem heimilt er að áfrýja aðalmáli, er og rétt að áfrýja aukamálum þess, svo sem úrskurðum, vitnamálum, eiðsmálum eða matsmálum, svo og aðfarargerðum og uppboðsgerðum bæði í sambandi við aðalmálið og án þess. Þegar slík mál eru sjálfstæð mál, fer um heimild til að áfrýja þeim samkvæmt 13.—16. gr., eftir því sem við á.

18. gr.

Skjóta má dómsathöfn til Hæstaréttar í því skyni, að mál verði ómerkt, því verði vísað frá héraðsdómi, því verði vísað heim til löglegrar meðferðar, dómsathöfn verði breytt að efni til eða hún staðfest.

19. gr.

Rétt er, að máli sé áfrýjað af hendi beggja eða allra aðila, en áfrýjunarmálin ber að sameina og flytja í einu lagi fyrir Hæstarétti.

Afsal á rétti til áfrýjunar, hvort heldur er berum orðum eða þegjandi, verður eigi gefið, fyrr en genginn er dómur sá eða úrskurður, sem afsalið á að taka til.

20. gr.

Dómsathöfnum þeim, sem eigi sæta kæru til Hæstaréttar samkvæmt 21. gr., má áfrýja innan þriggja mánaða frá dómsuppsögu eða lokum dómsathafnar. Haldast skulu þó ákvæði 96. gr. skiptalaga nr. 3 12. apríl 1878, lögtakslaga nr. 29 16. desember 1885, 11. gr., uppboðslaga nr. 57 25. maí 1949, 4. gr., laga um stofnun og slit hjúskapar nr. 60 29. maí 1972, 78. gr., og önnur sérákvæði í lögum um áfrýjunarfrest.

Áfrýjunarleyfi í málum þeim, er í 1. mgr. 1. málslið segir, getur dómsmálaráðherra veitt næstu 6 mánuði til viðbótar, enda sé slíks leyfis getið í áfrýjunarstefnu, er taka skal út á næstu fjórum vikum eftir útgáfu leyfis, sem annars kostar er fyrirgert.

Nú áfrýjar aðili máli, og er gagnaðila rétt að gagnáfrýja á næstu fjórum vikum, þótt áfrýjunarfrestur sé liðinn.

Rétt er dómsmálaráðherra, þótt frestur samkvæmt 2. mgr. sé liðinn, að veita leyfi til áfrýjunar máls allt að tvö ár frá lokum dómsathafnar, ef ríkar ástæður eru til og Hæstiréttur mælir með því.

21. gr.

Kæru til Hæstaréttar sæta:

1. Úrskurðir héraðsdómara um:
   a. Að víkja eigi sæti.
   b. Að mál skuli falla niður eða því vísað frá dómi.
   c. Skyldu vitnis til vættisburðar, staðfestingu vættis, viðurlög á hendur vitni, vitnaþóknun og önnur atriði varðandi vitnaleiðslu.

d. Hæfi matsmanna og skoðunar, skyldu þeirra til starfans, viðurlög á hendur þeim fyrir vanrækslu í starfi, þóknun þeim til handa og önnur atriði, er varða matsstarfann.
e. Skyldu gagnaðila eða þriðja manns til að leggja fram skjöl eða aðra hluti og viðurlög vegna tregðu til þess.
f. Synjun að afla gagna fyrir dómi til tryggingar á sönnun og synjun um öflun gagna erlendis.
g. Ákvörðun um tryggingu fyrir málskostnaði.
h. Synjun að taka stefnu gilda vegna ónógrar málsreifunar.
i. Synjun að heimila meðalgöngu.
j. Að frestur skuli veittur.
k. Réttarfarssektir.

2. Úrskurðir skiptaréttar, þar á meðal úrskurðir í sambandi við nauðasamninga, nema úrskurðir um:
a. Töku bús til gjaldþrotaskipta, meðan skuldunautur lifir.
b. Réttmæti kröfu til greiðslu eða eigna í bú og sæti kröfu í kröfuflokki.
c. Hvaða eignir draga skuli undir skipti.
d. Riftingu ráðstafana, að svo miklu leyti sem þau atriði kunna að koma undir úrlausn skiptaréttar.
e. Skiptagerðin sjálf.

3. Úrskurðir fógetaréttar, nema:
a. Um það, hvort fógetagerð skuli yfirleitt fara fram eða ekki.
b. Til hvaða verðmæta hún skuli ná.
c. Fógetagerðin sjálf.

4. Úrskurðir uppboðsréttar, nema:
a. Um það, hvort uppboð skuli yfirleitt fara fram eða ekki.
b. Hvaða verðmæti skuli selja.
c. Uppboðsgerðin sjálf.
d. Hverjir skuli fá uppboðsandvirði greitt og hversu mikið hver.
e. Útgáfa uppboðsafsals á fasteign eða skipi.

Einnig er hverjum þeim, sem telur héraðsdómara hafa gert á hluta sinn í dómarastarfi, rétt að kæra hann fyrir Hæstarétti, og getur Hæstiréttur veitt dómara áminningu eða dæmt honum að greiða sekt að fjárhæð 200—4000 krónur til ríkissjóðs.

22. gr.

Nú vill maður kæra dómsathöfn, og afhendir hann héraðsdómara kæru, áður en tvær vikur eru liðnar frá uppsögu dómsathafnar, ef hann eða umboðsmaður hans var við hana staddur, en ella áður en tvær vikur eru liðnar frá þeim tíma, er hann eða umboðsmaður hans fékk vitneskju um hana.

Vitni og matsmenn, sem staddir eru við dómsathöfn þá, er þeir vilja kæra, mega bera fram kæru með bókun í þingbók.

23. gr.

Í kæru skal kærandi greina:
1. Dómsathöfn þá, sem kærð er.
2. Kröfu um breytingar á henni.
3. Ástæður, sem hann reisir kæruna á.

Kæru má styðja með tilvísun til málsatvika, sem hafa eigi áður verið borin fyrir, svo og með nýjum sönnunargögnum.

Nú vill kærandi bera fyrir sig nýja sönnun, og skal hann í kæru greina sönnunargögnin og hvað hann hyggst sanna með þeim.

Skriflegt sönnunargagn skal fylgja kæru í frumriti eða staðfestu endurriti.

Kærandi eða umboðsmaður hans skal undirrita kæru.

24. gr.

Með beiðni leggur kærandi lögmælt dómgjöld fyrir Hæstarétti, og sendir dómari vottorð um þá greiðslu með skjölum málsins.

25. gr.

Nú kemur kæra of seint fram, og beinir héraðsdómari því til kæranda að taka kæruna aftur. Ef kæra fullnægir eigi ákvæðum 23. gr., brýnir héraðsdómari fyrir kæranda að ganga frá henni lögum samkvæmt.

26. gr.

Nú virðist héraðsdómara kæra á engum rökum reist, og getur hann ákveðið, að kærandi skuli, ef gagnaðili krefst þess, setja tryggingu fyrir tjóni og óhagræði, er kæra kann að baka gagnaðila, svo framarlega sem hún veldur frestun málsins. Tryggingu skal setja innan tveggja daga, frá því er kæru er lýst. Ella afgreiðir dómari eigi skjölin, og mál fer leiðar sinnar.

27. gr.

Dómari gefur út, svo fljótt sem kostur er, endurrit í þrennu lagi af öllu því, sem skjöl málsins og þingbækur greina um kæruefnið. Jafnframt er honum rétt, ef því er að skipta, að láta fylgja hverju eintaki athugasemdir sínar. Síðan sendir dómari eitt eintakið til Hæstaréttar, en tilkynnir aðilum eða umboðsmönnum þeirra, að þeirra eintök séu tilbúin til afhendingar.

28. gr.

Þá er kæra er fram komin, krefur héraðsdómari kærða þegar um greinargerð, er geymi kröfur hans og atvik þau, er hann reisir kröfur sínar á. Rétt er honum að bera fram ný málsatvik og sönnunargögn.

Ef kærði vill bera fyrir sig ný sönnunargögn, skal hann í greinargerð nefna þau og hvað hann hyggst sanna með þeim.

Skriflegt sönnunargagn skal fylgja kæru í frumriti eða staðfestu endurriti.

Kærði eða umboðsmaður hans skal undirrita greinargerð.

29. gr.

Eigi síðar en viku eftir að skjölin komu til Hæstaréttar, geta aðilar sent honum athugasemdir sínar, og getur hann þá þegar lokið dómsorði á kæruatriði. Jafnan skal þó athuga skjöl þau, sem aðilar senda, svo framarlega sem málinu er þá eigi lokið í Hæstarétti.

30. gr.

Nú er kæra eigi svo úr garði gerð sem í 23. gr. segir, eða annars ófullkomin, og leggur Hæstiréttur fyrir kæranda að bæta úr því, sem ábótavant er, á tilteknum fresti. Ef kærandi fer eigi eftir leiðbeiningum Hæstaréttar, getur hann vísað kærumáli frá sér.

31. gr.

Hæstiréttur getur lagt fyrir héraðsdómara að leita frekari skýrslna um einstök atriði.

Hæstiréttur getur með þeim fyrirvara, sem hann telur hæfilegan, veitt aðilum kost á að koma fyrir sig og flytja mál munnlega.

32. gr.

Hæstiréttur kveður á um greiðslu kostnaðar af kæru.

33. gr.

Hæstiréttur kveður upp dóm í málinu samkvæmt skjölum þess eða munnlegum flutningi, ef því er að skipta. Skal dómur upp kveðinn svo fljótt sem kostur er. Hæstiréttur skal þegar í stað senda héraðsdómara dóminn.

34. gr.

Áfrýjanda ber að afhenda hæstaréttarritara áfrýjunarstefnu fyrir lok áfrýjunarfrests eða áður en fjórar vikur eru liðnar frá veitingu áfrýjunarleyfis samkvæmt 2. og 4. mgr. 20. gr.

Í stefnu skal greina:

1. Þann dóm eða dómsathöfn, sem skotið er til Hæstaréttar, og skal dómsorð eða ályktarorð tekið orðrétt í stefnu.
2. Nöfn áfrýjanda og stefnda, stöðu þeirra og heimili.
3. Í hvaða skyni áfrýjað er og hverjar dómkröfur áfrýjandi gerir.
4. Í hvaða starfsmánuði Hæstaréttar þingfestingar máls er óskað.

Nú er farið fram á óhæfilega langan frest til þingfestingar, og leggur hæstaréttarritari málið fyrir forseta Hæstaréttar, er ákveður frestinn.

Þingfesta skal mál fyrsta þingdag þess mánaðar, sem stefnt er til, en rétt er forseta Hæstaréttar að ákveða annan þingfestingardag, þegar sérstaklega stendur á.

Hæstaréttarritari gefur út áfrýjunarstefnu í nafni dómsins og áritar hana um þingfestingardag.

35. gr.

Stefnufrest til Hæstaréttar skal miða við þingfestingardag samkvæmt 34. gr. Frestur skal fara eftir lögum um stefnufrest í almennum einkamálum í héraði. Hæstaréttarritari ákveður frestinn, þegar svo er ástatt, að dómari skyldi gera það samkvæmt áðurnefndum lögum.

36. gr.

Ef mál, sem skotið hefur verið til Hæstaréttar innan lögmælts áfrýjunarfrests, fellur þar niður, er fellt niður eða því er vísað þar frá dómi, er aðila rétt að skjóta því þangað aftur, þótt áfrýjunarfrestur samkvæmt 20. gr. sé liðinn, enda sé áfrýjunarstefna gefin út að nýju innan fjögurra vikna frá uppsögu dóms um niðurfellingu máls eða frávísun. Heimild þessari verður eigi beitt oftar en einu sinni.

37. gr.

Ákvæði þessara laga um áfrýjunarfrest taka eigi til opinberra mála.

38. gr.

Eigi þarf að stefna dómara, þegar máli er áfrýjað, nema kröfur eigi að gera á hendur honum um refsingu, skaðabætur eða aðfinningar.

Eigi verður dómari látinn sæta ábyrgð fyrir málsmeðferð sína eða dóm, þegar máli er áfrýjað, eftir að liðnir eru frestir þeir, er í 1. og 2. mgr. 20. gr. segir.

III. KAFLI

39. gr.

Áfrýjanda ber að koma fyrir Hæstarétt á hinum tiltekna þingfestingardegi og leggja fram áfrýjunarstefnu. Nú lætur áfrýjandi það undir höfuð leggjast, og ber

að fella mál niður og dæma stefnda, sem fyrir dóm hefur komið, málskostnað eftir kröfu hans. Sömu meðferð skal hafa, er áfrýjandi mætir eigi á síðari dómþingum eða lætur þá farast fyrir að fylgja málinu fram.

40. gr.

Nú kemur stefndi eigi fyrir dóm við þingfestingu, þótt honum hafi verið birt lögleg stefna, en áfrýjandi leggur fram stefnu og skjöl og flytur mál sitt, og kveður Hæstiréttur upp dóm í málinu. Þessum ákvæðum skal einnig beita, ef stefndi kemur eigi fyrir dóm, er þing skal heyja síðar um mál hans.

Hæstarétti er rétt að leyfa stefnda, sem eigi hefur sótt fyrra dómþing, að taka til varnar í máli með samþykki áfrýjanda eða án þess, ef miklir hagsmunir stefnda eru í húfi.

41. gr.

Veita skal aðilum frá þingfestingu fjögurra mánaða frest, enda telji Hæstiréttur eigi ástæðu til lengri frests eða skemmri, til að afla gagna og gera ágrip dómskjala. Gagnáfrýjun skapar eigi rétt til sjálfstæðs frests í máli, að því er gagnsökina varðar.

42. gr.

Málsaðilar eða umboðsmenn þeirra gera ágrip dómsgerða héraðsdóms og dómskjala, sem fram koma eftir áfrýjun máls, og leggja það ásamt dómsgerðum héraðsdóms fram á skrifstofu Hæstaréttar fyrir lok þess frests, er 41. gr. segir, í svo mörgum eintökum sem dóminum nægir, enda þarf eigi fleiri eintök af þeim, þótt máli sé gagnáfrýjað.

Nú er máli einungis áfrýjað til staðfestingar, og er nægilegt að leggja fram staðfest endurrit héraðsdóms, nema Hæstiréttur ákveði, að dómsgerðir skuli lagðar fram.

43. gr.

Nú er ástæða til að telja, að formgallar séu á máli, og er rétt að veita aðilum sérstakan styttan frest frá því, sem í 41. gr. segir, til stuttrar greinargerðar um það efni, þar sem greindar séu málsástæður og rök þeirra um formhlið málsins.

44. gr.

Ágripi samkvæmt 42. gr. skal fylgja samandregin og gagnorð greinargerð hvors eða hvers málsaðila, er geymi:

1. Kröfugerð hans í málinu, og sé gerð grein fyrir breytingum, er kunna að hafa orðið frá kröfugerð í héraði.
2. Sérstaka tilvísun til þeirra atvika, er eigi hafa áður verið nægilega rakin í málinu og héraðsdómi og aðili hyggst bera fyrir sig.
3. Nákvæma reikningsgerð, ef um hana er að tefla.
4. Upptalningu á sönnunargögnum og einkum þeim, er aflað hefur verið eftir uppsögu héraðsdóms.

45. gr.

Nú vill aðili bera fram kröfur og málsástæður umfram það, sem hann bar fram í héraði, og er Hæstarétti rétt að leyfa honum það, enda hafi hann áskilið sér það í stefnu, grundvelli máls sé eigi raskað, afsakanlegt sé, að þær voru eigi hafðar uppi í héraði, og það ylli aðila réttarspjöllum, ef eigi væri tekið tillit til þeirra.

46. gr.

Rétt er Hæstarétti, ef sérstaklega stendur á, að leyfa vitnaleiðslur þar fyrir dómi svo og yfirheyrslu aðila og matsmanna.

47. gr.

Er Hæstarétti hefur borizt ágrip máls samkvæmt 42. gr. og greinargerðir aðila samkvæmt 43. og 44. gr., ákveður forseti, hvenær mál skuli flytja, og tilkynnir hæstaréttarritari það aðilum eða umboðsmönnum þeirra með hæfilegum fyrirvara.

Málflutningur fyrir Hæstarétti skal vera munnlegur. Hæstarétti er þó rétt að ákveða skriflegan málflutning.

48. gr.

Flytja skal mál um formhlið máls, áður en efnishlið þess er tekin til meðferðar, nema Hæstiréttur ákveði, að málflutningur um formsatriði og efnis fari fram samtímis.

49. gr.

Málsmeðferð hefur á því, að stefna er lesin upp. Síðan heldur áfrýjandi eða umboðsmaður hans frumræðu sína og les upp úr ágripi það, sem máli skiptir. Því næst talar stefndi eða gagnáfrýjandi, eða umboðsmenn þeirra, og les á sama hátt úr ágripi. Eigi skal aðili oftar tala en tvisvar. Er aðili flytur eigi mál sjálfur, er Hæstarétti rétt að leyfa honum að koma fram stuttum athugasemdum, eftir að umboðsmaður hans hefur lokið málflutningi.

Hæstiréttur getur ákveðið, að stefndi eða gagnáfrýjandi eða umboðsmenn þeirra hefji málflutning, enda sé aðilum með hæfilegum fyrirvara gert viðvart um þá skipan.

50. gr.

Forseti stýrir þinghaldi, og er honum rétt að heimta það, að málflytjandi haldi sér við efnið, og að hefta það, að ræður verði langar úr hófi fram.

IV. KAFLI

51. gr.

Dóma og úrskurði skal kveða upp svo fljótt sem unnt er, þegar málflutningi er lokið.

52. gr.

Áður en dómur eða úrskurður er upp kveðinn í máli, skulu dómendur ræða með sér fyrir luktum dyrum ástæður og niðurstöður dóms eða úrskurðar, nema útivistardómur sé, og fer þá atkvæðagreiðsla fram. Atkvæði semur sá dómenda, sem forseti kveður til þess hverju sinni. Nú greinast dómendur í meiri og minni hluta, og ákveður meiri hlutinn þá þann dómara, er frumvarp að dómi semur, en minni hlutinn semur þá sératkvæði. Síðan gengur dómurinn í heild eða þeir, er sammála verða, ef ágreiningur verður, frá dómi eða úrskurði.

Forseti stýrir ráðagerðum, ber fram spurningar og telur atkvæði. Afl atkvæða ræður úrslitum.

53. gr.

Sá dómari, sem greitt hefur atkvæði með heimvísun máls, ómerkingu eða frávísun, en orðið í minni hluta, skal atkvæði greiða um efni máls, eftir því, sem við á, og gildir það jafnt, hvort sem mál er flutt munnlega eða skriflega.

Öll atkvæði skal rita á sams konar arkir, er dómurinn leggur til, og skulu þær geymdar og innbundnar að lokum með sama hætti sem tíðkazt hefur.

54. gr.

Í dómi skal greina:

1. Nöfn aðila, heimili og stöðu, ef unnt er.
2. Greinargerð um kröfur aðila í einkamálum. Að því leyti sem greinargerð um málsatvik í hinni áfrýjuðu dómsathöfn þykir ábótavant, skal úr því bætt í forsendum hæstaréttardóms. Ef og að því leyti, sem niðurstöðu áfrýjaðrar dómsathafnar er breytt í Hæstarétti, skal hann rökstyðja breytinguna. Nú felst Hæstiréttur á niðurstöðu áfrýjaðrar dómsathafnar, en eigi á forsendur hennar, og greinir hann þá rök sín í forsendum.

55. gr.

Niðurlag dóms eða úrskurðar skal lesa upp í dómi í heyranda hljóði. Að því loknu skal þess getið, ef ágreiningur hefur verið um niðurstöðu, og lesa þá upp á sama hátt niðurlag ágreiningsatkvæðis.

Alla dóma Hæstaréttar og úrskurði og öll ágreiningsatkvæði skal orðrétt birta í dómasafni hans, enda fylgi hverju bindi af því rækileg efnisskrá. Sá af dómendum, sem dómurinn felur það, annast útgáfu dómasafns ásamt efnisskrá fyrir þá þóknun, sem dómurinn ákveður.

56. gr.

Dómar og úrskurðir skulu byggðir á því, sem fram hefur komið í máli og sannað er eða viðurkennt.

57. gr.

Aðfararfrest skal engan setja í hæstaréttardóma, nema maður sé dæmdur til að vinna verk eða þola athöfn eða ástand. Skal þá ákveða hæfilegan frest í dómi.

Dómsgerðir Hæstaréttar skal gefa út í nafni dómsins og með innsigli hans og nafni forseta.

Hæstaréttarritari undirritar dómsendurrit og önnur endurrit úr bókum eða skjölum dómsins.

V. KAFLI

58. gr.

Meginreglum laga um meðferð mála í héraði skal beita í Hæstarétti, eftir því sem við á, enda sé eigi á annan veg mælt í lögum.

VI. KAFLI

59. gr.

Rétt er Hæstarétti að leyfa samkvæmt umsókn aðila, að máli, sem dæmt hefur verið í Hæstarétti, sé tekið þar til meðferðar og dómsuppsögu að nýju, þá er sterkar líkur eru að því leiddar, að atvik málsins hafi eigi verið réttilega í ljós leidd í Hæstarétti, er málið var þar til meðferðar hið fyrra skipti, án þess að aðila sé um að kenna, og að hin nýju gögn muni leiða til breyttrar niðurstöðu í mikilvægum atriðum og svo að öll atvik annars liggi til þess, að slíkt leyfi sé veitt, þ. á m. að stórfelldir hagsmunir aðila séu í húfi.

Áður en leyfi samkvæmt 1. mgr. er veitt, skal veita gagnaðila færi á að láta uppi álit sitt.

Hæstarétti er rétt, meðan slíkt mál er þar til meðferðar, að fella niður verkanir dóms þess, sem um er að tefla, að nokkru leyti eða öllu, þó þannig, að trygging sé sett, ef þurfa þykir.

Eigi fær aðili afsalað sér réttarleið þeirri, er getur í grein þessari.

VII. KAFLI

60. gr.

Nú er landsyfirrétti eða einstökum yfirdómara falið í lögum, sem enn eru í gildi, að framkvæma einhverja ráðstöfun, og kemur Hæstiréttur eða hæstaréttardómari í staðinn.

61. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1973. Ákvæði 13. gr., 16. gr., 3. og 4. mgr. 20. gr. og 36. gr. taka til mála, sem stefnt er til Hæstaréttar eftir þann tíma.

Gjört í Reykjavík, 21. júní 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Stjórnartíðindi A 15, nr. 75. Útgáfudagur 17. júlí 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 16 — 1973

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 9. júlí 1973 á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi breyting á reglugerð nr. 76 17. júní 1958 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

32. gr. orðist svo:

A. Um frumskráningu stúdenta til náms.

Skráning nýrra stúdenta til náms fer fram ár hvert á tímabilinu 15. júlí til 1. ágúst og frá 1. desember til 15. desember. Háskólaráð getur þó ákveðið, að skráning fari fram 1. júlí til 15. júlí í stað 15. júlí til 1. ágúst. Háskólaráði er enn fremur heimilt að ákveða, að frestir séu skemmri um skráningu í þær deildir, þar sem aðgangur er takmarkaður, svo og að leyfa einstökum stúdentum skrásetningu á öðrum tímum en greinir hér að framan, ef sérstaklega stendur á. Beiðni um skrásetningu skal fylgja ljósrit eða staðfest endurrit af stúdentsprófsskírteini og önnur þau skilríki, sem nánar kann að verða kveðið á um af hálfu háskólaráðs. Mæla má svo fyrir, að stúdentar fylli út umsóknareyðublöð og láti þar í té ýmsar almennar upplýsingar, sem þörf þykir að fá. Þá skal og skrásetningargjald, sbr. C-lið, fylgja umsókn.

Skrásettur stúdent fær í hendur háskólaborgarabréf, sem rektor undirritar.

B. Um árlega skrásetningu stúdenta til náms.

Stúdentar, aðrir en þeir, sem frumskrásettir eru til náms á tilteknu ári, skulu láta skrásetja sig árlega á tímabili, er háskólaráð tiltekur að fengnu samþykki menntamálaráðherra, að jafnaði í september. Nú er stúdent ekki á stúdentatali Háskólans, sbr. 26. gr. háskólalaga, og verður hann þá ekki skráður, nema hann sanni, að nafni hans sé ranglega sleppt í stúdentaskrá. Stúdentar hafa ekki rétt til að sækja fyrirlestra og æfingar og verða ekki skráðir til prófa, nema þeir séu skráðir í hinni árlegu skráningu. Þeir njóta ekki þeirra félagslegu fríðinda, sem því eru samfara að vera stúdent í Háskólanum, sbr. lög 33/1968, um Félagsstofnun stúdenta við Háskóla Íslands.

C. Um skrásetningargjald o. fl.

Skrásetningargjald, bæði við frumskráningu og árlega skrásetningu, er 2 200.00 krónur og skiptist þannig:

Til Félagsstofnunar stúdenta við Háskóla Íslands renna 1 300.00 krónur, til Stúdentaráðs Háskóla Íslands 600.00 krónur, en 300.00 krónur renna í sjóð er nefnist stúdentaskiptasjóður. Skal fé hans vera í vörzlu háskólaráðs, en stúdenta-

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

ráð tekur ákvarðanir um veitingu fjár úr sjóðnum. Fé sjóðsins má aðeins verja til þess að stuðla að stúdentaskiptum milli Íslands og annarra ríkja, eftir því sem nánar verður ákveðið í skipulagsskrá sjóðsins, sem háskólaráð og stúdentaráð setja, en staðfesta skal með venjulegum hætti.

Háskólaráði er heimilt að áskilja samkvæmt tillögu háskóladeildar, að nemendur greiði gjöld vegna þátttöku í námskeiði til þess að standa straum af sérstökum kostnaði, svo sem vegna efniskaupa.

2. gr.

Reglugerðarbreyting þessi öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 9. júlí 1973.

Magnús T. Ólafsson.

Árni Gunnarsson.

Stjórnartíðindi A 16, nr. 76. Útgáfudagur 10. júlí 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 17 — 1973

11. júlí 1973. 251 Nr. 77.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um ráðstafanir vegna sameiningar Flugfélags Íslands h.f. og Loftleiða h.f.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Samgönguráðherra hefur tjáð mér, að undanfarna mánuði hafi staðið yfir viðræður milli fulltrúa Flugfélags Íslands h.f. og Loftleiða h.f., með forystu trúnaðarmanna ríkisstjórnarinnar, um sameiningu flugfélaganna undir eina yfirstjórn. Muni slík breyting styrkja rekstursgrundvöll flugstarfseminnar, enda hafi samkeppni félaganna á einstökum flugleiðum valdið þeim tilfinnanlegu tjóni og sé því breyting nauðsynleg. Stjórnir félaganna beggja og hluthafafundir hafi fallizt á samkomulagsgrundvöll trúnaðarmanna ríkisstjórnarinnar og sameinuð yfirstjórn beggja félaganna taki við 1. ágúst n. k. Hins vegar sé nauðsynlegt að veita nýju sameiginlegu félagi lagalegan starfsgrundvöll, þar sem félagsform það, sem æskilegast sé, vegna aðstöðu á alþjóðamarkaði, rúmist eigi að öllu leyti innan ramma gildandi hlutafélagalöggjafar. Einnig sé nauðsynlegt að veita félögunum tryggingu gegn margsköttun, sem af félagsforminu gæti leitt, og koma í veg fyrir þyngingu á skattabyrði hluthafa af eignarskatti, sem sameiningin gæti valdið, ef arður af hlutafé fer niður úr tilteknu lágmarki.

Ríkisstjórnin telji, að hér sé um mikilvægt mál að ræða, sem stuðlað geti að því að tryggja flugsamgöngur Íslendinga í framtíðinni og sé það forsenda af hálfu flugfélaganna, að sameiginlegu félagi verði tryggður lögformlegur starfsgrundvöllur, áður en til stofnunar slíks félags komi.

Beri því brýna nauðsyn til að leysa málið með setningu bráðabirgðalaga.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Flugfélagi Íslands h.f. og Loftleiðum h.f. skal, þrátt fyrir ákvæði 1. ml. 3. gr. laga um hlutafélög, nr. 77/1921, sameiginlega heimilt að stofna hlutafélag, sem tekur við yfirstjórn allra eigna og reksturs hlutafélaganna.

2. gr.

Hinu nýja hlutafélagi skal heimilt að eiga öll hlutabréf í Flugfélagi Íslands h.f. og Loftleiðum h.f. og skal þess ekki krafizt, að stjórnarmenn Flugfélags Íslands h.f. eða Loftleiða h.f. séu hluthafar í þeim félögum.

3. gr.

Ákvæði 2. ml. 2. mgr. 31. gr. laga um hlutafélög, nr. 77/1921, skulu ekki gilda um Flugfélag Íslands h.f. og Loftleiðir h.f.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

4. gr.

Hið nýja félag, Flugfélag Íslands h.f. og Loftleiðir h.f. skulu að því er varðar álagningu opinberra gjalda teljast einn skattaðili.

5. gr.

Árin 1974—1980, að báðum árum meðtöldum, skulu hlutabréf í hinu nýja félagi því aðeins teljast eignarskattskyld eign í hendi hluthafa, að arður, sem úthlutað var til greiðslu á skattárinu, hafi numið 3% eða meiru.

6. gr.

Tímatakmörkun sú á heimild til úthlutunar jöfnunarhlutabréfa sem ákveðin er með IV. lið ákvæða til bráðabirgða í lögum nr. 68/1971, um tekjuskatt og eignarskatt, sbr. 4. tl. 22. gr. laga nr. 7/1972, um breytingu á þeim lögum, skal ekki taka til úthlutunar hlutabréfa vegna hlutabréfaskipta í tengslum við aðild Flugfélags Íslands h.f. og Loftleiða h.f. að hinu nýja sameiginlega félagi.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 11. júlí 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

Stjórnartíðindi A 17, nr. 77. Útgáfudagur 11. júlí 1973.

16. júlí 1973. 253 Nr. 78.

AUGLÝSING

um breyting á forsetaúrskurði frá 14. júlí 1971 um skipting starfa ráðherra.

Eftir tillögu forsætisráðherra hefur forseti Íslands í dag gert þá breytingu á forsetaúrskurði frá 14. júlí 1971 um skipting starfa ráðherra, að Birni Jónssyni eru falin þau ráðherrastörf, sem Hannibal Valdimarssyni voru falin í nefndum úrskurði.

Þetta birtist hér með þeim, sem hlut eiga að máli.

Í forsætisráðuneytinu, 16. júlí 1973.

Ólafur Jóhannesson.

Guðmundur Benediktsson.

9. júlí 1973. Nr. 79.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 2. júlí 1973 á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi breyting á reglugerð nr. 76 17. júní 1958 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

Núverandi 44. gr. verður 46. gr. Á undan greininni kemur fyrirsögn: **C. Tannlæknadeild.** Greinin orðast svo:

Kennsla, rannsóknir og nám í tannlæknadeild, svo og um stjórn deildarinnar.

A. Hlutverk deildarinnar.

1. Kennsla í tannlæknisfræði og skyldum greinum.
2. Rannsóknir í tannlæknisfræði og skyldum greinum.
3. Kennsla tannlæknakandídata, eftir því sem tilefni og ástæður gefast til.
4. Ráðgjöf um heilbrigðismál á sviði tannlækninga fyrir stjórnvöld.

B. Inntökuskilyrði.

Auk almennra skilyrða í 29. og 31. gr. gilda eftirfarandi inntökuskilyrði:
Af þeim stúdentum, sem innritast í tannlæknadeild og standast fyrsta árs

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

próf skulu jafnan sex þeir efstu á ári hverju öðlast rétt til áframhaldandi setu í deildinni.

Séu tveir eða fleiri með sömu einkunn og gera þarf upp á milli þeirra um rétt til áframhalds gildir stúdentsprófseinkunn.

Stúdentar, sem ekki ná setu í deildinni, mega endurtaka próf næsta ár eða láta fyrra próf gilda og keppa við nýstúdenta á jafnréttisgrundvelli.

C. Stjórn deildarinnar.

Stjórn deildarinnar er í höndum deildarforseta, deildarráðs og deildarfunda.

Deildarforseti hefur umsjón með störfum deildarinnar og er í forsæti á fundum, en varaforseti í forföllum hans. Deildarforseta skal kjósa á deildarfundi úr hópi prófessora til tveggja ára í senn. Varaforseti skal kosinn á sama hátt til tveggja ára.

Deildarráð skal vera deildarforseta til aðstoðar við afgreiðslu mála. Í því eiga sæti auk deildarforseta og varaforseta einn prófessor og einn kennari, sem rétt á til setu á deildarfundum. Enn fremur einn fulltrúi tannlæknanema tilnefndur til eins árs af aðalfundi félags þeirra.

Nýtt deildarráð tekur til starfa í upphafi skólaárs. Fundi skal halda í deildarráði eigi sjaldnar, en einu sinni á mánuði á kennslutímanum og oftar, ef þörf krefur. Deildarfundur getur þó komið í stað fundar í deildarráði að mati deildarforseta.

Deildarforseti boðar til deildarráðsfunda með dagskrá. Fundir eru því aðeins lögmætir, að minnst þrír fulltrúar séu viðstaddir. Falli atkvæði jöfn í deildarráði ræður atkvæði deildarforseta úrslitum.

Deildarráð hefur úrslitavald í öllum málum, er deildina varða öðrum en þeim, er tilgreind eru í málsgrein um deildarfundi. Þá má vísa máli til deildarfundar, ef deildarforseti eða minnst tveir deildarráðsmenn óska þess, og hefur þá deildarfundur úrslitavald í því máli.

Deildarforseti sér um að haldin sé fundargerðabók. Dagskrá og fundargerðir skulu sendar þeim, sem sæti eiga á deildarfundum.

Deildarfund skal halda þegar tilefni er til, þó eigi sjaldnar en einu sinni á misseri. Þá skal boða til fundar, ef rektor eða minnst þriðjungur deildarmanna, sem rétt eiga á fundarsetu, æskja þess.

Deildarfundi sitja fastráðnir kennarar deildarinnar, auk tveggja fulltrúa stúdenta, sem kosnir eru af aðalfundi félags þeirra.

Deildarfundur er ályktunarfær, ef hann sækja eigi færri en helmingur atkvæðisbærra manna. Nú eru atkvæði jöfn, og ræður þá atkvæði deildarforseta, eða þess, er gegnir forsetastörfum. Deildarforseti skal boða til funda bréflega með dagskrá og viku fyrirvara.

Deildarfundur hefur úrslitavald í þeim málum, sem til hans kann að verða vísað frá deildarráði. Á honum er kosið í deildarráð og ákvörðun tekin um embættaveitingar. Enn fremur er þar tekin endanleg ákvörðun um tillögur varðandi breytingar á gildandi kennslufyrirkomulagi og námsreglum.

D. Kennslutími.

Kennsluárið skiptist í tvö misseri.

Haustmisseri er frá 26. september til 27. janúar, þar af er kennslutími tólf vikur eða frá 26. september til 20. desember. Vormisseri er frá 28. janúar til 31. maí, þar af er kennslutími tólf vikur eða frá 28. janúar til 30. apríl. Halda má æfinganámskeið utan þess tíma.

Námsár frá innritun til lokaprófs eru sex, og skiptist námið í þrjá aðalhluta. Prófi skal lokið í fyrsta og öðrum hluta eigi síðar en fimm misserum eftir að nám er hafið í hvorum hluta. Heildarnámstími má ekki vera lengri en sjö og hálft ár hið lengsta.

Er frestur er útrunninn, skal má nafn stúdents af stúdentatali. Nú innritast hann að nýju, og er gildi fyrri prófa þá fallið. Undanþágu má þó veita vegna veikinda eða annarra forfalla, lögmætra að dómi deildarráðs, með samþykki háskólaráðs.

E. Kennsla.

Kennslan fer fram í fyrirlestrum, samtölum, umræðuhópum, með sýningum og verklegum æfingum.

Námsreglur.

Deildinni er heimilt, með samþykkt deildarfundar að setja reglur um skyldu stúdenta, meðan á námstíma stendur, til þess að ljúka tilteknum verkefnum, halda seminarerindi og skila ritgerðum um afmörkuð efni.

2. gr.

Núverandi 45. gr. verður 47. gr. og orðast svo:

Próf í tannlæknisfræði.

Kandídatspróf í tannlækningum skiptist í þrjá aðalhluta:

Prófgreinar fyrsta hluta:

1. Efnafræði. Próf er skriflegt og verklegt. Hljóti stúdent lægri einkunn en 7 í skriflegri efnafræði, telst hann ekki hafa staðizt prófið.
   Stúdent skal hafa lokið prófi í efnafræði áður en hann segir sig til prófs í öðrum greinum fyrsta hluta. Einkunn í skriflegri efnafræði telst til aðaleinkunnar kandídatsprófs.
2. Lífeðlisfræði og lífefnafræði. Einkunn ein.
3. Líffæra- og vefjafræði. Einkunn ein.

Prófgreinar annars hluta:

4. Preklinisk tannfylling. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
5. Preklinisk gervitannagerð. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
6. Formfræði tanna. Ein einkunn. Tekið er tillit til verklegrar frammistöðu.
7. Meinafræði og sýklafræði. Einkunn ein.
8. Lyfjafræði. Einkunn ein.

Prófgreinar þriðja hluta:

9. Tannfylling og „endodonti“. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
10. Heilgóma- og partagerð. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu. Próf venjulega háð í lok fimmta misseris í klinisku námi.

11. Krónu- og brúargerð. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
12. Sérhæfð handlæknisfræði. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
13. Tannholdssjúkdómar. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
14. Tannrétting. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
15. Barnatannlækningar. Tvær einkunnir, önnur fyrir fræðilega, hin fyrir verklega frammistöðu.
16. Röntgenfræði. Ein einkunn.
17. Almenn lyflæknisfræði. Ein einkunn.
18. Almenn handlæknisfræði. Ein einkunn.

Hljóti stúdent lægri einkunn en 7 í einhverjum hluta (fræðilegum eða verklegum) eftirtalinna greina, telst hann ekki hafa staðizt prófið. Þessar greinar eru 4, 5 og 9 til 15 að báðum meðtöldum.

Stúdent getur ekki hafið nám í kliniskum greinum fyrr en hann hefur staðizt próf í 4 og 5.

3. gr.

Núverandi 46. og 47. gr. verða 44. og 45. gr.

4. gr.

Í stað fyrirsagnarinnar „C. **Lagadeild**“ á undan 48. gr. kemur: **D. Lagadeild.** Bókstafsröð síðari deildakafla breytist til samræmis við það.

5. gr.

Reglugerðarbreyting þessi öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 9. júlí 1973.

Magnús T. Ólafsson.

Árni Gunnarsson.

VEGALÖG

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt niðurlagsákvæði laga nr. 99 28. desember 1972, um breyting á vegalögum nr. 23 16. apríl 1970, hef látið fella meginmál hinna fyrst nefndu laga og meginmál laga nr. 98 28. desember 1970, um breyting á sömu lögum, inn í vegalög nr. 23 16. apríl 1970 og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Orðið vegur merkir í lögum þessum akbraut, land og mannvirki, sem að staðaldri eru nauðsynleg, til þess að vegur sé varanlegur, unnt sé að halda honum við og hafa af honum sem fyllst not.

Til vegar teljast því, auk vegstæðis og vegar, vegbekkir, skurðir, sneiðingar, fyllingar, ræsi, öryggisgrindur, biðstæði og umferðarljós.

Til vega teljast enn fremur brýr, jarðgöng og ferjubryggjur, svo og vetrarvegir.

2. gr.

Opinber vegur er hver sá vegur, sem ætlaður er almenningi til frjálsrar umferðar og kostaður er af fé ríkis eða sýsluvegasjóðs.

3. gr.

Veghald merkir vegagerð og viðhald vega.

Veghaldari er sá aðili, er sér að öllu leyti um veghald.

4. gr.

Ákvæði laga þessara um vegagerð gilda einnig um breikkun, breytingar og umbætur vega, nema annað sé ákveðið í lögum eða leiði af eðli málsins.

5. gr.

Þegar vegagerð er ákveðin samkvæmt mældri veglínu og fé veitt til hennar, skulu ákvæði laga þessara taka gildi um vegalagninguna, að svo miklu leyti sem við á.

6. gr.

Lög þessi gilda ekki um götur í kaupstöðum eða kauptúnum, nema sérstaklega sé ákveðið í lögunum.

II. KAFLI
Um stjórn vegamála og veghald.

7. gr.

Ráðherra sá, er fer með samgöngumál, hefur yfirstjórn allra vegamála. Til þess að stjórna framkvæmdum í þessum málum skipar forseti Íslands vegamálastjóra, er veitir Vegagerð ríkisins forstöðu, en ráðherra skipar honum verkfræðinga og aðra starfsmenn eftir þörfum, að fengnum tillögum hans.

8. gr.

Vegagerð ríkisins er veghaldari allra opinberra vega samkvæmt lögum þessum.

9. gr.

Heimilt er Vegagerð ríkisins að fela hlutaðeigandi sveitarstjórn að nokkru eða öllu leyti lagningu og viðhald þeirra gatna í borgum, kaupstöðum eða kauptúnum, sem teljast þjóðvegir, samkv. reglugerð, sbr. 30. gr., svo og sýslunefndum að annast sýsluvegi á sama hátt.

Nú er heimild 1. mgr. notuð, og skal þá Vegagerð ríkisins hafa eftirlit með, að lagning og viðhald vega þeirra eða gatna, sem um er að ræða, sé framkvæmt á viðunandi hátt. Sé um vanrækslu að ræða að dómi Vegagerðar ríkisins, skal hún gefa sveitarstjórn fyrirmæli um að framkvæma nauðsynlegar umbætur innan hæfilegs frests.

III. KAFLI

Um vegáætlun.

10. gr.

Vegamálastjóri semur tillögur að vegáætlun fyrir þjóðvegi, aðalfjallvegi og aðra fjallvegi til fjögurra ára í senn til leiðbeiningar um skiptingu þess fjár, sem til ráðstöfunar er hverju sinni til vegagerðar. Skal áætlunin annars vegar gera grein fyrir þeim framkvæmdum, sem fyrirhugaðar eru á tímabilinu, en hins vegar þeirri fjáröflun, sem gert er ráð fyrir vegna þeirra.

Er vegáætlun hefur gilt í tvö ár, skal samin ný áætlun fyrir fjögur næstu ár, þannig að ávallt sé fyrir hendi gildandi áætlun fyrir a. m. k. tvö ár.

11. gr.

Í vegáætlun skulu taldir allir þjóðvegir, svo og nýbyggingar þjóðvega á þeim tíma, sem áætluninni er ætlað að gilda. Enn fremur áætlaður kostnaður við vegaviðhald og annar kostnaður Vegagerðar ríkisins á sama tímabili.

Í vegáætlun um nýbyggingar skal vera sundurliðuð áætlun um heildarkostnað hvers mannvirkis, kostnað þess á öllu áætlunartímabilinu og á hverju ári þess.

12. gr.

Í vegáætlun skal þjóðvegum skipað í flokka eftir þeim reglum, sem hér fara á eftir:

Hraðbraut A: Vegur, þar sem innan 20 ára má búast við yfir 10 þúsund bifreiða umferð á dag yfir sumarmánuðina. Skal stefnt að fjórfaldri akbraut með varanlegu slitlagi.

Hraðbraut B: Vegur, þar sem innan 10 ára má búast við 1000—10000 bifreiða umferð á dag yfir sumarmánuðina. Skal stefnt að tvöfaldri akbraut með varanlegu slitlagi.

Þjóðbraut: Vegur, sem nær til 1000 íbúa svæðis. Skal stefnt að malarvegi með tvöfaldri akbraut.

Landsbraut: Vegur, sem er minnst 2 km langur frá vegamótum og nær a. m. k. til þriggja býla, þannig að hann nái að þriðja býli frá vegarenda. Víkja skal frá þessari reglu, ef um er að ræða veg að kauptúni. Sömuleiðis má þar, sem aðalfjallvegur liggur upp úr byggð, telja landsbraut að innsta býli.

13. gr.

Í reglugerð skulu settar reglur um gerð þjóðvega í hverjum flokki, svo sem um breidd vega, fjarlægð skurða og girðinga, burðarþol og önnur tæknileg efni.

14. gr.

Leggja skal fyrir sameinað Alþingi tillögu til þingsályktunar um vegáætlun, samkv. 10. gr., svo fljótt eftir þingsetningu sem auðið er.

Vegáætlun öðlast gildi, þegar Alþingi hefur samþykkt hana.

15. gr.

Ráðherra skal leggja fyrir hvert reglulegt Alþingi skýrslu um framkvæmd vegáætlunar.

16. gr.

Heimilt skal ráðherra að ákveða, að fengnum meðmælum vegamálastjóra, að ráðizt skuli í framkvæmdir, sem ekki er gert ráð fyrir í vegáætlun, ef til hefur komið tjón á vegum, t. d. vegna vatnavaxta, eldgosa eða annarra náttúruhamfara.

17. gr.

Vegamálastjóri semur, í samráði við sýslunefndir, framkvæmdaáætlun fyrir sýsluvegi, til fjögurra ára í senn.

Er sýsluvegaáætlun hefur gilt í tvö ár, skal samin ný áætlun fyrir næstu fjögur ár, þannig að ávallt sé fyrir hendi gildandi áætlun fyrir a. m. k. tvö ár.

Sýsluvegáætlun öðlast gildi, er sýslunefnd hefur samþykkt hana og samgönguráðherra staðfest hana.

18. gr.

Ákvæði þessa kafla gilda, eftir því sem við getur átt, um sýsluvegi.

IV. KAFLI

Um sýsluvegi.

19. gr.

Í hverri sýslu skal vera sýsluvegasjóður. Sýslunefndir gera samþykktir fyrir sýsluvegasjóði, og öðlast þær gildi, er ráðherra hefur staðfest þær.

Í sýsluvegasjóðssamþykkt skulu sýsluvegir taldir upp. Í tölu sýsluvega skulu vera:

a. Vegir að öllum býlum, sem ekki hafa beint vegasamband við þjóðvegi.
b. Vegir að kirkjustöðum, félagsheimilum, opinberum skólum og heilsuhælum.
c. Vegir í þorpum með undir 300 íbúum.
d. Heimilt er sýslunefnd að taka í tölu sýsluvega vegi að fullgerðum orkuverum, eyðibýlum, fjallskilaréttum og bryggjum.
e. Heimilt er í sýsluvegaáætlun að veita fé til fjallvega, sem nauðsynlegir teljast vegna nýtingar afréttar- og beitilanda.

Í tölu sýsluvega samkvæmt a-lið þessarar greinar má ekki taka vegi, sem styttri eru en 200 m, og skal slíkur vegur aldrei teljast ná nær býli en 200 m, ef hann endar þar.

20. gr.

Kostnaður við lagningu og viðhald sýsluvega greiðist af fé sýsluvegasjóðs, sbr. þó 52. gr.

21. gr.

Hvert hreppsfélag greiðir árlega í sýsluvegasjóð sem samsvarar andvirði þriggja dagvinnustunda fyrir hvern íbúa, miðað við kaupgjald í almennri verkamannavinnu hjá Vegagerð ríkisins 1. desember hið næsta ár, áður en gjaldið er lagt á. Ákveður

sýslumaður gjald hvers hrepps og tilkynnir oddvita fyrir 1. marz. Skal það greitt í einu lagi úr sveitarsjóði, eigi síðar en á næsta manntalsþingi.

22. gr.

Hreppsnefnd jafnar þeirri upphæð, sem hreppi ber að greiða í sýsluvegasjóð samkvæmt 21. gr., niður eftir sömu reglum og öðrum útgjöldum hreppsins.

23. gr.

Nú á einhver fasteign í hreppi eða kauptúni, aðra en jörð í fastri ábúð eða jarðarhluta, en er þar þó ekki útsvarsskyldur eða greiðir þar ekki útsvar eftir sömu reglum og aðrir íbúar hreppsins, og skal hann þá greiða vegaskatt af eign sinni í sýsluvegasjóð. Skattur þessi greiðist á manntalsþingi.

Vegaskattur skal nema 0.3 af þúsundi af fasteignamatsverði mannvirkja, en 0.6 af þúsundi af fasteignamatsverði landa og lóða.

Gjald þetta hefur lögtaksrétt.

24. gr.

Undanskildar vegaskatti samkvæmt 23. gr. eru allar kirkjur, skólahús, sjúkrahús, þinghús, félagsheimili og vitar. Ráðherra er heimilt, eftir tillögum sýslunefndar, að ákveða, að eyjar, sem eru sjálfstæð hreppsfélög, greiði ekki framlag til sýsluvegasjóðs, enda annist hreppsfélagið sjálft um vegakerfi sitt að öllu leyti.

25. gr.

Nú gerir sýsluvegaáætlun ekki ráð fyrir framkvæmdum eða innstæða í sýsluvegasjóði nægir til framkvæmda og viðhalds næsta ár, að dómi sýslunefndar, og skulu þá tekjur sýsluvegasjóðs það ár renna til þjóðvega í viðkomandi sýslu, eftir ákvörðun sýslunefndar.

26. gr.

Í kauptúnum, sem eru hreppsfélög út af fyrir sig, skal helmingur sýsluvegasjóðsgjalda renna í sveitarsjóð, ef hreppsfélagið ver til vega- eða gatnagerðar innan hrepps á því ári a. m. k. jafnmiklu fé úr sveitarsjóði.

27. gr.

Oddviti sýslunefndar semur árlega reikning sýsluvegasjóðs. Skal reikningur undanfarins árs lagður fram á sýslufundi til samþykktar, og gilda þar um sömu reglur sem um sýslusjóðsreikninginn. Sýslunefnd semur tillögur um sýsluvegaáætlun samkvæmt ákvörðun 17. gr. Sýslunefnd semur einnig árlega áætlun um tekjur sýsluvegasjóðs yfirstandandi ár, svo og áætlun um útgjöld sýsluvegasjóðs, með hliðsjón af staðfestri sýsluvegaáætlun.

Framangreindar áætlanir, svo og reikning sýsluvegasjóðs, skal oddviti sýslunefndar senda vegamálastjóra að loknum sýslufundi.

28. gr.

Af tekjum vegamála skv. XIV. kafla laga þessara skal árlega veita til sýsluvega upphæð, sem sé eigi lægri en tvöföld heildarupphæð innheimtra sýsluvegasjóðsgjalda um allt land næsta ár á undan því ári, er fjárlög eru samin.

Vegamálastjóri annast skiptingu á framlagi ríkissjóðs samkv. 1. mgr. eftir reglugerð, sem ráðherra setur. Skal framlag til sýslu aldrei vera lægra en helmingur þess, er hún lagði til sýsluvegasjóðs það ár, sem ríkisframlagið miðast við. Að öðru leyti skal við skiptingu ríkisframlags aðallega miða við notkun og lengd

þeirra sýsluvega í hverri sýslu, sem falla undir a—c-lið 19. gr., en jafnframt skal þó höfð hliðsjón af því, hve mikill hluti þeirra vega er lagður, ruddur eða ekki akfær.

V. KAFLI
Um þjóðvegi í kaupstöðum og kauptúnum.

29. gr.

Í kaupstöðum skulu götur og vegir lagðir þar sem ákveðið er í skipulagsuppdrætti. Í kauptúnum gildir sama, ef skipulagsuppdráttur hefur verið gerður, ella ákveður hreppsnend, hvar götur og vegir skuli liggja innan kauptúnsins.

Sveitarstjórn ákveður um gerð gatna og vega.

30. gr.

Ráðherra ákveður með reglugerð, að fengnum tillögum vegamálastjóra, að svo miklu leyti sem vegáætlun mælir ekki fyrir um, hvaða vegir í kaupstöðum og kauptúnum, sem hafa 300 íbúa eða fleiri, skuli teljast þjóðvegir. Við samningu tillagna sinna skal vegamálastjóri leita álits hlutaðeigandi sveitarstjórnar og skipulagsnefndar ríkisins.

Við ákvörðun á því, hvaða vegir skuli teljast þjóðvegir samkvæmt þessum kafla, skal miðað við eftirfarandi:

1) Eðlilegt samhengi vegakerfisins sé ekki rofið.
2) Um sé að ræða helztu umferðarleið um viðkomandi byggðarlag, sé um margar leiðir að velja.
3) Greið leið fáist að þeim stöðum byggðarlagsins, sem mikilvægastir eru fyrir athafnalíf staðarins, ef vegurinn endar þar.

31. gr.

Áður en vegagerð hefst, skal sveitarstjórn láta gera tæknilega og fjárhagslega áætlun um verkið, og er hún háð samþykki vegamálastjóra.

32. gr.

Árlega skal veita ákveðna fjárhæð til lagningar þjóðvega í kaupstöðum og kauptúnum, sem hafa 300 íbúa eða fleiri, og skal skipting fjárins fara eftir íbúafjölda. Skal árlegt framlag vera 12½ af hundraði af heildartekjum vegamála það ár samkv. XIV. kafla laga þessara. Ráðherra er þó heimilt að undanskilja tekjur vegamála, sem varið er til framkvæmda við hraðbrautir.

Nú hefur verið ákveðið í reglugerð, hvaða götur teljist þjóðvegir innan kaupstaða eða kauptúna, og skal þá hluta viðkomandi sveitarfélags samkv. 1. mgr. eingöngu varið til lagningar þeirra og viðhalds.

Greiða má af hluta sveitarfélags kostnað vegna kaupa á fasteignum í þágu þjóðvegar samkv. þessum kafla laganna.

Kostnað við holræsi, færslur á leiðslum, gangstéttir, umferðarljós, götulýsingu og því um líkt greiðir hlutaðeigandi sveitarfélag.

Þegar lagningu vega samkv. 2. mgr. er lokið að dómi vegamálastjóra, skal sveitarstjórn verja sínum hluta fjárframlags samkv. 1. mgr., að frádregnum viðhaldskostnaði þjóðveganna, til annarrar varanlegrar gatnagerðar.

33. gr.

Vegagerð ríkisins lítur eftir viðhaldi þjóðvega samkvæmt þessum kafla.

Nú telur vegagerðin, að viðhald þjóðvegar sé vanrækt, og ekki fæst úr því bætt, og getur þá vegagerðin látið framkvæma nauðsynlegt viðhald, sem kostað skal af ríkisframlagi til byggðarlagsins.

34. gr.

Af heildarframlagi því, sem veitt er til lagningar þjóðvega í kaupstöðum og kauptúnum samkv. 32. gr., skal árlega halda eftir 10 af hundraði, og skal því fé ráðstafað eftir tillögu vegamálastjóra til að flýta framkvæmdum þar sem sérstök ástæða þykir til að ljúka ákveðnum áfanga, eða til að stuðla að hagkvæmari vinnubrögðum.

35. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um eftirlit með því, að fé því, sem sveitarfélögum er veitt samkv. 32. gr., sé varið á þann hátt, sem lögin gera ráð fyrir.

36. gr.

Kostnaður við vegagerð og vegaviðhald, annarra vega en þjóðvega, í kaupstöðum, greiðist úr bæjarsjóði, en í kauptúnum, sem eru hreppsfélög út af fyrir sig, úr sveitarsjóði.

VI. KAFLI

Um einkavegi.

37. gr.

Einkavegir eru þeir vegir, sem ekki teljast þjóðvegir, sýsluvegir eða fjallvegir, liggja utan skipulagsskyldra svæða og eru kostaðir af einstaklingum, fyrirtækjum eða opinberum aðilum.

38. gr.

Ráðherra getur, að fengnum tillögum vegamálastjóra, heimilað eignarnám lands til lagningar tiltekinna einkavega, enda komi fullar bætur fyrir. Bætur skulu ákveðnar samkvæmt reglum X. kafla.

Ráðherra getur bundið eignarnámsheimild fyrir einkavegi samkv. 1. mgr. vissum skilyrðum, svo sem um gerð og frágang vegarins, umferðarrétt um hann, viðhald og tengingar við opinbera vegi.

39. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu bóta samkv. 38. gr., en getur krafið þann, sem bætur á að greiða, um tryggingar, sem gildar eru metnar, þar á meðal fyrir matskostnaði.

40. gr.

Þegar einkavegur er notaður sem umferðarleið að fleiri eignum en einni, eru allir eigendurnir skyldir að halda veginum við, í hlutfalli við not þeirra af honum. Ákvæði þetta breytir í engu áunnum réttindum eða ákvörðunum um viðhald vegarins. Viðhaldsskyldu geta eigendur uppfyllt með því að láta í té efni eða vinnu eða með fjárframlögum.

Það er hér hefur verið ákveðið um viðhald einkavega, skal við sömu aðstæður gilda um endurbætur og endurbyggingu vegar.

41. gr.

Nú verða þeir, sem einkaveg nota, ekki á eitt sáttir um, hverjir hafi rétt til nota af veginum eða um greiðslu viðhaldskostnaðar, og getur þá hver þeirra krafizt mats samkvæmt reglum 60. gr.

Þegar ⅔ þeirra, sem afnotarétt hafa af veginum, eru sammála um, hvernig mæta skuli sameiginlegum útgjöldum, eru þær ákvarðanir bindandi fyrir hina, þar á meðal að kostnaður skuli að einhverju eða öllu leyti greiðast af umferðargjaldi.

Þegar skipting kostnaðar hefur verið ákveðin með samkomulagi eða mati, getur endurskoðun ekki farið fram, fyrr en liðin eru 5 ár frá síðustu ákvörðun, nema rétthafar séu sammála um annað.

Útgjöldum, sem einn eða fleiri rétthafar hafa haft af viðhaldi og ekki hefur verið skipt, er ekki hægt að krefjast skipt með matsgjörð, eftir að liðin eru 3 ár frá því að stofnað var til þeirra.

42. gr.

Meiri hluti rétthafa getur ákveðið, að rétthafar velji stjórn eða eftirlitsmann með veginum, til þriggja ára í senn.

Stjórn vegarins eða eftirlitsmaður skal sjá um, að viðhaldsskyldu sé fullnægt, eins og til er tekið í mati eða samkomulagi, og sker úr ágreiningi í því sambandi.

Stjórn eða eftirlitsmaður getur bannað umferð um veginn til að forða veginum frá skemmdum. Vanræki einhver, sem til þess er skyldur, að halda veginum við að sínum hluta, getur stjórnin látið framkvæma viðhald á hans kostnað.

43. gr.

Einkavegir, sem opnir eru fyrir almenna umferð, eru háðir eftirliti Vegagerðar ríkisins, bæði að því er varðar gerð og viðhald. Virðist vegagerðinni vegi áfátt í því efni, þannig að hætta geti stafað af, skal tafarlaust tilkynna það viðkomandi lögeglustjóra og gera tillögur til úrbóta. Lögreglustjóri getur skyldað eiganda að framkvæma úrbætur og stöðvað vegagerð eða bannað umferð um veginn, þar til bót hefur verið á ráðin.

VII. KAFLI

Um fjallvegi, ferjuhald, sæluhús o. fl.

44. gr.

Fjallvegir eru þeir vegir yfir fjöll og heiðar, sem vegamálastjóri ákveður og eigi teljast til neins annars vegaflokks.

Fjallvegir, sem tengja saman landshluta, nefnast aðalfjallvegir og skulu taldir sérstaklega í vegáætlun samkv. 10. gr.

45. gr.

Kostnaður við fjallvegi greiðist úr ríkissjóði, samkvæmt vegáætlun.

46. gr.

Vegagerð ríkisins skal aðstoða nýbýlastjórn við lagningu nýbýlavega og samtök hestamanna við gerð reiðvega, enda sé kostnaður greiddur af sérstakri fjárveitingu í fjárlögum, samkv. vegáætlun eða á annan hátt.

47. gr.

Kostnað við bifreiðaferjur til flutnings yfir vötn eða firði og við lendingarbætur og bryggjur í sambandi við þær er heimilt að greiða úr ríkissjóði og telja með öðrum kostnaði vegamála.

48. gr.

Lögferjuskylda skal vera hin sama og nú er. Sýslunefndir hafa eftirlit með því, hver í sinni sýslu, að lögferjumenn haldi lögferjum vel við og gæti skyldu sinnar að öðru leyti, eftir nánari reglum, sem sýslunefnd setur á hverjum stað.

Ekki má sýslunefnd hækka lögferjugjöld né afnema lögferju, nema með samþykki vegamálastjóra.

Nú samþykkir sýslunefnd að lækka lögferjugjöld, en lögferjumaður vill ekki hlíta samþykkt sýslunefndar, og skal þá málinu skotið til úrskurðar vegamálastjóra.

49. gr.

Nú vill sýslunefnd setja lögferju þar sem ekki var lögferja áður, og skulu þá taka við henni landeigandi og ábúandi, en geta krafizt þess, að ferjan sé lögð þeim til í upphafi. Ferjugjöld skulu, ef samkomulag næst ekki, ákveðin af óvilhöllum, dómkvöddum mönnum.

50. gr.

Nú verða ábúendaskipti á býli því, er lögferja fylgir, og má viðtakandi þá krefjast þess, að honum sé metið álag á ferjuna.

51. gr.

Sæluhús skal gera á fjallvegum og annars staðar þar, er þurfa þykir, og telst kostnaður við byggingu þeirra með vegagerðarkostnaði, en kostnaður við viðhald þeirra og rekstur með viðhaldskostnaði.

VIII. KAFLI

Um greiðslu brúargerðarkostnaðar á sýslu-, einka- og fjallvegum.

52. gr.

Kostnaður við brýr á sýsluvegum greiðist þannig:

1) Kostnaður við brýr styttri en 4 m telst með vegagerðarkostnaði.
2) Kostnað við brýr yfir 4—10 m haf má greiða úr ríkissjóði að ¼ hluta og úr sýsluvegasjóði að ¾ hlutum.
3) Kostnað við brýr yfir 10 m haf eða lengra má greiða að fullu úr ríkissjóði.
4) Kostnað við viðhald brúa á sýsluvegum skal telja með viðhaldskostnaði sýsluvega.

53. gr.

Kostnað við brýr á einkavegum yfir 4 m haf og lengra má greiða allt að hálfu úr ríkissjóði, gegn framlagi frá hlutaðeigendum að öðru leyti.

54. gr.

Kostnað við brýr á fjallvegum má greiða að öllu leyti úr ríkissjóði.

IX. KAFLI

Um bráðabirgðaafnot lands.

55. gr.

Vegagerð ríkisins er heimilt að framkvæma rannsóknir og byrjunarathuganir, sem nauðsynlegar eru við undirbúning vegagerðar, á hvaða landi sem er. Merki, hæla, vörður eða því líkt, sem vegagerðin hefur sett til að marka mælda veglínu, má ekki nema burt án leyfis hennar. Leit að efni til vegagerðar má vegagerðin gera hvar sem vera skal.

56. gr.

Vegagerð ríkisins eru heimil afnot lands fyrir geymslu efnis og fyrir bækistöðvar vinnuflokka við lagningu eða viðhald vegar.

57. gr.

Skylt er landeiganda að leyfa, að vatni, sem veita þarf frá vegi, sé gerð framrás um land hans.

Til framkvæmdar vetrarviðhaldi má vegagerðin ryðja snjó af vegi út fyrir veginn, ef með þarf.

58. gr.

Um bætur fyrir bráðabirgðaafnot lands fer eftir ákvæðum X. kafla, eftir því sem við á.

X. KAFLI

Um eignarnám, jarðrask, átroðning o. fl.

59. gr.

Hver landeigandi er skyldur til að láta af hendi land það, er þarf undir vegi eða til breytingar eða breikkunar eða viðhalds vegum, svo og leyfa, að efni til vega sé tekið í landi hans, hvort heldur er grjót, möl eða önnur jarðefni, enda komi fullar bætur fyrir. Bætur fyrir jarðrask og eignarnám á óyrktu landi skulu því aðeins greiddar, að þeirra sé krafizt og álitið verði, að landeigandi hafi beðið skaða við það.

Bætur fyrir jarðrask og eignarnám vegna vegar teljast með kostnaði vegarins.

Veghaldari skal jafnan leitast við að valda sem minnstum spjöllum á gróðri við vegagerð og græða upp sár, sem myndast á grónu landi við vegaframkvæmdir.

60. gr.

Bætur fyrir eignarnám, jarðrask og átroðning þann, er nýr vegur kann að hafa í för með sér, má ákveða eftir samkomulagi milli landeiganda og umboðsmanns þeirra, sem bætur eiga að greiða. Nú næst ekki samkomulag, og skal þá ákveða bætur með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnað við matið greiðir landeigandi, ef upphæð sú, er honum er metin, er nær því, sem honum hefur verið boðið, en því, sem hann hefur krafizt, ella telst kostnaðurinn við matið með skaðabótakostnaðinum.

Nú vill annar hvor málsaðili eigi una mati, og getur hann þá krafizt yfirmats, en gera skal hann það innan mánaðar frá því matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæmt af þremur dómkvöddum mönnum.

61. gr.

Mat skal fara fram á vettvangi, þá er jörð er snjólaus. Við matið skal taka tillit til árlegs afrakstrar af landi því, er um ræðir, svo og til þess, hvort girðingar þurfi að flytja eða nýjar að setja, og athuga vandlega allt það, er getur haft áhrif á verðmæti þess, er meta skal. Sérstaklega skal taka tillit til þess, ef ætla má, að land hækki í verði við vegagerðina. Nú leggst eldri stígur eða vegur niður við lagningu nýs vegar og fellur til landeiganda, og skal þá við matsgerðina meta sérstaklega hið gamla vegarstæði eða götutroðninga og draga frá upphæð þeirri, er landeiganda er metin fyrir eignarnám lands fyrir hinn nýja veg eða jarðrask, er leiðir af lagningu hans. Bætur fyrir átroðning skal eigi meta í slíkum tilfellum, nema sannað verði, að meiri átroðningur stafi af hinum nýja vegi en af hinum eldri vegi eða stíg.

62. gr.

Landeigandi á bætur allar fyrir eignarnám, jarðrask og átroðning, en sé jörð leigð öðrum, greiði landeigandi honum 5 af hundraði árlega af skaðabótaupphæð-

inni, meðan leigusamningur sá er í gildi, sem var, þegar bæturnar voru ákveðnar. Ábúandi á þó bætur fyrir skemmdir á mannvirkjum þeim, sem eru hans eign, og skal meta þær sérstaklega.

63. gr.

Skaðabóta, er af vegagerð eða vegaviðhaldi leiðir, skal krefjast innan árs frá því er verk það var unnið, sem skaðanum olli, ella fellur réttur til skaðabóta niður.

XI. KAFLI

Um viðhald og reglur fyrir umferð á opinberum vegum.

64. gr.

Þegar vegur er fullgerður eða almenn umferð hefur verið leyfð um hann, skal honum haldið við, eftir því, sem aðstæður leyfa, þannig að hann gegni sem bezt hlutverki sínu.

65. gr.

Vegagerðin skal, svo fljótt sem við verður komið, eftir að hún hefur fengið vitneskju um vegaskemmdir, sem hættulegar eru umferð, láta gera við þær eða merkja hina hættulegu staði, þar til viðgerð hefur farið fram.

Vegagerð ríkisins er ekki ábyrg fyrir tjóni, sem hljótast kann af slysum á opinberum vegum, nema um sé að ræða stórkostlegt gáleysi af hendi starfsmanna hennar og sannað sé, að slysi hefði ekki orðið afstýrt, þótt ökumaður hefði sýnt ýtrustu varkárni.

66. gr.

Nú þykir ástæða til að halda vegi akfærum með snjómokstri, og skal þá telja þann kostnað með öðru viðhaldi vegarins. Heimilt er vegamálastjóra að binda slíkt vetrarviðhald því skilyrði, að allur slíkur kostnaður eða nokkur hluti hans verði endurgreiddur með framlagi úr héraði, sé um þjóðveg að ræða. Sömu heimild hefur sýslunefnd, að því er sýsluvegi snertir.

67. gr.

Vegamálastjóri getur sett þær reglur fyrir umferð, sem nauðsynlegar eru, til þess að girða fyrir skemmdir á vegum eða til þess að greiða fyrir umferð, svo sem um hámarksþunga bifreiða, er fara mega um ákveðna vegarkafla.

Vegamálastjóri getur enn fremur bannað umferð ökutækja þann tíma árs, sem hættast er við skemmdum á vegum. Einnig getur vegamálastjóri bannað alla umferð ökutækja um vegi, sem hættulegir eru vegna skemmda eða af öðrum slíkum orsökum, þar til viðgerð er lokið.

XII. KAFLI

Um öryggi vega o. fl.

68. gr.

Heimilt er vegamálastjóra að banna, að hús verði reist eða önnur mannvirki gerð innan marka fyrirhugaðs vegar, sem mælt hefur verið fyrir og markað. Má slíkt bann vera í gildi í allt að 3 árum hverju sinni.

69. gr.

Byggingar, leiðslur eða önnur mannvirki, föst eða laus, má ekki staðsetja, nema leyfi vegamálastjóra komi til, nær vegi en 15 m frá miðlínu landsbrauta, 20 m frá miðlínu þjóðbrauta og 30 m frá miðlínu hraðbrauta. Verði ágreiningur um, hvar

miðlína vegar muni verða, sker vegamálastjóri úr. Þar sem þjóðvegur liggur um skipulagt svæði, skal fjarlægð bygginga frá vegi ákveðin í samræmi við skipulag.

Vörupalla eða vöruskýli vegna mjólkurflutninga skal heimilt að setja nær vegi en um getur í 1. mgr., þó ekki nær en svo, að bifreið geti staðnæmzt við skýlið utan akbrautar.

Loftlínur má ekki strengja yfir veg, nema lægsti hluti línu sé a. m. k. 5 metra frá yfirborði vegar.

70. gr.

Vegamálastjóri getur ákveðið, að fjarlægð mannvirkja frá vegi, samkvæmt 69. gr., skuli aukin. Enn fremur getur vegamálastjóri leyft, að fjarlægð verði minnkuð á tilteknum köflum, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi, enda sé ekki um varanleg mannvirki að ræða, en slík leyfi eru þó ætíð afturkallanleg.

71. gr.

Óheimilt er að reisa mannvirki, nema með leyfi vegamálastjóra, við vegamót á svæði, sem takmarkast af beinum línum milli punkta á miðlínu vega 40 m frá skurðpunkti þeirra. Vegamálastjóri getur, ef sérstaklega stendur á, fært út mörk þessi, allt að 150 m.

72. gr.

Óheimilt er að grafa framræsluskurði nær vegi en 15 m frá vegmiðju landsbrautar eða þjóðbrautar og 30 m frá miðju hraðbrautar. Einnig er óheimilt að leggja uppgröft úr skurðum að vegi, nema að fengnu leyfi vegagerðarinnar.

73. gr.

Óheimilt er að gera skurði eða önnur mannvirki, sem aukið geta vatnsrennsli í vegskurðum, án leyfis vegagerðarinnar. Enn fremur er óheimilt að leiða holræsi úr íbúðarhúsum, verksmiðjum eða þess háttar í vegskurði. Bannað er og að kasta sorpi eða hvers konar úrgangi á vegi, í vegskurði eða svo nærri vegum, að til lýta sé eða óþæginda.

74. gr.

Girðingar má ekki setja nær vegi en ákveðið er í reglugerð samkvæmt 13. gr. laga þessara.

75. gr.

Um grjótgarða, torfgarða og skíðgarða gilda ákvæði 69. gr.

76. gr.

Enginn má gera girðingu yfir veg með hliði á veginum án leyfis vegamálastjóra, nema um einkaveg sé að ræða. Sama bann gildir þar sem mælt og markað hefur verið fyrir vegi, enda hafi vegamálastjóri tilkynnt jarðarábúanda, hvar mælt hefur verið.

77. gr.

Nú er leyft að gera girðingu yfir veg með hliði á veginum, og skal þá grind vera í hliðinu, að minnsta kosti 4 metrar á breidd, þannig gerð, að hún haldist opin af sjálfu sér, meðan ekið er um hliðið. Skylt er vegfarendum að loka hliðinu á eftir sér.

Vegamálastjóra er heimilt að afturkalla með eins árs fyrirvara gefið leyfi til þess að gera girðingu yfir veg með hliði á veginum.

78. gr.

Skylt er að halda við girðingum, svo að aldrei geti þær hindrað eða bagað umferð um veginn. Þyki þessa ekki gætt, er vegagerðinni heimilt að framkvæma viðgerð á kostnað þess, sem að réttu ber að halda girðingunni við.

Vegagerðinni er heimilt að flytja girðingar og fjarlægja tré og annan gróður, ef nauðsyn ber til af öryggisástæðum eða til framkvæmdar viðhaldi, svo sem snjómokstri.

79. gr.

Nú liggur vegur, stígur eða götutroðningur yfir land manns og telst eigi til neins vegflokks, og er landeiganda þá heimilt að gera girðingu yfir þann veg, með hliði á veginum, en eigi má hann læsa hliðinu né með öðru móti hindra umferð um þann veg, nema sveitarstjórn leyfi.

Ákvörðun sveitarstjórnar, samkv. 1. mgr., má leggja undir úrskurð vegamálastjóra.

80. gr.

Nú er lagður vegur gegnum land manns, og á hann þá rétt á að fá óhindraðan aðgang að veginum, a. m. k. á einum stað frá landareign sinni. Skal í því skyni gera fláa í veginn, ef hann er upphleyptur eða niðurgrafinn, og skal hallinn á fláanum eigi meiri en 1:8, svo og brú á skurðinn, ef nokkur er fram með veginum, að minnsta kosti 3 metra breiða. Landeigandi skal birta vegagerðinni kröfu sína í þessu efni, áður en vegurinn er fullgerður á þeim stað, sem hann vill hafa aðgang að, og skal aðgangur gerður þar eða svo nálægt, sem kostur er á. Telst kostnaður við það verk með öðrum vegagerðarkostnaði.

Nú birtir landeigandi vegagerðinni eigi kröfu sína um aðgang að veginum í tæka tíð, og skal hann þá gera aðganginn á sinn kostnað, svo og ef hann vill hafa aðgang frá fleiri stöðum í landi sínu en þeim eina, sbr. þó 81. gr.

Ákvæði þessarar greinar gilda þó ekki um hraðbrautir.

81. gr.

Óheimilt er að tengja einkavegi þjóðvegum, nema leyfi vegamálastjóra komi til.

XIII. KAFLI

Um skemmdir á mannvirkjum o. fl.

82. gr.

Enginn má stífla skurði meðfram vegi eða ræsi gegnum veg eða gera neitt það, er hindrað getur eða aukið eðlilegt vatnsrennsli gegnum veg eða frá vegi, eða veita vatni á veg.

83. gr.

Enginn má skemma nein mannvirki, sem til vegarins teljast, svo sem brýr, ferjur, háskamerki eða önnur leiðbeiningarmerki, vörður eða sæluhús.

Skemmist eitthvert slíkt mannvirki við árekstur bifreiðar, er bifreiðarstjóra skylt að tilkynna það þegar vegamálastjóra eða umsjónarmanni vegarins eða lögreglustjóra. Skal sá, er valdið hefur árekstrinum, skyldur að bæta áorðnar skemmdir.

84. gr.

Hver sá, sem notar sæluhús, skal ganga þriflega um það, fara gætilega með eld, eldfæri og önnur tæki, er þar kunna að vera, ganga frá hverju á sínum stað og loka dyrum, svo að ekki nái að fenna inn. Skylt er hverjum, sem verður var við, að brotið hafi verið á móti þessu, að tilkynna það tafarlaust umsjónarmanni sæluhússins eða lögreglustjóra.

XIV. KAFLI
Um fjáröflun til vega- og gatnagerðar o. fl.

85. gr.

Greiða skal sérstakt innflutningsgjald af benzíni, og skal gjaldið nema kr. 9.87 af hverjum lítra. Gjald þetta tekur einnig til benzínbirgða, sem til eru í landinu, þá er lög þessi öðlast gildi, sbr. þó 92. gr.

86. gr.

Greiða skal sérstakt innflutningsgjald af hjólbörðum, notuðum og nýjum og gúmmíslöngum á bifreiðar og bifhjól, og skal gjaldið nema kr. 45.00 af hverju kg. Gjald þetta tekur einnig til hjólbarða og gúmmíslangna, sem fylgja bifreiðum, sem fluttar eru til landsins.

87. gr.

Árlega skal greiða þungaskatt sem hér segir:

a. Af bifreiðum, sem nota benzín að eldsneyti, kr. 108.00 af hverjum 100 kg af eigin þunga þeirra.

b. Af bifreiðum, sem nota annað eldsneyti en benzín:

Fyrir bifreiðar allt að 2000 kg að eigin þunga greiðast kr. 27 500.00.

Fyrir bifreiðar, 2001 kg og þyngri, greiðast kr. 27 500.00 og auk þess kr. 950.00 fyrir hver full 100 kg umfram 2000 kg.

Ráðherra er heimilt að ákveða með reglugerð, að ökumælar skuli á kostnað eigenda settir í bifreiðar, sem nota annað eldsneyti en benzín og eru 5 tonn eða meira að eigin þyngd, og að greiða skuli fyrir slíkar bifreiðar í stað árlegs þungaskatts sérstakt gjald fyrir hvern ekinn kílómetra samkvæmt ökumæli. Gjald þetta má vera lægra fyrir fólksflutningabifreiðar en aðrar bifreiðar.

Í reglugerð getur ráðherra ákveðið allt að fjóra gjalddaga árlega fyrir þungaskatt og fyrir kílómetragjald, svo og kveðið á um tegundir mæla, ísetningu þeirra, viðgerðir, viðurlög og refsingar fyrir brot gegn reglugerðinni.

Ráðherra er enn fremur heimilt að ákveða, að þungaskattur, sem greiða skal fyrir hvern ekinn kílómetra, skuli endurgreiddur að vissu marki, fyrir tímabilið frá 1. nóvember til 30. apríl, ef um er að ræða sérleyfisbifreiðar til mannflutninga, sem ekið er samkvæmt áætlun í leiðabók, enda fari meðalsætanýting á þessu tímabili ekki fram úr 20 af hundraði.

c. Af bifhjólum kr. 450.00.

d. Ráðherra er heimilt að ákveða í reglugerð, að ökumælar skuli settir á kostnað eigenda í festi- og tengivagna, sem eru 500 kg að eigin þyngd eða meira. Á sama hátt er ráðherra heimilt að ákveða, að tiltekinn þungaskatt skuli greiða fyrir hvern kílómetra, sem þessum festi- og tengivögnum er ekið, kveða á um gerð og frágang mæla, viðgerðir þeirra og eftirlit, gjalddaga og innheimtu þungaskatts og viðurlög við brotum. Þungaskatt af festi- og tengivögnum má ákveða hærri en þungaskatt af bifreiðum.

e. Ráðherra er heimilt að ákveða, að endurgreiða skuli allt að 15% þungaskatts samkvæmt ökumæli, sem til fellur umfram 30 000 km akstur á ári og að 45 000 km, en 25% umfram 45 000 km akstur á ári.

Verði ágreiningur um gerð bifreiðar, sker fjármálaráðherra úr.

88. gr.

Eigendur jeppabifreiða eiga rétt á endurgreiðslu á helmingi skatts samkv. a- eða b-liðum 87. gr., ef þeir sanna með vottorðum frá hlutaðeigandi skattstjóra eða umboðsmanni hans, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð, er fjármálaráðherra setur, að

bifreiðarnar hafi verið notaðar næstliðið ár að mestu eða öllu leyti við framleiðslu- og jarðyrkjustörf.

89. gr.

Til greiðslu kostnaðar samkvæmt lögum þessum skal, auk þeirra gjalda, sem um getur í 85—87. gr., veita árlega sérstakt framlag á fjárlögum.

90. gr.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um innheimtu gjalda samkvæmt 85—87. gr.

Heimilt er að ákveða með reglugerð, að innflytjendur fái gjaldfrest á greiðslu innflutningsgjalds af benzíni, er miðist við sölu birgða.

91. gr.

Gjalddagi skatts þess, sem um ræðir í 87. gr., er 1. janúar árlega, en eindagi 1. apríl, þó 15. maí árið 1964 og skal skatturinn innheimtast fyrir hvert ár þar sem bifreið er skrásett. Skattskyldan telst frá afhendingu skrásetningarmerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. janúar það ár, sem skattur er greiddur, og gildir það einnig um árið 1964. Skatturinn telst fyrir heila mánuði, þannig að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti skal sleppt. Lækka skal eða endurgreiða skatt samkvæmt 87. gr., að réttri tiltölu, ef skattskyld bifreið hefur ónýtzt eða skrásetningarmerki bifreiðar er afhent lögreglustjóra í skrásetningarumdæmi hennar til geymslu um tíma, þó aldrei skemur en 3 mánuði, en sleppa skal broti úr mánuði, þannig að meira en hálfur mánuður reiknast sem heill mánuður, en hálfum mánuði eða minna broti skal sleppt. Kröfur um endurgreiðslu samkvæmt framansögðu skulu bornar fram fyrir 1. október næsta skattár, ella fellur endurgreiðsluréttur niður. Ef um dísilbifreið er að ræða, nægir þó, að skrásetningarmerkið sé til geymslu hjá lögreglustjóra í 30 daga samfellt.

Greiðsluskyldan hvílir á þeim, sem skráður er eigandi bifreiðarinnar í ársbyrjun, svo og þeim, sem síðar á skattárinu kunna að verða eigendur hennar.

Við aðalskoðun bifreiðar ár hvert skal eigandi hennar eða umráðamaður færa sönnur á, að greiddur hafi verið af henni þungaskattur fyrir yfirstandandi skattár, svo og skoðunargjald og vátryggingargjald ökumanns. Að öðrum kosti skal skoðunarmaður neita um skoðun á henni, taka af henni skrásetningarmerki hennar og afhenda þau lögreglustjóra, en lögreglustjóri skal ekki afhenda þau aftur, fyrr en færðar hafa verið sönnur á greiðslu fyrrnefndra gjalda.

Skráning og/eða umskráning bifreiðar skal ekki fara fram, nema framangreind gjöld af bifreiðinni séu greidd til næstu áramóta.

Sé ekki komið með bifreið til skoðunar eða gjöld af henni ekki greidd á réttum gjalddaga, skal lögreglustjóri eftir kröfu skattheimtumanns eða skoðunarmanns stöðva bifreiðina, hvar sem hún hittist, og taka merki hennar til geymslu, svo sem að framan segir.

Bifreiðaskattur, skoðunargjald af bifreiðum og vátryggingargjald ökumanns hafa lögtaksrétt, og skal bifreiðin vera að veði fyrir gjöldum þessum, og skal það veð ganga fyrir öðrum veðum.

92. gr.

Sama gjald af benzíni og segir í 85. gr. skal greiða af öllum benzínbirgðum innflytjenda, sem til eru í landinu, þá er lög þessi ganga í gildi, sömuleiðis af birgðum einstakra manna eða félaga. Þó skulu gjaldfrjálsir 300 lítrar hjá hverjum eiganda.

Gjaldið skal greiða, hvort heldur benzínið er í vörzlu eiganda sjálfs eða ekki.

Hver sá, er á eða hefur umráð yfir 300 lítrum af benzíni eða meiru þann dag, er lög þessi ganga í gildi, skal skyldur að tilkynna það innheimtumanni innan 10 daga. Skal hann skyldur að aðstoða við að kanna birgðir hans og mæla, ef til kemur.

Sama gjald af hjólbörðum og gúmmíslöngum á bifreiðar og segir í 86. gr. skulu innflytjendur og heildverzlanir greiða af öllum birgðum sínum, þá er lög þessi ganga í gildi.

Innheimtumaður getur krafizt upplýsinga hjá benzíninnflytjendum og benzínsölum um sölu samkvæmt verzlunarbókum til viðskiptamanna, áður en lög þessi ganga í gildi.

93. gr.

Innheimtu gjaldsins annast lögreglustjórar, en í Reykjavík tollstjóri, og fer um reikningsskil eftir því, sem fjármálaráðuneytið skipar fyrir.

94. gr.

Fjármálaráðuneytið getur með reglugerð sett ákvæði um endurgreiðslu á innflutningsgjaldi af benzíni, er sönnur eru færðar á, að það hafi ekki verið notað eða verði ekki notað til bifreiða. Má í reglugerðinni setja ákvæði, er takmarki endurgreiðslu við ársnotkun, er nemi að minnsta kosti 250 lítrum hjá hverjum notanda, svo og aðrar takmarkanir, er nauðsynlegar þykja til að tryggja, að heimildin til endurgreiðslu gjaldsins nái réttum tilgangi.

95. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða með reglugerð, að greiða skuli sérstakt umferðargjald af bifreiðum, sem fara um tiltekna vegi eða brýr.

96. gr.

Tekjum samkvæmt lögum þessum skal varið til vega- og gatnagerðar, að frádregnum hálfum hundraðshluta, er varið skal til rannsókna og tilrauna við vega- og gatnagerð undir stjórn vegamálastjóra.

XV. KAFLI

Um sektir fyrir brot gegn lögum þessum.

97. gr.

Brot gegn lögum þessum og þeim reglugerðum og ákvæðum, sem sett verða samkvæmt lögunum, varða sektum allt að 100 þúsund krónum, nema þyngri hegning liggi við að lögum. Bæta skal einnig á kostnað hins seka tjón það, sem hann hefur unnið.

98. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

XVI. KAFLI

Niðurlagsákvæði.

99. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin eftirtalin lög: Vegalög, nr. 23 16. apríl 1970, með síðari breytingum, nr. 98 28. desember 1970 og nr. 99 28. desember 1972,

brúalög, nr. 37 14. apríl 1954, og lög um samþykktir um sýsluvegasjóði, nr 102 19. júní 1933, með áorðnum breytingum nr. 50 17. maí 1947 og nr. 37 23. maí 1959, lög um Austurveg, nr. 32 23. apríl 1946, l. nr. 68 25. maí 1949, um bifreiðaskatt o. fl., með áorðnum breytingum, nr. 65 5. desember 1958 og 17. gr. l. nr. 4 20. febrúar 1960, svo og önnur lagaákvæði, sem fara í bága við lög þessi.

100. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 10. júlí 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Hannibal Valdimarsson.

Stjórnartíðindi A 18, nr. 78—80. Útgáfudagur 31. júlí 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 19 — 1973

10. ágúst 1973. 273 Nr. 81.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 7. ágúst 1973 á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi breyting á reglugerð nr. 76 17. júní 1958 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

56. gr. b. breytist sem hér segir:

Liður **b. 2. Deildarráð:** Í lok 3. síðustu málsgreinar komi ný setning, svo hljóðandi: Deildarráð skal enn fremur fylgjast með þörfum þjóðfélagsins fyrir menntun á fræðasviðum deildarinnar.

Liður **b. 5 Námsnefnd** orðist svo:

Í námsnefnd eiga sæti varaforseti deildarinnar og einn fastur kennari kosinn af deildarráði svo og tveir stúdentar kosnir af félagssamtökum þeirra. Varaforseti er formaður nefndarinnar. Þegar fjallað er um málefni, er nefndin telur, að varði einstaka skor, eiga enn fremur sæti í nefndinni tveir fulltrúar þeirrar skorar, annar úr hópi fastra kennara hennar, kosinn af stjórnarnefnd skorarinnar, en hinn úr hópi stúdenta, kosinn af félagssamtökum þeirra.

Kosning fulltrúa í námsnefnd fer fram í upphafi kennsluárs, og tekur ný námsnefnd þá til starfa.

Námsnefnd er heimilt að kveðja á fundi sína einstaka kennara og fulltrúa stúdenta, ef þurfa þykir, en ekki hafa þeir atkvæðisrétt.

Verkefni námsnefndar er að fylgjast með kennslufyrirkomulagi í deildinni og aðbúnaði til kennslu og náms og gera tillögur til úrbóta, ef hún telur þess vera þörf. Einnig skal hún semja umsagnir um tillögur, er henni berast, sem varða bæði kennara og stúdenta og lúta að námsskipan í deildinni.

Þeir kennarar, sem sæti eiga í námsnefnd, skulu veita stúdentum upplýsingar um námsleiðir og samval námsgreina hver á sínu sviði.

2. gr.

Reglugerðarbreyting þessi öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 10. ágúst 1973.

F. h. r.
Birgir Thorlacius.

Stjórnartíðindi A 19, nr. 81. Útgáfudagur 15. ágúst 1973.

A 36

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg

Nr. 82. 274 14. september 1973.

FORSETABRÉF

um að Alþingi skuli koma saman til fundar, miðvikudaginn 10. október 1973.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Ég hef ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi skuli koma saman til fundar miðvikudaginn 10. október 1973.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá Alþingi sett að lokinni guðsþjónustu í Dómkirkjunni, sem hefst kl. 13.30.

Gjört í Reykjavík, 14. september 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Nr. 83. 18. september 1973.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að fyrir dyrum standi að taka erlent lán til þeirra framkvæmda, sem ráðgerðar hafa verið í samræmi við framkvæmda- og fjáröflunaráætlun ríkisstjórnarinnar árið 1973, og vegna kaupa á skuttogurum. Heimildir til slíkrar lántöku eru í ýmsum lögum en vegna lánsútboðs er talið nauðsynlegt að sameina þær heimildir í eina löggjöf og samræma fyrirhuguðu lánsútboði. Markaður til þessarar lántöku hafi verið óstöðugur undanfarið, en sé nú talinn með hagstæðara móti og ekki hættandi á að draga lántökuna. Því beri brýna nauðsyn til að afla þegar í stað fullnægjandi lagaheimilda til lántökunnar.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög skv. 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka erlent lán, að fjárhæð allt að 1 400 m.kr. eða jafnvirði þess í erlendri mynt.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

2. gr.

Af lánsfjárhæðinni skulu 800 m.kr. endurlánaðar Framkvæmdasjóði Íslands í samræmi við framkvæmdaáætlun en að öðru leyti skal henni ráðstafað skv. gildandi lagaheimildum.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört á Tjörn í Svarfaðardal, 18. september 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Stjórnartíðindi A 20, nr. 82—83. Útgáfudagur 19. september 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 21 — 1973

Nr. 84. 276 30. október 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 46/1973, um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Frestir þeir, sem um ræðir í 14. og 16. gr. laga nr. 46/1973, um kjarasamninga opinberra starfsmanna, breytast þannig, að ágreiningur milli aðila gangi til Kjaradóms 15. desember 1973 og Kjaradómur hafi lokið dómsorði á ágreiningsefnið eigi síðar en 15. febrúar 1974.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. október 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

Nr. 85. 24. september 1973.

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, dr. Kristján Eldjárn, fór í dag til Svíþjóðar til þess að vera viðstaddur útför Gústafs VI. Adolfs konungs Svíþjóðar.

Í fjarveru hans fara forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Í forsætisráðuneytinu, 26. september 1973.

Ólafur Jóhannesson.

Guðmundur Benediktsson.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, dr. Kristján Eldjárn, kom í dag úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Í forsætisráðuneytinu, 24. september 1973.

Ólafur Jóhannesson.

Guðmundur Benediktsson.

Stjórnartíðindi A 21, nr. 84—86. Útgáfudagur 31. október 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 22 — 1973

Nr. 87. 278 2. nóvember 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 73 25. nóvember 1952, um tilkynningar aðsetursskipta.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 5. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Maður, sem dvalist hefur hér á landi án þess að vera tilkynningarskyldur samkvæmt ákvæðum þessara laga, skal tilkynna aðsetur sitt innan 7 daga, ef hann dvelst áfram í landinu eftir brottfall þeirra atvika, sem gerðu hann undanþeginn tilkynningarskyldu.

2. gr.

Fyrri málsgrein 17. gr. laganna orðist svo:

Brot gegn ákvæðum þessara laga varða sektum 500—10 000 kr. Sektarfé vegna brota, sem Hagstofa Íslands kærir, rennur í ríkissjóð, en sektarfé vegna brota, sem sveitarstjórn kærir, rennur í viðkomandi sveitarsjóð.

3. gr.

Aftan við 18. gr. laganna komi bráðabirgðaákvæði, svo hljóðandi:

Þeir, sem samkvæmt gögnum þjóðskrár áttu lögheimili í Vestmannaeyjum hinn 22. janúar 1973, skulu skráðir með lögheimili þar 1. desember 1973, nema þeir lýsi sig heimilisfasta annars staðar, með tilkynningu á sérstöku eyðublaði, útgefnu af Hagstofunni, eða á annan ótvíræðan hátt að hennar dómi. Slík tilkynning skal berast þjóðskránni eigi síðar en 28. nóvember 1973.

Fyrirmæli fyrri málsgreinar breyta engu um gildi ákvæða í 10.—13. gr. þjóðskrárlaga, nr. 54/1962.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. nóvember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

Stjórnartíðindi A 22, nr. 87. Útgáfudagur 2. nóvember 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 23 — 1973

LÖG

um breyting á lögum nr. 84/1970, um Háskóla Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. gr., 1. mgr., orðist svo:

Rektor er kjörinn til þriggja ára í senn, og eru prófessorar einir kjörgengir. Atkvæðisrétt eiga prófessorar og aðrir þeir, sem fastráðnir eru til fulls kennslustarfs. Þá eiga atkvæðisrétt fulltrúar stúdenta í háskólaráði og tveir fulltrúar stúdenta á fundum háskóladeilda og námsbrautar í almennum þjóðfélagsfræðum, svo og formaður og varaformaður Stúdentaráðs Háskóla Íslands.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 7. nóvember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús T. Ólafsson.

Stjórnartíðindi A 23, nr. 88. Útgáfudagur 8. nóvember 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 24 — 1973

Nr. 89. 280 15. nóvember 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, nr. 50/1971, nr. 101/1972 og nr. 74/1973.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við lögin bætist svo hljóðandi:

Ákvæði til bráðabirgða.

Meðan í gildi er samkomulag um lausn á fiskveiðideilu milli Íslands og Bretlands, frá 13. nóvember 1973, skulu brot gegn ákvæðum samkomulagsins af hálfu þeirra bresku veiðiskipa, sem tilgreind eru á skrá, sem er fylgiskjal með samkomulaginu, og heimilaðar eru botnvörpuveiðar á umsömdum svæðum í fiskveiðilandhelginni milli 50 og 12 mílna frá grunnlínu, varða þeim viðurlögum, að veiðiskip, sem brotlegt hefur orðið við ákvæði samkomulagsins, skal fellt niður af fyrrnefndri skrá, og missir þar með rétt til að stunda veiðar samkvæmt ákvæðum samkomulagsins.

Dómsmálaráðuneytið tekur ákvörðun um þá framkvæmd samningsins, er það hefur fengið gögn í hendur frá Landhelgisgæslunni.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 15. nóvember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Stjórnartíðindi A 24, nr. 89. Útgáfudagur 15. nóvember 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 25 — 1973

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breyting á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76/1958, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 14. nóvember 1973 á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi breyting á reglugerð nr. 76 17. júní 1958 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

52. gr., næstsíðasta málsgrein, breytist þannig, að í stað orðanna: „undanþegnir öllum forprófum“ komi: „undanþegnir þeim forprófum, sem talin eru í þessari grein“.

2. gr.

Í 54. gr., 3. málsgrein, falli niður lokasetningin: „Aðalritgerð skal skilað eigi síðar en mánuði fyrir upphaf lokaáfangaprófs“.

3. gr.

Reglugerðarbreyting þessi öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 26. nóvember 1973.

Magnús T. Ólafsson.

Birgir Thorlacius.

Stjórnartíðindi A 25, nr. 90. Útgáfudagur 29. nóvember 1973.

A 37

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 26 — 1973

Nr. 91. 282 10. desember 1973.

LÖG

um lántökuheimild vegna framkvæmda- og fjáröflunaráætlunar 1973 og um sérstaka lántökuheimild vegna hafnarframkvæmda.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka erlent lán, að fjárhæð allt að 1 400 m.kr. eða jafnvirði þess í erlendri mynt.

2. gr.

Af lánsfjárhæðinni skulu 800 m.kr. endurlánaðar Framkvæmdasjóði Íslands í samræmi við framkvæmdaáætlun, en að öðru leyti skal henni ráðstafað skv. gildandi lagaheimildum.

3. gr.

Ríkisstjórninni er einnig heimilt að taka 7 milljón dollara lán hjá Alþjóðabankanum til hafnarframkvæmda í Grindavík, Þorlákshöfn og Höfn í Hornafirði eftir nánari ákvörðun ríkisstjórnarinnar.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 10. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Stjórnartíðindi A 26, nr. 91. Útgáfudagur 10. desember 1973.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 27 — 1973

10. desember 1973. 283 Nr. 92.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, ásamt viðbótarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, sem undirritaður var í Osló hinn 12. apríl 1973, ásamt viðbótarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar, sem undirrituð var í Osló hinn 15. maí 1973, en samningurinn og viðbótarbókunin eru prentuð sem fylgiskjöl með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, og viðbótarbókun, sem um er rætt í 1. gr., hafa verið fullgilt, skulu ákvæði þeirra hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík 10. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Einar Ágústsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR UM SKRIFSTOFUR RÁÐHERRANEFNDAR NORÐURLANDA OG RÉTTARSTÖÐU ÞEIRRA.

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem eru sammála um að efla norrænt samstarf,

sem hafa í því augnamiði ákveðið að koma á fót skrifstofu fyrir norræn samstarfsmál með aðsetri í Osló og hafa áður stofnsett skrifstofu fyrir norrænt menningarmálasamstarf í Kaupmannahöfn í þeim tilgangi að aðstoða Ráðherranefnd Norðurlanda,

sem æskja þess að ákveða réttarstöðu þessara skrifstofa ásamt skyldum málefnum,

hafa orðið sammála um eftirfarandi:

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

Gildissvið samningsins

1. gr.

Samningurinn gildir fyrir áðurnefndar skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda.

Réttarstaða skrifstofanna.

2. gr.

Skrifstofurnar eru sjálfstæðir réttaraðilar með sömu lögaðild og aðrir lögaðilar í viðkomandi landi. Einkum geta þær eignast og látið af hendi fasteignir og lausafjármuni og verið málsaðilar fyrir dómstólum. Framkvæmdastjórinn eða sá eða þeir, sem hann tilnefnir, skal koma fram fyrir hönd skrifstofunnar í Osló, og fyrir hönd skrifstofu fyrir norrænt menningarmálasamstarf í Kaupmannahöfn forstjórinn eða sá eða þeir, sem hann tilnefnir.

Friðhelgi og sérréttindi.

3. gr.

Fasteignir skrifstofanna og aðrar eignir eru undanþegnar hvers kyns aðför stjórnvalda og dómstóla, nema með beinu leyfi Ráðherranefndarinnar hverju sinni.

4. gr.

Húsnæði skrifstofanna, skjalageymslur og öll skjöl í þeirra eigu eða vörslu skulu vera friðhelg, hvar sem þau eru.

Varðandi birtingu slíkra skjala gilda þær reglur, sem Ráðherranefndin setur.

5. gr.

Bréfaskriftir skrifstofanna og aðrar opinberar tilkynningar má ekki ritskoða og um meðferð þeirra skulu þau jafnsett pósti sendiráða.

6. gr.

Skrifstofurnar, tekjur þeirra og eignir, sem notaðar eru við starfsemina, skulu vera undanþegnar allri beinni skattheimtu.

Skrifstofurnar skulu einnig vera undanþegnar öllum tollgjöldum og öðrum slíkum gjöldum af hlutum, sem eru fluttir inn eða út vegna starfseminnar.

Ákvæðin í áðurnefndum liðum eiga ekki við um skatta eða gjöld, sem aðeins varða greiðslu fyrir veitta þjónustu.

Að öðru leyti gilda fyrir skrifstofurnar sömu skatta- og gjaldareglur og fyrir sendiráð í viðkomandi landi.

7. gr.

Ekki er hægt að krefjast skatta af launum og öðrum hlunnindum, sem skrifstofurnar greiða föstu starfsliði sínu.

Skrifstofunum ber skylda til að senda stjórnvöldum samningslandanna skrá yfir það starfslið, sem heyrir undir þennan lið.

Ráðherranefndin setur reglur um skyldur fastráðins starfsliðs til þess að greiða gjald til skrifstofanna í staðinn fyrir skatt.

Ráðherranefndin ákveður gjaldið.

Stjórnvöldum samningslandanna er heimilt að hafa hliðsjón af launum og öðrum hlunnindum fastráðins starfsliðs við útreikning á skatti, sem samkvæmt landslögum eða gildandi tvísköttunarsamningum er lagður á tekjur frá öðrum aðilum en skrifstofunum.

8. gr.

Starfsfólk skrifstofanna og fjölskyldur þess skulu í starfslandinu vera undanþegin tollum og gjöldum af eignum, þar á meðal ökutækjum, sem ætlaðar eru til persónulegra nota og það hefur með sér vegna starfsins í skrifstofunum.

9. gr.

Aðeins er hægt að framselja eignir, sem fluttar eru inn samkvæmt 6. eða 8. grein, með þeim skilyrðum, sem viðurkennd eru af stjórnvöldum þess lands, sem tollfríðindin hefur veitt.

Réttarstaða starfsfólksins.

10. gr.

Ráðherranefndin ákveður starfsreglur og launastiga fyrir skrifstofurnar.

11. gr.

Hver samningsaðili skuldbindur sig til að veita fastráðnum ríkisstarfsmanni sínum leyfi frá störfum fjögur ár til að starfa í skrifstofunum og að reikna starfstímann þar eins og starf innt af hendi í heimalandinu.

12. gr.

Hvert starfsland skuldbindur sig til að láta starfsfólk skrifstofanna njóta góðs af lífeyrissjóði ríkisins í starfslandinu samkvæmt sömu skilyrðum og gilda fyrir samsvarandi stöður í ríkisþjónustu í starfslandinu, svo fremi sem annað er ekki ákveðið með samningi við einstaka starfsmenn.

Samningur, sem er eða kann að verða gerður milli Norðurlanda um samræmingu réttinda, sem ríkisstarfsmenn hafa aflað sér í lífeyrissjóði ríkjanna, skal einnig gilda fyrir starfsfólk skrifstofanna, sem hefur lífeyrissjóðsréttindi í þeim Norðurlandanna, sem hafa gerst aðilar að samningnum.

Um réttindi starfsfólksins til tryggingagreiðslna fer samkvæmt samningnum frá 15. september 1955, ásamt síðari breytingum, milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um félagslegt öryggi.

13. gr.

Um réttindi starfsfólksins gildir að öðru leyti það, sem í ráðningarsamningi segir eða Ráðherranefndin ákveður.

14. gr.

Til að fjalla um deilur um túlkun eða notkun ráðningarsamnings skal stofna sáttanefnd fimm manna, þar sem hvert land tilnefnir einn. Ráðherranefndin ákveður þóknun nefndarmanna. Sáttanefndin ákveður sjálf starfsreglur sínar.

Lokaákvæði.

15. gr.

Þennan samning skal fullgilda og skulu fullgildingarskjölin svo skjótt sem við verður komið afhent norska utanríkisráðuneytinu til varðveislu.

Samningur þessi skal varðveittur í norska utanríkisráðuneytinu, sem sendir hverjum samningsaðila staðfest afrit.

Samningurinn tekur gildi á þeirri stundu, sem Ráðherranefndin ákveður.

16. gr.

Æski einhver samningsaðila að segja samningnum upp, skal skrifleg tilkynning um það send ríkisstjórn Noregs, er tafarlaust skal skýra hinum samningsaðilunum frá því, svo og hvenær tilkynningin hafi borist.

Uppsögnin gildir einvörðungu fyrir viðkomandi land og tekur gildi frá og með fyrsta degi þess mánaðar, þegar liðnir eru sex mánuðir frá því að ríkisstjórn Noregs tók við tilkynningu um uppsögn.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar landanna, sem til þess hafa umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Osló hinn 12. apríl 1973, í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og skulu þeir textar allir jafngildir.

Fyrir Ríkisstjórn Danmerkur:
Jörgen Trier Jacobsen.

Fyrir Ríkisstjórn Finnlands:
Olavi Munkki.

Fyrir Ríkisstjórn Íslands:
Agnar Kl. Jónsson.

Fyrir Ríkisstjórn Noregs:
Hallvard Eika.

Fyrir Ríkisstjórn Svíþjóðar:
Richard Hichens-Bergström.

VIÐBÓTARBÓKUN UM SKRIFSTOFU STJÓRNARNEFNDAR NORÐURLANDARÁÐS OG RÉTTARSTÖÐU HENNAR.

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem hafa sannreynt, að stjórnarnefnd Norðurlandaráðs hefur í samræmi við 49. grein samstarfssamningsins frá 1962 milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar sett á stofn skrifstofu með aðsetri í Stokkhólmi,

sem æskja þess að ákveða réttarstöðu þessarar skrifstofu ásamt skyldum málefnum,

sem gert hafa með sér samning hinn 12. apríl 1973 um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra,

hafa orðið sammála um eftirfarandi:

1. gr.

Ákvæði samningsins frá 12. apríl 1973, 1. til 14. grein, um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, taka einnig til skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs í Stokkhólmi, með hliðsjón af 2. og 3. grein í þessari bókun.

2. gr.

Ritari stjórnarnefndarinnar eða sá eða þeir, sem hann tilnefnir, skal koma fram fyrir hönd skrifstofu stjórnarnefndarinnar.

3. gr.

Ákvörðunarréttur sá, sem samkvæmt 4., 7., 10. og 13. grein er í höndum Ráðherranefndar Norðurlanda, fellur undir stjórnarnefnd Norðurlandaráðs í málum, sem varða skrifstofu stjórnarnefndarinnar.

4. gr.

Þessa viðbótarbókun skal fullgilda, og skulu fullgildingarskjölin svo skjótt sem við verður komið afhent norska utanríkisráðuneytinu til varðveislu.

Bókun þessi skal varðveitt í norska utanríkisráðuneytinu, og skal það senda ríkisstjórnum aðildarlandanna staðfest afrit.

Bókun þessi tekur gildi á þeirri stundu, sem Ráðherranefndin í samráði við stjórnarnefnd Norðurlandaráðs ákveður, þó ekki fyrr en samningurinn um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra tekur gildi.

5. gr.

Þessari viðbótarbókun er hægt að segja upp í samræmi við 16. grein samningsins um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra. Ef samningnum er sagt upp, fellur viðbótarbókunin sjálfkrafa úr gildi um leið og hann.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar landanna, sem til þess hafa umboð, undirritað þessa bókun.

Gjört í Osló hinn 15. maí 1973 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og skulu þeir textar allir jafngildir.

Fyrir Ríkisstjórn Danmerkur:
Jörgen Trier Jacobsen.

Fyrir Ríkisstjórn Finnlands:
Olavi Munkki.

Fyrir Ríkisstjórn Íslands:
Agnar Kl. Jónsson.

Fyrir Ríkisstjórn Noregs:
Hallvard Eika.

Fyrir Ríkisstjórn Svíþjóðar:
Richard Hichens-Bergström.

28. nóvember 1973. Nr. 93.

LÖG

um breyting á lögum nr. 46 frá 10. júní 1960, um Verslunarbanka Íslands h.f.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 5. gr. laganna bætast eftirfarandi málsgreinar, er verði 2. og 3. mgr.:

Nú er ákveðið í samþykktum félagsins, að stjórnin skuli skipuð fleiri en 3 aðalmönnum, og er þá einnig heimilt að ákveða, að stjórnarmenn skuli kosnir til lengri tíma en árs í senn og á víxl, þannig að 2 aðalmenn hið fæsta ásamt jafnmörgum varamönnum verði í kjöri á aðalfundi hverjum.

Heimilt er og að ákveða, að formaður stjórnarinnar skuli kosinn sérstakri kosningu á aðalfundi, til eins árs eða fleiri í senn.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík 28. nóvember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um innheimtu ýmissa gjalda með viðauka.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1974 með viðauka eftirtalin gjöld til ríkissjóðs:

a. Með allt að 140% viðauka stimpilgjald af öðru en afsölum fyrir fasteignum og skipum, leigusamningum um jarðir og lóðir og af kaupmálum.
b. Með allt að 140% viðauka leyfisbréfagjöld, önnur en þau, er um ræðir í aukatekjulögum nr. 104/1965.

2. gr.

Álagið skal reikna þannig, að hver gjaldeining hækki um þann hundraðshluta, sem um ræðir í 1. gr., en broti úr eyri, sem myndast við viðbót þessa, skal sleppt.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík 21. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 95. 20. desember 1973.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi samkomulag milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða með auglýsingu í Stjórnartíðindum, að samkomulag það, sem undirritað var í Stokkhólmi 20. nóvember 1973, milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar og prentað er sem fylgiskjal með lögum þessum og fjallar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð og staðfest var með lögum nr. 29 8. september 1931, skuli öðlast gildi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík 20. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Fylgiskjal.

Samkomulag milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um breytingu á Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931 um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð.

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar hafa orðið ásáttar um, að 1., 9., 10. og 22. gr. í Norðurlandasamningnum frá 6. febrúar 1931, um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði, um hjúskap, ættleiðingu og lögráð skuli hljóða þannig:

1. gr.

Nú óskar ríkisborgari einhvers samningsríkjanna könnunar á hjónavígsluskilyrðum eða lýsingar hjá stjórnvaldi einhvers hinna ríkjanna, og skal þá kanna rétt hans til að ganga í hjúskap eftir lögum þess ríkis, enda eigi annað hjónaefna þar heimili, en ella eftir lögum þess ríkis, þar sem hann á ríkisfang. Ætíð skal þó beita lögum þess ríkis, sem hjónaefnið á ríkisfang í, ef það óskar þess. Nú skal kanna rétt til að ganga í hjúskap eftir lögum þess ríkis, þar sem hjónaefni á ríkisfang, og getur hlutaðeigandi stjórnvald þá krafist þess, að rétturinn sé sannaður með vottorði, sem gefið var út af stjórnvöldum þess ríkis, sem það á ríkisfang í.

Nú er svo fyrir mælt í lögum samningsríkis, sem hjónaefni á heimilisfesti í, að foreldrar þess eða lögráðamaður samþykki ráðahaginn, og skal þá eftir því farið, þótt slíks samþykkis sé ekki krafist í lögum þess ríkis, þar sem könnun hjónavígsluskilyrða fer fram.

Um könnunina og lýsinguna gilda að öðru leyti lög þess ríkis, sem hlutaðeigandi stjórnvald heyrir til.

9. gr.

Í sérhverju ríkinu ber að fara eftir þar gildandi lögum um ákvarðanir þær, sem nefndar eru í 7. og 8. gr. Eignaskipti og skaðabætur ákvarðast þó ávallt eftir þeim lögum, sem samkvæmt 3. gr. gilda um fjármál hjónanna.

Skilnaður að borði og sæng, sem fengist hefur í einu ríkjanna, veitir í hinum ríkjunum sama rétt til lögskilnaðar sem skilnaður að borði og sæng, er þar hefur fengist.

Nú er ekki til að dreifa reglum um skilnað að borði og sæng í lögum samningsríkis, en í vissum tilvikum byggt á, að umhugsunarfrestur sé undanfari lögskilnaðar, og geta þá hjón, sem veittur hefur verið skilnaður að borði og sæng í einhverju hinna samningsríkjanna, fengið lögskilnað í þessu ríki án slíks undanfarandi umhugsunarfrests, enda hafi þau, frá því að skilnaður að borði og sæng var veittur, lifað aðskilin svo lengi, að svarar til slíks umhugsunarfrests, og hafi ekki tekið upp sambúð að nýju.

10. gr.

Þegar fjármál hjóna, sem fengið hafa skilnað að borði og sæng, ákvarðast eftir lögum samningsríkis, sem ekki byggir á reglum um skilnað að borði og sæng, skulu fjárverðmæti, sem öðru áskotnast eftir skilnaðinn, verða séreign þess, en ábyrgð á skuldum miðast við aðstæður eins og þær voru við skilnað að borði og sæng. Að öðru leyti skal farið að lögum þessa ríkis, að því er til búskipta tekur við lögskilnað.

Andist annað hjóna, eftir að skilnaður að borði og sæng er veittur, og spurning vaknar um rétt hins eftirlifandi til arfs eftir hið látna samkvæmt reglum um lögerfðir eða samkvæmt erfðaskrá, og beita skal lögum samningsríkis, sem ekki byggir á reglum um skilnað að borði og sæng, skal skilnaður að borði og sæng lagður að jöfnu við lögskilnað, ef hinn fyrrnefndi varir enn.

22. gr.

Úrskurðir umboðsstjórnar og aðfararhæfir dómsúrskurðir, er gengið hafa í einhverju ríkjanna samkvæmt 5., 7., 8., 11., 13., 14., 15., 19. og 21. gr., skulu gilda í hinum ríkjunum án sérstakrar staðfestingar og án rannsóknar á því, hvort úrskurðurinn sé réttur eða forsendur hans, þær er taka til heimilisfesti eða ríkisfesti í einhverju samningsríkjanna. Þetta á einnig við um aðfararhæfa dómsúrskurði, sem gengið hafa í einhverju ríkjanna og kveða á um ógildi eða ógildingu hjúskapar milli ríkisborgara í samningsríki.

Samningsríkin geta gengið að þessu samkomulagi með því:

a) að undirrita það án fyrirvara um fullgildingu, eða
b) að undirrita það með fyrirvara um fullgildingu ásamt eftirfarandi fullgildingu.

Fullgildingarskjölin skulu sett til vörslu í sænska utanríkisráðuneytinu.

Samkomulagið gengur í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að samningsríkin hafa öll gengið að samkomulaginu.

Til þess að samningnum verði beitt um Færeyjar og Grænland, getur danska dómsmálaráðuneytið, að höfðu samráði við dómsmálaráðuneyti hinna samningsríkjanna, ákveðið þau frávik, sem sérstakar færeyskar eða grænlenskar aðstæður kunna að krefjast.

Til staðfestingar þessu hafa undirritaðir, sem hafa fullgilt umboð, undirritað samning þennan.

Gert í Stokkhólmi hinn 20. nóvember 1973 í einu eintaki á íslensku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og að því er sænskuna varðar í tveimur textum, öðrum fyrir Finnland og hinum fyrir Svíþjóð.

Stjórnartíðindi A 27, nr. 92—95. Útgáfudagur 27. desember 1973.

20. desember 1973. 291 Nr. 96.

LÖG

um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ný grein, 233. gr. a, orðist svo:

Hver sem með háði, rógi, smánun, ógnun eða á annan hátt ræðst opinberlega á hóp manna vegna þjóðernis þeirra, litarháttar, kynþáttar eða trúarbragða sæti sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að 2 árum.

2. gr.

Lög þessi taka þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannessson.

27. desember 1973. Nr. 97.

LÖG

um löndun á loðnu til bræðslu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síldar- og fiskimjölsverksmiðjum, er taka við loðnu af fiskiskipum til bræðslu, skal skylt að taka við aflanum í þeirri röð, sem fiskiskip koma í löndunarhöfn, sbr. þó 2. gr.

2. gr.

Skipulagning og tilhögun á löndun á loðnu til bræðslu skal vera í höndum þriggja manna og jafnmargra til vara, eins samkvæmt tilnefningu samtaka fiskseljenda,

eins samkvæmt tilnefningu Félags íslenskra fiskmjölsframleiðenda og eins án tilnefningar, sem jafnframt er formaður nefndarinnar. Skulu þeir skipaðir af ráðherra til þriggja ára í senn. Verði ekki samkomulag meðal samtaka fiskseljenda um tilnefningu í nefndina, skipar ráðherra þann mann án tilnefningar. Nefnd þessi skal afla upplýsinga um móttökugetu síldar- og fiskimjölsverksmiðja og ákveða, hvenær löndun skuli hefjast eða hætta hjá einstökum verksmiðjum.

Nefndin skal veita fiskiskipum upplýsingar um móttökugetu einstakra verksmiðja um fjarskiptastöð. Skipstjóri hvers skips skal tilkynna nefndinni við brottför af veiðisvæði um aflamagn, veiðisvæði og löndunarhöfn. Vanræki skipstjóri að gefa framangreindar upplýsingar, getur viðkomandi skip glatað þeirri löndunarröð, sem það annars hefði haft, auk þess sem nefndin getur beitt viðurlögum samkvæmt 5. gr. Ef ekki er hægt að ákveða löndunarhöfn við brottför af veiðisvæði, skal nefndinni tilkynnt um löndunarhöfnina, um leið og hún hefur verið ákveðin, en samt sem áður skal nefndinni ávallt tilkynnt um aflamagn og veiðisvæði viðkomandi skips, um leið og haldið er af veiðisvæði. Fiskiskipi er óheimilt að leita löndunar hjá verksmiðju, þar sem nefndin hefur stöðvað löndun.

3. gr.

Loðnunefnd skal fara með stjórn loðnuflutningasjóðs, sem stofnaður var á loðnuvertíð 1973. Verðlagsráð sjávarútvegsins ákveður, hve mikið skal greiða í loðnuflutningasjóð, að fengnum tillögum Loðnunefndar.

Ákvörðun um greiðslu til loðnuflutningasjóðs skal tekin um leið og verðlagning loðnu fer fram, hverju sinni.

Loðnunefnd annast innheimtu loðnuflutningasjóðsgjalds og reikningshald sjóðsins.

Greiða skal úr loðnuflutningasjóði styrki til flutninga á loðnu samkvæmt reglum, er Loðnunefnd setur. Nefndin annast greiðslu flutningastyrkja.

Reynist inneign vera fyrir hendi í loðnuflutningasjóði, að lokinni loðnuvertíð hverju sinni, skal hún geymd á sérstökum reikningi til næsta árs.

4. gr.

Sjávarútvegsráðuneytið getur sett nánari reglur um framkvæmd þessara laga að fengnum tillögum Loðnunefndar og áliti samtaka sjómanna, útvegsmanna og Félags íslenskra fiskmjölsframleiðenda.

Kostnaður af framkvæmd laganna greiðist af fiskkaupendum og fiskseljendum eftir reglum, er ráðuneytið setur. Heimilt skal að ákveða, að greidd skuli ákveðin fjárhæð af hverri hráefnissmálest frá seljendum og jafnhá fjárhæð frá kaupendum til að standa undir kostnaði við framkvæmd laganna. Kaupendur skulu standa skil á greiðslum þessum, og hefur nefndin á hendi innheimtu og reikningshald með gjaldi þessu. Verði í árslok afgangur af gjaldi, sem innheimtist með þessum hætti, skal hann geymast til næsta árs.

5. gr.

Gerist stjórnendur verksmiðja brotlegir við 1. eða 2. gr. þessara laga eða reglur settar samkvæmt þeim, skal nefndinni heimilt að stöðva löndun í einstakar verksmiðjur fyrirvaralaust í allt að þrjá sólarhringa, þó að móttökuskilyrði séu fyrir hendi. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að stöðva löndun í viðkomandi verksmiðjur í allt að sjö sólarhringa.

Gerist skipstjóri brotlegur við 1. og 2. gr. þessara laga eða reglur settar samkvæmt þeim, skal nefndinni heimilt að setja löndunarbann á viðkomandi skip í allt að þrjá sólarhringa og jafnframt að svipta skipið áunnum flutningastyrk fyrir viðkomandi veiðiferð. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að setja löndunarbann

á viðkomandi skip í allt að sjö sólarhringa og jafnframt að svipta skipið áunnum flutningastyrk fyrir viðkomandi veiðiferð.

Ef nauðsyn krefur, getur Loðnunefnd látið lögreglu framfylgja ákvörðunum nefndarinnar samkvæmt 1. og 2. mgr. þessarar greinar.

Hver sá, er sekur gerist um brot á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim, skal sæta sektum, og renna sektir í ríkissjóð.

Um mál út af brotum á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim skal fara að hætti opinberra mála.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974.

Gjört í Reykjavík, 27. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

19. desember 1973. Nr. 98.

FORSETABRÉF

um frestun á fundum Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég, að tilskildu samþykki Alþingis, veiti forsætisráðherra umboð til þess að fresta um sinn fundum Alþingis 94. löggjafarþings, frá 21. desember 1973 eða síðar, ef henta þykir, enda verði þingið kvatt til fundar á ný eigi síðar en 21. janúar 1974.

Gjört í Reykjavík, 19. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

21. desember 1973. Nr. 99.

LÖG

um breyting á lögum um Verðlagsráð sjávarútvegsins, nr. 97/1961, sbr. lög nr. 60/1964 og lög nr. 5/1967.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

B-liður 1. gr. orðist þannig:

B. Af hálfu fiskkaupenda:
3 fulltrúar tilnefndir af Sölumiðstöð hraðfrystihúsanna.
1 fulltrúi tilnefndur af Sölusambandi ísl. fiskframleiðenda.
1 fulltrúi tilnefndur af fiskvinnslustöðvum á vegum S. Í. S.
1 fulltrúi tilnefndur af Samlagi skreiðarframleiðenda.
3 fulltrúar tilnefndir af Félagi síldarsaltenda á Norður- og Austurlandi.

1 fulltrúi tilnefndur af stjórn Síldarverksmiðja ríkisins.
2 fulltrúar tilnefndir af Síldarverksmiðjusamtökum Austur- og Norðurlands.
3 fulltrúar tilefndir af Félagi síldarsaltenda á Suðvesturlandi.
3 fulltrúar tilnefndir af Félagi síldar- og fiskimjölsverksmiðja á Suður- og Vesturlandi.

2. gr.

Fyrri málsgr. 3. gr. orðist þannig:

Fiskideild.

Þegar ákveða skal verð á sjávarafla, öðrum en þeim, sem tilgreindur er í 4. og 5. gr., skal Verðlagsráð skipað 6 fulltrúum fisksöluaðila samkv. 1. gr. og 6 fulltrúum fiskkaupenda þannig: 3 frá Sölumiðstöð hraðfrystihúsanna, 1 frá Sölusambandi íslenskra fiskframleiðenda, 1 frá fiskvinnslustöðvum á vegum S.Í.S. og 1 frá Samlagi skreiðarframleiðenda.

3. gr.

4. gr. orðist þannig:

Síldarsöltunardeild.

Þegar ákveða skal verð á síld til söltunar, skal Verðlagsráð skipað 6 fulltrúum fisksöluaðila samkv. 1. gr. og 6 fulltrúum fiskkaupenda þannig: 3 frá Félagi síldarsaltenda á Norður- og Austurlandi og 3 frá Félagi síldarsaltenda á Suðvesturlandi.

4. gr.

Við bætist ný grein, sem verður 5. gr., svo hljóðandi:

Bræðsludeild.

Þegar ákveða skal verð á síld og loðnu til bræðslu, svo og öðrum fiski, sem veiddur er eingöngu eða að verulegu leyti til bræðslu, skal Verðlagsráð skipað 6 fulltrúum fisksöluaðila samkv. 1. gr. og 6 fulltrúum fiskkaupenda þannig: 3 frá Félagi síldar- og fiskimjölsverksmiðja á Suður- og Vesturlandi, 2 frá Síldarverksmiðjusamtökum Austur- og Norðurlands og 1 frá Síldarverksmiðjum ríkisins.

Ákveða má með reglugerð að skipta verðlagningu samkv. 4. og 5. gr. í verðlagssvæði.

5. gr.

2. málsgrein 7. gr., sem verður 8. gr., orðist þannig:

Skal Verðlagsráð leitast við að ná samkomulagi um lágmarksverð fisktegunda. Verðlagsráð ákveður sjálft verðlagstímabil.

6. gr.

Fella skal breytingar þessar inn í lögin og gefa þau þannig út í heild.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „til 1. júlí 1973" í 11. gr. laganna (sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972) komi: til ársloka 1973.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

21. desember 1973. Nr. 101.

LÖG

um breyting á lögum nr. 14 15. mars 1965, um launaskatt.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Leggja skal á launagreiðendur almennan launaskatt, að fjárhæð 1% af greiddum vinnulaunum og hvers konar atvinnutekjum öðrum en tekjum sjómanna á íslenskum fiskiskipum, þar með töldum tekjum hlutaráðinna landmanna, sem aflað er í tengslum við úthald skipanna til fiskveiða, og tekjum af landbúnaði, svo sem ákveðið er í lögum þessum.

Skattur þessi rennur til Byggingarsjóðs ríkisins sem stofnfjárframlag.

2. gr.

10. gr. laganna orðist svo:

Byggingarsjóður ríkisins greiðir 1% af innheimtum launaskatti, samkvæmt lögum þessum, til ríkissjóðs vegna kostnaðar af framkvæmd laganna.

3. gr.

Ákvæði til bráðabirgða:

Frá 1. janúar 1974 og til loka þess árs skal fjárhæð almenns launaskatts samkvæmt 1. gr. nema 2½% og 1½% renna í ríkissjóð.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.

Nr. 102. 27. desember 1973.

LÖG

um veiðar með botnvörpu, flotvörpu og dragnót í fiskveiðilandhelginni.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í fiskveiðilandhelgi Íslands, eins og hún er ákveðin í reglugerð nr. 189 14. júlí **1972, skulu erlendum skipum bannaðar allar veiðar samkvæmt ákvæðum laga nr. 33 19. júní 1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi.**

Íslenskum skipum eru bannaðar veiðar með botnvörpu, flotvörpu og dragnót **í fiskveiðilandhelginni, nema þar sem sérstakar heimildir eru veittar til slíkra veiða í lögum þessum.**

2. gr.

Íslenskum skipum er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu innan fiskveiðilandhelginnar á þeim veiðisvæðum og veiðitímum, sem nú verða greind, enda undanþiggi ráðherra ekki tiltekin svæði slíkum veiðum með reglugerð. Þegar rætt er um grunnlínupunkta, er miðað við grunnlínupunkta samkvæmt reglugerð nr. 189/1972, sé annars ekki getið.

Þar sem í lögum þessum er rætt um skip 350 rúmlestir og minni, eru undanskildir skuttogarar með aflvél 1000 bremsuhestöfl eða stærri.

A. Norðurland.

A. 1. Frá línu réttvísandi norður frá Horni (grunnlínupunktur 1), að línu réttvísandi norðaustur af Langanesi (grunnlínupunktur 6), er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið, sbr. þó 3. gr. reglugerðar nr. 189/1972, utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972. nema á Húnaflóa utan við grunnlínu, sem dregin er frá Horni (grunnlínupunktur 1), að Selskeri (66°07,5′ n.br. 21°31,2′ v.lg.), og þaðan í Ásbúðarrif (grunnlínupunktur 2).

A. 2. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða allt árið, sbr. þó 3. gr. rgl. nr. 189/1972, með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er 9 sjómílur utan við grunnlínur, sem nefndar eru í A. 1., og takmarkast svæði þetta að vestan og austan svo sem í A. 1. greinir.

A. 3. Heimilt er að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er í 9 sjómílna fjarlægð frá fjörumarki Grímseyjar.

A. 4. Heimilt er að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er í 3ja sjómílna fjarlægð frá fjörumarki Kolbeinseyjar.

B. Austurland.

B. 1. Frá línu réttvísandi norðaustur af Langanesi (grunnlínupunktur 6), að línu réttvísandi austur af Hvalsnesi (64°24,1′ n.br. 14°32,5′ v.lg.), er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972. Einnig er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er í 4ra sjómílna fjarlægð frá fjörumarki Hvalbaks.

B. 2. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða allt árið með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er úr punkti 4 sjómílur réttvísandi norðaustur frá Langanesi (grunnlínupunktur 6) í punkt 12 sjómílur réttvísandi aust-norðaustur frá Bjarnarey (65°47,1′ n.br. 14°18,2′ v.lg.).

B. 3. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða allt árið með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er í 3ja sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins milli lína, sem dregnar eru réttvísandi aust-norðaustur af Bjarnarey og réttvísandi aust-norðaustur af Ósfles (65°37,8′ n.br. 13°55,3′ v.lg.).

C. Suðausturland.

C. 1. Frá línu réttvísandi austur af Hvalsnesi (64°24,1′ n.br. 14°32,5′ v.lg.), að línu réttvísandi suður af Lundadrang (grunnlínupunktur 21), er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972.

C. 2. Á svæði milli lína, sem dregnar eru réttvísandi austur af Hvalsnesi (64°24,1′ n.br. 14°32,5′ v.lg.) og réttvísandi suður af Ingólfshöfða (grunnlínupunktur 15), er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu á tímabilinu frá 1. maí til 1. mars utan línu, sem dregin er 9 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972.

C. 3. Skipum, 105 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu á tímabilinu 1. maí til 1. mars utan línu, sem dregin er í 3ja sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins frá línu, sem dregin er réttvísandi austur af Hvalsnesi (64°24,1′ n.br. 14°32,5′ v.lg.) og að 18°00′ v.lg. Togveiðar verði þó ekki heimilar á svæði milli línu, sem dregin er réttvísandi suður af Hvalsnesi (64°24,1′ n.br. 14°32,5′ v.lg.), og að línu, sem hugsast dregin réttvísandi vestan af 15°45′, innan 6 sjómílna frá landi, á tímabilinu frá 1. maí til 1. október.

C. 4. Á svæði frá 18°00′ v.lg. að línu réttvísandi suður af Lundadrang (grunnlínupunktur 21), er skipum, 105 brúttó rúmlestir og minni, heimilt að veiða allt árið með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er í 3ja sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins.

C. 5. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er í 4ra sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins, á þeim svæðum og tímum, sem C. 3. og C. 4. greinir.

C. 6. Á svæði, sem afmarkast af línu, sem hugsast dregin réttvísandi austur af Hvalsnesi, að línu, sem hugsast dregin réttvísandi suður af Hvalsnesi, er öllum skipum heimilt að veiða allt að 6 sjómílum frá fjöruborði á tímabilinu frá 1. maí til 31. desember.

C. 7. Frá 17° v.l. að línu, sem hugsast dregin réttvísandi suður af Lundadrang, er öllum skipum heimilt að veiða allt að 6 sjómílum frá grunnlínu á tímabilinu frá 1. ágúst til 31. desember.

D. Suðurland.

D. 1. Frá línu réttvísandi suður af Lundadrang (grunnlínupunktur 21), að línu réttvísandi suður úr Reykjanesaukavita, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið, sbr. þó 3. gr. reglugerðar nr. 189/1972, utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972.

D. 2. Á svæði, sem takmarkast að austan af 21° v.lg. og að vestan af línu, sem hugsast dregin réttvísandi suður af Reykjanesaukavita, er öllum skipum heimilt að veiða á tímabilinu frá 1. janúar til 15. maí með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er 4 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972, sbr. þó 3. gr. reglugerðar nr. 189/1972.

D. 3. Skipum, 105 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er í 3ja sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins á svæði, sem takmarkast að austan af línu réttvísandi suður af Lundadrang (grunnlínupunktur 21), og að vestan af línu réttvísandi suður frá Reykjanesaukavita (63°48,0′ n.br. og 22°41,9′ v.lg.).

D. 4. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið, sbr. þó 3. gr. rgl. nr. 189/1972, utan línu, sem dregin er 4 sjómílur utan við grunnlínu milli Lundadrangs (grunnlínupunktur 21), Geirfuglaskers (grunnlínupunktur 22), Einidrangs (63°27,4′ n.br. 20°37,0′ v.lg.), Selvogs (63°49,1′ n.br. 21°39,2′ v.lg), Hópsness (63°49,3′ n.br. 22°24,4′ v.lg.) og Eldeyjardrangs (grunnlínupunktur 23). Að austan og vestan takmarkast svæði þetta svo sem í D. 1. greinir.

D. 5. Öll veiði er bönnuð allt árið á svæði, þar sem vatnsleiðsla og rafstrengur liggur milli Vestmannaeyja og meginlands. Svæði þetta takmarkast að austan af línu, sem dregin er þannig, að Bjarnarey að vestan beri í Elliðaey að austan, og að vestan takmarkast það af línu, sem dregin er þannig, að austurkant Ystakletts og Faxaskersvita beri saman. Ennfremur er öll veiði bönnuð á svæði, þar sem sæsímastrengir liggja frá Vestmannaeyjum til útlanda, á 200 metra belti beggja megin við strengina.

D. 6. Skipum, 105 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu á tímabilinu frá 1. janúar til 15. september upp að suðurströnd meginlandsins á svæði, sem takmarkast að austan af lengdarbaug 21°57′ v.l. og að vestan af lengdarbaug 22°32′ v.l.

D. 7. Á svæði, sem takmarkast að austan af línu, sem hugsast dregin réttvísandi suður af Lundadrang, og að vestan af 21° v.lg., er öllum skipum heimilt að veiða allt að 6 sjómílum frá grunnlínu á tímabilinu frá 1. ágúst til 31. desember.

E. Reykjanes- og Faxaflóasvæði.

E. 1. Frá línu réttvísandi suður úr Reykjanesaukavita að línu réttvísandi suðvestur frá Gáluvíkurtanga (64°44,9′ n.br. 23°55,1′ v.lg.) er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkv. reglugerð nr. 189/1972.

E. 2. Á svæði, sem afmarkast að sunnan af línu réttvísandi 240° frá Hafnarbergi (63°52,8′ n.br. 22°44,0′ v.lg.) og að norðan af línu réttvísandi suðvestur frá Gáluvíkurtanga, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er 6 sjómílur utan við grunnlínu samkv. reglugerð nr. 189/1972.

E. 3. Skipum, 105 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er í 3ja sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins frá línu réttvísandi suður úr Reykjanesaukavita að línu réttvísandi 240° frá Hafnarbergi (63°52,8′ n.br. 22°44,0, v.lg.).

E. 4. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er í 6 sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins frá línu réttvísandi suður úr Reykjanesaukavita að línu réttvísandi 240° frá Hafnarbergi (63°52,8′ n.br. 22°44,0′ v.lg.).

Einnig er skipum þessum heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er úr punkti 4 sjómílur 240° réttvísandi frá Hafnarbergi (63°52,8′ n.br. 22°44,0′ v.lg.) í punkt 4 sjómílur réttvísandi vestur af Garðskagavita (64°04,9′ n.br. 22°41,5′ v.lg.) og þaðan í punkt 4 sjómílur réttvísandi suðvestur af Gáluvíkurtanga (64°44,9′ n.br. 23°55,1′ v.lg.).

F. Breiðafjörður.

F. 1. Frá línu réttvísandi suðvestur frá Gáluvíkurtanga (64°44,9′ n.br. 23°55,1′ v.lg.) að línu réttvísandi vestur frá Bjargtöngum (grunnlínupunktur 26), er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972.

F. 2. Á svæði, sem takmarkast að sunnan af línu réttvísandi suðvestur frá Gáluvíkurtanga (sjá F. 1.) og að norðan af 65°05′ n.br., er auk þess heimilt að veiða allt árið með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er 6 sjómílur utan við grunnlínu, skv. reglugerð nr. 189/1972.

F. 3. Skipum, 350 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða allt árið með botnvörpu og flotvörpu utan línu, sem dregin er í 4ra sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins milli lína, sem dregnar eru réttvísandi suðvestur frá Gáluvíkurtanga (63°44,9′ n.br. 23°55,1′ v.lg.) og réttvísandi vestur frá Öndverðarnesvita, og utan línu, sem dregin er úr punkti 4 sjómílur réttvísandi vestur af Öndverðarnesvita í punkt 4 sjómílur réttvísandi vestur af Bjargtöngum (grunnlínupunktur 26).

F. 4. Skipum, 105 brúttó rúmlestir og minni, er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu á tímabilinu frá 1. júní til 31. desember utan línu, sem dregin er í 4ra sjómílna fjarlægð frá fjörumarki meginlandsins frá línu réttvísandi vestur frá Öndverðarnesvita að 24°00′ v.lg. Að norðan afmarkast svæði þetta af 65°16′ n.br. Að austan takmarkast svæðið af 24°00′ v.lg.

G. Vestfirðir.

G. 1. Frá línu réttvísandi vestur frá Bjargtöngum (grunnlínupunktur 26) að línu réttvísandi norður frá Horni (grunnlínupunktur 1), er heimilt að veiða með botnvörpu og flotvörpu allt árið utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu samkvæmt reglugerð nr. 189/1972.

3. gr.

Ráðherra er heimilt að veita frekari togveiðiheimildir en greindar eru í lögum þessum í takmarkaðan tíma og á tilgreindum veiðisvæðum, ef hafís lokar venjulegum **fiskimiðum innan fiskveiðilandhelginnar, enda komi til meðmæli Hafrannsóknastofnunarinnar.**

4. gr.

Ráðherra er heimilt að skipta veiðisvæðum milli veiðarfæra utan línu, sem dregin er 12 sjómílur utan við grunnlínu skv. rgl. nr. 189/1972.

Ennfremur er ráðherra heimilt að takmarka togveiðiheimildir þær, sem veittar eru í lögum þessum, á tilteknum svæðum, með auglýsingum um sérstök veiðisvæði fyrir línu eða net, sem gilda skulu í takmarkaðan tíma.

Þar sem línuveiðar eru stundaðar í ríkum mæli, er sjávarútvegsráðherra skylt að ákveða friðun fyrir botnvörpu á tilteknum svæðum og um tiltekinn tíma, ef fram koma tilmæli um slíkt frá heildarsamtökum sjómanna og útvegsmanna á viðkomandi stöðum. Setja skal með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd slíkrar takmörkunar á botnvörpuveiðum.

5. gr.

Nú á sér stað á tilteknu veiðisvæði seiða- og smáfiskadráp í þeim mæli, að varhugavert eða hættulegt getur talist, og skal þá sjávarútvegsráðuneytið, að fenginni umsögn Hafrannsóknastofnunarinnar, gera nauðsynlegar ráðstafanir til að sporna við því. Er ráðuneytinu heimilt með tilkynningu að loka afmörkuðum veiðisvæðum um lengri eða skemmri tíma fyrir öllum togveiðum, svo og öðrum veiðum, ef nauðsynlegt þykir. Jafnan skal umsögn Hafrannsóknastofnunarinnar liggja fyrir, áður en slíkar tímabundnar veiðitakmarkanir eru úr gildi numdar.

6. gr.

Þrátt fyrir ákvæði laga þessara getur sjávarútvegsráðuneytið auglýst ný friðunarsvæði og breytingar á eldri friðunarsvæðum, þar sem veiðar með botnvörpu og flotvörpu eru bannaðar á tilteknum svæðum í íslenskri fiskveiðilandhelgi, enda hafi áður verið leitað álits Hafrannsóknastofnunarinnar um slíkar ákvarðanir.

7. gr.

Sjávarútvegsráðuneytið skal beita sér fyrir auknu eftirliti með veiðum fiskiskipa innan fiskveiðilandhelginnar, þar sem megináhersla er lögð á að fylgjast með veiðarfærabúnaði skipanna, stærð þess fisks, sem veiddur er, svo og öðru því, er viðkemur vernd fiskistofnanna. Ráðuneytinu er heimilt, í samráði við Hafrannsóknastofnunina, að ákveða hámarkshlutfall smáfisks af afla veiðiskipa, sem landa má úr hverri veiðiferð.

8. gr.

Nú er botnvörpuskip í fiskveiðilandhelgi, þar sem því er óheimil veiði, og skulu þá veiðarfæri öll vera í búlka innanborðs, þannig að toghlerar séu í festingum og botnvörpur bundnar upp.

9. gr.

Ráðherra skal með reglugerð setja reglur um hvaðeina, sem snertir framkvæmd laga þessara, svo sem um gerð, útbúnað og frágang botnvörpu, flotvörpu eða dragnótar, um lágmarks möskvastærðir þessara veiðarfæra og lágmarksstærðir þeirra fisktegunda, sem landa má, og um búnað veiðarfæra á þilfari skuttogara, sem eru í fiskveiðilandhelgi, þar sem þeim er óheimil veiði. Skulu reglugerðarákvæði um þessi atriði aldrei ganga skemmra en alþjóðasamþykktir um sama efni, sem Ísland hefur eða mun staðfesta fyrir sitt leyti.

10. gr.

Ráðherra er heimilt, að fenginni umsögn Hafrannsóknastofnunarinnar, að veita eftirgreindar veiðiheimildir í fiskveiðilandhelginni, auk þess, sem annars staðar er getið í lögum þessum:

1. Til dragnótaveiða. Ráðherra getur ákveðið, að dragnótaveiði sé heimil á tilteknu svæði eða svæðum á tímabilinu 15. júní til 31. okt. eða skemmri tíma. Sé veitt leyfi til dragnótaveiða fyrir Norðurlandi á tilteknu svæði eða svæðum,

skal leyfisveiting þá miðuð við tímabilið 15. júlí til 30. nóvember. Leyfi til dragnótaveiða samkvæmt slíkri ákvörðun má veita íslenskum fiskiskipum, sem eru 45 rúmlestir brúttó eða minni. Ráðherra setur þau skilyrði fyrir leyfisveitingunni, sem honum þykja nauðsynleg. Hafrannsóknastofnunin skal stöðugt fylgjast með dragnótaveiðum þeim, sem leyfðar verða samkvæmt grein þessari, og gera tillögur um tilhögun veiðanna og það, hversu nálægt landi þær megi stunda á hverjum stað fyrir sig.

Heimild þessi til veitingar dragnótaveiðileyfa skal ekki notuð til 1. júlí 1976 að því er varðar veiðar á Faxaflóa innan línu, sem dregin er úr punkti 4 sjómílur réttvísandi vestur af Garðskagavita í punkt 4 sjómílur réttvísandi suðvestur af Gáluvíkurtanga.

2. **Til rækjuveiða.** Ráðherra getur veitt undanþágu til þess að stunda rækjuveiðar á tilteknum svæðum. Skal binda leyfin þeim skilyrðum, sem nauðsynleg þykja. Einnig er heimilt að miða leyfisveitingar við ákveðnar stærðir báta.

3. **Til humarveiða.** Leyfi til humarveiða á tilteknum svæðum getur ráðherra bundið þeim skilyrðum, sem honum þykja nauðsynleg, og skal meðal annars vera heimilt að gera upp á milli báta með tilliti til stærðar eða annarra atriða.

4. **Til síldveiða.** Leyfi til síldveiða með botnvörpu og flotvörpu skulu bundin því skilyrði, að hlutaðeigandi veiðiskip sé gert út til síldveiða. Auk þess getur ráðherra bundið leyfið öðrum þeim skilyrðum, sem hann telur nauðsynleg, þar á meðal, að allur afli annar en síld sé upptækur til Landhelgissjóðs Íslands, ef hann fer fram úr ákveðnum hluta af heildarafla.

5. **Til loðnuveiða.** Leyfi til loðnuveiða með botnvörpu og flotvörpu getur ráðherra bundið þeim skilyrðum, er hann telur nauðsynleg. Skal það varða sviptingu veiðileyfa, ef bolfiskur er veiddur í þetta veiðarfæri umfram ákveðið hlutfall af heildarafla, og ennfremur er heimilt að gera annan afla en loðnu upptækan til Landhelgissjóðs Íslands.

6. **Til spærlings- og kolmunnaveiða.** Leyfi til spærlings- og kolmunnaveiða með botnvörpu og flotvörpu getur ráðherra bundið þeim skilyrðum, sem hann telur nauðsynleg.

7. **Til veiðitilrauna.** Ráðherra er heimilt að veita leyfi til veiðitilrauna með botnvörpu eða flotvörpu á fisktegundum, sem ekki hafa verið hagnýttar, enda fari slíkar veiðitilraunir fram undir eftirliti Hafrannsóknastofnunarinnar.

8. **Til rannsókna.** Ráðherra er heimilt að veita rannsóknaskipum og vísindamönnum leyfi til að nota botnvörpu, flotvörpu eða dragnót í rannsóknaskyni í fiskveiðilandhelginni.

Togveiðiheimildir samkvæmt töluliðum nr. 1—8 skulu jafnan vera tímabundnar, og auk umsagnar Hafrannsóknastofnunarinnar skal ráðherra leita umsagnar Fiskifélags Íslands eða annarra aðila, þegar honum þykir ástæða til.

11. gr.

Brot gegn 1.—7. grein laga þessara varða sektum svo sem hér segir:

1. **Ef um er að ræða skip allt að 106 brúttó rúmlestir að stærð, skulu sektir nema 2 000.00—6 000.00 gullkr.**
2. **Ef um er að ræða skip frá 106—350 brúttó rúmlestir að stærð, skulu sektir nema 4 000.00—20 000.00 gullkr.**

3. Ef um er að ræða skip frá 351 brúttó rúmlest og stærri, skulu sektir nema 15 000.00—60 000.00 gullkr.

Allar sektir samkvæmt grein þessari eru miðaðar við gullkrónur, sbr. lög nr. 4 11. apríl 1924.

Brot gegn 1.—6. grein laga þessara skulu og varða upptöku á öllum veiðarfærum í skipinu, þar með töldum dragstrengjum, svo og á öllum afla innanborðs. Nú næst ekki í skipstjóra, og er þá einnig heimilt að gera upptækt skipið sjálft eða andvirði þess að hluta. Upptöku má einnig beita, þótt ekki hafi verið höfðað refsimál út af broti og þótt refsimáli verði ekki komið fram. Máli til upptöku má þá beina gegn eigendum skipsins, umboðsmönnum þeirra eða umráðamönnum þess.

Leggja má löghald á skipið og selja það að undangenginni aðför til lúkningar sektum samkvæmt þessari grein og kostnaði.

Við upptöku og aðför fellur niður veðréttur eða aðrar kvaðir, sem hvíla kunna á upptækum verðmætum.

12. gr.

Brot gegn 8. gr., reglum settum samkvæmt 9. gr. eða ákvæðum veiðileyfa, sem út eru gefin samkvæmt 10. gr., varða sektum, 1000—15 000 gullkrónum, sbr. lög nr. 4 11. apríl 1924. Ef um ítrekað brot er að ræða, skv. þessari málsgrein, skal um upptöku afla og veiðarfæra fara svo sem greinir í 11. gr.

Nú er ljóst af öllum atvikum, að skipið hefur hvorki verið að veiðum innan fiskveiðimarka né undirbúningur gerður í því skyni, og má þá ljúka málinu með áminningu, þegar um fyrsta brot er að ræða, en ef um ítrekað brot er að ræða, með sektum, 1000—15 000 gullkrónum, samkvæmt lögum nr. 4 11. apríl 1924.

13. gr.

Hvers sá maður, er leiðbeinir skipi við ólöglegar botnvörpu- eða flotvörpuveiðar í íslenskri fiskveiðilandhelgi, eða liðsinnir því við slíkar veiðar, eða hjálpar hinum brotlegu til að komast undan hegningu fyrir þær, skal sæta sektum, 1000—15 000 gullkrónum, sbr. lög nr. 4 11. apríl 1924. Sömu hegningu skal hver sá sæta, sem er í botnvörpuskipi eða á bát við skipshliðina, þegar það er að ólöglegum veiðum í landhelgi, nema hann geti gert þá grein fyrir dvöl sinni þar, að líklegt þyki, að hann eigi enga hlutdeild í hinum ólöglega veiðiskap þess.

Ákvæði þessarar greinar gilda ekki um þá menn, sem eru lögskráðir skipverjar á botnvörpuskipinu.

14. gr.

Skipstjóra, er gerir sig sekan um ítrekað brot á lögum þessum, má, auk sektarhegningar samkvæmt 11. gr., 12. gr. 1. mgr. og 13. gr., láta sæta fangelsi allt að 6 mánuðum. Auk þess má og endranær, þegar miklar sakir eru, láta skipstjóra sæta sömu refsingu fyrir fyrsta brot á greinum þessum.

Einnig er heimilt að svipta skipstjóra skipstjórnarréttindum í tiltekinn tíma fyrir ítrekuð brot á lögum þessum.

15. gr.

Sektarfé eftir lögum þessum, svo og andvirði upptækra verðmæta, rennur í Landhelgissjóð Íslands. Um sölu upptæks afla og veiðarfæra skal jafnan leita samþykkis stjórnarráðsins. Aldrei má þó selja hinum seka upptæk veiðarfæri, og afla því aðeins, að knýjandi nauðsyn sé fyrir hendi.

16. gr.

Um mál þau, sem rísa út af brotum gegn lögum þessum, skal fara að hætti opinberra mála.

17. gr.

Frá gildistöku þessara laga falla úr gildi lög nr. 62 18. maí 1967, um bann gegn veiðum með botnvörpu og flotvörpu, ásamt síðari breytingum, sbr. lög nr. 21/1969, lög nr. 50/1971, lög nr. 89/1971 og lög nr. 101/1972. Þó haldi gildi sínu lög nr. 89 15. nóvember 1973.

Einnig falla þá úr gildi lög nr. 40/1960, um takmarkað leyfi til dragnótaveiða í fiskveiðilandhelgi Íslands undir vísindalegu eftirliti.

18. gr.

Sjávarútvegsráðuneytið skal láta endurskoða lög þessi fyrir 31. desember 1975.

19. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974.

Gjört í Reykjavík, 27. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

28. desember 1973. Nr. 103.

LÖG

um breyting á lögum nr. 20 16. apríl 1962, um breyting á lögum nr. 10 29. mars 1961, um Seðlabanka Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. málsl. 1. gr. laganna orðist svo:

Þá ákveður Seðlabankinn að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar mörk leyfilegs munar stofngengis og kaup- og sölugengis.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974. Jafnframt er úr gildi felld 3. gr. laga nr. 97 20. des. 1972.

Gjört í Reykjavík, 28. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 8/1972, um tekjustofna sveitarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1.—2. ml. a-liðar 29. gr. laganna orðist svo:

Með fimm jöfnum greiðslum, sem falla í gjalddaga 1. febrúar, 1. mars, 1. apríl, 1. maí og 1. júní, má innheimta til greiðslu upp í útsvar yfirstandandi árs hjá hverjum gjaldanda fjárhæð, sem nemi allt að 60% þess útsvars, sem honum bar að greiða næstliðið ár, eða sama hlutfall og á ári hverju er heimilað að innheimta fyrir fram upp í þinggjöld til ríkissjóðs skv. 4. mgr. 46. gr. laga nr. 68/1971, um tekjuskatt og eignarskatt, sbr. 4. mgr. 8. gr. laga nr. 60/1973, um breyting á þeim lögum. Sveitarstjórn setur fyrir 20. janúar ár hvert nánari reglur um þessar greiðslur og auglýsir þær á þann hátt, sem venjulegt er um almennar auglýsingar á hverjum stað.

2. gr.

38. gr. laganna orðist svo:

Aðstöðugjald má eigi hærra vera en hér greinir:

a. Allt að 0.33% af rekstri fiskiskipa og flugvéla.
b. Allt að 0.65% af rekstri verslunarskipa og af fiskiðnaði.
c. Allt að 1% af hvers konar iðnaðarrekstri öðrum.
d. Allt að 1.3% af öðrum atvinnurekstri.

3. gr.

3. tl. bráðabirgðaákvæðis laganna orðist svo:

Fjármálaráðherra er heimilt að ákveða breytingu á hinu nýja fasteignamati til samræmis við verðlag 1. nóvember 1973.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Björn Jónsson.

Stjórnartíðindi A, 28, nr. 96—104. Útgáfudagur 31. desember 1973.

STJÓRNARTÍÐINDI A 29 — 1973

27. desember 1973. 305 Nr. 105.

LÖG

um húsbyggingar á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Félagsmálaráðuneytið skal setja reglugerð um nauðsynleg frávik frá ákvæðum laga, reglugerða og samþykkta, er snerta byggingarmálefni, sbr. 2. gr., enda taki sú reglugerð einungis til verksmiðjuframleiddra timburhúsa, er reist verða á vegum Viðlagasjóðs eða Vestmannaeyjakaupstaðar, sbr. lög nr. 4/1973 og reglugerð nr. 62/1973.

2. gr.

Þau ákvæði, sem um ræðir í 1. gr., eru:

1) Lög nr. 19/1905, um byggingarsamþykktir, sbr. lög nr. 84/1943.
2) Lög nr. 61/1944, um byggingarmálefni Reykjavíkur. Opið bréf um að stofna byggingarnefnd á verzlunarstaðnum Akureyri, dags. 6. jan. 1857, og lög nr. 55/1905, um breyting á því. Opið bréf um að stofna byggingarnefnd í kaupstaðnum Ísafirði, dags. 26. jan. 1966, og lög nr. 23/1905, um breyting á því. Lög um að stofna byggingarnefnd í Seyðisfjarðarkaupstað, nr. 14/1897.
3) Lög nr. 108/1945, um byggingarsamþykktir fyrir sveitir og þorp, sem ekki eru löggiltir verslunarstaðir, sbr. og lög nr. 26/1948.
4) Skipulagslög, nr. 19/1964.
5) Lög nr. 55/1969, um brunavarnir og brunamál.
6) Orkulög, nr. 58/1967.
7) Lög nr. 18/1927, um iðju og iðnað, sbr. og lög nr. 105/1936.

Nú telur félagsmálaráðuneytið, að brýna nauðsyn beri til að veita frávik frá öðrum lögum, þannig að tilgangi þessara laga verði náð, og skal slíkt þá heimilt, en leita skal umsagnar hlutaðeigandi ráðuneytis, áður en slíkt verður gert.

Ákvæði þessarar greinar taka og til reglugerða og samþykkta, er settar eru samkvæmt nefndum lögum.

3. gr.

Ákvæði reglugerðar um frávik frá ákvæðum í töluliðum 1—4 í 2. gr. eru háð meðmælum Skipulagsstjórnar ríkisins. Frávik frá ákvæðum 5. töluliðs eru háð meðmælum stjórnar Brunamálastofnunar ríkisins, en frávik frá ákvæðum 6. töluliðs meðmælum Rafmagnseftirlits ríkisins.

4. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, en um meðferð mála samkvæmt þeim fer samkvæmt lögum um meðferð opinberra mála.

A 40

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 27. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Björn Jónsson.

Nr. 106. 27. desember 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 73 frá 22. maí 1965, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa, sbr. lög nr. 32 frá 7. apríl 1971, um breyting á þeim lögum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „allt að 200 milljónum króna" í 1. mgr. 1. gr. laganna komi: allt að 300 milljónum króna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.

Nr. 107. 27. desember 1973.

LÖG

um þörungavinnslu við Breiðafjörð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórnin skal beita sér fyrir stofnun hlutafélags, er reisi og reki verksmiðju að Reykhólum við Breiðafjörð til vinnslu á þörungum eða efnum úr þörungum.

2. gr.

Til samvinnu um stofnun eða starfrækslu hlutafélags samkvæmt 1. gr. skal ríkisstjórninni heimilt að kveðja hvers konar aðila, sem áhuga hafa á málinu, innlenda og erlenda. Þó skal ekki minna en 51% af hlutafé félagsins jafnan vera í eign ríkisins og stjórn þess skipuð fulltrúum ríkisins að meiri hluta.

Iðnaðarráðherra fer með mál, er snerta eignaraðild ríkisins í hlutafélaginu.

3. gr.

Vegna stofnunar hlutafélagsins er ríkisstjórninni heimilt:

3.1 Að leggja fram allt að 60 milljónum kr. af fé ríkissjóðs sem hlutafé í nefndu hlutafélagi. Einnig er henni heimilt að taka lán í þessu skyni.

3.2 Að veita ríkisábyrgð fyrir lánum eða taka lán, er hlutafélaginu verði veitt til byggingar verksmiðjunnar, að fjárhæð samtals 140 milljónir kr., eða jafnvirði þeirra í erlendri mynt.

3.3 Að leigja félaginu jarðnæði úr landi Reykhóla í Reykhólahreppi, A.-Barðastrandarsýslu, eftir því sem þarfir verksmiðjunnar krefjast.

3.4 Að nýta jarðhitasvæðið á Reykhólum í þágu hitaveitu, er ríkisstjórnin lætur reisa og reka og m. a. skal gegna því hlutverki að selja þörungavinnslunni jarðhita til rekstrar síns. Jarðvarmaveitur ríkisins skulu sjá um stofnun og rekstur hitaveitunnar.

3.5 Að láta leggja veg að hinu fyrirhugaða verksmiðjusvæði í Karlsey undan Reykhólum.

3.6 Að láta leggja raflínu að hinu fyrirhugaða verksmiðjusvæði.

3.7 Að styrkja byggingu hafnar við Karlsey skv. 7. gr. og 3. lið 19. gr. hafnalaga, nr. 45/1973, enda verði höfnin í eigu sérstaks hafnarsjóðs, sem viðkomandi sveitarfélög stofna til.

3.8 Að taka lán allt að 200 millj. kr. til framkvæmda skv. liðum 3.4 til 3.7.

3.9 Að veita félaginu þangtökuheimild í landareignum ríkisins við Breiðafjörð gegn hæfilegu gjaldi.

3.10 Að fella niður aðflutningsgjöld og söluskatt í tolli af innfluttu byggingarefni, vélum, flutningatækjum, öflunartækjum, skipum, bátum og varahlutum til verksmiðjunnar.

3.11 Að fella niður aðflutningsgjöld og söluskatt af umbúðum og efni, sem er endurútflutt frá verksmiðjunni.

4. gr.

Kostnaður Undirbúningsfélags þörungavinnslu hf., sem stofnað var á grundvelli laga nr. 107/1972, skal að fullu greiðast samkvæmt 4. gr. þeirra laga, sem hluti af stofnkostnaði þörungavinnslunnar. Hluthafar í Undirbúningsfélagi þörungavinnslu hf. geta skipt á hlutabréfum sínum í því félagi og jafngildi þeirra í hlutabréfum í hinu nýja hlutafélagi.

5. gr.

5.1 Eftirgreind frávik frá lögum nr. 77/1921, um hlutafélög, skulu heimil:

a) Íslenska ríkið og þeir aðilar aðrir, sem gerast hluthafar í fyrirtækinu skv. 2. gr., hvort sem eru einstaklingar, félög eða stofnanir, innlendir eða erlendir, skulu vera fullgildir stofnendur hlutafélagsins án tillits til 2. málsliðar 2. mgr. 4. gr. fyrrnefndra laga.

b) Tala stofnenda skal óháð ákvæðum 1. málsliðar 2. mgr. 4. gr. sömu laga.

c) Tala hluthafa skal óháð 38. gr. laganna.

d) Ákvæði 2. málsliðs 2. mgr. 31. gr. laganna skal ekki takmarka atkvæðisrétt hluthafa í félaginu.

5.2 Hlutabréf í félaginu skulu stíluð á nafn og undanþegin stimpilgjaldi.

6. gr.

6.1 Stjórn félagsins skal skipuð fimm aðalmönnum og fimm til vara, sem kosnir eru á aðalfundi. A. m. k. einn aðalmaður og einn varamaður í stjórn félagsins skal vera búsettur í Austur-Barðastrandarsýslu. Heimilt er, að einn aðalmaður og einn varamaður sé erlendur ríkisborgari og búsettur erlendis.

6.2 Stjórnarmenn þurfa ekki að eiga hlut í félaginu. Stjórnin skiptir með sér verkum.

7. gr.

Hlutafélagið skal gera allar þær varúðarráðstafanir, sem við verður komið til þess að koma í veg fyrir, að dýralíf og hlunnindi við Breiðafjörð bíði tjón af starfsemi fyrirtækisins. Skulu fara fram vistfræðilegar rannsóknir á kostnað fyrirtækisins samhliða vinnslu til að fylgjast með hugsanlegum áhrifum af starfseminni í nánu samráði við Náttúruverndarráð, svo lengi sem talið er nauðsynlegt.

Iðnaðarráðherra getur sett reglugerð um nánari framkvæmd 1. málsgreinar, og skal sú reglugerð sett að fengnum tillögum Náttúruverndarráðs. Jafnframt skal efla vísindalegt eftirlit og rannsóknir á þörungamiðum og dýralífi á Breiðafirði á vegum opinberra rannsóknastofnana.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

Nr. 108. 31. desember 1973.

LÖG

um breyting á læknalögum, nr. 80 23. júní 1969.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. hljóði svo:

Rétt til þess að stunda lækningar hér á landi og kalla sig lækni hefur sá einn, sem til þess hefur fengið leyfi heilbrigðisráðherra.

2. gr.

2. gr. hljóði svo:

Leyfi samkvæmt 1. gr. skal veita þeim, sem lokið hefur prófi frá læknadeild Háskóla Íslands svo og framhaldsnámi í sjúkrahúsi eftir reglum, sem læknadeild setur og heilbrigðisráðherra staðfestir.

Framhaldsnámi, samkvæmt 1. málsgrein, skal lokið hér á landi eða erlendis við sjúkrahús, sem fullnægir skilyrðum heilbrigðisstjórnar og læknadeildar Háskóla Íslands.

Þeir einir geta hlotið ótakmarkað lækningaleyfi, sem hafa til þess meðmæli læknadeildar Háskóla Íslands og landlæknis. Heimilt er að synja manni um lækningaleyfi, ef önnur málsgrein 68. gr. almennra hegningarlaga á við um hagi hans.

Meðmæli samkvæmt ofanrituðu er óheimilt að veita, ef einhverjum meðmælanda er kunnugt um andlega ágalla hjá umsækjanda, sem gera mundu hann óhæfan til læknisstarfa.

Ráðherra er heimilt að gera það að skilyrði fyrir ótakmörkuðu lækningaleyfi, að umsækjandi hafi gegnt starfi við heilsugæslustöð í allt að sex mánuði að námi loknu.

3. gr.

3. gr. hljóði svo:

Ráðherra getur veitt manni, sem lokið hefur sambærilegu prófi og um getur í 2. gr., lækningaleyfi (takmarkað eða ótakmarkað) og þar með rétt til þess að kalla sig lækni hér á landi, enda uppfylli hann skilorð 2. gr. að öðru leyti.

Læknadeild Háskóla Íslands getur sett það skilyrði fyrir meðmælum sínum, að umsækjandi sanni fyrir henni, að próf hans sé sambærilegt að gæðum við próf frá deildinni.

4. gr.

4. gr. hljóði svo:

Ef nauðsyn krefur, má ráðherra, eftir meðmælum landlæknis, fela læknanemum að gegna tilgreindum læknisstörfum um stundarsakir, og hefur viðkomandi þá lækningaleyfi, meðan hann gegnir þeim störfum.

5. gr.

1. mgr. 7. gr. hljóði svo:

Læknar eru skyldir til að láta hinu opinbera í té vottorð um sjúklinga, er þeir hafa eða hafa haft undir höndum, er slíkra vottorða er almennt krafist, vegna viðskipta sjúklinganna við hið opinbera, og ber þeim að fara nákvæmlega eftir öllum fyrirmælum um gerð vottorðanna. Sama skylda hvílir á sjúkrahúsum og öðrum tilsvarandi stofnunum. Heimilt er að senda landlækni einum vottorðið sem trúnaðarmál, ef ástæða þykir til vegna ákvæða 10. gr.

6. gr.

4. mgr. 10. gr. hljóði svo:

Ákvæði þessi gilda einnig um annað starfsfólk í heilbrigðisþjónustunni, eftir því sem við getur átt.

7. gr.

Síðari málsgrein 12. gr. hljóði svo:

Ákvæði þessi gilda einnig um þá, sem takmarkað lækningaleyfi hafa, svo og um annað starfsfólk í heilbrigðisþjónustunni, og viðkomandi stéttarfélög, eftir því sem við getur átt.

8. gr.

13. gr. falli burtu og númer annarra greina breytist í samræmi við það.

9. gr.

14. gr. verði 13. gr. og hljóði svo:

Allir, sem lækningaleyfi hafa, skulu háðir eftirliti landlæknis. Ber honum að gæta þess, að þeir haldi ákvæði þessara laga og önnur ákvæði í heilbrigðislöggjöf landsins. Hann má heimta af þeim skýrslur viðvíkjandi störfum þeirra og heilbrigðismálum, sem hann telur nauðsynlegar, og að þeir haldi þær bækur, sem eru nauðsynlegar til skýrslugerðarinnar.

Ákvæði þessi skulu einnig gilda um annað starfsfólk í heilbrigðisþjónustunni eftir því, sem við getur átt, svo og um hvers konar heilbrigðisstofnanir.

10. gr.

Upphaf 3. tl. 15. gr. hljóði svo:

„ef einhver, . . . "

11. gr.

1. mgr. 18. gr. hljóði svo:

Brot gegn ákvæðum laga þessara varða sektum allt að kr. 500 þúsund, sviptingu lækningaleyfis eða fangelsi, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 31. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Magnús Kjartansson.

Nr. 109. 27. desember 1973.

LÖG

um breyting á lögum nr. 35 30. maí 1960, um lögheimili.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 3. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Maður, sem hefur húsnæði til sumardvalar eða hliðstæðrar tímabundinnar dvalar í öðru sveitarfélagi en hann dvelst í að jafnaði, getur aldrei talist eiga heimili í fleiri sveitarfélögum en einu samkvæmt ákvæðum fyrri málsgreinar.

2. gr.

Á eftir 14. gr. komi svo hljóðandi ákvæði til bráðabirgða:

Þrátt fyrir ákvæði laga þessara er þeim, er lögheimili áttu í Vestmannaeyjum að kvöldi dags 22. janúar 1973, rétt að telja sig til lögheimilis í Vestmannaeyjum fram til 1. október 1974, þótt þeir dveljist utan Vestmannaeyja, nema þeir tilkynni dvalarstaðinn sem lögheimili með sérstakri tilkynningu.

Athugasemd sveitarstjórnar samkvæmt 11. gr. þjóðskrárlaga, nr. 54/1962, um, að einstaklingur talinn með lögheimili í Vestmannaeyjum sé vantalinn í íbúaskrá hennar 1. desember 1973, skal eigi tekin til meðferðar af þjóðskrá, nema athugasemdinni fylgi vottfest yfirlýsing hlutaðeiganda um, að hann sé samþykkur breytingunni.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Björn Jónsson.

Stjórnartíðindi A 29, nr. 105—109. Útgáfudagur 11. janúar 1974.

31. desember 1973. 311 Nr. 110.

FJÁRLÖG

fyrir árið 1974.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

A-HLUTI

Fjárreiður ríkissjóðs og ríkisstofnana.

1. gr.

Greiðsluyfirlit ríkissjóðs.

		Þús. kr.	Þús. kr.
1	Tekjur:		
	Beinir skattar	8 056 640	
	Óbeinir skattar	21 123 144	29 179 784
0	Gjöld:		
	Samneysla	9 013 015	
	Neyslu- og rekstrartilfærslur	12 925 934	
	÷ Sértekjur	268 445	21 670 504
	Afgangur rekstrarliða		7 509 280
	Fjárfesting	2 648 642	
	Fjármagnstilfærslur	5 082 964	7 731 606
	Gjöld umfram tekjur		222 326
4	Lánahreyfingar inn:		
	Endurgr. eldri spariskírteina	555 000	
	Verðbréfaútgáfa	800 000	
	Sérstök fjáröflun til framkvæmda á sviði orkumála	476 300	
	Erlend lán	320 000	
	Innheimtar afborganir lána	35 913	2 187 213
3	Lánahreyfingar út:		
	Lán til framkvæmda ríkisaðila	1 207 300	
	Endurlán til sveitarfélaga	136 000	
	Afborganir lána	528 433	1 871 733
	Afgangur á lánahreyfingum		315 480
	Greiðsluafgangur		93 154

A 41

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

2. gr.

Árið 1974 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru á rekstrarreikningi í þessari grein, sbr. sundurliðun í 4. gr.

			Þús. kr.	Rekstrar- Þús. kr.
		0 Gjöld:		
1 00	**Æðsta stjórn ríkisins**			213 442
1 01	**Forsætisráðuneytið**			202 255
	101—171	Yfirstjórn	180 043	
	901—902	Annað	22 212	
1 02	**Menntamálaráðuneytið**			5 496 465
	101	Yfirstjórn	117 981	
	201—884	Fræðslumál	4 913 366	
	901—999	Söfn, listir og önnur menningarstarfsemi	465 118	
1 03	**Utanríkisráðuneytið**			323 152
	101—102	Yfirstjórn	59 645	
	201	Löggæsla á Keflavíkurflugvelli	65 674	
	301—399	Sendiráð o. fl.	124 298	
	401	Alþjóðastofnanir	73 535	
1 04	**Landbúnaðarráðuneytið**			1 282 168
	101—172	Yfirstjórn	28 895	
	201—299	Búnaðarmál	1 183 097	
	501—504	Skólar	70 176	
1 05	**Sjávarútvegsráðuneytið**			722 227
	101	Yfirstjórn	13 664	
	201—299	Útvegsmál	681 501	
	901	Annað	27 062	
1 06	**Dóms- og kirkjumálaráðuneytið**			1 628 026
	101—102	Yfirstjórn	20 559	
	201—284	Dómgæsla, lögreglumál o. fl.	1 446 528	
	301—373	Þjóðkirkjan	160 939	
1 07	**Félagsmálaráðuneytið**			1 028 212
	101	Yfirstjórn	12 307	
	271—272	Húsnæðismál	782 433	
	301—999	Önnur félagsmál	233 472	
1 08	**Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið**			10 716 343
	101	Yfirstjórn	17 282	
	271—273	Tryggingamál	9 933 600	
	301—399	Heilbrigðismál	728 822	
	471—501	Annað	36 639	
		Flutt		21 612 290

3. gr.

Árið 1974 er ætlast til, að tekjur ríkissjóðs verði þær, sem tilgreindar eru á rekstrarreikningi skv. þessari grein.

reikningur.

1 Tekjur:

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 1	**Skattar.**		
	Beinir skattar.		
	Persónuskattur		866 800
1 11 0	Iðgjöld lífeyristrygginga:		
1 11 02	Lífeyristryggingagjald atvinnurekenda	566 000	
1 11 1	Slysa- og atvinnuleysistryggingagjöld:		
1 11 11	Slysatryggingaiðgjöld atvinnurekenda, áhættuiðgjald af trillubátum og áhættuiðgjald af búvélum	202 800	
1 11 12	Iðgjald til Atvinnuleysistryggingasjóðs	98 000	
	Eignarskattar		394 560
1 12 0	Eignarskattar, alm.:		
1 12 01	Eignarskattur einstaklinga	189 000	
1 12 02	Byggingasjóðsgjald af eignarskatti einstaklinga	1 890	
1 12 03	Eignarskattur félaga	167 000	
1 12 04	Byggingasjóðsgjald af eignarskatti félaga	1 670	
1 12 1	Erfðafjárskattur:		
1 12 11	Erfðafjárskattur	35 000	
	Tekjuskattar		6 795 280
1 13 0	Tekjuskattar:		
1 13 01	Tekjuskattur einstaklinga	5 806 000	
1 13 02	Byggingasjóðsgjald af tekjuskatti einstaklinga	58 060	
1 13 03	Tekjuskattur félaga	922 000	
1 13 04	Byggingasjóðsgjald af tekjuskatti félaga	9 220	
	Óbeinir skattar.		
	Gjöld af innflutningi		8 514 880
1 15 0	Aðflutningsgjöld:		
1 15 01	Aðflutningsgjöld 7 278 000		
	Þar af til Jöfnunarsjós sveitarfélaga 363 900		
		6 914 100	
1 15 02	Aðflutningsgjöld af sjónvarpstækjum	34 000	
1 15 03	Byggingariðnaðarsjóðsgjald	9 000	
1 15 04	Tollstöðvagjald	36 390	
1 15 05	Byggingasjóðsgjald af innflutningi	36 390	
1 15 1	Innflutningsgjald af bensíni og gúmmígjald:		
1 15 11	Innflutningsgjald af bensíni	954 000	
1 15 12	Gúmmígjald	86 000	
1 15 2	Innflutningsgjald af bifreiðum:		
1 15 21	Innflutningsgjald af bifreiðum	410 000	
	Flutt		16 571 520

Rekstrar-

0 Gjöld:

			Þús. kr.	Þús. kr.
		Flutt		21 612 290
1 09	**Fjármálaráðuneytið**			1 808 422
	101—104	Yfirstjórn	58 482	
	201—282	Toll- og skattheimta	370 626	
	381—384	Lífeyrissjóðir, styrktarfé og eftirlaun	273 298	
	402—999	Annað	1 106 016	
1 10	**Samgönguráðuneytið**			3 735 451
	101	Yfirstjórn	10 038	
	211	Vegamál	2 044 940	
	321—672	Önnur samgöngumál	1 680 473	
1 11	**Iðnaðarráðuneytið**			632 968
	101	Yfirstjórn	11 509	
	201—299	Iðnaðarmál	240 856	
	301—399	Orkumál	380 603	
1 12	**Viðskiptaráðuneytið**			1 535 127
	101	Yfirstjórn	14 247	
	201	Niðurgreiðslur	1 498 000	
	902—999	Annað	22 880	
1 13	**Hagstofa Íslands**			26 599
1 14	**Ríkisendurskoðun**			30 381
1 15	**Fjárlaga- og hagsýslustofnun**			20 872
		Flutt		29 402 110

reikningur.

1 Tekjur:

		Þús. kr.	Þús. kr.
	Flutt		16 571 520
1 15 8	**Hagnaður af sölu varnarliðseigna:**		
1 15 81	Hagnaður af sölu varnarliðseigna	35 000	
	Skattar af framleiðslu		**225 600**
1 16 0	Vörugjöld:		
1 16 01	Vörugjald	173 000	
1 16 04	Álgjald	52 600	
	Skattar af seldum vörum og þjónustu		**10 983 632**
1 17 0	**Söluskattur:**		
1 17 01	Söluskattur 7 285 000		
	Til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga 582 800		
		6 702 200	
1 17 1	**Skemmtanaskattur:**		
1 17 11	Miðagjald til Menningarsjóðs	5 700	
1 17 12	Skemmtanaskattur	31 000	
1 17 2	**Launaskattur:**		
1 17 21	Launaskattur	1 200 000	
1 17 3	**Rekstrarhagnaður Á.T.V.R.:**		
1 17 31	Rekstrarhagnaður Á.T.V.R.	2 958 000	
1 17 32	Gjald af seldum vindlingum	17 400	
1 17 33	Gjald af seldum eldspýtum	1 900	
1 17 5	Gjöld af útfluttum sjávarafurðum:		
1 17 51	Síldargjald	1 700	
1 17 52	Ferskfiskmatsgjald	32 000	
1 17 53	Hluti útflutningsgjalds af sjávarafurðum	19 800	
1 17 54	Síldarmatsgjald	2	
1 17 55	Síldarsölugjald	10	
1 17 9	**Aðrir skattar:**		
1 17 91	Iðnaðargjald	9 000	
1 17 92	Sérleyfisgjald	4 500	
1 17 93	Gjald af eyðublöðum heillaskeyta	420	
	Aðrir óbeinir skattar		**1 151 832**
1 19 0	**Aukatekjur og stimpilgjald:**		
1 19 01	Stimpilgjald	332 000	
1 19 02	Aukatekjur	46 000	
1 19 03	Þinglýsingar	129 000	
	Flutt		28 932 584

Rekstrar-

0 Gjöld:	Þús. kr.	Þús. kr.
Flutt		29 402 110

Gjöld samtals	**29 402 110**

reikningur.

		1 Tekjur:	Þús. kr.	Þús. kr.
		Flutt		28 932 584
1 19 1		**Ýmsir skattar af bifreiðum:**		
1 19 11		Bifreiðaskattur	276 000	
1 19 13		Skrásetningargjald bifreiða	10 000	
1 19 14		Skoðunargjald bifreiða	16 500	
1 19 2		**Ýmsir skattar af skipum:**		
1 19 21		Lestagjald	1 500	
1 19 22		Vitagjald	16 500	
1 19 23		Skipaskoðunargjald	3 800	
1 19 3		Tekjur af sölu erlends gjaldeyris:		
1 19 32		Hluti af umboðsþóknun og gengismun gjaldeyrisbankanna	171 000	
1 19 33		Leyfisgjald	13 000	
1 19 9		**Aðrir óbeinir skattar:**		
1 19 90		Verðjöfnunargjald	70 000	
1 19 91		Áhættugjald vegna ríkisábyrgða	10 000	
1 19 92		Skipulagsgjald	20 000	
1 19 93		Rafmagnseftirlitsgjald	18 395	
1 19 94		Einkaleyfisgjald frá Happdrætti H. Í.	15 500	
1 19 95		Prófgjald bifreiðastjóra	1 400	
1 19 96		Prófgjald iðnnema	500	
1 19 97		Rafstöðvagjald	30	
1 19 98		Sérlyfjagjald	700	
1 19 99		Hvalveiðigjald	7	
1 2		**Arðgreiðslur frá fyrirtækjum og sjóðum í ríkiseign, fluttar úr B-hluta ríkisreiknings**		104 400
1 21 0		**Arðgreiðslur frá B-hluta stofnunum:**		
1 21 01		Afgjöld ríkisjarða	1 900	
1 21 02		Keflavíkurflugvöllur, flugmálastjórn	45 800	
1 21 04		Fríhöfnin, Keflavíkurflugvelli	56 700	
1 3		**Ýmsar tekjur**		142 800
1 31 0		**Vextir og arður af hlutabréfum:**		
1 31 01		Vextir	85 000	
1 31 02		Arður af hlutabréfum	500	
1 39 0		**Ýmsar tekjur:**		
1 39 01		Greiðsla Tryggingastofnunar ríkisins fyrir þjónustu sýslumanna og bæjarfógeta	9 500	
1 39 02		Sameignir ríkisins	10 200	
1 39 03		Yfirverð líknarfrímerkja	500	
1 39 04		Samúðarskeyti Landssímans	4 100	
1 39 06		Sektir og upptækar vörur til ríkissjóðs	28 000	
1 39 07		Ýmsar óvissar tekjur	5 000	
		Tekjur samtals		29 179 784
		Gjöld umfram tekjur		222 326
		Samtals		29 402 110

4. gr.

1 00 Æðsta stjórn ríkisins.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Embætti forseta Íslands:**			
	0 10	Laun	6 478	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 140	
	0 27	Viðhald	1 614	
		Gjöld samtals		12 232
201	**Alþingi:**			
	0 10	Laun	140 145	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	32 600	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	6 000	
		Gjöld samtals		178 745
		Viðfangsefni:		
	02	Þingfararkaup alþingismanna	87 124	
	03	Skrifstofu- og alþingiskostnaður	67 411	
	04	Rekstrarkostnaður fasteigna	5 787	
	05	Útgáfukostnaður Alþingistíðinda	7 300	
	06	Yfirskoðunarmenn ríkisreiknings	723	
	07	Hús Jóns Sigurðssonar	4 000	
	08	Þingmannasamtök NATO	400	
	09	Sérfræðileg aðstoð fyrir þingflokka	6 000	
		Gjöld samtals	178 745	
301	**Ríkisstjórn:**			
	0 10	Laun	10 404	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	554	
		Gjöld samtals		10 958
401	**Hæstiréttur:**			
	0 10	Laun	11 507	
		Gjöld samtals		11 507
		Samtals		213 442

1 01 Forsætisráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Forsætisráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
0 10	Laun		6 494	
0 20	Önnur rekstrargjöld		5 004	
0 27	Viðhald		900	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		4 000	
0 90	**Yfirfærslur:**			
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		45	
	Gjöld samtals			16 443
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		8 972	
02	Viðhald stjórnarráðshúss		450	
03	Fálkaorðan		554	
04	Þjóðhátíð 1974		830	
05	Framlag til Kanadasjóðs		45	
06	Viðhald ráðherrabústaðarins		450	
07	Rekstur ráðherrabústaðar		1 142	
08	Ráðherrabústaður á Þingvöllum		4 000	
	Gjöld samtals		16 443	
102	**Framkvæmdastofnun ríkisins:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega		11 000	
	Gjöld samtals			11 000
171	**Framlag til Byggðasjóðs:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		152 600	
	Gjöld samtals			152 600
901	**Húsameistari ríkisins:**			
0 10	Laun		19 000	
0 20	Önnur rekstrargjöld		2 543	
0 27	Viðhald		300	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		463	
	Gjöld samtals		22 306	
1 00	Tekjur		7 100	
	Mismunur			15 206
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		5 318	
02	Teiknistofa		14 801	
03	Byggingaeftirlit		2 187	
	Gjöld samtals		22 306	

			Þús. kr.	Þús. kr.
902		**Þjóðgarðurinn á Þingvöllum og Þingvallanefnd:**		
0	10	Laun	1 073	
0	20	Önnur rekstrargjöld	540	
0	27	Viðhald	1 005	
0	70	Vextir	3	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 000	
		Gjöld samtals	7 621	
1	00	Tekjur	615	
		Mismunur		7 006
		Samtals		202 255

1 02 Menntamálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Menntamálaráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	67 824	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	21 966	
	0 27	Viðhald	500	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	200	
	0 90	**Yfirfærslur:**		
	0 92	Til sveitarfélaga	17 684	
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	9 807	
		Gjöld samtals		117 981
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	65 579	
	02	Námsstjórar	3 975	
	03	Endurskoðun námsefnis	16 316	
	04	Til kennaranámskeiða	10 816	
	05	Námskeið menntaskólakennara	603	
	07	Námsflokkar	603	
	08	Til framkvæmdar sundskyldu í skólum	17 184	
	09	Til skíðakennslu í skólum	500	
	10	Styrkur til náms í talkennslu fyrir vangefin börn	275	
	11	Til fyrrverandi barnakennara	105	
	12	Til unglingafræðslu	600	
	13	Gjöf Jóns Sigurðssonar	1 000	
	14	Kostnaður við utanför kennara eða sjúkraþjálfara til náms í þjálfun íþrótta fyrir fatlaða	425	
		Gjöld samtals	117 981	
201	**Háskóli Íslands:**			
	0 10	Laun	282 373	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	48 541	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	57 000	
		Gjöld samtals	387 914	
	1 00	Tekjur	3 150	
		Mismunur		384 764
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	19 972	
	02	Guðfræðideild	7 323	
	03	Læknadeild	60 790	
	04	Tannlæknadeild	18 980	
	05	Lyfjafræði lyfsala	4 660	
	06	Lagadeild	12 645	
	07	Viðskiptadeild	13 678	
	08	Heimspekideild	45 748	
	09	Verkfræðideild	82 609	
	10	Bókasafn	12 636	
	11	Íþróttakennsla	3 332	

			Þús. kr.	Þús. kr.
	12	Rekstur fasteigna	27 167	
	13	Sameiginleg útgjöld	17 203	
	14	Þjóðfélagsfræðikennsla	8 171	
	15	Til byggingaframkvæmda og tækjakaupa	53 000	
		Gjöld samtals	387 914	
202	**Tilraunastöð háskólans á Keldum:**			
	0 10	Laun	18 087	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	18 268	
	0 27	Viðhald	2 174	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 000	
		Gjöld samtals	41 529	
	1 00	Tekjur	21 972	
		Mismunur		19 557
203	**Raunvísindastofnun háskólans:**			
	0 10	Laun	33 420	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	9 001	
	0 27	Viðhald	1 819	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 752	
		Gjöld samtals	47 992	
	1 00	Tekjur	6 770	
		Mismunur		41 222
	Viðfangsefni:			
	01	Yfirstjórn	8 842	
	02	Rannsóknastofa í stærðfræði	3 347	
	03	Rannsóknastofa í eðlisfræði	6 751	
	04	Rannsóknastofa í efnafræði	5 947	
	05	Rannsóknastofa í jarðvísindum	14 490	
	06	Reiknistofa	8 615	
		Gjöld samtals	47 992	
205	**Stofnun Árna Magnússonar á Íslandi:**			
	0 10	Laun	10 666	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 473	
	0 27	Viðhald	500	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	4 000	
		Gjöld samtals		16 639
206	**Orðabók háskólans:**			
	0 10	Laun	5 256	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	260	
		Gjöld samtals		5 516
231	**Náttúrufræðistofnun Íslands:**			
	0 10	Laun	8 369	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 398	
	0 27	Viðhald	280	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	482	

			Þús. kr.	Þús. kr.
0 90		Yfirfærslur:		
0 94		Til einstaklinga, heimila og samtaka	115	
		Gjöld samtals		11 644
232		**Rannsóknaráð ríkisins:**		
0 10		Laun	4 266	
0 20		Önnur rekstrargjöld	14 833	
0 27		Viðhald	150	
		Gjöld samtals		19 249
		Viðfangsefni:		
01		Yfirstjórn	6 149	
02		Til frumathugana á nýtingu náttúruauðæfa landsins	1 800	
03		Þátttökugjald í Nordforsk	650	
05		Til starfsáætlunar	650	
06		Landgrunnsrannsóknir	10 000	
		Gjöld samtals	19 249	
276		**Byggingasjóður rannsókna í þágu atvinnuveganna:**		
0 90		Yfirfærslur:		
0 91		Til fyrirtækja í B-hluta	31 034	
		Gjöld samtals		31 034
301		**Menntaskólinn í Reykjavík:**		
0 10		Laun	62 330	
0 20		Önnur rekstrargjöld	5 023	
		Gjöld samtals		67 353
302		**Menntaskólinn á Akureyri:**		
0 10		Laun	35 596	
0 20		Önnur rekstrargjöld	4 561	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	2 000	
		Gjöld samtals		42 157
303		**Menntaskólinn á Laugarvatni:**		
0 10		Laun	14 604	
0 20		Önnur rekstrargjöld	1 750	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	11 000	
0 90		Yfirfærslur:		
0 94		Til einstaklinga, heimila og samtaka	25	
		Gjöld samtals		27 379
304		**Menntaskólinn við Hamrahlíð:**		
0 10		Laun	63 929	
0 20		Önnur rekstrargjöld	8 000	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	3 000	
		Gjöld samtals	74 929	
1 00		Tekjur	730	
		Mismunur		74 199

			Þús. kr.	Þús. kr.
305	**Menntaskólinn við Tjörnina:**			
0 10	Laun		47 814	
0 20	Önnur rekstrargjöld		6 165	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		15 000	
	Gjöld samtals			68 979
306	**Menntaskólinn á Ísafirði:**			
0 10	Laun		13 243	
0 20	Önnur rekstrargjöld		3 986	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		48 000	
	Gjöld samtals			65 229
307	**Menntaskóli á Austurlandi, bygging:**			
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		15 000	
	Gjöld samtals			15 000
308	**Menntaskólinn í Kópavogi:**			
0 10	Laun		8 878	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 500	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		2 000	
	Gjöld samtals			12 378
310	**Menntaskólar almennt:**			
0 10	Laun		9 421	
0 20	Önnur rekstrargjöld		2 200	
0 27	Viðhald		8 220	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		6 000	
	Gjöld samtals			25 841
321	**Kennaraháskóli Íslands:**			
0 10	Laun		55 800	
0 20	Önnur rekstrargjöld		8 229	
0 27	Viðhald		1 127	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		28 600	
	Gjöld samtals			93 756
322	**Æfinga- og tilraunaskóli kennaraháskólans:**			
0 10	Laun		18 763	
0 20	Önnur rekstrargjöld		2 300	
0 27	Viðhald		175	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		7 300	
	Gjöld samtals			28 538
331	**Íþróttakennaraskóli Íslands:**			
0 10	Laun		5 139	
0 20	Önnur rekstrargjöld		985	
0 27	Viðhald		1 000	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		2 500	
	Gjöld samtals		9 624	
1 00	Tekjur		60	
	Mismunur			9 564

			Þús. kr.	Þús. kr.
336	**Húsmæðrakennaraskóli Íslands:**			
0	10	Laun	3 947	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 100	
0	27	Viðhald	300	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	300	
		Gjöld samtals	5 647	
1	00	Tekjur	300	
		Mismunur		5 347
421	**Fræðslumyndasafn:**			
0	10	Laun	2 308	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 259	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	250	
		Gjöld samtals		5 817
422	**Ríkisútgáfa námsbóka:**			
0	10	Laun	9 195	
0	20	Önnur rekstrargjöld	43 426	
0	27	Viðhald	630	
0	70	Vextir	364	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	750	
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	250	
		Gjöld samtals	54 615	
1	00	Tekjur	2 000	
		Mismunur		52 615
3	00	Lánahreyfingar út	3 065	
		Viðfangsefni:		
	02	Skrifstofa	12 577	
	03	Bókaútgáfa	42 038	
		Gjöld samtals	54 615	
431	**Iðnfræðsluráð:**			
0	10	Laun	2 646	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 166	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	150	
		Gjöld samtals		4 062
501	**Tækniskóli Íslands:**			
0	10	Laun	38 388	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 780	
0	27	Viðhald	350	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 000	
		Gjöld samtals		45 518
		Viðfangsefni:		
	02	Tækniskólinn í Reykjavík	42 246	
	03	Undirbúningsdeild á Akureyri	3 272	
		Gjöld samtals	45 518	

			Þús. kr.	Þús. kr.
506	**Vélskóli Íslands:**			
0 10		Laun	30 149	
0 20		Önnur rekstrargjöld	3 670	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	2 300	
		Gjöld samtals		36 119
	Viðfangsefni:			
02		Reykjavík	29 581	
03		Akureyri	4 480	
04		Vestmannaeyjar	2 058	
		Gjöld samtals	36 119	
507	**Stýrimannaskólinn í Reykjavík:**			
0 10		Laun	17 035	
0 20		Önnur rekstrargjöld	1 350	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	2 000	
		Gjöld samtals		20 385
514	**Iðnskólinn í Reykjavík:**			
0 10		Laun	55 598	
0 20		Önnur rekstrargjöld	210	
		Gjöld samtals		55 808
515	**Iðnskólar utan Reykjavíkur:**			
0 10		Laun	29 917	
0 20		Önnur rekstrargjöld	980	
		Gjöld samtals		30 897
516	**Iðnskólar almennt:**			
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður[1])	30 000	
		Gjöld samtals		30 000
517	**Hótel- og veitingaskóli Íslands:**			
0 10		Laun	4 117	
0 20		Önnur rekstrargjöld	2 317	
0 27		Viðhald	250	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	2 030	
		Gjöld samtals	8 714	
1 00		Tekjur	720	
		Mismunur		7 994
518	**Fiskvinnsluskólinn:**			
0 10		Laun	5 315	
0 20		Önnur rekstrargjöld	1 160	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	2 890	
		Gjöld samtals		9 365

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 1.

			Þús. kr.	Þús. kr.
521	**Hjúkrunarskóli Íslands:**			
	0 10	Laun	30 218	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	5 765	
	0 27	Viðhald	700	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 000	
		Gjöld samtals	37 683	
	1 00	Tekjur	3 360	
		Mismunur		34 323
522	**Hjúkrunarskóli við Borgarspítalann:**			
	0 10	Laun	6 804	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 130	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	400	
		Gjöld samtals		8 334
523	**Fósturskóli Íslands:**			
	0 10	Laun	5 460	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 635	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	2 000	
		Gjöld samtals		9 095
541	**Húsmæðraskólinn í Reykjavík:**			
	0 10	Laun	5 069	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	600	
		Gjöld samtals		5 669
542	**Húsmæðraskólinn á Varmalandi:**			
	0 10	Laun	3 495	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	600	
		Gjöld samtals		4 095
543	**Húsmæðraskólinn á Staðarfelli:**			
	0 10	Laun	3 564	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	850	
		Gjöld samtals		4 414
544	**Húsmæðraskólinn á Ísafirði:**			
	0 10	Laun	2 921	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	350	
		Gjöld samtals		3 271
545	**Húsmæðraskólinn á Blönduósi:**			
	0 10	Laun	3 131	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	266	
		Gjöld samtals		3 397
546	**Húsmæðraskólinn á Löngumýri:**			
	0 10	Laun	2 305	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	200	
		Gjöld samtals		2 505

			Þús. kr.	Þús. kr.
547	**Húsmæðraskólinn á Laugalandi:**			
0	10	Laun	3 042	
0	20	Önnur rekstrargjöld	156	
		Gjöld samtals		3 198
548	**Húsmæðraskólinn á Akureyri:**			
0	10	Laun	2 076	
0	20	Önnur rekstrargjöld	316	
		Gjöld samtals		2 392
549	**Húsmæðraskólinn á Laugum:**			
0	10	Laun	2 529	
0	20	Önnur rekstrargjöld	100	
		Gjöld samtals		2 629
551	**Húsmæðraskólinn á Hallormsstað:**			
0	10	Laun	1 803	
0	20	Önnur rekstrargjöld	350	
		Gjöld samtals		2 153
552	**Húsmæðraskólinn á Laugarvatni:**			
0	10	Laun	4 530	
0	20	Önnur rekstrargjöld	586	
		Gjöld samtals		5 116
553	**Húsmæðraskólar almennt:**			
0	27	Viðhald	6 000	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður[1]	5 000	
		Gjöld samtals		11 000
561	**Myndlista- og handíðaskólinn:**			
0	10	Laun	9 636	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 702	
0	27	Viðhald	150	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	750	
		Gjöld samtals	12 238	
1	00	Tekjur	510	
		Mismunur		11 728
571	**Sjómannaskólahúsið:**			
0	10	Laun	5 154	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 965	
0	27	Viðhald	3 000	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	26 600	
		Gjöld samtals		38 719
581	**Verslunarskólar:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	39 686	
		Gjöld samtals		39 686

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 2.

	Viðfangsefni:	Þús. kr.	Þús. kr.
01	Til Verslunarskóla Íslands	33 800	
02	Til Samvinnuskólans	5 200	
03	Til Bréfaskóla SÍS og ASÍ	686	
	Gjöld samtals	39 686	
582	**Stýrimannaskólinn í Vestmannaeyjum:**		
0 10	Laun	1 493	
0 20	Önnur rekstrargjöld	1 565	
	Gjöld samtals		3 058
601	**Héraðsskólinn í Reykholti:**		
0 10	Laun	7 608	
0 20	Önnur rekstrargjöld	1 255	
	Gjöld samtals	8 863	
1 00	Tekjur	340	
	Mismunur		8 523
602	**Héraðsskólinn á Núpi:**		
0 10	Laun	8 271	
0 20	Önnur rekstrargjöld	2 500	
	Gjöld samtals	10 771	
1 00	Tekjur	275	
	Mismunur		10 496
603	**Héraðsskólinn í Reykjanesi:**		
0 10	Laun	6 431	
0 20	Önnur rekstrargjöld	1 391	
	Gjöld samtals	7 822	
1 00	Tekjur	250	
	Mismunur		7 572
604	**Héraðsskólinn á Reykjum:**		
0 10	Laun	8 146	
0 20	Önnur rekstrargjöld	985	
	Gjöld samtals	9 131	
1 00	Tekjur	400	
	Mismunur		8 731
605	**Alþýðuskólinn á Eiðum:**		
0 10	Laun	9 038	
0 20	Önnur rekstrargjöld	2 750	
	Gjöld samtals	11 788	
1 00	Tekjur	800	
	Mismunur		10 988
606	**Héraðsskólinn í Skógum:**		
0 10	Laun	7 651	
0 20	Önnur rekstrargjöld	2 159	
	Gjöld samtals	9 810	
1 00	Tekjur	500	
	Mismunur		9 310

			Þús. kr.	Þús. kr.
607	**Héraðsskólinn á Laugarvatni:**			
	0 10	Laun	7 471	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	921	
		Gjöld samtals	8 392	
	1 00	Tekjur	400	
		Mismunur		7 992
608	**Héraðsskólar almennt:**			
	0 27	Viðhald	9 500	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður[1])	71 500	
		Gjöld samtals		81 000
621	**Skálholtsskóli:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	6 000	
		Gjöld samtals		6 000
679	**Sameiginlegur kostnaður við skólana á Laugarvatni:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	2 000	
		Gjöld samtals		2 000
701	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Reykjavíkur:**			
	0 10	Laun	515 597	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	24 650	
		Gjöld samtals		540 247
702	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Kópavogs:**			
	0 10	Laun	88 523	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 135	
		Gjöld samtals		90 658
703	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Hafnarfjarðar:**			
	0 10	Laun	74 710	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 411	
		Gjöld samtals		78 121
704	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Keflavíkur:**			
	0 10	Laun	48 217	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 500	
		Gjöld samtals		49 717
705	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Akraness:**			
	0 10	Laun	30 245	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 275	
		Gjöld samtals		31 520
706	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Ísafjarðar:**			
	0 10	Laun	20 886	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	713	
		Gjöld samtals		21 599

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 3.

			Þús. kr.	Þús. kr.
707	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Siglufjarðar:**			
	0 10	Laun	14 009	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	595	
		Gjöld samtals		14 604
708	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Sauðárkróks:**			
	0 10	Laun	11 793	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	105	
		Gjöld samtals		11 898
709	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Akureyrar:**			
	0 10	Laun	69 081	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 930	
		Gjöld samtals		72 011
711	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Húsavíkur:**			
	0 10	Laun	15 432	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	470	
		Gjöld samtals		15 902
712	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Ólafsfjarðar:**			
	0 10	Laun	**8 808**	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	115	
		Gjöld samtals		8 923
713	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Seyðisfjarðar:**			
	0 10	Laun	6 911	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	638	
		Gjöld samtals		7 549
714	**Barna- og gagnfræðastigsskólar Neskaupstaðar:**			
	0 10	Laun	10 986	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	444	
		Gjöld samtals		11 430
716	**Barna- og gagnfræðastigsskólar utan kaupstaða:**			
	0 10	Laun	481 748	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	15 237	
		Gjöld samtals		496 985
761	**Barna- og gagnfræðastigsskólar almennt:**			
	0 10	Laun	209 659	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	63 580	
	0 27	Viðhald	96 083	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 000	
		Gjöld samtals		374 322
		Viðfangsefni:		
	02	Aksturskostnaður vegna skólasóknar og annar kostnaður, er komið getur í stað aksturskostnaðar (6. gr. reglugerðar nr. 26/1971, sbr. lög nr. 49/1967)	63 580	

			Þús. kr.	Þús. kr.
	03	Viðhaldskostnaður skólafasteigna	96 083	
	04	Yfirvinnuþóknun skólastjóra	6 628	
	05	Varsla í heimavist	22 152	
	06	Ráðskonu- og aðstoðarstúlknalaun við heimavistir	32 997	
	07	Greiðslur vegna forfallakennslu og aðrar forfallagreiðslur	36 744	
	08	Laun kennara, sem orlof fá	12 581	
	09	Greiðslur skv. 3. og 4. málsgrein 19. gr. laga nr. 49/1967	31 660	
	10	Stjórnskipaðir prófdómarar	13 056	
	11	Kostnaður vegna nýrra námsskrárákvæða	2 410	
	12	Laun kennara við stofnanir afbrigðilegra barna	20 101	
	13	Kennsla barna og unglinga úr Vestmannaeyjum	31 330	
	14	Brunavarnir	5 000	
		Gjöld samtals	374 322	
762		**Framlög til byggingar gagnfræðaskóla, barnaskóla og íbúða fyrir skólastjóra:**		
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður[1]	658 406	
		Gjöld samtals		658 406
769		**Heyrnleysingjaskólinn:**		
	0 10	Laun	16 182	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 965	
	0 27	Viðhald	150	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 850	
		Gjöld samtals		25 147
800		**Dagheimili fyrir fjölfötluð börn:**		
	0 10	Laun	4 559	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	200	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	155	
		Gjöld samtals		4 914
801		**Vistheimilið Breiðavík:**		
	0 10	Laun	4 649	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 940	
	0 27	Viðhald	100	
	0 70	Vextir	10	
		Gjöld samtals	6 699	
	1 00	Tekjur	650	
		Mismunur		6 049
802		**Vernd barna og ungmenna:**		
	0 10	Laun	1 978	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	874	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	800	
		Gjöld samtals		3 652

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 4.

		Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:		
	02 Barnaverndarráð	2 852	
	05 Náms- og hælisvist unglinga, styrkur	500	
	06 Framlag til að styrkja munaðarlausa, vanrækta eða fatlaða unglinga til náms	300	
	Gjöld samtals	3 652	
803	**Dagvistunarheimili:**		
	0 90 Yfirfærslur:		
	0 92 Til sveitarfélaga[1]	85 000	
	Gjöld samtals		85 000
871	**Upptökuheimilið í Kópavogi:**		
	0 90 Yfirfærslur:		
	0 91 Til fyrirtækja í B-hluta	11 245	
	Gjöld samtals		11 245
872	**Lánasjóður íslenskra námsmanna:**		
	0 90 Yfirfærslur:		
	0 91 Til fyrirtækja í B-hluta	486 600	
	Gjöld samtals		486 600
881	**Náms- og fræðimenn, framlög:**		
	0 90 Yfirfærslur:		
	0 94 Til einstaklinga, heimila og samtaka	18 740	
	Gjöld samtals		18 740
	Viðfangsefni:		
	03 Styrkur til erlendra námsmanna í íslenskum skólum	1 800	
	04 Styrkur til að bjóða grænlenskum stúdent til námsdvalar	105	
	05 Styrkur til Íslendings til að læra tungu Grænlendinga	105	
	07 Styrkur til færeysks fræðimanns	30	
	08 Til menntastofnunar Bandaríkjanna á Íslandi	300	
	09 Styrkur til útgáfustarfa	5 540	
	10 Til framhaldsnáms iðnaðarmanna erlendis	700	
	11 Starfsemi stúdenta	310	
	12 Félagsstofnun stúdenta	6 850	
	13 Hjónagarður, til minningar um forsætisráðherrahjónin dr. Bjarna Benediktsson og Sigríði Björnsdóttur ásamt ungum dóttursyni þeirra	3 000	
	Gjöld samtals	18 740	
882	**Styrkur til myndlistarskóla:**		
	0 90 Yfirfærslur:		
	0 94 Til einstaklinga, heimila og samtaka	580	
	Gjöld samtals		580

1) Upphæðin skiptist þannig: 45 millj. kr. til rekstrar, 40 millj. kr. til byggingarframkvæmda. Fjárveitinganefnd úthlutar af upphæðinni til einstakra framkvæmda eigi síðar en hinn 1. maí 1974, enda hafi verið fullnægt ákvæðum laga nr. 29/1973 um hlutdeild ríkisins í byggingu og rekstri dagvistunarheimila um undirbúning viðkomandi framkvæmdar.

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
	02	Reykjavík	500	
	03	Vestmannaeyjar	40	
	04	Neskaupstaður	40	
		Gjöld samtals	580	
883	**Til lektora í íslensku við erlenda háskóla:**			
	0 10	Laun	1 228	
		Gjöld samtals		1 228
884	**Til jöfnunar á námskostnaði:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	75 000	
		Gjöld samtals		75 000
901	**Landsbókasafn Íslands:**			
	0 10	Laun	14 060	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 255	
	0 27	Viðhald	550	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	2 900	
		Gjöld samtals	19 765	
	1 00	Tekjur	200	
		Mismunur		19 565
902	**Þjóðminjasafn Íslands:**			
	0 10	Laun	12 498	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 390	
	0 27	Viðhald	6 173	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 300	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 92	Til sveitarfélaga	2 300	
		Gjöld samtals	26 661	
	1 00	Tekjur	120	
		Mismunur		26 541
903	**Þjóðskjalasafn Íslands:**			
	0 10	Laun	7 599	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 628	
	0 27	Viðhald	50	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	700	
		Gjöld samtals		9 977
904	**Safnahúsið:**			
	0 10	Laun	1 897	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 005	
	0 27	Viðhald	150	
		Gjöld samtals		3 052
905	**Listasafn Ásgríms Jónssonar:**			
	0 10	Laun	942	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	110	

			Þús. kr.	Þús. kr.
0 27	Viðhald		140	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		300	
	Gjöld samtals			1 492
906	**Listasafn Einars Jónssonar:**			
0 10	Laun		926	
0 20	Önnur rekstrargjöld		265	
0 27	Viðhald		300	
	Gjöld samtals			1 491
907	**Listasafn Íslands:**			
0 10	Laun		3 271	
0 20	Önnur rekstrargjöld		2 088	
0 27	Viðhald		300	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		2 104	
	Gjöld samtals			7 763
931	**Náttúruverndarráð:**			
0 10	Laun		4 109	
0 20	Önnur rekstrargjöld		4 600	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		17 500	
	Gjöld samtals			26 209
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		14 716	
02	Þjóðgarðar		11 493	
	Gjöld samtals		26 209	
972	**Ríkisútvarp, sjónvarp, aðflutningsgjöld:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		34 000	
	Gjöld samtals			34 000
973	**Þjóðleikhúsið, framlög:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		78 122	
	Gjöld samtals			78 122
974	**Sinfóníuhljómsveitin:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		24 953	
	Gjöld samtals			24 953
975	**Vísindasjóður:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		2 000	
	Gjöld samtals			2 000
976	**Menningarsjóður, framlag:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		9 020	
	Gjöld samtals			9 020

			Þús. kr.	Þús. kr.
977	**Byggingarsjóður þjóðarbókhlöðu:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		15 000	
	Gjöld samtals			15 000
981	**Almenningsbókasöfn:**			
0 20	Önnur rekstrargjöld		300	
0 90	Yfirfærslur:			
0 92	Til sveitarfélaga		7 400	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		1 080	
	Gjöld samtals			8 780
	Viðfangsefni:			
02	Til bæjar- og héraðsbókasafna		5 100	
03	Til sveitarbókasafna og lestrarfélaga		1 300	
04	Til bókasafna í heimavistarskólum og opinberum stofnunum		300	
05	Til húsabóta		1 000	
06	Til Rithöfundasjóðs Íslands		660	
07	Til styrktar bókasöfnum og lesstofum samkv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins		120	
08	Skráningarmiðstöð bókasafna		300	
	Gjöld samtals		8 780	
982	**Listir, framlög:**			
0 10	Laun		4 175	
0 90	Yfirfærslur:			
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		75 072	
	Gjöld samtals			79 247
	Viðfangsefni:			
01	Tónlistarskólinn í Reykjavík		6 375	
02	Aðrir tónlistarskólar		22 000	
03	Barnamúsikskólinn í Reykjavík		2 075	
04	Til tónlistarstarfsemi		1 200	
05	Til Leikfélags Reykjavíkur		5 500	
06	Til Bandalags íslenskra leikfélaga		800	
07	Styrkur til lúðrasveita samkvæmt ákvörðun menntamálaráðuneytisins		530	
08	Leiklistarstarfsemi		5 200	
09	Til námskeiðahalds í listiðnaði		200	
10	Styrkur til listkynninga innanlands og utan skv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins		350	
11	Til að taka heimildarkvikmyndir um merka Íslendinga		100	
12	Til listasafna		900	
13	Listkynning í skólum		200	
14	Til leiklistarskóla		1 500	
15	Listahátíð í Reykjavík		3 500	
16	Til Bandalags íslenskra listamanna til að standa straum af myndlistarsýningum utanlands og innan		300	
17	Heiðurslaun listamanna samkv. ákvörðun Alþingis		3 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
18	Starfslaun listamanna, úthlutað af nefnd, sem menntamálaráðuneytið skipar	2 500	
19	Listamannalaun, úthlutað af nefnd, sem Alþingi kýs, skv. l. nr. 29/1967	10 000	
20	Til Bandalags íslenskra listamanna	75	
21	Til Rithöfundasambands Íslands	50	
23	Til íslenskra rithöfunda og höfunda fræðirita vegna útgáfu frumsaminna verka, enda verði settar sérstakar reglur um úthlutun fjárins	12 000	
24	Til Tónskóla Sigursveins D. Kristinssonar vegna stofnkostnaðar (síðasta greiðsla)	460	
25	Til Tónlistarfélags Mosfellssveitar, Tónlistarfélags Árnessýslu og Tónlistarfélags Hafnarfjarðar vegna endurbóta á húsnæði, 144 þús. kr. til hvers (síðari greiðsla)	432	
	Gjöld samtals	79 247	
983	**Ýmis vísindaleg starfsemi:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	1 800	
	Gjöld samtals		1 800
	Viðfangsefni:		
03	Vísinda- og fræðimenn	800	
04	Surtseyjarfélagið	400	
05	Til Hins íslenska mannfræðifélags til mannfræðirannsókna í samvinnu við Háskóla Íslands	500	
06	Jöklarannsóknir og mælingar	100	
	Gjöld samtals	1 800	
984	**Norræn samvinna:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	7 645	
	Gjöld samtals		7 645
	Viðfangsefni:		
02	Norrænt samstarf	1 050	
03	Til Norræna félagsins	400	
04	Til samstarfs á sviði menningarmála samkv. samnorrænni fjárhagsáætlun	5 360	
07	Til norrænu tölfræðistofnunarinnar	145	
09	Styrkur handa rithöfundi til dvalar á Norðurlöndum, sbr. l. nr. 28/1967	90	
10	Styrkur til færeysks rithöfundar til dvalar á Íslandi	100	
51	Framlag til Norræna hússins í Reykjavík	500	
	Gjöld samtals	7 645	
985	**Félagsheimilasjóður:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	27 900	
	Gjöld samtals		27 900

			Þús. kr.	Þús. kr.
986	**Íþróttasjóður:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	44 000	
		Gjöld samtals		44 000
		Viðfangsefni:		
	02	Eftirstöðvar framlaga	16 600	
	03	Rekstrarstyrkir o. fl.	6 300	
	04	Til byggingar íþróttamannvirkja[1]	21 100	
		Gjöld samtals	44 000	
987	**Endurbætur á Viðeyjarstofu:**			
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	2 000	
		Gjöld samtals		2 000
988	**Æskulýðsmál:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	500	
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	5 520	
		Gjöld samtals		6 020
		Viðfangsefni:		
	02	Æskulýðsráð ríkisins	1 800	
	04	Ungmennafélag Íslands	2 200	
	05	Bandalag ísl. skáta	1 100	
	06	Æskulýðssamband Íslands	400	
	07	Bandalag ísl. farfugla	75	
	08	Æskulýðsnefnd A.-Húnavatnssýslu	50	
	09	Æskulýðsnefnd Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	50	
	10	Æskulýðsnefnd Eyjafjarðarsýslu	50	
	11	Starfsemi KFUM í Vatnaskógi	50	
	12	Landssamband ísl. menntaskólanema	50	
	13	Samtök ísl. kennaraskólanema	45	
	14	Samband bindindisfélaga í skólum	50	
	15	Íslenskir ungtemplarar	50	
	16	Æskulýðsnefnd Suður-Þingeyjarsýslu	50	
		Gjöld samtals	6 020	
989	**Ýmis íþróttamál:**			
0	10	Laun	362	
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	10 189	
		Gjöld samtals		10 551
		Viðfangsefni:		
	02	Íþróttasamband Íslands	9 639	
	04	Ferðakennsla í íþróttum	362	
	05	Til Frjálsíþróttasambands Íslands	50	
	06	Til útgáfu handbóka um skólaíþróttir	100	
	08	Til Skíðaskólans í Kerlingarfjöllum	300	
	09	Frjálsíþróttasamband Íslands vegna Evrópumóts	100	
		Gjöld samtals	10 551	

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 5.

			Þús. kr.	Þús. kr.
999	**Ýmislegt:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	17 990	
		Gjöld samtals		17 990
		Viðfangsefni:		
	02	Matthíasarsafnið, Akureyri	80	
	03	Minningarlundir og skrúðgarðar	200	
	04	Náttúrugripasafn Akureyrar	200	
	05	Náttúrugripasafn Neskaupstaðar	100	
	06	Náttúrugripasafn Vestmannaeyja	100	
	07	Til Reykholtsstaðar	250	
	08	Sædýrasafnið, Hafnarfirði	1 000	
	09	Til umbóta við Geysi í Haukadal	78	
	10	Lögberg—Heimskringla	174	
	11	Tímaritið Veðrið	20	
	16	Til Hins íslenska náttúrufræðifélags	75	
	17	Til Íslenska stærðfræðifélagsins	50	
	18	Málnefnd, nýyrðasöfnun o. fl.	182	
	19	Til Stjórnunarfélags Íslands vegna fræðslustarfsemi	100	
	20	Til Taflfélags Reykjavíkur	50	
	21	Til Skáksambands Íslands	500	
	22	Styrkur vegna alþjóðaskákmóta	250	
	23	Til Svifflugfélags Íslands	100	
	24	Bandalag ísl. skáta, hjálparsveitir	600	
	25	Barnavinafélagið Sumargjöf	1 500	
	26	Til blindrastarfsemi	450	
	27	Til Blindravinafél. Ísl. v. rekstrar blindraskóla	37	
	29	Dýraverndunarfélag Íslands	50	
	30	Efling menningarsambands við V.-Íslendinga ..	90	
	31	Fuglaverndarfélag Íslands	40	
	32	Til Íslendingafélagsins í Kaupmannahöfn	25	
	33	Til Kvenfélagasambands Íslands	1 700	
	35	Kvenréttindafélag Íslands	125	
	36	Menningarsjóður Blaðamannafélags Íslands	25	
	37	Til Sambands ísl. barnakennara til menningar- og félagsstarfsemi	150	
	38	Til Sambands norðlenskra kvenna	50	
	39	Sumardvalarheimili, dagheimili og vistheimili fyrir börn úr bæjum og kauptúnum	2 000	
	40	Til Zontaklúbbs Akureyrar vegna kaupa á Nonnahúsi	50	
	41	Til Þjóðdansafélagsins	50	
	42	Landakotsskólinn, rekstrarstyrkur	500	
	43	Til Northern Scholars Committee	32	
	44	Styrkur til Hlíðardalsskóla	900	
	45	Hreindýraeftirlit	128	
	46	Til Blindravinafélags Íslands vegna ferða um landið	100	
	47	Til félagsstarfsemi American Field Service	75	
	48	Til Hagsmunasamtaka einstæðra foreldra	100	
	49	Kvennaheimilið Hallveigarstaðir	200	

		Þús. kr.	Þús. kr.
50	Til Sambands norðlenskra kvenna til námskeiðs í heimilisgarðrækt	25	
51	Til Íslendingafélagsins í Osló	50	
52	Til viðhalds gamla rjómabúsins á Baugsstöðum	50	
53	Til safnahússins á Sauðárkróki	250	
55	Til safnahúss á Húsavík	250	
57	Til minnisvarða um Ara fróða	35	
58	Til minnisvarða um Guðmund góða	50	
59	Til minnisvarða um Jón Eiríksson konferensráð	35	
60	Til þjóðhátta- og byggðakvikmynda	300	
61	Til sumarnámskeiða í Leirárskóla	300	
62	Styrkur vegna norræns laganemamóts á Íslandi	250	
63	Til sumarskóla í Edinborg	100	
64	Til íslensks dýrasafns, enda verði sett stofnskrá um safnið, staðfest af menntamálaráðuneytinu	100	
65	Sædýrasafnið í Hafnarfirði vegna stofnkostnaðar	1 334	
67	Til viðhalds og varðveislu gamla prestsseturshússins á Sauðanesi á Langanesi, sem byggt var úr íslenskum steini um 1880	50	
68	Til rannsókna á fornum þingstað í Kópavogi	75	
71	Til Sambands austfirskra kvenna	50	
72	Til Sambands vestfirskra kvenna	50	
73	Til Íslendingafélagsins í Þrándheimi	50	
74	Bygging sögualdarbæjar í Þjórsárdal, fyrsta greiðsla af fimm	2 100	
	Gjöld samtals	17 990	
	Samtals		5 496 465

1 03 Utanríkisráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Utanríkisráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
0	10	Laun	18 763	
0	20	Önnur rekstrargjöld	32 050	
0	27	Viðhald	400	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	900	
		Gjöld samtals		52 113
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	34 763	
	02	Kostnaður vegna samninga við erlend ríki á vegum utanríkisráðuneytisins	1 500	
	03	Kostnaður vegna þátttöku í alþjóðaráðstefnum á vegum utanríkisráðuneytisins	10 000	
	04	Til kjörræðismanna	700	
	05	Til upplýsinga- og kynningarstarfsemi	3 550	
	07	Til kaupa á kvikmyndum fyrir sendiráðin til landkynningar	600	
	08	Vegna markaðsmála	1 000	
		Gjöld samtals	52 113	
102	**Varnarmáladeild:**			
0	10	Laun	4 505	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 027	
		Gjöld samtals		7 532
201	**Lögreglustjórinn á Keflavíkurflugvelli:**			
0	10	Laun	56 623	
0	20	Önnur rekstrargjöld	7 346	
0	27	Viðhald	1 555	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	650	
		Gjöld samtals	66 174	
1	00	Tekjur	500	
		Mismunur		65 674
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	8 101	
	02	Tollgæsla á Keflavíkurflugvelli	29 566	
	03	Ríkislögregla á Keflavíkurflugvelli	27 917	
	04	Varnarstöðvar utan Keflavíkurflugvallar	590	
		Gjöld samtals	66 174	

			Þús. kr.	Þús. kr.
301	**Sendiráðið í Bonn og fastanefnd Íslands hjá Evrópuráði:**			
	0 10	Laun	8 188	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 927	
	0 27	Viðhald	349	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	471	
		Gjöld samtals		10 935
302	**Sendiráðið í Kaupmannahöfn:**			
	0 10	Laun	7 074	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 071	
	0 27	Viðhald	299	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	46	
		Gjöld samtals		10 490
303	**Sendiráðið í London:**			
	0 10	Laun	7 037	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 370	
	0 27	Viðhald	518	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	230	
		Gjöld samtals		11 155
304	**Sendiráðið í Moskvu:**			
	0 10	Laun	7 160	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 389	
	0 27	Viðhald	604	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	505	
		Gjöld samtals		11 658
305	**Sendiráðið í Osló:**			
	0 10	Laun	5 505	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 440	
	0 27	Viðhald	483	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	600	
		Gjöld samtals		9 028
306	**Sendiráðið í París og fastanefnd Íslands hjá OECD og UNESCO:**			
	0 10	Laun	8 245	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 147	
	0 27	Viðhald	203	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	727	
		Gjöld samtals		13 322
307	**Sendiráðið í Stokkhólmi:**			
	0 10	Laun	5 254	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 683	
	0 27	Viðhald	392	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	476	
		Gjöld samtals		8 805

			Þús. kr.	Þús. kr.
308	**Sendiráðið í Washington:**			
	0 10	Laun	6 378	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 200	
	0 27	Viðhald	471	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	179	
		Gjöld samtals		10 228
309	**Fastanefnd Íslands hjá S. þ. og aðalræðismannsskrifstofa Íslands í New York:**			
	0 10	Laun	7 987	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 652	
	0 27	Viðhald	412	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 045	
		Gjöld samtals		13 096
311	**Sendiráð Íslands í Brussels og fastanefnd Íslands hjá NATO:**			
	0 10	Laun	7 852	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 272	
	0 27	Viðhald	458	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	306	
		Gjöld samtals		11 888
312	**Fastanefnd Íslands hjá EFTA í Genf:**			
	0 10	Laun	4 371	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 604	
	0 27	Viðhald	245	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	673	
		Gjöld samtals		7 893
399	**Ýmis utanríkismál:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	5 800	
		Gjöld samtals		5 800
		Viðfangsefni:		
	01	Aðstoð við þróunarlöndin	5 000	
	02	Til Flóttamannaráðs Íslands	800	
		Gjöld samtals	5 800	
401	**Alþjóðastofnanir:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	73 535	
		Gjöld samtals		73 535
		Viðfangsefni:		
	01	Tillag til Sameinuðu þjóðanna (United Nations, UN)	7 920	
	02	Tillag til Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (World Health Organization, WHO)	3 858	

		Þús. kr.	Þús kr.
03	Tillag til Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (International Labour Organization, ILO)	2 346	
04	Tillag til Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO)	1 898	
05	Tillag til Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna (Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO)	1 752	
06	Tillag til Alþjóðakjarnorkumálastofnunarinnar (International Atomic Energy Agency, IAEA) ..	842	
07	Tillag til GATT (General Agreement on Tariff and Trade)	765	
08	Tillag til Alþjóðaveðurfræðistofnunarinnar (World Meteorological Organization, WMO) ..	460	
09	Tillag til Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar (Intergovernmental Maritime Consultative Organization, IMCO)	390	
10	Tillag til þróunaraðstoðar Sameinuðu þjóðanna (United Nations Development Programme, UNDP)	6 040	
11	Tillag til Alþjóðabarnahjálparsjóðsins (United Nations International Childrens Emergency Fund, UNICEF)	1 800	
12	Tillag til aðstoðar Sameinuðu þjóðanna við Palestínu-flóttamenn (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East, UNRWA)	1 225	
13	Tillag til Flóttamannastofnunar Sameinuðu þjóðanna (United Nations High Commission for Refugees, UNHCR)	768	
14	Tillag til gæsluliðs Sameinuðu þjóðanna á Kýpur (United Nations Peace-keeping Forces in Cyprus, UNFICYP)	450	
15	Tillag til Matvælaáætlunar Sameinuðu þjóðanna (World Food Programme, WFP)	360	
16	Tillag til eftirlitsnefndar með gin- og klaufaveiki á vegum FAO (European Commission for the Mouth Disease, FAO)	36	
17	Tillög til ýmissa sérsjóða Sameinuðu þjóðanna	493	
18	Tillag til Alþjóðagerðardómsins í Haag (Permanent Court of Arbitration, The Hague)	8	
19	Tillag til Tollasamvinnuráðsins (Customs Co-operation Council)	411	
20	Tillag til Alþjóðasjómælingastofnunarinnar (International Hydrographic Bureau)	260	
21	Tillag til Alþjóðahvalveiðiráðsins (International Whaling Commission)	118	
22	Tillag til alþjóðahafrannsókna (ICES, ICNAF, NEAFC)	1 544	
23	Tillag til Alþjóðastofnunar til útgáfu tollalaga (International Bureau for the Publication of Customs Tariffs)	50	

		Þús. kr.	Þús. kr.
24	Tillag til Alþjóðalandfræðisambandsins (International Geographical Union)	23	
25	Tillag til Alþjóðajarðfræðisambandsins (International Union of Geological Sciences)	16	
26	Tillag vegna Parísarsamþykktarinnar um vernd á sviði iðnaðar (Paris Convention for the Protection of Industrial Property)	352	
27	Tillag til Bernarsambandsins (International Union for the Protection of Literary and Artistic Works — Bern Union)	341	
28	Tillag til Alþjóðaráðs Rauða krossins (International Committee of the Red Cross)	155	
29	Tillag til Alþjóðasambands sakamálalögreglu (International Criminal Police Organization, INTERPOL)	296	
30	Tillag til Evrópuráðsins (Council of Europe)	2 800	
31	Tillag til Efnahags- og framfarastofnunarinnar (Organization for Economic Cooperation and Development, OECD)	2 880	
32	Tillag til Atlantshafsbandalagsins (North Atlantic Treaty Organization, NATO)	8 956	
33	Tillag til Fríverslunarsamtaka Evrópu (European Free Trade Association, EFTA)	2 530	
34	Tillag til Alþjóðaframfarastofnunarinnar (International Development Association, IDA)	21 392	
	Gjöld samtals	73 535	
	Samtals		323 152

1 04 Landbúnaðarráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Landbúnaðarráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	7 865	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 030	
		Gjöld samtals		10 895
171	**Jarðeignir ríkisins, framlög:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	12 000	
		Gjöld samtals		12 000
172	**Jarðeignasjóður ríkisins:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	6 000	
		Gjöld samtals		6 000
201	**Búnaðarfélag Íslands:**			
	0 10	Laun	26 521	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	25 020	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	500	
		Gjöld samtals	52 041	
	1 00	Tekjur	3 220	
		Mismunur		48 821
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	14 255	
	02	Jarðrækt	3 270	
	03	Garðyrkjumál	2 240	
	04	Fóðurrækt	1 040	
	05	Verkfæraráðunautur	1 040	
	06	Nautgriparækt	2 984	
	07	Æðarrækt	113	
	08	Sauðfjárrækt	2 841	
	09	Hrossarækt	1 177	
	10	Alifugla- og svínarækt	507	
	11	Bygginga- og bútækni	992	
	12	Forðagæsla	497	
	13	Búnaðarhagfræðiráðunautur	1 120	
	14	Freyr	2 843	
	15	Ráðningastofa landbúnaðarins	610	
	16	Búnaðarfræðsla	5 055	
	17	Til búnaðarsambanda	3 100	
	18	Til landbúnaðarsýningar	50	
	19	Húsbyggingarsjóður	700	
	20	Búnaðarþing og endurskoðun	2 007	
	21	Til byggingar djúpfrystistöðvar	500	
	22	Búreikningaskrifstofa	3 984	
	23	Minkarækt	866	
	24	Bændanámskeið	250	
		Gjöld samtals	52 041	

			Þús. kr.	Þús. kr.
205	**Veiðistjóri:**			
0	10	Laun	710	
0	20	Önnur rekstrargjöld	670	
0	90	Yfirfærslur:		
0	92	Til sveitarfélaga	5 948	
		Gjöld samtals		7 328
206	**Rannsóknastofnun landbúnaðarins:**			
0	10	Laun	26 992	
0	20	Önnur rekstrargjöld	13 838	
0	27	Viðhald	675	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 550	
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	14 779	
		Gjöld samtals	57 834	
1	00	Tekjur	1 710	
		Mismunur		56 124
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 940	
	02	Útgáfukostnaður	700	
	03	Búfjárræktardeild	11 205	
	04	Jarðræktardeild	17 114	
	05	Fóðureftirlit	1 572	
	06	Bútæknideild	4 140	
	07	Tölfræðilegir útreikningar	2 384	
	09	Tilraunabúið Hesti	2 418	
	10	Tilraunastöðin Akureyri	4 100	
	11	Tilraunastöðin Skriðuklaustri	3 836	
	12	Tilraunastöðin Reykhólum	2 170	
	13	Tilraunastöðin Sámsstöðum	2 255	
		Gjöld samtals	57 834	
231	**Skógrækt ríkisins:**			
0	10	Laun	26 855	
0	20	Önnur rekstrargjöld	8 067	
0	27	Viðhald	2 780	
0	70	Vextir	118	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	9 000	
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	3 335	
		Gjöld samtals	50 155	
1	00	Tekjur	5 700	
		Mismunur		44 455
3	00	Lánahreyfingar út	306	

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
	01	Yfirstjórn	4 873	
	02	Skógarvarsla	12 416	
	03	Skóggræðsla	17 439	
	04	Gróðrarstöðvar	7 966	
	05	Skjólbelti	200	
	06	Skóggræðsla fyrir einstaklinga	300	
	07	Tilraunir að Mógilsá	4 008	
	08	Ýmis kostnaður	118	
	09	Til Skógræktarfélags Íslands	2 000	
	10	Til framkvæmda í Fljótsdal	835	
		Gjöld samtals	50 155	
235	**Landgræðsla:**			
	0 10	Laun	6 564	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	5 600	
	0 27	Viðhald	600	
	0 70	Vextir	300	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	29 000	
	0 90	**Yfirfærslur:**		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	3 000	
		Gjöld samtals	45 064	
	1 00	Tekjur	4 300	
		Mismunur		40 764
241	**Landnám ríkisins:**			
	0 10	Laun	6 025	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 562	
	0 70	Vextir	438	
	0 90	**Yfirfærslur:**		
	0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	38 100	
		Gjöld samtals	49 125	
	1 00	Tekjur	480	
		Mismunur		48 645
	3 00	Lánahreyfingar út	978	
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	8 025	
	02	Til byggingar íbúðarhúsa, skv. 61. gr. 1. tölul.	12 000	
	03	Inn-Djúpsáætlun	5 000	
	04	Til byggingar gróðurhúsa	1 000	
	05	Til skipulagningar	2 000	
	06	Til varmaveitna	1 000	
	07	Til grænfóðurverksmiðja, skv. 61. gr. 6. tölul.	20 100	
		Gjöld samtals	49 125	
242	**Mat á landbúnaðarafurðum:**			
	0 10	Laun	771	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	505	
		Gjöld samtals		1 276

			Þús. kr.	Þús. kr.
243	**Sauðfjárveikivarnir:**			
0 10	Laun		12 408	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 697	
0 27	Viðhald		2 000	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		150	
0 90	Yfirfærslur:			
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		1 656	
	Gjöld samtals			17 911
244	**Verðlagsnefnd landbúnaðarafurða:**			
0 10	Laun		1 242	
0 20	Önnur rekstrargjöld		432	
	Gjöld samtals			1 674
246	**Veiðimálaskrifstofan:**			
0 10	Laun		6 525	
0 20	Önnur rekstrargjöld		3 461	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		200	
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		4 200	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		4 000	
	Gjöld samtals			18 386
247	**Embætti yfirdýralæknis:**			
0 10	Laun		18 048	
0 20	Önnur rekstrargjöld		2 300	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		5 000	
	Gjöld samtals			25 348
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		1 061	
02	Héraðsdýralæknar		17 087	
03	Styrkur til einstaklinga vegna dýralækninga		150	
04	Til júgurbólgurannsókna		1 000	
05	Vegna búfjársjúkdóma		750	
07	Bygging dýralæknabústaða		5 000	
08	Eftirlit og eftirlitsferðir		300	
	Gjöld samtals		25 348	
271	**Landgræðslusjóður, framlag:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		5 133	
	Gjöld samtals			5 133
286	**Landbúnaður, framlög:**			
0 10	Laun		29 925	
0 90	Yfirfærslur:			
0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega		826 120	
	Gjöld samtals			856 045

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
	03	Fyrirhleðslur[1]	17 200	
	04	Landþurrkun[2]	625	
	05	Búfjártryggingar skv. lögum nr. 20/1943	200	
	06	Stofnlánadeild landbúnaðarins	121 000	
	07	Jarðræktarframlög	180 290	
	08	Til framræslu	66 000	
	09	Jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir	3 500	
	10	Framleiðnisjóður landbúnaðarins	30 000	
	11	Veðdeild Búnaðarbankans	7 000	
	12	Mjólkurbú og smjörsamlög	1 250	
	13	Uppbætur á útfluttar landbúnaðarafurðir	400 000	
	14	Til búfjárræktar skv. lögum nr. 31/1973	23 480	
	15	Til nautgriparæktarsambanda	500	
	16	Aðstoð við bændur	5 000	
		Gjöld samtals	856 045	
299	**Ýmis starfsemi á sviði landbúnaðarmála:**			
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	9 150	
	0 90	**Yfirfærslur:**		
	0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	100	
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	1 937	
		Gjöld samtals		11 187
		Viðfangsefni:		
	02	Til Garðyrkjufélags Íslands	40	
	03	Til Norræna búfræðifélagsins	77	
	04	Til Landssambands ísl. hestamannafélaga	150	
	05	Til Landssambands ísl. hestamannafélaga til leiðbeininga um hestamennsku	125	
	06	Einangrunarstöð holdanauta	8 000	
	07	Til stóðhestastöðvar	150	
	09	Æðarræktarfélag Íslands	100	
	10	Til félags áhugamanna um fiskrækt	25	
	11	Til gróðurverndar í Búðahrauni	20	
	12	Til Hrossaræktarbúsins að Kirkjubæ	100	
	13	Efnarannsóknastofa Norðurlands	500	
	14	Til rannsóknastöðvarinnar Kötlu, Víkurbakka	100	
	15	Tilraunastöð Búnaðarsambands Suðurlands	300	
	16	Til endurbóta íbúðarhúss á Skriðuklaustri	1 000	
	17	Félagssamtökin Landvernd	500	
		Gjöld samtals	11 187	
501	**Bændaskólinn á Hvanneyri:**			
	0 10	Laun	15 530	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 777	
	0 27	Viðhald	2 000	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	21 300	
		Gjöld samtals	41 607	
	1 00	Tekjur	600	
		Mismunur		41 007

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 6.
2) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 7.

			Þús. kr.	Þús. kr.
502		**Bændaskólinn á Hólum:**		
	0 10	Laun	6 518	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 875	
	0 27	Viðhald	800	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 500	
		Gjöld samtals	12 693	
	1 00	Tekjur	200	
		Mismunur		12 493
503		**Garðyrkjuskólinn á Reykjum:**		
	0 10	Laun	6 626	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 190	
	0 27	Viðhald	940	
	0 70	Vextir	220	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 000	
		Gjöld samtals		15 976
504		**Bændaskóli á Suðurlandi:**		
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	700	
		Gjöld samtals		700
		Samtals		1 282 168

1 05 Sjávarútvegsráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Sjávarútvegsráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	9 174	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 490	
		Gjöld samtals		13 664
201	**Fiskifélag Íslands:**			
	0 10	Laun	16 872	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	9 607	
	0 27	Viðhald	500	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	500	
		Gjöld samtals	27 479	
	1 00	Tekjur	4 500	
		Mismunur		22 979
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	15 401	
	02	Hagdeild	3 572	
	03	Tæknideild og námskeið í meðferð fiskleitartækja	3 294	
	04	Skýrsludeild	5 212	
		Gjöld samtals	27 479	
202	**Hafrannsóknastofnun:**			
	0 10	Laun	113 069	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	53 707	
	0 27	Viðhald	15 150	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	6 400	
		Gjöld samtals		188 326
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	6 313	
	02	Uppsjávarfiskadeild	9 173	
	03	Svif- og botndýradeild	10 532	
	04	Sjórannsóknadeild	8 435	
	05	Sameiginlegur kostnaður vegna veiðarfæra og tækja	10 080	
	06	Plöntusvifdeild	3 778	
	07	Botnfiskadeild	11 214	
	08	Flatfiskadeild	6 675	
	09	Raftæknideild	9 980	
	12	Bjarni Sæmundsson R/S RE 130	43 998	
	13	Árni Friðriksson R/S RE 100	28 921	
	14	Hafþór R/S RE 75	25 957	
	15	Dröfn R/S RE 135	9 770	
	16	Útibú	3 500	
		Gjöld samtals	188 326	

			Þús. kr.	Þús. kr.
203	**Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins:**			
0	10	Laun	23 967	
0	20	Önnur rekstrargjöld	8 610	
0	27	Viðhald	800	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 217	
		Gjöld samtals	36 594	
1	00	Tekjur	4 475	
		Mismunur		32 119
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 893	
	02	Efnagreiningasalur	17 410	
	03	Gerlarannsóknir	9 030	
	04	Rannsóknastofa í Vestmannaeyjum	1 714	
	05	Útibú	2 547	
		Gjöld samtals	36 594	
211	**Fiskmat ríkisins:**			
0	10	Laun	38 972	
0	20	Önnur rekstrargjöld	10 488	
0	27	Viðhald	200	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	500	
		Gjöld samtals	50 160	
1	00	Tekjur	800	
		Mismunur		49 360
212	**Síldarmat ríkisins:**			
0	10	Laun	3 693	
0	20	Önnur rekstrargjöld	604	
		Gjöld samtals	4 297	
1	00	Tekjur	50	
		Mismunur		4 247
221	**Verðlagsráð sjávarútvegsins:**			
0	10	Laun	2 928	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 063	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	20	
		Gjöld samtals		4 011
222	**Síldarverksmiðjur ríkisins:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	25 000	
		Gjöld samtals		25 000
271	**Byggingarsjóður hafrannsóknaskips:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	31 638	
		Gjöld samtals		31 638
272	**Bygging rannsóknastofnana sjávarútvegs:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	5 690	
		Gjöld samtals		5 690

			Þús. kr.	Þús. kr.
274	**Aflatryggingasjóður:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		54 063	
	Gjöld samtals			54 063
	Viðfangsefni:			
02	Aflatryggingasjóður, lög nr. 77/1962		51 563	
03	Stofnfé alm. deildar togaraflotans		2 500	
	Gjöld samtals		54 063	
299	**Ýmislegt á sviði sjávarútvegs:**			
0 10	Laun		3 763	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 455	
0 90	Yfirfærslur:			
0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega		256 000	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		2 850	
	Gjöld samtals			264 068
	Viðfangsefni:			
02	Til sjóvinnunámskeiða og skólabáta		2 720	
03	Eftirlit með hvalvinnslustöðvum		83	
05	Vegna rekstrarhalla togara 1973		25 000	
06	Fiskveiðasjóður, framlag skv. l. nr. 55/1973		175 000	
07	Fiskveiðasjóður, framlag skv. l. nr. 33/1970		35 000	
08	Tækniaðstoð til umbóta á hollustuháttum í fiskiðnaði		1 264	
09	Veiðieftirlit		3 751	
10	Verðuppbætur á línufisk		20 000	
11	Til að tryggja útgerðarfyrirtækjum viðgerðarþjónustu á fiskleitartækjum		500	
12	Heimildarkvikmynd um sjómennsku		250	
13	Vegna athugunar á notkun svartolíu í dísilskipum		500	
	Gjöld samtals		264 068	
901	**Skrifstofa Rannsóknastofnana atvinnuveganna:**			
0 10	Laun		13 934	
0 20	Önnur rekstrargjöld		9 228	
0 27	Viðhald		3 600	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		300	
	Gjöld samtals			27 062
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		8 596	
03	Skúlagata 4		5 888	
04	Keldnaholt		12 578	
	Gjöld samtals		27 062	
		Samtals		**722 227**

1 06 Dóms- og kirkjumálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Dóms- og kirkjumálaráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
0	10	Laun	10 232	
0	20	Önnur rekstrargjöld	4 007	
0	27	Viðhald	120	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	250	
		Gjöld samtals		14 609
102	**Stjórnartíðindi:**			
0	10	Laun	800	
0	20	Önnur rekstrargjöld	5 400	
0	27	Viðhald	50	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	50	
		Gjöld samtals	6 300	
1	00	Tekjur	350	
		Mismunur		5 950
201	**Hæstiréttur:**			
0	10	Laun	4 268	
0	20	Önnur rekstrargjöld	4 421	
0	27	Viðhald	150	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	130	
		Gjöld samtals	8 969	
1	00	Tekjur	500	
		Mismunur		8 469
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 084	
	02	Útgáfa hæstaréttardóma	3 285	
	03	Ljósprentun hæstaréttardóma	600	
		Gjöld samtals	8 969	
202	**Saksóknari ríkisins:**			
0	10	Laun	10 698	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 339	
0	27	Viðhald	100	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	150	
		Gjöld samtals		13 287
203	**Borgardómaraembætti:**			
0	10	Laun	19 607	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 739	
0	27	Viðhald	90	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	250	
		Gjöld samtals		22 686

			Þús. kr.	Þús. kr.
204	**Borgarfógetaembætti:**			
0	10	Laun	19 468	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 350	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		22 918
205	**Sakadómaraembætti:**			
0	10	Laun	58 628	
0	20	Önnur rekstrargjöld	12 511	
0	27	Viðhald	1 870	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 150	
		Gjöld samtals		74 159
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	27 346	
	02	Rannsóknarlögregla	33 527	
	03	Hegningarhús	13 286	
		Gjöld samtals	74 159	
206	**Lögreglustjórinn í Reykjavík:**			
0	10	Laun	238 484	
0	20	Önnur rekstrargjöld	33 866	
0	27	Viðhald	11 090	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	4 190	
		Gjöld samtals	287 630	
1	00	Tekjur	1 503	
		Mismunur		286 127
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	16 285	
	02	Útlendingaeftirlit	4 331	
	03	Almenn löggæsla	250 923	
	04	Fangaklefar	5 693	
	05	Eftirlit á vegum	8 131	
	06	Eftirlit með vínveitingahúsum	1 002	
	07	Lögregluskóli	1 265	
		Gjöld samtals	287 630	
207	**Bygging lögreglustöðvar í Reykjavík:**			
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	8 280	
		Gjöld samtals		8 280
211	**Embætti sýslumanna og bæjarfógeta:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	650	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 400	
		Gjöld samtals		2 050
		Viðfangsefni:		
	02	Prentun sameiginlegra kvittana	650	
	03	Til kaupa á bókhaldsvélum	1 400	
		Gjöld samtals	2 050	

			Þús. kr.	Þús. kr.
212	**Bæjarfógetinn, Akranesi:**			
0	10	Laun	11 488	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 336	
0	27	Viðhald	22	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 400	
		Gjöld samtals		17 246
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	7 362	
	02	Löggæsla	9 884	
		Gjöld samtals	17 246	
213	**Sýslumaðurinn, Borgarnesi:**			
0	10	Laun	8 311	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 963	
0	27	Viðhald	200	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	120	
		Gjöld samtals		10 594
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	6 544	
	02	Löggæsla	3 261	
	03	Hreppstjórar	789	
		Gjöld samtals	10 594	
214	**Sýslumaðurinn, Stykkishólmi:**			
0	10	Laun	10 920	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 298	
0	27	Viðhald	150	
		Gjöld samtals		14 368
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	6 453	
	02	Löggæsla Stykkishólmi	1 814	
	03	Löggæsla Grundarfirði	1 451	
	04	Löggæsla Ólafsvík	2 826	
	05	Löggæsla Hellissandi	1 239	
	06	Hreppstjórar	585	
		Gjöld samtals	14 368	
215	**Sýslumaðurinn, Búðardal:**			
0	10	Laun	2 792	
0	20	Önnur rekstrargjöld	689	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	50	
		Gjöld samtals	3 531	
1	00	Tekjur	100	
		Mismunur		3 431
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	2 791	
	02	Löggæsla	382	
	03	Hreppstjórar	358	
		Gjöld samtals	3 531	

			Þús. kr.	Þús. kr.
216	**Sýslumaðurinn, Patreksfirði:**			
0	10	Laun	6 879	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 503	
0	27	Viðhald	200	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		8 682
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 001	
	02	Löggæsla	3 045	
	03	Hreppstjórar	636	
		Gjöld samtals	8 682	
217	**Lögreglustjórinn, Bolungarvík:**			
0	10	Laun	2 878	
0	20	Önnur rekstrargjöld	667	
0	27	Viðhald	225	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	2 000	
		Gjöld samtals		5 770
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	4 503	
	02	Löggæsla	1 267	
		Gjöld samtals	5 770	
218	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Ísafirði:**			
0	10	Laun	13 973	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 917	
0	27	Viðhald	420	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	30	
		Gjöld samtals		17 340
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	8 593	
	02	Löggæsla	8 031	
	03	Hreppstjórar	716	
		Gjöld samtals	17 340	
219	**Sýslumaðurinn, Hólmavík:**			
0	10	Laun	2 511	
0	20	Önnur rekstrargjöld	477	
0	27	Viðhald	100	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	90	
		Gjöld samtals		3 178
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	2 597	
	02	Löggæsla	230	
	03	Hreppstjórar	351	
		Gjöld samtals	3 178	

			Þús. kr.	Þús. kr.
221	**Sýslumaðurinn, Blönduósi:**			
0	10	Laun	7 262	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 795	
0	27	Viðhald	100	
		Gjöld samtals		9 157
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	4 893	
	02	Löggæsla	3 381	
	03	Hreppstjórar	883	
		Gjöld samtals	9 157	
222	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Sauðárkróki:**			
0	10	Laun	8 657	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 973	
0	27	Viðhald	200	
		Gjöld samtals		10 830
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	7 032	
	02	Löggæsla	3 200	
	03	Hreppstjórar	598	
		Gjöld samtals	10 830	
223	**Bæjarfógetinn, Siglufirði:**			
0	10	Laun	8 975	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 273	
0	27	Viðhald	250	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	150	
		Gjöld samtals		10 648
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 081	
	02	Löggæsla	5 567	
		Gjöld samtals	10 648	
224	**Bæjarfógetinn, Ólafsfirði:**			
0	10	Laun	4 018	
0	20	Önnur rekstrargjöld	531	
0	27	Viðhald	110	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	50	
		Gjöld samtals	4 709	
1	00	Tekjur	60	
		Mismunur		4 649
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	2 544	
	02	Löggæsla	2 165	
		Gjöld samtals	4 709	

			Þús. kr.	Þús. kr.
225	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Akureyri:**			
0 10	Laun		37 786	
0 20	Önnur rekstrargjöld		7 075	
0 27	Viðhald		100	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		209	
	Gjöld samtals			45 170
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		19 566	
02	Löggæsla Akureyri		21 852	
03	Löggæsla Dalvík		2 626	
04	Hreppstjórar		1 126	
	Gjöld samtals		45 170	
226	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Húsavík:**			
0 10	Laun		12 228	
0 20	Önnur rekstrargjöld		2 520	
0 27	Viðhald		76	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		100	
	Gjöld samtals			14 924
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		6 762	
02	Löggæsla Húsavík		5 219	
03	Löggæsla Raufarhöfn		1 018	
04	Löggæsla Þórshöfn		1 017	
05	Hreppstjórar		908	
	Gjöld samtals		14 924	
227	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Seyðisfirði:**			
0 10	Laun		6 751	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 950	
0 27	Viðhald		300	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		50	
	Gjöld samtals			9 051
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		5 999	
02	Löggæsla Seyðisfirði		1 254	
03	Löggæsla Vopnafirði		1 085	
04	Hreppstjórar		713	
	Gjöld samtals		9 051	
228	**Bæjarfógetinn, Neskaupstað:**			
0 10	Laun		4 772	
0 20	Önnur rekstrargjöld		957	
0 27	Viðhald		200	
	Gjöld samtals			5 929
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		3 659	
02	Löggæsla		2 270	
	Gjöld samtals		5 929	

			Þús. kr.	Þús. kr.
229	**Sýslumaðurinn, Eskifirði:**			
0	10	Laun	9 641	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 189	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		11 930
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	6 983	
	02	Löggæsla Eskifirði	993	
	03	Löggæsla Egilsstöðum	1 088	
	04	Löggæsla Fáskrúðsfirði	993	
	05	Löggæsla Reyðarfirði	993	
	06	Hreppstjórar	880	
		Gjöld samtals	11 930	
230	**Lögreglustjórinn í Hafnarhreppi:**			
0	10	Laun	4 425	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 340	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	4 610	
		Gjöld samtals		10 375
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 963	
	02	Löggæsla	4 412	
		Gjöld samtals	10 375	
231	**Sýslumaðurinn, Vík í Mýrdal:**			
0	10	Laun	4 212	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 140	
0	27	Viðhald	300	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		5 752
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	4 725	
	02	Löggæsla Vík	545	
	03	Hreppstjórar	482	
		Gjöld samtals	5 752	
232	**Sýslumaðurinn, Hvolsvelli:**			
0	10	Laun	5 837	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 017	
0	27	Viðhald	390	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	300	
		Gjöld samtals		7 544
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	5 526	
	02	Löggæsla	1 439	
	03	Hreppstjórar	579	
		Gjöld samtals	7 544	

			Þús. kr.	Þús. kr.
233	**Bæjarfógetinn, Vestmannaeyjum:**			
0 10	Laun		19 240	
0 20	Önnur rekstrargjöld		3 400	
0 27	Viðhald		900	
	Gjöld samtals			23 540
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		9 692	
02	Löggæsla		13 848	
	Gjöld samtals		23 540	
234	**Sýslumaðurinn, Selfossi:**			
0 10	Laun		19 942	
0 20	Önnur rekstrargjöld		3 027	
0 27	Viðhald		562	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		285	
	Gjöld samtals			23 816
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		9 589	
02	Löggæsla		12 995	
03	Hreppstjórar		1 232	
	Gjöld samtals		23 816	
235	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Keflavík.**			
0 10	Laun		30 479	
0 20	Önnur rekstrargjöld		6 378	
0 27	Viðhald		250	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		6 680	
	Gjöld samtals			43 787
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		20 337	
02	Löggæsla Keflavík—Njarðvík		16 523	
03	Löggæsla Grindavík		3 635	
04	Löggæsla Sandgerði		2 689	
05	Hreppstjórar		603	
	Gjöld samtals		43 787	
236	**Sýslumaður og bæjarfógeti, Hafnarfirði:**			
0 10	Laun		49 485	
0 20	Önnur rekstrargjöld		9 680	
0 27	Viðhald		330	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		400	
	Gjöld samtals			59 895
	Viðfangsefni:			
01	Yfirstjórn		26 596	
02	Löggæsla Hafnarfirði		29 344	
03	Löggæsla Seltjarnarnesi		2 882	
07	Hreppstjórar		1 073	
	Gjöld samtals		59 895	

			Þús. kr.	Þús. kr.
237	**Bæjarfógetinn, Kópavogi:**			
0	10	Laun	32 268	
0	20	Önnur rekstrargjöld	6 450	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	300	
		Gjöld samtals		39 018
		Viðfangsefni:		
01		Yfirstjórn	14 505	
02		Löggæsla	24 513	
		Gjöld samtals	39 018	
238	**Dómstóll og rannsóknadeild í ávana- og fíkniefnamálum:**			
0	10	Laun	4 866	
0	20	Önnur rekstrargjöld	920	
0	27	Viðhald	30	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		5 916
242	**Vinnuhælið á Litla-Hrauni:**			
0	10	Laun	20 539	
0	20	Önnur rekstrargjöld	8 931	
0	27	Viðhald	651	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	2 700	
		Gjöld samtals	32 821	
1	00	Tekjur	1 036	
		Mismunur		31 785
243	**Vinnuhælið á Kvíabryggju:**			
0	10	Laun	5 453	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 918	
0	27	Viðhald	300	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	7 771	
1	00	Tekjur	250	
		Mismunur		7 521
244	**Fangelsi í Síðumúla:**			
0	10	Laun	7 537	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 396	
0	27	Viðhald	150	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	50	
		Gjöld samtals		11 133
247	**Eftirlitsstofnun með brotamönnum:**			
0	10	Laun	1 808	
0	20	Önnur rekstrargjöld	450	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	250	
		Gjöld samtals		2 508

			Þús. kr.	Þús. kr.
251	**Landhelgisgæsla:**			
0	10	Laun	218 657	
0	20	Önnur rekstrargjöld	105 384	
0	27	Viðhald	39 129	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	35 250	
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	18 410	
		Gjöld samtals	416 830	
1	00	Tekjur	4 000	
		Mismunur		412 830
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	30 507	
	02	Ægir	64 169	
	03	Óðinn	60 903	
	04	Þór	58 740	
	05	Árvakur	32 609	
	06	Fluggæsla	51 482	
	07	Landhelgissjóður	18 410	
	08	Albert	28 110	
	09	Til kaupa á nýju varðskipi	30 000	
	10	Leiguskip	41 900	
		Gjöld samtals	416 830	
252	**Bifreiðaeftirlit:**			
0	10	Laun	31 514	
0	20	Önnur rekstrargjöld	6 878	
0	27	Viðhald	590	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 800	
		Gjöld samtals		44 782
253	**Almannavarnir:**			
0	10	Laun	2 560	
0	20	Önnur rekstrargjöld	975	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 500	
0	90	Yfirfærslur:		
0	92	Til sveitarfélaga	1 500	
		Gjöld samtals		6 535
254	**Sjómælingar og sjókortagerð:**			
0	10	Laun	8 374	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 435	
0	27	Viðhald	450	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	450	
		Gjöld samtals	12 709	
1	00	Tekjur	3 000	
		Mismunur		9 709

			Þús. kr.	Þús. kr.
255	**Umferðarráð:**			
0	10	Laun	2 494	
0	20	Önnur rekstrargjöld	4 150	
		Gjöld samtals	6 644	
1	00	Tekjur	1 540	
		Mismunur		5 104
261	**Öryggiseftirlit ríkisins:**			
0	10	Laun	9 613	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 610	
0	27	Viðhald	70	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	12 393	
1	00	Tekjur	12 393	
262	**Löggildingarstofan:**			
0	10	Laun	4 033	
0	20	Önnur rekstrargjöld	951	
0	27	Viðhald	45	
0	70	Vextir	16	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	5 145	
1	00	Tekjur	1 830	
		Mismunur		3 315
281	**Dómsmál, ýmis kostnaður:**			
0	10	Laun	10 673	
0	20	Önnur rekstrargjöld	11 300	
0	90	Yfirfærslur:		
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	70	
		Gjöld samtals	22 043	
1	00	Tekjur	3 200	
		Mismunur		18 843
		Viðfangsefni:		
	01	Málskostnaður	11 000	
	02	Meðdómsmenn	5 423	
	03	Setu- og varadómarar	2 410	
	04	Próf málflytjenda	180	
	05	Siglingadómur	295	
	06	Útgáfa norræns dómasafns	267	
	07	Norræn samvinna á sviði sakfræði	70	
	08	Matsnefnd eignarnámsbóta	2 398	
		Gjöld samtals	22 043	
282	**Ýmis löggæslukostnaður:**			
0	10	Laun	2 410	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 650	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	3 000	
0	90	Yfirfærslur:		
0	92	Til sveitarfélaga	4 000	
		Gjöld samtals		11 060

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
	02	Héraðslögregla	4 500	
	03	Lögreglubifreiðir	3 000	
	04	Ýmis löggæslukostnaður	3 560	
		Gjöld samtals	11 060	
283	**Fangamál, ýmis kostnaður:**			
	0 10	Laun	988	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 200	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	15 000	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	800	
		Gjöld samtals		18 988
	Viðfangsefni:			
	04	Bygging ríkisfangelsa og vinnuhæla	15 000	
	05	Fangahjálp	1 050	
	06	Sjúkrakostnaður refsifanga	1 800	
	07	Námskeið fangavarða	295	
	08	Geðlækninga- og sálfræðiþjónusta við refsifanga	843	
		Gjöld samtals	18 988	
284	**Áfengis- og fíkniefnamál:**			
	0 10	Laun	709	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 190	
		Gjöld samtals		1 899
	Viðfangsefni:			
	02	Matsnefnd vínveitingahúsa	162	
	03	Óleftirlit	165	
	04	Fíkniefnanefnd	1 572	
		Gjöld samtals	1 899	
301	**Þjóðkirkjan:**			
	0 10	Laun	103 527	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	15 924	
	0 27	Viðhald	7 886	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	12 500	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	10 350	
		Gjöld samtals		150 187
	Viðfangsefni:			
	01	Yfirstjórn	5 059	
	02	Kirkjuráð	130	
	03	Kirkjuþing	740	
	04	Alþjóðasamvinna	400	
	05	Vestur-íslenskar kirkjur	60	
	06	Álag vegna afhendingar kirkna	1 000	
	07	Utanfarir presta	44	
	08	Biskups- og prestabókasöfn	30	

		Þús. kr.	Þús. kr.
09	Viðbót við eftirlaun presta og ekkna	346	
10	Söngmálastjóri þjóðkirkjunnar	1 222	
11	Æskulýðsstörf	2 824	
12	Sumarbúðir	1 500	
13	Byggingaeftirlit	1 085	
14	Kirkjugarðaeftirlit	820	
15	Prestar og prófastar	106 427	
16	Byggingar á prestssetrum	10 000	
17	Biskupsbústaður	86	
18	Kaup á eignum á kirkjujörðum	1 500	
19	Viðhald embættisbústaða	7 800	
20	Útihús á prestssetrum	1 000	
21	Skálholtsstaður	1 200	
22	Hallgrímskirkja í Reykjavík	4 000	
24	Útgáfustarfsemi	60	
25	Hið íslenska biblíufélag	350	
26	Til umbóta á kristindómsfræðslu í skólum	354	
27	Til rits presta í Hólastifti	25	
29	Saurbæjarkirkja	25	
30	Til Kirkjukórasambands Íslands	50	
31	Til Kirkjuvogskirkju	150	
32	Til Búrfellskirkju í Grímsnesi	50	
33	Til minningarkapellu um séra Jón Steingrímsson	250	
34	Til Auðkúlukirkju	100	
35	Til Hóla í Hjaltadal	800	
36	Til Hjálparstofnunar kirkjunnar	700	
	Gjöld samtals	150 187	
371	**Kirkjubyggingasjóður:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
372	**Kirkjugarðasjóður:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	100	
	Gjöld samtals		100
373	**Kristnisjóður:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	5 652	
	Gjöld samtals		5 652
	Samtals		1 628 026

1 07 Félagsmálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Félagsmálaráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	8 857	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 350	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		12 307
271	**Húsnæðismálastofnun ríkisins:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	682 433	
		Gjöld samtals		682 433
		Viðfangsefni:		
	02	Framlag skv. l. nr. 30/1970	75 000	
	03	Heilsuspillandi húsnæði	18 000	
	04	Launaskattur	480 000	
	05	Byggingasjóðsgjald	107 230	
	06	Laun húsnæðismálastjórnar og framkvæmdastjóra	2 203	
		Gjöld samtals	682 433	
272	**Byggingasjóður verkamanna:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	100 000	
		Gjöld samtals		100 000
301	**Skipulagsstjóri:**			
	0 10	Laun	4 947	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	9 453	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 92	Til sveitarfélaga	5 500	
		Gjöld samtals		20 000
371	**Framlag til Lánasjóðs sveitarfélaga:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	8 000	
		Gjöld samtals		8 000
372	**Landakaup kaupstaða og kauptúna:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	10 000	
		Gjöld samtals		10 000
399	**Sveitarfélög, framlög:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 92	Til sveitarfélaga	37 500	
		Gjöld samtals		37 500

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
	02	Vatnsveitur, skv. lögum	27 500	
	06	Heimilishjálp, skv. l. nr. 10/1952	7 500	
	07	Vinnumiðlun	2 500	
		Gjöld samtals	37 500	
951	**Brunamálastofnun ríkisins:**			
	0 10	Laun	3 586	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 874	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	150	
		Gjöld samtals	5 610	
	1 00	Tekjur	5 610	
952	**Endurhæfingarráð:**			
	0 10	Laun	1 315	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	569	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		1 984
971	**Erfðafjársjóður, framlag:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	35 000	
		Gjöld samtals		35 000
972	**Bjargráðasjóður:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	23 000	
		Gjöld samtals		23 000
974	**Styrktarsjóður fatlaðra:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	3 255	
		Gjöld samtals		3 255
975	**Styrktarsjóður vangefinna:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	33 500	
		Gjöld samtals		33 500
981	**Vinnumál:**			
	0 10	Laun	1 499	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	225	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	12 550	
		Gjöld samtals		14 274
		Viðfangsefni:		
	02	Félagsdómur	476	
	03	Sáttanefndir í vinnudeilum	948	

		Þús. kr.	Þús. kr.
04	Framkvæmd áætlunar um opinberan stuðning við samtök vinnumarkaðarins vegna hagræðingarstarfsemi	2 950	
05	Jafnlaunaráð	300	
06	Bygging orlofsheimila verkalýðssamtakanna	5 500	
07	Til Alþýðusambands Íslands vegna Menningar- og fræðslusambands alþýðu	2 500	
08	Til Alþýðusambands Íslands vegna alþýðuorlofs	1 000	
11	Til Iðnnemasambands Íslands	350	
12	Til Bandalags starfsmanna ríkis og bæja	200	
13	Til Landssambands verslunarmanna	50	
	Gjöld samtals	14 274	
999	**Ýmis framlög:**		
0 90	Yfirfærslur:		
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	46 959	
	Gjöld samtals		46 959
	Viðfangsefni:		
01	Aðstoð við blinda	1 185	
02	Barnaheimilið Sólheimar í Grímsnesi	65	
03	Fávitahælið í Skálatúni	65	
04	Félagið Heyrnarhjálp	300	
05	Geðverndarfélag Íslands	75	
06	Tjaldanesheimilið	200	
07	Mæðrastyrksnefndir	230	
08	Rauði kross Íslands	650	
10	S.Í.B.S., styrkur	1 400	
11	Sjálfsbjörg, landssamband fatlaðra	50	
13	Slysavarnafélag Íslands	6 584	
14	Styrktarfélag lamaðra og fatlaðra	2 000	
15	Styrktarfélag vangefinna	100	
16	Styrktarfélag vangefinna, dagheimili	25	
17	Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis	150	
18	Til Styrktarfélags lamaðra og fatlaðra vegna sérnáms í stjórn og kennslu við leikskóla	50	
19	Meðlög samkv. 21., 22. og 23. gr. framfærslulaga	1 200	
20	Meðlög samkvæmt lögum nr. 87/1947	19 500	
21	Neytendasamtökin	450	
22	Orlofssjóður húsmæðra	5 000	
23	Til sjómannastofa	1 550	
24	Orlofsheimili húsmæðra í Gullbringu- og Kjósarsýslu og Keflavík	250	
27	Blindrafélagið, styrkur	700	
28	Til umbúðasmiði vegna fatlaðra	80	
29	Foreldra- og styrktarfélag heyrnardaufra	100	
31	Geðverndarfélag Íslands, byggingarstyrkur	2 000	
32	Sjálfsbjörg, landssamband fatlaðra, byggingarstyrkur	2 000	
33	Styrktarsjóður lamaðra og fatlaðra	1 000	
	Gjöld samtals	46 959	
	Samtals		1 028 212

1 08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	10 914	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	6 368	
		Gjöld samtals		17 282
271	**Tryggingastofnun ríkisins:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	9 639 600	
		Gjöld samtals		9 639 600
273	**Framlag til Atvinnuleysistryggingasjóðs:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	294 000	
		Gjöld samtals		294 000
301	**Landlæknisembættið:**			
	0 10	Laun	5 324	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 532	
	0 27	Viðhald	10	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	150	
		Gjöld samtals		8 016
	Viðfangsefni:			
	01	Yfirstjórn	6 440	
	02	Læknaráð	1 016	
	03	Lækningaferðir sérfræðinga	560	
		Gjöld samtals	8 016	
302	**Ríkisspítalar, skrifstofa:**			
	0 10	Laun	27 179	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	6 555	
	0 27	Viðhald	100	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	200	
		Gjöld samtals	34 034	
	1 00	Tekjur	2 498	
		Mismunur		31 536
311	**Rannsóknastofa háskólans:**			
	0 10	Laun	47 804	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	9 292	
	0 27	Viðhald	1 700	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	2 320	
		Gjöld samtals	61 116	
	1 00	Tekjur	19 135	
		Mismunur		41 981

			Þús. kr.	Þús. kr.
312	**Blóðbankinn:**			
0	10	Laun	12 563	
0	20	Önnur rekstrargjöld	5 747	
0	27	Viðhald	265	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	200	
		Gjöld samtals	18 775	
1	00	Tekjur	9 088	
		Mismunur		9 687
321	**Geislavarnir ríkisins:**			
0	10	Laun	1 450	
0	20	Önnur rekstrargjöld	720	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	500	
		Gjöld samtals		2 670
322	**Heilbrigðiseftirlit ríkisins:**			
0	10	Laun	4 144	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 445	
0	27	Viðhald	150	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	150	
		Gjöld samtals		5 889
361	**Holdsveikraspítalinn í Kópavogi:**			
0	10	Laun	2 512	
0	20	Önnur rekstrargjöld	545	
0	27	Viðhald	150	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	3 307	
1	00	Tekjur	59	
		Mismunur		3 257
371	**Landspítalinn:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	113 200	
		Gjöld samtals		113 200
372	**Fæðingardeild Landspítalans:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	15 000	
		Gjöld samtals		15 000
373	**Kleppsspítalinn:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	10 000	
		Gjöld samtals		10 000
375	**Kristneshælið:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	5 000	
		Gjöld samtals		5 000

			Þús. kr.	Þús. kr.
377	**Læknishéraðasjóður:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		5 000	
	Gjöld samtals			5 000
378	**Námslán læknastúdenta:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		2 000	
	Gjöld samtals			2 000
381	**Til sjúkrahúsa og læknabústaða:**			
0 10	Laun		5 943	
0 90	Yfirfærslur:			
0 92	Til sveitarfélaga		317 773	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		12 500	
	Gjöld samtals			336 216
	Viðfangsefni:			
03	Bygging sjúkrahúsa, sjúkraskýla, læknamiðstöðva, elliheimila og læknabústaða, annarra en ríkissjúkrahúsa[1])		295 070	
04	St. Jósefsspítali, byggingarstyrkur		3 500	
05	Sjúkrahús St. Franciscusarreglunnar í Stykkishólmi, byggingarstyrkur		500	
06	Styrkur til heilsuverndarstöðva		28 646	
07	St. Jósefsspítali, vegna kaupa á röntgentæki		5 000	
08	St. Jósefsspítali í Hafnarfirði, byggingarstyrkur		3 500	
	Gjöld samtals		336 216	
391	**Héraðslæknar og heilsugæslustöðvar:**			
0 10	Laun		80 202	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 760	
	Gjöld samtals			81 962
392	**Berklavarnir:**			
0 10	Laun		2 078	
0 20	Önnur rekstrargjöld		875	
	Gjöld samtals			2 953
393	**Skólayfirlæknisembættið:**			
0 10	Laun		1 053	
0 20	Önnur rekstrargjöld		140	
	Gjöld samtals			1 193
399	**Ýmis heilbrigðismál:**			
0 10	Laun		19 077	
0 20	Önnur rekstrargjöld		10 476	
0 90	Yfirfærslur:			
0 92	Til sveitarfélaga		3 000	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		20 709	
	Gjöld samtals			53 262

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 8.

		Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:		
01	Lyfjaverðlagsnefnd	890	
02	Norræn samvinna í lyfjasölumálum	60	
03	Lyfjaskrárnefnd	2 478	
05	Eiturefnanefnd	685	
06	Lyfjaeftirlit, þ.m.t. eftirlit með sérlyfjum, eiturefnum og deyfilyfjum og sérstakar efnarannsóknir	2 968	
07	Daggjaldanefnd	1 237	
08	Hjartavernd	10 000	
09	Krabbameinsfélag Íslands	4 509	
10	Kostnaður skv. farsótta- og sóttvarnalögum og lögum um ónæmisaðgerðir	900	
11	Matvælarannsóknir	3 220	
13	Til kynsjúkdómavarna, l. 91/1932	393	
14	Kostnaður vegna l. 16/1938	106	
16	Til lækningatækja, l. 43/1965	300	
18	Námskeið sjúkraliða	1 200	
19	Námskeið heilbrigðisstétta	812	
25	Minningarsjóður Landspítalans	4 100	
27	Sjúkraflug	1 600	
28	Rhesusvarnir	649	
29	Blóðrannsóknir ungbarna	1 064	
30	Rannsóknir í samvinnu við WHO	264	
33	Til tækniaðstoðar við sveitarfélög vegna vatns- og skolpveitumála og annarra umhverfis- og mengunarmála	3 000	
34	Kostnaður vegna reglugerðar um iðjumengun	1 000	
35	Námsferðir héraðslækna og embættislækna	2 425	
36	Ljósmæðralaun	6 748	
37	Skólar heilbrigðistækna	2 654	
	Gjöld samtals	53 262	
471	**Gæsluvistarsjóður, framlag:**		
0 90	**Yfirfærslur:**		
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	20 000	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	850	
	Gjöld samtals		20 850
	Viðfangefni:		
02	Gæsluvistarsjóður, framlag	20 000	
03	Bláa bandið	600	
04	Vernd	250	
	Gjöld samtals	20 850	
481	**Bindindisstarfsemi:**		
0 10	Laun	3 061	
0 20	Önnur rekstrargjöld	1 616	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	70	
0 90	**Yfirfærslur:**		
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	3 260	
	Gjöld samtals		8 007

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
02		Áfengisvarnir	5 807	
04		Templarahöllin, byggingarstyrkur	900	
05		Stórstúka Íslands	1 300	
		Gjöld samtals	8 007	
501	**Ljósmæðraskóli Íslands:**			
0 10		Laun	3 524	
0 20		Önnur rekstrargjöld	680	
0 27		Viðhald	150	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	50	
		Gjöld samtals	4 404	
1 00		Tekjur	220	
		Mismunur		4 184
502	**Þroskaþjálfaskólinn:**			
0 10		Laun	3 018	
0 20		Önnur rekstrargjöld	800	
0 80		Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	3 918	
1 00		Tekjur	320	
		Mismunur		3 598
		Samtals		**10 716 343**

1 09 Fjármálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Fjármálaráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	23 452	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	12 095	
	0 27	Viðhald	371	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	190	
		Gjöld samtals		36 108
103	**Ríkisbókhald:**			
	0 10	Laun	12 739	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 305	
	0 27	Viðhald	200	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	600	
		Gjöld samtals		16 844
104	**Ríkisfjárhirsla:**			
	0 10	Laun	4 503	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	797	
	0 27	Viðhald	80	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	150	
		Gjöld samtals		5 530
201	**Embætti ríkisskattstjóra:**			
	0 10	Laun	25 575	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	5 573	
	0 27	Viðhald	200	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	500	
		Gjöld samtals		31 848
202	**Skattstofan í Reykjavík:**			
	0 10	Laun	49 133	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	8 230	
	0 27	Viðhald	500	
		Gjöld samtals		57 863
203	**Skattstofa Vesturlandsumdæmis, Akranesi:**			
	0 10	Laun	7 221	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 018	
	0 27	Viðhald	15	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	50	
		Gjöld samtals		8 304
204	**Skattstofa Vestfjarða, Ísafirði:**			
	0 10	Laun	4 766	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	766	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	400	
		Gjöld samtals		5 932

			Þús. kr.	Þús. kr.
205	**Skattstofa Norðurlandsumdæmis vestra, Siglufirði:**			
0	10	Laun	6 641	
0	20	Önnur rekstrargjöld	620	
0	27	Viðhald	50	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	30	
		Gjöld samtals		7 341
206	**Skattstofa Norðurlandsumdæmis eystra, Akureyri:**			
0	10	Laun	11 484	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 385	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	125	
		Gjöld samtals	12 994	
1	00	Tekjur	50	
		Mismunur		12 944
207	**Skattstofa Austurlands, Egilsstöðum:**			
0	10	Laun	6 111	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 207	
0	27	Viðhald	50	
		Gjöld samtals	7 368	
1	00	Tekjur	35	
		Mismunur		7 333
208	**Skattstofa Suðurlands, Hellu:**			
0	10	Laun	5 317	
0	20	Önnur rekstrargjöld	795	
0	27	Viðhald	25	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	6 237	
1	00	Tekjur	20	
		Mismunur		6 217
209	**Skattstofa Vestmannaeyja:**			
0	10	Laun	2 772	
0	20	Önnur rekstrargjöld	573	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	30	
		Gjöld samtals		3 375
211	**Skattstofa Reykjanesumdæmis, Hafnarfirði:**			
0	10	Laun	14 919	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 834	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals	16 853	
1	00	Tekjur	100	
		Mismunur		16 753
212	**Skattstofur, sameiginleg útgjöld:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	11 780	
		Gjöld samtals		**11 780**

			Þús. kr.	Þús. kr.
214	**Ríkisskattanefnd og skattsektanefnd:**			
0	10	Laun	5 360	
0	20	Önnur rekstrargjöld	888	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		6 348
251	**Gjaldheimtan í Reykjavík:**			
0	10	Laun	15 665	
0	20	Önnur rekstrargjöld	6 250	
0	27	Viðhald	250	
		Gjöld samtals	22 165	
1	00	Tekjur	4 000	
		Mismunur		18 165
261	**Tollstjórinn í Reykjavík:**			
0	10	Laun	100 221	
0	20	Önnur rekstrargjöld	17 520	
0	27	Viðhald	800	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 000	
		Gjöld samtals	119 541	
1	00	Tekjur	2 000	
		Mismunur		117 541
		Viðfangsefni:		
	02	Skrifstofa tollstjóra	43 898	
	03	Tollgæslan í Reykjavík	61 883	
	04	Sameiginlegur kostnaður	13 760	
		Gjöld samtals	119 541	
263	**Tollgæsla utan Reykjavíkur:**			
0	10	Laun	17 234	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 744	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	300	
		Gjöld samtals		20 278
281	**Tollstöðvar, framlag:**			
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	36 390	
		Gjöld samtals		36 390
282	**Tollamál, sameiginlegur kostnaður:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 214	
		Gjöld samtals		2 214
381	**Uppbætur á lífeyri:**			
0	10	Laun	245 704	
		Gjöld samtals		245 704
382	**Eftirlaun samkvæmt launalögum:**			
0	10	Laun	5 182	
		Gjöld samtals		5 182

			Þús. kr.	Þús. kr.
383	**Styrktarfé og ýmis eftirlaun, embættismenn:**			
0	10	Laun[1]	13 228	
		Gjöld samtals		13 228
384	**Styrktarfé og ýmis eftirlaun, ekkjur:**			
0	10	Laun[1]	9 184	
		Gjöld samtals		9 184
402	**Fasteignamat:**			
0	10	Laun	10 488	
0	20	Önnur rekstrargjöld	6 880	
		Gjöld samtals		17 368
481	**Útgjöld skv. sérstökum lögum og heimildarlögum:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	5 000	
		Gjöld samtals		5 000
901	**Framkvæmdadeild Innkaupastofnunar ríkisins:**			
0	10	Laun	12 870	
0	20	Önnur rekstrargjöld	5 620	
0	27	Viðhald	200	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	200	
		Gjöld samtals	18 890	
1	00	Tekjur	12 000	
		Mismunur		6 890
971	**Ríkisábyrgðasjóður, framlag:**			
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	75 000	
		Gjöld samtals		75 000
991	**Ýmis lán ríkissjóðs:**			
0	70	Vextir	411 756	
		Gjöld samtals		411 756
3	00	Lánahreyfingar út	520 334	
4	00	Lánahreyfingar inn	35 313	
999	**Ýmislegt:**			
0	10	Laun	266 202	
0	20	Önnur rekstrargjöld	198 500	
0	90	Yfirfærslur:		
0	93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	47 600	
0	94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	77 700	
		Gjöld samtals		590 002

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 9.

Viðfangsefni:		Þús. kr.	Þús. kr.
02	Orlofsheimili BSRB	12 000	
03	Til blaðanna samkvæmt nánari ákvörðun ríkisstjórnarinnar að fengnum tillögum stjórnskipaðrar nefndar	32 000	
04	Símakostnaður og burðargjöld fyrir stjórnarráðið	11 500	
05	Kostnaður við kjarasamninga	5 820	
06	Dómkröfur og málskostnaður	4 000	
07	Áætlað framlag til togaralána	47 600	
08	Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda	482	
11	Lífeyrissjóður bænda	36 700	
12	Lífeyrissjóður verkalýðsfélaga	29 000	
13	Óviss útgjöld	410 900	
	Gjöld samtals	590 002	
	Samtals		1 808 422

1 10 Samgönguráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Samgönguráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	6 863	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 035	
	0 27	Viðhald	65	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	75	
		Gjöld samtals		10 038
211	**Vegagerð:**			
	0 10	Laun	170 000	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	40 000	
	0 27	Viðhald	340 000	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 267 503	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	25 000	
	0 92	Til sveitarfélaga	202 640	
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	4 797	
		Gjöld samtals	2 049 940	
	1 00	Tekjur	5 000	
		Mismunur		2 044 940
321	**Strandferðir, framlög:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	77 528	
	0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	39 530	
		Gjöld samtals		117 058
		Viðfangsefni:		
	02	Skipaútgerð ríkisins	77 528	
	03	Flóabátar og vöruflutningar	39 530	
		Gjöld samtals	117 058	
325	**Rekstrardeild ríkisskipa:**			
	0 10	Laun	11 816	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 962	
	0 27	Viðhald	125	
		Gjöld samtals	13 903	
	1 00	Tekjur	2 300	
		Mismunur		11 603

			Þús. kr.	Þús. kr.
331	**Vita- og hafnamál, aðalskrifstofa:**			
0	10	Laun	19 595	
0	20	Önnur rekstrargjöld	4 630	
0	27	Viðhald	250	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	300	
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	2 160	
		Gjöld samtals	26 935	
1	00	Tekjur	9 500	
		Mismunur		17 435
332	**Vitamál:**			
0	10	Laun	27 048	
0	20	Önnur rekstrargjöld	8 570	
0	27	Viðhald	3 800	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	8 162	
		Gjöld samtals	47 580	
1	00	Tekjur	4 600	
		Mismunur		42 980
		Viðfangsefni:		
	02	Rekstur vita	33 875	
	04	Sjómerki	2 123	
	05	Vitabyggingar	11 582	
		Gjöld samtals	47 580	
333	**Hafnamál:**			
0	10	Laun	2 109	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 250	
0	27	Viðhald	2 500	
0	80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 000	
0	90	Yfirfærslur:		
0	91	Til fyrirtækja í B-hluta	356 300	
0	92	Til sveitarfélaga	623 700	
		Gjöld samtals		990 859
		Viðfangsefni:		
	02	Til hafnarannsókna og mælinga	3 859	
	03	Hafnarmannvirki og lendingarbætur[1])	444 000	
	04	Ferjubryggjur[2])	7 000	
	05	Landshafnir, framlag	303 000	
	06	Hafnarmannvirki, eftirstöðvar framlaga	8 000	
	07	Hafnabótasjóður, framlag	53 300	
	08	Sjóvarnargarðar[3])	2 700	
	09	Sérstakar hafnarframkvæmdir í Grindavík og Höfn í Hornafirði	169 000	
		Gjöld samtals	990 859	

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 10.
2) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 11.
3) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 12.

			Þús. kr.	Þús. kr
341	**Siglingamálastofnun ríkisins:**			
	0 10	Laun	22 394	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 500	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	400	
		Gjöld samtals	27 294	
	1 00	Tekjur	1 000	
		Mismunur		26 294
342	**Sjóslysanefnd:**			
	0 10	Laun	894	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	300	
		Gjöld samtals		1 194
471	**Flugmálastjórn:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	356 856	
		Gjöld samtals		356 856
481	**Flugbjörgunarsveitir, framlög:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka	450	
		Gjöld samtals		450
		Viðfangsefni:		
	01	Flugbjörgunarsveitir, rekstrarstyrkir	150	
	02	Flugbjörgunarsveitin í Reykjavík til bifreiðakaupa	300	
		Gjöld samtals	450	
651	**Ferðamál:**			
	0 10	Laun	1 148	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	867	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	7 540	
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	10 000	
		Gjöld samtals		19 555
		Viðfangsefni:		
	02	Ferðamálaráð	2 015	
	03	Ferðamálasjóður	10 000	
	04	Til að bæta hreinlætisaðstöðu á fjölsóttum ferðastöðum	2 540	
	05	Til að bæta aðstöðu ferðamanna við Gullfoss	5 000	
		Gjöld samtals	19 555	
652	**Veðurstofan:**			
	0 10	Laun	71 092	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	27 227	
	0 27	Viðhald	2 315	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	11 170	
		Gjöld samtals	111 804	
	1 00	Tekjur	42 400	
		Mismunur		69 404

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
	01	Yfirstjórn	12 418	
	02	Veðurstofan á Reykjavíkurflugvelli	9 223	
	03	Síma- og útvarpskostnaður	5 908	
	04	Loftskeytadeild	2 539	
	05	Veðurfarsdeild	5 537	
	06	Áhaldadeild, búveðurfræðimælingar	7 220	
	07	Veðurstöðvar	11 925	
	08	Hálendisathuganir	2 137	
	09	Jarðeðlisfræðideild	2 893	
	10	Bóka- og skjalasafn	1 032	
	11	Veðurþjónusta vegna millilandaflugs	40 820	
	12	Til hafísrannsókna	652	
	13	Bygging Veðurstofuhúss	9 500	
		Gjöld samtals	111 804	
656	**Landmælingar:**			
	0 10	Laun	11 005	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	7 178	
	0 27	Viðhald	400	
	0 70	Vextir	301	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 201	
		Gjöld samtals	24 085	
	1 00	Tekjur	6 800	
		Mismunur		17 285
	3 00	Lánahreyfingar út	2 962	
		Viðfangsefni:		
	01	Yfirstjórn	1 103	
	02	Landmælingar	15 984	
	03	Ljósmyndadeild	3 838	
	04	Kortasala	3 160	
		Gjöld samtals	24 085	
672	**Sérleyfissjóður:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	4 500	
		Gjöld samtals		4 500
673	**Ferðaskrifstofa ríkisins:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 91	Til fyrirtækja í B-hluta	5 000	
		Gjöld samtals		5 000
		Samtals		3 735 451

1 11 Iðnaðarráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Iðnaðarráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	8 049	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 960	
		Gjöld samtals	13 009	
	1 00	Tekjur	1 500	
		Mismunur		11 509
201	**Iðnþróunarstofnun Íslands:**			
	0 10	Laun	9 629	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 486	
	0 27	Viðhald	245	
	0 70	Vextir	260	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	500	
		Gjöld samtals	14 120	
	1 00	Tekjur	500	
		Mismunur		13 620
	3 00	Lánahreyfingar út	788	
202	**Rannsóknastofnun iðnaðarins:**			
	0 10	Laun	13 436	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	6 216	
	0 27	Viðhald	400	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 850	
		Gjöld samtals	21 902	
	1 00	Tekjur	2 500	
		Mismunur		19 402
203	**Rannsóknastofnun byggingaiðnaðarins:**			
	0 10	Laun	20 374	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	6 280	
	0 27	Viðhald	300	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	1 500	
		Gjöld samtals	28 454	
	1 00	Tekjur	6 500	
		Mismunur		21 954
204	**Verkstjórnarnámskeið:**			
	0 10	Laun	1 955	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	521	
	0 27	Viðhald	30	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	235	
		Gjöld samtals	2 741	
	1 00	Tekjur	295	
		Mismunur		2 446

			Þús. kr.	Þús. kr.
205	**Stjórnunarnámskeið:**			
0 10	Laun		1 627	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 350	
	Gjöld samtals		2 977	
1 00	Tekjur		1 200	
	Mismunur			1 777
206	**Námskeið í stjórn vinnuvéla:**			
0 10	Laun		1 446	
0 20	Önnur rekstrargjöld		1 238	
	Gjöld samtals		2 684	
1 00	Tekjur		652	
	Mismunur			2 032
221	**Lánasjóðir iðnaðarins:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega		100 000	
	Gjöld samtals			100 000
	Viðfangsefni:			
02	Iðnlánasjóður		50 000	
03	Iðnrekstrarsjóður		50 000	
	Gjöld samtals		100 000	
233	**Ríkisprentsmiðjan Gutenberg:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		15 000	
	Gjöld samtals			15 000
234	**Lagmetisiðjan Siglósíld:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		5 000	
	Gjöld samtals			5 000
235	**Fyrirtæki og stofnanir, framlög:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega		31 000	
	Gjöld samtals			31 000
	Viðfangsefni:			
02	Útflutningsmiðstöð iðnaðarins		6 000	
03	Sölustofnun lagmetisiðnaðarins		25 000	
	Gjöld samtals		31 000	
299	**Iðja og iðnaður, framlög:**			
0 90	Yfirfærslur:			
0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega		27 500	
0 94	Til einstaklinga, heimila og samtaka		1 125	
	Gjöld samtals			28 625

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Viðfangsefni:			
02	Til iðnráða og annarrar starfsemi á sviði iðnaðar		1 000	
03	Heimilisiðnaðarfélag Íslands		125	
04	Til eflingar iðnþróunar og tækninýjunga í iðnaði		7 500	
05	Mótframlag vegna tækniaðstoðarframlags S. þ. UNIDO		1 000	
06	Til gosefnarannsókna og gosefnaiðju		6 000	
07	Líffræðileg rannsókn við Laxá og Mývatn		2 000	
08	Viðræðunefnd um orkufrekan iðnað		6 000	
09	Saltverksmiðja á Reykjanesi		2 000	
10	Stjórn iðnþróunaráætlunar		3 000	
	Gjöld samtals		28 625	
301	**Orkustofnun:**			
0 10	Laun		81 156	
0 20	Önnur rekstrargjöld		74 082	
0 27	Viðhald		3 380	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		7 750	
	Gjöld samtals		166 368	
1 00	Tekjur		18 488	
	Mismunur			147 880
302	**Rafmagnseftirlit ríkisins:**			
0 10	Laun		10 969	
0 20	Önnur rekstrargjöld		6 276	
0 27	Viðhald		150	
0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður		1 000	
	Gjöld samtals			18 395
371	**Orkusjóður, framlag:**			
0 90	**Yfirfærslur:**			
0 91	Til fyrirtækja í B-hluta		212 180	
	Gjöld samtals			212 180
	Viðfangsefni:			
02	Rafvæðing í sveitum		51 000	
04	Lán til jarðhitaleitar		9 000	
05	Lánagreiðslur		82 180	
06	Verðjöfnunargjald		70 000	
	Gjöld samtals		212 180	
399	**Endurskoðun áætlana um nýtingu innlendra orkugjafa til húsahitunar og annarra þarfa:**			
0 10	Laun		2 148	
	Gjöld samtals			2 148
		Samtals		632 968

1 12 Viðskiptaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Viðskiptaráðuneytið, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	9 797	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 300	
	0 27	Viðhald	50	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	100	
		Gjöld samtals		14 247
201	**Niðurgreiðslur á vöruverði:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	1 498 000	
		Gjöld samtals		1 498 000
902	**Verðlagsskrifstofan:**			
	0 10	Laun	18 624	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 436	
	0 27	Viðhald	120	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	200	
		Gjöld samtals		21 380
999	**Vörusýningar erlendis:**			
	0 90	Yfirfærslur:		
	0 93	Til fyrirtækja og atvinnuvega	1 500	
		Gjöld samtals		1 500
		Samtals		1 535 127

1 13 Hagstofa Íslands.

101	**Hagstofa Íslands, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	15 092	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	5 150	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	180	
		Gjöld samtals	20 422	
	1 00	Tekjur	474	
		Mismunur		19 948
102	**Þjóðskráin:**			
	0 10	Laun	6 244	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 498	
		Gjöld samtals	8 742	
	1 00	Tekjur	2 091	
		Mismunur		6 651
		Samtals		26 599

1 14 Ríkisendurskoðun.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Ríkisendurskoðun, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	26 871	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	3 239	
	0 27	Viðhald	80	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	200	
		Gjöld samtals		30 381
		Samtals		30 381

1 15 Fjárlaga- og hagsýslustofnun.

101	**Fjárlaga- og hagsýslustofnun, aðalskrifstofa:**			
	0 10	Laun	8 166	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	7 591	
	0 27	Viðhald	45	
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	70	
		Gjöld samtals		15 872
181	**Ríkisbifreiðir, framlag:**			
	0 80	Gjaldfærður stofnkostnaður	5 000	
		Gjöld samtals		5 000
		Samtals		20 872

B - HLUTI
Ríkisfyrirtæki og sjóðir í ríkiseign.

5. gr.

Árið 1974 er ætlast til, að rekstri og fjármunahreyfingum eftirtalinna ríkisfyrirtækja og sjóða í ríkiseign verði hagað skv. áætlunum í þessari grein.

2 01 Forsætisráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
171		**Byggðasjóður:**		
	0 10	Laun	6 300	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 950	
	0 70	Vextir	95 000	
	0 90	Yfirfærslur	5 000	
		Gjöld samtals	108 250	
	1 30	Vaxtatekjur	80 000	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	152 600	
		Tekjur samtals	232 600	
		Mismunur		124 350
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	102 000	
	3 20	Veitt lán	432 350	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	110 000	
	4 20	Tekin lán	300 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	124 350	

2 02 Menntamálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
201	**Happdrætti háskólans:**			
	0 10	Laun	38 400	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	19 630	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	318 500	
	0 80	Afskriftir	2 000	
		Gjöld samtals	378 530	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	456 030	
	1 30	Vaxtatekjur	9 000	
	1 90	Annað	4 500	
		Tekjur samtals	469 530	
		Mismunur		91 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 90	Annað, greitt ríkissjóði	15 500	
		— greitt Háskóla Íslands	90 000	
		Inn:		
	4 40	Afskriftir	2 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	91 000	
	4 90	Annað	12 500	
211	**Háskólabíó:**			
	0 10	Laun	7 200	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	9 800	
	0 27	Viðhald	1 800	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	11 300	
	0 70	Vextir	700	
	0 80	Afskriftir	1 000	
		Gjöld samtals	31 800	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	35 100	
		Mismunur		3 300
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	1 500	
	3 90	Annað	2 800	
		Inn:		
	4 40	Afskriftir	1 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	3 300	
276	**Byggingasjóður rannsókna í þágu atvinnuveganna:**			
	0 70	Vextir	8 321	
		Gjöld samtals	8 321	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	31 034	
		Mismunur		22 713

			Þús. kr.	Þús. kr.
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
3	10	Afborgun lána	6 713	
3	30	Fjárfestingar	16 000	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	22 713	
422	**Ríkisútgáfa námsbóka, skólavörubúð:**			
0	10	Laun	6 395	
0	20	Önnur rekstrargjöld	12 549	
0	27	Viðhald	160	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	7 500	
0	80	Afskriftir	1 608	
		Gjöld samtals	28 212	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	28 212	
679	**Sameiginlegur kostnaður við skólana á Laugarvatni:**			
0	10	Laun	2 647	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 000	
		Gjöld samtals	4 647	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	5 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	2 000	
		Tekjur samtals	7 000	
		Mismunur		2 353
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	2 353	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	2 353	
871	**Upptökuheimilið í Kópavogi:**			
0	10	Laun	11 590	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 755	
0	27	Viðhald	400	
		Gjöld samtals	13 745	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	4 600	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	11 245	
		Tekjur samtals	15 845	
		Mismunur		2 100
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	2 100	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	2 100	

			Þús. kr.	Þús. kr.
872	**Lánasjóður ísl. námsmanna:**			
0	10	Laun	2 906	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 004	
0	70	Vextir	22 000	
0	90	Yfirfærslur	48 200	
		Gjöld samtals	75 110	
1	30	Vaxtatekjur	2 500	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	486 600	
		Tekjur samtals	489 100	
		Mismunur		413 990
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	20 100	
3	20	Veitt lán	527 540	
3	30	Fjárfestingar	950	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	9 700	
4	20	Tekin lán	104 700	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	413 990	
4	90	Annað	20 200	
971	**Ríkisútvarpið, hljóðvarp:**			
0	10	Laun	109 383	
0	20	Önnur rekstrargjöld	67 700	
0	27	Viðhald	18 000	
0	70	Vextir	5 000	
0	80	Afskriftir	16 000	
0	90	Yfirfærslur	3 000	
		Gjöld samtals	219 083	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	219 217	
		Mismunur		134
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	2 000	
3	30	Fjárfestingar	14 134	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	16 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	134	
972	**Ríkisútvarpið, sjónvarp:**			
0	10	Laun	149 420	
0	20	Önnur rekstrargjöld	76 500	
0	27	Viðhald	25 000	
0	70	Vextir	16 000	
0	80	Afskriftir	20 000	
0	90	Yfirfærslur	2 500	
		Gjöld samtals	289 420	

			Þús. kr.	Þús. kr.
1	10	Seldar vörur og þjónusta	289 465	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	34 000	
		Tekjur samtals	323 465	
		Mismunur		34 045
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	36 000	
3	30	Fjárfestingar	18 045	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	20 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	34 045	
973		**Þjóðleikhús:**		
0	10	Laun	85 449	
0	20	Önnur rekstrargjöld	22 310	
0	27	Viðhald	2 000	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	1 700	
0	70	Vextir	1 000	
		Gjöld samtals	112 459	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	34 337	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	78 122	
		Tekjur samtals	112 459	
974		**Sinfóníuhljómsveit:**		
0	10	Laun	46 285	
0	20	Önnur rekstrargjöld	7 000	
0	27	Viðhald	1 400	
0	90	Yfirfærslur	150	
		Gjöld samtals	54 835	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	5 500	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	24 953	
1	90	Annað, Reykjavíkurborg	10 553	
		— Ríkisútvarpið	13 829	
		Tekjur samtals	54 835	
975		**Vísindasjóður:**		
0	10	Laun	100	
0	90	Yfirfærslur	12 200	
		Gjöld samtals	12 300	
1	30	Vaxtatekjur	300	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	2 000	
1	90	Annað, Arðssjóður Seðlabankans	10 000	
		Tekjur samtals	12 300	

			Þús. kr.	Þús. kr.
976	**Menningarsjóður:**			
0	10	Laun	1 263	
0	20	Önnur rekstrargjöld	229	
0	27	Viðhald	100	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	400	
0	70	Vextir	20	
0	90	Yfirfærslur	6 638	
		Gjöld samtals	8 650	
1	30	Vaxtatekjur	30	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	9 020	
		Tekjur samtals	9 050	
		Mismunur		400
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	400	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	400	
977	**Byggingarsjóður þjóðarbókhlöðu:**			
1	80	Framlög úr ríkissjóði	15 000	
		Tekjur samtals		15 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	15 000	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	15 000	
981	**Bókaútgáfa Menningarsjóðs:**			
0	10	Laun	3 964	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 683	
0	27	Viðhald	100	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	9 000	
0	70	Vextir	400	
0	80	Afskriftir	90	
		Gjöld samtals	15 237	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	12 000	
1	90	Annað, Menningarsjóður	3 737	
		Tekjur samtals	15 737	
		Mismunur		500.
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	590	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	90	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	500	

2 03 Utanríkisráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Fríhöfn, Keflavíkurflugvelli:**			
0 10		Laun	36 524	
0 20		Önnur rekstrargjöld	16 650	
0 27		Viðhald	1 600	
0 60		Hráefni og vörur til endursölu	162 600	
0 80		Afskriftir	1 400	
		Gjöld samtals	218 774	
1 10		Seldar vörur og þjónusta	277 000	
1 30		Vaxtatekjur	350	
1 90		Annað	1 650	
		Tekjur samtals	279 000	
		Mismunur		60 226
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
3 30		Fjárfestingar	4 926	
3 90		Annað, greitt í ríkissjóð	56 700	
		Inn:		
4 40		Afskriftir	1 400	
4 50		Ráðstöfun eigin fjár	60 226	
111	**Flugmálastjórn, Keflavíkurflugvelli:**			
0 10		Laun	28 410	
0 20		Önnur rekstrargjöld	10 445	
0 27		Viðhald	6 265	
0 70		Vextir	1 300	
4 40		Afskriftir	12 000	
		Gjöld samtals	58 420	
1 10		Seldar vörur og þjónusta	143 910	
		Mismunur		85 490
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
3 10		Afborgun lána	4 390	
3 30		Fjárfestingar	47 300	
3 90		Annað, greitt í ríkissjóð	45 800	
		Inn:		
4 40		Afskriftir	12 000	
4 50		Ráðstöfun eigin fjár	85 490	

			Þús. kr.	Þús. kr.
121	**Sala varnarliðseigna:**			
0	10	Laun	6 855	
0	20	Önnur rekstrargjöld	5 425	
0	27	Viðhald	1 470	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	15 000	
0	80	Afskriftir	791	
		Gjöld samtals	29 541	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	50 000	
1	30	Vaxtatekjur	3 000	
		Tekjur samtals	53 000	
		Mismunur		23 459
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	90	Annað, greitt í ríkissjóð	24 250	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	791	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	23 459	

2 04 Landbúnaðarráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
171	**Jarðeignir ríkisins:**			
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	12 000	
		Tekjur samtals		12 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	500	
	3 30	Fjárfestingar	11 500	
		Inn:		
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	12 000	
172	**Jarðeignasjóður ríkisins:**			
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	6 000	
		Tekjur samtals		6 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 30	Fjárfestingar	6 000	
		Inn:		
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	6 000	
206	**Tilraunabúið á Hesti:**			
	0 10	Laun	2 394	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	2 800	
	0 27	Viðhald	900	
	0 70	Vextir	40	
		Gjöld samtals	6 134	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	4 000	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	2 418	
		Tekjur samtals	6 418	
		Mismunur		284
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	34	
	3 30	Fjárfestingar	250	
		Inn:		
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	284	
207	**Tilraunastöðin á Reykhólum:**			
	0 10	Laun	1 670	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 230	
	0 27	Viðhald	300	
	0 70	Vextir	70	
		Gjöld samtals	3 270	

			Þús. kr.	Þús. kr.
1	10	Seldar vörur og þjónusta	1 100	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	2 170	
		Tekjur samtals	3 270	
208		**Tilraunastöðin á Akureyri:**		
0	10	Laun	2 851	
0	20	Önnur rekstrargjöld	4 030	
0	27	Viðhald	450	
0	70	Vextir	100	
		Gjöld samtals	7 431	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	3 350	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	4 100	
		Tekjur samtals	7 450	
		Mismunur		19
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	19	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	19	
209		**Tilraunastöðin á Skriðuklaustri:**		
0	10	Laun	2 425	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 348	
0	27	Viðhald	800	
0	70	Vextir	70	
		Gjöld samtals	5 643	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	3 365	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	3 836	
		Tekjur samtals	7 201	
		Mismunur		1 558
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	565	
3	30	Fjárfestingar	993	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	1 558	
211		**Tilraunastöðin á Sámsstöðum:**		
0	10	Laun	1 720	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 385	
0	27	Viðhald	500	
0	70	Vextir	50	
		Gjöld samtals	3 655	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	1 400	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	2 255	
		Tekjur samtals	3 655	

			Þús. kr.	Þús. kr.
221	**Áburðarverksmiðja ríkisins:**			
0	10	Laun	124 116	
0	20	Önnur rekstrargjöld	181 948	
0	27	Viðhald	16 748	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	530 583	
0	70	Vextir	43 471	
0	80	Afskriftir	75 750	
		Gjöld samtals	972 616	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	988 658	
1	30	Vaxtatekjur	17 000	
1	90	Annað	1 000	
		Tekjur samtals	1 006 658	
		Mismunur		34 042
236	**Fóður- og fræframleiðsla í Gunnarsholti:**			
0	10	Laun	4 100	
0	20	Önnur rekstrargjöld	6 462	
0	27	Viðhald	1 181	
0	70	Vextir	151	
0	80	Afskriftir	1 377	
		Gjöld samtals	13 271	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	12 298	
1	30	Vaxtatekjur	123	
1	90	Annað	850	
		Tekjur samtals	13 271	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	133	
3	90	Annað	1 244	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	1 377	
237	**Stórólfsvallabúið:**			
0	10	Laun	4 172	
0	20	Önnur rekstrargjöld	7 532	
0	27	Viðhald	1 700	
0	70	Vextir	454	
0	80	Afskriftir	291	
		Gjöld samtals	14 149	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	13 196	
1	30	Vaxtatekjur	103	
1	90	Annað	850	
		Tekjur samtals	14 149	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	291	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	291	

			Þús. kr.	Þús. kr.
246	**Laxeldisstöð í Kollafirði:**			
0	10	Laun	3 500	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 500	
0	27	Viðhald	500	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	1 500	
0	70	Vextir	140	
0	80	Afskriftir	300	
		Gjöld samtals	7 440	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	5 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	4 200	
		Tekjur samtals	9 200	
		Mismunur		1 760
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	900	
3	30	Fjárfestingar	1 160	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	300	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	1 760	
271	**Landgræðslusjóður:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	350	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	7 000	
0	70	Vextir	15	
0	90	Yfirfærslur	3 500	
		Gjöld samtals	10 865	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	7 500	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	5 133	
1	90	Annað	300	
		Tekjur samtals	12 933	
		Mismunur		2 068
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	90	Annað	2 068	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	2 068	
501	**Bændaskólabúið á Hvanneyri:**			
0	10	Laun	2 643	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 808	
0	27	Viðhald	1 254	
0	80	Afskriftir	280	
		Gjöld samtals	7 985	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	7 985	

			Þús. kr.	Þús. kr.
502	**Bændaskólabúið á Hólum:**			
0	10	Laun	2 833	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 150	
0	27	Viðhald	800	
0	70	Vextir	50	
		Gjöld samtals	5 833	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	5 833	
503	**Garðyrkjuskólabúið á Reykjum:**			
0	10	Laun	1 100	
0	20	Önnur rekstrargjöld	420	
0	27	Viðhald	130	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	100	
		Gjöld samtals	1 750	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	1 750	

2 05 Sjávarútvegsráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
211	**Fiskimálasjóður:**			
	0 10	Laun	1 554	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	1 132	
	0 90	Yfirfærslur	10 000	
		Gjöld samtals	12 686	
	1 30	Vaxtatekjur	11 000	
	1 90	Annað, útflutningsgjald	12 000	
		Tekjur samtals	23 000	
		Mismunur		10 314
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 20	Veitt lán	24 000	
	3 90	Annað, bætt sjóðsstaða	1 314	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	15 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	10 314	
221	**Síldarverksmiðjur ríkisins:**			
	0 10	Laun	62 240	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	38 260	
	0 27	Viðhald	11 500	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	126 000	
	0 70	Vextir	15 000	
		Gjöld samtals	253 000	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	253 000	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	25 000	
		Tekjur samtals	278 000	
		Mismunur		25 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	25 000	
		Inn:		
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	25 000	
223	**Tunnuverksmiðjur ríkisins:**			
	0 10	Laun	700	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	375	
	0 27	Viðhald	500	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	56 250	
	0 70	Vextir	7 800	
		Gjöld samtals	65 625	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	65 625	

			Þús. kr.	Þús. kr.
271	**Byggingarsjóður hafrannsóknaskips:**			
0	70	Vextir	7 156	
		Gjöld samtals	7 156	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	31 638	
		Mismunur		24 482
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	24 482	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	24 482	
272	**Bygging rannsóknastofnana sjávarútvegsins:**			
0	10	Laun	898	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 792	
0	27	Viðhald	2 200	
0	70	Vextir	760	
		Gjöld samtals	5 650	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	3 300	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	5 690	
		Tekjur samtals	8 990	
		Mismunur		3 340
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	2 250	
3	30	Fjárfestingar	1 090	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	3 340	
274	**Aflatryggingasjóður sjávarútvegsins:**			
0	10	Laun	1 600	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 980	
		Gjöld samtals	4 580	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	54 063	
1	90	Annað, aflatryggingasjóðsgjald	453 750	
		Tekjur samtals	507 813	
		Mismunur, óráðstafað		503 233

2 06 Dóms- og kirkjumálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Lögbirtingablaðið:**			
	0 10	Laun	880	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	5 080	
	0 27	Viðhald	80	
		Gjöld samtals	6 040	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	6 040	
251	**Landhelgissjóður:**			
	0 70	Vextir	3 218	
		Gjöld samtals	3 218	
	1 30	Vaxtatekjur	200	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	18 419	
	1 90	Annað	6 009	
		Tekjur samtals	24 610	
		Mismunur		21 392
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	21 392	
		Inn:		
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	21 392	
371	**Kirkjubyggingasjóður:**			
	0 10	Laun	18	
	0 70	Vextir	10	
		Gjöld samtals	28	
	1 30	Vaxtatekjur	40	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	5 000	
		Tekjur samtals	5 040	
		Mismunur		5 012
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 20	Veitt lán	5 662	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	650	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	5 012	
372	**Kirkjugarðasjóður:**			
	0 10	Laun	60	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	30	
	0 70	Vextir	15	
	0 90	Yfirfærslur	500	
		Gjöld samtals	605	

			Þús. kr.	Þús. kr.
1	30	Vaxtatekjur	550	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	100	
1	90	Annað, framlög kirkjugarða	1 900	
		Tekjur samtals	2 550	
		Mismunur		1 945
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	20	Veitt lán	1 500	
3	90	Annað, bætt sjóðsstaða	895	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	450	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	1 945	
373		**Kristnisjóður:**		
0	90	Yfirfærslur	6 350	
		Gjöld samtals	6 350	
1	30	Vaxtatekjur	700	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	5 652	
		Tekjur samtals	6 352	
		Mismunur		2
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	90	Annað, bætt sjóðsstaða	502	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	500	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	2	

2 07 Félagsmálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
271	**Byggingasjóður ríkisins:**			
	0 10	Laun	13 676	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	12 899	
	0 70	Vextir	121 560	
		Gjöld samtals	148 135	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	8 000	
	1 30	Vaxtatekjur	347 500	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	682 433	
		Tekjur samtals	1 037 933	
		Mismunur		889 798
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	347 060	
	3 20	Veitt lán	1 313 738	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	112 000	
	4 20	Tekin lán	659 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	889 798	
272	**Byggingasjóður verkamanna:**			
	0 20	Önnur rekstrargjöld	250	
	0 70	Vextir	6 000	
		Gjöld samtals	6 250	
	1 30	Vaxtatekjur	18 000	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	100 000	
	1 90	Annað, framlög sveitarfélaga	100 000	
		Tekjur samtals	218 000	
		Mismunur		211 750
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	6 500	
	3 20	Veitt lán	207 750	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	2 500	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	211 750	
371	**Lánasjóður sveitarfélaga:**			
	0 10	Laun	1 000	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	725	
	0 70	Vextir	28 000	
		Gjöld samtals	29 725	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 30	Vaxtatekjur	46 000	
1 80	Framlög úr ríkissjóði	8 000	
1 90	Annað, framlag Jöfnunarsjóðs	15 000	
	Tekjur samtals	69 000	
	Mismunur		39 275
	Fjármunahreyfingar:		
	Út:		
3 10	Afborgun lána	25 000	
3 20	Veitt lán	160 275	
	Inn:		
4 10	Innheimtar afborganir	46 000	
4 20	Tekin lán	100 000	
4 50	Ráðstöfun eigin fjár	39 275	
372	**Landakaup kaupstaða og kauptúna:**		
1 80	Framlög úr ríkissjóði	10 000	
	Tekjur samtals		10 000
	Fjármunahreyfingar:		
	Út:		
3 20	Veitt lán	10 000	
	Inn:		
4 50	Ráðstöfun eigin fjár	10 000	
971	**Erfðafjársjóður:**		
0 90	Yfirfærslur	10 000	
	Gjöld samtals	10 000	
1 30	Vaxtatekjur	6 000	
1 80	Framlög úr ríkissjóði	35 000	
	Tekjur samtals	41 000	
	Mismunur		**31 000**
	Fjármunahreyfingar:		
	Út:		
3 20	Veitt lán	36 000	
	Inn:		
4 10	Innheimtar afborganir	5 000	
4 50	Ráðstöfun eigin fjár	31 000	
972	**Bjargráðasjóður Íslands:**		
0 10	Laun	1 000	
0 20	Önnur rekstrargjöld	725	
0 27	Viðhald	150	
0 70	Vextir	9 500	
0 80	Afskriftir	100	
	Gjöld samtals	11 475	

			Þús. kr.	Þús. kr.
1 30		Vaxtatekjur	850	
1 80		Framlög úr ríkissjóði	23 000	
1 90		Annað, frá sveitarfélögum	23 000	
		Tekjur samtals	46 850	
		Mismunur		35 375
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3 10		Afborgun lána	23 500	
3 20		Veitt lán	46 975	
		Inn:		
4 10		Innheimtar afborganir	35 000	
4 40		Afskriftir	100	
4 50		Ráðstöfun eigin fjár	35 375	
974	**Styrktarsjóður fatlaðra:**			
0 90		Yfirfærslur	3 255	
		Gjöld samtals	3 255	
1 80		Framlög úr ríkissjóði	3 255	
975	**Styrktarsjóður vangefinna:**			
0 90		Yfirfærslur	33 500	
		Gjöld samtals	33 500	
1 80		Framlög úr ríkissjóði	33 500	

2 08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
271	**Tryggingastofnun ríkisins, lífeyristryggingar:**			
0	10	Laun	64 500	
0	20	Önnur rekstrargjöld	29 000	
0	27	Viðhald	2 600	
0	80	Afskriftir	2 000	
0	90	Yfirfærslur	4 941 800	
		Gjöld samtals	5 039 900	
1	10	Seldar vörur og þjónusta (rekstrarkostnaður greiddur af öðrum)	33 300	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	4 492 900	
		Iðgjöld atvinnurekenda	566 000	
		Tekjur samtals	5 092 200	
		Mismunur		52 300
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	20	Veitt lán	12 000	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	12 000	
4	40	Afskriftir	2 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	52 300	
4	90	Annað	÷ 54 300	
		Tryggingastofnun ríkisins, sjúkratryggingar:		
0	90	Yfirfærslur til lífeyristrygginga	8 500	
		— — — bætur	4 379 400	
		Gjöld samtals	4 387 900	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	4 387 900	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	90	Annað	1 800	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	1 800	
		Tryggingastofnun ríkisins, slysatryggingar:		
0	90	Yfirfærslur til lífeyristrygginga	7 800	
		— bótagreiðslur	195 000	
		Gjöld samtals	202 800	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	202 800	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	20	Veitt lán	12 000	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	12 000	

			Þús. kr.	Þús. kr.
273	**Atvinnuleysistryggingasjóður:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	13 000	
0	90	Yfirfærslur	4 000	
		Bótagreiðslur	100 000	
		Eftirlaun aldraðra	84 000	
		Gjöld samtals	201 000	
1	30	Vaxtatekjur	165 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	196 000	
		Iðgjöld atvinnurekenda	98 000	
1	90	Annað, framlög sveitarfélaga	98 000	
		Tekjur samtals	557 000	
		Mismunur		356 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	20	Veitt lán	360 000	
3	90	Annað, óráðstafað	86 000	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	90 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	356 000	
311	**Þvottahús ríkisspítala:**			
0	10	Laun	22 477	
0	20	Önnur rekstrargjöld	9 050	
0	27	Viðhald	2 000	
0	70	Vextir	2 500	
0	80	Afskriftir	3 000	
		Gjöld samtals	39 027	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	46 650	
		Mismunur		7 623
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	10 623	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	3 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	7 623	
331	**Vífilsstaðabúið:**			
0	10	Laun	977	
0	20	Önnur rekstrargjöld	660	
0	27	Viðhald	70	
0	80	Afskriftir	80	
		Gjöld samtals	1 787	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	1 787	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	80	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	80	

			Þús. kr.	Þús. kr.
371	**Landspítalinn:**			
0	10	Laun	478 673	
0	20	Önnur rekstrargjöld	169 807	
0	27	Viðhald	34 400	
		Gjöld samtals	682 880	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	682 880	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	113 200	
		Tekjur samtals	796 080	
		Mismunur		113 200
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar[1])	113 200	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	113 200	
372	**Fæðingardeild Landspítalans:**			
0	10	Laun	71 689	
0	20	Önnur rekstrargjöld	28 720	
0	27	Viðhald	3 800	
		Gjöld samtals	104 209	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	104 209	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	15 000	
		Tekjur samtals	119 209	
		Mismunur		15 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	15 000	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	15 000	
373	**Kleppsspítalinn:**			
0	10	Laun	185 814	
0	20	Önnur rekstrargjöld	46 175	
0	27	Viðhald	10 760	
		Gjöld samtals	242 749	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	242 749	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	10 000	
		Tekjur samtals	252 749	
		Mismunur		10 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	10 000	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	10 000	

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 13.

			Þús. kr.	Þús. kr.
374	**Vífilsstaðaspítali:**			
	0 10	Laun	69 331	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	25 185	
	0 27	Viðhald	6 456	
		Gjöld samtals	100 972	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	100 972	
375	**Kristneshæli:**			
	0 10	Laun	28 157	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	9 418	
	0 27	Viðhald	5 400	
		Gjöld samtals	42 975	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	42 975	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	5 000	
		Tekjur samtals	47 975	
		Mismunur		5 000
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
	3 30	Fjárfestingar	5 000	
		Inn:		
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	5 000	
376	**Kópavogshæli:**			
	0 10	Laun	76 544	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	22 850	
	0 27	Viðhald	3 400	
		Gjöld samtals	102 794	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	102 794	
377	**Læknishéraðasjóður:**			
	0 90	Yfirfærslur	800	
		Gjöld samtals	800	
	1 30	Vaxtatekjur	450	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	5 000	
		Tekjur samtals	5 450	
		Mismunur, óráðstafað		4 650
378	**Námslán læknastúdenta:**			
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	2 000	
		Tekjur samtals		2 000
	Fjármunahreyfingar:			
		Út:		
	3 20	Veitt lán	2 400	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	400	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	2 000	

			Þús. kr.	Þús. kr.
421	**Vistheimilið í Gunnarsholti:**			
0	10	Laun	8 368	
0	20	Önnur rekstrargjöld	7 200	
0	27	Viðhald	2 200	
0	70	Vextir	250	
0	80	Afskriftir	400	
		Gjöld samtals	18 418	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	18 418	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	400	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	400	
471	**Gæsluvistarsjóður:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	600	
		Gjöld samtals	600	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	20 000	
		Mismunur		19 400
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	19 400	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	19 400	
911	**Brunabótafélag Íslands:**			
0	10	Laun	20 000	
0	20	Önnur rekstrargjöld	40 000	
0	27	Viðhald	1 000	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	395 000	
0	80	Afskriftir	2 000	
		Gjöld samtals	458 000	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	448 000	
1	30	Vaxtatekjur	20 000	
		Tekjur samtals	468 000	
		Mismunur		10 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	1 000	
3	20	Veitt lán	17 500	
3	30	Fjárfestingar	1 000	
3	90	Annað	8 000	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	15 500	
4	40	Afskriftir	2 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	10 000	

2 09 Fjármálaráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins:**			
	0 10	Laun	60 000	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	171 000	
	0 27	Viðhald	2 500	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	635 000	
	0 70	Vextir	500	
	0 80	Afskriftir	3 500	
		Gjöld samtals	872 500	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	3 828 500	
	1 30	Vaxtatekjur	1 500	
	1 90	Annað	500	
		Tekjur samtals	3 830 500	
		Mismunur, greitt í ríkissjóð		2 958 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	1 300	
	3 90	Annað	3 600	
		Inn:		
	4 10	Innheimtar afborganir	1 400	
	4 40	Afskriftir	3 500	
102	**Lyfjaverslun ríkisins:**			
	0 10	Laun	18 800	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	4 400	
	0 27	Viðhald	900	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	52 700	
	0 80	Afskriftir	450	
		Gjöld samtals	77 250	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	77 250	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 30	Fjárfestingar	450	
		Inn:		
	4 40	Afskriftir	450	
103	**Innkaupastofnun ríkisins:**			
	0 10	Laun	16 420	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	7 292	
	0 27	Viðhald	350	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	650 000	
	0 70	Vextir	400	
	0 80	Afskriftir	400	
		Gjöld samtals	674 862	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	674 862	

			Þús. kr.	Þús. kr.
931	**Arnarhvoll:**			
0	10	Laun	5 783	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 465	
0	27	Viðhald	1 200	
0	80	Afskriftir	527	
		Gjöld samtals	9 975	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	9 975	
932	**Borgartún 7:**			
0	10	Laun	1 600	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 700	
0	27	Viðhald	1 380	
0	70	Vextir	3 440	
		Gjöld samtals	8 120	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	8 740	
		Mismunur		620
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	620	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	620	
939	**Ýmsar fasteignir ríkissjóðs:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 053	
		Gjöld samtals	1 053	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	1 053	
971	**Ríkisábyrgðasjóður:**			
0	10	Laun	3 000	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 500	
		Gjöld samtals	4 500	
1	30	Vaxtatekjur	35 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	75 000	
		Tekjur samtals	110 000	
		Mismunur		105 500
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	20	Veitt lán	205 500	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	100 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	105 500	

2 10 Samgönguráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
101	**Póstur og sími:**			
	0 10	Laun	1 185 800	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	466 149	
	0 27	Viðhald	98 538	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	11 000	
	0 70	Vextir	25 243	
	0 80	Afskriftir	529 000	
		Gjöld samtals	2 315 730	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	2 353 000	
	1 30	Vaxtatekjur	12 636	
		Tekjur samtals	2 365 636	
		Mismunur		49 906
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 10	Afborgun lána	153 000	
	3 30	Fjárfestingar	568 906	
		Inn:		
	4 20	Tekin lán	143 000	
	4 40	Afskriftir	529 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	49 906	
211	**Áhaldahús vegagerðarinnar:**			
	0 10	Laun	116 000	
	0 20	Önnur rekstrargjöld	42 000	
	0 27	Viðhald	6 300	
	0 60	Hráefni og vörur til endursölu	78 000	
	0 80	Afskriftir	25 000	
		Gjöld samtals	267 300	
	1 10	Seldar vörur og þjónusta	267 300	
	1 80	Framlög úr ríkissjóði	25 000	
		Tekjur samtals	292 300	
		Mismunur		25 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
	3 30	Fjárfestingar	50 000	
		Inn:		
	4 40	Afskriftir	25 000	
	4 50	Ráðstöfun eigin fjár	25 000	

			Þús. kr.	Þús. kr.
321	**Skipaútgerð ríkisins:**			
0	10	Laun	99 099	
0	20	Önnur rekstrargjöld	42 029	
0	27	Viðhald	16 025	
		Gjöld samtals	157 153	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	79 625	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	77 528	
		Tekjur samtals	157 153	
331	**Vitamálastjórn, áhaldahús:**			
0	10	Laun	59 317	
0	20	Önnur rekstrargjöld	13 585	
0	27	Viðhald	25 000	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	8 000	
0	70	Vextir	1 033	
0	80	Afskriftir	4 500	
		Gjöld samtals	111 435	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	107 404	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	2 160	
		Tekjur samtals	109 564	
		Mismunur, gjöld umfram tekjur		1 871
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	469	
3	30	Fjárfestingar	2 160	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	4 500	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	÷ 1 871	
332	**Hafnabótasjóður:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	400	
0	70	Vextir	24 875	
0	90	Yfirfærslur	15 000	
		Gjöld samtals	40 275	
1	30	Vaxtatekjur	30 400	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	53 300	
1	90	Annað	500	
		Tekjur samtals	84 200	
		Mismunur		43 925
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	11 400	
3	20	Veitt lán	269 155	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	36 630	
4	20	Tekin lán	200 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	43 925	

			Þús. kr.	Þús. kr.
333	**Landshöfn, Þorlákshöfn:**			
0	10	Laun	3 000	
0	20	Önnur rekstrargjöld	1 250	
0	27	Viðhald	1 755	
0	70	Vextir	12 315	
		Gjöld samtals	18 320	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	6 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	242 960	
		Tekjur samtals	248 960	
		Mismunur		230 640
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	5 640	
3	30	Fjárfestingar	225 000	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	230 640	
334	**Landshöfn, Keflavík, Njarðvík:**			
0	10	Laun	7 800	
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 000	
0	27	Viðhald	3 600	
0	70	Vextir	17 540	
0	80	Afskriftir	9 970	
		Gjöld samtals	40 910	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	16 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	37 910	
		Tekjur samtals	53 910	
		Mismunur		13 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	9 970	
3	30	Fjárfestingar	13 000	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	9 970	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	13 000	
335	**Landshöfn, Rifi:**			
0	10	Laun	1 500	
0	20	Önnur rekstrargjöld	680	
0	27	Viðhald	1 325	
0	70	Vextir	10 550	
		Gjöld samtals	14 055	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	3 500	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	22 130	
		Tekjur samtals	25 630	
		Mismunur		11 575

		Þús. kr.	Þús. kr.
	Fjármunahreyfingar:		
	Út:		
3 10	Afborgun lána	6 575	
3 30	Fjárfestingar	5 000	
	Inn:		
4 50	Ráðstöfun eigin fjár	11 575	
471	**Flugmálastjórn:**		
0 10	Laun	108 495	
0 20	Önnur rekstrargjöld	52 897	
0 27	Viðhald	9 911	
0 70	Vextir	22 948	
0 90	Yfirfærslur	500	
	Gjöld samtals	194 751	
1 10	Seldar vörur og þjónusta	31 377	
1 80	Framlög úr ríkissjóði	356 856	
	Tekjur samtals	388 233	
	Mismunur		193 482
	Fjármunahreyfingar:		
	Út:		
3 10	Afborgun lána	21 482	
3 30	Fjárfestingar[1]	172 000	
	Inn:		
4 50	Ráðstöfun eigin fjár	193 482	
	Viðfangsefni:		
01	Stjórn flugmála	48 664	
02	Reykjavíkurflugvöllur	35 247	
03	Aðrir flugvellir	24 330	
04	Flugöryggisþjónusta	60 386	
05	ICAO-deild	1 046	
06	Loftferðaeftirlit	3 243	
07	Alþjóðlegt flugsamstarf	21 835	
	Gjöld samtals	194 751	
671	**Umferðarmiðstöð:**		
0 10	Laun	185	
0 20	Önnur rekstrargjöld	475	
0 27	Viðhald	650	
0 70	Vextir	500	
	Gjöld samtals	1 810	
1 10	Seldar vörur og þjónusta	1 375	
1 90	Annað, sérleyfissjóður	2 471	
	Tekjur samtals	3 846	
	Mismunur		2 036

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 14.

		Fjármunahreyfingar:	Þús. kr.	Þús. kr.
		Út:		
3	10	Afborgun lána	2 036	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	2 036	
672		**Sérleyfissjóður:**		
0	10	Laun	1 339	
0	20	Önnur rekstrargjöld	434	
0	90	Yfirfærslur	2 471	
		Gjöld samtals	4 244	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	4 500	
		Mismunur, óráðstafað		256
673		**Ferðaskrifstofa ríkisins:**		
0	10	Laun	13 180	
0	20	Önnur rekstrargjöld	6 000	
0	27	Viðhald	250	
0	80	Afskriftir	300	
0	90	Yfirfærsla, landkynning	13 270	
		Gjöld samtals	33 000	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	18 000	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	5 000	
1	90	Annað, Ísl. markaður, Keflavíkurflugvelli	10 000	
		Tekjur samtals	33 000	

2 11 Iðnaðarráðuneytið.

			Þús. kr.	Þús. kr.
231	**Sementsverksmiðja ríkisins:**			
0	10	Laun	110 448	
0	20	Önnur rekstrargjöld	170 217	
0	27	Viðhald	23 725	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	101 676	
0	70	Vextir	16 500	
0	80	Afskriftir	37 100	
		Gjöld samtals	459 666	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	460 400	
		Mismunur		734
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	3 700	
3	90	Annað	34 134	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	37 100	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	734	
232	**Landssmiðjan:**			
0	10	Laun	42 888	
0	20	Önnur rekstrargjöld	9 550	
0	27	Viðhald	700	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	49 000	
0	70	Vextir	850	
0	80	Afskriftir	2 200	
		Gjöld samtals	105 188	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	105 000	
1	30	Vaxtatekjur	100	
1	90	Annað, húsaleigutekjur	500	
		Tekjur samtals	105 600	
		Mismunur		412
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	583	
3	90	Annað	2 029	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	2 200	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	412	

			Þús. kr.	Þús. kr.
233	**Ríkisprentsmiðjan Gutenberg:**			
0	10	Laun	35 420	
0	20	Önnur rekstrargjöld	3 403	
0	27	Viðhald	1 800	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	7 057	
4	40	Afskriftir	650	
		Gjöld samtals	48 330	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	49 000	
1	30	Vaxtatekjur	20	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	15 000	
		Tekjur samtals	64 020	
		Mismunur		15 690
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	15 690	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	15 690	
234	**Lagmetisiðjan Siglósíld:**			
0	10	Laun	35 829	
0	20	Önnur rekstrargjöld	5 977	
0	27	Viðhald	2 200	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	67 200	
0	70	Vextir	4 400	
0	80	Afskriftir	1 200	
		Gjöld samtals	116 806	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	116 806	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	5 000	
		Tekjur samtals	121 806	
		Mismunur		5 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	30	Fjárfestingar	5 000	
		Inn:		
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	5 000	
311	**Landsvirkjun:**			
0	10	Laun	75 000	
0	20	Önnur rekstrargjöld	63 000	
0	27	Viðhald	15 000	
0	70	Vextir	423 000	
0	80	Afskriftir	263 000	
		Gjöld samtals	839 000	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	1 100 000	
		Mismunur		261 000

			Þús. kr.	Þús. kr.
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	601 000	
3	30	Fjárfestingar	1 339 000	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	4 000	
4	20	Tekin lán	1 412 000	
4	40	Afskriftir	263 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	261 000	
312		**Laxárvirkjun:**		
0	10	Laun	13 500	
0	20	Önnur rekstrargjöld	22 500	
0	27	Viðhald	4 000	
0	70	Vextir	38 700	
0	80	Afskriftir	38 700	
		Gjöld samtals	117 400	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	117 400	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	26 000	
3	90	Annað	12 700	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	38 700	
321		**Rafmagnsveitur ríkisins:**		
0	10	Laun	99 000	
0	20	Önnur rekstrargjöld	162 000	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	236 000	
0	70	Vextir	102 000	
0	80	Afskriftir	175 000	
		Gjöld samtals	774 000	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	596 000	
1	90	Annað, orkusjóður og heimtaugagjöld	80 000	
		Tekjur samtals	676 000	
		Mismunur, gjöld umfram tekjur		98 000
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	180 000	
3	30	Fjárfestingar[1])	520 300	
		Inn:		
4	20	Tekin lán	570 300	
4	30	Sala á eignum	1 000	
4	40	Afskriftir	175 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	÷ 98 000	
4	90	Annað	52 000	

1) Sjá sundurliðun á sérstöku yfirliti nr. 15.

			Þús. kr.	Þús. kr.
331	**Jarðboranir ríkisins:**			
0	10	Laun	22 691	
0	20	Önnur rekstrargjöld	10 490	
0	27	Viðhald	5 000	
0	60	Hráefni og vörur til endursölu	8 400	
0	70	Vextir	1 075	
0	80	Afskriftir	5 000	
		Gjöld samtals	52 656	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	53 050	
		Mismunur		394
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	1 898	
3	30	Fjárfestingar	5 000	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	5 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	394	
4	90	Annað	1 504	
332	**Jarðvarmaveitur ríkisins:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 800	
0	27	Viðhald	1 850	
0	70	Vextir	9 556	
0	80	Afskriftir	6 583	
		Gjöld samtals	20 789	
1	10	Seldar vörur og þjónusta	20 789	
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	6 583	
		Inn:		
4	40	Afskriftir	6 583	
371	**Orkusjóður:**			
0	20	Önnur rekstrargjöld	2 500	
0	70	Vextir	136 380	
0	90	Yfirfærslur	120 500	
		Gjöld samtals	259 380	
1	30	Vaxtatekjur	98 919	
1	80	Framlög úr ríkissjóði	212 180	
		Tekjur samtals	311 099	
		Mismunur		51 719
		Fjármunahreyfingar:		
		Út:		
3	10	Afborgun lána	192 665	
3	20	Veitt lán	813 010	
3	90	Annað	1 499	
		Inn:		
4	10	Innheimtar afborganir	155 455	
4	20	Tekin lán	800 000	
4	50	Ráðstöfun eigin fjár	51 719	

6. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt:

I. Að breyta fjárhæðum tekju- og gjaldamegin, ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1973 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð. Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, forsetaúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

II. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavarna hér við land.

III. Að ákveða, að Landssíminn innheimti ekki stofngjöld og afnotagjöld síma árið 1974 hjá allt að 35 blindum mönnum, eftir tilnefningu Blindravinafélagsins í Reykjavík. Menn þessir séu heimilisfeður eða vinni einir á vinnustað.

IV. Að endurgreiða aðflutningsgjöld af brennsluolíum til veðurathugunarskipa í Norðurhöfum.

V. Að heimila Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins að greiða Landgræðslusjóði 30 aura af hverjum seldum vindlingapakka. Þegar settar hafa verið nýjar reglur og samþykktar af fjárveitinganefnd og landbúnaðarráðherra um ráðstöfun á fé, sem til Landgræðslusjóðs rennur vegna sölu á vindlingum, er heimilt, að upphæðin nemi 1 kr. af hverjum seldum vindlingapakka.

VI. Að leyfa Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins að greiða Krabbameinsfélagi Íslands 40 aura af hverjum seldum vindlingapakka.

VII. Að leyfa Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins að greiða allt að 45 aurum til Slysavarnafélags Íslands og Íþróttasambands Íslands af hverjum seldum vindlingapakka, og skiptist gjaldið til þeirra að jöfnu.

VIII. Að ákveða, að ein króna af tekjum Landssímans af hverju seldu skrauteyðublaði heillaskeyta skuli renna til Krabbameinsfélags Íslands.

IX. Að greiða þeim aðilum, sem njóta eftirlauna skv. gömlum reglum, sbr. lið 09 382 í fjórðu grein fjárlaga, og ekki eru jafnframt félagar í lögboðnum lífeyrissjóði, uppbót á eftirlaun sín, sem sé hliðstæð þeirri hækkun, er sjóðsfélagar lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins fengu við gildistöku laga nr. 29/1963.

X. Að endurgreiða innflutningsgjald af bensíni fyrir notkun snjóbifreiða eftir nánari reglum, sem ráðuneytið setur.

XI. Að ábyrgjast fyrir Öryrkjabandalag Íslands allt að 12 m.kr. lán vegna byggingar íbúðarhúsnæðis fyrir öryrkja.

XII. Að endurgreiða aðflutningsgjöld og söluskatt af vísindatækjum, sem íslenskar vísindastofnanir kynnu að eiga kost á endurgjaldslaust frá erlendum aðilum.

XIII. Að greiða uppbót á greiðslur skv. liðum 09 382—384 í 4. gr. fjárlaga samsvarandi almennri hækkun, sem verða kann á launum starfsmanna ríkisins.

XIV. Að innheimta ekki aðflutningsgjöld né söluskatt af munum, sem aðilar búsettir erlendis senda Norræna húsinu að gjöf. Fjármálaráðuneytið setur nánari reglur um framkvæmd þessa ákvæðis.

XV. Að endurgreiða aðflutningsgjöld og söluskatt af bæklingum og ritum, sem seld eru eða dreift erlendis til landkynningar.

XVI. Að heimila Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins að greiða allt að 20 aurum af hverjum seldum eldspýtustokk til Styrktarfélags lamaðra og fatlaðra.

XVII. Að taka allt að 30 m.kr. lán til byggingar vörugeymslu Skipaútgerðar ríkisins í Reykjavík (endurveiting að hluta).

XVIII. Að ákveða, að Landssíminn innheimti ekki stofngjöld og afnotagjöld síma árið 1974 hjá allt að 25 fötluðum mönnum eftir tilnefningu Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra.

XIX. Að ábyrgjast allt að 12 m.kr. lán vegna byggingar vinnu- og dvalarheimilis Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra, við Hátún 12 í Reykjavík, gegn tryggingum, sem ríkisstjórnin metur gildar.

XX. Að endurgreiða þinglýsingar- og stimpilgjöld af lánsskjölum, sem gefin verða út í sambandi við togara þá, sem samið hefur verið um smíði á erlendis, eftir nánari ákvörðun fjármálaráðuneytisins.

XXI. Að endurgreiða aðflutningsgjöld af tækjum í sambandi við notkun lyfja fyrir sykursjúka og nauðsynlegum fæðutegundum fyrir slíka sjúklinga, samkvæmt nánari ákvörðun fjármálaráðuneytisins.

XXII. Að selja hús útsölu Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins á Seyðisfirði.

XXIII. Að taka lán að upphæð allt að 350 m.kr. til kaupa á nýju varðskipi, (endurveiting að hluta).

XXIV. Að kaupa kvikmyndafilmur, heimildarmyndir um Ísland úr síðustu heimsstyrjöld, af Reyni Oddssyni kvikmyndagerðarmanni, ef samningar takast um kaupverð og greiðsluskilmála.

XXV. Að fella niður áhættugjald (ábyrgðargjald) samkvæmt lögum nr. 37/1961, um ríkisábyrgðir, af lánum til kaupa á skuttogurum samkvæmt lögum nr. 40/1970, sbr. lög nr. 78/1972 og lög nr. 28/1972, þ. e. varðandi þann hluta lánsins, sem er umfram lán fiskveiðasjóðs.

XXVI. Að festa kaup á Nesstofu ásamt hæfilegri lóð.

XXVII. Að selja húseignir og vélar Tunnuverksmiðja ríkisins á Akureyri.

XXVIII. Að veita Einari Einarssyni bráðabirgðalán, allt að 3 m.kr., gegn tryggingum, sem fjármálaráðuneytið metur gildar, vegna kostnaðar við að tryggja einkaleyfi á uppfinningu á vetrarhjólbörðum með snjónöglum, sem draga má inn í hjólbarðana og kemur þannig í veg fyrir slit á varanlegum vegum. Einnig er heimilt að nota lánsfé til að koma uppfinningunni til þróunar og framleiðslu hjá erlendum hjólbarðaframleiðendum.

XXIX. Að selja prestsbústaðinn Breiðabliki 9 í Neskaupstað.

XXX. Að innleysa á matsverði með niðurfellingu skulda Síldarverksmiðja ríkisins við ríkissjóð og Ríkisábyrgðasjóð hraðfrystihús Síldarverksmiðja ríkisins á Siglufirði og afhenda Þormóði ramma h/f á Siglufirði eignina sem aukið hlutafjárframlag ríkissjóðs um 20 m.kr. í hlutafélaginu. Enn fremur að innleysa hlutafjáreign Síldarverksmiðja ríkisins í Þormóði ramma h/f, að nafnverði 4.2 m.kr., gegn niðurfellingu skulda Síldarverksmiðja ríkisins við ríkissjóð eða Ríkisábyrgðasjóð sem því nemur. Þar sem fyrir liggur að auka hlutafé í Þormóði ramma h/f úr 40 millj. kr. í 100 millj. kr., er heimilt að auka hlutafjáreign ríkisins, svo að hún verði áfram hin sama og áður eða 70%.

XXXI. Að ábyrgjast allt að 80% af kaupverði skuttogara skv. nánari reglum, sem ríkisstjórnin setur (endurveiting).

XXXII. Að ráðstafa því fé, sem inn kemur af aðflutningsgjöldum og söluskatti af tilbúnum húsum, sem Viðlagasjóður flytur inn til tímabundinna nota fyrir Vestmanneyinga, til greiðslu á hluta ríkissjóðs í framkvæmdakostnaði við hafnir í Grindavík, Þorlákshöfn og Höfn í Hornafirði, sem er mótframlag á móti láni Alþjóðabankans.

XXXIII. Að breyta inneign Ríkisábyrgðasjóðs hjá Skallagrími h/f að upphæð allt að 10 m.kr. í aukna hlutafjáreign ríkissjóðs í félaginu.

XXXIV. Að ábyrgjast allt að 4 m.kr. lán fyrir félagið Heilsurækt in, Reykjavík, enda gefi félagið yfirlýsingu um það, að verði félagið lagt niður, skuli eignum þess ráðstafað af heilbrigðisstjórn ríkisins til félags eða stofnunar, skv. 17. gr. núgildandi laga félagsins.

XXXV. Að kaupa fyrir Vegagerð ríkisins íbúð á Ísafirði fyrir allt að 2.8 m.kr. til nota fyrir umdæmisverkfræðing í Vestfjarðakjördæmi, yfirtaka áhvílandi veðlán og taka lán hjá seljanda, hvort tveggja allt að 0.8 m.kr.

XXXVI. Að heimila Hafnabótasjóði að taka lán allt að 50 m.kr. til að létta greiðslubyrði hafnarsjóða af lánum samkv. reglum sjóðsins. Ráðherra skal gera tillögu til fjárveitinganefndar um skiptingu fjárins, og skal við skiptinguna hafa hliðsjón af tekjum og gjöldum hafnarsjóðs, framlagi sveitarfélags til hafnarsjóðs, fólksfjölda og öðrum þeim atriðum, sem hafa áhrif á greiðslugetu hafnarsjóðsins.

XXXVII. Að ábyrgjast fyrir St. Jósefsspítala í Hafnarfirði allt að 12 m.kr. lán vegna viðbyggingar við spítalann.

XXXVIII. Að selja dýralæknisbústaðinn að Lagarási 20, Egilsstöðum.

XXXIX. Að ábyrgjast lán allt að 5 m.kr. fyrir Byggingasjóð rannsóknastofnana sjávarútvegsins vegna viðbyggingar við Skúlagötu 4, Reykjavík.

XL. Að ábyrgjast lán allt að 50 m.kr. vegna byggingar dráttarbrauta og skipasmíðastöðva.

XLI. Að fella niður aðflutningsgjöld og söluskatt af vísindatækjum og -búnaði til Norrænu eldfjallarannsóknastöðvarinnar.

XLII. Að selja Eskifjarðarhreppi öll þau réttindi, er ríkissjóður kann að eiga til svonefndra „frílóða“ í Eskifjarðarhreppi, þ. e. Mjóeyrarinnar allrar og spildu ofan aðalgötu milli Blómsturvallarlækjar og Lambeyrar, fyrir það verð, er um kann að semjast eða ákveðið verður samkvæmt mati dómkvaddra manna.

XLIII. Að selja húseignina Fossberg á Raufarhöfn, sem er eign Síldarverksmiðja ríkisins.

XLIV. Að endurgreiða aðflutningsgjöld og söluskatt af efni til dísilstöðvar, aðveitustöðvar og orkuflutningsveitu fyrir Vestmannaeyjakaupstað.

XLV. Að láta af hendi við Seyðisfjarðarkaupstað án endurgjalds gamla símstöðvarhúsið nr. 44 við Hafnargötu á Seyðisfirði gegn því, að húsið verði notað fyrir safn muna og minja úr sögu Seyðisfjarðar í samvinnu við Safnastofnun Austurlands, samkvæmt nánara samkomulagi við ríkisstjórnina.

XLVI. Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fyrrverandi skólahúsi að Ströndum á Rangárvöllum.

XLVII. Að selja hreppsnefnd Flateyrarhrepps eignir Síldarverksmiðja ríkisins að Sólbakka við Önundarfjörð.

XLVIII. Að greiða allt að 40 m.kr. vegna rekstrar togara á árinu 1973 samkv. reglum, sem hún setur.

XLIX. Að taka lán allt að 10 m.kr. til tækjakaupa fyrir vita- og hafnamálastjórnina.

L. Að ábyrgjast lán allt að 50 m.kr. vegna tækjakaupa og endurskipulagningar Ríkisprentsmiðjunnar Gutenberg.

LI. Að verja tekjum, sem fást af sölu muna, sem framleiddir hafa verið vegna þjóðhátíðar 1974, til að kosta hátíðarhald á Þingvöllum sumarið 1974 og greiða úr ríkissjóði það, sem á kynni að vanta.

LII. Að taka innlend og erlend lán að jafnvirði allt að 300 m.kr. til framkvæmda við þangþurrkstöð á Reykhólum, ef niðurstöður rannsókna sýna, að fyrirtækið muni reynast hagkvæmt.

LIII. Að ábyrgjast allt að 60 m.kr. lán til byggingar fiskvinnslustöðva og stöðva til þess að vinna úr landbúnaðarafurðum, þó ekki yfir 60% af matsverði hverrar framkvæmdar.

LIV. Að selja húseign Tækniskóla Íslands að Skipholti 37, Reykjavík, til þess að afla fjár til þess að greiða kostnað við leigu, innréttingu og stofnbúnað nýs húsnæðis og að greiða úr ríkissjóði það, sem á kynni að vanta.

LV. Að ábyrgjast lán allt að 12 m.kr. fyrir Lagmetisiðjuna á Siglufirði vegna tækjakaupa.

LVI. Að endurgreiða aðflutningsgjöld og söluskatt af vélum og tækjum til væntanlegrar virkjunar Blævardalsár í Nauteyrarhreppi.

LVII. Að endurgreiða aðflutningsgjöld og söluskatt af vélum og tækjum vegna virkjunar Sængurfoss í Húsadal í Reykjarfjarðarhreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu, sem rekin verður af Rafveitu Reykjarfjarðar.

LVIII. Að ábyrgjast fyrir Skúla Pálsson fiskræktarbónda allt að 15 m.kr. lán vegna byggingar fiskeldisstöðvar í landi jarðarinnar Þóroddsstaða II í Ölfushreppi, gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar.

LIX. Að ábyrgjast fyrir Laxárvirkjun lán að upphæð allt að 50 m.kr. vegna fyrsta áfanga vararafstöðvar á Akureyri.

LX. Að ábyrgjast gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar, lán Flugleiða h/f eða Loftleiða h/f erlendis, að fjárhæð allt að 2 millj. Bandaríkjadollara.

LXI. Að ábyrgjast lán allt að 25 m.kr. fyrir Bandalag starfsmanna ríkis og bæja til áframhaldandi uppbyggingar orlofsheimilis að Munaðarnesi, gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar.

LXII. Að ábyrgjast lán allt að 25 m.kr. fyrir Alþýðusamband Íslands til byggingar orlofsheimila, gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar.

Lántökuheimildir, sbr. 1. gr. 4:

LXIII. Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að gefa út til sölu innanlands ríkisskuldabréf eða spariskírteini að fjárhæð allt að 400 m.kr.

LXIV. Heimilt er að verðtryggja skuldabréf þau og spariskírteini, sem gefin verða út skv. lið LXIII, með því að binda vexti af þeim og afborganir vísitölu. Um lánstíma, vexti og önnur lánskjör, svo og fyrirkomulag verð-

tryggingar, fer eftir ákvörðun fjármálaráðherra. Skuldabréfin og spariskírteinin skulu skráð á nafn eigenda.

LXV. Fjármálaráðherra er heimilt að gefa út ný ríkisskuldabréf eða spariskírteini skv. lið LXIV eftir því, sem á þarf að halda í stað þeirra, er upphaflega verða útgefin skv. lið LXIII, að viðbættri áfallinni verðlagsuppbót.

LXVI. Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að gefa út til sölu innanlands happdrættisskuldabréf samtals að fjárhæð 400 m.kr. til vegaframkvæmda á Skeiðarársandi.

LXVII. Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að afla innlends eða erlends lánsfjár að jafnvirði allt að 476.3 m kr., til framkvæmda á sviði orkumála 458.3 m.kr. og við landshafnir 18 m.kr.

7. gr.

Skattvísitala árið 1974 skal vera 154 stig.

SÉRSTÖK YFIRLIT

	Þús. kr.	Þús. kr.
1. Iðnskólar (02 516).		
1. Reykjavík	12 325	
2. Hafnarfjörður	5 175	
3. Keflavík	5 000	
4. Akranes	1 000	
5. Ísafjörður	2 000	
6. Akureyri	3 000	
7. Neskaupstaður	1 000	
8. Vestmannaeyjar	500	
		30 000
2. Húsmæðraskólar (02 553).		
1. Staðarfell	100	
2. Blönduós	1 000	
3. Akureyri	1 000	
4. Laugar	900	
5. Laugarvatn	2 000	
		5 000
3. Héraðsskólar (02 608).		
1. Reykholt	25 200	
2. Núpur	6 000	
3. Reykjanes	14 500	
4. Reykir	13 000	
5. Eiðar	9 000	
6. Skógar	1 000	
7. Laugarvatn	2 800	
		71 500
4. Framlög til byggingar gagnfræðaskóla, barnaskóla og íbúða fyrir skólastjóra (02 762).		
1. Réttarholtsskóli	3 936	
2. Fossvogsskóli, 1. áf.	9 121	
3. Árbæjarskóli, 2. áf.	4 417	
4. Árbæjarskóli, 3. áf.	10 013	
5. Hvassaleitisskóli, 2. áf.	217	
6. Hvassaleitisskóli, 3. áf.	13 552	
7. Fellaskóli, 1. áf.	26 980	
8. Fossvogsskóli, 2. áf.	6 493	
9. Hólaskóli	6 923	
10. Höfðaskóli, 1. áf.	4 389	
11. Hlíðaskóli, 4. áf.	6 057	
12. Hagaskóli, íþróttahús	9 986	
13. Fellaskóli, breytingar	3 464	
14. Fjölbrautaskólinn	30 000	
15. Akranes, gagnfræðaskóli	6 617	
16. Akranes, íþróttahús	6 027	
17. Akranes, lóð	1 263	

		Þús. kr.	Þús. kr.
18.	Kleppjárnsreykir, íbúð	1 710	
19.	Varmaland, íbúð	3 379	
20.	Varmaland, íþróttahús	5 798	
21.	Borgarnes, íþróttahús	6 594	
22.	Borgarnes, lóð	709	
23.	Laugargerði, íbúð	1 341	
24.	Hellissandur, íþróttahús	9 643	
25.	Hellissandur, skóli	1 955	
26.	Grundarfjörður, íbúð	1 163	
27.	Grundarfjörður, skóli	2 102	
28.	Stykkishólmur, skóli	1 000	
29.	Stykkishólmur, íbúð	1 954	
30.	Búðardalur, skóli	3 773	
31.	Laugar, skóli, 3. áf.	7 472	
32.	Ísafjörður, gagnfræðaskóli	3 138	
33.	Ísafjörður, samkomusalur	500	
34.	Ísafjörður, barnaskóli	1 384	
35.	Ísafjörður, smábarnaskóli	4 000	
36.	Ísafjörður, íbúð Hnífsdal	323	
37.	Reykhólahreppur, skóli	2 710	
38.	Barðaströnd, skóli	2 261	
39.	Barðaströnd, íbúð	342	
40.	Patreksfjörður, skóli	820	
41.	Mýrahreppur, skóli	1 372	
42.	Flateyri, íþróttahús	3 502	
43.	Suðureyri, skóli	715	
44.	Bolungarvík, sundlaug	8 339	
45.	Súðavík, íbúð	2 384	
46.	Kaldraneshreppur, skóli	1 766	
47.	Hólmavík, skóli, íbúð	1 946	
48.	Borðeyri, skóli	5 945	
49.	Sauðárkrókur, gagnfræðaskóli, 1. áf.	619	
50.	Sauðárkrókur, gagnfræðaskóli, 2. áf.	7 400	
51.	Staðarhreppur, V.-Hún., skóli	2 892	
52.	Laugarbakki, skóli, 1. áf.	2 248	
53.	Laugarbakki, skóli, 2. áf.	8 372	
54.	Hvammstangi, íbúð	2 272	
55.	Þverárhrepur, skóli	2 240	
56.	Húnavellir, skóli, 2. áf.	9 278	
57.	Húnavellir, íbúð	1 262	
58.	Húnavellir, lóð	750	
59.	Blönduós, skóli	1 214	
60.	Varmahlíð, skóli, 1. áf.	28 254	
61.	Skagaströnd, skóli	1 507	
62.	Lýtingsstaðahreppur, íþróttaaðstaða	1 217	
63.	Hofsós, skóli, 1. áf.	5 259	
64.	Hofsós, skóli, 2. áf.	3 896	
65.	Haganeshreppur, sundlaug	3 437	
66.	Akureyri, Glerárskóli, 1.—2. áf.	9 632	
67.	Akureyri, Lundsskóli, 1. áf.	7 753	

		Þús. kr.	Þús. kr.
68.	Akureyri, lóðir	1 000	
69.	Húsavík, skóli	262	
70.	Húsavík, íbúð	638	
71.	Ólafsfjörður, skóli	4 013	
72.	Ólafsfjörður, heimavist	850	
73.	Svarfaðardalur, skóli	2 078	
74.	Svarfaðardalur, mötuneyti	1 000	
75.	Dalvík, heimavist o. fl.	10 881	
76.	Árskógshreppur, íbúð	271	
77.	Þelamörk, skóli, 2. áf.	5 281	
78.	Hrafnagil, skóli, 1. áf.	6 180	
79.	Hrafnagil, skóli, 2. áf., íbúðir	3 472	
80.	Svalbarðsströnd, skóli, íbúð	100	
81.	Stórutjarnir, skóli	13 161	
82.	Stórutjarnir, sundlaug	500	
83.	Skútustaðahreppur, skóli	1 200	
84.	Hafralækur, skóli, 1. áf.	8 567	
85.	Hafralækur, íþróttaaðstaða	3 933	
86.	N.-Þingeyjarsýsla (Lundur, Skúlag., Kópasker)	1 409	
87.	Laugar, íþróttahús	5 000	
88.	Seyðisfjörður, skóli	1 880	
89.	Neskaupstaður, skóli	2 499	
90.	Neskaupstaður, gagnfræðaskóli	2 790	
91.	Neskaupstaður, gagnfræðaskóli eldri	357	
92.	Múlasýslur	300	
93.	Borgarfjörður, íbúð	1 278	
94.	Borgarfjörður, íþróttaaðstaða	500	
95.	Egilsstaðir, íþróttahús, sundlaug	6 202	
96.	Eiðahreppur, íbúð	85	
97.	Norðfjarðarhreppur	425	
98.	Eskifjörður, skóli	2 765	
99.	Reyðarfjörður, íþróttahús	4 824	
100.	Búðahreppur, skóli	3 189	
101.	Djúpivogur, skóli	2 095	
102.	Djúpivogur, íþróttaaðstaða	500	
103.	Nesjahreppur, skóli, 1.—2. áf.	14 739	
104.	Nesjahreppur, mötuneyti	1 000	
105.	Höfn, Hornafirði, gagnfræðaskóli	4 251	
106.	Kirkjubæjarklaustur, skóli	8 924	
107.	Vík í Mýrdal, skóli	3 815	
108.	Dyrhólahreppur, skóli	839	
109.	Selfoss, gagnfræðaskóli	18 664	
110.	Selfoss, verknámshús	1 700	
111.	Hraungerðishreppur	569	
112.	Skeiðahreppur, sundlaug	4 134	
113.	Gnúpverjahreppur, íbúð	981	
114.	Biskupstungnahreppur, íbúð	915	
115.	Biskupstungnahreppur, sundlaug	670	
116.	Grímsneshreppur, sundlaug	3 229	
117.	Hveragerði, íþróttahús	3 104	
118.	Þorlákshöfn, íþróttaaðstaða	1 455	

	Þús. kr.	Þús. kr
119. Þinghólsskóli, 1. áf.	1 875	
120. Þinghólsskóli, 2. áf.	5 504	
121. Kópavogsskóli	7 330	
122. Digranesskóli	1 973	
123. Íþróttahús í Austurbæ	5 955	
124. Digranesskóli, nýr áfangi	4 000	
125. Hafnarfjörður, íþróttahús	3 583	
126. Víðistaðaskóli, Hafnarfirði, 1. áf.	1 174	
127. Víðistaðaskóli, 2. áf.	4 081	
128. Flensborgarskóli	17 773	
129. Víðistaðaskóli, 3.—4. áf.	3 000	
130. Keflavík, gagnfræðaskóli, 2. áf.	9 523	
131. Keflavík, íþróttahús	2 955	
132. Keflavík, barnaskóli	3 000	
133. Krýsuvík, skóli	12 608	
134. Grindavík, skóli, bústaður skólastjóra	80	
135. Grindavík, sundlaug	1 008	
136. Sandgerði, íþróttahús	1 128	
137. Gerðahreppur, lóð	150	
138. Njarðvíkurhreppur, íþróttahús	1 142	
139. Njarðvíkurhreppur, skóli	8 172	
140. Vatnsleysustrandarhreppur, skóli	2 344	
141. Garðahreppur, íþróttahús	4 449	
142. Garðahreppur, gagnfræðaskóli	8 758	
143. Bessastaðahreppur, skóli	1 389	
144. Seltjarnarneshreppur, skóli	12 631	
145. Seltjarnarneshreppur, lóð	250	
146. Mosfellshreppur, íþróttahús	3 000	
147. Kjalarneshreppur, íþróttaaðstaða	200	
148. Kjósarhreppur, skóli	2 000	
149. Færanlegar kennslustofur	10 000	
		648 506

Undirbúningsframkvæmdir vegna skólabygginga:

1. Reykjavík, Laugalækjarskóli, 3. áf.	300
2. Seljaskóli, Breiðholt 2	300
3. Skógaskóli í Breiðholti	300
4. Eiðisgrandaskóli	300
5. Kvennaskólinn	300
6. Kleppjárnsreykir	300
7. Ólafsvík, skóli	300
8. Stykkishólmur, sundlaug	300
9. Bíldudalur, íþróttahús	300
10. Þingeyri, skóli	300
11. Súðavík, skóli	300
12. Fells- og Óspakseyrarhreppur, skóli	300
13. Hvammstangi, íbúðir, sundlaug	300
14. Holts- og Haganeshreppur, skóli	300
15. Akureyri, Oddeyrarskóli, íþróttahús	300
16. Dalvík, gagnfræðaskóli	300
17. Þelamerkurskóli, íþróttahús	300
18. Skútustaðahreppur, sundlaug	300
19. Raufarhöfn, sundlaug, íþróttahús	300
20. Þórshöfn, stækkun skóla	300

	Þús. kr.	Þús. kr.
21. Vopnafjörður, sundlaug og leikfs.	300	
22. Hallormsstaður, íþróttahús, kennarabúst.	300	
23. Kirkjubæjarklaustur, sundlaug og íbúðir	300	
24. Hvolhreppur, skóli, sundlaug	300	
25. Rangárvallahreppur, skóli, stækkun	300	
26. Laugaland, skóli, stækkun	300	
27. Eyrarbakki, skóli, stækkun	300	
28. Hraungerðishreppur, skóli, 2. áf.	300	
29. Hrunamannahreppur, íbúðir, íþróttah.	300	
30. Grindavík, skóli	300	
31. Garðahreppur, skóli	300	
32. Seltjarnarnes, sundlaug	300	
33. Hafnarfjörður, Öldutúnsskóli	300	
		9 900
		658 406

5. **Til byggingar íþróttamannvirkja (02 986 04).**

a) Íþróttamannvirki, sem samþykki hlutu í fjárlögum 1973:

1. Fimleikafélag Hafnarfj., íþróttavöllur	450	
2. Kópavogur, leikvangur, I. áfangi	2 715	
3. Reykjavík, Árbæjarvöllur	420	
4. Reykjavík, Bláfjöll	926	
5. Reykjavík, Laugardalsframkv. II	3 900	
6. Reykjavík, Sundlaug Vesturbæjar, II. áf.	2 141	
7. Knattspyrnufélagið Fram, vallarhús	780	
8. Glímufélagið Ármann, íþróttahús	1 590	
9. Knattspyrnufélagið Valur, grasvöllur	280	
10. Knattspyrnufélag Reykjavíkur, íþróttahús	860	
11. Ísafjörður, gras- og malarvöllur	230	
12. Ólafsfjörður, malarvöllur	150	
13. Knattspyrnufélagið Þór, Akureyri, malarvöllur	151	
14. Húsavík, grasvöllur	350	
15. Vestmannaeyjar, stækkun grasvallar	630	
16. Umf. Víðir, Gerðahr., malarvöllur	150	
17. Umf. Þróttur, Vatnsleysustr., malarvöllur	100	
18. Umf. Afturelding, Mosf., malarvöllur	180	
19. Borgarnes, malarvöllur	320	
20. Ums. Borgarfjarðar, íþróttav. Varmal.	70	
21. Eyrarsveit, malarvöllur Grundarfirði	161	
22. Stykkishólmur, malarvöllur	141	
23. Patreksfjörður, malarvöllur	145	
24. Þingeyri, malarvöllur	165	
25. Hólshreppur, malarvöllur Bolungarvík	220	
26. Skagaströnd, malarvöllur	150	
27. Þórshöfn, sundlaug	65	
28. Egilsstaðahreppur, malarvöllur	150	
29. Hvammshreppur, malarvöllur í Vík	120	
30. Selfoss, íþróttasvæði	290	
		18 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
b.	Ný íþróttamannvirki í fjárlögum 1974:		
1.	Knattspyrnufélagið Haukar, íþróttahús	210	
2.	Golfkl. Keilir, golfvöllur og hús	35	
3.	Kópavogur, malarvellir og vallarhús	25	
4.	Tennis- og badmintonfél. Rvíkur, íþróttahús	475	
5.	Knattspyrnufél. Rvíkur, grasvöllur og þakl.	100	
6.	Knattspyrnufél. Rvíkur, áhöld	1	
7.	Knattspyrnufél. Víkingur, skíðaskáli	20	
8.	Ungtemplarafél. Hrönn, skíðaskáli	15	
9.	Knattspyrnufél. Víkingur, lýsing við völl	5	
10.	Knattspyrnufél. Fram, grasvöllur	75	
11.	Reykjavík, vallarhús í Árbæjarhverfi	150	
12.	Reykjavík, vélfryst skautasvell	650	
13.	Akranes, lokaframkv. við grasv. og hlaupabraut	80	
14.	Golfkl. Leynir, golfvöllur	10	
15.	Sauðárkrókur, framhaldsframkv. við vallarsvæði	35	
16.	Golfkl. Siglufjarðar, golfvöllur	10	
17.	Skíðafél. Siglufj. Skíðaborg, stökkbr.	40	
18.	Íþ. Siglufjarðar, íþróttamannvirki á Hóli	35	
19.	Ólafsfjörður, golfvöllur	10	
20.	Akureyri, Skíðahótelið í Hlíðarfj., hækkun styrkja	308	
21.	Akureyri, skíðatogbr. og snjótroðari í Hlíðarfj.	50	
22.	Akureyri, skíðastökkbraut við Miðhúsaklöpp	30	
23.	Knattspyrnufél. Akureyrar, íþróttavöllur	30	
24.	Sjóferðafél. Akureyrar vegna Bótar	4	
25.	Húsavík, skíðatogbraut	25	
26.	Neskaupstaður, stækkun malarvallar	35	
27.	Vestmannaeyjar, malarvöllur	40	
28.	Miðneshreppur, íþróttavöllur	20	
29.	Njarðvíkurhreppur, íþróttavöllur	10	
30.	Grindavíkurhreppur, íþróttavöllur	7	
31.	Umf. Íslendingur, Andakíl, lokaframkv. sundl.	16	
32.	Umf. Dagrenning, Lundarreykjadal, íþróttav.	3	
33.	Umf. Barðastrandar, sundlaug	20	
34.	Flateyrarhreppur, íþróttavöllur	25	
35.	Suðureyrarhreppur, íþróttavöllur	35	
36.	Hólmavíkurhreppur, íþróttavöllur	8	
37.	Umf. Kirkjubólshrepps, stækkun vallar	3	
38.	Umf. Kormákur, Hvammstanga, íþróttavöllur	42	
39.	Umf. Öxndæla, Öxnadalshr., íþróttavöllur	1	
40.	Umf. Geislinn, Aðaldælahr., íþróttavöllur	16	
41.	Reykjahreppur, íþróttavöllur	6	
42.	Skútustaðahreppur, íþróttavöllur	70	
43.	Hálshr. Umf. Bjarmi, íþróttavöllur	1	
44.	Umf. Borgarfj., Borgarfjarðarhr., íþróttav.	6	
45.	Eskifjarðarhreppur, íþróttavöllur	135	
46.	Umf. Hrafnkell Freysgoði, Breiðd., íþróttav.	2	
47.	Umf. Máni, Nesjahr., íþróttavöllur	20	
48.	Hafnarhreppur, íþróttavöllur	135	
49.	Hveragerði, böð sundlaugar	16	
			3 100
			21 100

	Þús. kr.	Þús. kr.
6. Fyrirhleðslur (04 286 03).		
a. Til fyrirhleðslna:		
1. Rannsóknir á Kötlu	250	
2. Kaldaklifsá, Svaðbælisá og Laugará	200	
3. Þverá og Markarfljót	2 000	
4. Markarfljót við Seljaland	800	
5. Markarfljót við Merkurengjar	200	
6. Markarfljót í Landeyjum	500	
7. Jökulsá á Dal	2 300	
8. Kelduá í Fljótsdal	350	
9. Norðfjarðará (efri hluti)	150	
10. Jökulsá í Lóni	350	
11. Hólmsá á Mýrum við Fláajökul	50	
		7 150
b. Til fyrirhleðslna gegn ¼ kostnaðar annars staðar að:		
1. Djúpós og Hólsárbakkar	100	
		100
c. Til fyrirhleðslna gegn ⅛ kostnaðar annars staðar að:		
1. Aurá hjá Núpsstað	50	
2. Laxá hjá Blómsturvöllum	100	
3. Djúpá hjá Maríubakka	500	
4. Fossálar hjá Þverá	100	
5. Eldvatn hjá Hnausum	50	
6. Langholtssk. hjá Langholti	70	
7. Kúðafljót	400	
8. Eldvatn hjá Ásum	50	
9. Skálm hjá Skálmarbæ	100	
10. Klifandi og Hafursá	100	
11. Klifandi og Hafursá (vatnaf.)	200	
12. Kaldaklifsá neðan þjóðvegar	100	
13. Bakkakotsá	100	
14. Svaðbælisá	100	
15. Holtsá	200	
16. Miðskálaá hjá Ásólfsskála	100	
17. Miðskálaá og Írá	100	
18. Þjórsá hjá Þrándarholti	1 000	
19. Stóra-Laxá hjá Sólheimum	50	
20. Stóra-Laxá hjá Hólakoti	80	
21. Stóra-Laxá hjá Sóleyjarbakka	100	
22. Litla-Laxá hjá Berghyl	40	
23. Litla-Laxá hjá Skyggni	20	
24. Litla-Laxá hjá Hvammi	150	
25. Hvítá hjá Auðsholti	80	
26. Ölfusá hjá Kaldaðarnesi	200	
27. Ölfusá hjá Eyrarbakka	200	
28. Sandá í Kjós	50	
29. Laxá hjá Vindási	50	
30. Leirá í Leirársveit	130	
31. Hvítá við Þræley	100	
32. Hvítá í Hvítársíðu	80	
33. Norðurá í Norðurárdal	200	

		Þús. kr.	Þús. kr.
34.	Rauðsgil í Hálsasveit	80	
35.	Gil hjá Bjarnarhöfn í Helgafellssv.	100	
36.	Hörðudalsá	150	
37.	Miðá hjá Harastöðum	50	
38.	Hundadalsá í Miðdölum	60	
39.	Reykjadalsá hjá Fellsenda	100	
40.	Fagradalsá á Skarðsströnd	60	
41.	Vatnsdalsá frá Grímstungu að Hofi	200	
42.	Vatnsdalsá hjá Bakka og Kornsá	100	
43.	Vatnsdalsá hjá Eyjólfsstöðum	50	
44.	Vatnsdalsá hjá Hvammi	40	
45.	Giljá	50	
46.	Laxá hjá Balaskarði og Núpi	30	
47.	Blanda frá Æsust. að Geitask.	100	
48.	Svartá við Ártún	20	
49.	Laxá hjá Þorbjargarst. og Sævarlandi	80	
50.	Þverá í Blönduhlíð	60	
51.	Sæmundará hjá Reynistað	20	
52.	Héraðsvötn	400	
53.	Héraðsvötn, Vindheimagarður	450	
54.	Hörgá hjá Möðruvöllum	50	
55.	Hörgá hjá Hlöðum	100	
56.	Jökulsá í Fljótsdal	450	
57.	Geitdalsá	200	
58.	Múlaá	200	
59.	Norðfjarðará (neðri hluti)	300	
60.	Stuðlaá í Reyðarfirði	100	
61.	Tunguá	50	
62.	Geithellnaá	50	
63.	Norðurdalsá í Breiðdal	200	
64.	Hoffellsá	100	
65.	Kolgríma	700	
66.	Virkisá	300	
			9 950
			17 200

7. Landþurrkun (04 286 04).

1.	Í Austur-Landeyjum	60	
2.	Í Vestur-Landeyjum	110	
3.	Neðan Þverár í Rangárvallahr.	85	
4.	Í Út-Hjaltastaðaþinghá	110	
5.	Háfsósar	110	
6.	Holtsós	75	
7.	Í Leiðvallarhreppi	75	
			625

8. Bygging sjúkrahúsa, sjúkraskýla, læknamiðstöðva, elliheimila og læknisbústaða, annarra en ríkissjúkrahúsa (08 381 03).

a.	Sjúkrahús o. fl.:		
1.	Borgarspítalinn í Rvík, skuldagr.	29 200	
2.	Borgarspítalinn í Rvík, þjónustudeild	5 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
3.	Borgarspítalinn í Rvík, Arnarholt	8 000	
4.	Akranes, sjúkrahús	23 200	
5.	Borgarnes, H 2	17 000	
6.	Patreksfjörður, H 2	8 000	
7.	Ísafjörður, H 2	9 800	
8.	— læknismótt. Súðavík	2 000	
9.	Blönduós, skuldagr. og rafstöð	1 300	
10.	Sauðárkrókur	1 000	
11.	Siglufjörður	1 300	
12.	Dalvík, H 2	10 300	
13.	Akureyri, sjúkrahús, 1. áf.	23 100	
14.	— læknismótt., síðari gr.	1 800	
15.	Húsavík, skuldagr.	7 000	
16.	Egilsstaðir, H 2	10 400	
17.	— læknismótt. Borgarf.	1 100	
18.	Neskaupstaður, sjúkrahús	23 300	
19.	Stöðvarfjörður, læknismótt.	1 500	
20.	Breiðdalsvík, læknismótt.	1 500	
21.	Höfn í Hornafirði, H 2	13 000	
22.	Vestmannaeyjar, sjúkrahús	20 000	
23.	Selfoss, sjúkrahús	20 500	
24.	Keflavík, sjúkrahús	10 500	
25.	Hafnarfjörður, Sólvangur	2 000	
26.	Laugarás, skuldagr. o. fl.	2 300	
27.	Til undirbúnings framkvæmda:		
	a. Búðardalur	1 000	
	b. Þingeyri	1 000	
	c. Blönduós	1 000	
	d. Sauðárkrókur	1 000	
	e. Vopnafjörður	1 000	
	f. Seyðisfjörður	1 000	
	g. Vík í Mýrdal	1 000	
	h. Kirkjubæjarklaustur	1 000	
			8 000
			262 100
b.	Elliheimili:		
1.	Akranes	3 000	
2.	Borgarnes	3 000	
3.	Akureyri	3 000	
4.	Egilsstaðir	3 000	
5.	Til undirbúnings framkvæmda:		
	a. Flateyri	800	
	b. Ísafjörður	800	
	c. Dalvík	800	
	d. Húsavík	800	
	e. Vopnafjörður	800	
	f. Vík í Mýdal	800	
	g. Hella	800	
			5 600
			17 600

		Þús. kr.	
c.	Læknisbústaðir:		
1.	Álafoss	500	
2.	Hellissandur	300	
3.	Ólafsvík	1 500	
4.	Grundarfjörður	1 200	
5.	Patreksfjörður	400	
6.	Flateyri	400	
7.	Bolungarvík	1 400	
8.	Ísafjörður	350	
9.	Hólmavík	1 500	
10.	Hvammstangi	3 000	
11.	Blönduós	700	
12.	Skagaströnd	500	
13.	Sauðárkrókur	700	
14.	Seyðisfjörður	200	
15.	Neskaupstaður	800	
16.	Egilsstaðir	420	
17.	Fáskrúðsfjörður	1 000	
18.	Hella	500	
			15 370
			295 070

9. Skipting lögboðinna og ólögboðinna eftirlauna og styrktarfjár.

		Kr.	Kr.
09 382	Samkvæmt launalögum		5 182 000
		Samtals	5 182 000
09 383	Embættismenn og aðrir starfsmenn:		
	Aðalheiður Níelsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Aðalheiður Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Aðalsteinn Baldvinsson, fyrrv. póst- og símaafgrm.	76 716	
	Aðalsteinn Jakobsson, fyrrv. næturvörður	76 301	
	Ágúst Kvaran	126 088	
	Ágúst Ólafsson, póstur	30 517	
	Ágúst Ólafsson, fyrrv. rafvirki	76 716	
	Albert Sigtryggsson, fyrrv. póststarfsmaður	60 609	
	Alfons Gíslason, fyrrv. símstjóri	76 301	
	Andrés Eyjólfsson, fyrrv. skjalavörður og alþm.	150 671	
	Ari Sigurbjörnsson, fyrrv. póstur	30 517	
	Ármann Kristjánsson, fyrrv. kennari	59 011	
	Arnbjörg Eiríksdóttir, fyrrv. ljósmóðir	29 652	
	Arndís Eiríksdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Arndís Þorsteinsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Árni Sigurðsson, fyrrv. landpóstur	48 212	
	Arnkell Bjarnason, fyrrv. póstur	30 517	
	Ása Ásmundsdóttir	76 301	
	Ásgeir Guðmundsson frá Æðey	61 040	
	Axel Jóhannsson, fyrrv. yfirfiskmatsmaður	82 520	
	Axel Thorsteinsson, fyrrv. fréttamaður	128 644	
	Baldur Guðbrandsson, fyrrv. fiskmatsmaður	51 636	
	Benedikt Benjamínsson, fyrrv. póstur	45 457	

	Kr.	Kr.
Benedikt Gíslason	150 446	
Bergsveinn Jónsson, fyrrv. hafnsögumaður	59 303	
Bjarni Bjarnason, fyrrv. söngkennari	61 040	
Bjarni Sigurðsson, fyrrv. póstur	30 517	
Bjarni Þorsteinsson	40 691	
Björg Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Björg Magnúsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Björn Björnsson, bókbindari	59 011	
Björn Einarsson	127 924	
Björn Stefánsson, fyrrv. póstur	30 517	
Björn Vigfússon, fyrrv. lögregluþjónn	76 301	
Brynjólfur Bjarnason, fyrrv. ráðherra	182 033	
Böðvar Pálsson, fyrrv. póstafgreiðslumaður	59 303	
Daníel Eggertsson, fyrrv. vitavörður	75 180	
Dýrfinna Oddfreðsdóttir, fyrrv. ráðskona	70 813	
Eggert Konráðsson, fyrrv. póstur	30 517	
Einar Einarsson, fyrrv. skipherra	121 179	
Einar G. Eyjólfsson, fyrrv. fiskmatsmaður	50 866	
Einar Jóhannsson, fyrrv. póstur	40 691	
Einar Steindórsson, fyrrv. póstafgreiðslumaður	59 303	
Elín Jóhannesdóttir, fyrrv. hjúkrunarkona	50 866	
Elínborg Brynjólfsdóttir, fyrrv. matráðskona	75 865	
Elísabet Friðriksdóttir, fyrrv. barnakennari	72 082	
Emilía Jónasdóttir, leikkona	61 040	
Eyjólfur Hallfreðsson, fyrrv. póstur	40 691	
Eyjólfur Hannesson, fyrrv. símstjóri	101 730	
Finnur Thorlacius, fyrrv. kennari	76 301	
Gísli Guðnason, fyrrv. símstjóri	53 700	
Gísli Kristjánsson, fyrrv. starfsm. við tollgæslu	61 040	
Gísli Sigurðsson	50 866	
Guðbjörg Hannesdóttir, fyrrv. ljósmóðir	36 881	
Guðbjörg Kristinsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Guðbrandur Benediktsson	49 420	
Guðfríður Jóhannesdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Guðjón Hermannsson, fyrrv. póstur	30 517	
Guðjón Jónsson, fyrrv. póstur	30 517	
Guðjón Pétursson	82 650	
Guðlaugur Oddsson, fyrrv. fiskmatsmaður	62 171	
Guðlaugur Sigmundsson, fyrrv. póstur	32 386	
Guðmundur Árnason, fyrrv. póstur	40 691	
Guðmundur Benónýsson, fyrrv. fiskmatsmaður	30 517	
Guðmundur Elíasson, fyrrv. fiskmatsmaður	40 691	
Guðmundur Guðmundsson, fyrrv. símstjóri	61 040	
Guðmundur Gíslason Hagalín, fyrrv. bókafulltrúi	97 028	
Guðmundur Jónsson	129 836	
Guðmundur Ólafsson, fyrrv. póstur	30 517	
Guðmundur Þorbergsson, fyrrv. póstur	40 691	
Guðrún Sigurbjörnsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Guðrún Teitsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	61 040	
Gunnar Ásgrímsson, fyrrv. fiskmatsmaður	51 636	
Gunnhildur Sigurðardóttir, fyrrv. símstöðvarstjóri	51 636	
Gústaf Gíslason, fyrrv. vitavörður	75 762	
Hafliði Sveinsson, fyrrv. póstur	30 517	

	Kr.	Kr.
Hálfdán Björnsson	61 040	
Halldór Hansen, læknir	115 358	
Halldóra Bjarnadóttir, fyrrv. skólastjóri	131 361	
Halldóra Jóhannsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Hallgrímur Fr. Hallgrímsson, fyrrv. póstur	30 517	
Hannes Hreinsson, fyrrv. fiskmatsmaður	82 520	
Helgi Ágústsson	101 730	
Helgi Eleesarsson, fyrrv. starfsmaður Rafmagnsveitna ríkisins	60 609	
Helgi Ívarsson, fyrrv. fiskmatsmaður	72 346	
Helgi Jóhannesson, fyrrv. fiskmatsmaður	30 517	
Helgi Jónsson fyrrv. fiskmatsmaður	50 967	
Helgi Kjartansson	49 420	
Helgi Tryggvason, bókbindari	61 040	
Herdís Finnbogadóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Herdís Guðmundsdóttir, fyrrv. handavinnukennari	61 040	
Hermann Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	73 116	
Hermann Jónsson, fyrrv. hreppstjóri	101 075	
Hermína Gísladóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Hildur Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Hinrik Guðmundsson, fyrrv. fiskmatsmaður	51 636	
Hjörtur Ögmundsson, fyrrv. hreppstjóri	59 011	
Hólmfríður Jónsdóttir, fyrrv. kennari	61 040	
Höskuldur Einarsson, fyrrv. hreppstjóri	59 011	
Inga Nielsen Beck, fyrrv. símstöðvarstjóri	44 139	
Ingibjörg V. Filippusdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Ingibjörg Guðmundsdóttir, fyrrv. kennari	101 730	
Ingibjörg Jónsdóttir, fyrrv. kennari	67 919	
Ingibjörg Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Ingimar Baldvinsson, fyrrv. póst- og símaafgrm.	55 187	
Ingólfur Árnason, fyrrv. póstur	40 691	
Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir, biðlaun	277 641	
Ingveldur Magnúsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Jens Eyjólfsson, fyrrv. þingvörður	60 609	
Jóhann Gunnarsson, fyrrv. rafstöðvarstjóri	61 040	
Jóhann Jónsson, fyrrv. starfsm. Vífilsstaðahælis	50 866	
Jóhann Jósefsson, fyrrv. starfsm. vitamálastj.	59 303	
Jóhann Pétursson Svarfdælingur	136 677	
Jóhannes Bogason, fyrrv. póstur	42 960	
Jóhannes Þorgrímsson, fyrrv. kennari	61 040	
Jón Bóasson, fyrrv. póstur	30 517	
Jón Jónasson, fyrrv. póstur	41 307	
Jón G. Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	59 011	
Jón Kjerúlf, fyrrv. tollgæslumaður	75 976	
Jón Sigurðsson, fyrrv. fiskmatsmaður	51 636	
Jón Sigurgeirsson, fyrrv. skrifstofumaður	101 730	
Jón Sveinsson, fyrrv. símstjóri	60 609	
Jónas Bjarnason, fyrrv. fiskmatsmaður	30 517	
Jónas Bjarnason, fyrrv. fiskmatsmaður	51 636	
Jóninna Pétursdóttir, fyrrv. ráðskona	30 517	
Jóninna Sveinsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	44 258	
Jósep Kristjánsson, fyrrv. símstöðvarstjóri	76 356	
Júliana Sigurðardóttir, fyrrv. símaafgreiðslukona	150 446	

	Kr.	Kr.
Júlíus Jónsson, fyrrv. póstur	30 517	
Júlíus Jónsson, fyrrv. póstur, Mosfelli	29 652	
Karl Árnason, fyrrv. póstur	40 691	
Karl Indriðason, fyrrv. fiskmatsmaður	62 171	
Klara Guðmundsdóttir	76 301	
Kristín V. Hjaltalín, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Kristín Ingileifsdóttir	89 412	
Kristín Kristjánsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	37 590	
Kristín Teitsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Kristinn Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	62 171	
Kristjana V. Hannesdóttir, fyrrv. skólastjóri	59 497	
Kristján Albertsson, rithöfundur	97 028	
Kristján Einarsson, fyrrv. kennari	79 140	
Kristján Jónsson frá Garðsstöðum	61 040	
Kristmundur Kr. Meldal, fyrrv. postur	30 517	
Magdalena Guðlaugsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Magnús V. Guðbrandsson, trésmiður	42 960	
Magnús Ingimundarson, fyrrv. hreppstjóri	75 180	
Magnús Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	73 116	
Magnús Magnússon, rithöfundur	61 040	
Margrét Gísladóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Margrét Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Margrét Jóhannsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Margrét Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Margrét Valdimarsdóttir, fyrrv. starfsm. Alþingis	114 638	
María Einarsdóttir, fyrrv. matráðskona	61 040	
María Markan, óperusöngkona	97 028	
María Sigurðardóttir, fyrrv. starfsk. Alþingis	30 517	
Matthildur Hannesdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Nína Sveinsdóttir, fyrrv. leikkona	66 388	
Njáll Friðbjörnsson, fyrrv. póstur	30 517	
Oddný Wíum	30 517	
Oddur Bjarnason, fyrrv. fulltrúi	40 755	
Oddur Búason, fyrrv. línustarfsmaður	42 960	
Ólafía Egilsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
Ólafur Bjarnason, fyrrv. umboðsmaður	50 866	
Ólafur Björnsson, fyrrv. póstur	41 307	
Ólafur Guðmundsson	61 040	
Ólafur Magnússon	75 180	
Ólafur Tryggvason, fyrrv. starfsm. Alþingis	110 225	
Ólöf Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Pétur Jónsson, fyrrv. póstur	64 322	
Ragnar Benediktsson, fyrrv. prestur	50 938	
Ragnheiður Þorsteinsdóttir, fyrrv. yfirröntgenkona	109 290	
Rósamunda Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Runólfur Guðmundsson, fyrrv. póstur	45 779	
Sesselja Jónsdóttir, fyrrv. símstöðvarstjóri	76 301	
Sesselja Kristjánsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	37 590	
Sigmundur Gestsson, fyrrv. póstur	40 691	
Signý Gunnarsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	41 307	
Sigríður Ásgeirsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
Sigríður Björnsdóttir, fyrrv. kennari	50 866	
Sigríður Einarsdóttir, fyrrv. póst- og símaafgr.kona	111 879	

		Kr.	Kr.
	Sigríður Guðjónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
	Sigríður Magnúsdóttir, fyrrv. kennari	55 187	
	Sigríður Sigfinnsdóttir, fyrrv. símstjóri	53 700	
	Sigríður Tómasdóttir, fyrrv. ráðskona	59 303	
	Sigríður Þórðardóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Sigrún Sigurjónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Sigurður Greipsson	122 468	
	Sigurður Nordal, prófessor	122 801	
	Sigurður Stefánsson, fyrrv. póstur, Krossi	30 517	
	Sigurjón Einarsson, fyrrv. símstjóri	60 609	
	Sigurjón Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	61 040	
	Sigurpáll Þorsteinsson, fyrrv. póstur	29 652	
	Skúli Skúlason frá Odda	146 451	
	Stefán Karlsson, fyrrv. póstafgreiðslumaður	53 700	
	Stefán Ólafsson, fyrrv. þingvörður	44 258	
	Stefán Steinþórsson, fyrrv. póstur	30 517	
	Steingrímur Magnússon, fyrrv. fiskmatsmaður	74 131	
	Steinn Ármannsson, fyrrv. póstur	30 517	
	Steinunn Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Sæmundur Halldórsson, fyrrv. póstur	30 517	
	Sölvi Ásgeirsson, fyrrv. fiskmatsmaður	66 388	
	Sölvína Konráðsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Tómas Guðmundsson, fyrrv. póstur	30 517	
	Torfi Hermannsson, fyrrv. starfsm. Kleppsspítala	50 866	
	Valborg Emilsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
	Valves Kárason, fyrrv. fiskmatsmaður	61 040	
	Vésteinn Árnason, fyrrv. póstur	30 517	
	Vigdís Andrésdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Vigfús Þorsteinsson, fyrrv. póst- og símaafgrm.	61 040	
	Þorbjörg Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	30 517	
	Þórður Benediktsson	148 255	
	Þórður Guðmundsson, fyrrv. skipstjóri	129 331	
	Þórður Ólafsson, fyrrv. póstur	42 960	
	Þorkell Kristjánsson, fyrrv. starfsmaður Alþingis	60 144	
	Þorleifur Jónsson	116 948	
	Þorsteinn Sigurðsson, fyrrv. formaður Búnaðarfélags Íslands	101 933	
	Þuríður Guðjónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	40 691	
	Þuríður Guðnadóttir, fyrrv. ljósmóðir	61 040	
	Samtals		13 228 412
09 384	Ekkjur:		
	Aðalbjörg Sigurðardóttir	75 834	
	Agnethe Kamban	128 783	
	Ágústa Högnadóttir	29 023	
	Ágústa Sigurðardóttir	49 786	
	Anna Jakobína Árnadóttir	29 023	
	Anna Ólafsdóttir	32 405	
	Anna Þuríður Sæmundsdóttir	39 827	
	Árný Stígsdóttir	29 869	
	Arnþrúður Danielsdóttir	32 405	
	Áslaug Nielsen	72 557	

	Kr.	Kr.
Ásta Jónsdóttir	169 702	
Ásta Ólafsdóttir	59 744	
Ástríður Eggertsdóttir	49 786	
Ástríður Magnúsdóttir	29 869	
Björg Þórðardóttir	50 539	
Borghildur Thorarensen	102 030	
Bryndís Þórarinsdóttir	67 635	
Dagbjört Guðjónsdóttir	47 484	
Dóra Þórarinsdóttir	72 557	
Elín Einarsdóttir	89 616	
Elínborg Bogadóttir	72 199	
Elísabet Jónsdóttir	29 869	
Elísabet Kemp	64 979	
Eufemía Ólafsdóttir	124 466	
Fjóla Kristjánsdóttir	47 484	
Fríða Hlíðdal	215 831	
Guðbjörg Erlendsdóttir	59 744	
Guðbjörg Guðmundsdóttir	64 979	
Guðfinna Blöndal	119 483	
Guðný Halldórsdóttir	59 744	
Guðný Sigurðardóttir	49 786	
Guðný Vigfúsdóttir	59 744	
Guðný Þórarinsdóttir	37 590	
Guðrún Jóhannesdóttir	29 869	
Guðrún P. Jónsdóttir	75 834	
Guðrún Pálsdóttir	69 699	
Halldóra Eiríksdóttir	73 095	
Halldóra Eiríksdóttir	74 153	
Halldóra Þórðardóttir	37 922	
Helga Friðbjarnardóttir	59 744	
Helga Pétursdóttir	74 682	
Helga Þ. Smári	101 117	
Hildur Blöndal	189 507	
Hjaltlína Guðjónsdóttir	74 682	
Hlíf Magnúsdóttir	64 440	
Hólmfríður Rögnvaldsdóttir	59 744	
Hrafnhildur Eiðsdóttir	83 592	
Hróðný Einarsdóttir	161 787	
Hulda Þ. Björnæs	81 308	
Hulda Davíðsdóttir	72 199	
Indíana Sturludóttir	74 682	
Ingibjörg Björnsdóttir	39 443	
Ingibjörg Eyjólfsdóttir	89 616	
Ingibjörg Gamalíelsdóttir	74 682	
Ingibjörg Högnadóttir	29 869	
Ingibjörg Þ. Jónsdóttir	89 616	
Ingibjörg Karlsdóttir	123 757	
Ingunn Hlíðar	47 484	
Ingveldur Ólafsdóttir	29 869	
Jakobína Thorarensen	49 786	
Jóhanna Vigfúsdóttir	29 869	
Jónasína E. Hallgrímsdóttir	54 446	
Jónína Ásmundsdóttir	29 023	

	Kr.	Kr.
Jónína Gissurardóttir	72 496	
Jónína Kristjánsdóttir	74 682	
Jórunn Guðjónsdóttir	73 095	
Karen Louise Jónsson	74 682	
Katrín Ingibergsdóttir	72 199	
Kristín Guðmundsdóttir, vitavarðarekkja	29 869	
Kristín Í. Guðmundsdóttir	47 188	
Kristín Helgadóttir	29 023	
Kristín Pálmadóttir	59 744	
Kristín Pálsdóttir	49 786	
Kristjana Káradóttir	77 328	
Kristjana Þorvarðardóttir	36 099	
Lára Bjarnadóttir, ekkja Jóns Gíslasonar	39 827	
Lára Svansdóttir	29 869	
Lára M. Vigfúsdóttir	99 572	
Lelia Stefánsson	149 361	
Lilja H. Arndal	99 572	
Lilja Jörundsdóttir	59 744	
Lilja Steinsen	174 246	
Lydia Einarsson	124 466	
Mabel Sigurjónsson	99 572	
Magdalena Ásgeirsdóttir	29 869	
Magnea Magnúsdóttir	61 218	
Málfríður Bjarnadóttir	29 869	
Margrét Árnadóttir	74 682	
Margrét Björnsdóttir	37 988	
Margrét Eyjólfsdóttir	59 744	
Margrét Guðbrandsdóttir	89 616	
Margrét Jónasdóttir	124 466	
Margrét Jónsdóttir frá Hrauni	120 922	
Margrét L. Lárusdóttir	29 869	
Marta Oddsdóttir	29 869	
Melitta Urbancic	47 484	
Ólafía Finnbogadóttir	29 869	
Olga E. Jónsson	56 357	
Ólöf Bjarnadóttir	78 902	
Ragnheiður Konráðsdóttir	49 786	
Rannveig Gunnarsdóttir	64 440	
Rósa Guðnadóttir	73 095	
Sesselja Benediktsdóttir	57 759	
Sigríður Árnadóttir	179 229	
Sigríður Árnadóttir	73 095	
Sigríður Gísladóttir	29 869	
Sigríður Jónsdóttir frá Vífilsstöðum	96 139	
Sigríður Stefánsdóttir	42 960	
Sigrún Guðmundsdóttir	115 519	
Sigrún Thorarensen	39 827	
Sigurbjörg Jónsdóttir	30 110	
Sigurlaug Jónsdóttir	74 682	
Sigurlaug Þórey Þorsteinsdóttir	56 357	
Steinunn P. Eyjólfsson	33 597	
Steinunn Tómasdóttir	49 786	
Steinþóra Einarsdóttir	72 199	

	Kr.	Kr.
Svanborg Jónsdóttir	29 066	
Sveinbjörg Kristinsdóttir	49 786	
Sveindís Hansdóttir	29 869	
Tove Engilberts	161 787	
Valgerður Helgadóttir	49 857	
Valgerður Ólafsdóttir	45 091	
Vigdís Guðmundsdóttir	59 744	
Þóra Magnúsdóttir	39 827	
Þóra Sigfúsdóttir	29 869	
Þóra Vigfúsdóttir	96 660	
Þorbjörg Kjartansdóttir	74 682	
Þorbjörg Leifs	59 744	
Þorbjörg Sigurjónsdóttir	44 807	
Þórhildur Sveinsdóttir	29 869	
Barnastyrkur:		
Anna Bjarnadóttir	362 067	
Samtals		9 184 206

10. **Hafnarmannvirki og lendingarbætur (10 333 03).**

		Þús. kr.
1. Akranes	24 400	
2. Arnarstapi	3 200	
3. Ólafsvík	24 700	
4. Grundarfjörður	18 400	
5. Stykkishólmur	17 400	
6. Patreksfjörður	5 000	
7. Þingeyri	400	
8. Súgandafjörður	3 800	
9. Bolungarvík	21 500	
10. Ísafjörður	25 200	
11. Súðavík	1 500	
12. Flateyri	9 900	
13. Drangsnes	2 600	
14. Hvammstangi	4 500	
15. Blönduós	2 300	
16. Skagaströnd	8 100	
17. Sauðárkrókur	15 000	
18. Hofsós	5 700	
19. Siglufjörður	3 000	
20. Ólafsfjörður	27 200	
21. Dalvík	3 900	
22. Hrísey	3 900	
23. Árskógssandur	2 000	
24. Akureyri	27 900	
25. Grímsey	4 300	
26. Húsavík	24 700	
27. Raufarhöfn	200	
28. Þórshöfn	1 100	
29. Bakkafjörður	500	
30. Vopnafjörður	200	
31. Borgarfjörður eystri	15 000	
32. Seyðisfjörður	300	
33. Neskaupstaður	5 200	

		Þús. kr.	
34.	Eskifjörður	1 600	
35.	Fáskrúðsfjörður	3 900	
36.	Stöðvarfjörður	2 300	
37.	Breiðdalsvík	1 000	
38.	Djúpivogur	5 900	
39.	Vestmannaeyjar	8 100	
40.	Stokkseyri	5 000	
41.	Eyrarbakki	19 600	
42.	Grindavík	1 900	
43.	Hafnir í Höfnum	2 300	
44.	Sandgerði	41 000	
45.	Vogar	7 400	
46.	Hafnarfjörður	31 000	
			444 000

11. Ferjubryggjur (10 333 04).

1.	Brjánslækur	200	
2.	Gemlufall	2 000	
3.	Hjarðardalur	200	
4.	Múlanes, undirb.	1 000	
5.	Vigur	2 300	
6.	Viðhald	1 300	
			7 000

12. Sjóvarnargarðar (10 333 08).

1.	Akranes	200	
2.	Álftanes	200	
3.	Bessastaðatjörn	200	
4.	Borgarfjörður eystri	100	
5.	Búðardalur	100	
6.	Flateyri	300	
7.	Garðsskagi	300	
8.	Grótta	150	
9.	Höfn í Hornafirði	150	
10.	Melar í Melasveit	50	
11.	Miðneshreppur	300	
12.	Sauðárkrókur	150	
13.	Seltjarnarnes	200	
14.	Vestmannaeyjar	300	
			2 700

13. Fjárfestingar Landspítalans (2 08 371 3 30).

1.	Geðdeild	60 000	
2.	Rannsóknarstofur, bráðabirgðahúsnæði	22 000	
3.	Barnaheimili	12 000	
4.	Röntgentæki	10 000	
5.	Ketilhús	2 000	
6.	Stjórnun og eftirlit	4 200	
7.	Annað	3 000	
			113 200

		Þús. kr.	
14. Fjárfestingar í flugmálum (2 10 471 3 30).			
1.	Reykjavík	19 600	
2.	Stykkishólmur	5 700	
3.	Patreksfjörður	3 000	
4.	Tálknafjörður	3 000	
5.	Bíldudalur	4 000	
6.	Þingeyri	1 300	
7.	Súgandafjörður	4 000	
8.	Ísafjörður	1 400	
9.	Blönduós	2 200	
10.	Sauðárkrókur	12 000	
11.	Siglufjörður	4 400	
12.	Grímsey	1 000	
13.	Ólafsfjörður	6 000	
14.	Akureyri	18 000	
15.	Aðaldalsflugvöllur	11 200	
16.	Kópasker	400	
17.	Raufarhöfn	400	
18.	Þórshöfn	1 600	
19.	Egilsstaðir	28 500	
20.	Seyðisfjörður	5 000	
21.	Neskaupstaður	1 400	
22.	Höfn, Hornafirði	300	
23.	Vestmannaeyjar	6 800	
24.	Endurnýjun radíóvitakerfis	8 000	
25.	Símakerfi flugmálastjórnar	2 900	
26.	Mælitæki radíóverkstæða	1 000	
27.	Sjúkraflugvellir	7 100	
28.	Óráðstafað	11 800	
			172 000
15. Framkvæmdir Rafmagnsveitna ríkisins (2 11 321 3 30).			
	Virkjanir:		
1.	Lagarfossvirkjun — fjarstýring	91 100	
2.	Mjólkárvirkjun	122 500	
			213 600
	Stofnlínur og aðveitustöðvar:		
1.	Lína Lagarfoss — Eiðar, Eiðar — Egilsstaðir	15 400	
2.	Aðalspennistöð Egilsstöðum	13 900	
3.	Línubr. Breiðdalsvík — Fáskrúðsfj.	6 500	
4.	Sæstrengur yfir Berufjörð	8 700	
5.	Aðveitustöðvar á Austurlandi	14 000	
6.	Lína Háfell — Álftaver	8 000	
7.	Lína Andakíll — Vegamót	57 000	
8.	Aðalspennistöð við Vegamót	14 000	
9.	Lína Vegamót — Stykkishólmur	14 000	
10.	Spennuhækkun á Snæfellsnesi	6 000	
11.	Spennuhækkun Ísafj. — Bol.vík	13 000	
12.	Aðalspennistöð Akureyri	12 000	
13.	Spennir Aðaldal	1 000	
			183 500

		Þús. kr.
Innanbæjarkerfi		45 000
Vélar og verkstæði:		
1. Verkstæðishús á Akureyri	4 700	
2. Bifreiðar	7 500	
3. Vinnuvélar	5 000	
		17 200
Dísilvélar		63 000
Ýmisl. ófyrirséð		8 000
Framkv. samtals		530 300
÷ Heimtaugagjöld		10 000
		520 300

Gjört að Bessastöðum, 31. desember 1973.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Halldór E. Sigurðsson.